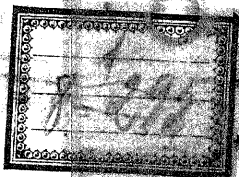

12.28

~~33~~

5 to 8-9

Del. m. de la Comp. de M. & J. de la
LIBER 975 J. 96

EXERCITIORVM
SPIRITVALLVM

IN TROILLONIS VIAB:
PVRGATIVÆ, scilicet, ILLVMI-
NATIVÆ, ET VNITIVÆ.

Authore R. P. F. IOANNIS MICHAELIS
Constantiensis, Pirore Cartusæ maioris,
& Ministro generali totius or-
dinis Cartusienfis.

*Indicibus copiosissimis tum Capitulorum, tum
materiarum, tum etiam sententiarum il-
lustratus, atque locupletatus.*

del. m. LVGDVN

Sumptibus IOANNIS BERTHIAU
BYSSON

M. D. XCVI

Cum Privilegio Regis

Expus. de effectibus
sacramenti sals. s. 29
vini q. s. dicitur en q. de
lego de 1632.
J. L. Maestro P. P.
S. de albatros

NOS Fr. Antonius à sancto Paulo
Prior domus sanctæ Crucis in Iare-
sio Cōsultator pronincia Aquitania; &
Fr. Thomas Coquebart Prior domus san-
cti Spiritus in ciuitate Lugdunensi, de-
putati per Reuerendum patrem Priorem
Maioris Cartusie, ac totius ordinis no-
stri Cartusienfis Generalem ministrum,
vidimus & examinauimus librum
Exercitiorū Spiritualium, per ipsum
editum, in quo nihil reperimus quod Ca-
tholica fidei repugnet, sed quod men-
tem diuino amore inflammet: & idcirco
eum, ut verè pium, censemus esse imprim-
mendū & in lucem emittendum, ad Dei
laudem, piorum consolationem, & om-
nium salutem. In quorum fidem hîc sub-
scripsimus. Lugduni 14. Octobris, 1597.

Fr. Ant. à sancto Paulo Prior san-
ctæ Crucis Cōsultator Aquit-
aniæ.

Fr. Thomas Coquebart Prior
S. Spiritus.

EGO Fr. Io. Comes in Academia
Parisiſina Doctor Theologus &
Lugdunenſis monaſterij ord. Ere-
mit. S. Auguſtini Prior. præſentem
librũ *Spiritualium exercitiõrum* ſum-
mo ſtudio artificioque à Reuerendo
admodũ in Chriſto Patre ac Domi-
no, Fr. Ioanne Michaële Cõſtanti-
enſi Cartuſiæ maioris Priore vigilan-
tiſſimo, ac totius ordinis Cartu-
ſienſis Generali miniſtro, elabora-
tum, methodoquẽ optima & admi-
rabili diſpoſitum, Réuerendiſſimi
D. Lugd. Archiepiſcõpi mãdato per-
legi: eundẽmque orthodoxæ, Apo-
ſtolicæ & Romanæ fidei ac doctri-
næ congruentiſſimum, adque hu-
manam mentem purgandam, illu-
minandam & Deo Opt. Max. nexu
ſtabili ac firmo vniẽdam plurimum
valere, eamque ob rem in commu-
nem Chriſtianiæ Eccleſiæ uſum, pro-
motionem & fructum, luce digniſ-
ſimum exiſtimavi. Lugdunij apud S.
Auguſtinum, pridie Idus Oãtobris;
anni 1597.

Fr. Ioannes Comes.

SPIRITUALIUM EXERCI-
TIORVM LIBER à R. P. F. Ioan-
ne Michaële totius ſacri ordinis Cartu-
ſienſis Generali miniſtro cõpoſitus, ſana
ſalutarique doctrina reſeruus, ac pene in-
ſinitis vera pietatis igniculis perilluſtris,
noſtro iudicio digniſſimus eſt qui in lu-
cem emittatur. Lugd. Idib. Oãtob. 1597.

Chalom Offic. Lugdun.

SPIRITUALIA EXERCITIA
R. P. F. Ioannis Michaëlis Con-
ſtantiens ſis maioris Cartuſiæ Prio-
ris, grauiũ doctorũmque homi-
num iudicio approbata, in lucem
edendi facultatem concedimus.
Lugdun. Idib. Oãtob. 1597.

*P. Depinac Archiepiſcopus
Lugdunenſis.*

Extrait du Privilège
du Roy.

PAr lettres patentes du Roy, donnees à Paris le dernier de Novembre, mil cinq cens nonante & sept. Est permis à Jean Baptiste Buysson marchand Libraire de la ville de Lyon, imprimer, ou faire imprimer, un liure intitulé Exercitiorum Spiritualium triplicis viae, &c. composé par Reuerend. pere en Dieu Jean Michel, Prieur de la grand Chartrouffe, & General dudit Ordre, ledit liure Exercitiorum Spirit. estant propre & necessaire à toutes personnes Chrestiennes & Catholiques. Et ce pour le temps & terme de dix ans, à compter du iour & date que ledit liure sera acheué d'imprimer, sans que pendant ledit temps il soit loisible à aucuns marchans Libraires, Imprimeurs, ny autres personnes quelconques d'imprimer, ou faire imprimer ledit liure Exercitiorum Spiritualium, n'en vendre ny debiter autres que ceux que ledit Buysson aura fait imprimer, sur peine aux contreuenans d'amende arbitraire, confiscation desdits liures, & de tous despens, dommages & interests enuers ledit Buysson, comme plus à plain appert par lesdictes patentes, scelees du grand seau, & signees par le Roy en son Conseil, Dechampin, les ans & iour que dessus.

LIBER

LIBER
EXERCITIORVM
SPIRITVALIVM TRI-
PLICIS VIAE, PVRGATI-
UIAE, scilicet, Illumina-
tiae, & Vnitiae.

Authoris ad Deum Oratio & huius li-
belli oblatio & dedicatio.

DEVS à quo bona cuncta procedunt, tibi cum gratiarum actione accepta fero & nomini tuo dedico sequentia spiritualis viae exercitia: quae te inspirante & donante in meos particulares vsus primùm collegi & descripsi: & nunc multorum non contemnendae pietatis & conditionis vitorum (qui ea pluribus profutura iudicarunt) crebris monitis & suasionibus inuitatus & impulsus: solaque tui honoris & anima-

rum salutis intentione & desiderio illa in commune profero, & propono omnibus quidem deuotis: sed maxime nouis nostri Cartusienſis ordinis tyronibus, & alijs religioſis in via Dei incipientibus & proficere deſiderantibus, qui conuenientiora ad hoc exercitia non habent. Obſecrans te, vt quicquid in eis imperfectum aut emendandum fuerit, tu per teſeipſum & tuos (quorum & Eccleſiæ tuæ correctioni me & omnia mea plene ſubiicio) ſupplere & corrigere digneris: & omnes qui pia deuotione illa legerint aut exercuerint, ad clariorem tui tuæq; uoluntatis notitiam, feruentiorem amorem & promptiorem obedientiam excitare & promouere: ſic vt inde tui nominis gloria, & animarum ſalus (quam ſolam hinc & ubique pro ſupremo fine intendimus & quærimus) reſultet & copioſe proueniat, te donante & operante, per Ieſum Chriſtum dilectiſſimum filium tuum: cum quo in unitate Spiritus ſancti uiuis & regnas Deus in ſecula benedictus, Amen.

Contenta

Contenta in hoc libro triplicis via in tres tractatus diuiſa.

Præſatio communis in tres huius libri tractatus.

Index materiarum & ſententiarum in eadem præſatione contentarum.

Index Capitulorum ſingulorum trium tractatum.

Præſatio ſpecialis in primum tractatum.

Index materiarum & ſententiarum quæ in ſingulis capitulis huius primi tractatus continentur.

Octodecim capitula eiſdem tractatus.

Index materiarum & ſententiarum quæ in ſingulis capitulis ſecundi tractatus continentur.

Præſatio ſpecialis in ſecundum tractatum.

Reliqua capitula eiſdem libri.

Tractatus de Contemplatione ex ſcriptis V.P. Dionyſi-Cartuſiani collectus.

Præſatio ſpecialis in tertium tractatum.

Index materiarum & ſententiarum in eadem præſatione, & in ſingulis capitulis tertij tractatus contentarum.

Sexdecim capitula eiſdem tertij tractatus.

PRÆFATIO COMMVNIS
IN TRES SEQVENS
Tractatus.

QUI vult venire post me, abneget semetipsum & tollat crucem suam quotidie, & sequatur me. Luca 9.

1.
Deus beatissimus nos ad hoc sibi similes creauit, suae beatitudinis nos faceret participes.

2.
In quo beatitudo nostra consistit.

Deus aeternus vnus in essentia, & trinus in personis, sibi ipsi semper sufficientissimus: in seipso, atque a seipso opulentissimus; sapientissimus & perfectissimus, suiue aeterna, continua & plenissima intuitione, contemplatione & fruitione semper beatissimus: cum bonorum nostrorum non egeret, nihilq; sibi nostro bono addi, vel malo demi posset, ex naturali sua bonitate & benignitate, gratuitaque prorsus charitate, ab aeterno nos praesciuit, amauit, & suae beatitudinis nos tandem esse participes (si obicem non poneremus) voluit & praedestinauit. Atque vt huius beatitudinis capaces esse possemus, tempore sibi placito ad imaginem & similitudinem suam nos creauit: dans nobis animam simplicem, incorpoream, immortalem & rationalem: memoria, intellectu, & voluntate (in quibus suae supersubstantissimae Trinitatis imago praecipue reluceret) insignitam: quatenus, sicut ipse semetipsum perfectissime & continue cogitando, intuendo,

amand

amando, & cum plenissima laude, gloria, fruitione, laetitia & satietate possidendo, beatissimus est: sic nos ipsum per memoriam recolendo & praesentem sentiendo: per intellectum cognoscendo & contemplando; & per voluntatem amando, desiderando, & fruiuiue possidendo, suae beatitudinis participes essemus.

Finis ergo propter quem creati sumus, & scopus ad quem omnia nostra studia & exercitia finaliter dirigere & ordinare debemus: in quo etiam tota nostra perfectio, & omnis nostrae consummationis finis consistit, est vt ipsum vnitrum Deum, & mediatorum Dei & hominum, Dominum nostrum IESVM CHRISTVM, per memoriam nobis datam iugiter quantum possumus, recolamus, praesentem sentiamus, & adoremus: per intellectum cognoscamus, contemplemur, glorificemus & admiremur: per voluntatem amemus, desideremus, grato obsequio colamus, eiusq; delectatione, gaudio & secura tranquillaque fruitione repleamur, satiemur, & in ipsum transformemur, inseparabilisq; vnione, tandem ipsi coniuncti, in pace in idipsum dormiamus & requiescamus. Caeterum vt ad hoc perueniamus, idem ipse Deus, qui nos ad id praedestinauit, & creauit, veram & compendiosam viam in Euangelio demonstrauit, per eundem IESVM CHRISTVM Saluatorem & doctorem nostrum nos omnes his verbis conueniens & inuitans: *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie, & sequatur me.* In quibus verbis, amor Dei, & desiderium beatitudinis ad qua nos creauit

3.
Quis sit finis & scopus ad quem omnia nostra studia referre debemus.

4.
Qua via sit compendiosa ad finem nostrum.

exprimuntur, in eo quod dicitur (*Qui vult venire post me*, hoc est, qui ex amore desiderat & querit ad me, gloriamque meam pertingere. Via autem & media, quibus ad hanc beatitudinem perueniamus, ostenduntur in tribus sequentibus, videlicet in abnegatione sui, in crucis quotidiana baulatione, & in **C H R I S T I** sequela, quae per virtutum eius imitationem, & diuinitatis eius contemplationem, qua proprius ei accedimus, & quodammodo vnumur, perficitur. Ergo vt ad finem nostrum & veram beatitudinē perueniamus, exerceri debemus in amore & desiderio Dei, in abnegatione & odio nostri, in amplexu & baulatione crucis, & in imitatione virtutum Domini nostri **I E S V C H R I S T I**, sicq; ad eius diuinitatis & superaltissimae Trinitatis contemplationem & fruitionem (in qua essentialis nostra beatitudo consistit) aspirare & tandem peruenire.

5. *Amor Dei omnium exercitiorum principium & finis.*

Porro amor Dei horum omnium exercitiorum debet esse principium, mediū & finis. Vnde Apostolus iubet, vt omnia nostra in charitate fiat. Neq; enim efficacius instrumentum inueniri potest, siue ad vitiorum purgationem & mortificationem passionum, siue ad crucis amplexū & virtutū acquisitionem, siue ad gustandum & contemplandū Deum, quam Dei amor. Qui tamen aliter est exercendus ab incipientibus, aliter à profectibus, & aliter à perfectioribus, iuxta triplicē viam, Purgatiuam scilicet, Illuminatiuam, & Vitiuam. Nam in via purgatiua, incipientes ceteris exerceri debent in amore Dei, quatenus ex eo cōcipiant veram contritionē & odium

peccati,

peccati, desideriumque seiplos abnegandi & crucem ferendi. In via illuminatiua, profectiores ad hoc exercitia amoris referunt, vt passionibus & virtutibus **C H R I S T I** conformentur efficacius. In via autem vitiua, perfectiores ad hoc exercitia amoris referunt, vt perueniat ad Dei contemplationem, amoroſam vniōnem, & mysticam transformationem, ad quam remeratum esset statim aspirare & totaliter insistere, ante exercitia viae purgatiuae & illuminatiuae. Igitur iuxta triplicem hunc finem, peculiaria amoris exercitia in singulis tribus sequentibus tractatibus traduntur: in quibus etiam exercitia contritionis, abnegationis, baulationis crucis, passionis, & imitationis virtutum **C H R I S T I**, atque contemplationis altissimae Trinitatis, ordinatē proponuntur, iuxta praefatam viam, purgatiuam, illuminatiuam, & vitiuam.

Ad quorum exercitiorum intelligentiam & praxim vtiliorem, pauca duximus in hac praefatione praemittenda.

Atque in primis, (vt aliquid de necessitate & vtilitate horum vel similium exercitiorum spiritualium breuiter attingamus) certum est nulla re magis iuari profectum vitae spiritualis, siue pro purgatione vitiorum, siue pro mortificatione passionum, siue pro adptione solidarum virtutum & maximae diuinae charitatis, siue pro gustu contemplationis, quam frequentatione deuota & studiosa exercitij spiritualis, seu orationis mentalis, quod idem est. Vtroque enim nomine idem hic intelligimus, nimirum deuotam mentis occupationem & exercitationē circa aliquid

6. *Quae vtilitas exercitij spiritualis seu rationis mentalis.*

quod

P R A E F A T I O

quod ad spiritualem profectum iuuat & refertur. Hæc enim distractionem secum non patitur, quàm vocalis oratio frequentè habet. Quia orans mente, aut attendit his quæ meditatur, aut si non attendit, ab oratione mentali deficit & cessat. Multò etiam facilius est in oratione mentali mentis cogitationem, & affectum stabilire, quàm in oratione quæ uocis sono profertur & cursorie perfoluitur. Sed & mens multò plura citius concipit, quàm possit ore proferre, & ea magis gustat tacendo, nisi quando ex abundantia cordis os loquitur. Ad hæc, in oratione mentali, mens à Deo magis illuminatur & afficitur, dum stabilis & immediatius ei adhæret, & ipsum alloquitur & audit. Denique ex oratione mentali adificitur & acquiritur habitus eleuandi mætem ad Deû per deuotas laudes & gratiarû actiones, obsecrationes, & congratulationes, quo adepro, facillè etiam in ipsa oratione uocali & canonica, mens eleuatur, & ista exercet.

Propter hæc & alios quamplures fructus orationis mentalis, consultissimum est unicuique proficere in spiritu uolenti, ut uocalibus orationibus non se occupet, nisi quântum indiget ad excitandum aliquando mætem torporem, aut quærunt ex debito sui status & professionis, vel aliàs tenetur. Ea autè quæ tenetur uocaliter perfoluere, non parui pendat, nec tanquam minus uitalia fastidiat, aut perfunctorie perfoluat: sed sciens ingratum esse Spiritui sancto, quidquid ei offertur, neglecto eo ad quod quis tenetur, sollicitus sit in primis debita illi tempore, loco, & modo congruis deuotè & attentè reddere, absque

7.
Vocalibus orationibus non iustissimum nisi debent.

Vocales orationes canonica & delicta sunt omni studio perfoluenda.

C O M M U N I S

præcipatione, & etiam sine nimia tarditate & mora, quæ sæpius tardium & inuocionem adducit. Distinctè ergo & integrè, sed rotundè & alacriter ac deuotè, debita uocalia in primis reddantur. Quæ etsi ex suo genere sint inferiora exercitijs mentalibus, tamen ex obedientia; propter quam fiunt; meritò illis præferuntur: & quando in canonico officio publicè cum alijs in Ecclesia recitantur, maius habent mentis & fructum; tum ex intentione Ecclesiæ, in cuius persona & nomine fiunt, tum ex loci sacri, in quo fiunt deuotione, tum etiam ex eorum qui simul psallunt uocis cõmunicacione, per quam fit, ut vnus distractio vel negligentia non uoluntaria nec affectata; supplicetur & excusetur aliorum attentione & deuotione.

Cæterum mentalis oratio duplici modo potest fieri.

Primò, cum quis proposita sibi aliqua materia, ex seipso format & elicit circa eam mentales orationes, aut ex proprijs uel alienis miserijs & indigentijs deuotos affectus producit, uel ex abundantia cordis & pinguedine spiritus spontè erumpit in aspirationes uarias. Secundò, cum quis orationes iam formatas & dispositas à se, uel ab alijs, non quidem ore profert, sed attenta mente legit aut memoriter recolat & meditatur. Hic autem posterior modus magis congruit, & utilior est nouis tyronibus nondum in oratione mentali exercitatis. Hi enim difficilius possent ex proposita sibi materia conuenientes, & ordinatas aspirationes elicere: atque in illis excogitandis & disponendis

8.

Mentalis oratio duplici modo exercetur.

9.

Nouis tyronibus magis expositas orationes ministrari.

diutius

diutius intellectum occuparent, affectu interiorum ieiuno & arido remanente. Si autem iam formatas & ordinate dispositas orationes attempta mente legant vel recolant, liberati à labore excogitandi & disponendi meditanda, facile possunt statim absque nimia intellectus occupatione, in affectum trahere iam disposita, & in illis voluntatem suam conformare, atque ex illis addiscere similia ex seipsis ordinatius postea facere. Propterea exercitia sequentia (quae in gratiam novorum praesertim tyronum scribimus) non continent solum & nudam materiam meditandi & orandi, sed proponunt orationes mentales ex integro formatas, & in praxim reductas, quatenus novi tyrones non habeant necesse occupari pro invenienda forma orandi: sed ad hoc tantum laborent, ut apprehensa & concepta per intellectum proposita & praescripta oratione, voluntatem suam illi conforment, & studeant exercere & elicere volendi actus materiae convenientes, ex quibus potissimum percipitur fructus orationis & exercitij spiritualis. Cuius finis esse debet affectus inflammatio, potius quam intellectus illuminatio. Propterea vitandi sunt discursus superflui intellectuales, & operatio intellectus sic moderanda & comprimenda, ut ea sola quae ad excitandam voluntatem magis conducunt concipiat, & gustanda voluntati proponat. In actibus enim voluntatis consistit omnis ratio meriti & demeriti, virtutis & vitij. Qui propterea intensius & crebrius sunt exercendi, quam actus intellectus. Porro dupliciter actum volendi voluntas producit.

Primo

IO.
Ex affectibus voluntatis potissimum percipitur fructus orationis mentalis.

Primo absolute & simpliciter aliquid volendo, aut nolendo. Secundo id à Deo petendo orationem petendo. Et hic posterior modus, est etiam novis tyronibus convenientior & utilior, quia necdum facile possunt absolute volendi actum in omnibus (praesertim in arduis & sibi inusitatis) producere, sed dum orantes aliquid petunt, ad hoc iam voluntatem inclinant, quia illud desiderant. Et insuper gratiam impetrant, qua eorum desiderium perfici possit, propterea iuxta hunc modum orationis, sequentia exercitia magna ex parte disposuimus. Quod si quis voluerit priori modo exerceri & volendi actus absolute producere, id multo facilius & efficacius facere poterit, praemissa, quae in hoc posteriori modo habentur, oratione & postulatione.

Ut autem sequentium & similiarum exercitiorum spiritualium viam & fructum agnoscere & gustare perfectius possit, devotus & studiosus exercitator, legat iterum atque iterum attentius libellum vere aureum Alphonsi Madrileensis, de vera methodo servandi Deo, in quo traditur ars & ratio exercendi actus intellectus & voluntatis in omni exercitio spirituali. Cuius artis praxim copiose & dilucide in sequentibus exercitijs dispositam & preparatam inveniatis, ea devotius amplectetur & studiosius exercebit. Ad illius igitur libelli lectionem studiosum exercitorem remittentes, omittimus hic plura de arte & methodo in his exercitijs servanda scribere, contenti pauca quae sequuntur monita dicto exercitatori proponere; ut noverit

12.
Ixi
Alpha
de methodo servandi Deo et viii
ma n sequere

quo

quo ordine & modo possit absque grauamine sequentia exercitia, licet prolixiora videantur, exercere, & fructum ex illis desideratum percipere.

13.
*Certum
tempus as-
signandū
medita-
tioni.*

Ad quod curet in primis eligere & sibi praescribere certum tempus, in quo expeditus ab alijs debitis, vel necessarijs occupationibus, possit singulis diebus (nullo occurrente impedimento legitimo) stabiliter, & libera mente his exercitijs vacare, saltem per integram aut dimidiam horam vel amplius, iuxta sui status & conditionis otium & capacitatem.

14.
*Modus
seruandus
in practi-
sequentiū
exercitiū.*

Deinde, hora sibi scilicet assignata, certo ordine, ne fluctuet, sequentia exercitia seu vnum ex istis assumat. Et omnibus alijs non necessarijs intermissis atque à mente exclusis, exercitium propositum non quidem vocaliter proferat, sed nec cursim & perfunctorie legendo percurrat, quin potius mente recollecta & affectione deuota, illud consideret, & voluntatis suae motus & actus illi conformet, singulos eius articulos cum interno sapore, quantum Dominus dederit, gustando. Quod si in aliquo articulo senserit maiorem deuotionem, & affectus inflammationem seu dilatationem, non sit sollicitus ad sequentem articulum transire, sed in praecedentis consideratione tandiu permaneat, quandiu illa deuotio durauerit, qua cessante, suum exercitium placide & amorse prosequatur. Si vero nihil tale senserit, contentus sit singulos articulos propositi exercitij mente & affectione, prout hic habentur, concipere &

prole

prosequi absque praecipitatione, & etiam absque nimia mora, seu curiosa dilatatione articulorum per intellectuales discursus, qui saepe plus impediunt affectus inflammationem, quam iuuent.

Quod si nullum saporem & gustum in his perceperit, non tamen omitrat prosequi exercitium, licet arido & duro corde. Nec conetur per violentas seu vehementes & cum multo labore extortas aspirationes se ad deuotionem excitare, sed humili, patienti, & resignato affectu, placide & libere suspiret pro recuperanda deuotione, nec deiciatur animo vel nimium tristetur, neque cesset ab exercitio, etiam si nihil deuotionis receperit vel senserit, sed vt dixi, ceptum prosequatur exercitium, contentus rationali, & si non sensibili deuotione & attenta consideratione articulorum. Tunc enim non minus gratum Deo & sibi salutare erit eius exercitium, quam si multa sensibili deuotione repletur: nam in ariditate mentis patienter tolerata, est maior naturae ac propriae quaestitionis mortificatio, & amor Dei purior & fortior, licet minus suauis, in ea inuenitur.

Si insuper deuotus exercitator, dum susceptum exercitium prosequitur, aperte senserit se ad aliud à Deo trahi, sequatur diuinum tractum, quo cessante, ad propositum sibi exercitium reuertatur. Verum tamen caueat ne à daemone meridiano decipiatur, & prae-textu cuiusdam saporis transeuntis & incerti,

15.
*Qualiter
in aridi-
tate cor-
dis hac
exercitia
sunt con-
tinuanda.*

16.
*Qualiter
tractus
Dei se se
quendus
novo sy-
roni.*

propo

proposita sibi exercitia derelinquat & fastidiat, sicque instabilis fiat, & absque certo exercitio remanens, fluctuet, & aridus relinquitur. A quibus periculis vt praerueatur, quandiu non habet exercitatos sensus ad discretionem spirituum, sequatur potius praescripta sibi à suo direttore (si quem habere possit) vel à semetipso, cum matura deliberatione & oratione suscepta, exercitia, quam incertos sapes & tractus insolitos.

17.
Nouus
viro eget
directore
in his
exercitijs.

Et vt in his, & similibus exercitijs. non fallatur, sed ab omni periculo sit immunis, ab initio, donec assuetus illis fuerit, submittat se humiliter & simpliciter alicui Patri spirituali, seu viro in his exercitatio aut saltem probatae vitae & Deum timenti, cuius consilio sua exercitia moderetur, & in omnibus prudenter & ordinatè dirigat, ipsum, imò potius Deum in ipso, consulens de omnibus & audiens, eidemque obediens fideliter, simpliciter ac perseveranter.

18.
Carens
directore
qualiter
Dei con-
sulare de-
beat.

Quod si talem virum non inueniat, confidenter ad Deum per deuotam orationem recurrat, petens ab eo dirigi, & matura cum eo, & coram eo, deliberatione, praescribat sibi certa exercitia, certo ordine, tempore & modo prosequenda, eademque tanquam à Deo sibi consulta fideliter, confidenter, & stabiliter prosequatur, ex amore Dei & propter obedientiae meritum, quo non minus gaudebit, obedienter implens quae à Deo sic intus audiuit, quam si ab aliquo suo superiore, aut Patre spirituali illa accepta, perficeret, maxime si paratus sit & desideret alteri se submittere, si quem haberet. Tunc enim eius

volun

voluntas, cum sit efficax, à Deo, obedientiae duplicis fructum recipiet.

Qui verò negligenter in principio, directorem aliquem quaerere, vel inuentum & oblatum sequi & consulere ac audire, praesumens se sibi ipsi sufficere, nec alterius consilio indigere, is pro sua praesumptione indignum se redderet diuina gratia (quae non nisi humilibus datur, & sine qua nullus profectus spiritualis sperandus est) vnde facile talis à daemone, in angelum lucis se transfigurante, deciperetur. Igitur deuotus exercitator certum tempus ab alijs. occupationibus liberum ac mentali orationi aptum, sibi quotidie praescribat, seu à suo direttore recipiat, in quo certa exercitia ordinatè modo praedicto prosequatur.

Quod si hora ad meditandum assignata non potuerit vnum exercitium perficere, non tamen propterea festinet vt illud absoluat, nec vltra horam praescriptam meditationem continuat, sed sequenti hora meditationis prosequatur intermissum exercitium, ab eo loco vbi illud finierat, seu in quo remanserat, praemissa solita praeparatione, & breui recapitulatione articulorum iam meditatorum, si voluerit. Similiter si ante finitam horam meditationis, vnum exercitium absoluerit, incipiat aliud sequens, & prosequatur donec hora praeterierit. Et sic semper, sequenti hora ad meditandum sibi assignata, exercitium suum incipiat ab eo loco seu articulo, in quo praecedenti hora remansit, donec omnia exercitia sibi praescripta ordinatè profectus fuerit.

19.
Negligens
assumere
directorem
facile de-
cipitur.

20.
Nō festi-
nandum
ad hoc vt
vna hora
vni exer-
citijs fiat.

Quibus

21.

*Primum
idē exerci-
tium se-
pius repe-
tendum à
novo ty-
rone.*

Quibus absolutis & in affectum atque v-
sum tractis, alia poterit assumere. Porro cum
utilissimum & consultissimum sit (novo præ-
sertim tyroni) certo aliquo tempore peculiari-
us insistere praxi alicuius exercitij spiri-
tualis, donec illius sensum & gustum ac vsum
imbiberit, ideò noster exercitator postquam
vnum ex sequentibus exercitium semel me-
ditatus fuerit, non semper statim ad aliud se-
quens meditandum accedet, sed illud pri-
mum toties repetet, quoties expedire videbi-
tur ad hoc, vt fructum illius gustet & finem
intentum obtineat, quo affecto ad sequens
exercitium transibit. Quod convenit maxi-
mè fieri in exercitijs primi tractatus, quæ
incipientibus & viam purgatiuam exercen-
tibus proponuntur. Vnde nouus tyro primum
eiusdè libri exercitiū toties repetet, quoties
opus habebit ad hoc, vt in se sentiat desiderij
amoris Dei & emendationis vitæ, quod est il-
lius exercitij finis. Secundum exercitium
pro contritione obtinenda, repetet, donec
sentiat odium & derestationem peccati, &
suum propositum dignos capacitatiæ fru-
ctus faciendi. Similiter alia exercitia toties
repetet, antequam ad sequentia transeat, do-
nec eorum sensum & finem gustauerit &
consecutus fuerit.

22.
*Secundi
& tertij
tractatus
exercitiū
ut sunt
exercen-
da.*

Exercitia autem secundi tractatus (quæ
proponuntur proficientibus & iam in medi-
tatione exercitatis) non erunt tam frequen-
ter repetenda, sed sufficiet primum exerci-
tium semel attentè & deuotè profequi, &
postea secundum assumere, deinde tertium,
& sic consequenter decem illius libri exerci-

tia

tia complere. Quibus completis poterit de-
uotus exercitator iterū atque iterū illa ordi-
natè resumere. Verumtamen toties licebit ei
vnum & idem exercitium repetere, quoties
sentiet ex eius repetitione maiorem deuoti-
onis fructum, & maxime frequentius ob-
secrationes pro virtutibus illis, in quibus se
agnoscit magis deficere. Similiter exercitia
tertij tractatus (quæ ad super sanctissimæ Tri-
nitatis contemplationem & gustationem
spectant) poterunt alia post alia exerceri, vel
etiam singula aliquoties repeti pro exerci-
tantis deuotione & conditione. Qui autem
in exercitijs vtriusque tractatus ritè fuerit
iam vsitatus, poterit fructuosè post absolutam
primam meditationem secundi tractatus, exer-
cere primam tertij tractatus: post secundam,
secundam: & sic post singulas meditationes
secundi tractatus, singulas tertij subiungere.
Qui præfato ordine, modo & tempore sequen-
tia exercitia profecutus fuerit, non reperiet
ea profixiora, quia non proponuntur exercen-
da vno die, vel vno mense, sed paulatim &
iuxta exercitantis otium, capacitatem, & stu-
dium, citius vel tardius sunt absoluenda, hoc
semper obseruato, vt certum tempus ad me-
ditandum sibi præfixum exercitator integrè
& stabiliter (nisi legitime impediatur) occu-
per meditationi, & sequenti hora meditatio-
nis, inde suum exercitium incipiat, vbi hora
præcedenti finiuit.

Cæterum si fortè studiosus exercitator
difficultatem in his exercitijs patiat: &
post longam exercitationem sibi videatur
parum proficere & affici, non propterea

23.
*Propter
difficul-
tatem &
paruum
proficium
non hæc
exercitia
interme-
tenda.*

turbe

turbetur neque nimium contristetur, sed neque desperans aut fastidians, desistat studium & conatum in his adhibere, quin potius ea, licet arido corde, & absque sensibili deuotione, cum rationali & voluntaria attentione & affectu, stabiliter profequi studeat & conetur, certo confidens in Dei bonitate & liberalitate, quod suus labor non erit inanis & infructuosus: sed quod plus laboris & difficultatis inuenerit in suis exercitijs, & patienter pro Dei amore tulerit, eo grarius Deo, & sibi salutaris obsequium exhibebit, & quando Deus viderit expedire, absque dubio deuotionis gustum cum fenore illi retribuet, sic ut quae prius cum magno labore & ariditate mentis exercebat, faciat cum magna facilitate & suauitate. Quod si tardius id experiatur, credat sibi id nondum utile, & ad huius sensibilis deuotionis & alacritatis carentiam sese humiliter resignet, eamque patienter & longanimiter, quandiu Deo placuerit ferat, faciens quod in se est, exercitia praescripta, sicut poterit, attentius profequendo, & Deus pro certo illa acceptabit, supplebit, & abunde remunerabit. Accedat igitur deuotus exercitator ad sequentia exercitia cum spirituali esurie & siti, tanquam ad vestissimum & suauissimum animae suae cibum & potam: imò tanquam ad medicinam, aduersus omnem spirituales languorem efficacissimam, & pro impetuanda Dei gratia & amore vtilissimam. Sicutamen his immoretur, ut ea, ad quae tenetur, vel ex debito sui status, vel ex superioris mandato seu consilio, non negligentius persoluat. Verum si

modo.

modo tempore & ordine supra scriptis, ista exercitia profecutus fuerit, per haec non impediatur a debitis: sed potius alacrior, deuotior & feruentior ad ea reddetur.

Ad faciliorem autem vsuum & meditationem horum & similium exercitorum, iuuabit ea extra tempus meditationis, per modum simplicis lectionis, iterum atque iterum percurrere: ut clarius intelligantur & sciat lector quae & quanta sibi supersint exercenda, atque per hoc feruentior reddatur, sic ut cum spirituali esurie ad meditationem postea accedat.

Ceterum multa ad idem ferè pertinentia in his exercitijs, sub diuersis nominibus ponuntur, ut & fastidium ex eiusdem vocabuli repetitione vitentur, & mens eandem rem diuersis nominibus concipiens, in eius gustu & affectu diuisius exerceatur. Vnusquisque tamen ex hac multitudine & varietate nominum, ea seligere & saepius frequentare poterit, quibus se deuotius affici senserit. Multa insuper diuersis in locis ferè eadem repetuntur, quia diuersis exercitijs congruunt, & facilius exercitium in affectum & praxim trahitur, quando integrum proponitur, sic ut nihil sit alibi requirendum: Vsurpantur etiam hic nomina minus a literatis vsitata, eo quod magis significantia & materix conuenientia sunt.

Quisquis ergo haec exercitia legerit, non aliquam verborum politum & ornatum expectet: sed eorum quae proponuntur sensum & vtilitatem attendat & gustare conetur. Deus enim non dictionis ornatum: sed so-

24

*Prodest
haec exer-
citia per
modum
lectionis
legere.*

25

*Cur ea
dem sa-
pius rep-
tantur.*

26

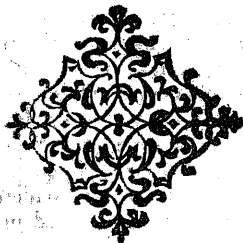
*Cur hic
vsurpan-
tur voca-
bula quae
sunt in
Latina
sens ele-
gantius.*

E

Iam

PRAEFATIO COMMVNIS.

Iam affectus puritatem requirit, & licet minus eleganter, aut etiam barbarè precemur, eadèmq; frequentius repetamus; non propterea minus illi placent nostræ orationes: imò citius ab eo exaudiuntur, quo amantius suauiusque subinde eadem repetuntur.

INDEX PRÆCIPVARVM

SENTENTIARVM CONTENTARUM in præfatione prædicta: quæ sententiæ sunt distinctæ per numeros hic & in margine eiusdem præfationis annotatos.

1 Deus beatissimus ad hoc nos creauit sibi similes, ut sua beatitudinis faceret participes.

2 In quâ beatitudo consistat.

3 Quis sit finis & scopus, ad quem omnia nostra exercitia dirigere debemus.

4 Quæ sit via compendiosior ad hunc finem perueniendi.

5 Amor Dei omnium exercitiorum debet esse principium, medium & finis: sed aliter est exercendus ab incipientibus; aliter à proficientibus; & aliter à perfectioribus.

6 Quam utilia & necessaria sunt ad omnem profectum spiriuaalem, exercitia spiriuaalia, seu mentalis oratio.

7 Quod vocalibus orationibus non sit insistendum, nisi quantum quilibet obligatur. Canonica autem & debita orationes, non solum mente sed etiam ore sunt persoluenda, & uoluntarijs preferenda.

8 Mentalis oratio dupliciter exerceri potest.

9 Nouis tyronibus magis expedit iam formatas & in praxim redactas meditationes mente deuota legere aut recollere, quam ex seipsis eas formare.

I N D E X

10 Ex actibus voluntatis potissimum percipitur fructus exercitij spiritualis, qui est affectus inflammatio.

11 Actus voluntatis duplex, aut absolute aliquid volentis, aut per orationem id desiderantis, & à Deo postulantis, qui posterior novis tyronibus est utilior.

12 Lectio libelli de vera methodo servienti Deo, per Alphonsum Madriliensem compilati, utilissima est, & necessaria ad percipiendum vim & fructum sequentium exercitiorum spiritualium, in quibus praxis illius methodi copiosa invenitur.

13 Certum tempus est singulis diebus, orationi mentali deputandum, proficere in ea volenti.

14 Modus servandus in paxi sequentium exercitiorum.

15 Exercitia hac qualiter in ariditate cordis sint continuanda & exercenda.

16 Quod novi tyrones sequi debeant potius certa & sibi prescripta exercitia, quam novos sapores & tractus insolitos, nisi aperti tractum Dei aliquando senserint.

17 Quod iidem tyrones, ne fallantur, in his exercitijs indigant spiritali direttore, si possent talem habere.

18 Qui non habent directorem, qualiter debeant petere ut à Deo dirigantur.

19 Negligens assumere directorem, quem habere potest, gratia Dei indignum se reddit, & deceptioni demonis se exponit.

20 Non curandum ut una hora meditationis unum exercitium absolvetur: sed ut tempus ad meditandum assignatum integrè oc-

cupere

SENTENTIARYM.

cupetur in exercitio spiritali, & sequentis hora meditatio inde incipiat, ubi praecedens est terminata.

21 Singula exercitia primi tractatus incipientibus propofita, sunt sigillatim & ordinatè prius sæpè repetenda, antequam ad sequentia fiat transitus.

22 Exercitia secundi & tertij tractatus, qualiter sint frequenda.

23 Ista & similia exercitia non sunt intermittenda, etiam si non percipiatur ex his sensibilis devotio & apertus profectus.

24 Prodest hac exercitia extra meditationis tempus legere, per modum studij & lectionis.

25 Cur in his exercitijs eadem ferè diversis nominibus significentur, & sapiens in diversis locis eadem repetantur.

26 Cur usurpentur aliquando vocabula minus Latina, seu à literatis usitata, nec elegantiori stylo hac exercitia sint disposita.

I N D E X C A P I T V L O R V M
trium tractatum huius libri.
Capitula primi tractatus.

Cap. 1. Exercitium, quo inchoaturus vitam spiritualem excitetur ad Dei amorem & timorem, & ad studium emendatoris vita. pag. 1

2 Praefatio in exercitia contritionis. pag. 24

3 Exercitium prolixius pro eadem contritione.

40

INDEX CAPITVLORVM

4	Devota expositio orationis Dominica & salutationis Angelica.	87
5	Duo alia exercitia contritionis breviora pracedenti.	98
6	Exercitium pro eligendo certo vitæ genere.	116
7	Exercitium pro suscipiendo obedientia inigo sub alicuius patris spiriualis directione.	121.122
8	Exercitium quo is qui non habet directorem, se tradit in aeterna sapientia discipulum & directionem.	128.129
9	Admonitio de tribus qua solent nos à bonis propositis & consilijs datis remouere, & qualiter sit illis resistendum.	136
10	Exercitium prolixius pro intentione re- cta in omnibus habenda.	141
11	Peculiaria exercitia pro dirigenda intentione ante quodlibet opus.	156
12	Oblatio cuiuslibet operis iam perfecti.	168
13	Exercitia amoris erga Deum varia.	170
14	Exercitium ad cogitandam ubique Dei presentiam.	185
15	Exercitium generale pro sui abnegatione & crucis basilatione simul.	190
16	Peculiaria exercitia, pro abnegatione, vel usu necessario rerum delectabilium.	199
17	Alia exercitia pro qualibet cruce, seu iri uisione amplectenda, & ferenda, vel fugienda.	209
18	Exercitium generale pro omnibus omnium afflictorum tribulationibus.	217

CAPIT

II. TRACTATVS.

CAPITVLA SECVNDI
TRACTATVS.

Cap. 1.	Prefatio in secundum tractatũ.	249
2	Oratio preparatoria generalis, ad suscipienda & exercenda spiriualia exercitia	255
3	Prefatio generalis seu exordium pramittendum singulis sequentibus meditationibus cum sua interpretatione.	262
4	Decem meditationes de Passionibus Domini, disposita per varias tabulas, quarum singula decem numeris sunt distincta.	266
5	Eadem decem meditationes, seorsim & singillatim pro faciliore earum usu posita.	279
6	Obsecratio generalis post singulas decem meditationes subiungenda, pro impetranda applicatione & fructu earum.	
	Itemque Exercitium generale pro excitando Dei amore, per considerationem nominam Dei amabilium, quorum tabula hic habetur per decem classes distincta in quarum singulis quinque ternaria habentur, singulis decem meditationibus applicanda.	
	Exercitia generalia, pro actibus diuini amoris, recte intentionis & impletionis diuinae voluntatis, que sunt singulis meditationibus communia.	295
7	Exercitium pro abnegatione proprii sensus & voluntatis, & amplexu cuiuslibet crucis, quod etiam est commune, & singulis meditationibus inserendum.	315
8	Exercitium generale & commune pro imitatione virtutum Christi: que virtutes in tabula per decem classes distincta breuiter nominantur, ut singulis decem meditationibus singula applicentur.	323

É 4 9 Obla

INDEX CAPITVLORVM

9 Oblatio totius exercitij, facienda post obsecrationem pro virtutibus in singulis meditationibus.	329
10 Explicatio nominum Dei qua in exercitio amoris habentur, & quinque ternariorum prima meditationis.	336
11 Meditationes super singulis ternarijs amabilium Dei nominum, secunda meditationi applicatorum.	354
12 Super ternarijs tertia meditationis.	368
13 Super ternarijs quarta meditationis.	378
14 Super ternarijs quinta meditationis.	389
15 Super ternarijs sexta meditationis.	401
16 Super ternarijs septima meditationis.	414. & 415
17 Super ternarijs octaua meditationis.	429
18 Super ternarijs nona meditationis.	440
19 Super ternarijs decima meditationis.	451
21 Obsecrationes pro virtutibus prima meditationi applicatis.	471
22 Pro virtutibus secunda meditationis.	480
23 Pro virtutibus tertia meditationis.	502
24 Pro virtutibus quarta meditationis.	510
25 Pro virtutibus quinta meditationis.	518
26 Pro virtutibus sexta meditationis.	528
27 Pro virtutibus septima meditationis.	536
28 Pro virtutibus octaua meditationis.	546
29 Pro virtutibus nona meditationis.	552
30 Pro virtutibus decima meditationis.	565

TER

TERTII TRACTATVS:

TERTII TRACTATVS.

Tabula Ternariorum nominum super sanctis. Trinitatis, in decem classes distinctorum, singulis decem sequentibus meditationibus applicandorum.

1 Oratio prebatoria ante singulas sequentes meditationes pramittenda.	644
2 Prefatio communis singulis etiam meditationibus conueniens.	648. 649
3 Meditatio super quatuor ternarijs prima meditationi assignatis.	650
4 Obsecratio generalis singulis decem meditationibus subiungenda.	660
5 Decem obsecrationes speciales & adorationes super decem ternarijs perfectionum super sanctis. Trinitatis singulis decem meditationibus applicanda.	665
6 Obsecratio generalis & resignatio in fine singularum decem meditationum facienda.	680
7 Meditationes super ternarijs secunda meditationis.	688
8 Super ternarijs tertia meditationis.	695
9 Super ternarijs quarta.	704
10 Super ternarijs quinta.	713
11 Super ternarijs sexta.	722
12 Super ternarijs septima.	731
13 Super ternarijs octaua.	741
14 Super ternarijs nona.	750
15 Super ternarijs decima.	759

E 5

PRAE

PRAEFATIO SPECIALIS
in primū Tractatum, qui ad viam
purgatiuam pertinet.

I **T**RACTATUS iste in primis excitat
ad inchoandam vitam nouam &
Deo placentem, eos qui nec diu a vani-
tate seculi & carnalibus desideriis sunt
abstracti: proponens illis exercitium me-
ditationis quo per varias considerationes
ad Dei timorem & amorem, vitæq; emen-
datoris studium accendantur.

2 Deinde sic excitatis, offertur exer-
citiū quo inducamur ad veram prae-
teriorum peccatorum contritiōē, confes-
sionem & satisfactionem, sine quibus fru-
stra & temerē quis nouam vitam inchoa-
re & spiritualibus exercitiis vacare co-
naretur.

3 Purgata autem per contritiōē &
penitentiam conscientia, si quis nondum
elegit & amplexus fuerit certū viæ ge-
nus à Deo placens, debet illud eligere, ut
conuenientius iuxta illud sua studia &
exercitia disponat. Propierea hic tertio
loco proponitur exercitiū pro faciendâ
electione vitæ & status homini secundum
Deum magis conuenientis.

4 Quarto loco ponitur exercitiū pro

suscipiendo

suscipiendo simplicis obedientia iugo sub
directione alicuius patris spiritualis, quod
his qui vitam nouam inchoare & spiri-
tualibus exercitiis intendere volunt, est
vtilissimum, & (si talem directorem ha-
bere potuerint) summè necessarium.

5 His verò qui non inueniunt pa-
trem spiritualemente a quo dirigantur, propo-
nunt exercitiū, quo petant à Deo diri-
gi, & firmiter proponant sub eius interna
directione & obedientia viuere.

6 Post hæc docetur nouus tyro, per
varia exercitia intentionem suam purè
propter Deum in omnibus & ante omnia
dirigere & formare, quod proficere vo-
lenti est omninò necessariū, maxime cum
ex puritate & bonitate intentioni, actū
omnium bonitas, & meritum præcipuè
dependeat. Et quoniam intentionis radix
est amor, subsequuntur exercitia, quæ ad
inflammandum cor ad Dei amorem per-
tinent, ut sic promptius omnia propter
Deum agat, seipsūque abneget, & cru-
cem suam eius amore tollat.

7 Postremò traduntur varia exerci-
tia, quibus homo sese exerceat in sui abne-
gatione, rerumq; delectabiliū superfluarū
abrenūciatione, & necessariarū recto vsu.

8 *Atque in amplexu & tolerantia cuiuslibet crucis. Quae sunt vera fundamenta vitae spiritualis, utilissima ad omnium vitiorum mortificationem, & solidarum virtutum acquisitionem. Et sic finitur hic primus tractatus ad incipientes, & in via purgatiua sese exercentes peculiariter conueniens.*

INDEX MATERIARVM

& praecipuarum sententiarum quae inueniuntur in singulis Capitulis primi Tractatus, notatae ad marginem sub numero qui hic eis proponitur.

In primo capitulo primi tractatus haec continentur.

- 1 *Oratio preparatoria complectens breuiter decem obiecta excruciantia ad Dei timorem & amorem, vitaeq; emendationis desiderium, cum obsecratione pro gratia digne & fructuose ea considerandi.* 1
- 2 *Consideratio deuota diuina maiestatis & perfectionis, per adorationem, laudem & amorosam congratulationem.* 3
- 3 *Diuina bonitatis & beneficiorum erga omnes homines generalium, similis consideratio.* 5

4 *Beneficiorum peculiariter meditati impensorum consideratio.* 8

5 *Qua pulchra & optata sit virtus.* 13

6 *Quanta sit immensitas gloria, sestantibus virtutem reppromisse.* 14

7 *Quam detestandum & fugiendum sit peccatum, propter infinitam eius enormitatem & damna, quae hic breuiter tanguntur.* *ibid.*

8 *Gehenna aeterna, quam incomprehensibilis & intolerabilis sit poena.* 18

9 *Quam sit tremendum & praue-niendum iudicium supremi iudicis.* *ibid.*

10 *Breuis consideratio mortis ubique imminenti.* 19

11 *Quam fructuose expendenda sit in bonis operibus vitae praesentis breuitas in qua sola mereri licet.* 20

12 *Quod hostibus & laqueis undique circumdemur, quibus & sollicitè resistendum.* 21

13 *Obsecratio pro excitatione diuini amoris & timoris & emendationis vitae, ex praedictorum consideratione.* 21

CAPITVLVM SECVNDVM

cōtinet praefationem in Exercitiū cōtritionis in qua haec habentur.

1 *Penitentia exercitiū est omnibus*

necessarium, & præferim nouam vitam spirituum inchoare volentibus. 24

2 Defectus sufficientis contritionis, causa est cur pauci gustent diuinum amorem. *ibid.*

3 Contritionis exercitium proficere volentibus est necessarium, & monachis proprium, quorum est sua & aliorum peccata desinere. 25

4 Confessio generalis facienda, ab eo qui vult fructuose vitam nouam inchoare, & quanta sit eius utilitas. 16

5 Quidam singulis annis generalem confessionem de suis defectibus eodem anno commissis non inutiliter faciunt. 27

6 Modus procedendi in facienda generali confessione. *ibid.*

7 De venialibus peccatis, & si non necessario, utiliter tamen fit sacramentalis confessio. 28

8 Quam sollicitè sunt vitanda peccata venialia, ab his qui proficere in spiritu volunt. 29

9 Nullū veniale committendum est pro quocūque temporali bono consequendo, vel malo vitando. *ibid.*

10 Duodecim nocimenta que ex peccatis venialibus voluntariè vel negligenter

ter commissis, proueniunt. 30

11 Quam insipientes, & in periculo statum sunt, qui negligunt vitare peccata venialia. 30.31

12 Venialia peccata ex surreptione vel fragilitate humana, parum nocentibus qui feruenter ad Dei amorem & perfectionem aspirant. *ibid.*

13 Excitatio ad exercitium contritionis frequentandum, propter fructum præcipue inde prouenientem. 32

14 Consolatio infirmorum, qui licet sese in contritione exerceant, nondum tamen statim possunt à peccatis omnino abstinerere. *ibid.*

15 Modus quo tales impetrare à Deo possint gratiam conueniendi à peccatis. 33

16 Expedit statim post quodlibet peccatum mortale, vel graue veniale commissum, conteri & resurgere, saltem per breuem aspirationem, quæ hic habetur. *ibid.*

17 Contritionis dolor non per violentas, sed moderatas, feruentes tamen & dulces aspirationes est excitandus. 34

18 Si sensibilis dolor & lacrimæ desint pœnitenti, non propterea desperare

- aut nimium triftari debet. *ibid.*
- 19 Propter frequētem lapsum in peccata venialia, ex sola fragilitate humana, nullus debet fieri pusillanimis aut nimium tristis.
- 20 Modus facilis & efficax delendi, aut viuendi peccata venialia, per breuem & amorosam ad Deum conuersionem. *ibid.*
- 21 Scrupulis locum dare est omnino precauendum. *ibid.*
- 22 Confessio quid significet & quomodo liget, etiam si sit erronea. 36
- 23 Erronea conscientia qualiter sit deponenda. *ibid.*
- 24 Dubium & opinio, quid significant, & qualiter obligent. 37
- 25 Scrupulus quid sit, & quid sit agendum contra scrupulum. *ibid.*
- 26 Quomodo is qui scrupulosus est, liberari possit à scrupulis, sequendo alterius consilium. 38
- 27 Non est confitendum de his que solus scrupulus dicitur esse peccata. 39
- 28 Scrupulosus nolens alterius consilium sequi, vix unquam à scrupulis liberatur. *ibid.*

CAPITVLVM TERTIVM

de Exercitio Contritionis sicut valdè prolixum est, sic multas sententias & articulos, habet, vt hic exprimitur.

- 1 Oratio preparatoria ante exercitium contritionis continens causas ad frequentandum hoc exercitium mouentes: & obsecrationem pro gratia istud dignè exercendi. 40
- 2 Excitatio ad timorem & obsequium Dei, per eius nomina ad hoc propria. 41
- 3 Excitatio ad amorem & obsequium Dei, per alia nomina ad hoc conuenientia. 44
- 4 Abiectio & prostratio penitentis coram Deo, cum humili confessione. 45
- 5 Modus recogitandi peccata sua coram Deo. *ibid.*
- 6 Confessionis interna formula, accusans quotidianos defectus, conueniens his qui à grauioribus peccatis iam abstinere didicerunt. Quae etiam utilis est pro facienda confessione sacramentali. 46
- 7 Confessio generalis & breuis de peccatis qua cōtra Decalogum, committuntur. 51
- 8 Quod utile sit contritionis exercitium

in plurali exercere, ut pœnitens non pro suis tantum, sed etiam pro aliorum peccatis doleat. 52

9 *Quam grauitur & multipliciter diuina maiestas offendatur & irruetur per peccatum, quàmque sit detestandum & puniendum peccatum.* 53

10 *Deploratio duritiæ cordis non sentientis dolorem de tanta peccati grauitate: cum imploratione gratiæ contritiõnis.* 54

11 *Dolor de peccatis ex aggravantijs eius, sumptis à conditione personæ peccantis.* 55

12 *Dolor de peccatis, ex consideratione duodecim perfectionum diuinitatis qua per peccatum offenditur.* 57

13 *Dolor de peccatis propter decem damna & mala qua per peccatum incurruntur.* 60

14 *Dolor de decem vulneribus per peccatum inflictis.* 62

15 *Dolor de decem alijs malis ex peccato procedentibus.* 63

16 *Dolor de peccatis, ex consideratione nouem Dei nominum & officiorum amabilium erga nos & nostræ uilitatis & ingratiitudinis erga il-*

lum.

lum. 64

17 *Dolor de eo quod peccando efficitur fures, sacrilegi, idololatre, homicida, & stultissimi.* 68

18 *Dolor de predictis ob id presertim habendus: quia à Dei amore & debito obsequio nos impediunt.* 69

19 *Obsecratio pro suppletionẽ defectus debite contritiõnis.* 70

20 *Demersio omnium peccatorum, in vulnera, sanguinem & amaram Christi, cum deprecatione ueniæ. ibidem.*

21 *Propositiu firmu abstinenti ab omni peccato.* 71

22 *Propositiu constiendi & quamcumque pœnitentiã suscipiendi.* 72

23 *Postulatio ueniæ ab his quos pœnitens lesit, cum uoluntate efficaci & proposito eis satisfaciendi.* 73

24 *Pœnitens ignoscit ex corde omnibus qui eum offenderunt: & sic confidenter petit à Deo sibi ignosci.* ibid.

25 *Fiducia bona quod Deus peccata ignoscat pœnienti.* ibid.

26 *Gratiarum actio pro patientiã & longanimitate Dei erga peccatores, &*

pro

pro infusa tandem contritione & spe venia. 74

27 Propositum Deum feruentius amandi & colendi, eique in omnibus obediendi. 75

28 Desiderium ulciscendi propria peccata, ex zelo diuini amoris & iustitiae. 76

29 Recognitio & confessio poenitentis, quod nullis suis laboribus vel poenis possit satis punire sua peccata. *ibid.*

30 Resignatio ad subeundam poenam aeternam, si Deus vellet eam inferre, sicut iuste posset. 77

31 Oblatio meritorum vite & passionis Christi & omnium sanctorum, totiusque Ecclesiae, efficacissima pro satisfactione peccatis debita. 78

32 Confidentia, quod huius oblationis meritum poenitenti applicetur, si & ipse dignos poenitentiae fructus faciat. pag. 81

33 Innouatio propositi ad faciendum fructus poenitentiae dignos, qui hic sub denario numero exprimuntur. *ibid.*

34 Resignatio poenitentis, ad suscipiendam & ex amore tolerandam crucem ornem, quam Deus voluerit eum pati. 84

35 Obssecratio pro cruce patienter & fructuose ferenda cum fructibus spiritus sancti. *ibid.*

36 Fructus ex crucis tolerantia sperandi. 85

37 Assumptio & oblatio alicuius poenitentiae particularis pro peccatis. 86

CAPITVLVM QVARTVM
continet Orationem Dominicam & salutationem Angelicam deuota interpretatione elucidatam, cum annotatione in eandem. 87

CAPITVLVM QVINTVM
cōtinet alia duo cōtritionis exercitia, breuioribus verbis cōpletentia substantiam praecedentis exercitij prolixioris, quorum secundum adhuc est breuius primo. 98

CAPITVLVM SEXTVM
est de eligendo genere vitae, in quo haec habentur.

1 Oratio pro eligendo salubari vita genere. 116

2 Modus deliberandi pro hac electione facienda, & agnoscendi in hoc

diuinam voluntatem. 116.117

3 *Electum semel vita genus, fideliter
& stabiliter sequendum.* 120

4 *Obsecratio pro confirmanda &
stabiliter implenda electione vita iam
facta.* 121

CAPITVLVM SEPTIMVM

hæc continet.

1 *Quam sit utile & necessarium
nouis iuuenibus directioni & obedientia
alicuius patris spiritalis subesse.* 121.

2 *Oratio pro suscipiendo tali ingo
obedientia, ubi exprimitur & proponi-
tur exemplum obedientia Christi, & san-
ctorum: & varij fructus qui ex tali obe-
dientia procedunt: deinde innouatur
propositum firmum hanc obedientia viam
sectandi, cum conditionibus ad hoc requi-
sitis, qua hic sub denario numero expli-
cantur.* 122

CAPITVLVM OCTAVVM

continet Exercitium seu oratio-
nem, qua is qui non habet pa-
trem à quo dirigatur, se tradit in
æternæ sapientiæ directionem
& obedientiam, petens ab ea di-

rigi in omnibus: proponens eam
in omnibus consulere ei que per-
fectè obedire, vbi etiam habetur
modus proposita generalia &
particularia cum Deo & coram
Deo faciendi, pro directione vi-
tæ propriæ, cum obsecratione
pro fideli & integra obseruat-
one propositorum iam facto-
rum. 128.129

CAPITVLVM NONVM

continet admonitionem de tri-
bus impedimentis quæ solent
nos reuocare ab impletionem san-
ctorum propositorum cum Deo
factorum, & de modo illis resi-
stendi: vbi hæc docentur.

1 *Quod non sit admittenda sugge-
stio suadens proposita tanquam minus
vilia esse deserenda & mutanda.* 137

2 *Credendum firmiter id esse Deo
gratius, quod præmissa deuota oratione
& matura deliberatione, cum eo & prop-
ter eum quis facere proposuit.* 138

3 *Si tamen superior (cui talis obedi-
re tenetur) aliud præcipiat, est ei obedi-
endum, & propositum factum tunc dese-
rendum, non autè quando alius qui non est*

superior, id. consulti. 139

4 Quod proposita cum Deo facta non sunt deserenda propter timorem alicuius infirmitatis aut mali incurrendi, nisi aperte vel probabiliter tale malum ex obseruatione propositorum immineret. 140

5 Quod labor & difficultas occurrens in obseruatione propositorum sit pro Christi amore fortiter toleranda. ibid.

CAPITVLVM DECIMVM
continet Exercitium pro intentione recta in omnibus habenda, vbi sequentia declarantur.

1 Bonitas vel malitia actuum nostrorum ex intentione potissimum dependet. 141

2 Non est recta intentio, quando opus malum assumitur ad consequendum bonum finem. 142

3 Recta intentio est totius vite spiritualis fundamentum. ibid.

4 Perfectissima intentio est, pure propter Deum omnia agere. 143

5 Oratio pro huiusmodi intentione in omnibus habenda. ibid.

6 Radix & regula intentionis est

amor;

amor: & propterea exerceri debet voluntas in actibus amoris erga Deum, ut omnia propter ipsam facilius operetur. 144

7 Per exercitium abnegationis, & odij sui ipsius voluntas debet inclinari ad hoc, ut nihil propter se suumque proprium commodum agat: quod hic petitur. ibidem.

8 Præcipuum & vltimum intentionis recte desiderium esse debet, ut ex amore perficiamus Dei voluntatem, propter quam cetera sunt desideranda & petenda, etiam ipse virtutes & beatiudo æterna. 145

9 Quæ sit summa & præcipua Dei voluntas, quam exigat à nobis. ibidem

10 Qualiter validis & frequentibus actibus volendi implere Dei beneplacitum, acquirendus sit habitus recte intentionis. 146

11 Quando querimus virtutem aliquam aut æternam gloriam qua nobis utilis est, non queramus eam eo quod nobis sit salutaris, sed quia Deus vult nos eam querere & habere. 147

12 Exemplum familiare, quo docemur proprii commodi obliuisci, ut solum Dei beneplacitum queramus, & ex eo solo moueamur ad querendum ea quæ nobis sunt salutaria. ibidem.

13 *Cum inchoare aliquid volumus, qualiter debeamus intentionem nostram rectè formare & dirigere.* 149

14 *Beati magis optam Dei voluntatem implere, quam propria beatitudine frui, qua parati essent privari, si ita Deo placeret.* 150

15 *Qualiter voluntatem nostram inclinare possimus ad volendum propter Dei amorem quod durum & difficile apprehendimus.* 151

16 *Exercitium aliud quo ea qua petisti à Deo in articulo sexto exercitij precedentis nunc exerces per actus absolutos volendi, inclinans tuam voluntatem ad ea qua prius postulasti, scilicet ad amorem Dei, contemptum tui, & desiderium omnia propter Deum purè agendi.* 152.153

17 *Inclinatio voluntatis ad implendam in omnibus Dei voluntatem super omnia.* 153

18 *Inclinatio voluntatis ad odium & detestationem offense Dei & transgressionis diuina voluntatis.* ibid.

19 *Inclinatio voluntatis, ad odium sui & contemptum.* 154

20 *Inclinatio voluntatis ad querendum purè in omnibus solam Dei voluntatem.* ibid.

CAPIT. XI. CONTINET
peculiaria exercitia pro dirigenda
intentione ante quodlibet opus.

1 *Ante opus debuum vel aperie Deo placens intentionis directio.* 156.157

2 *Imploratio diuini auxilij ante quodlibet opus arduum & difficile, cum sui humiliatione & diffidentia, & plena in Deum confidentia.* 160

3 *Vbi nota interpretationem horum verborum, sanctifica, excita, confortata, cohibe, compone, stabili, moue: illumina, accende, adiua, ut propter te secundum te, per te, & tecum: hæc enim sapius in his exercitijs repetuntur, & ante omne opus utiliter petuntur.* 162.163

4 *Qualiter Deus consulendus, quando dubitas quid velit à te perfici, in occurrente aliquo negotio.* 163

5 *Consilium petiturus à patre spirituali pramitte orationem ad Deum, & accipio consilio iterum ora Deum.* ibid.

6 *Consulendus in dubijs Deus, quando non potest consuli pater spiritualis, & etiam antequam consilium petatur à patre, utiliter Deus intus consultitur.* 165

Oratio pro implorando Dei adiutorio, quando inter opus agendum, ariditas &

difficultas nimia occurrit. 166

CAP. XII. CONTINET VARIAS

oblationes & obsecrationes post
quodlibet opus bonū faciēdas. 168

CAPIT. XIII. CONTINET

varia exercitia amoris, vbi etiam
hæc habentur.

1 *Quinque decades ternariorum no-
minum Dei amabiliū hîc nude posito-
rū ad amoris exercitium, quorum inter-
pretatio cum obsecrationibus cōgruis ha-
betur in secundo tractātū, in quo frequē-
tius & diffusius debet excitari proficien-
tis animus ad Dei amorē, hîc autem bre-
uius est insistentium amoris exercitio.* 170

2 *Varij actus amoris ad inflamma-
ndum utiles.* 171

3 *Admonitio qualiter predictus no-
minibus Dei sit varijs modis vtiendum,
pro aspirationibus flammigeris* 172. 173

4 *Aliud amoris exercitium per de-
sideria ardentia.* 177

5 *Qualiter ex omnib⁹ occurrētib⁹ excitari
debet animus ad Dei amorē & laudē.* 180

6 *Dñi vides aliquē bonū opus facere,
cōgratulare & Deo gratias age.* 180. 181

7 *Dum vides aliquem peccare, dolo,
& Deum pro eo deprecare.* 181

8 *Ex omnibus creaturis, Dei lau-
dem elice.* 182

9 *Oratio frequentanda quādo te sen-
tis per exercitia amoris non inflammari,
sed aridum manere.* 183

CAPITVLVM QVARTVM-
decimum continet

1 *Exercitium pro sentiēda vbiq̄
Dei presentia, quem credimus esse semper
& vbiq̄ nobis presentissimum, intentis-
simum, & ad succurrendum promptis-
simum & paratissimum, unde merito ex-
citari debemus ad eius reuerētiā, con-
fidentiam, amorem & obsequium.* 185

2 *Hic habetur modus efficax obse-
crandi Deum, quando vis instantius ali-
quid ab eo petere & obtinere. ibidem, &
186. 187. 188. 189*

CAPITVLVM QVINTVM-
decimum continens exercitium

generale pro abnegatione sui, &
crucis bauulatione, in quo hæc
ponuntur.

1 *Desiderium assequendi fructus qui
proueniunt ex abnegatione sui & crucis
tolerantia, qui plures hîc enumerātur.* 190

2 *Desiderium abnegādi se & ferendi
crucē ad assequēdos fructus predictos.* 192

3 Obsecratio pro impetrando. De ad-
iutorio ad hoc necessario per nouem sacra
media. ibid.

4 Oratio pro abnegatione proprii sen-
sus. 193

5 Oratio pro abnegatione propria
voluntatis, omnis peccati radice. ibid.

6 Qualiter sint relinquenda, vel pro
necessitate sumenda ea quae propria vo-
luntati sunt grata & delectabilia. ibid.

7 Qualiter sint amplectenda, vel re-
fugienda (quando nocua sunt saluti)
dura & aduersa. 195

8 Modus fructuosè suscipiendi &
tolerandi omnem crucem nobis aliunde
quam à nostra electione & voluntate ad-
uenientem. 195. 1. 6

9 Modus sapius in die se exercendi
in abnegatione sui & carnis, amplexu.
197. 198

10 Oratio pro renouatione propositi
generalis seipsum abnegandi, & crucem
omnem ferendi, sapius dicenda. ibid.

CAPITVLVM SEXTVM-
decimū continet peculiaria exer-
citia pro abnegatione vel vsu re-
rum delectabilium, & hæc in eo
habentur.

1 Oratio premitenda quando vis ab-
stinere ab reliqua re delectabili non ne-
cessaria. 199

2 Alia, quando abstinere debes ex pre-
cepto, vel ex consilio dare quae alioquin vi-
deretur profectui tuo, vel sanitati utilis.
200

3 Quando vis sumere rem aliquam
delectabilem tibi necessariam (sicut est cibis,
somnia & similia) primo offer Deo desi-
derium ab ea abstinendi propter fructus
abnegationis: deinde considerans quod
Deo uult ut illam sumas, abnega illud
desiderium primum, & sic eam, non quia
tibi delectabilis est, sed ut impleas Dei
uoluntatem, sume, cum conditionibus &
modis expressis in oratione quae hic habe-
tur. 200. 201. 202

4 Ante refactionem peculiaris ora-
tio. 204

5 Ante somnum specialis oratio. ibid.

6 Breuiiores aspirationes ante sum-
ptionem rei delectabilis. 205

7 Aspiratio quando prosperum ali-
quid tibi offertur vel contingit. 207

8 Quando honor vel laus tibi offer-
tur specialis oratio. ibid. & 208

CAPITVLVM SEPTIMVM

decimū cōtinet peculiaria exercitia pro acceptanda & toleranda qualibet cruce, in quo hæc habentur.

1 Quando vis assumere aliquam crucem seu rem tibi duram & grauem, aspiratio dicenda. 209

2 Quando vis abstinere ab aliqua austeritate, eò quòd existimes eam tuo profectui nocere, oratio. 210

3 Quando morbus, aut alia tribulatio tibi non ab homine aliquo, sed à Deo contingit, oratio. 210. 211

4 Alia oratio, qua facis ut damna & aduersa tibi contingentia non minùs tibi prosint, quàm si ea voluntariè assumpsisses. 211

5 Quando ex tua culpa incurristi aliquem morbum vel aliud malū, oratio. 212

6 Quando aliquis iniuste absque tua culpa iniuriam aut damnum aliud tibi infert, oratio. 213

7 Quando ab aliquo quem prouocasti & prior lesisti, recipis iniuriam, oratio. 215

8 Breuis in qualibet tribulatione occurrente aspiratio. 216

CAPITVLVM OCTAVVM

decimum cōtinet generale exercitium pro omnibus afflictorum tribulationibus, in quo hæc habentur.

Admonitio, quàm sit uile pro omnibus afflictis simul orare iuxta sequens exercitium. 217

In hoc autem generali exercitio sequentia exerceas.

1 Primo suscipis de manu Domini omnia totius Ecclesie, uaque & omnium miserorum aduersa. 217

2 Gratias agis cum gaudio pro implerione diuine voluntatis & fructibus adquos ista aduersa ordinauit, qui hinc breuiter emunerantur. 218

3 Horum fructuum desiderio omnia aduersa cum gaudio suscipis, & tolerare usque in finem propolis. 219

4 Confiteris cum dolore peccata tua & aliorū, quibus Deus offensus in se habet aduersa mitti: & peccata quæ horum aduersorum occasione à multis committuntur. ibid.

5 Condoles miseris afflictorum, & defles bona quæ per hæc aduersa impediuntur. ibid.

6 *Timens ne hac aduersa sint in ruina, & de te diffidens, ad Deum confugis.* 219. 220

7 *Quem obsecras ut te & omnes miseros a peccatis mundet per veram poenitentiam & iustificet.* 220

8 *Deinde, ut offerens meritum sue passionis, iram patris ab omnibus afflictis aueriat: & non in ira sed in misericordia eos castiget.* ibid.

9 *Et quia Deus vult in tribulatione innocari: rogas eum ut eatenus afflictos liberet, quatenus scit expedire ad suum honorem & eorum salutem.* ibid.

10 *Quod ut efficacius impetres: oras ex affectu & efficacia orationis illius quam Christus Dominus in horto cum sanguinis sudore fudit: eiusdem orationis verba assumens.* 221

11 *Proferis & credis Deum scire, velle & posse ab his tribulationibus eatenus liberare, quatenus expedit ad eius honorem & animarum salutem.* ibid.

12 *Obsecras instanter ut id faciat.*

13 *Petis ut donet tibi & afflictis omnibus assumere ea omnia & sola remedia liberationis qua vult assumi.* 222

14 *Et suppleat, si aliter factum fuerit:*

rit: atque omnia ad eum finem perducatur qui sit ad eius honorem & animarum salutem. ibid.

15 *Quod ab eo confidenter expectas, te totum & omnes afflictos omniaque eorum aduersa, paterna eius fidelitati plenè resignas & fiducialiter committis.* 223

16 *Rursus te offers ad presentes, atque alias quascumque Deus voluerit, cruces ferendas, in unione passionum CHRISTI.* ibid.

17 *Diffidens de te, imploras auxilia & media diuina ad ferendam crucem necessaria, pro te & omnibus afflictis.* 224

18 *Rogas ut Deus donet ista omnia de manu eius suscipere, & cum fructibus spiritus sancti tolerare.* ibid.

19 *Sic, ut ex eorum tolerantia passionis CHRISTI fructus & merita, tribulatis applicentur.* 225

20 *Oras pro inimicis, seu his qui malignè persecutiones inferunt.* ibid.

21 *Petis te & tribulatos omnes praeservari à vitijs qua solent ex impatentia sequi.* 226

22 *Obsecras suppleri bona qua occa-*

sione tribulationum impedimur. 227

23 Offers omnes omnium afflictorum
tribulationes simul cum passionibus
CHRISTI, & sacrificio missæ in om-
nigenam hostiam pro tota Ecclesia, &
pro quibus teneris. *ibid.*

24 Oras pro renouatione & applica-
tione fructuum passionis. 228

25 Postremo confidēs te à Deo exau-
diri, te totum & omnes afflictos rursus ei
integre commendas, offers & resignas.
ibid.

26 Et quia præfatum exercitium ge-
nerale, est prolixius, sequitur aliud simile,
breuius, comprehendens totam ferè sub-
stantiam prioris. 228. 229

Sic finitur primus Tractatus
huius libelli.

EXERCITIUM

QVO ANIMA EXCITATUR

AD DEI AMOREM,

honorem, desiderium ac

studium emenda-

tioris vitæ.

CAP. I.

¶ Oratio preparatoria complectens bre-
uiter decem obiecta ad hæc utilia:
cum obsecratione pro impetranda
gratia dignè & fructuose ea consi-
derandi.

SVPERAMANDISSIME ET

supercolendissime IESV

CHRISTE, Domine

Deus meus, & omnia & super

omnia: Multa sunt quæ

me vehementer excitare

possunt & debent, ad te amandum tibi que in

omni sanctitate & iustitia seruiendum, & ex

amore obsequendum omnibus diebus vitæ

meæ: Nimirum

1 Tua suprema & immensa maiestas, di-
gnitas, sapientia, bonitas, & omnimoda per-
fectio superamandissima.

2 Tua nimia & inestimabilis erga nos

I.
Decem
modis ex-
citatur ad
Dei amo-
rem &
seruorem

charitas, benignitas, misericordia, fidelitas & magnificentia.

3 Virtutis honestas, pulchritudo & summa utilitas.

4 Glorix æternæ diligentibus te, & virtutem sectantibus repromissæ immensitas.

5 Peccati infinita gravitas, turpitudine & malitia; damnâque & nocumenta innumera.

6 Gehennæ æternæ peccantibus nec poenitentibus præparatæ intolerabilis & incomprehensibilis cruciatus.

7 Iudicij tui summa æquitas, districtio, & propinquitas.

8 Mortis vbique imminentis hora incertissima.

9 Vitæ huius, in qua sola licet meritorie operari, breuitas.

10 Hostium & laqueorum multitudo, improbitas, & pericula.

Quæ omnia & singula vtinam dones mihi nunc & sapius coram te & tecum, sic attentè & deuotè recogitare, vt per hæc verè & efficaciter exciter & accendat ad tui amorem, & omnem sanctitatem & iustitiam tui amore sectandam. Ad hoc (quæso) per suauissimum spiritum tuum, & Angelicum ministerium me excita, conforta, & stabili, meamque memoriam meue & reple: meum intellectum illumina & dirige; meam voluntatem affice & succende: omnesque vires animæ & corporis dispone & conforta, vt verè propter te, secundum te, per te, & tecum, istud exercitium aggrediar, prosequar & perficiam: in vnione tuarum meditationum & exercitiorum: ad tuam & sanctorum om-

nium laudem & gloriam: meamque & omnium pro quibus tu vis, aut ego teneor, vel intendo, omnimodam salutem: veramque & stabilem Ecclesiæ tuæ reformationem & pacem, Amen.

EXERCITIVM.

¶ Consideratio Diuina maiestatis & perfectionis per adorationem, laudem, & amorosam congratulationem.

O Præsentissime, intentissime, & promptissime: ô super reuerendissime, superamâdissime, & supercolédissime amator & benefactor, Domine IESV CHRISTE, Deus meus, & omnia, & super omnia: Quia vis, & sicut vis, ex affectu pijsimæ matris tuæ, BB. Angelorum, sanctorum omnium & animarum purgandarum, ex mea, tuorumque & meorum specialium & omnium viuentium parte, te cum Patre & Spiritu sancto Trinum in personis, & vnum in essentia Deum, per suauissimum cor & spiritum tuum, adoro & reueoreo, laudo & glorifico: Amans tibi congratulor, gratûsque me totum tibi offero, pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris; & pro omnibus misericordijs & beneficijs tuis erga nos & omnes creaturas exhibitis & exhibendis. Specialiter autem amans congratulor tibi, pro tua suprema & immensa maiestate, potentia, sapientia, bonitate, & perfectione. Congratulor tibi, quia tu Deus es à te ipso, & in te ipso beatissimus,

opulentissimus, potentissimus, sapientissimus, optimus, perfectissimus, & tibi ipsi sufficientissimus.

Poterit lector deuotus, singulis sequentibus clausulis & sententijs hoc verbum (Amans tibi congratulor, quia tu) premittere, aut certe semper subintelligere: & similiter in sequenti consideratione bonitatis Diuinae.

Tu plenissime te ipsum ab æterno inuariabiliter intuendo, contemplando, amando, & fruiuiue possidendo, cum æterna securitate: semper fuisti, es, & eris beatissimus. Magnitudinis tuæ, sapientiæ tuæ, dignitatis & gloriæ tuæ, nullus est finis. Tu es summè potens, summè pulcher, summè suauis, summè sanctus & bonus. Tu es vnicum summum bonum, increatum, inuariabile, perfectum & infinitum; à quo & in quo est omne bonum: extra quod & sine quo nihil est bonum & amandū, & quod infinite excedit omne bonum. In te est bñorum, pulchrorum & desiderabilium omnium plenitudo immensa. Tu solus vniuersis ac singulis creaturis ineffabiliter & incomparabiliter es melior, speciosior, nobilior, dulcior, ditior, munificentior, perfectior, & amabilior. Quicquid enim bonitatis, pulchritudinis, suauitatis, opulentiae & perfectionis inuenitur in vniuersis creaturis sparsim & imperfectè: hoc totum in te est vnitum, & cum excellentia & perfectione prorsus infinita. In ditioe tua cuncta sunt posita. Tu es Dominus vniuersorum. Tu fecisti cælum & terram & omnia quæ in eis sunt: & non est qui resistere possit voluntati tuæ. Omnia tibi seruiunt & obe-

diunt

diunt; & quæcumque vis facere præuales. Tu omnia perfectè intueris: nec vllus potest te decipere, aut à te abscondi. Tu omnia quæ fecisti diligis: & omnibus iuxta propriam virtutem, ex tua bonitate te communicas. Quantum ergo te in omnibus, & super omnia magnificare, laudare, adorare, amare, appetere & quærere debemus: tibi que semper & vbique & in omnibus, ex amore seruire, obedire, & gratissimum obsequium præstare, ad tuam gloriam sempiternam?

¶ Contemplatio Diuinae charitatis & munificentia erga omnes homines.

EYa rursus amans congratulor tibi; & gratias ago pro tua erga nos inestimabili charitate, dilectione, benignitate, & infinita munificentia. Tu enim es amator nostri, nostræque amicus super omnes amantissimus, beneuolentissimus, fidelissimus & munificentissimus. *Hic enumerantur decem generalia beneficia quæ postea systus explicantur.* Tu es noster, 1. Prædestinator, 2. Creator, 3. Conseruator & Gubernator. Tu es noster, 4. Regenerator & Redemptor, 5. Illuminator, & 6. Nutritor. Tu es noster, 7. Vocator, 8. Iustificator, 9. Singularis Benefactor, & 10. Glorificator.

Tu enim cum bonorum nostrorum non egeres: ex gratuita prorsus charitate, ab æterno nos amasti: & tuæ beatitudinis nos tandem esse participes, si obicem non poneremus, voluisti & prædestinasti.

2. Atque vt huius beatitudinis capaces esse possemus, tempore tibi placito ad imaginem

Beneficijs
primis.

& similitudinem tuam nobilissimè nos creasti: dans nobis animam simplicem, incorporam, immortalem & rationalem: memoria, intellectu, & voluntate (in quibus sanctissimæ Trinitatis imago relucet) insignitam, & per iustitiam originalem tibi similem, quatenus sicut tu temetipsum perfectissimè & indefinenter contemplando, amando, & cum securissima fruitione infinitaque complacentia & iubilatione possidendo es beatissimus: sic nos per memoriam te stabiliter recolendo, per intellectum contemplando, & per voluntatem amando & fruiuè possidendo, beati esse possemus. Tu corpus integrum, & ad functiones animæ aptum dedisti. Tu cælum & terram atque omnia quæ cæli & terræ ambitu continentur propter nos creasti, & ad nostrum vsum ordinasti. Ipsos etiam Angelicos spiritus, in nostræ salutis ministerium deputasti.

3 Tu nos & omnia propter nos potentissimè conseruas, sapientissimè gubernas, & moderaris, atque sine labore regis.

4 Tu nos per primi parentis nostri Adæ inobedientiam iræ & damnationis æternæ filios & reos effectos, non damnasti, sicut iustè poteras: sed vt nos ab æterna ira & damnatione redimeres, & ad tuam gratiam & æternam gloriam rursus reparares: tu perfectus Deus manens, ex nimia prorsus charitate, voluisti homo verus fieri, & in assumpta humanitate triginta tribus annis in summa humilitate, paupertate, & afflictione mentis & corporis viuere, virtutum exempla perfectissima exhibere, tandemque generalissima,

ignominiosissima, & acerbissima passione & crucis morte consummari: & postmodum tertia die gloriosus resurgere, in cæli ascendere, Spiritum sanctum mittere, Ecclesiamque tuam septem sacramentis fundare, munire, & sanctificare; atque in ea beatissimam matrem tuam cæterosque sanctos tuos vocare, iustificare, magnificare, & glorificare: eosdemque nobis in patronos, doctores, adiutores, & cooperatores nostræ salutis dare dignatus es. Et vt huius tuæ incarnationis, vitæ, & passionis, perfectæque redemptionis participes nos efficeres, per baptismi sacramentum nos regenerasti, & ex filiis iræ filios gratiæ & adoptionis, tuæque gloriæ hæredes, & tecum cohæredes, benignissimè fecisti.

5 Tu per donum fidei & intellectus: per tuæ vitæ exemplar perfectissimum: per sacras scripturas & doctrinas: per internas inspirationes, piorumque hominum exempla & monita nos illuminasti: & de credendis, de agendis vel fugiendis, ac de sperandis salubriter instruxisti, & indefinenter doces & instruis.

6 Tu nos nutris, & omnia ad corporis & animæ sustentationem & in tuo seruitio confortationem necessaria nobis conuenienter & sufficienter provides & donas.

7 Tu nos quotidie peccantes teque offendentes & prouocantes, non statim condemnas, sed multipliciter reuocas, illuminas, terres, compungis, & per penitentiae sacramentum iustificas.

8 Tu singulos nostrum, si te deuotè consulere & audire voluerimus, ad conueni-

torem nostræ salutis statum vocas & perducis.

9 Tu singularia unicuique nostrum dona, gratias, & prærogativas confers: & in nobis conferuas.

10. Tu denique æternam & immensam gloriam & beatitudinem (quam nec oculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit) nobis præparasti: & si in tuo amore & obsequio fideles & constantes vsque in finem perseverauerimus, certissimè daturus es.

¶ Prædicta beneficia quæ quatenus generaliter omnibus collata sunt commemorasti, nunc ut singulariter tibi data recolle & repete: quatenus sic vehementius ad amorem tam singularis benefactoris inflammaberis.

4.
Beneficio
rui me-
ditari pe-
culi teritor
irpenso-
rum con-
sideratio.

Singulariter autem tu Deus meus mihi semper fidelissimus & beneficentissimus fuisti. Tu enim ab æterno me purissimè dilexisti: gratuita tua pietate me fecisti creaturam rationalem, insigniens animam meam nobilissima & elegantissima imagine tua. Voluisti à Christianis & honestis parentibus, in Ecclesia tua sancta, tempore gratiæ, me nasci: corporisque & membrorum omnium ac sensuum integritatem, & bonam habitudinem mihi contulisti: & huc vsque conservaisti. Nobilissimo Angelo tuo mei custodiam commendasti: & per Angelicum ministerium ab innumeris periculis aut liberaisti

aut præservasti: & ad innumera bona excitasti, direxisti, & confortasti: atque ad maiora me direxisses, nisi obicem ego posuisssem. O stupenda, o amorosa, & amorosè recolenda tua erga me miseratio. Tu excelsus ille Deus, indicibili dulcore charitatis penetratus ac victus, naturam meam suscepisti, & homo verus factus es. Tu Deus meus & pater, factus es frater & socius meus, ne ego exors tuæ beatitudinis remanerem, & in æternum perirem. Tu triginta tribus annis in terra laborans salutem meam studiosissimè peregisti. Mei causa contemptum, opprobria, penurias, pœnalitates, tristitias, iniurias, cruciatus, & ignominiosissimam crucis passionè & mortem patienter, libentèque sustinuisti: præciosissimumque sanguinem tuum vsque ad extremam guttam fudisti. Tam singulariter pro me illa omnia fecisti ac passus es, ac si solus redimi debuisssem. Sic igitur, sic amabilis tu Deus meus, me redemisti: sic felicitatem & beatitudinem æternam quam perdideram mihi recuperasti: & ut huius tuæ redemptionis participem me faceres, voluisti me statim postquam natus fui, per baptismum regenerare, adoptare, signaculoque fidei Christianæ & gratia tua insignire & donare. Tu ad agnitionem tui nominis, tuæque legis ab infantia me peruenire donasti, per veram fidem, & scientiam salutarem: quam etiam augere in me non desinis per illuminationem gratiæ tuæ, & per institutionem sanctæ matris Ecclesiæ, scripturæque & exempla ac exhortationes & doctrinas sanctorum & piorum hominum. Tu ab ipso vitæ meæ exordio me

semper nutriuisti; & omnia ad huius vitæ commoditatem necessaria abundè mihi absque nimia solitudine prouidisti & contulisti. Tu à puero me multipliciter peccantem patienter tolerasti, expectasti, & à damnatione perpetua & gehenna quam merebar præseruasti. Nam si mecum sicut commerneram agere uoluisses, iam olim anima mea infinitis peccatis onerata perijisset. Tu etiam me à te auersum, tibi que rebellem sapius reuocasti, immutasti, iustificasti: & ut pœnitentiæ & Eucharistiæ sacramenta frequentarem donasti. Tu tandem me à periculoso secularium consortio & peccandi occasionibus segregatum, ad hunc salutiferum & meæ saluti ac conditioni conuenientissimum ordinem & statum vocasti, & fidelibus seruis tuis adiunxisti: oportunitatēque tibi liberius seruiendi mihi contulisti. Tu ad vitam spiritualem me licet tepidum & negligentem, semper excitasti & direxisti: patresque spirituales, libros, locum, & tempus ad hoc oportuna mihi donasti. Tu à graui scandalo actiuo & passiuo hactenus me præseruasti: & ab innumeris insidijs, tentationibus, tribulationibus, & periculis animæ & corporis liberaasti. Ad multa etiam bona me excitasti, direxisti & adiunxisti: & ad multo plura & maiora me excitasses & confortasses, nisi gratiæ tuæ obicem ego posuissem. Tu adhuc quotidie me sapius cadentem, misericorditer suscipis, erigis: & ad te reuertentem, culpamque agnoscentem benignissimè in gratiam tuam recipis, ignoscis, iustificas, ac sanas. Tu incessanter me doces, dirigis, adiuuas; & sicut pu-

pillam

pillam oculi tenerimè custodis. Ita curam mei geris, ac si solus essem in toto orbe terrarum. Tu æstuantissimo meæ salutis desiderio teneris, & tam aduersa quam prospera omnia mihi in bonum conuertere cupis & niteris. Nihil obliuisceris eorum quæ piè ad honorem tuum, te adiuuante ago, loquor, audio, lego, meditor, oro, desidero, vel patior: & ne minimam quidem cogitationem bonam ex bona voluntate prodeuntem perire sinis, sed omnia illa mihi studiosissimè asseruas apud te, licet ea nimis imperfectè & tepidè à me fiant. Tu innumera prorsus beneficia mihi præstitisti, & adhuc singulis præstas momentis, ineffabilēque beneuolentiam & amorem ostendis. Denique tu dulcissimum, amœnissimum, gloriosissimumque regnum tuum æternum mihi promissisti, in quo vis me tui secura possessione, clara uisione & laude, plenāque fruitione perenniter gaudere, si tibi seruire atque in amore tuo perseuerare uolero. Verè nulla vnquam mater tam tenerè dilexit unicum filium suum, quàm tenerè me diligis. Amor tuus erga me dulcissimus, sapientissimus, ardentissimus, fidelissimus, constantissimus, immensus, ac planè excessiuus est. Sed ego (heu) mala pro bonis peruersè reddens, infidelis & ingratus tibi semper fui, & adhuc sum. Nam & gratiam tuam multis modis in me impedio: & dona tua destruo, aut abscondo. O quanta est tua erga me charitas, fidelitas & beneficentia: & quanta est mea erga te ingratitudo, infidelitas & iniustitia? Verè dignum est, æquum & salutare, ut ego posthac tibi Deo meo, ama-

A

6

tori

tori meo, tali ac tanto benefactori meo, humillimè me subiiciam, & ingenrem reuerentiam ac venerationem tibi exhibeam: teque toto corde, tota mente, tota anima, & virtute diligam, amem, desiderem: & omni grato obsequio colam. Me ipsum verò ingratisimum & infidelissimum peccatorem odio habeam, abnegem, mortificem, castigem, & funditus tibi resignem. Iustum est vt coram te tali ac tanto mihi semper presentissimo intencissimo, & promptissimo reuenter, humiliter, mature, pudice, innocenter, & honestè viuam, stam, & ambulem, atque ex sincero amore tuo cuncta propter te agam, dimittam, & patiar iuxta supremum tuum beneplacitum, ad tuam gloriam & omnium salutem, Ecclesiæque veram reformationem & pacem.

¶ Sequuntur alia considerationes ad Dei amorem & feruens obsequium excitantes.

AD quod sola quidem tua bonitas, maiestas, charitas, & beneficentia immensa sufficienter me deberent accendere: maximè cum propter temetipsum solum (etiam si nihil inde commodi nobis accederet) sis super omnia reuerendus, glorificandus, amandus, & omni grato obsequio colendus. Sed vt mea tarditas efficacius ad hoc exciteretur, inflammetur & iuuetur: volo alia etiam, te iuuante, attentius nunc commemorare & considerare quæ ad idem me possunt accendere.

¶ Consideratio virtutis quam pulchra sit & optanda.

ATque in primis ipsa virtutis pulchritudo, honestas & vtilitas, ad ipsam sectandam & exercendam merito me debet excitare. Virtus enim tantæ pulchritudinis, honestatis, & amabilitatis est: vt etiam si nullus ex ea fructus sequeretur, propter se tamen esset appetenda & sectanda: sicut ipsi etiam gentiles philosophi agnouerunt, licet veram virtutis essentiam & perfectionem (quæ in gratia & charitate tua tanquã in radice fundatur) nõ intellexerunt: cuius gratiæ & charitatis merito & perfectione virtus Christiana verè dicitur & est lumen, decor, & claritas animarum: vera opulencia & nobilitas earum. Bonitas à qua habent vt veraciter bonè dicantur. Virtus est via salutis, stabilimentum & robur mentis, victoriã mundi, conculcatio dæmonum, ianua vitæ, porta beatitudinis. Virtus liberat & præseruat à peccato, & eius damnis, vulneribus ac poenis: excitat, conseruat, roborat, & stabilis in bono: armat & expeditum facit hominem: ad pugnandum contra hostes, ad resistendum omnibus tentationibus, ad tolerandum quælibet aduersa. Virtus facit hominem paradysum Dei, sacris meditationibus virentem, sanctis desiderijs florentem, bonis actibus fructuosum, bonæ famæ odore respersum, & delitiosam Dei mansionem. Virtus facit hominem tuum (Ô IESV CHRISTE DEVS) filiũ, membrum, seruum, discipulum, familiarem amicum, secretarium, militem, thronum,

templum & regnum. Virtus denique facit nos Angelorum confortes, regni celestis hæredes, tuæque beatitudinis æternæ participes. Quæ beatitudo sola sufficienter nos deberet ad amorem virtutis, & ad obsequium tuum ac cendere.

¶ Gloria æterna immensitas hic breuiter tangitur quæ fuis ex alijs libris poterit intelligi.

6. **I**n hac enim beatitudine quam diligentibus te & obtemperantibus tibi præparasti & promissisti, est gloria & honor sine confusione, opulencia sine egestate, sufficientia sine defectu, securitas sine timore, sanitas sine languore, vita sine morte, potentia sine infirmitate, sapientia sine errore, libertas sine seruitute, gaudium sine mœrore, esurietas sine labore, satietas sine fastidio, claritas absque tenebris, societas nobilissima, amantissima, iucundissima, & summè pacifica. In qua denique est tuæ Diuinæ essentiæ & perfectionis secura & perpetua possessio, clara cum iungi laude visio, suauissima fruitio, & amorosa tecum vnio nunquam finienda, securaque in te obdormitio, requies, & pax quæ exuperat omnem sensum & intelligentiam, omniumque bonorum & desiderabilium cumulus, abque vlla miseria.

¶ Peccati deformitas & damna innumera, propter quæ meritò detestandum est omne peccatum.

7. **Q**uod si nec tua maiestas, bonitas, ac beneficentia, nec virtutis excellentia &

utilitas, nec beatitudinis repromissæ immensas me ad tui amorem & obsequium excitent: saltem à peccato & offensâ tuâ me deterreant ipsius peccati turpitudine, enormitas, detestabilitas, & pœnæ infinitæ reatus. Peccatum enim est voluntaria auersio à te summo bono Deo, & conuersio ad vilissimam creaturam. *Quæ hic de grauitate & damnis peccati breuiter commemorantur, h. abentur in sequenti exercitio contritionis fuis explicata, vbi etiam sunt profundius meditando, hic enim sufficit hæc considerare ad concipiendum generale odium peccati.*

- 1 Tuæ imperialis maiestatis offensâ.
- 2 Diuinæ tuæ præsentie & sapientiæ summa inhonoratio & irreuerentia.
- 3 Vilipensio tuæ bonitatis & perfectionis infinitæ.
- 4 Contemptus tuæ erga nos charitatis excessiue.
- 5 Conculcatio tui sanguinis effusi tuæque passionis renouatio.
- 6 Neglectus tui erga nostram salutem zeli & studij feruentissimi.
- 7 Ingratitudo erga tuam in nos beneficentiam liberalissimam.
- 8 Infidelitas erga fidelitatem tuam certissimam.
- 9 Iniuria & impietas contra te omni affinitatis & officij genere nobis coniunctissimum.
- 10 Inobedientia contra supremam tuam auctoritatis leges & iussa.
- 11 Dissimilitudo & deformitas, pulchritudini tuarum virtutum contraria.

12 Irritatio & prouocatio tuæ sanctitatis, sapientiae, & æquiratis immensæ.

1 INSVPER per peccatū, te vnicū, supremū, & infinitū bonū (extra quod nihil est bonū) amittimus, & à te separamur.

2 Tua gratia & amicitia ac familiaritate priuamur.

3 A tuæ paternæ prouidentiae speciali cura abiciimur.

4 Donis gratijs, & fructibus spiritus tui, versique virtutibus spoliāmur.

5 Operum bonorum per nos prius factorum æterna mercede frustramur.

6 Merito & fructu ac participatione tuæ vitæ & passionis priuamur.

7 Sanctorūque tuorum efficacis communionis, exortes efficiimur.

8 Odium & indignationem Dei patris, tuamque & omnium sanctorum incurrimus.

9 Captiui & serui diaboli, crudelissimi Domini, constituiimur.

10 Eiusque corpori incorporamur, ac malitiæ & miseriae ipsius participes & confortes reddimur.

1 PRAETEREA per peccatum incurrimus miserabilem prorsus seruitutē & consuetudinem ipsius peccati, qua veluti quibusdam funibus captiui constringimur.

2 Malitiam & affectum ac delectationem peccandi.

3 Concupiscentiam immoderatam terrenorum.

4 Cæcitatem, ignorantiam, & inconsiderationem salutarium.

5 Cordis duritiam & insensibilitatem.

6 Impo-

6 Impotentiam agendi aliquid vitæ æternæ meritorium.

7 Pronitatem & inclinationem ad alia vitia grauiora.

8 Infirmitatem resistendi tentationibus mundi, carnis & Diaboli.

9 Tolerandi ignominiosa & aduersa.

10. Inchoandi, prosequendi & perficiendi ardua virtutum opera.

1 T E quoque Creatorem omnium per peccatum offendendo Creaturas omnes offendimus.

2 Earum ministerio & vsu indignos nos facimus.

3 Et vt omnes aduersum nos consurgant ad vindicandam sui conditoris iniuriam & offensam meremur.

4 Pacem & gaudium serenæ conscientiae amittimus.

5 Stultitiam & insipientiam summam incurrimus.

6 Omnique gratia & consolatione indignos nos facimus.

7 Ac meremur in æternum priuari tuæ Diuinæ essentiae secura & æterna possessione & adoratione.

8 Clara visione, gloria & laude.

9 Beatifica fruitione, transformatione, & vnione.

10. Denique per peccatum meremur æternis gehennæ ignibus, & infinitis cruciatibus, cum Diabolo & reprobis omnibus sine vlla spe liberationis, aut mitigationis deputari.

Gehennæ

*¶ Gehenna aeterna brevis consideratio
qua ex alijs libris dilatari poterit.*

8. **C**uius gehennae aeternae profunda & frequens consideratio, facile potest & debet nos à delectatione peccati abstrahere & reuocare. In ea enim est perpetua, purissima & incomprehensibilis confusio, penuria, labor & afflictio, seruitus, luctus, esuries & sitis, frigus, ignis, tenebrae, captiuitas, foetor, vermis, conscientiae, desperatio, clamor, blasphemia, stridor dentium, maledictio, visus & societas daemorum turpissimorum & crudelissimorum: poenaeque innumerae, generalissimae, continuae & perpetuae absque villo refrigerio.

¶ Consideratio tremendi iudicis.

9. **C**aeterum nisi poenitentiam hinc de peccatis nostris egerimus, & tuis mandatis obediuerimus, poenas praedictas certissime incurremus.

1 Tu enim es iudex generalissimus, ante cuius tribunal omnes nos comparere oportet.

2 Supremus, à quo appellare non licet.

3 Ubique praesentissimus, à quo fugere nullus potest.

4 Aequissimus & inflexibilis, qui nullum proflus peccatum relinquit impunitum, nec vllius personam accipis.

5 Sapientissimus, qui non solum actionum, sed etiam cogitationum, intentionum, & intimarum affectionum nostrarum peccata & delicta perfectissime intueris & ponderas.

6 Potentissimus, cuius voluntati nullus potest resistere.

7 Patientissimus, qui peccata nostra dissimulas & ad poenitentiam longanimiter nos expectas.

8 Erga poenitentes misericordissimus & benignissimus, culpam & poenam illis remittens, gratiamque & gloriam restituens.

9 Erga superbos & poenitere negligentes districtissimus & seuerissimus, vsque ad nouissimum quadrantem & minimum peccatum vltionem ex eis requirens, ac poenam aeternam & inestimabilem illis irrogans.

10. Terribilissimus & summe metuendus, ad cuius aduentum caeli & terra mouebuntur, & in cuius manus incidere est summe horrendum.

¶ Consideratio mortis incerta & ubique imminens.

Nec est quod blandiamur nobis, & ad redendam tibi in supremo tuo iudicio rationem segnius nos praeparemus, propter tui aduentus & iudicij dilationem. Pro certo enim venies, & qua hora non putamus venies: atque in eo statu in quo nos inuenies aeterna sententia numquam reuocanda iudicabis, & deputabis nos secundum opera & merita nostra ad perpetuam poenam vel gloriam. Huius enim iudicij hora aequè nobis est incerta sicut nostrae mortis tempus. Nam in ipsa nostrae mortis hora ante tuum tribunal praesentabimur, & iudicium particulare de nobis fiet, in quo anima no-

stra ad pœnam vel gloriam deputabitur. In resurrectione autem futura & in iudicio generali (cuius diem & horam tu solus nosti) anima simul cum corpore æternam gloriam vel damnationem & pœnam pro suis meritis recipiet. Ceterum singulis momentis mors nobis est in ianuis, vel in insidijs: & tu qui pœnitentibus veniam polliceris, pœnitere negligentibus aut differentibus crastinum diem non promittis. Vnde quanto sumus incertiores de nostræ mortis hora: tãto instantius vigilare debemus & orare, fidelitèrque tibi seruire; vt cum tu veneris & pulsaueris ianuam, confestim tibi apertamus: & cum pia confidentia te venientem excipiamus.

¶ Consideratio breuitatis huius vite.

II.

AD hanc vigilantiam & sollicitudinem mouere nos etiam debet & inducere breuitas huius vitæ, in qua sola licet merito riè operari. Post mortem enim nullus merendi locus remanet: sed sola bene vel malè gestorũ merces aut pœna relinquitur. Vnde dum tempus habemus, operari bonum debemus: omniq̃e sollicitudine præcauere ne in hoc acceptabili tempore & salutis die, gratiam tuam in vacuum recipiamus: sed potius nosmetipsos tanquam fideles tuos ministros commendemus in multa patientia, in vigilijs, in orationibus, in tribulationibus & angustijs, in laboribus & ærumnis, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suauitate, in Spiritu sancto, in charitate non ficta, in verbo veritatis, in virtute Dei.

Hesitum

¶ Hostium multitudinis consideratio.

12.

AD hanc insuper vigilantiam & sollicitudinem seruiendi tibi in omni sanctitate & iustitia omnibus diebus vitæ nostræ, meritò nos excitare debet aduersarius noster Diabolus, fortissimus, verutissimus, & crudelissimus: qui non dormit neque dormitat, sed semper vigilat circuiens & quærens vt nos deuoret, & mille tentationum laqueis ad æternam damnationem secum nos pertrahat. Cui accedit caro nostra & sensualitas, aduersus spiritum concupiscens, disciplinæ impatiens, & animam aggrauans, suisque plurimis necessitatibus & infirmitatibus à Spirituali exercitio reuocans & impediens. Accedit & mūdus, varia sensuum obiecta & vana oblectamenta offerens, impiorumque hominum peruersis exemplis, adulationibus, suasionibus, fauoribus, vel etiam irrisionibus, minis, persecutionibus varijs, & deceptionibus ad peccata nos alliciens & inducens. Quibus omnibus resistere non possumus absque tua speciali & continua gratia & protectione, quam non soles conferre pigris, dormitibus & negligentibus, sed vigilantibus, laborantibus, tibi per charitatem adhaerentibus, & in te spem omnem reponentibus.

¶ Epilogus prædictorum continens obsecrationem & excitationem ad Dei amorem & feruentem vite emendationem ex prædictis omnibus.

Eya, ergo quia vis, & sicut potes, scis & vis: Da & fac vt te summæ maiestatis,

13.

boni

bonitatis, & omnimodæ perfectionis Domini Deum, creatorem & conservatorem omnium, semper & ubique nobis præsentissimum, intentissimum, & promptissimum credamus, recogitemus, adoremus, reueremur, glorificemus, super omnia amemus, appetamus, & ex amore tibi seruimus iuxta supremum beneplacitum tuum.

Fac ut te amatorem & benefactorem nostrum, super omnes benevolentissimum, beneficentissimum, fidelissimum, & omni affinitatis & officij genere nobis coniunctissimum, toto corde, tota mente, tota anima, & ex omnibus viribus redamemus, honoremus & grato atque amorofo colamus obsequio.

Fac ut virtutis pulchritudinem, honestatem, & utilitates summas agnoscentes, eam amemus, appetamus, totisque viribus & continuis exercitationibus ad eam, per tui amorem assequendam & exercendam aspiremus & contendamus.

Fac ut gloriæ & beatitudinis æternæ, quam fidelibus tuis seruis & amicis præparasti & perseverantibus in te certissime redditurus es immensitatem, suavitatem ac plenitudinem sæpius recogitemus, speremus, & ardentissimis desiderijs, continuisque bonorum operum studijs ad eam properemus.

Fac ut peccati enormitatem, turpitudinem, damna, & incommoda infinita, agnoscentes & attentè considerantes, peccatum omne perfecto odio prosequamur, sollicitè fugiamus: & si in illum inciderimus, statim per veram contritionem, putam confessionem, & dignam satisfactionem resurgere, & illud

delere

delere & emendare studeamus.

Fac ut æternæ damnationis & gehennæ poenas infinitas & immensas horreamus, timeamus, & dignis poenitentiae fructibus ab eis iberari & præseruari satagamus.

Fac ut te Iudicem generalissimum, supremum, æquissimum, sapientissimum, potentissimum, patientissimum, benignissimum, severissimum, & summè terribilem credamus, sæpius recogitemus, teque vel in modico offendere & irritare summè timeamus & sollicitè præcaueamus. Nos metipfos coram te continuè dijudicemus, castigemus, & dignis poenitentiae lamentis faciem tuam præuenire & placare curemus.

Denique fac ut mortis nostræ & districti tui iudicij horam proorsus incertam scientes, breuitatemque huius vitæ (in qua sola mereri licet) attendentes: nec ignorantes Dæmonis, mundi, & carnis infinitos laqueos & tentationes ac persecutiones, sollicitè semper vigilemus, strenuè & legitime pugnemus: quæ tibi placita sunt iugiter propter te, ex amore tuo operemur, & quæ tibi displicent fugiamus: ac quæcumque volueris aduersa pro tui nominis honore non solum patienter, sed etiam libenter toleremus. Ad tuam & sanctorum laudem & gloriam, nostramque & omnium salutem, veramque Ecclesiæ reformationem & pacem.

P. R. Æ.

PRÆFATIO IN EXERCITIVM CONTRITIONIS. CAP. II.

I.
Necessarium est omnibus penitentiam agere.

DEVS & Dominus noster IESVS CHRISTVS, legifer & magister vnicus & præcipuus: qui nobis cõpẽdiosiore[m] viam ad æternam beatitudinem sua vita sanctissima, & Evangelica doctrina sufficientissimè demonstravit: suam prædicationem his verbis est exorsus. Pœnitentiam agite: Appropinquat enim Regnum cœlorum. Cuius etiam pœnitentiæ necessitatem insinuans, alio loco dixit. Nisi pœnitentiam egeritis: simul omnes peribitis. Nobis igitur omnibus ante omnia perquam necessarium est, si vnquam saluari volumus, vt pœnitentiam agamus: & à pœnitentiæ actibus numquam in hac vita prorsus recedamus: quippe qui nec sine peccato viuimus, & in multis offendimus omnes. Maximè autem temerarium est & infructuosum contemplationi sese tradere & ad gustum diuini amoris & amplexum cœlestis spõsi aspirare, nisi prius per pœnitentiæ studium, anima probè purgata fuerit, non solum à vitiorum culpis, sed etiam ab eorum reliquijs & prauis inclinationibus.

2.
Defectus contritionis causa est cur pauci cœlestia gustent.

Vnde vna ex præcipuis causis cur paucissimi etiam in religione constituti proficiunt & pertingunt ad verum gustum Diuini amoris & cõtemplationis est: quia ob prioris vitæ peccata dignam non egerunt pœnitentiam: Nam licet peccata sua confessi sint,

&

& aliquam de eis contritionem habuerint, atque per professionem solemnem diuinis obsequijs sese mancipando peccatorum suorum remissionem obtinuerint. Quia tamen ab initio non studuerunt reliquias & prauas inclinationes vitiorum (quæ culpa dimissa, adhuc ex habitu vitioso & natura corrupta remanent) per contritionis studium expurgare & corrigere: ideo steriles, aridi, induoti, & absque vero spiritualium gustu remanent.

Quisquis ergo ad Deum verè conuerti cupit, sibi què & mundo mori, ac in spiritu proficere: prius contritionis studium frequenter. Quoties etiam de minori gratia ad maiorem & excellentiorem aliquam gratiam quis transire desiderat: ad hoc se disponat per contritionis studium & exercitationem. Quanto enim quis profundius conteritur & dolet, tanto maiori gratia à Deo perfunditur: iuxta illud Psalmistæ: secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuæ lætificauerunt animam meam. Hinc est quod sancti patres, potissimum in studio pœnitentiæ sese exercitarunt: & potior illis fuit cura plangendi errata commissa, quàm alta contemplandi. Hoc enim rurius & omnibus Christianis magis est necessarium: maximè autem monachis, quorum propriè officium est sua & cæterorum peccata plangere & deslere. Vnde quilibet religiosus, etiam si non recorderetur grauiora se admisisse peccata: debet tamen exercitium contritionis frequentare, in quo desolat tum suas quotidianas negligentias, tum etiam om-

3.
Contritionis exercitium est necessarium proficere volenti, & maxime monachis propriè.

B nium

nium qui in mundo sunt, maxime eorum pro quibus tenetur, peccata: quæ cum innumera quotidie committantur, inueniet semper in illis copiosam contritionis seu pij luctus materiam.

4.
Confessio
generalis
est inchoa-
tio inchoa-
tionis
vitæ ne-
cessaria
et vitæ
ma.

Cæterum inchoaturo vitam spiritualem, vel de statu secularis vitæ, ad emendatiorem vitam, aut aliquam religionem approbatam transituro, multum expedit facere generalem confessionem de totius vitæ suæ antea actæ peccatis: si nondum alias eam fecerit: aut si ralem iam fecerit: de his quæ ab vltima illa generali confessione commisit: etiã si in particularibus confessionibus de his ipse fuisset confessus. Per hanc enim generalem confessionem renouabitur dolor, & pudor de singulis peccatis: atque charitas erga Deum magis in homine excitabitur: dñi omnia simul peccata sua inspiciens admirabitur diuinam bonitatem & patientiam, quæ tot & tantas abominationes non punit, sed patienter tolerauit, & ad pœnitentiam cor hominis expectauit & conuertit. Plus enim mouent peccata omnia simul inspecta, quàm separatim diuersis temporibus considerata. Insuper homo considerans quod tot & tanta peccata commiserit, & quam pauca & parua bona egerit, excitabitur ad bona opera agenda, ne peccatorum numerus, bonorum operum multitudinem vincat: memor illius sententiæ D. Chrysostomi, nisi tot fuerint bona, vt excedant crimina, & ex relictis aliquid nobis in iustitiam reputetur, nemo nostrum à supplicijs liberabitur. Præterea per hanc confessionem generalem pœna quæ peccatis

iam ritè confessis adhuc sapius remanet, tollitur, aut certè minuitur, virtute absolutio- nis sacramentalis & humilitatis ac pudoris ipsius pœnitentis.

Hinc est quod nonnulli singulis annis confessionem annuam peccatorum suorum faciunt, tum ob causas prædictas, tum vt inspiciant quos illo anno progressus in virtutibus fecerint, quæ vitia deposuerint, quas imperfectiones reliquerint: & quantum fieri potest hunc annum cum præcedenti confitentes si quid spiritualis lucris obseruauerint, Deo gratias agant: & ad anteriora confidentius se extendant. Si verò detrimentum sua negligentia passi fuerint: ex animo doleant, stimulosque sibi ad fortius currendum & proficiendum addant: quod certè consultissimum est & vtilissimum.

Qui autem volet generalem de tota vita sua confessionem facere: Primò distinguat totam vitam suam per certas societates & habitationes, in quibus & cum quibus vixit. Et in singulis consideret quomodo in quolibet ex decem præceptis aut capitalibus vitijs offenderit, cogitatione, locutione, opere, vel omissione & alieno peccato. Deinde in peccatis grauioribus hoc est mortalibus addat necessarias circumstantias, eas scilicet quæ speciem peccati mutant, vel multiplicant peccatum, aut notabiliter aggrauant. Maxime autem curet exprimere numerum certum si illum sciat, sin minus, ponat incertum pro certo. Quod sic commode faciet, si cogitet quamdiu hoc peccatum committere astutus fuerit, & quoties singulis septimanis vel

5.
Facili-
ter singu-
lis anni
numa
confes-
sio.

6.
M-
das
faciendi
confes-
sionem
generalem.

mensibus aut diebus illud committere poterit. Expedi autem ut super qualibet peccati specie examen fiat per singulas antea-ctæ vitæ ætates & habitationes, antequam ad aliam peccati speciem fiat transitus & examen: ut sic facilius in singulis peccatis numerus & circumstantiæ aggravantes reducantur in memoriam. Examen verò conscientia sufficienter quidem poterit fieri considerando sola Decalogi præcepta, ad quæ cætera peccata possunt reduci: verumtamen ut clarius & exactius fiat, bonum erit considerare etiam septem capitalia peccata: & ex libellis qui breviter singulas peccatorum species enumerant eas prius legere quam procedatur ad examen internum propriæ vitæ. Utile etiam erit diligenter notare novem modos peccati alieni, antequam accedatur ad considerationem peccatorum contra Decalogum: ut in singulis peccatis videatur, an præter peccatum proprium, alienum etiam fuerit commissum. Porro qui vellet plenius videre quæ sibi desunt ad perfectionem, possit examinare semetipsum an habuerit & exercuerit virtutes Theologas & cardinales, Dona Spiritus, Beatitudines viæ, fructus Spiritus sancti: Et si monachus fuerit, an vota & exercitia suæ religionis fideliter servaverit.

Cæterum licet non sit necessarium sacramentaliter confiteri de peccatis venialibus, quæ, nec mortalia sunt, nec dubitatur an sint mortalia: vtiliter tamen fit de illis saltem gravioribus confessio specialis, & de leuioribus generalis.

7.
De venialibus peccatis: vtiliter fit confessio.

Qui

Qui enim student puritati, & ad perfectionem aspirant, non solum de peccatis mortalibus (à quibus per gratiam Dei fere abstinent) sed etiam de venialibus euitandis, & affectionibus reformandis, ac de imperfectionibus quantum possunt minuendis debent esse solliciti: & teneram ac delicatam conscientiam, non tamen scrupulosam & anxiam habere; ut vel inimos in se defectus observent & perfequantur: quotidie discutientes quæ contra Deum, seipsum, & proximos, cogitatione, locutione, & opere commiserint aut omiserint. Quamvis enim omnia venialia peccata vitare absque gratiæ singularis privilegio non possimus, ita tamen nos ipsos ex gratia Dei (quam facientibus quod in se est numquam denegat Deus) & possumus & debemus sollicitè custodire; ut raro ex improviso, ex proposito verò & deliberata voluntate numquam, venialia committamus, etiam pro conservatione vitæ propriæ aut alienæ; imò nec ut proximi à peccato mortali retrahamus. Non enim facienda sunt mala, ut bona eveniant: & minimum peccatum maius est ac magis fugiendum quocumque malo pœnæ & supplicio. Idcirco pro nulla aduersitate, tribulatione, aut morte vitanda; pro nulla etiam prosperitate aut commoditate adipiscenda, debemus culpam quamlibet minimam committere: præsertim cum teneamur Deum (qui per quamlibet culpam aliquo modo offenditur) in infinitum magis diligere, quam nos, quam totorum mundum, & quodcumque bonum creatum.

8.
Quam solliciti sint vitanda peccata venialia.

9.
Pro quo curaque lato non est committendum veniale peccatum.

IO.
Duode-
cim nocu-
menta ex
veniali-
bus pecca-
tis prome-
nientia.

Ad hoc etiam nos debet inducere confi-
deratio nocuentiorum quæ ex peccatis ve-
nialibus proveniunt: maxime, quando ea ex
 proposito, vel prava consuetudine, nõ autem
 ex surreptione, ignorantia, passione, aut fra-
 gilitate humana, committuntur: aut etiam
 quæ ex negligentia vel ignorantia aut tepi-
 ditate nimia fiunt. Hæc enim.

1 Mentis oculum obscurant, ne Deum &
 spiritualia videat.

2 Charitatis feruorem extinguunt, aut mi-
 nuunt.

3 A gustu spiritualis dulcedinis, & interna
 Dei familiaritate & consolatione impe-
 diunt.

4 Orationes nostras difficilius exaudiri
 faciunt.

5 Animam maculant & deturpant, spiri-
 tumque sanctum contristant.

6 Vires animæ ad resistendum pravis in-
 clinationibus debilitant.

7 Hominem ab bene agendum pigrum,
 & ad desideria terrena promptum reddunt.

8 A profectu spirituali multum præpe-
 diunt.

9 Tempus per ea inutiliter consumitur,
 & multa bona opera quæ interim fieri pos-
 sent omittuntur.

10 Ad mortalia disponunt, & ad grauiora
 pertrahunt.

11 Pœnam hîc aut in futuro merentur.

12 A visione Dei post mortem retardant,
 nisi hîc digne castigata fuerint.

II. Quæ in-
 Verè ergo magna est insipientia pericu-
 losaque vita eorum qui ad vitanda venialia

peccata

peccata non sunt solliciti: dicentes sibi suffi-
 cere si vitent mortalia, & tormenta euadant
 æterna: sicque in quodam manent tepore
 & ignavia: non curantes proficere, sed suis
 contenti angustijs, in quadam mediocritate
 securè se stare, & posse saluari stolidè arbi-
 trantur: hinc ad iocos, risus, verbositates, le-
 uitates, dissolutiones, & similia sunt procli-
 ues. Miseri prorsus, qui non aduertunt quod
 non proficere sit deficere, & in via Dei non
 progredi, sit regredi. Nec illud Ecclesiastici
 ritè perpendunt, quo dicitur: si non in ti-
 more Dei te continueris iugiter, citò subuer-
 tetur domus tua. Qui enim spernit modica,
 paulatim decidit, nec potest diu vitare mor-
 talia, qui omni cum diligentia non præca-
 uer venialia peccata, cum ipsa sint via & dis-
 positio ad mortale: eò quod per ea homo
 assuescit propriæ acquiescere voluntati, &
 rectum ordinem relinquere. Et iuxta D. Au-
 gustini sententiam, ipsa venialium con-
 suetudo irrefrenata, à mortali peccato non
 excusatur, cum contemptum videatur in-
 cludere.

Veruntamen qui solliciti sunt per charita-
 tis ardorem & feruentem ad Deum conuer-
 sionem, timorâque cordis custodiam in
 spiritu proficere: & si venialiter quandoque
 ex fragilitate peccent, prædicta tamen venia-
 lium nocumenta non sentiunt; quia venialia
 in eis peccata quotidie citò consumuntur
 & emendantur, per charitatis feruorem,
 per contritionem internam, pœnitentialem-
 que castigationem, & alia supererogationis
 exercitia virtuosa: præsertim per orationem

spientes
& miseri
sunt qui
negligunt
vitare
peccata
venialia.

12.
Venialia
peccata
ex fragi-
litate et-
iam Dei
vitare
sunt non
habent
nocentia.

& psalmodiam deuotam, iniuriarum remissionem, patientiamque in aduersis, unde non solum præsauerant à prædictis venialium nocuentis, sed etiam omni die mirabiliter in omni gratia & virtute crescunt & roborantur. Nos ergo omni sollicitudine & diligentia vitemus peccata, non solum mortalia, sed & venialia: & hæc non minus despectum, quam solent seculares mortalia despicere.

13.
Conditio
nis exer-
citiū vti-
lissime
frequen-
tur.

Atque tum pro nostris quotidianis excessibus & defectibus, tum etiam pro omnium hominum, maxime nostrorum specialium, peccatis, ad veram & amorosam contritionem & dignos poenitentiae fructus per sequens exercitium nos excitemus: ad Dei honorem, nostramque & omnium salutem.

Cæterum qui hoc contritionis exercitium initio conuersionis suæ aliquo tempore deuotius frequentauerit, non solum peccatorum veniam, sed etiam emendationem, & stabilem ab eis, præsertim grauioribus continentiam consequeretur, & ad omnis gratiæ & virtutis profectum præparabitur.

14.
Conditio
nis infir-
mitati qui
pulsus an
peccatio-
nis se
contingere.

Quod si quis ob inueteratam consuetudinem, vel naturalem inclinationem, aut societatis cum qua viuit vel status sui conditionem aut similia, tardius à peccatis potuerit sese continere: sed adhuc sepius in ea quæ iam planxit, & pro quibus ad contritionem se exercuit peccata ex infirmitate & passione labatur: non tamen propterea desperet, vel pusillanimis fiat: sed nec nimia absorbeatur tristitia: quin potius in humilitate sua patientiam habeat: & quanto fragiliorem se

experitur, tanto humilius & confidentius perseueret assiduis precibus Diuinam pulsare & interpellare misericordiam (cui proprium est miseris misereri semper & parcere) quatenus gratiam veræ contritionis, & perfectæ à peccatis continentiae sibi donet.

Quod facilius & citius impetrabit, si quoties lapsus fuerit, toties, vbi primum se peccasse aduerterit, studuerit per contritionis exercitium resurgere, & propositum præcauendi peccatum admissum fortius renouare. Consideret etiam peccata ad quæ procliuorem se experitur, & quotidianum aduersus ea assumat exercitium, quo manè Deum suppliciter pro continentia obsecrans, & in eius misericordia & virtute confidens, firmiter proponat ab illis peccatis sollicitè præcauere, & quodlibet damnum aut malum poenæ eligat potius perpeti, quam scienter & ex proposito rursus peccare, & Deum offendere ac irritare, quem nimirum desiderat & proponit toto corde amare & colere, eique gratum amoris obsequium præstare. Serotino autem tempore conscientiam suam examinet: & si aduerterit se contra sua proposita peccasse: per contritionis exercitium ab eis resurgat, si non licuerit ei citius hoc facere.

Expediret enim statim post quemlibet lapsum notabilem; & maxime post cuiuslibet peccati mortalis aut de quo dubium est an sit mortale, commissiōem, locum & tempus inquirere & capeßere, in quo posset homo lapsus per contritionis studium resurgere. Quod si non vacat ei diutius in tali exercitio immorari: saltem post lapsum ad cor rediens,

15.
Modus
impetrandi
à Deo
gratiam
continentiæ
di à per-
canti.

16.
Post que-
libet pec-
catū com-
missum
statim ce-
perit per
contritio-
nem re-
surgere.

& peccatum suum advertens toto corde dicat Deo: Benignissime I E S V, doleo quod in hoc te offendi & irritavi, propono dignè penitere: obsecro vt offensam remittas, præferues me à recidivo, & omni malo, gratiamque tuam mihi restituas, vt gratum tibi obsequium, prout dignissimus es, ex amore præstem & exhibeam. Tali exercitio cum libertate mentis, & pia ac humili confidentia frequentato, multò citius peccata & peccatorum affectiones purgantur & eradicantur: quàm multa austeritate & dura corporis afflictione si sola fuerit: quamquam & hæc corporalis exercitatio non sit contemnenda, sed ab vnoquoque catenus assumenda, quatenus ad spirituale exercitium & internam pietatem, adminiculum ferre iudicabitur.

17.
Contritio
nis dolor
qualiter
sit exci-
tandus.

Contritionis etiam dolor, non per violentas aspirationes aut extortas lachrymas debet excitari: sed per humilem, dulcem, amorosam, ac liberam ad Deum conuersionem: & feruentes quidem, sed moderatas & absq; nimia anxietate & sollicitudine factas aspirationes pioque gemitus & supplicationes.

18.
Non des-
perandum
si dolor
sensibilis
ægit.

Quod si nec per huiusmodi penitens possit assequi sensibilem de peccatis suis dolorem & exteriores lachrymas, non tamen desperet, nec inordinate tristetur, sed confidenter à Domino I E S V supplicet, vt per sui cordis contritiones & internos dolores supplere dignetur imperfectam eius contritionem: & sicut potest, scit, & vult veræ contritionis gratiam & dolorem illi infundere. Cum hæc confidentia in pace mentis remaneat, & contritionis exercitium placidè &

liberè frequentet & perficiat, quantumvis arido corde fuerit.

Maximè autem cauere debet homo bonæ voluntatis, ne propter venialia peccata fragilitatis humanæ (quæ vix ac ne vix quidem in hac vita vitari omnia possunt absque singulari Dei priuilegio) nimium tristetur, aut pusillanimis reddatur, si ea non statim eradicare potuerit.

Nec illis per violentiam aut apertam repugnantiam & contradictionem resisteret: sed cum eorum suggestiones senserit, aut vbi forte in ea lapsus fuerit; animum ab his abstrahens, humili, amorosa, ac fiduciæ plena aspiratione ad Deum sese conuertat: desiderans ei toto corde adherere, & ab omni quod ei displicet abstinere, dicens hoc vel simili modo. O bone I E S V, ô Deus meus, adiuua me, miserere mei. Hoc enim modo & exercitio, multò facilius & perfectius delentur & vitantur peccata venialia, & etiam mortalia, quàm disceptando cum eis & in faciem resistendo, aut nimiam pro illis tristitiam assumendo.

Caveat insuper homo bonæ voluntatis ne scrupulis locum dans, ea peccata existimet quæ peccata non sunt: vel passionibus ac suggestionibus peccatorum se agitari sentiens, nec tamen illis consentiens, sed cum dispendentia talia sustinens, arbitretur se mortaliter peccare, aut à gratia Dei excidisse.

Et quia sæpè viri pij & spiritu alis profectus studiosi scrupulis agitantur, arbitantes se peccasse si quid contra scrupulum quem sentiunt egerint: non inutile & incongruum

19.

Nihil
debet vel
illi passu-
nimis ex-
coquod in
venialia
frequent-
ter labi-
tur.

20.

Modus
efficax
delentis
& vitandi
venialia.

21.

Scrupulus
nisi est di-
dus locus

putauimus, hñc breuiter subiungere & explicare quid differat scrupulus à conscientia, dubio, & opinione, & qualiter liceat & expediat contra scrupulum agere, non autem contra conscientiam, dubium, vel opinionem.

22.
Conscien-
tia quid
sit & qua-
liter obli-
getur.

Notandum est ergo conscientiam esse, applicationem scientiæ certæ ad aliquod morale dijudicandum. Cuius tres sunt actus. Primus, certò testificari de peccato vel actu, facto aut non facto. Secundus, reprehendere & remordere de actu male facto; vel excusare aut gaudere de actu bene facto. Tertius, ligare vel soluere respectu actus sciendi: si enim conscientia dicat aliquid esse faciendum vel omittendum sub obligatione peccati mortalis aut venialis; agens contra hanc conscientiam (id est omittens quod ipsa dicat agendum, vel committens quod dicat omittendum) peccat mortaliter aut venialiter. Quod si talis conscientia sit erronea, & iudicet id sub præcepto esse agendum, quod ex suo genere & in rei veritate peccatum est: tunc sic perplexus reddit hominem, vt siue id agat quod erronea conscientia dicat agendum, peccet (nisi ignorantia inuincibilis eum excuset) quia quod agit, ex se peccatum est: siue id agere omittat etiam peccatum incurrat, eo quod contra conscientiam agat.

23.
Quomodo
conscien-
tia depon-
datur.

A qua perplexitate vt liberetur, debet talis conscientiam deponere, submittendo se consilio sui superioris, vel confessoris, vel alicuius Deum timentis: aut noua cõsideratione & ratione sententiam suam mutando; aut recognoſcendo se falli & errare: vel saltem iudi-

cium

cium suum super hac re suspendendo, & finendo rem talem esse, qualis est in veritate. Notandum verò est quod si conscientia dicat quod bonum sit hoc agere vel omittere, non ex vilo præcepto, sed ex consilio tantum: agens contra hanc conscientiam, nec mortaliter, nec venialiter peccat: sicut nec is qui Christi consilia non seruat, dummodo desit contemptus consilij, vel consulentis.

24.
Dubium
& opinio
quid sint
& quali-
ter obli-
gent.

Porro, dubium id esse dicimus, quando æquales aut quasi æquales sunt ex vtraque parte rationes, illud luadentes, & dissuadentes: aut quando animus æqualiter ad vtramque partem inclinatur.

Opinio verò est, quando ex vna parte rationes sunt fortiores, licet non necessariò, sed probabiliter tantum, pro vna parte cõcludant. In moralibus autem dubium & opinio sic obligant: vt qui dubitat, vel probabiliter opinatur quod hoc agere peccatum sit, teneatur illud fugere & omittere. Et si illud commiserit aut se commisisse dubitauerit, vel opinatus fuerit, de eo conteri, confiteri, & poenitere debet. In dubijs enim & probabilibus, pars tutior est sequenda, maxime in materia morali ad salutem necessariã. Nam aliter faciens, peccaret: quia periculo peccandi se voluntariè & aperte exponeret.

25.
Scrupu-
lus quid
sit & quis
liter con-
temnen-
dus.

Postremò scrupulus est, credulitas quædam seu suspicio ex leuibus coniecturis & rationibus multum debilibus proueniens: vel ex eo quod quis audiuit aliquid à leuibus vel paucis personis non satis fide dignis, vel procedens ex timore nimio, & pusillanimi-

tate

rate spiritus aut futuris, Diaboli, potius quã ex certa vel probabili ratione aliqua. Talis scrupulus non obligat ad faciendum quod dicitur: imò oportet contra hunc scrupulum agere, maximè quando fortior ratio suadet contrarium, aut quãdo parit inquietudinem, & impedit animã libertatem & pacem.

26.
*Scrupulus
sui debet
alterius
sequi cõ-
siliũ.*

Qui itaque scrupulosus est, debet omni studio laborare vt à scrupulositate liberetur: contemnendo scrupulum, & agendo contra illum, maximè ex consilio superioris, vel confessoris, aut alicuius Deum timentis. Numquam enim facilius & perfectius à scrupulis quis liberatur, quã dum ad arbitrium sui superioris vel alicuius viri boni scrupulum deponit, eum contemnit, & contra eum agit. Scrupulũ enim contempsisse, vicisse est. Quod si (vt sapius euenit) agendo contra scrupulum, timorem & tristitiam quandam scrupulosus sentiat, non tamen propterea desistat agere contra scrupulum: sed satagat huiusmodi timorem & tristitiam repellere, aut saltem contemnere, vel patienter ferre, per confidentiam in humilis obedientiã merito, qua firmiter credat, melius & Deo gratius esse, si consilium superioris aut viri Deũ timentis humiliter sequatur, & ex eius iudicio scrupulum contemnat vel deponat, aut contra eum agat, quã si id ageret quod scrupulus agendum dicitaret. Imò sibi persuadeat peccatum esse, aut saltem animã saluti & profectui spirituali nocuum, scrupulum potius quã alterius viri boni consilium sequi.

27.

Et propterea in confessione sacramentali

nequa-

nequaquam se accuset quod contra scrupulum egerit: sed potius quod non fuerit secutus consilium sibi datum contra scrupulum. Neque enim confitendo scrupulum à scrupulo quis liberatur (licet ad horam facta confessione quietum se sentiat) sed postea fortior idem scrupulus redit & vehementius exagitat, adeò vt scrupulosus sapius in die confiteri desideret, sibi quẽ & suo confessori valde grauis efficiatur. Monendus ergo est vt à tali scrupulorum confessione prorsus abstineat: & quoties eos confiteri contra consilium sibi datum præsumpserit, est arguendus & inducendus vt se potius accuset de sua præsumptione & inobedientia aut proprii sensus pertinacia.

*Scrupuli
non sunt
confitendi.*

Quod si acquiescere noluerit, vix vnquam à scrupulo liberari poterit, sed de die in diem scrupulosior reddetur, & scrupulositas in eo pariet perturbationem: perturbatio, desperationem: desperatio verò mortem animã, nisi diuina eum protegat misericordia, quam vt consequatur debet scrupulosus deuota, humili & continua oratione Deum obsecrare vt à scrupulo eum liberet, & concedat consilij sibi datis potius quã scrupulis humiliter, fideliter & stabiliter acquiescere.

28.
*Scrupulus
sui melius
alterius
sequi cõ-
siliũ rix
vnquam
sanatur.*

EXERCITIVM PRO
VERA CONTRITIONE ET
pœnitentia obtinenda &
exercenda vtilissimum.

CAP. III.

Præparatoria Oratio.

I.
Causa
cur exerci-
tium con-
tritionis
sit fre-
quentan-
dum.

BENIGNISSIME IESV, quia sacrificium tibi ante omnia acceptissimum est, spiritus contritulus, & cor contritum & humiliatum: quia contritio est ianua & fundamentum vitæ spiritualis, & balneum in quo anima ab omnibus maculis detergitur, & apta efficitur, quæ tibi sponsali foedere copuletur & vniatur in perfecto amore: quia contritionis lachrymæ afferunt veram conversionem morum, passionum victoriam, privati amoris & vitiorum expulsionem & mortificationem, augmentum interni luminis & veræ charitatis, continuam ad virtutes omnes heroicas, impulsionem, desiderium crucis & proprii contemptus, & bonorum propositorum stabilem implementationem: quia etiam monachi proprium officium est sua & aliorum peccata deslere (quod omnes sancti patres facere solliciti fuerunt). Quia vanum est ad contemplationem & virtutum perfectionem assurgere, nisi prius anima panem doloris & contritionis manducans, humiliter in silentio sederit. Denique quia certus sum, tibi placere ut in hoc contritionis & pœnitentiæ

exerci

exercitio nunc me exercendo, gratum tibi obsequium præstem: ideo omnem meam voluntatem ab omni alia occupatione abstrahens, volo & desidero propter te, totus huic exercitio incumbere.

Sed quia sine gratia tua nihil profus possum; obsecro te ut sicut potes, scis, & vis, ad hoc & omne aliud tibi placitum me excites, dirigas, adiuves, & confortes, ut purè propter te, secundum te, per te, & tecum illud aggrediar, prosequar, & perficiam: in vniione omnium studiorum & exercitiorum tuorum, ad tuam & sanctorum tuorum gloriam, meamque & tuorum ac meorum specialium & omnium salutem, veramque Ecclesiæ reformationem & pacem.

Quod ut fiat obsecro te I. per omnes miserationes tuas & sanguinis tui effusiones, II. per omnes dolores tuos internos pro peccatis nostris, voluntariè assumptos, III. per materni cordis compassionem, contritiones & preces, IIII. per Beatorum Petri, Magdalene, & cæterorum qui vnquam verè pœnituerunt lachrymas & pœnitentias, V. per omnium electorum & sanctorum tuorum preces & merita, VI. per septiformem spiritum tuum & Angelicum ministerium: per hæc, inquam, omnia obsecro te, ut iisdem oculis quibus beatos Petrum, Paulum, Matthæum, Dauidem, & Magdalenam, & complures alios post grauem lapsum respexisti. I. Nunc etiam me & cæteros omnes peccatores, maxime eos pro quibus specialiùs orare tenemur aut intendimus, RESPICIAS, II. tuòque respectu nos ILLUMINES clara notitia

Obsecratio pro gratia contritionis.

Sacramentum pro impetranda contritione.

Sex ad veram contritionem infundendæ necessaria.

tuæ

tuae iustitiae & aequitatis, tuae bonitatis & benignitatis, nostrae vilitatis, indignitatis, & ingratitude, omniumque; ac singulorum peccatorum nostrorum cum suis aggrauantijs, damnis, & poenis: III. sicque nos salubriter TERREAS tuorum iudiciorum timore; IIII. AFFICIAS & succendas tuo amore, tuique honoris & beneplaciti zelo & desiderio: V. CONFUNDAS salutari confusione & erubescencia: VI. CONTRERAS vera & amorosa contritione: VII. ACCENDAS zelo iustitiae ad ultionem peccatorum nostrorum: & ADIUVES vt exemplo B. Mariae Magdalene, cum alabastro cordis deuoti & contriti, ad thronum gratiae tuae fiducialiter accedentes STEMVVS, per firmum propositum numquam peccandi, RETRO per nostrae vilitatis & turpitudinis erubescenciam, SECVS PEDES TVOS per tuae misericordiae & iustitiae fidem & deuotam considerationem: eosdemque pedes tuos RIGEMVS lachrymis verae contritionis: TERGAMVS capillis id est operibus supererogationis & satisfactionis: OSQVILEMVR per dulcem & purum amorem, & VNGAMVS per bonam & exemplarem conuersationem, nec ab hoc exercitio propter impiorum murmur aut reprehensiones CESSEMVS, sed PERSEVEREMVS in eo, donec igne charitatis & dilectionis tuae multa & magna, omnia peccata nostra plene consumas & REMITTAS: ac fide viua & magna nos SALVES à reciduo peccati, dans continentiae virtutem, & fortitudinem resistendi tentationibus: atque iubeas & fa-

Oratio
pro imita-
tione a-
ctuum B.
Magda-
lene pa-
nitentis.

cias

cias nos abire IN PACE, donans nobis bonae & purae conscientiae tranquillitatem, per vite & passionis tuae imitationem & conformitatem: continuamque in bonis operibus exercitationem & perseverantiam. Amen Benignissime IESV, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiamque veram reformationem & pacem.

¶ Alia breuior preparatio ante exercitium contritionis.

BENIGNISSIME IESV, quia vis, & vere dignum & iustum est, aequum & salutare, vt ad contritionem me excitem & exerceam, tu, obsecro, tuae misericordiae oculo me ceterosque peccatores respiciens: illumines, terreas, afficias, conteras, succendas, & adiuues: vt vere propter te, & secundum te, per te, & tecum, istud exercitium aggrediar, prosequar, & perficiam, in vnione omnium orationum & meditationum tuarum: ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, adque veram Ecclesiae reformationem & pacem.

¶ Sequitur exercitium contritionis.

OMETUENDE, colende, & adorade Domine, Deus omnipotens, creator & redemptor animae meae: O fortissime Deus spirituum vniuersae carnis: O ignis consumens, & zelotes fortis: O Deus terribilis in consilijs super filios hominum: cuius oculi aperti sunt

2.
Excitatio
ad Dei ei-
morē eius
per nomi-
na ad hac
propria.

super

super omnes filios Adam, vt reddas vnicuique secundum opera sua, & secundum fructum adinventionum suarum, qui visitas iniquitatem patrum in filios in tertiam & quartam generationem. I. O Iudex GENERALISSIME, ante cuius tribunal omnes homines astare & comparere oportet. II. O Iudex SUPREME, a quo nullus potest appellare. III. O Iudex vbi que PRAESENTISSIME, a quo nullus potest fugere. IIII. O Iudex AEQUISSIME & inflexibilis, qui nullum peccatum relinquis impunitum, nec vllius personam accipis. V. O Iudex SAPIENTISSIME, qui non solum actionum, sed etiam cogitationum, intentionum & intimarum affectionum nostrarum peccata & omnia perfectissime intueris, ponderas, & discutis. VI. O Iudex POTENTISSIME, cuius voluntati nullus potest resistere. VII. O Iudex PATIENTISSIME qui peccata nostra dissimulas, & ad poenitentiam loganimiter nos expectas. VIII. O Iudex erga vere poenitentes & humiles MISERICORDISSIME & BENIGNISSIME, culpa & poenam illis debitam remittens, gratiamque & gloriam restituens. IX. O Iudex erga poenitere negligentes & superbos DISTRICTISSIME & SEVERISSIME, vsque ad nouissimum quadrantem & peccatum in inimum vltionem requirens, ac poenam aeternam & inestimabilem irrogans. O Iudex TERRIBILISSIME, in cuius iudicio incidere, est prorsus horrendum.

O Superamabilissime; superamantissime, & superbeneficentissime amator, Predestina-

3.
Excitatio
ad amorem
&
obsequium
Dei per
amabilia
nomina.

TOR,

tor, creator, conseruator, regenerator, illuminator, nutritor, vocator, iustificator, dotator, & glorificator noster. O superreuerendissime, superamandissime, & supercolendissime Domine Deus meus, quem debeo & desidero toto corde, tota mente, tota anima, & ex omnibus viribus super omnia diligere, obreuereri, amare, & amplecti, omni que grato sequio, propter te colere & honorare.

Ecce ego vilissimus, & indignissimus puluis & homuncio, sego ingrattissimus, infidelissimus, & iniustissimus peccator, coram altissima tua maiestate, & tremendo ac amabili vultu tuo astans, toto corde me totum tibi prosterno, & ad pedes tuae misericordiae & iustitiae prostratus, in veritate tua agnosco, & humiliter confiteor, quia ex me nihil sum, possum, vel habeo, praeter innumera peccata & delicta mea: quibus infinitam tuam maiestatem, sapientiam, aequitatem, bonitatem, & charitatem, multipliciter, grauiter & impudenter offendi, contempsi, & irritaui: sicut tu solus perfecte nosti, ponderas, & (nisi me ipsum diiudicauero, & digne poenituero) seuerè iudicaturus es. Atque vtinam dones mihi nunc coram te & tecum eadem peccata mea studiosè recogitare, clarè agnoscere, digne ponderare, & vera contritione, integra confessione, dignisque poenitentia: fructibus delere & emendare.

Hic peccata tua coram Deo gemens recole, iuxta generale examen tuae conscientiae (quod priusquam vitam nouam assumas facere debes) considerando quoties & qualiter in omni vita tua praeterita Deum offenderis, contra Decalogi

4.
Abiectio
& pro-
stratio pe-
nitentis
coram
Deo.

5.
Modus
recogita-
da pecca-
ta pro-
pria coram
Deo.

prac. pia,

præcepta, & septem capitalia vitia, quorum explanationem ex alijs libris qui ex professo de illis tractant, petere poteris. Non tamen erit necesse hic omnia simul peccata tua præterita recolare: sed speculiter quadam tantum ex illis hic expressè reculendo. pro omnibus simul ad contritionem te excitabis. Si autem iam satis te pro peccatis ante tuam conversionem admisisti ad contritionem exercuisti: recole hic peccata tua quotidiana iuxta sequentem confessionis formulam: qua religiosi, & his qui diligentius se ipsos à grauioribus peccatis obseruant, magis conuenit: quam auge. e vel minue: re poteris, aut etiam immutare: prout tuæ conditioni & deuotioni magis cõgruum videbitur. Aut etiam poteris ea sola peccata hic commemorare speculiter: quibus sensè tuam conscientiam pro illo tempore magis grauari, & pro quibus ad contritionem te uolueris excitare. Porro sequentem confessionem: in legens, ea omittes in quibus non recordaris te deliquisse. & addes si quos alios defectus in ea non expressos commisisse te deprehenderit.

Confessionis internæ formulæ pro his qui sæpius confitentur de quotidianis defectibus.

6. **E**Ya igitur. O Deus tremende & amande, renum meorum testis, & cordis mei uerus scrutator: coram te agnosco & dolens confiteor me in multis te sæpius offendisse; atque in primis circa usum sacramenti penitentia, quia absque præuio sufficienti ex-

mine

mine, & absque uera cognitione sæpè sum confessus; ex arida potius quadam consuetudine quàm ex uera deuotione & dolore: nec satis apertè, intelligibiliter, purè, & integrè defectus meos expressi. Penitentias etiã mihi iniunctas arido corde persolui; nec zelù habui & feruorem ad castiganda, reprimenda & præcauenda peccata in quæ incideram, nec occasiones peccandi, sicut poteram sollicitè fugi: unde etiam facilius in eadem peccata recidi: his quos uerbo uel facto offenderam, dignè satisfacere neglexi aut distuli. Agnosco & dolens confiteor me multipliciter te offendisse in susceptione Eucharistiæ & oblatione sacrificij missæ, ad quam sæpè accessi, sine debita præparatione & puritate: nec in ipsa communionem & celebrationem habui condignam reuerentiam, timorem, desiderium feruorem, deuotionem, & passionis tuæ memoriam. Gratiâ etiam postea pro tanto sacramento & sacrificio tepidè egi, & sæpè statim ad exteriora me conuertì; & ad pristinas leuitates & defectus redij: unde fructum tanti sacramenti in me impediui. Agnosco & dolens confiteor me in reliquo diuino officio multum etiam deliquisse. Ad illud enim sæpè tardius accessi, absque debita præparatione & recollectione. Aliquando illud absque causa distuli, oculos in eo non cohibui, cum infinitis distractionibus, negligentijs, & repeditatibus illud persolui: ceremonias debitas non semper seruauì: sæpè somnolentus fui: nec satis deuotè & integrè omnia per somnolentiam aut negligentiam reperui uel suppleui. Agnosco & dolens

confiteor

confiteor me excessisse in sumptione & usu corporalium commoditarum, cibi & somni: ad cibum enim sine preparatione & deuotione sæpè accessi: auidius & præcipitanus cibum sumpsi, absque spiritali attentione: extra horam refectionis absque necessitate bibi vel comedi: excessi in quantitate & qualitate ultra verum & strictam necessitatem: & contra paupertatem ac austeritatem meæ professioni & conditioni congruam. In propositis circa hoc factis instabilis & infidelis fui, & ex indiscreta cibi vel potus sumptione, sæpè incurri stomachi cruditates & debilitates, torpores, & somnolentias, mentis hebetudinem, & ad spiritalia exercitia ineptitudinem, effusionem ad exteriora, & indeuotionem: gratias etiam post refectionem tepidè & distractè persolui.

Agnosco insuper & dolens confiteor, quòd somno indulsi ultra veram necessitatem, & tardius surrexi quàm debueram vel proposueram, & inter dormiendum somnia potius vana & immunda quàm bona & deuota habui. In cæteris etiam corporalibus necessitatibus & commoditatibus carni meæ nimis propitius fui, ultra veram & strictam necessitatem statui meo & conditioni congruam illis vtens.

Agnosco & dolens confiteor, me infructuosè & negligenter multas horas in vanis aut minus vtilibus expendisse: maximè in his & his.

Agnosco & dolens confiteor me parum sollicitè cellæ & silentij sacras leges, ad spiritalium profectum profusè necessarias, ob-

seruasse

seruasse, sed sæpè cellam absque iusta causa egressum esse, frequenter silentium fregisse, multipliciterque peccasse per locutionem inconsideratam, præcipitem, superfluam, iactantiam, detractoriam, contentiosam, asperiores, adulatoriam, mendacem, imprudentem, curiosam, & otiosam, aut etiam nocivam. Facile insuper rumores superfluos, & detractiones seu aliorum defectus ab alijs audiuisse & leuius alijs retulisse: sæpè ad risum & ineptam læritiam procliuem me fuisse.

Agnosco & dolens confiteor me multum tempus otiosis & inuilibus verbis vanè contempsisse, multa bona vilia aut necessaria interim omisisse, pluries per hoc deuotionis & feruoris spiritum extrinxisse, & spiritalium profectum valde impediuisse.

Agnosco & dolens confiteor me hastenus nimis instabilem, tepidum, negligentem, & aridum fuisse in meditationibus & studijs spiritalibus.

Agnosco & dolens confiteor me à perfectione veræ & religiosæ paupertatis quam professus sum longè distare: hæc enim exigit, vt in omnibus quibus vtimur eligamus, desideremus, quæramus, & cum gaudio amplectamur vilitatem, humilitatem, rusticitatem, abiectiorem, attritionem, parcitatem, & strictam ac simplicem necessitatem. Ego verò multa pretiosa, curiosa, urbana, superflua, & prædictæ paupertati minus congrua amari, quæsiui, retinui: & adhuc multa talia habeo & retineo. Insuper etiam rebus ad usum concessis, affectu nimio adhæsi: nec satis patienter earum subtractionem tuli.

C

Agnosco

Agnosco & dolens confiteor me perfectam & integram mentis & corporis castitatem & puritatem quam religiosa perfectio requirit non seruasse: maxime in his, & his.

Agnosco & dolens confiteor, me in multis regulares constitutiones meae professionis & status fuisse transgressum, nec studuisse mores meos conuertere: proprium sensum & voluntatem abnegare & mortificare, vitiorum radices extirpare, & in omni virtute proficere, sicut ex promissa morum conuersione tenebar facere.

Agnosco & dolens confiteor, me multipliciter deliquisse contra promissam obedientiam: per defectum debitae erga superiores reuerentiae, humilis submissionis, fidelitatis, simplicitatis, resignationis, & impletionis voluntatis illorum.

Agnosco & dolens confiteor, me multipliciter in his quae erga te praestare debeo deliquisse, per negligentiam te ubique praesentem sentiendi, reuerendi, & timendi, tuum honorem & beneplacitum pure in omnibus intendendi, te consulendi, audiendi, & tuis consilijs ac factis propositis fideliter, simpliciter, integre, & stabiliter obediendi; per defectum & negligentiam te super omnia toto corde diligendi, praeligendi, appetendi, quaerendi, amplectendi, laudandi, tibi que congratulandi, & gratias agendi, & ad tuam praesentiam & fruitionem aspirandi.

Agnosco & dolens confiteor me in his quae mihi ipsi exhibere debeo multum peccasse, per defectum propriae discussionis, vilipensionis, abnegationis, odij, peccati, contri-

tionis,

tionis, & condignae poenitentiae.

Agnosco & dolens confiteor erga proximos me multipliciter deliquisse: per defectum puri & Deiformis erga eos amoris, reuerentiae, supportationis, congratulationis, compassionis, fraternae correctionis, condonationis, subuentionis, custodiae, consilij, instructionis, affabilitatis, concordiae, pacificationis, orationis, & omnimodae miserationis.

Denique agnosco & dolens confiteor: quod valde multipliciter & grauiter, ego & caeteri peccatores, te offendimus per superbiam, vanam gloriam, iram, & impatientiam, priuatum amorem, inuidiam, acediam, auaritiam, gulam, & luxuriam.

Hic breuiter enumerantur peccata contra Decalogi praecpta.

D Oleo insuper & magis ac magis dolere & desere desidero, pro eo quod tot & tanta peccata commissa sunt, & adhuc quotidie committantur contra praecpta Decalogi.

1 PER haereses, superstitiones, idololatrias, Daemonum inuocationes, infidelitates, errores, & magicas artes.

2 Per tui nominis vanas aut impias assumptiones, iuramenta, periuria, blasphemias, votorum fractiones.

3 Per festorum violationes, sacramentorum abusus & irreuerentes tractationes: & sanctorum tuorum contemptus.

4 Per parentum & superiorum inhonorationes, contemptus; & aduersus illos rebelliones & inobedientias.

7.
Confessio
de peccatis
quae contra
decalogum
committuntur.

5 Per homicidia, percussiones, & laciones proximorum.

6 Per turpes & luxuriosas actiones, locutiones, amplexus & oscula: fornicationes, incestus, & immunditias &c.

7 Per furta, rapinas, vsuras, simonias, facilegia.

8 Per falsa testimonia, detractiones, diffamationes, proximi susurraciones, mendacia pemitiosa, dolos, simulationes.

9 Per turpes cogitationes, affectiones, delectationes, & consensus.

10. Per alienorum bonorum concupiscentias, & inordinatas appetitiones. Et per innumera alia peccata, quæ adhuc quotidie committuntur contra tuam & proximi dilectionem & veram charitatem, cogitatione, locutione, opere, & omissione.

ANNO TATIO.

Quia monachi officium est non solum sua sed & aliorum peccata deslere: & multum Deo placet ille penitens, qui simul cum suis peccatis omnium etiam aliorum peccata deslet: Ideo in hoc exercitio contritionis vtile est non solum propria, sed etiam omnium hominum peccata breuiter commemorare: (vt hic est expressum) quatenus de omnibus simul sancta tristitia assumatur. Exemplo Domini nostri IESU CHRISII, qui nullum habens proprium peccatum, pro alienis vsque ad mortem tristari voluit. Propterea in sequentibus quæ ad dolorem contritionis excitandum pertinent, vtere numero plurali: vt in tua & omnium peccatorum persona, tua & aliorum peccata desleas. Si tamen aliquando volueris, vel si tua deuotioni magis con-

8.
Filiere
in plurali
numero
contritionis
exercitium
fit.

gruum

gruum & vtile fuerit, tua dumtaxat peccata recogitare & deslere: poteris ea omittere quæ hic generatim sunt commemorata, & ea tantum Deo confiteri quibus tuam conscientiam grauari sentis. Poteris etiam tunc ea in singulari numero dicere, quæ in sequentibus plurali numero exprimuntur.

¶ Sequitur continuatio exercitij contritionis.

AGNOSCO & dolens confiteor innumera alia peccata, occulta & oblita, nouissima & antiqua, propria & aliena, quibus,

1 EGO & cæteri peccatores tuam maiestatem offendimus,

2 Tuam diuinam præsentiam inhonorauimus:

3 Tuam diuinam bonitatem vilipendimus:

4 Tuam charitatem contempsumus:

5 Tuum sanguinem conculcauimus, & tuam passionem renouauimus:

6 Tuum erga nostram salutem zelum & studium negleximus:

7 Tuæ beneficentiæ ingrati fuimus:

8 Tuæ fidelitati infideles:

9 Tuæ erga nos affinitati & officiositati iniuriosi & impij:

10 Tuæ supremæ authoritati inobedientes;

11 Tuis virtutibus dissimiles:

12. Sicque tuam sanctitatem, sapientiam, & æquitatem, summè irritauimus, & contra nos prouocauimus:

6.
Quam
grauiter
& multi-
pliciter
Deus pe-
ccati
offendit.

C 3

O

O quam grauis & enormis; quam abominabilis & detestanda, quam sollicitè fugienda & præcauenda; quam desenda, quantisque poenis expianda est quælibet nostra contra te tantum & talem offensa, irreuerentia, ingratiudo, infidelitas, iniuria, inobediencia, dissimilitudo, & irritatio.

Certe quò persona quæ offenditur & irritatur est dignior, sanctior, melior, sapientior, & iustior: & persona quæ offendet est vilior, & indignior: eo maior & grauior est offensa.

Cùm ergo tu, Deus æterne, sis immense prorsus & incircumscriptibilis maiestatis, sanctitatis, bonitatis, sapientiæ, æquitatis, & omnimodæ perfectionis: & nos simus infinite prorsus & incomprehensibilis vilitatis, indignitatis, & iniquitatis: manifestum est quamlibet nostram contra te offensam, esse infinitæ grauitatis, & enormitatis: ac proinde super omnia alia mala præsentis, & futuri sæculi abominandam & detestandam, fugiendam & præcauendam, desendam & puniendam.

Et tamen (ò insensibilitatem & duritiam cordis nostri plusquam adamantinam) nullum, vel certe modicum, sentimus dolorem & contritionem, de tot tantisque nostris contra te offensis, & criminibus: nec feruenti zelo ad ea desenda, & punienda ac præcauenda accendimur: sed neque vlla nostra industria, labore, aut merito possumus obtinere cõtritionem istam, & zelum feruentem. Tu solus ista potes largiri, infundere, & conferuare: & quidem si vis facillè hoc potes.

Eya igitur, Te qui non vis mortem pecca-

torum

IO.
Diplora-
ria duri-
tia cer-
dit.

torum, sed conuersionem & poenitentiam: qui abundantia tua pietatis, merita supplicii excedis & vota: qui dixisti, si quid petieritis in nomine meo, credite quia accipietis & fiet vobis: Te, inquam, in nomine tuo rogamus, & amanter, fideliter, humiliter, & cõfidenter obsecramus ac petimus, per diuinitatis tuæ in nobis præsentiam, omnipotentiam, sapientiam, & benignitatem: per tui corporis & sanguinis sacramentum & sacrificium: per omnia quæ assumpsisti, fecisti, & pertulisti pro nostra salute: per septiforme spiritus tui donum, & Angelicum ministerium: per internas tuas tristitias & contritiones pro peccatis nostris volutariè assumptas: per materni cordis compassionem & dolores: per B. Petri, Magdalenz, & omnium qui vnquam verè poenituerunt lachrymas & poenitentias: per hæc, inquam, obsecramus te, vt quia vis, & sicut potes, scis, & vis, & quantum ad salutem nostram expediat, cordibus nostris infundas & cõserues verum, amorosum, & maximum dolorem de peccatis nostris & totius mundi, zelumque feruentem ea vlciscendi & præcauendi.

Et nunc Domine Deus, de tua gratia confidens, volo nunc & quoties tibi placuerit, ad hunc dolorem & cõtritionem quantum donaueris me magis ac magis excitare, & in hoc me exercendo gratissimum tibi obsequium, & cordis contriti sacrificium offerre & exhibere.

Eya igitur doleo & super omne malum quod nobis posset contingere desleo & detestor.

I Quod nos vilissimi terræ vermiculi, qui

II.

Dolor de
peccatis
ex aggra-
uantis
sumptis
ex quali-
tate per-
sone pec-
cantis.

absque te nihil profus sumus; possumus, aut habemus nisi peccatum.

2 Nos tam gratuito & immenso amore à te tantæ maiestatis Domino præuenti.

3 Et tot tantisque beneficijs à te affecti: ut pote à te prædestinati, creati, conseruati, redempti, illuminati, nutriti, vocati, iustificati, & electi, dotati, & glorificandi.

4 Nos tantis obligationibus ad te amandum, tibi que ex amore seruiendum præ multis alijs magis astricti: putà quia Christiani, religiosi, sacerdotes, prælati, &c.

5 Nos intelligentes te omni reuerentia, laude, amore, & obsequio superdignissimum.

6 Nos scientes voluntatem tuam, & quæ preparata sint tibi obtemperantibus præmia.

7 Nec ignorantes quæ reseruata sint inobedientibus supplicia: & sapius iam experi quam sit damnosum, & nociuū peccare: quãtaque te offendendo vulnera animæ infligantur.

8 Nos post receptam à te toties peccatorum veniam.

9 Post gustaram tui spiritus dulcedinem.

10. Habentes tot & tantas occasiones peccata vitandi & bona operandi.

1 T A M facile, absque graui tentatione.

2 Pro tam vilissima & breuissima delectatione.

3 Tam impudenter, absque diuinæ tuæ præsentia respectu, reuerentia, & timore.

4 Non semel atque iterum, sed supra numerum.

5 In te & coram te peccauimus.

6 Nos à te summo & vnico bono, sponte

auerti-

auertimus.

7 Et ad vanissimam creaturam inordinate nos conuertimus.

8 Voluntatem nostram peruersam & iniquam ac noxiam, tuæ sanctissimæ, acquirissimæ & salutiferæ voluntati prætulimus.

9 Tua præcepta & consilia, proposita etiã sancta mature tecum & pro tuo honore facta negleximus & transgressi sumus.

10. Ut sequeretur impijssimi Dæmonis vel mundi vanissimi aut immundissime carnis & sensualitatis suggestiones.

1 DOLEO & super omne malum quod nobis posset contingere desleo & detestor: quod ista faciendo infinitam tuam M A I E S T A T E M, dignitatem, & excellentiam (quam super omnia adorare, colere, & obseruare debueramus) heu toties O F F E N D I M V S.

2 Doleo quòd diuinam T V A M P R A E S E N T I A M & S A P I E N T I A M nos semper & vbique intuentem & considerantem (in cuius conspectu debueramus cum omni reuerentia & humilitate, in omni sanctitate & iustitia ambulare & stare) heu: toties I N H O N O R A V I M V S: coram ea peccare non erubescèntes, quod ad maximam tui irreuerentiam & contemptum cedit.

3 Doleo quòd inestimabilem B O N I T A T E M T V A M & omnimodam perfectionem, omnium creaturarum bonitatem & perfectiones causantem, conseruantem, in se continentem, & infinite superexcedentem (quam super omnia appetiari, præligere & appetere debueramus) heu! toties V I L I P E N D I M V S eamque postposuimus vilif-

12.
Dolor de peccatis ex consideratione perfectionum Dei essent.

simæ & vanissimæ creaturæ & delectationi, in quo summam tibi iniuriam irrogauimus.

4 Doleo quòd **CHARITATEM TVAM** erga nos æternam, gratuitam, nimiam, & prorsus immensam (cui per reciprocum amorem respondere debueramus) heu! toties **CONTEMPSIMVS**; nostrumque amorem ad nos potius & huius mundi delectationes & vanas creaturas quàm ad te conuertimus: in quo gratissimum erga te contemptum commisimus.

5 Doleo quòd **SANGVINEM TVVM** pretiosissimum pro nostra reconciliatione cum tantis cruciatibus effusum, toties **CONCVLCAVIMVS**: teque Deum & Redemptorem nostrum toties rursus (quantum in nobis fuit) vendidimus, illusimus, flagellauimus, spinis coronauimus, crucifiximus & occidimus; dñi post acceptã in baptismo remissionẽ peccatorũ, pro quibus ista sustinueras toties rursus peccata cõmittere non timuimus.

6 Doleo & super omne malum quod nobis posset contingere detestor, quòd **ZELVM TVVM & STUDIUM** feruentissimum strenuissimum, & constantissimum, quo nostram salutem semper procurasti, & tot tantaque pro ea fecisti & perulisti (cui per feruentem & continuum tui honoris zelum, & implendæ tuæ voluntatis studium efficax respõdere debueramus) heu! toties **NEGLEXIMVS**; & erga tuam honorem & obsequium promouendum tepidi, remissi & negligentis fuimus.

7 Doleo quòd tuæ **MVNIFICENTIAE & LIBERALITATI** prorsus im-

men!

menlæ, qua gratis & absque villo nostro merito, aut tuo commodo, tot & tanta naturæ, fortunæ & gratiæ bona nobis indignissimis contulisti; & adhuc maiora gloriæ præmia nobis præparasti: (cui per detotam gratitudinem respondere debueramus) heu! toties **INGRATIFVIMVS**: dona tua aut in terra vel sudario inutiliter abscondentes, aut ea dilapidantes & destruentes, aut (quod est ingratitude detestandæ) *ijisdem* contra tuum honorem & beneplacitum abutentes.

8 Doleo quòd tuæ **FIDELITATI** erga nos constantissimæ & certissimæ, qua nobis semper, etiam quando à te auersi tibi que rebelles eramus, fideliter astitisti, & benefacere non cessasti, tuæque promissa seruasti, per debitam fidelitatem erga te **NON RESPONDIMVS**, sed ad tempus in te credentes, tentationis tempore à te recessimus: & in fide erga te pusillanimes & dubij, atque in propositis propter te factis instabiles ac imperseuerantes fuimus.

9 Doleo & super omne malum quod nobis contingere posset detestor & desleo, quòd te omni genere affinitatis & officij **NOBIS PROXIMUM & CONIUNCTISSIMUM**, omnibùsque titulis obligatorijs à nobis obseruandissimum & colendissimum (vt pote Patrem nostrum & fratrem, Iudicem & aduocatum, Regem & principem, Dominum & amicum, Præceptorẽ & magistrum, Pastorem & ducem, Creditorem & fideiussorem, Protectorem & medicum, ziberatorem & sponsum, Deum & Beatitudinem nostram)

tota affectione & sincera pietate, sicut debueramus, **NON DILEXIMVS**: nec obseruauimus & coluimus: sed toties erga te impij, indeuoti, imò etiam **INIVRIOSI** **FVIMVS**.

10 Doleo quòd tibi **SVPRME AVTHORITATIS DOMINO** & legislatori toties **INOBIEDIENTES FVIMVS**: tuaque consilia & iussa transgressi sumus.

11 Doleo quòd te **EXEMPLAR** perfectissimum omnium virtutum (quasi in tua vita & passione in summo gradu exercuisti) **NON SIMVS IMITATI**: imò tibi toties & in tam multis dissimiles fuimus, præfertim in his **N.** & his **N.**

12 Doleo quòd per hæc omnia incontaminabilem tuam **PVRITATEM** & **SANCTITATEM** (quæ omne peccatum tanquam sibi summè contrarium odit & horret: tuamque **SAPIENTIAM** (quæ omnium & singulorum peccatorum nostrorum gravitatem & turpitudinem perfectissimè intuetur, ponderat & detestatur) Et **TVAM** inflexibilem **ÆQVITATEM** & iustitiam) quæ peccatum omne seuerè punit) heu! toties tamque grauiter aduersum nos **PROVOCAVIMVS**, **IRRITAVIMVS**, & infinitorum malorum cumulum nobis accersuimus.

*¶ Dolor de peccatis ex decem damnis
& malis quæ ex illis proueniunt.*

13. **D**oleo & super omne malum quòd nobis contingere posset detestor & desleo quòd per peccata nostra.

1 **TE SVPREMVM**, infinitum, æternū, & vnicum **BONVM** in quo, & à quo est omne bonum, & sine quo nihil est bonum, heu! **AMISIMVS**, & à te separati & diuisi sumus.

2 Doleo quòd **TVAM GRATIAM** & **AMICITIAM** (qua nihil pretiosius & desiderabilius esse potest) **PERDIDIMVS**.

3 Doleo quòd à **TVA** speciali **PROVIDENTIA** & paterna cura (quæ te diligentes tibi que obtemperates prosequeris, & omnia in bonum illis cooperari facis) **PROIECTI** & **REPULSI** **SVMVS**.

4 Doleo quòd **DONA SPIRITVS TVI** **PRETIOSISSIMA**, virtutes, beatitudines, fructus spirituales, & cætera gratiarum gratum facientis charismata per Spiritum sanctum tuum nobis tam dignanter & liberaliter infusa & data, **DESTRUXIMVS** & amisimus.

5 Doleo quòd omnia **BONA** & **MERTORIA** opera, quæ gratiæ tuæ dono & adiutorio hactenus feceramus, **MORTIFICAVIMVS**, & eorum fructu & præmio nos priuauimus.

6 Doleo quòd omnium etiam **ELECTORVM** & **SANCTORVM** tuorum meritis & salutari **COMMUNIONE** ac efficaci participatione **INDIGNOS NOS REDDIDIMVS**.

7 Doleo quòd **FRUCTVS** immensi tuæ vitæ & passionis incapaces nos fecimus.

8 Doleo quòd insuper etiam **ODIUM**, indignationem & iram Dei Patris, tuamque & omnium sanctorum Angelorum & hominum (quæ nihil magis est horrendum & fu-

giendum) INCVRRIMVS. Quamdiu enim in peccato mortali, vel vnico perfistimus, sumus coram te & Angelis ac sanctis prorsus odibiles, detestabiles & plusquam foetidissimum cadauer, abominabiles.

9 Doleo quòd Nos à miserrima & durissima captiuitate & seruitute Diaboli tam laboriosè per te redemptos & liberatos, rursus TOTIES voluntariè peccãdo IN EANDEM CAPTIVITATEM, & seruitutem RECIDIMVS; eiùque spontè nos subieci-mus.

10. Doleo quòd nos à te in filios & hæredes tam benignè adoptatos tuòque corpori (quòd est Ecclesia sanctorum) per fidem & charitatem incorporatos, & templum tuum effectos, heu! toties fecimus Diaboli filios, hæredes, membra, & habitacula: in summam tui contumeliam & contemptum.

¶ Dolor propter decem vulnera qua per peccatum incuruntur.

14. I Doleo & desleo quòd peccando INCVRRIMVS miseriam & vilissimam SERVITVTAM PECCATI, & prauæ consuetudinis, qua velut quibusdam vinculis ligati detinemur.

2 Doleo quòd incurrimus CAECITATEM, IGNORANTIAM & INCONSIDERATIONEM salutarium, qua peccata & pericula nostra, & quæ sunt vtilia nec clarè dignoscere, nec satis aduertere possumus.

3 Doleo quod incurrimus MALITIAM seu affectum & delectationem peccati.

4 Desleo CONCVPISCENTIAM & inordinatam cupiditatem terrenorum & carnalium desideriorum.

5 Desleo CORDIS DVRTIAM & insensibilitatem: qua fit vt nec vero dolore compungi, nec tuo amore tuo affici, nec quæ spiritualia sunt sapere & gustare possimus.

6 Desleo IMPOTENTIAM agendi aliquid tibi gratum & meritorium vitæ æternæ (quamdiu enim in peccato permanemus mortali nihil tale præstare possumus.)

7 Desleo INFIRMITATEM ad resistendum tentationibus mundi, carnis, & Diaboli.

8 Ad TOLERANDVM probra, penurias & aduersa.

9 Ad INCHOANDVM, prosequendum & perficiendum ardua virtutum opera.

10. Desleo PRONITATEM atque inclinationem ad alia vitia grauiora.

Doleo & desleo quòd peccando in te omnium creatorem,

1 Creaturas etiam omnes offendimus.

2 Earum ministerio & vsu indignos nos fecimus.

3 Et vt omnes aduersum nos consurgant, ad vindicandã sui conditoris iniuriam, promerimus: quòd etiam in extremo iudicio facturæ sunt, nisi pœnituerimus.

4 Doleo quod pacem & gaudium serenæ conscientie amisimus.

5 Stultitiam & insipientiam summam incurrimus.

15. Dolor de decem aliis malis ex peccato prouenientibus.

6 Omniq̄ue gratia tua & consolatione indignos nos fecimus.

7 Doleo & defleo quod peccando promeruimus in aeternum priuari & repelli à tuæ Diuinitatis secura & aeterna possessione & adoratione.

8 Clara visione & laude.

9 Beatifica fruitione & vnione omnimodaque beatitudine: ad quam, & propter quam assequendam, nos creaueras, redemeras, & iustificaueras.

10. Denique doleo & defleo quod meruimus aeternis gehennæ ignibus, & cruciatibus infinitis, cum Diabolo & reprobis omnibus, sine vlla spe liberationis, in aeternum deputari & cruciari: nisi per condignam poenitentiam, faciem tuam præoccupemus, & misericordiam tuam nobis conciliemus.

Quæ sequuntur aggrauantia peccati, sumpta sunt ex conditionibus & nominibus inter Deum & peccatorem mutuis. Sufficiet autem in hoc exercitio vnicam aut duas ex his decem conditionibus pro qualibet vice assumere: aut etiam poterit ista decem omitti si cui prolixior videatur.

1 Agnosco & cum pudore & dolore confiteor, nos FILIOS VERE PRODIGOS & proteruos, qui tibi tanto tamq; amatissimo PATRI, toties inobedientes fuimus, à te nos auertimus, teq̄ue relicto in regionem longinquam profecti sumus, vbi cū meretricibus, proprijs videlicet concupiscentijs & voluptatibus, totam nostram substantiam consumpsimus, Diabolo adhæsimus, porcôsq̄ue. pascentes misera fame attenuati sumus: vnde non iam sumus digni vocari filij tui: & pro ma-

16.
Dolor de peccatis ex conside-
ratione no-
minis &
officiarij
Dei erga
nos no-
stræque in-
dignita-
tis.

gno

gno reputare debemus si nobiscum facias sicut vni ex mercenarijs tuis.

2 Agnosco, & cum timore ac dolore confiteor, nos REOS MORTIS & damnationis aeternæ, quia te superdignissimū CREATOREM, & supermetuendissimum IUDICEM omnium toties offendimus, & aduersum nos prouocauimus.

3 Agnosco & cum confusione & dolore confiteor, nos exules miserimos, & regni tui PRODITORES, tuæq̄ue Regiæ maiestatis LAESAE REOS: quia cum à te in Reges vncti fuerimus, & omnia animæ & corporis ac fortunæ bona à te tanquam quoddam regnum regenda acceperimus, sub onere certi tributij & seruitij tibi exoluendi, nos in tui cōtumeliam, præsumpsimus pessimum inimicum tuum Diabolum cōstituere huius regni dominum: & tributum ac seruitium quod tibi summo REGI NOSTRO soluere debueramus, illi impendimus.

4 Agnosco & cum odio nostri ac dolore confiteor, nos SERuos nequam, pigros, infideles & inobedientes, quia tibi supremo & superamandissimo DOMINO RETREDEMPTORI NOSTRO, numquam dignè, fideliter & ex puro amore seruiuimus, sed cum propria nostri quæsitio, negligenter, & infideliter: imò etiam sæpius voluntatem nostram peruersam, tuæ sanctissimæ prætulimus, & quæ tibi displicebant fecimus.

5 Agnosco & cum contemptu nostri ac dolore confiteor, nos DISCIPVLOS indociles, rebelles, vagos & inobedientes: quia tibi PRÆCEPTORI superdignissimo,

magi-

magistrorum optimo, & legislatori sanctissimo, toties restitimus, verbaque tua & mandata atque consilia audire & intelligere negleximus: aut audita retinere & opere complere nolimus.

6 Agnosco & cum rubore & dolore confiteor, nos **O** **V** **E**s perditas & errantes, **M** **I** **L** **I** **T** **E** **S** **Q** **V** **E** ignavos, profugos & proditores: quia à te **P** **A** **S** **T** **O** **R** **E** bono & supremo toties aberravimus, lupi que crudelissimi vocem potius quam tuam audiimus & secutifumus: quia etiam cum à te **I** **M** **P** **E** **R** **A** **T** **O** **R** **E** summo, & inuictissimo duce, tuæ militiæ ascripti fuerimus, & donatiuum militare ad præliandum contra hostes tuos acceperimus, atque insuper constituti fuerimus custodes nostrorum corporum & animarum, tamquam tuorum castrorum: non tamen studuimus tibi militare, & hostibus tuis ac nostris, Diabolo, carni, & mundo viriliter & constanter resistere: sed (heu) toties tamque facile absque gravi impugnatione, illis celsimus & consentimus: imò etiam clauem castris nobis commissi (quæ est cogitatio cordis & consensus) Diabolo hosti pessimo voluntariè tradidimus: vitiosas eius suggestiones auscultando, eis que per consensum aut delectationem adhærendo, & ipsum in cor nostrum introducendo.

7 Agnosco & cum detestatione & dolore confiteor, nos **D** **E** **B** **I** **T** **O** **R** **E**s erga te plusquam decem millium talentorum, non habentes unde quicquam possimus tibi creditori exactissimo restituere, pro amissis gratiarum & donorum tuorum talentis à te

nobis

nobis ad usuram concessis. Agnosco etiam nos **V** **I** **L** **L** **I** **C** **O**s iniquitatis, & dilapidatores ac destructores bonorum tuorum, qui non possumus villicationis nostræ rationem iustam tibi reddere: præsertim cum bona tua aut in terra abscondendo vel in sudario ligando, infructuosa detinuerimus: aut etiam illis contra tuum honorem & beneplacitum abutentés ea dilapidauerimus.

8 Agnosco & cum gemitu ac dolore confiteor, nos **Æ** **G** **O**s & infirmos, multis morbis grauissimis vexatos, fortissimisque & crudelissimis hostibus obfessos & circumdatos: qui tibi **M** **E** **D** **I** **C** **O** optimo, & **P** **R** **O** **T** **E** **C** **T** **O** **R** **I** ac custodi potentissimo, toties ingrati, infideles ac inobedientes fuimus: oblataque nostræ salutis remedia & securæ protectionis subsidia repulimus & abiicimus.

9 Agnosco & cum pudore ac dolore confiteor, nos adu'terij & sacrilegij horrendi **R** **E** **O**s nefandissimos: quia cum tu Regis æterni filius & Princeps regum terræ, animas nostras nudas, pauperes, immundas, abiectas & miserijs omnibus plenas tam dignanter in sponsas tuas elegeris, in sanguine tuo laueris, tuis virtutibus & gratijs ornaueris, & ditaueris, easdemque tuæ mensæ, thalami, & regni participes feceris: non tamen erubuimus, nec timuimus te tali & tanto **S** **P** **O** **N** **S** **O** prorsus nobilissimo, pulcherrimo, amantissimo, suauissimo, optimo, & pfectissimo, derelicto & spreto; in tua præsentia, & te inspectante, toties nos sponte prostituere turpissimo, nequissimo, crudelissimo & miserrimo hosti tuo Diabolo, per consensum ei adhæredo: cui etiam

orna-

ornamenta & dona quæ nobis ad placendum tibi dederas, sacrificauimus & in obsequium eius conuertimus. O detestandum profus & æternis pœnis vix expiandum facinus, & adulterium ac sacrilegium horrendum!

17.
Dolor de peccatis ex eo quod per ea effici-mur sacri-legi Idololatra & homicida.

Agnosco & cum planctu ac dolore confiteor, nos FVRES & SACRILEGOS: quia cum totum id quod sumus & habemus tuum sit, tibi quæ multiplici iure debeat, & per baptismum ac professionem monasticam diuinis vsibus sit consecratum: toties tamen nosmetipsos & nostra omnia contra tuam voluntatem vsurpauimus, expendimus, tibi quæ abstulimus, & prophanis vsibus applicauimus. Agnosco nos IDOLOLATRAS: quia creaturis & proprijs voluntatibus & voluptatibus potius quàm tibi adhaerentes, idolatriam commisimus. Agnosco nos HOMICIDAS: quia animas nostras vita gratiæ & gloriæ priuantes occidimus. Agnosco nos STVLTISSIMOS & insipientissimos: quia pro vilissima & breuissima delectatione, infinita & æterna bona sponte perdidimus: periculis æternæ damnationis nos exposuimus: vitiorum farcinam quam deponere debueramus, quotidie nouis peccatis auximus: antiqua vulnera renouauimus: alienis damnis nihilo cautiore effecti sumus, nec timuimus te offendere & irritare, cuius misericordiæ & beneficijs iugiter indigemus, viuimus, & sustentamur: cuius etiam solo nutu possemus occidi, & corpore & anima in gehennam mitti: te quæ spreto voluntati adhaesimus pessimo & crudelissimo sa-

luti

lutis nostræ aduersario Diabolo, querenti nos deuorare, & in æternam damnationem secum pertrahere.

I DENIQUE quicquid possumus ad exaggerationem nostrarum contra te offensarum mente concipere & excogitare; longè minus esse agnosco, quàm sit in veritate earum grauitas & enormitas quâ tu solus perfecte comprehendis: sicut tu solus tuæ maiestatis, sapientiæ, bonitatis, sanctitatis, æquitatis & omnimodæ perfectionis (quæ per nostras offensas vilipenditur, cõtemnitur & irritatur) immensitatem perfecte agnoscis.

Super his igitur omnibus ac singulis peccatorum nostrorum impietatibus, damnis, reatibus, & aggrauantijs quantum possum doleo & lugeo: non tam propter damna & mala quæ incurere meruimus, quàm potissimum & maximè quia per hæc te super reuerendissimum, superamandissimum, & supercolendissimum Dominum Deum creatorem & Redemptorem nostrum (quem super omnia reuereri, adorare, metuere, glorificare, amare, appetere, & grato obsequio colere debueramus) heu! toties tam grauitè tam quæ impudenter offendimus, inhonorauimus, vilipendimus, contempsimus, conculcauimus, negleximus, & irritauimus, tibi quæ ingrati, infideles, iniuriosi, inobedientes, & dissimiles fuimus: & quia non solum tibi subtraximus debitum nostræ seruitutis obsequium: sed etiam ad seruiendum tibi ineptos, indignos, & inutiles nos reddidimus. Sicut enim tenemur & desideramus te purè propter tuam bonitatem, super omnia amare

18.

Dolor de pradiis ob id potissimum habendus quod à Dei amore & obsequio nos impediunt.

& ex

& ex sincero amore tibi seruire, etiam si nullum inde commodum aut præmium speremus: sic tenemur & desideramus summè dolere & tristari de tuæ bonitatis & maiestatis offensa & contemptu; etiam si nullum damnum & malum inde nobis proueniret.

19.
Obsecratio pro
suppletionem de-
fectus co-
nitionis.

Sed quia dolor meus, nullus aut valdè modicus est & imperfectus, te rursus obsecro, per omnes miserationes tuas, & dolores inter-nos, matrisque tuæ compassionem, & B. Petri, B. Magdalene, cæterorumque qui unquam verè poenituerunt, contritionem & lachrymas: vt quicquid in hoc mihi deest, benignè & abundanter suppleas: & sicut potes, scis, & vis, & quantum ac quando vis, hunc veræ contritionis dolorem, in me cæterisque peccatoribus infundas, augeas, conferues, & perficias, ad tuam & sanctorum tuorum gloriam, meamque & omnium peccatorum salutem, & Ecclesiæ veram reformationem & pacem.

Hic peccata omnia in vulnera, amorem & merita Christi, expianda proiciuntur, cum generali detestatione eorum.

20.
Demerisio peccatorum in vulnera Christi.

Et nunc, superamantissime & supermisericordissime Domine Deus, omnia ac singula peccata mea, nouissima & antiqua, propria & aliena, vnà cum peccatis omnium viuorum ac defunctorum (eorum maximè pro quibus tu me vis aut ego teneor vel intendo specialius orare) depono in charissima tua vulnera, & pretiosum sanguinem tuum: proicio in immensum ignem amoris tui: demergo in

pelagus

pelagus exuberantium meritorum tuorum: & abscondo in abyfso infinitarum misericordiarum, & miserationum tuarum: vt ibi per merita sanctissimæ humanitatis tuæ, & acerbissimæ passionis, necnon per preces & merita pijsimæ matris tuæ, BB. Angelorum, patronorum meorum, & omnium sanctorum & electorum tuorum, expientur, absorbeantur, & ad nihilum redigantur.

O vtinam numquam te offendissemus, & gratiam tuam in nobis numquam impediuissimus! Vtinam tibi semper perfectè placuissemus, & tuis inspirationibus ac cõsilijs, tuæque voluntati semper & in omnibus amanter, fideliter & integrè obtemperassemus! O vtinam omnia quæ ad nos spectant perfectè adimpleuissemus, & ex incendio amoris tui omnia supremo & amabilissimo modo, ad honorem tuum & omnium salutem perfecissemus!

Equidem nos ista opere non impleuisse doleo: & magis ac magis dolere de fidero, peto, & obsecro.

Hic immoatur propositum non amplius peccandi.

Et nunc benignissime & patientissime Deus, tua longanimi patientia, & ineffabili benignitate ad poenitentiam & conuersionem tandem expectatus, tam multipliciter inuitatus, & modo per gratiam tuam vt cumque commotus: ecce tui amore, & sicut vis, omnibus ac singulis peccatis & vitijs paruis & magnis, quantum possum & donas, perfe-

21.

ctè

Etè renuntio, & ab omnibus quæ tibi displicent integra voluntate me auerto, ac de me prorsus diffidens, sed in tua misericordia, fidelitate & virtute plenissimè confidens; firma, integra & non ficta voluntate cligo & propono, quolibet potius bono & præmio priuari, & quemlibet cruciatum & mortem potius perpeti, quàm vel minimum peccatum scienter & deliberatè committere: quàm voluntariè me à te summo & vnico bono auertere: quàm voluntatem meam tuæ voluntati præferendo, te offendere, inhonorare, vilipendere, contemnere, conculcare, & negligere; quàm voluntariè peccando; tibi ingratus, infidelis, iniuriosus, & inobediens, existere: quàm te irritare, & odium ac indignationem tuam incurrere.

Hic si libuerit poteris propositum tuum renouare contra specialia quedam vitia in que forsitan de nouo incidisti aut ad quæ te procliuorem sentis, addens quod sequitur.

Specialiter autem in te, & per te, ac propter te, firmiter propono hæc & hæc peccata sollicitè præcauere, & eorum occasiones quantum poterò fugere & abscondere.

22. *Propositi confitendi et quæ cum quæ penitentia implèdi.*
 Propono etiam idoneo & legitimo sacerdoti purè & integrè confiteri ea peccata quæ necdum sum confessus: obsecrans te vt si quæ occulta mihi aut oblita sunt in me vitia, tu ea mihi reuelare digneris: quatenus possim illa confiteri.

Propono insuper quamcunque poenitentiam & satisfactionem per te, aut per tuam

facer

sacerdotem, seu superiores meos, tuos erga me vicarios, mihi pro peccatis meis imponere volueris aut consulueris, amanter, fideliter & integrè implere.

Peto humiliter veniam ab omnibus quos quouis modo offendi, læsi, vel irritaui: paratum me offerens ad faciendum quicquid consulueris, ad hoc vt eis reconcilier, & condignè satisfaciam: obsecrans te, vt me doceas quibus, qualiter, & quando debeat reconciliari & satisfacere: & quicquid minus in hoc hæctenus egi vel posthac egero, tu benignè erga eos supplere digneris.

Ignosco ex corde propter tui amorem & beneplacitum, omnibus ac singulis qui me vnquam quouis modo læserunt vel offenderunt, aut qui me adhuc nunc odio habent vel persequuntur: eosque tamquam benefactores & multorum bonorum ac meritorum occasionem mihi præstantes, propter te & secundum te amo: bonum illis opto, teque pro eorum vera salute supplex obsecro: & paratum me offero ad præstandum illis quoties occasio sese obtulerit, omne obsequium quod pro eorum salute & spirituali profectu impendere me posse putauero.

Supplico vt tu similiter omnia peccata mea mihi ignoscas, & me in tuam gratiam & amicitiam recipias: mihi que in omnibus misericorditer & benignè succurras. Quod te propter nimiam tuam bonitatem & charitatem, & iuxta tuam fidelissimam promissionem, facere confido. Scio enim quia licet mater filij vteri sui oblitisceretur, tu tamen reuertentis ad te peccatoris

23. *Resoluto venio ab his quos penitentia laest.*

24. *Poenitentiæ hic ignoscat omni his qui eum læserunt.*

25. *Fidelis quod Deus ignoscat penitentiam.*

D poeni

pœnitentis obliuisci non potes: sed quacumque hora peccator verè ingemuerit, & dignos pœnitentiæ fructus facere sumiter proposuerit, tu statim peccatorum eius non recordaris: imò sic ea condonas, & obliuisceris, vt. numquam postea illa ei improperes, aut vllum dispendium vel incommodum inde eum sustinere patiaris: si tamen in via iustitiæ perseuerauerit. Scio tantam inter te & verè pœnitentem oriri fidelitatem, ac si numquam peccasset. Scio te his qui debitoribus suis propter te dimittunt, eorum contra te debita dimittere. Confido igitur quòd tu mihi per gratiam tuam pœnitenti, & propter te meis debitoribus ignoscenti, mea peccata ignoscis & debita dimittis, eademque obliuisceris, nec amplius mihi imputare aut improperare vis, si rursus te non offendero. Confido quòd tu me in gratiam & amicitiam tuam recipis, perinde ac si non peccassem: & paratissimus es mihi in omnibus benignè succurrere.

26.
Gratiarū
actio pro
longanimitate
Dei erga
pœnitentem, &
pro infusa
conmissione.

Propter quod, quas possum tibi gratias ago, & ex affectu beatæ Mariæ, BB. Angelorum, & sanctorum omnium, ex mea tuorumque & meorum specialium, & omnium pœnitentium parte; te cum Patre & Spiritu sancto vnitrinum Deum, per suauissimum cor & spiritum tuum, adoro, glorifico, amans tibi congratulor, gratusque meorum tibi in perpetuum amoris obsequium offero: teque in æternum adorare, glorificare, amare & grato obsequio colere ardentissimis desiderijs concupisco & propono; pro

tua patientia, misericordia, & benignitate, qua me & cæteros peccatores mei similes toties & tamdiu tibi rebelles, ingratos, infideles, inobedientes & iniuriosos tam patienter tolerasti, tam longanimiter expectasti, nec nos in gehennam ignis æterni detrustisti (sicut iuste poteras & sicut alios multos. qui minus quàm ego peccauerunt, iuste iam damnasti) sed tot tantisque beneficijs afficere non cessasti: tam multipliciter ad te reuocasti, tam dulciter & potenter cor meum immutasti, & nunc de meis peccatis contritionem, & firmum ea præcauendi propositum donasti, fiduciãque impetrandi à te non solum veniam & indulgentiam, sed etiam gratiam & gloriam mihi infudisti & superaddidisti.

Hic insinuat propositum Deum amandi & ex amore ei seruendi.

27.
Et nunc igitur Domine Deus superamantissime & supercolendissime tua hac tanta, tamq; supereffluenti bonitate & benignitate excitatus & inflammatus, desidero te super omnia redamare, reuereri & colere: & de me quidem diffidens, sed in te confidens, propono tibi de cæterorantò fidelius & feruentius ex sincero amore seruire & obsequi: quanto sæpius & grauius te hactenus offendi & irritaui. Desidero & propono ex puro tui amore, cum deiformi intentione, omnia quæcumq; volueris agere, dimittere & pati, in tempore & æternitate. Desidero & propono vota tibi promissa, & proposita sancta propter tuum

honorem facta aut faciendā; fidelius solito, & stabilius, ac perfectius implere; hæc præsertim N. N.

Hic si volueris poteris aliqua specialia proposita renovando confirmare.

Desidero & propono tuæ sanctissimæ vitæ & passionis virtutes perfectissimas pro viribus imitari, has præsertim N. N.

Hic etiam poteris aliquas Christi virtutes commemorare & imitandas tibi proponere sibi fuerit.

Desidero tuis passionibus quantum volueris & donaveris communicare & conformari.

Hic offertur Deo desiderium & voluntas placenti peccata.

28. Zelo etiam tui honoris & iustitiæ, non solum peto mea peccata mihi ignosci, sed etiam desideranter (atque vti nam feruenter, veraciter & perseveranter) esurio ea per tuam iustitiam (si ita tibi laudabilius fuerit) digne castigari & puniri, ut sicut peccando te inhonoravi, sic penam pro peccatis libenter patiendo te honorem & glorificem.

29. *Recognitio punitionis quam non potest ex se digne satisfacere.* Ceterum in veritate tua agnosco & confiteor, quod licet ego solus omnium qui vniquam tibi placuerunt austeritates, labores & passiones sustinerem, & omnia bona opera facerem; non tamen vel sic possem pro minimo meo contra te peccato digne satisfacere,

facere,

facere, aut sufficienter illud ulcisci, si remota pietate tua illud vindicare velles. Cum enim quodlibet peccatum, saltem mortale, tam infinitam & incomprehensibilem habeat gravitatem & enormitatem, quam infinita & incomprehensibilis est tua maiestas, æquitas & bonitas, quæ per peccatum offenditur & irritatur: nihil minus quam infinitam & æternam penam meretur, nec ulla temporali & finita pœna digne potest vindicari & puniri.

Agnosco igitur & confiteor, me pro tot & tantis peccatis & inobediencijs meis novissimis & antiquis, non sentiel tantum, sed centies millies meruisse, non solum omnem huius vitæ confusionem & penam, sed æternam quoque damnationem & gehennam. Ad quam etiam, si tibi placeret, & in iustitiæ tuæ maiorem laudem cederet me nunc mittere, tui amoris & tui honoris ac iustitiæ zelo, illam voluntarie acceptarem: ut sicut per peccatum te inhonoravi, sic per pœnæ tolerantiam te honorarem. Atque etiam insuper vellem in ipsa gehenna, si fieri posset, in perpetuum te laudare, tibi que gratias agere, tum quia multo tempore me peccantem tolerasti & beneficijs multis affecisti: tum quia adhuc citra condignum me punires. Scio enim omnes gehennæ pœnas non sufficere ad ulciscendas & digne puniendas tot & tantas meas contra te offensas & inobediencias: maxime cum vnicâ mortalis offensâ, gehennæ supplicia mereatur æterna.

30. *Resignatio ad subeundam penam æternam.*

¶ Oblatio meritorum Christi pro peccatis.

31. **S**ed quia non vis mortem peccatorum, nec in eorum perditione lætari: quia tu Deus æterno patri cœqualis, propterea dignatus es verus homo fieri, & tot tantæque facere & pati: vt nos peccatores ab æterna gehenna redimeres, & ad tuam gloriam & beneficiam fruitionem (ad quam nos creaueras) iustus reparares & perduceres: quia etiam summè desideras, expectas, consulis, & inuitas: vt ad huius tuæ incarnationis, vitæ & passionis infinitum thesaurum, veris penitentibus semper apertum, confugiamus: & ex eo quicquid nobis ad tibi satisfaciendum & placendum deest suppleamus & abundè hauriamus: ideo vt huic tuo desiderio satisfaciam, & tam pijsimæ ac superfluentijsimæ bonitatis & charitatis tuæ dignationi respondeam: non autem principaliter vt poenas euadam, neque propter me & meum commodum, sed propter te, quia vis & sicut vis, & vt liberatus ab æternis poenis, tecum Beatis omnibus videam & glorificem, gratissimūque tibi obsequium sicut es superdignissimus offeram & exhibeam. Propter hæc, inquam, ecce ad hunc thesaurum tuum simplex & deuotus confugio: & ex eo per humanum & transfixum cor tuum, in spiritu sancto, Deo patri omnipotenti in omnigenam hostiam **N**U**N**C **O**FF**E**R**O**: & centies millies omni tempore & maximè in hora mortis meæ offerre desidero, pro meis & omnium viuorum ac

defun-

defunctorum (eorum maximè pro quibus tu me vis aut ego teor vel intendo specialius orare) peccatis & negligentijs omnia merita tuæ Incarnationis, Natiuitatis, Circumcisionis, Apparitionis, in templo Præsentationis, fugæ in Ægyptum, Co-habitationis, Baptismi, Ieiunij, & tentationis, sanctissimæ conuersationis, doctrinæ, & vltimæ cœnæ, tristitiæ, agonizæ, & sanguinei sudoris, comprehensionis, ad varios iudices tractionis, illusionis, & afflictionis, flagellationis, spineæ coronationis, exhibitionis, adiudicationis, Crucis baiulationis, crucifixionis, crucipendentiz, mortis, transfixionis, de cruce depositionis, planctus, sepulturæ, descensionis ad inferos, Resurrectionis, Ascensionis, & Spiritus sancti missionis. Offero omnes & singulas tuas perfectissimas virtutes, maximè eas contra quas grauius deliqui. Offero omnia opprobria, penurias, austeritates, labores & passiones tuas, & præcipuè tristitias tuas internas pro peccatis nostris voluntariè assumptas: omnia denique quæ pro nostra salute ex purissima & nimia charitate assumpxisti, fecisti, & pertulisti. Offero omnem vsum & fructum septem Ecclesiæ sacramentorum: & præsertim sacratissimi corporis & sanguinis tui, quod in sacrificio Missæ hætenus est oblatum, & vsque in finem sæculi offeretur. Offero laudes & charitares omnium spirituum beatorum, te amantium: ministeria & merita omnium Angelorum, exercitia omnium sanctorum & electorum tuorum, samulatū omnem & cultum

totius Ecclesiae, & omnia quae in pissima matre tua, ceterisque sanctis omnibus & electis operatus es, operaris, & in aeternum operaberis: omnia etiam quae ab initio mundi passi sunt, & adhuc usque in finem saeculi patientur electi tui, pro tuo honore & amore aduersa. Haec inquam omnia per suavissimum cor tuum, Deo patri omnipotenti offero, in amore illo quo idem Pater tuus te nobis dedit, & quo tu te ipsum illi pro nobis in ara crucis obtulisti, & adhuc quotidie in Missae sacrificio offers, & offeris: in omnigenam hostiam: I. In DIGNAM LAVDEM omnium in quibus summam Trinitatem laudabilem esse recognoscis: II. In PLENAM GRATIARVM ACTIONEM pro quolibet beneficio à singulis debitam creaturis: III. In VERAM SATISFACTIONEM & emendationem omnium peccatorum ab origine mundi commissorum, praesertim meorum & eorum pro quibus tu me vis aut ego teneor vel intendo specialius orare: IIII. In sufficientem PERSOLUTIONEM OMNIUM BONORVM unquam à nobis omissorum: V. In AUGMENTVM GLORIAE omni beatorum: VI. Et GRATIAE omnium iustificatorum: VII. In EMENDATIONEM omnium peccatorum: VIII. In REFRIGERIUM animarum purgandarum: IX. Et IN RELEVATIONEM omnis indigentiae corporis & animae singulorum miserorum & afflictorum: X. VERAMQUE & uniuersalem Ecclesiae reformationem & pacem.

Confi-

Confidentia quod praedictae oblationis merium applicetur poenitenti, si faciat fructus poenitentiae dignos.

Eya benignissime IESV: credo & certus sum hanc oblationem esse pro peccatis, non solum meis, sed etiam totius mundi propitiationem super sufficientissimam: pie etiam confido eius virtute & merito omnia peccata mihi à te ignosci, poenamque quam pro illis merui sufficientissime exolvere gratiam & amicitiam tuam mihi restitui, & ad spem vitae aeternae me admitti & restitui.

Si tamen (sicut tu vis, & iustum est, ac salutare) ego tibi comparari, & pro peccatis meis me tecum coaffligam & castigem, quod tui amore tuique honoris & iustitiae zelo, desidero, & obsecro: ac propterea nunc firmiter propono propter te, secundum te, per te, & tecum, dignos poenitentiae fructus quantum volueris & donaveris facere.

1. Atque in primis propono magis ac magis peccata mea ponderare, & ad veram pro illis contritionem & emendationem me excitare.

2. Ac propterea, illa opera & exercitia magis sectari, quae tuam bonitatem & fidelissimam erga me charitatem & beneficentiam, meamque ex aduerso erga te infidelitatem, ingratitude, & iniustitiam mihi magis insinuant & ostendunt: meque ad tui sincerum amorem, confidentiam, & obsequium, & ad mei contemptum, odium, & mortificationem magis excitant & promouent.

3. Corporales autem exercitationes & ca-

32.

33.
Ineccatio
proprio
fieri ad
faciendas
fructus
dignos
poenitentiae.

fligationes, eatenus volo assumere, quatenus ad ista me per illas iuvari posse putauero: saluis se per illis quæ ex obedientiæ præscripto, vel cõsilio, aut ex status & professionis meæ debito assumendæ & tolerandæ erunt: quas in primis, amanter, fideliter, & integrè tolerare desidero & propono, quantum te donante potuero.

4. Quamto superbius peccando me extuli, tanto profundius sub omnipotenti manu tua me humilio, prosterno & in gratissimã tuam voluntatem pleno corde resigno: & paratum offero ad omnia quæcunque uolueris aduersa, in tempore & æternitate, pro tuo amore & honore, sustinenda: desideras & supplicās, ut tu liberè & integrè mecum, de me, & per me, facias quicquid uoles: & sicut tibi placuerit me castiges, mortifices, & ad amorem tuum, tuæque uitæ & passionis imitationem me restaures & reformes.

5. Insuper quia te offendendo, omnes quoque creaturas offendi, & omnibus uiliorè me feci: ideo subter omnes me deicio, & ab omnibus pro meis contra te offensis castigari & affligi, quantum, quoties, & quomodo uolueris aut permiseris, desidero, supplico & expecto.

6. Omnes etiam homines mihi præpono & præponi desidero: omnibusque propter te, & secundum te, subiici & seruire paratus sum.

7. Verè enim agnosco & confiteor omnium me ingratisimum, & (quantum ex me est, seclusa gratia tua) sceleratisimum maximumque peccatorem. Quia nisi gratia tua me præseruasset & præseruaret, in quælibet peccata cecidissem, & caderem: Et si maximi

quique

quique peccatores tantam à te, quantum ego recepi gratiam recepissent: fidelius & perfectius tibi quam ego seruissent & seruirent.

8. Me ipsum insuper (hoc est proprium sensum meum, propriamque uoluntatem & sensualitatem meam, omnis peccati radicem & causam præcipuam) propter te, & secundum te, odi, detestor, & magis ac magis semper odisse, detestari, persequi, abnegare & mortificare desidero, & in te ac per te propono. Atque quicquid ei gratum fuerit, fugere, abiicere, aut cum dolore suscipere, nisi propter te aliquid tale sumendum fuerit. Quicquid uero durum & ignominiosum fuerit, id uolo & propono eligere, prosequi, & cum gaudio amplecti: quantum salua discretione salubriter sufferre me posse putauero.

9. Quantum me glorificauit & delectationem sumpsi in peccatis, tanto magis oblectamenta omnia non necessaria, nec spirituali profectui utilia vitare, abiicere & ab eis abstinere desidero, & per gratiam tuam propono.

10. Austeritates etiam omnes quas absque tua offensa & spiritualis profectus detrimento vel impedimento sufferre me posse putauero, uolo & propono (salua in omnibus semper obedientia) propter te, per te, & tecum, amanter & uiriliter suscipere: easque quamdiu uolueris fideliter, confidenter, fortiter, & perseueranter tolerare. Obscruans te, ut quanto ad hæc sum tepidior, imprudētior, & infirmior, tanto magis per suauißimum spiritum tuum & angelicum ac humanum sicut uolueris, ministerium & consilium, me excites, dirigas confortes, & honestes: sic ut in his nec exce-

O 6 dam

dam nec deficiam. Sed rationabile & acceptabile tibi semper fit meum obsequium.

34.
Rogatio penitentis ad crucem.

Et quia nimis remissus sum & negligens ad subtrahendum mihi oblectamenta superflua, & assumendum austeritates discretas: Opto, suppliciter obsecro, & expecto, ut tu, sicut potes scis & vis, per te ipsum, aut quamcumque volueris creaturam & medium, suppleas quicquid in hac parte minus egi, ago, & acturus sum.

Quod ut liberius facias, ecce in vnione illius amoris quo tuus Pater tibi filio suo prædilecto nõ pepercit, sed pro nobis te in mortem tradidit, & quo tu proposito tibi gaudio sustinuisti crucem confusione contempta, atque inseparabiles in omni vita tua comites elegisti, & assumpsisti humiliationes, penurias, & poenalaritates, & quo sanctis tuis dedisti ut tui amore & imitatione aduersa quæque libenter assumerent & sufferrent: in eodem inquam amore, & eadem intentione ac fructu, offero me tibi, & plenè resigno ad quascumque immiseris, aut super me vel meos venire permiseris humiliationes, & cõtempus, penurias, & poenalaritates, subiectiones, & tristitias ac angustias cordis, cruciatus & infirmitates, bonorum profusiones & amissiones, abstinentias & sensuum afflictiones, carceres & mortes.

35.
Obsecratio pro Cruce illius servanda.

Diffidens quidè pro fus de me, sed te confidenter obsecrans, & à te expectans, ut tui amore & imitatione: zelo quæ iustitiæ, tuoque merito, & sacrificij ac sacramenti Missæ & Eucharistiæ virtute & adiutorio, tuique spiritus dono septiformi, & Angelico ministerio

ac B. Mariæ & omnium sanctorum & electorum tuorum exemplo & suffragio, dones mihi omnem quorumcumque delectabilium subtractionem, omnemque crucem & aduersitatem vñdecumque venerit, de paterna tua prouidentia & benigna ordinatione immediatè semper suscipere, tamquam castigationem & purgationem peccatorum meorum à te cælesti patre & medico mihi missam; & velut tuæ erga me fidelitatis & charitatis certissimum pignus, tamquam occasionem maximi lucris spiritualis, remque prius optatam & sapientius à te postulatam. Nec permittas me querere ab ea liberari, nisi prius sic eam cum laude & gaudio de manu tua suscepero: & nisi propter te, & secundum te putauero petendam & quarendam esse eius liberationem. Sed da ut in vnione tuarum abstinentiarum & passionum, illam vsque in finem quamdiu durauerit amplectar: I. & tolerem cum iugi laude & gratiarum actione: II. Cum profunda humilitate & mei ipsius, propriique; comodi perfecta abnegatione: III. Cum feruenti obsecratione, plena confidentia & integra resignatione: IIII. Cum charitate, gaudio, & pace: V. Cum dulci patientia, forti longanimitate, & suauis mansuetudine: VI. Cum bonitate, benignitate, & beneficentia: VII. Cũ fide, fidelitate, & modestia: VIII. Cum cõtinencia & castitate: IX. Cum innocentia, & securitate: X. Cum prudentia cordis, & oris sapientia: XI. Cum simplicitate, & finali perseverantia.

I. Ut sic gratum tibi obsequium præstem: II. Et sicut vis, tibi passo cõformer: III. Peccata mea puniã: IIII. Amorem priuatum &

36.

Fructus ex Cruce toleranda sperandi.

vitia ex eo nascentia mortificē: V. in amore tuo & virtutibus proficiam: VI. Et cōmunicās tuis passionibus, eam virtute & merito: VII. Patrem tuum honorem: VIII. Irā eius auertā: IX. Gratiam eius & dona recuperem, mihiq; & quibus volueris impetrem illuminationē, iustificationē, sanctificationē, liberationē, confortationē, redēptionē à malis pręsētib; & futuris: & tuę diuinitatis securā & æternā possessionē, clarā visionē & laudē, beatificāq; fructionē & vnionē inseparabilē, ad tuā, & sanctorū gloriā, meāq; & omnium salutē, & Ecclesię verā reformationē & pacē, Amē.

Hic, si volueris particularem aliquam pœnitentiam (putā orationem, eleemosynam, aut corporalem afflictionem) Deo pro peccatis tuis offerre & assumere: dic q̄ od sequitur.

37.
Assump-
tio pœ-
nitentia
particm
L.ais.

Et nunc Domine Deus, modicam hęc pœnitentiam pro peccatis meis, voluntariē cum gaudio spiritus, propter te, & secundum te assumo, & in vnione passionū tuarum tibi offero; simul cum pręsenti exercitio, & vniuersis pœnis, laboribus & exercitationibus mei status, ordinis & officij: obsecrans vt hęc omnia in cor tuum suscipiens, ADIVNGAS tuis & sanctorum tuorum passionibus & meritis, acceptes, perficias, abscondas, conferues, & nunc & semper & maximē in hora mortis meę Deo patri offeras in omnigenam hostiam, ad supersāctissime Trinitatis, tuęq; crucifixę humanitatis supremā patriā, tuęq; matris & omnium Angelorū, & sanctorum gloriā, meāque & omnium pro quibus tu me vis aut ego teneor vel intēdo speciali; orare omnimodā salutē, verāq; & stabilē Ecclesię reformationē & pacē.

BREVIS ET DEVOTA

MEDITATIO IN ORATIONEM Dominicam, & salutationem Angelicam, quę post prædictum exercitium (aut aliās quando libuerit) legi poterit, pro particulari pœnitentia, vel pro quavis alia causa.

CAP. IIII.

PATER misericordiarū, cui proprium est misereri:

NOSTER frater, nostrarū miseriarū particeps factus, per assumptā humanitatem:

QUI ES IN COELIS & in beatis, Deus totius consolationis & beatitudinis.

Eya quia vis & sicut vis, sic obsecramus:

SANCTIFICETVR NOMEN TVVM: hoc est, sic purē, perfectē, & stabiliter agnoscat, adoratur, timeatur, intendatur, queratur, glorificetur, ametur, & grato obsequio colatur nomen tuum; id est, tua diuina maiestas, sapientia, bonitas, sanctitas, charitas, & omnimoda perfectio: quę nihil aliud est quā tu ipse, trinus & vnus Deus.

SIC ADVENIAT REGNUM TVVM: Regnum tuę illuminationis, directionis, & tandē clarę visionis, ac pleni dōminij; quo sanctos illuminas, regis, diriges, & gubernas in omnibus: ostēdens illis reipsum, & tuā voluntatem.

Sic amanter, fideliter, & integrē, fiat & impleatur VOLUNTAS TVA, hoc est,

quicquid præcipis vel consulis: sic etiam accipietur cum laude, quicquid tu ipse operaris, aut permittis, & ordinas: sic inquam sanctificetur nomen tuum, sic adueniat regnū tuum, sic que fiat tua voluntas. **IN TERRA:** hoc est, in nobis, de nobis, & à nobis, qui hinc in terra adhuc degimus, in Ecclesia militante: **SIC V. IN COELO:** id est sicut in te Iesu Christo homine, & in beatis tecū triumphantibus in cælo: in quibus & à quibus plenissime nomen tuum sanctificatur, & quibus regnum tuum iam aduenit, & in quibus ac per quos tua voluntas perfecte impletur.

Ad hoc obtinendū, ad triplicis huius petitionis effectum consequendum: non ad alium finem, aut intentionē præcipuam, ceteras que sequuntur petitiones nobis concede.

Atque in primis, quia nisi à te nutriamur, sustentemur, & confortemur: prædicta assequi non possumus.

PANEM NOSTRVM QVOTIDIANVM DA NOBIS HODIE.

Panem corporalem, sacramentalem, substantialē, & spirituale.

NOSTRVM, nobis necessarium, & absq; iniusto medio acquirendum vel accipiendum nobisque per te assignandum.

QVOTIDIANVM non superfluum, sed quo quotidie simplicitate sustentari indigemus.

DA gratis & liberaliter, neque enim illum meruimus.

NOBIS omnibus filijs tuis tuæ beatitudinis capacibus.

HODIE in præsentī vita mortali, in qua quotidie deficimus in via, nisi à te reficia-

mur. hoc est, Dona nobis quicquid ad conseruandum, & confortandum nos in tuo seruitio est necessarium & vile: Et quicquid ad corporis & animæ salutarem conseruationem & profectum in hac vita est necessarium, & accommodum ad hoc vt in nobis sanctificetur nomen tuum, adueniat regnum tuum, & tua voluntas impleatur. Da nobis, inquam hunc panem, hodie & semper de manu tua paterna sperare, petere, quærere, suscipere; sobriè manducare, sollicitè retinere, & fructuosè exercere.

Et quia hoc pane profus indigni sumus: nec illum possumus salubriter recipere, aut eo uti, nisi ab omni peccato, & offensa tua puri & liberi simus, & in gratia & charitate tua constituti: ideo orantes dicimus. **DIMITTE NOBIS DEBITA NOSTRA:** hoc est, propter nomen tuum & bonitatem tuam ignosce, in sanguine tuo dele, igne amoris tui consume, in misericordia & miserationibus tuis multis & magnis remitte, & charitate tua cooperi, omnia peccata nostra, omnes offensas, irreuerentias, ingrattitudines, infidelitates, inobedientias, & omissiones, contra te, tuæque iussa & consilia, per nos & à nobis factas, quibus debitores effecti sumus gratiæ, & donorum tuorum perditorum aut malè expensorum: & pœnarum promeritarum. Dimitte, inquam, ista, ex corde nobis ignoscendo, in gratiam & amicitiam tuam nos recipiendo, cor mundum in nobis creando, & spiritum rectum, in cordibus nostris innouando.

Et quia non dimittis nobis debita nostra,

nisi & nos dimittamus debitoribus nostris, idè petimus, vt sic nobis dimittas debita nostra **SICVT ET NOS DIMITTIMVS DEBITORIBVS NOSTRIS**: id est, sicut & nos, tui amore, ex corde ignoscimus his qui quouis modo nos offenderunt, aut læserunt: contra quos, quia vis, & sicut vis, omne odium, rancorem, iram, indignationem & amaritudinem relinquimus, aut certè relinquere desideramus: eosq; in gratiã & amicitia nostram recipimus; propter te & secundum te illos amantes, & magis ac magis amare desiderantes: pro eis te specialiter orantes, eisq; beneficare parati, quoties nostra opera vel inductia illos, pro sua salute & profectu spirituali, indigere intellexerimus. Quicquid autem nobis deest de vera dilectione, dimissione & beneficentia erga debitores nostros: tu quaeso, supple & excusa, per tuam nimiam erga inimicos & persecutores tuos dilectionem, & benignissimam ac efficacissimam pro illis orationem: qua dixisti: Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt: quam etiam pro his qui nos læserunt tibi offerimus.

Sed quia non sufficeret de præteritis peccatis veniam consequi: nisi à futuris cauereamus, & abstinereamus: nec nostra virtute abstinere possumus: idè nostram orationem prosequentes dicimus. **ET NE NOS INDUCAS IN TENTATIONEM**: Id est, non sinas, propter superbiam, ingratiudinem aut negligentiam nostram, aliaq; demerita, nos induci & succumbere ac consentire in tentationem; hoc est, in suggestionem

malam

malam mundi, carnis, vel diaboli: non permittas nos tentari supra id quod possumus. Non sic deferas nos, vt tentatione aliqua impulsus, te rursus offendamus, & in peccatum recidamus.

Sed quia nec tentationibus resistere, nec nomen tuum sanctificare, nec regnum tuum consequi, nec voluntatem tuam perfectè implere possumus, nisi liberemur à malis, damnis, & reatibus præteritorum peccatorum; idè orantes dicimus. **LIBERA NOS A MALO** quod peccando iam incurrimus: & præserua ab eo quod incurere meremur. Libera nos à miseria captiuitate & seruitute diaboli, peccati, & prauæ consuetudinis: à cæcitate & ignorantia atque inconsideratione salutarium: à malitia & iniustitia: ab imunda concupiscentia: ab infirmitate, & impotentia resistendi tentationibus, aduersa tolerandi, & bona perficiendi. Et præserua nos ac redime à promeritis penis gehennæ, & damnationis æternæ: à flagellis tuæ iracundiæ: à purgatorij penis, & his quæ non ad emendationem nostram, sed ad vindictam tantum nostrorum peccatorum inferunt, vel quæ salutem & profectum animæ nostræ impediunt. Ab his verò malis pœnæ, & præsentis vitæ tribulationibus, quæ ad purgationem vel probationem nostram, profectumque spiritualem, à paterna tua prouidentia & benignitate ordinantur, & vtilis sunt, non petimus absolutè liberari, sed confortari ad eas dignè & fructuosè tolerandum, quamdiu volueris.

A MEN, hoc est, ita, quaeso, fiat; sicut ar-

denter

denter desideramus, & confidenter petimus: o benignissime Pater: cuius paterna benignitas fons est nostrae spei & exauditionis: per IESVM dilectum filium tuum in quo tibi semper bene complacuiisti, & in cuius nomine nos petentes exaudire promissisti: per omnia quae assumpsit, egit, & pertulit pro nostra salute, in Spiritu sancto; hoc est, in amore illo quo eidem Filium tuum nobis donasti: & quo ipse pro nobis incarnari, pati & mori dignatus est: & seipsum tibi obtulit, offert, & offertur: Intercedente B. Maria, & omnibus Angelis & Sanctis, quos tanquam amicos & familiares tuos à nobis vis honorari, & rogari, atque pro intercessoribus apud te assumi.

Salutatio Angelica cum breuibus aspirationibus ei conuenientibus ex B. Gertrudis libro sumptis.

AVE MARIA: Eya grauatós alleuia.
GRATIA PLENA: Eya aridis gratiam presta.

DOMINVS TECVM: qui per te peccatoribus indulgeat.

BENEDICTA TV IN MULIERIBVS. Eya benedic & adiua imperfectos & incipientes.

ET BENEDICTVS FRUCTVS VENTRIS TVI: qui per te benedicat & confortet proficientes & perfectos.

IESVS CHRISTVS: qui per te nos omnes saluet & sanet.

SPLENDOR PATERNAE GLORIAE: qui per te nos illuminet.

ET FIGURA SVBSTANTIAR EIVS: qui per te nos inflammet, & sibi conformet.

Sancta Maria, mater Dei & virgo, Angeli, patroni mei, & omnes sancti, orate pro nobis & pro omnibus petitionibus nostris, nunc & in hora mortis nostrae, Amen.

ANNO TATIO IN
precedentem Dominica orationis
& salutationis Angelica
Meditationem.

In hac Dominica orationis explicatione, Triaprefationis vocabula scilicet PATER, NOSTER, QUI ES IN COELIS: Tribus personis sanctissime Trinitatis appropriantur, ad maiorem attentionem & devotionem excitandum: licet tria illa Domino nostro IESV Christo Deo & homini vere conueniant, & ad eum referri possint, atque etiam ea tribus personis sint communia.

Hac clausula (QUIA VIS) utilissime additur, ut in ista oratione, nostra intentio sit Deiformis: & ea quae orando petimus, non ob id, saltem precipue & principali intentione, petamus, quia nobis utilia sunt, sed quia Deus vult ut illa petamus, & orando impetremus: ita quod eius voluntas, & desiderium faciendi quod ipsi gratum est, sit prima & principalis intentio, finisque precipuus nostra petitionis.

Quod autem additur (ET SICUT VIS) valet ad plenariam nostrae voluntatis cum diuina voluntate conformationem, non solum in volito,

sed in modo volendi, videlicet, ut ab eo petamus, non solum quod vult nos petere sed etiam id consequi desideremus, eo modo, tempore, ordine, & mensura quibus ipse voluerit.

Tribus primis petitionibus idcirco premititur hec particula SIC, ut quod subiungitur, IN TERRA SICVT IN COELO, ad singulas illas tres petitiones referatur: quod conuenientissimum est, & ad attentionem & deuotionem lauandam in vtilissimum. Quia enim IN COELO, (hoc est, in Christo capite & in Ecclesia triumphanti) perfecte sanctificatur nomen Dei, Regnumq; eius iam aduenit, & voluntas impletur: ideo orantibus fieri in terra sicut in celo, desideramus & petimus ista perfecte impleri. Et licet in presenti Ecclesia & vita mortali, non possint hec ita perfecte impleri, sicut in celo: tamen quantum possumus debemus desiderare & studiosè aspirare ad illam perfectionem. Porro hinc fit aliqua transpositio dictionum, dum dicitur IN TERRA SICVT IN COELO, Et non sicut habet vsitata forma Dominica orationis. SICVT IN COELO ET IN TERRA: ut clarior & conuenientius hec clausula, tribus predictis petitionibus applicetur: in quo sola si verborum transpositio non sensus mutatio.

Quatuor autem petitionibus reliquis ideo premititur hec particula (AD HOC:) ut intelligamus illas petitiones, non aliter neque ad alium finem percipiendum esse petendas: nisi quatenus necessitate vel viles sunt, ad consequendas tres primas petitiones. Si enim aliter peterentur, in ordine & supernacue postularentur, nec gratia & precia Deo esset nostra postulario.

Post particulam AMEN adduntur aliqua, qua

sunt velut obsecrationes ad corroborandum spiritum & effectum nostrae orationis. Atque in primis in hoc verbo (BENIGNISSIME PATER) obsecramus nos exaudiri: per paternam Deiderganos benignitatem qua totius exauditionis fons est & origo.

Et in hac particula (PER IESVM DILECTVM FILIVM TVVM) obtendimus & offerimus Deo patri omnem amorem & meritum IESV Christi filij sui predilecti, in quo sibi semper bene complacuit, & per quem vult nos omnia petere & obtinere, & in cuius nomine nos peccatis semper exaudit. In eo autem quod addit (IN SPIRITV SANCIO) obsecramus nos exaudiri, in amore, & per amorem quo Deus pater filium suum nobis dedit: Et quo ipse filius se Deo patri pro nobis obrulit, ad omnia agenda & patienda quae pro nostra salute erant necessaria: & quo adhuc in Ecclesia quotidie offertur, & seipsum offert in altaris sacramento.

Denique additur (INTERCEDENTE BEATA MARIA, ET OMNIBVS ANGELIS ET SANCTIS) qua licet Christus IESVS sui vnicus Redemptor noster, & sufficientissimus mediator: ipse tamen vult suam matrem, & angelos ac Sanctos (qui ipsum honorauerunt & semper honorant) a nobis honorari, & apud se intercessores assumi: Quando autem honoramus & oramus eos: Christum potius in illis (a quibus habent ut sancti sint, & quibus omnia opera bona operatus est in eis) honoramus quam illos.

Porro qua in salutatione Angelica adduntur, non sunt eius explanationes, sed petitiones de-

*nota, commententes & correspondentes sententijs
ipsius salutationis, quas Beata Gertrudis solita
erat sub ista salutatione Angelica meditari &
petere: quibus etiam addebat. duo illa Christi
nomina ex D. Paulo desumpta (SPLENDOR
PATERNAE GLORIAE ET FIGV-
RA SYBNTIAE EIUS:) qua non pa-
rum iuvant devotionem, & actuant fidem Divi-
nitatis IESV Christi, veri Dei & veri hominis.
Frustruosè etiam simul cum Beata Maria, omnes
beati Angeli, & sancti invocantur, ut per eo-
rum omnium preces, ministeria, & merita, om-
nia nostra iusta desideria, & petitiones cordium
salubriter exaudiantur.*

*¶ Sequitur predicta explicatio Domi-
nicæ orationis brevius comprehensa.*

QUAE PATER misericordiarum. NOSTER,
nostrarum miseriarum particeps.

QUI ES IN COELIS, Deus totius cõ-
solationis & beatitudinis.

QUIA VIS & SICUT VIS, sic obse-
cramus purè, perfectè, & stabiliter.

SANCTIFICETVR, agnoscatvr, &
glorificetvr NOME N T V M.

Sic ADVENIAT REGNUM tuæ illu-
minationis, directionis, & claræ visionis, ac
pleni dominij.

Sic amanter, fideliter & integrè FIA T
V O T V N T A S T V A.

IN TERRA, & Ecclesia militanti; sicut
fit IN COELO, in Christo homine & Ecce-
lesia triumphanti.

AD HOC triplex desiderium consequen-
dum, PANEM NOSTRVM QVOTI-
DIANVM, sacramentalem, supersubstan-
tialem, spirituales & corporalem, DA NO-
BIS HODIE de manu tua sperare & accipe-
re. ET in sanguine tuo, in immenso igne
amoris tui; in abyfso miserationum & me-
ritorum tuorum: DIMITTE NOBIS
omnia & singula DEBITA & peccata
NOSTRA: SICVT ET NOS; tui amore
DIMITTIMVS & ex corde ignoscimus
omnibus ac singulis DEBITORIBVS, &
inimicis NOSTRIS; qui nos quouis modo
læferunt. ET NE NOS INDVCAS &
labi permittas, IN TENTATIONEM
& nouum peccatum.

SED LIBERA NOS A MALO,
captiuitatis, ignorantiae, malitiae, cupidita-
tis, infirmitatis, atque praesentium & im-
minentium tribulationum malarum ac no-
cuiarum: denique a malo poenae & damna-
tionis aeternae.

AMEN, Ita quaeso sicut confidenter peti-
mus fiat;

O benignissime Pater, per IESVM dile-
ctum filium tuum, in Spiritu sancto, inter-
cedente Beata Maria, & omnibus Angelis
& sanctis.

ADMONITIO.

*Notandum verò est, quod licet nihil addendum
aut immutandum sit in oratione Dominica quan-
do in publico & canonico officio dicitur, sed sim-
pliciter sub his tantum verbis sit proferenda sub*

quibus est nobis à Christo Domino prescripta & data: in privato tamen, quando aliquis vult eam dicere cum maiori attentione & explanatione, potest ea quæ hîc addita sunt aut similia fructuosè proferre vel meditari.

SEQVITVR ALIVD

EXERCITIUM CONTRITIONIS, sub breuioribus verbis complectens ea quæ in præcedenti exercitio prolxius sunt posita.

CAP. V.

INDEX generalissime, supreme, & æquissime:

O Iudex sapientissime, potentissime, & erga poenitentes quidem benignissime, sed erga poenitere negligentes, seuerissime, terribilis, & metuende:

O superamantissime & superbeneficentissime amator & benefactor.

O superreuerendissime, superamandissime, & supercolendissime Domine Deus meus.

Ecce ergo vilissimus & ingratisimus peccator, coram tremendo & amabili vultu tuo, me & omnia intuente astans, toto corde me tibi prosterno: in veritate tua agnoscens,

&

& cum quanto possum dolore & pudore confitens, quia Maiestatem, æquitatem, & bonitatem tuam immensam, heu! nimis, multipliciter, grauiter, & impudenter offendi:

1 In his præsertim: in negligentia & defectu circa sacramentum poenitentia.

2 In irreuerentia, & in deuotione circa missæ sacrificium & sacramentum.

3 In defectibus circa reliquum diuinum officium.

4 In superflua vel indiscreta sumptione cibi & potus & aliarum corporis necessitarum.

5 In torpore & negligentia sacras vigiliis seruandi.

6 In minus fructuosa temporis expensione.

7 In locutione inconsiderata, præcipiti, superflua, superba, detractoria, contentiosa, asperiori, adulatoria, mendaci, simulatoria, curiosa, sæculari, & otiosa.

8 In negligentia te vbique præsentem sentiendi, reuerendi, timendi, te intendendi, & consulendi & audiendi.

9 In defectu fidelis, simplicis, & integre obedientia: erga te & tuos vicarios.

10 In defectu puri erga te amoris, desiderij, congratulationis, laudis, gratiarum actionis, & feruentis ad te aspirationis.

11 In defectu & negligentia propria: discussionis, vilipensionis, abnegationis, odij, contritionis, & condignæ poenitentia: & satisfactionis.

12 In improvidentia, incuria, vel negligentia

tia multorum quæ ad meum statum vel officium pertinent.

In defectu erga proximos omnes dei-formis amoris, reuerentiæ, supportationis, congratulationis, compassionis, fraternæ correctionis, indulgentiæ, subuentionis, custodiæ, instructionis, affabilis & pacificæ conuersationis, & orationis.

Contra promissam stabilitatem, obedientiam, conuersionem morum, paupertatem, castitatem, & regulares obseruantias.

Contra decalogi præcepta: in septem peccatis mortalibus, & nouem alienis: cogitatione, locutione, opere, & omissione.

Denique in infinitis alijs peccatis & negligentijs, nouissimis & antiquis, proprijs & alienis, occultis & oblitis: agnosco me tuam maiestatem, sapientiam, & bonitatem, grauitè & impudenter offendisse.

Et nunc Domine Deus, misericors, clemens, benignus, & præstabilis super malitia: omnia & singula peccata & delicta mea, simul cum peccatis omnium uiuorum & inuortorum (eorum præsertim pro quibus tu me vis, aut ego teneor vel intendo, specialiùs orare) depono in charissima uulnera tua, & pretiosum sanguinem tuum: proicio in immensum ignem amoris tui: demergo in exuberantium meritorum tuorum pelagus: & abscondo in abyssu infinitarum misericordiarum & miserationum tuarum: ut tibi pro merita sanctissimæ humanitatis tuæ & acerbissimæ passionis, necnon per merita & preces beatissimæ matris tuæ, BB. Angelorum & omnium sanctorum ac ele-

ctorum tuorum, expientur, absorbeantur, & ad nihilum redigantur. O utinam numquam te offendissemus, & gratiam tuam numquam in nobis impediuissemus. Utinam tibi perfectè semper placuissemus, tuarq; uoluntati in omnibus amanter, fideliter & integrè obtemperassemus. O utinam omnia quæ ad nos spectant, perfectè impleuissemus: & ex incendio amoris tui, omnia supremo & amabilissimo modo, ad honorem tuum, & omnium salutem perfecissemus. Equidem nos ista non impleuisse doleo, & magis ac magis dolere desidero.

Doleo quòd nos uilissimi terræ, uermiculi, à te tantæ maiestatis Domino, tam gratuito & immenso amore præuenti: tantisque beneficijs affecti: scientes te omni reuerentia, amore, & obsequio superdignissimum: tuamque agnoscentes uoluntatem, & repromissa tibi obtemperantibus præmia: nec ignorantes supplicia tibi inobedientibus præparata: experti etiam quanta per peccatum damna & uulnera animæ infligantur: post receptam à te sæpiùs ueniam & indulgentiam: post gustatam gratiæ & consolationis tuæ dulcedinem: habentes tot occasiones uitandi peccata, & bene uiendi: tam facillè & absque graui tentatione: pro tam uilissima & breuissima delectatione uel commoditate: tam impudenter, absque tuæ diuinæ præsentia timore & reuerentia: non semel atque iterum, sed supra numerum: in te, & coram te peccauimus: nos à te summo & unico bono uoluntariè auertimus: teque spretò, ad uanissimam creaturam conuertimus: uoluntatem

nostram peruersam & nociuam, tuæ sanctif-
simæ & salutaris voluntati prætulimus: sug-
gestionēque dæmonis, mundi, & carnis, po-
tius quàm tua præcepta, consilia & sancta
proposita, secuti sumus.

Doleo & super omne malum quod nobis
posset contingere detestor & desleo, quòd
ista faciendo,

1 OFFENDIMVS tuam adorandam
maiestatem & excellentiam.

2 INHONORAVIMVS tuam
Diuinam præsentiam nos & omnia intuen-
tem.

3 VILIPENDIMVS tuam super om-
nia appetendam & amplectendam bonita-
tem & perfectionem.

4 CONTEMPSIMVS tuam super om-
nia redamandam charitatem; & dilectio-
nem erga nos nimiam & profus gratui-
tam.

5 CONCULCAVIMVS tuum pro no-
bis effusum sanguinem; tuasque passio-
nes quantum in nobis est RENOVAVI-
MVS.

6 NEGLEXIMVS tuum feruen-
tissimum erga nostram salutem zelum &
studium.

7 INGRATI FVIMVS tuæ libera-
lissimæ & immensæ erga nos munificen-
tiæ.

8 INFIDELIS fuimus, tuæ erga nos
constantissimæ fidelitati.

9 IMPII ET INIVRIOSI fuimus
erga te omni affinitatis gradu & officij gene-
re nobis coniunctissimum: & à nobis obser-

uandis

uandissimum.

10 INOBEDIENTES fuimus tuæ su-
premæ autoritatis & dominij legibus, præ-
ceptis & mandatis.

11 DISSIMILES fuimus tuæ sanctif-
simæ vitæ & passionis virtutibus.

12 Et per hæc omnia summè IRRITAVI-
MVS & aduersum nos prouocauimus tuam
SANCTITATEM omne peccatum tam-
quam sibi contrarium, perfectè odientem &
detestantem: tuam SAPIENTIAM pec-
cati cuiuslibet grauitatem & enormitatem
integrè agnoscentem & ponderantem: tuam-
que ÆQUITATEM & iustitiam omne
peccatum mortale (quod per poeniten-
tiam hîc non expiatur) districtissimè & seue-
rissimè æterna & incomprehensibili pena
vindicantem.

Doleo insuper quòd sic in te peccando
teque irritando & prouocando,

1 Te summum æternum & vnicum bo-
num (extra quod, & sine quo nihil est bo-
num) amisimus.

2 Tuam gratiam & amicitiam (quæ nihil
potest esse pretiosius & desiderabilius) per-
didimus.

3 A tua speciali PROVIDENTIA &
paterna cura (quæ diligentes te prosequeris,
& omnia illis in bonum facis cooperari) re-
pulli sumus.

4 Dona spiritus tui, & infusas à te nobis
virtutes & gratias gratificantes, destruximus
& amisimus.

5 Omnia bona & meritoria opera, quæ per
gratiam tuam hæctenus feceramus, mortifi-

E. 4 caui-

cauimus & infructuosa nobis reddidimus.

6 Omnium sanctorum tuorum & electorum communionem & participationem efficaci & salutari, indignos nos fecimus.

7 Fructu quoque immenso tuæ vitæ & passiois nos priuauimus.

8 Insuper etiam odium & indignationem tui patris, tuamque & omnium Angelorum & sanctorum incurrimus.

9 Ex filijs, hæredibus, & membris tuis, fecimus nos pessimi Diaboli filios, hæredes, & membra.

10. Nōsque velut sacra templa tibi consecratos, polluimus: & speluncas latronum infernalium, vitiorumque habitacula fecimus.

Doleo & desleo quòd in te peccando incurrimus

1 Miserrimam & durissimam seruitutem & captiuitatem Diaboli, peccati, & prauæ consuetudinis.

2 Cæcitatē, ignorantiam, & inconsiderationem salutarium.

3 Malitiam, seu affectum & delectationem peccandi.

4 Concupiscentiam inordinatam honorum, diuitiarum, & voluptatum.

5 Cordis duritiam, & insensibilitatem.

6 Impotentiam agendi aliquid vitæ æternæ meritorium.

7 Infirmatē ad resistendum mundo, carni & Diabolo.

8 Ad tolerandum dura & aduersa.

9 Ad inchoandum, prosequendum, & per-

ficien-

ficiendum bona tibi placita:

10. Et pronitatem atque inclinationem ad alia vitia grauiora.

Doleo & desleo quòd te creatorem omnium offendendo,

1 Creaturas etiam omnes offendimus.

2 Earum ministerio & vsu indignos nos fecimus.

3 Et vt omnes aduersum nos confurgant, ad vindicandam sui cōditoris iniuriam, promeruius.

4 Doleo quòd pacem & gaudium serenæ conscientie amisimus.

5 Srutitiam & insipientiam summam incurrimus.

6 Omni que gratia tua & consolatione indignos nos constituimus.

7 Doleo quòd promeruius in æternum priuari tuæ diuinitatis secura & æterna possessione & adoratione.

8 Clara visione & laude.

9 Et beatificam fructiōem, transformationem & vnionem, ad quam, & propter quam affequendam, nos creaueras, redemeras, & iustificaueras.

Denique doleo & desleo, quòd meruius æternis gehennæ ignibus & infinitis cruciatibus, cū Diabolo & reprobis omnibus, sine vlla spe liberationis, deputari & cruciari: nisi per cōdignam penitentiam, faciem tuam nunc preoccupemus: & misericordiam tuam nobis conciliemus.

Super his igitur omnibus ac singulis peccatorum nostrorum impietatibus, damnis, & reatibus, quantum possum doleo: non tã pro-

pter damna, & mala quæ incurrimus aut incurtere meruimus: quàm potissimum & maximè, quia te super reuerendissimum, super amandissimum, & supercolendissimum Dominum Deum, creatorem, & redemptorem nostrum, toties, tãque grauitè, & impudenter offendimus, inhonorauimus, vilipendimus, cõtrẽpsimus, cõculcauimus, & negleximus: tibiq; ingrati, infideles, iniuriosi, inobediẽtes, & dissimiles fuimus: & ad seruiendum tibi ineptos & indignos nos reddidimus.

Et quia dolor meus valde modicus & imperfectus est, Obsecro te, vt per dolores tuos internos & cordis tui contritiones, tuãque matris cõpassiones, & Petri, Magdalene, ceterorũq; omnium qui vnquã verè pœnituerũt cõtritiones & lachrymas: quicquid in hoc mihi deest, benignè & abũdãter suppleas: & sicut potes, scis, & vis, hunc verè conditionis dolorem in me, ceterisq; peccatoribus, infundas, augeas, conferues, & perficias, ad tuam & sanctorũ gloriam, meãq; & omnĩũ pœnitẽtium salutẽ, & Ecclesie verã reformationẽ & pacẽ.

Et nunc Domine Deus, quia vis, & sicut vis, omnibus peccatis & cõcupiscentijs meis perfectè abrenũtio: & per gratiam tuã propono, deinceps vitare quicquid tibi displicet: paratus mori potius, quàm scienter & ex proposito te offendere. Propono ea quæ necdum sum cõfessus peccata, idoneo sacerdoti cõfiteri: & quacũq; pro illis pœnitentiã iniũxeris aut consuleris amanter & integrè perficere.

Veniã peto ab omnibus quos quouis modo læsi: quibus etiam paratus sum satisfacere, sicut tu consuleris. Ignosco ex corde,

pro-

propter tui amorem & beneplacitũ, omnibus ac singulis qui me vnquam læserunt, aut qui etiã nunc me odio habent, vel persequuntur: eosq; propter te, & secundũ te amo, bonũ illis opto, teq; pro eorũ vera salute supplex obsecro: & paratũ me offero ad prestãdũ illis, quoties occasio sese obtulerit, omne obsequium, quod pro eorum, vera salute impendere me posse putauero.

Supplico, vt tu mihi pariter omnia peccata quibus te offendi ignoscas: meq; in gratiam & amicitiam tuam recipias, & mihi benignè in omnibus succurras.

Quod te, propter bonitatẽ tuã & fidelem promissionẽ, facere piè cõfidens: quas possum gratias tibi ago, teq; in æternũ glorificare desidero, pro eo quod me hactenus te offendente & prouocante tãdiu tolerasti & expectasti ab æterna dãnatione preseruasti, multis beneficijs cumulasti, multipliciter ad te reuocasti, & nunc de peccatis meis contritionem & firmum ea præcauendi propositum donasti, fiduciamq; impetrandĩ à te non solũ de illis veniã, sed etiã gratiã & gloriã mihi infudisti.

Propter quod, tua hac tanta benignitate inflãmatus, desidero & propono, te super omnia redamare, reuereri & colere, tibiq; de cetero, tãtò fidelius & seruẽtius, ex sincero amore seruire & obsequi, quãtò sapius & grauius te hactenus offendi & irritauĩ. Desidero vota & proposita sancta tecum facta aut facienda, fidelitẽ & perfectiũs implere.

Esurio etiam tui honoris, & iustitiæ zelo, dignam de meis contra te offensis vltionem & pœnam sumi.

E 6

Agnosco

Agnosco me nullis meis operibus, laboribus & passionibus, posse pro illis dignè satisfacere: maxime cum æterna gehennæ pœna eis (si remota pietate iudicetur) debeatur. Ad quam etiam gehennam, si tibi placeret, & in iustitiæ tuæ laudem maiorem cederet me nunc mittere: tui honoris & iustitiæ zelo, illam voluntariè acceptarem: ut hinc te per pœnæ tolerantiam honorarem, quem per peccatum offendi & inhonoravi.

Sed quia dignatus es homo fieri, pati, & mori, ut ab hac æterna gehenna nos redimeres: & pro nobis abundè satisfaceres. Quia etiam desideras & consulis, ut huius tuæ incarnationis & passionis meritum Deo patri per te offeramus: ideo ut huic tuo desiderio satisfaciam: & ut liberatus à pœnis promeritis, liberius gratissimum tibi obsequium (sicut es superdignissimus) præstem: Offero, per suavissimum cor tuum, in Spiritu sancto, Deo patri, in omnigenam hostiam, te ipsum totum, Deum & hominem perfectum, cum omnibus quæ assumpsisti, fecisti, & perulisti pro nostra salute: simul etiam cum omnibus bonis & meritis, quæ in piissima matre tua, cæterisque sanctis tuis & electis, operatus es & adhuc operaberis.

Credo hanc oblationem esse pro peccatis non solum meis, sed etiam totius mundi sufficientissimam. Piè etiam confido eius virtute & merito, omnia peccata mea à te mihi ignosci: pœnâque quâ pro illis merui, sufficientissimè exolui: gratiam & amicitiam tuam mihi restitui: & ad spem vitæ æternæ me admitti & restaurari.

Si tamen ego etiam (sicut tu vis & iustum est ac salutare) tibi compatiar: & pro peccatis meis me tecum coaffligam.

Quod etiam toto corde desiderans: Ecce tui amore, & tui honoris ac iustitiæ zelo, propono per te, & tecum dignos pœnitentiæ fructus facere.

Atque in primis propono, ad veram peccatorum meorum contritionem & emendationem me magis ac magis excitare & exercere: eaque opera & studia libentiùs sectari, quibus sensero me magis promoueri, ad te amandum, desiderandum, & ex amore tibi seruiendum: & ad meipsum despiciendum, abnegandum, humiliandû, & mortificandum.

Prosterno me, & quantum possum profundè sub omnipotenti manu tua humilio: & in gratissimam tuam voluntatem me totum plenè resigno, ad omnia quæcumque volueris aduersa, pro tuo amore, sustinenda, in tempore & æternitate.

Subter omnes creaturas me deiicio, & ab omnibus, pro meis contra te creatorem omnium offensis, affligi & castigari (quantum, quoties, & quomodocumq; volueris) desidero, & expecto, obsecro.

Omnes etiam homines mihi præpono, & præferri desidero, omnibusq; propter te, & secundum te, subiici & seruire sum paratus.

Meipsum, hoc est, proprium meum sensum, propriamque voluntatem & sensualitatem (omnis peccati radicem præcipuam) odi, detestor, & perfectiùs semper odisse, abnegare, persequi & mortificare, propter te, & in te desidero, & per te propono. Oblectamè-

Hic exprime peccata quæ volueris deslere.

Doleo quod tuam maiestatem, bonitatem, charitatem, & æquitatem, offendi, vilipendi, contempsi, & aduersum me prouocavi. Doleo quod tibi ingratus, infidelis, & inobediens fui. Doleo quod tibi debitum amoris obsequium non impendi. Doleo quod tuam gratiam & amicitiam, tuæque gratiæ dona, & merita, per meam culpam amisi, & indignum me feci participatione meritorum tuæ vitæ & passionis, sanctorumque tuorum. Doleo quod incurri cæcitatē, malitiam, concupiscentiam, captiuitatem, cordis duritiam, & insensibilitatem, infirmitatem, & ad omne peccatum pronitatem. Doleo quod merui in æternam priuari tuæ diuinitatis secura possessione, clara visione, & beatifica fruitione: & cum Diabolo ac reprobis omnibus æternæ gehennæ pœnis infinitis, absque vlla spe liberationis, deputari & addici.

Propono per gratiam tuam, de cæterò vitare quicquid tibi displicet, & mortem potius perpeti, quàm scienter & ex proposito te rursus offendere & irritare.

Propono admissa peccata confiteri, & pœnam quamcumque pro eis iniungere volueris, amanter & integrè perficere.

Veniam peto ab omnibus quos læsi vel offendi: & paratus sum quacumque consulueris satisfactionem illis facere.

Ignosco ex corde propter te, omnibus qui me vnquã offenderunt: eosque secundum te amo:

pro illorum salute te supplex obsecro: & paratus sum illis benefacere quoties occasio sese obtulerit.

Supplico, vt & tu mihi plenè ignoscas, meque in gratiam tuam suscipias, & mihi in omnibus succurras.

Quod à te confidenter expectans: gratias tibi ago pro eo quod me hæcenus peccantem tolerasti, expectasti, & à damnatione multisque malis & periculis præseruasti: multisque beneficijs & modis ad te reuocasti, compunxisti: & spem veniæ, gratiæ, & gloriæ mihi infudisti. Desidero te redamare: & de cæterò amanter, fideliter, & integrè, in omnibus tuæ voluntati, tuisque & tuorum mandatis & consilijs obedire.

Esurio, tui honoris & iustitiæ zelo, peccata mea puniri. Agnosco me pro illis æternam pœnam meruisse. Ad quam etiam, si tibi placeret me mittere, libenter eam, pro tuo honore & beneplacito, acceptarem. Sed quoniam tu dignatus es homo fieri, pati, & mori, vt ab ea nos redimeres, & ad æternam gloriam nos reparares. Et quia tu vis & consulis, vt huius tuæ incarnationis, vitæ & passionis meritum, per te patri tuo offeramus, pro nostrorum peccatorum satisfactione & emendatione: ideo vt huic tuo desiderio satisfaciam; offero, per dulcissimum cor tuum, Deo patri, in plenam satisfactionem & emendationem pro meis & totius mundi peccatis: omnia quæ assumpisti, fecisti, & pertulisti pro nostra salute: simul cum omnibus quæ operatus es, & adhuc operaberis in omnibus sanctis & electis tuis.

Credo hanc oblationem esse superfluentissimam. Piè etiam confido eius virtute & merito omnia peccata mihi ignosci, & debitam pro eis poenam sufficienter perfolui: dummodo ego etiam ipse (sicut vis, & æquissimum est) pro meis peccatis aliquid patiar. Quod tui amore & zelo iustitiæ facere desidero: & propterea propono dignos poenitentiae fructus facere. Atque in primis prosterno me totum tibi, & resigno in omne beneplacitum tuum, ad omnia tam aduersa, quam prospera. Subter omnes creaturas me deicio, & ab omnibus, pro meis contra te offensis, sicut volueris, castigari opto, & supplico. Omnes homines mihi præpono, & præferri desidero: omnibusque propter te, & secundum te, seruire paratus sum. Me ipsum, propriumque sensum, & voluntatem meam, odio habeo, detestor; & magis ac magis odio semper habere, abnegare, persequi, & mortificare, propter te, & secundum te, desidero, & propono. Obligationesque omnia non necessaria, nec spiritali profectui accommodata fugere & abicere: atque austeritates omnes (quas salua discretionem & obedientiam me sustinere vtiliter posse putauero) propter te libenter assumere, & hilariter tolerare volo. Obsecrans te, vt ad hæc me excites, dirigas, confortes, & honestes: sic vt in his nec excedam nec deficiam: sed rationabile semper & gratum tibi sit meum obsequium.

Et quia ad hæc nimis remissus sum: Tu quaeso per te ipsum, aut quamcumque aliam creaturam suppleas, quicquid in hoc minus

egero. Quod vt liberius facias: Ecce me tibi offero, & plene resigno, ad quaecumque immiseris, aut super me venire permiseris, aduersa propter te libenter toleranda. Obsecrans te vt des mihi omnia de manu tua paterna semper suscipere, & in vnione omnium passionum tuarum quandiu durauerint, sic ea, cum laude, charitate, & gaudio sufferre; vt tuæ passionis fructum renouares; & mihi & quibus volueris applicare possim, ad tuam & sanctorum omnium laudem perpetuam: meamque & tuorum ac meorum specialium, omniumque viuorum & defunctorum omnimodam salutem, veramque & stabilem totius Ecclesiæ reformationem & pacem. Amen I E S V superbenignissime.

Purgata per contritionis exercitium anima, si non: um elegisti certum vite genus: debes eligere: vt conuenientius iuxta illud, tua studia & exercitia disponas. Poteris autem ad eligendum certum visa statum, vti sequenti exercitio.

ORATIO PRO ELI-
gendis securè & fructuosè certum
aliquod vitæ institutum, pro his qui
nondum talem electionem fecerunt.

CAP. VI.

I.

SUPERAMANDISSIME &
supercolendissime IESU, Do-
mine, Deus meus, creator & re-
demptor: tu me ad imaginem
& similitudinem tuam propte-
rea creasti, ut te cognoscerem: cognoscendo,
amarem: amando, tibi iuxta tuum beneplaci-
tum seruirem, tuaque mandata & consilia
obseruarem: tibi que seruiendo & obtempe-
rando, particeps tandem efficerer tuæ diui-
næ visionis, fruitionis & securæ ac æternæ
beatitudinis. Ergo, ne ingratus erga te in-
ueniar, & tantam gratiam creationis, & re-
demptionis in vacuum recipiam: debeo
(quod etiam desidero) eum vitæ statum eli-
gere & sequi: in quo perfectius possim te
cognoscere, & amare; tibi que iuxta tuum
beneplacitum seruire: & tuis mandatis ac
consilijs ex amore obtemperare. Et nunc,
(Domine Deus) si certò scirem te velle ut in
hoc vel illo vitæ statu tibi seruirem: illum
certè, propter te libenter amplecterer qualis-
cumque esset: & quantumuis propriæ meæ
voluntati contrarius & durus. Ecce enim
cor meum ab omnibus integra voluntate ab-

stractum,

stractum, tibi offero: paratus te sequi quo-
cumque volueris; tibi que seruire, vbicumque
& quomodocumque volueris. Scio enim &
certus sum, quòd omnis mea salus, profes-
sus, & virtus, consistat in impletione tuæ
voluntatis; quam etiam pro omni mercede
laborum meorum & operum intendo, quo-
ro & expecto: quia tu solus es, propter tuam
maiestatem, sapientiam, bonitatem, chari-
tatem & munificentiam, superdignissimus,
cui nos omnes; ex puro amore, propter te se-
ruimus & obediamus, absque intuitu proprii
commodi nostri, aut alterius retributionis &
mercedis, præter te solum, qui es vnicum, su-
premum bonum nostrum, & merces nostra
magna nimis. Ad te igitur supplex confugio
(ò instructor mansuetissime) consultor sa-
pientissime, & adiutor fortissime; qui sem-
per & vbique es mihi præsentissimus, inten-
tissimus; & promptissimus: qui solus potes,
scis, & vis perfectè me instruere, dirigere, con-
fortare, & adiuuare ad sciendum & perfi-
ciendum tuum beneplacitum. Loquere igitur
Domine; quia audire & implere deside-
rat seruus tuus quicquid ei iusseris aut con-
suleris. Loquere & aperi mihi aures au-
diendi: quibus aduertam & intelligam, quid
intus mihi loquaris: quid à me exigas, & in
quo vitæ statu velis me tibi seruire.

¶ *Modus eligendi certum vitæ genus.*

*Hic, recollecto Spiritu cum Deo, & volunta-
te ab omni propria quaesitione, & mundana affe-
ctione prorsus exuta, ac libera: maturè tracta,*

expende.

expende & delibera, quis ex illis vite statibus ad quos iuxta tuam conditionem, complexionem, qualitatem & alias circumstantias in hoc attendendas, convenienter potes aspirare: sit commodior ad hoc, ut salutem tuam opereris: cum maiori honore Dei, & ampliori proximorum adificatione, ac spirituali profectu. Primum enim quod debes attendere est: ut tuam ipsius salutem ad Dei honorem opereris. Quid enim proficit homo, si uniuersum mundum lucretur: & anima sua detrimentum faciat? Et, qui sibi nequam est, cui bonus esse poterit? Secundum, quod in hac electione vite debes considerare, est in quo statu simul cum tua salute, salutem proximorum magis possis cum Dei gratia promouere. Caterum varij sunt modi quibus proximorum salus iuuatur. Primo, per actiua vite exercitationes, ad opera misericordiae spectantes, miseris & egentibus succurrendo, ignorantes instruendo, exhortando, predicando, vel unicum que ius suum tribuendo & conseruando: & similia vite actiua exercitia faciendo. Secundo, per vite contemplatiua exercitia, adiuncta consilijs euangelicis Abnegationis & obedientie, Abrenuntiationis & voluntaria paupertatis, & Castitatis: quibus proximorum salus non parum iuuatur, cum salutari exemplo (quod ad persuadendum non minus imò amplius efficax est, quam verbum predicationis) tum etiam oratione & exercitatione spirituali continua: qua ad impetrandum à Deo salutem non paucorum tantum, sed multorum simul, est vtilissima: & velut ros quidam suauissimus & imber ferocissimus, totam Ecclesie terram perfundens & irrigans, eam fructificare facit: maxime quando ex sincerâ & feruenti charitate Dei & proximi, proce-

dit.

dit. Item, satisfactoria operatione multiplici, in multis austeritatibus, qua per deuotam intentionem ad viuorum & defunctorum satisfactionem, & liberationem à penis promeritis, applicantur. Cum ergo his duobus actiua vel contemplatiua vite modis & exercitijs, possis cum tua salute proximorum etiam salutem promouere: considera diligenter, ad quod horum te aptiorem, & à Deo intus magis trahi sentias, eo præsertim tempore, quo sumpta sacra communione, deuotior & purior es, ac Deo propinquior. Nam ut electionem vite securius & fructuosius possis facere, ante omnia, debes tuam conscientiam per diligens examen ante acta vite tue, veramque & amorosam contritionem, ac integram confessionem omnium peccatorum tuorum, purgare, & in ea locum præparare, vbi Dominus Deus dignetur inhabitare: & intus tibi loqui, & suggerere quid à te velit & exigat. Deinde feruentibus & sæpius iteratis desiderijs & precibus, postula à Deo, ut tibi inspiret in quo vite statu velit te sibi seruire: & ad illum cor tuum & effectum inclinet. Quod ut efficacius impetres: frequenta deuotius sacram communionem: eaque sumpta, te in loco secretiori solum concludere: ibique conferens diuersos vite status cum tua conditione & qualitate, audi & attende ad quem ex illis tunc te magis trahi à Deo, & affici sentias. Et ad quem auerteris te in tali recollectione, sæpius & vehementius trahi: illum sequere, tanquam à Deo tibi consultum. Vix enim potes habere certius vocationis diuine testimonium: quam cum post integram resignationem, frequentemque orationem & communionem, sentis te ad aliquem vite statum salutarem intus trahi & inclinari. Hoc

enim

enim fundatur in promissione Domini, qui dixit: Si quid petieritis in nomine meo, credite quia accipietis & fiet vobis. Unde licet ille status ad quem intelligis te vocari, esset multis alijs imperfectior & inferior: tamen credere deberes, illum tibi esse conuenientiore & vtiliore ceteris: neque in illo facilius & fructuosius quam in ceteris alijs posse salutem tuam operari. Non enim omnibus omnia conueniunt: & Deus singulos prout vult, ad congruum illis statum intus vocat, si solliciti sint audire vocem eius.

3.
Electum
semel, vi-
tae genus
est. Stabi-
liter tenen-
dum.

Postquam vixit sic semel, ex interna Dei vocatione statum aliquem vitae elegeris: postea fideliter, simpliciter, confidenter, fortiter, & perseveranter illum sequere, absque hesitatione & nova deliberatione, certo credens illum esse in quo Deus exigit à te, ut ei seruias: confidensque quod ipse Deus, qui te ad eum vocavit, dabit etiam tibi quicquid ad dignè in illo conuersandum & sibi placendum erit necessarium: laboresque & difficultates illius status, propter Dei amorem hilariter amplectens, & fortiter sustinens: ac in diuina vocatione usque in finem perseverans: nec unquam inuidens alijs vitae generibus, tanquam perfectioribus: nec poenitens quod aliud vitae genus perfectius non elegeris & susceperis: sed laudans quidem, & preferens tuo statui & vitae, alios status in se perfectiores: credens tamen Deum te ad eum vocasse, quem nouerat tibi esse conuenientiore & vtiliore. Tua ergo sorte & vocatione contentus, sollicitè cura ut in ea dignè ambules ad Dei gloriam, tuamque & proximorum salutem & edificationem, Amen.

GRATIO

¶ Oratio postquam certum vitae genus elegeris & suscipere firmiter conclusisti ac proposuisti dicenda.

4.
Super-amandissime, & supercolendissime
SIE SV: consultor sapientissime, & adiutor promptissime, ac fortissime: quas possum gratias tibi ago, pro eo quod dedisti mihi te consulere, audire, & ex te aperte intelligere ad quem vitae statum me vocas, inuites & trahas. Et quia scienti tuam voluntatem & non facienti, peccatum est illi: meliusque est viam veritatis & perfectionis non agnouisse, quam post agnitam, ab ea retrorsum conuerui: quia etiam sine speciali tua gratia nihil possum: obsecro te, per omnes perfectiones & miserationes tuas, ut sicut potes, scis & vis, per suauissimum spiritum tuum, & angelicum ministerium, dones mihi fideliter, confidenter, fortiter, & perseveranter, eum vitae statum amplecti, ad quem me tam certa vocatione & aperta inspiratione vocare dignatus es: & in eo sobriè, piè, & iuste usque in finem conuersari, ad tuam & sanctorum laudem & gloriam, meamque & meorum specialium, ac omnium salutem, veramque Ecclesie reformationem & pacem: intercedente B. Maria, BB. Angelis, & sanctis, Amen.

CAPITVLVM VII.

Postquam certum vitae genus elegeris: si volueris spiritualibus exercitijs incumbere (quod in

I.
Quam
vile no-
uis ex-
eritijs, a
certis b-
dicere
subici.

omni vite statu saluberrimum est. modo discretio feruetur) vt discretus & fructuose in illis procedas, donec exercitatus habeas sensus ad discretionem, securissimum & vtilissimum tibi erit directorem aliquem habere, cuius directioni, per simplicem obedientiam totum te submittas propter Deum. Sic enim à deceptionibus & laqueis inimicis, propriisq; naturæ questionibus, tutior eris: & vniversa tua exercitia, tanto Deo gratiora erunt, quanto magis ex humili obedientia (quæ illi summè placet) prodierint. Vt autem deuotius & efficacius te alterius obedientiæ & directioni submittas: lege sequens exercitium, nouelis plantationibus, seu viam spiritualem, presertimq; religiosam inchoantibus, non parum vtile & necessarium.

¶ Oratio pro suscipiendo obedientiæ in-
go, sub alterius directione.

Christus
obedientiæ
exemplū
in se de-
dit.

Obedientissime & humillime Iesv, Deus meus: tu pro nostra salute temetipsum exinanivisti, formam serui accipiens: nec tuam, sed patris voluntatem facere venisti: cui etiam factus es obediens vsque ad mortem. Et vt simplicis ac humilis obedientiæ formam in teipso nobis præberes: quum adhuc puer, remansisses in Ierusalem; & dixisses, in his quæ patris tui erant, oportere te esse: non intelligentibus id parentibus tuis, non despexisti sequi illos; Magister, discipulos: Deus, homines: verbum & sapientia patris, fabrum & fœminam. Quibus etiam vsque ad animum trigesimum, sub-

ditum

ditum te perhibuisti.

Tu per quamplurimos sanctos tuos, cœlestis gratiæ tuæ splendoribus perfusus, diuinitusque edoctus, & experientia multa exercitatus, docuisti multum expedire omnibus bonæ voluntatis hominibus, tibi placere cupientibus, vt aliquem hominem te timentem, in spiritualem affumant ducem & moderatorem vitæ suæ, sub cuius magisterio, tamquam sub tuo, duci se patiantur: cuiusque consilium in paruis & magnis, ex simplici obedientia sequantur: quatenus sic facilius euitent Diaboli tentationes & laqueos: cunctasque tristitias & pericula valeant euadere, in virtutibus profectum facere, infinita cœlestium charismatum & meritorum bona acquirere, & tori Ecclesiæ magnum fructum afferre. Tu per eosdem sanctos & illuminatos patres attestatus es, te nunquam gratiam tuam (sine qua nihil possumus) alicui infusurum: qui cum habeat à quo possit regi & instrui, negligit & recusat alterius ductum & directionem sequi: credens se sibi sufficere, & per se, scire posse quæ sibi necessaria sunt.

De hac re vide S. Vincentij tractatum de vita spirituali, Thaulerum in libello de decem cecitatibus decima cecitate, Casianum, Lanfrancum & alios sanctos scriptores.

Tu inspirasti sanctis illis patribus eremi cultoribus, & alijs multis qui veram adepti sunt sanctitatem, vt per hanc obedientiæ viam, tamquam per iter regium, ingrederentur, & ad perfectionem via compendiosiore

Plures
sancti obe-
dientiæ
ingram
suscep-
erunt.

properarent. Tu Beato Francisco eximia sanctitatis patri, tantam obedientiæ gratiam contulisti, quod ita nouitio vnus horæ obedisset, si ei gardianus fuisset datus, sicut antiquissimo & discretissimo Patri. Intelligebat enim per te illuminatus, subditum debere prælatum suum considerare, non vt hominem, sed velut tuum vicarium, & organum, cui pro tui amore est subiectus. Sciebat etiam, quod quanto is qui præest contemptibilior apparet: tanto magis humilitas obedientis placet. Nouerat insuper, quod tu eos qui simplici intentione propter te, per humilem obedientiam superioribus aut patribus suis spiritualibus sese in omnibus sine exceptione, submitunt: sic per te ipsum speciali prouidentia dirigis, vt ad extremum errare non possint nec seduci: sed omnia in bonum illis facis cooperari: etiam si prælatus eorum, Caypha homine sceleratissimo (per quem nihilominus tu loqui dignatus es) esset peior & iniquior: dummodo tamē, nihil tuis mandatis contrarium iuberet aut consuleret. Vnde etiam idem sanctissimus pater: Franciscus (licet sui ordinis esset primus institutor & generalis minister) solitus tamen erat fratri cum quo ire consueuerat, obedientiam semper promittere & seruare: propter quod intelligeret, tam vberem esse fructum obedientiæ, vt eis qui se iugo illius propter te subiecissent, nihil temporis sine lucro transiret. Tu inspirasti Thaulero viro ætate, doctrina, & religione famoso, vt iam quinquagenarius, cuidam pauperi ac humili laico, te tamen timenti & à te in tuis bene-

dictio

ditionibus præuenio: sese humiliaret, sicque per hanc simplicem obedientiam ad sublimem vitæ perfectionem ipsum perduxisti. Tu pariter inspirasti Seraphino Firmano, viro sanctissimo & eruditissimo: vt sese sub pauperulæ, ac contemptæ virginis Angeli Paulæ directrone submitteret. Cuius consilio & directioni quicquid affectus est postea perfectionis, ascribebat: & post diuinam gratiam ferebat acceptum.

Tu eis qui sic se totos propter te in manus sui directoris resignant & abnegant, regique permittunt: non quasi absens per vicarium tuum loqueris, sed re vera ipsis in vicario tuo præsens es, & per viam vocis ipsius tui vicarij organum, tu ipse voluntatem tuam illis manifestas, vt merito quicquid per os tui vicarij audierint, non secus quam si ab ipso ore tuo audissent, suscipiant & hilariter amplectantur. Tu eiusmodi obedientes cum multa pace ac latitia & securitate conscientiæ facis vitam hanc transigere, & mortem lætos expectare. Neque enim ab illis vitæ exactæ rationem exposces, sed illorum curam à direttore exiges, & eos in morte gloriose coronabis, pro simplici obedientia: ex qua singulos motus, verba, & opera sua perfererunt.

Eya B. I E S V, ex prædictis aperte ostenditur, quantum unicuique tibi perfectius placere cupienti, salubre sit & necessarium, quam tibi gratum; vt alterius directionem, si aliquem inuenire possit, humiliter in omnibus sequatur. Quod si omnibus hoc est salubre, mihi tamen multò ampliùs est neces-

sarium, propter multiplicem meam, tibi soli perfecte notam, superbiam, imprudentiam, perplexitatem, instabilitatem, repiditatem, negligentiam, aliaque innumera vitia mea, quibus indignissimum me agnosco & confiteor, quem tu per te ipsum dirigas, & insufficientem prorsus ad me ipsum dirigendum in via spirituali sentio & iudico.

Propterea ex prædictorum omnium consideratione, & hac mea speciali necessitate excitarus & inductus: desidero tui amore & imitatione, & obsecro te, per tuæ vitæ & passionis meritum, Missæq; sacramentum & sacrificium: per tui spiritus septiforme donum, & Angelicum ministerium: per humillimæ matris tuæ, sanctorumque omnium humilem obedientiam, preces, & merita: confidensque in gratia tua, firmiter propono: **P. OPTER TE**, id est, quia vis & ut gratum tibi in hoc obsequium præstem, & **SECUNDUM TE**, id est, iuxta formam & modum quem per tua & sanctorum tuorum exempla & monita docuisti: **PER TE** tuæque gratiæ adiutorium: & **TECUM** in tua præsentia manendo, tuæque gratiæ cooperando, & meam obedientiam, tuæ adiungendo.

Propono, inquam, iuxta consilium tuum, toto corde conuerti & velut paruulus effici, ac in beatam paruulorum infantiam redire, & hunc famulum tuum N. à te mihi oblatum, in patrem & directorem spiritualem assumere: eiusque magisterio & directioni, humiliter per simplicem obedientiam me totum subicere, proprijs iudicijs & voluntatibus emori: & eius consilium tamquam ex

ore tuo prolatum in omnibus paruis & magnis, simplici intentione, propter te, audire & sequi. Quod ut fideliter & salubriter perficiam: desidero, obsecro, & in te confidens propono, ipsum tamquam tuum erga me vicarium, imò te ipsum in hoc tuo organo, amare, reuereri, honorare, consulere & audire: **FIDELITER** & firmiter semper credendo & sperando, quod tu per eum tuam voluntatem mihi notam facies: meq; in omnibus salubriter iuxta tuum beneplacitum dirigas. Et cum hac fide & spe, desidero & propono ei omnes meas tentationes, perplexitates, affectiones ac deliberationes, humiliter, simpliciter, & aperte reuelare: eius examini, discretioni, & consilio omnia committere: & quicquid ipse definiert, iudicauerit aut consulerit, tamquam ex ore tuo prolatum, suscipere: & propter te, ac per te, illud aggredi, prosequi & perficere: **FIDELITER** sine hæsitacione credendo hoc tibi gratum esse: **SIMPLICITER**, sine discussione: **HUMILITER** ex me ipsius diffidentia: **CONFIDENTER**, ex ope gratiæ tuæ & merito obediētæ: **MAGNANIMITER**, suauius propter hoc deferendo: **FORTITER**, dura quæque propter hoc sustinendo: **LIBERALITER** nullum inde fructum, præter tuum beneplacitum, præcipue attendendo & querendo: **HILARITER**, cū gaudio spiritus: **INTEGRÆ** & perseveranter, ad tuam & sanctorum tuorū laudē & gloriam, meamq; & omnium salutem, veramq; Ecclesiæ & regni, huius domus & ordinis nostri reformationem & pacem. Eya benignissime **IESU** diues in omnes qui inuocant nomen tuum, qui das ut

petam, sic vt accipiam, qui das vt quaeram, da vt inueniam, qui das vt pulsem, aperire mihi tandem digneris, vt per huius famuli tui (quem in patrem & directorum propter te humiliter suscipio) consilium & directionem, simplicemque sub eo obedientiam: compendiosiori semita ad gratam tibi perfectionem me perducere. Quod vt fiat, tu quae cum gratiosè inhabitata, sanctifica, illumina, dirige, inflamma, conforta: & perfectè tibi gratum ac in omnibus conformem effice: ei que pro suis erga me laboribus & consilijs, te ipsum in mercedem perpetuam retribue. Ah! praerua me Domine, ne vllis vnquam occasionibus aut suspicionibus, siue veris, siue falsis, aut etiam sub specie zeli & iustitiae ac veritatis, inducar in vllam huius patris mei displicentiam, auersionem, contemptum, iudicium temerarium aut suspicionem malam. Quamdiu enim talis tentatio perseverat & inuenit locum in corde subditi diuinæ tuæ gratiæ influxus profusus ab eo excluditur. Fac ergo vt propter te, semper sublimiter de eo sentiam, eumque reuerear, amem & colam, Amen.

CAPITVLVM VIII.

Si tu non potes commodè reperire talem directorem, qui te velit in omnibus dirigere, & curam tui suscipere: aut qui sit in vita spirituali versatus & exercitatus: aut

quem

quem possis quando opus fuerit adire & consulere. Tunc cum omni humilitate resignatione & confidentia recurre ad Dominum: Rogans vt te in aeterna sua sapientia discipulum suscipiat, atque per suauissimum spiritum suum, & angelicum ministerium te in omnibus dirigat & honestet iuxta suum beneplacitum: Quod per sequens exercitium facere poteris.

¶ Exercitium pro spirituali directione sub aeterna sapientiae magisterio.

O Super-reuerendissime, superamandissime & supercolendissime amator Domine IESV Christe, magistrorum omnium optime: & si propter nimiam meam infidelitatem, inobedientiam, superbiam, extrouersionem, negligentiam, & instabilitatem: infinitaque alia vitia mea nouissima & antiqua, tibi soli perfectè nota; verè indignus sum quem tu illumines, dirigas & exaudias. Quia tamen non vis mortem peccatoris, sed vitam: quia tuæ pietatis abundantia, merita supplicum excedis & vota: ideò te, per omnes perfectiones & miserationes tuas ac sanguinis effusiones, amanter, fideliter, & confidenter obsecro: vt me ad te toto corde reuertere cupientem, tibi que de cætero fidelius seruire & obedire desiderantem, & per gratiam tuam proponentem; abluas & emundes ab omni peccato, sanes & praerues à reciduo, iustifices & tibi gratifices, ac de infinito tuæ passionis thesauro plenam satisfactionem pro

me exoluens, me in tuum discipulum docilem, & fidelem seruum benignè suscipias, ascibas & vsque in finem confirmes. Scis enim B. I E S V, quantum præ cæteris indigeam magistro & direttore, qui me in omnibus instruat, dirigat, excitet & cogat, errantemque corrigat & reducat: maximè cum sim in multis dubius & perplexus, imprudens & indiscretus, leuis & instabilis: aliquando feruentior, aliquando remissior. Et nunc Domine Deus, tu scis quòd si hominem haberem per te, mihi in directorem assignatum, aut cuius consilio in via spiritali commodè & fructuosè uti possem: libenter tui amore, & propter simplicis obedientiæ (quam præ cæteris exercitijs gratissimam habes) meritum: eius directioni me totum submitterem: & quicquid consuleret: illud simpliciter, fideliter & efficaciter sequi vellem. Nunc autem, cum talem hominem non habeam: obsecro te (cui derelictus est pauper, & qui orphano soles esse adiutor) ut eandem gratiam quam multis sanctis in consimili necessitate constitutis contulisti, mihi concedens, per suavissimum spiritum tuum, & Angelicum ministerium magistri erga me suppleas officium: meque in omnibus agendis, dimittendis & patiendis, efficaciter & salubriter instruas, dirigas, excites, adiuues, protegas, honestes & stabilias: errantemque castiges, reuoces, & cautiorem ac fortio-rem resurgere quamprimum facias. Ecce enim (ô præceptor dignissime, magister supreme, legifer sanctissime: ô instructor necessarium, & perfecte tibi placendum neces-

fortissime: qui es mihi semper & vbique præsentissimus, intentissimus, & promptissimus: qui solus potes, scis & vis perfectè me instruere, dirigere & iuuare) Ecce me iterum atque iterum in tuam disciplinam trado, teque in magistrum præ omnibus eligens, me totum tibi resigno. Toto quo possum conatu & desiderij feruore concupiscens, & in tua virtute & gratia firmiter proponens, ab omnibus vitijs, concupiscentijs meis paruis & magnis, & ab omnibus quæ tibi displicent, stabili vsque ad mortem proposito, me auertere, vniuersisque vanis creaturis abrenunciare: meque per fidem, spem & charitatem, ad te dulcissimum Patrem creatorem & redemptorem meum, toto corde conuertere, tibi-que magistro meo benignissimo, de cætero fidelius, semper, vbique, & in omnibus obedire: & propolita sancta à te mihi consultata, fidelius, & stabilius implere: ad tuam & sanctorum laudem: & omnium salutem, veramque Ecclesiæ & regni reformationem & pacem. Atque vitam de cætero nihil agere præsumam absque tuo permissu: vitam ad quodlibet verbum quod loqui voluero, ad quamlibet bucellam quam sumpturus sum, ad quemcunque oculi aspectum, & ad cuiuslibet membri motionem, licentiam à te intus petam: quam si teste conscientia seipsam non quaerente, obtinuero: tandem id aggrediar, aliàs non. B. I E S V, tu scis quantum hoc sit mihi ad vitanda peccata, & perfectè tibi placendum necessarium: & tamen absque speciali tracta-

tuo, mihi prorsus impossibile. Tu autem si vis facile id mihi potes concedere. Eya ergo sicut potes, scis & vis: digneris istud in me perficere: Et per cœlestem sapientiam de suavissimo corde meo infusam, me foris & intus ita gubernare: vt nihil vnquam cogitem, dicam, agam vel patiar quantumvis exiguum: nisi expensis primùm illius circumstantijs & sine, ex illuminata per te ratione, & interna tua licentia, hoc tibi placitum cognouero. Eya doce me magistrorum benignissime, & per suavissimum spiritum tuum, & Angelicum ministerium fac, vt continuè meipsum intrò respiciam, sicut hactenus foras respexi. Et inter dicendum vel agendum aliquid foris, fac vt anima seu ratione inferiori opus istud externum dirigente, spiritus meus tuo amore succensus & introuersus, te sibi præsentem semper sentiat & reueretur: tibi vigilanter intendat, & ex te audiatur, & clarè aduertat quid, quando, & quomodo agendum, loquendum vel omitrendum sit, & quādo cessandum: & tunc statim tuæ inspirationi internæ obtemperem: ne oculos tuæ pietatis offendam: alioquin si statim non obediero, dignè pœnitentiam & propositum renouem. Da etiam, vt ante singula opera mea, nomen tuum deuotè inuocem: & ipsa etiam necessaria & debita opera mea singula, noua intentione, propter te inchoem, & offeram in vnione omnium operum tuorum: ad tuam laudem, & omnium salutem, Ecclesiæque pacem. Fac etiam vt semper &

vbique

vbique ambulem reuerenter in conspectu & præsentia diuinæ maiestatis tuæ, honestis & maturis gestibus & motibus corporis & sensuum; & curam meipsum & meorum, omniumque rerum; in omni etiam necessitate, tribulatione & periculo, cum plena fiducia iactem in tuam fidelissimam prouidentiam, & pietatem plusquam paternam: certus quòd omnia suauiter dispones: & pro me respondebis & pugnabis: si tamen studueris in omni euentu, & in cunctis occurrentibus, te laudare, tibi que gratias agere: me ipsum profundè humiliare & prorsus abnegare: te feruenter obsecrare: in te plenè confidere: & me totum ac omnia, in tuum beneplacitum integrè resignare. Tunc enim me reficies, & confortabis fructibus spiritus tui; scilicet, vera charitate, gaudio & pace, patientia, longanimitate, & mansuetudine, bonitate & benignitate, fide & modestia, continentia & castitate, innocentia & securitate, prudentia cordis & oris sapientia, simplicitate & finali perseverantia. Da insuper mihi claram spirituum discretionem, qua omnes laqueos Diaboli, proptia quoque naturæ quæstiones, errores & excessus, clarè discernere & vitare possim, & vniuersa quæ mihi agenda incumbunt, tam exteriora quàm interiora, prudenter aduertere: ea que debito modo, ordine & tempore singula exequi: sic vt in illis nec excedam, nec deficiam: sed medium virtutis semper obseruem. In dubijs verò da

cam

...transitoriam prout indicat & sequi
...tibi magis fuerit honorifica: nisi hu-
...medietate & constantiam conuersioni con-
...formiter prosumis vitios, magis aduersa
...sere voluntati, & corpori meo magis
...cruciabilis & ignominiosa. In grauiori-
...bus autem dubijs, da vt humiliter, de-
...uotè, & fideliter requiram consilium ab
...aliquo te timente: & quod ipse consuluerit
...propter te sequar.

Dain super (B. I E S V , magister vni-
ce) vt nunc, & quories, opus fuerit, te
consulam & maturè tecum deliberem, at-
que ex te audiam, qualiter in omnibus
me gerere, & vitam ac omnia exercitia
mea instituire debeam, vt ex hac delibe-
ratione & cordis directione, omnia mea
opera diuina reddantur & tibi gratissi-
ma.

Et quoniam ante omnia mihi nocet in-
fidelitas, & instabilitas in propositis
tecum maturè factis: da vt quicquid iam
hactenus tecum statui & proposui: illud
nunc fideliter, & simpliciter renouem
& confirmem: nec amplius de eo delibe-
rem aut illud mutem, nisi euident
utilitas, aut necessitas de nouo appa-
reret quæ istud mutari cum tua licentia
requireret.

*Hic mente cum Deo recollecta, prescri-
be tibi generalia & particularia proposita:
simpliciter renouans ea que iam fecisti: au-
si opus fuerit ea mutans: & noua instituens*

iuxta occurrentes necessitates.

*Postrenouationem propositorum addit, quod
sequitur.*

Benignissime I E S V, gratias tibi ago
pro eo quod dedisti mihi te nunc consu-
lere, audire & ex te intelligere quid me
velis facere. Obscraans te vt per suauis-
simum spiritum tuum & Angelicum mi-
nisterium, dones mihi hæc quæ nunc te-
cum maturè feci sancta proposita: tem-
pore, loco, & modo debitis, scire, vel-
le & posse, propter te, secundum te, per
te, & tecum implere, F I D E L I T E R cre-
dendo semper ea à te esse mihi consulta
tibi que grata, quicquid aliud à mundo, car-
ne vel Diabolo aut alio quolibet (exce-
pro superiore meo) mihi suggeratur & tam-
quam melius consulatur. C O N F I D E N-
T E R, contra timorem nocturnum, spe-
rando quod ex eorum obseruatione nul-
lum periculum ægritudinis aut alterius ma-
li, quod me à te impediatur vel separet, in-
curram. F O R T I T E R, contra pusillani-
mitatem & impatientiam, viriliter & magna-
nimitè ea aggrediendo, quantumuis sensua-
litate dura videantur, & H I L A R I T E R,
propter te sustinendo omnem laborem, &
difficultatem quæ in eorum obseruatione
contigerit. Denique integrè & constanter
da illa implere, vt ne minimum quidem ex
eis transgrediar: nec ante tempus constitu-
tum ea deseram aut mutem, nisi noua
occurreret euident utilitas, aut neces-
sitas: quæ cum tuo consilio & licentia

requireret ista aut aliquid ex istis mutari. Da inquam ista proposita sic implere, in vnione omnium operum tuorum, ad supremam tuam, & sanctorum laudem & gloriam, meamque & meorum ac omnium salutem, & veram totius Ecclesiæ, Regni, domus huius, & ordinis nostri reformationem & pacem: intercedente Beata Maria, BB. Angelis & sanctis ac electis tuis omnibus, Amen.

Sic breuius post facta proposita dices.

B. IESU, in ea charitate qua dedisti mihi nunc tecum proposita sancta renouare & facere, dona etiam per spiritum tuum & Angelicum ministerium, eadem propter te, secundum te, per te & tecum implere: fideliter, simpliciter, humiliter, confidenter, magnanimiter, & fortiter, liberaliter & hilariter, integre & perseueranter, in vnione operum tuorum: ad tuam & sanctorum laudem & omnium salutem, Ecclesiæque pacem & reformationem.

CAP. IX.

De tribus impedimentis que multos reuocant ab impletione sanctorum propositorum.

Nota, tria potissimum esse qua te ab obseruatione sanctorum propositorum possunt auertere & impedire non sine tuo damno maximo.

Primum est suggestio contraria, qua tibi à mundo carne vel diabolo, aut alio quouis suggeritur, hæc proposita non esse discreta aut salutaria, vel aliud tibi esse salubrius & utilius.

Huc suggestioni occurrere & resistere debes, per fidem & simplicem obedientiam: absque hesitatione & discussione credendo id quod tibi à Deo est intus, id est, in deuota oratione & matura deliberatione consultum: esse Deo gratius: ac per hoc salubrius & tibi utilius: cum omnis tua salus & utilitas vera consistat in impletione diuina voluntatis, ex pure amore propter Dei honorem. Ergo quamuis id quod ab alio suggeritur, in se forsitan esset utilius & perfectius: tamen omisso eo quod à Deo tibi erat consultum, illud non solum Deo non placeret, sed etiam ingratum esset. Et opus ex se modicum, ex simplici & fidei obedientia factum: longe excellit opus aliud in se magnum & perfectum, non ex obedientia factum. Sicut ergo is qui degit sub obedientia & directione alicuius patris spiritualis, vult proficere, debet id quod à suo patre consultum est, implere fideliter & simpliciter, absque hesitatione & discussione: non audiendo, aut saltem non ponderando nec recipiendo rationes contrarias à quocumque alio suggerantur: sic tu, qui non habes externum directorem, si sub interna sancti spiritus directione & simplici obedientia desideras fructuose viuere & proficere: multo fidei & simplici debet implere & seruare quod Deo intus consulente proposuisti. Dubitare enim non debes quin tibi Deus ipse sit.

tas loquatur, quoties animo verè humilis, & ad utrumque resignato, cum deuota oratione & matura deliberatione ipsum intus consultis & audis, atque ex eo aperitè intelligis hac & hac illis placere ut agas vel dimittas: nihil aliud desiderans quàm eius beneplacentem voluntatem nosse & perfecte implere. Sic enim promisit ipse Christus dicens: Si quid petieritis in nomine meo, credite quia accipietis & fiet vobis. Et quamuis contingeret aliquando id quod sic tibi intus & consultum & inspiratum, apparere postea profectus tuo impedimentum aliquod adferre: fructuosè tamen & meritorie cepisses illud implere: & etiam prosequeris, nisi cum consimili interna deliberatione & consilio diuino, esset mutandum. Sape enim Deus nos ad perfectionem promouet, per ea que profectum nostrum videntur impedire. In quibus debemus in spem contra spem credere: nec propterea à sanctis propositis resilire, sine interna licentia. Postquam ergo aliquid cum Deo maturè deliberaſti & conclusisti ac implere firmiter proposuisti: ad nullius creatura, quamuis sancta & pia (nisi esset tuus superior, cui te obedire oporteret) persuasionem vel suggestionem, id transgrediaris. Neque enim propheta ille, cui Dominus iusserat nil in loco certo comedere: ad alio propheta asserente sibi à Domino reuelatum ut ipsi in domo sua cibum daret, suasus comedere: excusatus fuit: imo propter suam inobedientiam, à Leone postea fuit inde reuertens occisus. Hinc legitur de Beata Angela de Folungio: quòd in proposito suis que cum Deo mature fecerat, tam stabilis & firma permanebat: ut nollet ea transgredi, etiam si oportuisset eam propter illa infirmitatem con-

trahere

trahere, aut aduersitatem quamlibet sustinere. Sic enim Deo dicebat. Ex quo inspirasti & conclusuisti mihi, ut hac propter te seruem: illa non deseram, propter quamcumque superuenientem difficultatem: nec à te tempore tentationis recedam: sed quicquid aduersitatis inde mihi euenit, propter amorem tuum hilariter amplectar: & quamuis uolueris, tolerabo: nec ab eo liberari queram nisi in summa necessitate: quando istud, omnino bonum animæ impediret: aut propter te, & te consulente querenda esset liberatio ab eo. Hac Beata Angela: cuius exemplo, tu stabilis perseuerans propositis cum Deo mature susceptis. Si tamen superior tuus, cui obedire teneris, aliud tibi præciperet: quàm quod intus Deo consulente proposueras. Tunc debes, omisso tuo proposito: superiori obedire, propter Deum: qui non solum consultit, sed etiam uult & præcipit ut tu superiori tuo obedias, in omnibus que non sunt contra Dei præcepta, aut ex se mala: etiam si sint propositis sanctis intus à Deo consultis contraria. Sic enim Deum, propter Deum deferendo: & internam eius inspirationem superioris tui præcepto, propter ipsum postponendo: duplex habes meritum, uidelicet bona voluntatis, qua uelles propositum tuum efficaciter seruare, nisi à superiore aliud præciperetur: & tua obedientia, qua tuo superiori obedis. Aliàs nullo superiore iubente contrarium, stabiliter & fideliter sequere quod cum Deo seruare proposuisti: non amplius deliberans aut discutiens an aliquid aliud sit melius: nec audiens persuasionem cuiuscumque aliud suadentis, nisi noua & multum euidens necessitas vel utilitas occurreret que aliud requireret: qua occurrente & non

aliàs,

alias, cum Deo rursus delibera & elige quod tunc videris magis expedire. Quod si aliquando contingat, te non satis aperte posse iustus discernere & ex Deo intelligere, quid ei sit acceptius in occurrente negotio: tunc fructuose poteris consilium ab aliquo timente Deum super hoc, humiliter & fideliter requirere: & quod tibi consulerit, id tamquam Deo gratius si qui.

4. Secundum quod reuocat à proposito sancti impletionem, est timor nocturnus: hoc est, timor ne ex obseruatione illius incurras aliquam infirmitatem aut aduersitatem. Hunc verò timorē debes repellere, per humilem & certam confidentiam: qua de te diffidens, in Domino secure confidas quod ex obseruatione propositi sancti ab eo tibi consulti: aut nihil mali tibi continget: aut si quid contigerit, faciet tibi cum tentatione prouentum, ut possis illud absque spirituali damno, imò cum multo profectu, sustinere. Qui enim cum vera humilitate & resignatione ardua proposita Deo intus consulente & inspirante aggrediuntur & obseruant, nunquam inde incurrimus damnum notabile. Nam si permittat Deus quandoque eos aliquam infirmitatem aut debilitatem inde contrahere: facit eam in bonum illis cooperari. Qui verò propria presumptione, in se confidentes, aliqua ardua suscipiunt, & pertinaciter sectantur, sapius in magna periculis & incommoda incidunt.

5. Tertium impedimentum sanctorum propositorum, est labor & difficultas in illis impendis, cui tu debes resistere, per fortem & feruentem amorem, qui durissima quaeque, reddit dulcia. Amanti enim nihil difficile. Ergo, si vis in sanctis propositis, aut consilijs à Deo vel à patre spi-

rituali tibi datis, st. bilis esse; & fructuose ea implere: contrarijs persuasionibus per fidelem & simplicem obedientiam resistere, timores nocturnos per bonam in Deum confidentiam repellere: & labores ac difficultates, per amorem feruentem fortiter & hilariter amplectere & sustinere.

EXERCITIUM PRO INTENTIONE RECTA & Deiformi in omnibus habenda.

CAP. X.

BENIGNISSIME IESU, iam utriusque per gratiam tuam excitatus ad te amandum, & fugiendum quicquid tibi displicet, perniciendumque quicquid tibi placet: & per contritionis studium à peccatis emundatus; ut debito ordine spiritualis vitae exercitia aggrediar & prosequar; ante omnia debeo intentionem rectam, simplicem & deiformem in his & ceteris meis actionibus habere.

Tu enim docuisti bonitatem vel malitiam nostrorum actuum dependere ex rectitudine vel obliquitate nostrae intentionis in quolibet opere: quando Matthaei 6. dixisti. *Lucerna corporis tui. est oculus tuus*, hoc est, radius dirigens & illustrans tuorum operum congeriem, est intentio tua. Quae si simplex fuerit, totum corpus actionum tuarum erit lucidum. Si autem tenebrosa fue-

rit & obliqua: opus quoque tuum tenebrosum erit & obliquum. Radix enim nostræ actionis, est intentio nostra: quæ si sancta fuerit, rami quoque seu actus ex ea procedentes, sancti erunt. Nam ex bonitate intentionis, opus ex suo genere indifferens & nullius meriti, bonum & meritorium redditur: opus autem ex deiformi intentione efficitur. Porro opus ex suo genere malum, si quadam bona intentione fiat: & si non ex toto excusetur, minus tamen culpabile fit.

2. Sed non potest esse verè bona & simplex intentio, quæ opus malum assumit & ordinat ad finem bonum. Nam ad bonitatem & rectitudinem intentionis duo requiruntur: videlicet, charitas, & amor boni in intentione: & veritas seu cognitio veri, in electione. Et charitas quidem, mentis intentionem ad omnia quæ conducunt ad finem intentum dirigit & extendit: omniaque in illo fine quantum potest vnire satagit: in omnibus vnum intendens & quærens: nec permittens intentionis actum ante finem assecutum stare. Veritas autem non sinit errare circa finem minus rectum: nec permittit media non bona ad finem bonum assumi.

3. Porro hæc recta & deiformis intentio, est totius vitæ spiritualis fundamentum, decor, initium ac finis omnium virtutum: quarum opera tibi æterno Deo semper offert in sacrificium laudis. Quæcumque etiam opera bona perficere non possumus: si ad ea mentis nostræ intentionem dirigentes, tota cordis affectione illa facere desiderauimus &

studue

studuerimus: coram te tamquam à nobis facta reputantur, & remunerantur.

Cæterum quanto finis intentus est perfectior, tanto intentio sublimior est: opusque perfectius & tibi gratius. Credimus autem certissime, & cum laude & congratulatione confitemur, quia tu Deus optimus maximus, es finis supremus, perfectissimus & super omnia intendendus & quærendus. Tu enim in te continens, & superfinite ac supereminenter superexcedis omne aliud bonum quod possit desiderari & intendi. Propterea quodcumque opus, licet ex suo genere minimum aut indifferens, factum propter te & ex tui amore; infinite superexcellit & superat quodcumque aliud opus, quantumvis ex suo genere sublime & perfectum, factum non propter te, sed propter alium quemlibet finem licet bonum. Sic comedere, dormire & necessaria oblectamenta sumere propter te, & secundum te: hoc est, quia tu vis, & sicut vis vt ea sumamus: infinitè est tibi gratius & perfectius, quam miras abstinentias, vigiliis & austeritates facere: aut etiam sublimibus contemplationibus vacare, non propter te: sed propter nostrum temporale vel æternum commodum assequendum, aut damnum vitandum.

Doce igitur (Benignissime IESU) & da, vt sciamus, velimus & possumus purè propter te, & ex tui amore, omnia desiderare, quærere, petere, agere, dimittere, pati vel refugere: nihil ad nostrum commodum procurandum, vel damnum vitandum attendentes: nisi quantum tu volueris nos attendere:

sed

fed ad te ſolum primò & præcipuè reſpicientes: & tibi ſoli placere vt gratum obſequium (quò es propter te ſuperdigniſſimus) exhibere deſiderantes & intendentes.

6. Quod vt fiat, quia radix & regula intentionis eſt Amor: da vt primò exerceamur & accendamus ad feruentem tui amorem, & noſtri contemptum, & odium: & certa fide credentes ac profundè conſiderantes, quia tu ſolus es qui es: in quo, & à quo eſt omne bonum, & ſine quo nihil eſt bonum: Aſſueſcamus frequentibus volendi actibus, te ſolum in omnibus & ſuper omnia appetiare, æſtimare, præeligere, amare, intendere & quærere: tibi que potius quàm nobis, omne bonum tuæque voluntatis impletionè deſiderare & procurare: ac de omni tuo bono & beneplacito magis quàm de quolibet proprio bono gaudere, tibi congratulari, & teiſo propter teiſum frui.

7. Conſiderantes verò nos, ex nobis & abſque te, nihil proſus eſſe, ſcire, poſſe aut habere præter peccatum (quod nos efficit & reddit coram te proſus abominabiles & odibiles) aſſueſcamus noſmetiſſos nihil facere, contemnere, odio habere; nec vllum proſus commodum nobis procurare, aut damnum vel crucem refugere, niſi purè propter te, & ſecundùm te: ſed potius nos tanquam peccatores: verè odibiles & deſteſtabiles, odio ſancto proſequi, abnegare, caſtigare, & quamcumque conſulueris aut immiſeris vel permiſeris delectabilium ſubſtractionem, aut crucem, deſideranter & hilariter amplecti & tolerare. Aſſueſcamus, non cogitare nec

ſoliciti eſſe de nobis: niſi purè propter te, & ſecundùm te: ſed omnem cogitationem & intentionem noſtram ad hoc ſemper referamus, & finaliter ordinemus: vt tibi placeamus, & ex amore tuo gratum tibi præſtemus obſequium: quia videlicet propter infinitam tuam maieltatem & bonitatem ſuperdigniſſimus es, cui ab omnibus ſemper & vbi que ſeruiatur, iuxta tuum velle: etiam nulla inde ſperata mercede. Si enim de te cogitauerimus, & te in omnibus purè intenderimus: tu de nobis cogitabis, & pro vtriuſque hominis noſtri ſalute ſolicitus eris; ſicut beata Catharina Senenſi promiſiſti.

Sic igitur tui amoris igne ſuccenſi: ſummè deſideremus tuam beneplacentem & perfectam voluntatem ſemper & in omnibus intelligere, amare & perficere: & cum eam perfecimus, ſummè gaudeamus ex eo quod tuo deſiderio ſatiſfecimus, & gratum tibi obſequium, quo es ſuperdigniſſimus, exhibuimus. Cum autem eam fuerimus tranſgreſſi, doleamus ex eo quòd te offendimus, nec gratum tibi obſequium, quo dignus eras, præſtitimus.

Cæterùm ſummum & præcipuum tuum deſiderium, quod à nobis iugiter deſideras, & exquiris, tuæque beneplacens & perfecta voluntas, quam à nobis impleri exiſtis: eſt vt te toto corde, tota mente, tota anima, & ex omnibus viribus ſuper omnia amemus: & omni motu noſtræ voluntatis tam interno quàm externo, ſemper & vbi que intendamus & deſideremus tibi propter te placere, & gratum tibi obſequium præſtare:

ficque tandem te securè possideamus, tuæque diuinitatis clara visione, & beatifica fruitione satiæmur & repleamur. In quo tota nostra salus, sublimitas, perfectio & beatitudo consistit, quam immenso desiderio nobis dare desideras: non propter aliquod commodum quod inde tibi eueniat (cùm bonorum nostrorum non egeas) sed ex naturali tua bonitate & inæstimabili caritate, qua te ipsum vis nobis communicare, tuæque gloriæ & beatitudinis participes nos efficere.

Vt ergo nos huic tuo summo & præcipuo desiderio satisfaciamus: & gaudium tuum (quo dignaris de nostro profectu & bono opere gaudere) impleatur in nobis: da ut sciamus, velimus & possimus, ex amore tuo omnem nostræ voluntatis motum & operationem ad hoc ordinare & finaliter referre; ut tibi gratum præstemus obsequium: quo propter tuam infinitam bonitatem es superdignissimus: etiam si nihil commodi ad nos inde proueniret.

Fac igitur (superamandissime I E S V, Deus meus & omnia & super omnia) ut amor tuus, & desiderium faciendi quod tibi gratum est, seu implendi tuam voluntatem, nos ad omnia agenda vel dimittenda moueat: & à nobis pro vltimo fine, totaque mercede & fructu nostrarum actionum & passionum purè & simpliciter intendatur: quem cum obtinuerimus & quod tibi gratum est fecerimus: tamquam adepto fine & fructu optato, in te gaudeamus, & gratias agamus: non cogitantes, aut saltem non multum pon-

deran

derantes, commodum quod inde nobis prouenit.

Vt autem Deiformis hæc intentio radiceretur & stabilem habitum contrahat in cordibus nostris: da ut validis & frequentibus actibus volendi, hanc intentionem renouemus & actuemus, maximè ante principium cuiuslibet operis. Nec de vno opere ad aliud transeamus, priusquam senserimus nos hac intentione & fine ad opus moueri, ut quod tibi gratum est ex amore tuo faciamus: omittentes & quodammodo obliuiscentes omnia alia motiua nostrum commodum spectantia.

Si igitur voluerimus te exorare aut laborare pro impetranda aliqua virtute, aut pro ipsa etiam æterna beatitudine obtinenda, aut pro euitando malo quocumque: & senserimus (provt ferè semper ex naturali & proprio nostri amore contingit) nos ista petere & ad hæc moueri propter nostrum commodum: non prius ad orationem vel laborem pro illis obtinendis procedamus, quam senserimus nos alio motiuo & fine ista velle: videlicet ut ista volendo & querendo tuam impleamus voluntatem, & gratum tibi ex amore præstemus obsequium. Quod facilius intelligemus & perficiemus ex sequenti exemplo & similitudine.

Est quispiam ægrotans qui sanitatis recuperandæ gratia medicamen aliquod sibi expetit, & opere ipso procurat & quæritat. Interim contingit singularem quemdam huius amicum, maiori prestum ægritudine, illo que magis egentem medicamine, aduenire.

Cuius amore & desiderio ei succurrendi : hic prior ille ægrotus velut suæ qualiscumque ægritudinis immemor, ac desiderij quod ad medicamen sui ipsius gratia habebat : iam incipit idem ipsum medicamen desiderare & quærere, non iam sibi, sed illi amico : adeo ut amor ad amicum efficiat, ut id experat & exquirat, quatenus eius infirmitati succurrat : ita ut cum per varia discurrens illud exquirat, sentiat in animo suo desiderium feruere illud acquirendi pro suo amico, tamquam oblitus quod ipsemet illo indigeat. Deinde cum illud fuerit assecutus : summè gaudet ex eo quòd explebitur voluntas & necessitas sui amici. Huius ægrotantis exemplo & imitatione, quando aliqua nostræ salutis utilia (puta virtutes, gratiam, gloriam æternam, & similia) desideramus & quærimus, ut nostræ salutis & commoditati consulamus : non sistamus in hoc desiderio : sed statim tu Deus singularis noster amicus & clarorum omnium longè supercharissimus, menti nostræ occurras : réque cogitemus & credamus ex ingenita tua bonitate & charitate longè & infinites maiori desiderio velle nos ista propter te petere & quærere, quàm nos ipsi ea propter nos desideremus. Et credentes atque studiosè recogitantes præstantiorem esse infinites, magisque nos mouere debere tuam voluntatem, quàm nostram : omittamus velle illud nostrum, quo ea propter nos volebamus & quærebamus, nostro velut naturali commodo excitati : & vim facientes nobis ipsis, inclinemus voluntatem nostram, ut eadem, meliori ratione velit, nempe ut tuo

desiderio.

desiderio (quo ea per nos desiderari & requiri vis) satisfaciatur ut sentiamus in animo nostro feruere desiderium ista acquirendi propter te : quia scilicet, optas ut ista acquiramus, & per hoc ducis tibi præstari gratum obsequium, ac si tibi essent admodum necessaria : quasi penitus obliuiscetes, quod per hæc quæ exquirimus & desideramus, consecuturi sumus utilitatem aliquam. Est autem tanta tua bonitas & magnificentia quod quantò perfectiùs hoc modo & hac intentione aliqua concupiuerimus & quæsuerimus : tantò ampliozem gratiam & gloriam merebimur, & à te consequemur. Semper itaque conemur & assuescamus tam beato scopo & motiuo, tamque Deiformi intentione omnia inchoare, prosequi & perficere : ut ex amore tuo gratum tibi obsequium præstemus. Præsupposito enim tuo diuino auxilio (quod fideliter petenti non denegas) est in nostra libertate situm, ut vno volendi modo omisso, alium volendi modum assumamus.

Quandocunque igitur aliquid inchoare aut petere voluerimus quod tibi gratum esse putauerimus : antequam illud inchoemus, cogitemus te desiderare ut id faciamus. Quo viso, & sensibilibiter cognito quod tu Deus sis superdignissimus, cuius desiderio & voluntati propter te satisfaciamus : illud inchoemus, hoc solo desiderio moti & attracti : hoc est, sola intentione faciendi quod tu desideras, & vnde gratum tibi obsequium præstari reputas : tamquam obliti omnis nostræ utilitatis, quæ inde no-

bis prouenire posset. Sic desideremus sublimem tuum amorem & vnionem assequi: non quia in hoc sita est nostra perfectio & beatitudo: sed quia tu Deus vis, & immenso desiderio optas, vt hunc amorem habeamus ad nostram gloriam & beatitudinem: quam ex bonitate tua nobis plurimum concupiscis. Sic denique moueamur in vniuersis animæ motibus, cuiuscumque generis sint, tam in appetendo bona, quam in fugiendo mala: vt iam nihil ex nostra sola voluntate, sed omnia ex tua oriantur: & à nobis propterea fiant, vt tuæ voluntati satisfaciamus: non vt commodum aliquod inde nobis proueniat. Sic enim debemus voluntatem tuam, supra omne commodum & bonum nostrum diligere: vt etiam pro nostra beatitudine reputemus, tuam voluntatem impleri, & gloriam team magnificari, etiam cum nostro detrimento.

Sic omnes beati multò vehementius desiderant tuæ gloriæ manifestationem, tuæque voluntatis impletionem: quam propriam beatitudinem. Imò multò libentius vellent propria felicitàte priuari: quam voluntatem tuam in aliquo retardari. In ipsis enim, omnis propria affectio & voluntas à seipsa liquefcit & deficit: atque in tuam voluntatem pœnitens transformatur & absorbetur: tæque fruuntur non propter suum commodum, sed propter tuum beneplacitum: hoc est, quia sic vis, & per hoc gratissimum tibi reputas obsequium præstari. Vnde si scirent te velle eos hac fruitione & be-

titudine

titudine priuari: hanc tuæ voluntatis impletionem præligerent propriæ beatitudini: imò pro sua beatitudine reputarent, tuam voluntatem sic in eis impleri; quam summe diligunt, & in qua vltimum finem suum & totam mercedem constituunt. Ad quorum deificationem & perfectionem, vt aspiремus & tandem aliquando perueniamus: Da B. I E S V, vt sicut prædictum est, omnia ex Deiformi intentione agamus. Et antequam aliquid desideremus, quæramus aut operemur: primò consideremus & videamus, an tu velis nos id desiderare, querere aut agere. Quod si viderimus te id non velle, statim illud omittamus, quantumcunque nobis gratum & vtile foret: nos strumque ad illud desiderium propter te abnegemus. Si verò viderimus te velle vt id desideremus, quæramus vel agamus: & hoc nostræ voluntati & affectioni etiam gratum & delectabile fuerit: Da vt omisso, aut quodammodo oblito, & à nostra cogitatione semoto hoc nostro naturali desiderio, respiciamus & intendamus duntaxat aut saltem præcipue ad tuum beneplacitum & desiderium, quo vis vt id agamus: & sic moueamur ad illud desiderandum, quærendum vel agendum, solo desiderio & intentione faciendi quod vis, & gratum tibi obsequium præstandi.

Si verò id quod vis vt agamus, est nostræ voluntati valde contrarium durum & odibile, vt ad illud promptè & hilariter agendum cõfortemur, da vt non attendamus nec cogitemus ipsius operis difficultatem,

15.

sed statim profundè pensemus quàm sis superdignissimus amari, & iuxta tuam voluntatem propter te absque alio respectu seruiui, quo viso & sensibiliter cognito: cogitemus te nobis præsentissimum à nobis exigere & velle vt tui amore illud faciamus: sicque tuo amore inflammati, & desiderio quod tibi gratum est faciendi succensi: illud quod nostra voluntas horrebat, hilariter iam & ardentè propter te aggrediamur: abnegantes & quodammodo obliuiscentes nostrum velle, quo istud prius horrebamus. Sic enim amor tuus omnia quantumuis dura, suauissima nobis reddet: onusque tuum leue, & iugum tuum suaue experiemur: quia amanti nihil difficile videtur.

EXERCITIUM QVO
*ea qua petisti à Deo in articulo sex-
 to precedentis exercitij, nunc exer-
 ces per actus voluntatis absolutos,
 inclinans tuam voluntatem ad ea
 que postulasti, scilicet ad Dei amo-
 rem, tuique contemptum & de-
 siderium omnia agendi propter
 Deum.*

SUPER AMANDISSIME & supercolendissime IESU, certa fide credo, & congratulans confiteor, quia tu cum patre & spiritu sancto vnus es Deus, vnus es Dominus. Tu solus es qui es, & à te solo subsistis. Tu es omnia in omnibus. Tu es fons, origo, author & conseruator essentiae & subsistentiae omnium quæ sunt. A te, & in te est omne bonum. Extra te, & sine te nihil est bonum. Infinitè & superinfinitè excedis omne bonum, quod amari, desiderari & queri potest ac debet.

Te ergo solum in omnibus & super omnia appetio, æstimo, præligo, amo, desidero, quero & expecto, Te super omnia glorifico magnifico & superexalto. Tibi potius, quàm mihi omne bonum, gloriam & honorem opto, amo, & procurare volo ac propono. Tuæ voluntatis impletionè magis quàm quodcunque bonum quod mihi posset contingere, desidero, quero & amplector. Et de ea magis quàm de omni bono meo, gaudere volo & propono.

Tu verò offensam, vilipensionem, contemptum, & omnem erga te ingratitude in infidelitatem, inobedientiam, omnemque tuæ voluntatis transgressionem, plusquàm omne malum & incommodum quod mihi posset contingere, odi & detestor: credens & sciens eam esse infinitè maius malum ceteris malis peccati. Ac propterea illam magis horreo, timeo, & cum maiori sollicitudine ac studio eam fugere & vitare desidero & propono. De omni, tuæ diuinæ maiestatis of-

Hic inclinans voluntatem tuam ad Deum super omnia amandum.

Hic inclinans voluntatem tuam ad odium peccati.

ſenſa, tuæque voluntatis tranſgreſſione magis quam de alio quocumque malo poenæ temporali vel æterno, quod mihi vel meis poſſet contingere; dolco, triſtor & irarcor, ſi non ſecundum ſenſibilem affectionem, certè ſecundum rationalem voluntatem: & deſidero magis ac magis triſtari, digniſque poenitentiaæ fructibus talem tranſgreſſionem vindicare, punire & vlcifci.

Certa etiam fide credo, agnoſco & humiliter confeſteor, quia ego ex meipſo, & à meipſo, nihil prorsus ſum, ſcio, poſſum vel habeo præter peccata innumera: quæ me efficiunt & reddunt coram te & ſanctis tuis prorsus odibilem, & abominabilem, omniſque confuſione & poena digniſſimum. Ac propterea meipſum extra te nihili facio, vilipendo, contemno: & ab omnibus nihil æſtimari, contemni & neſciri, eligo, amo, deſidero, & gaudeo. Et quia non ſolum nihil ſum, ſed quod peius eſt, peccator ſum maximus, & tibi ingratiſſimus, ac infideliſſimus; idco meipſum (ſicut veritas & æquitas exigit) odi, deteſtor, arguo, lugeo, caſtigo & abnego: atque ab alijs odio habe i, deteſtari, argui, caſtigari, & pro meis contra te offenſis, infidelitatibus & inobediencijs puniri eligo, amo deſidero, expecto, peto, & inde gaudere & gratias agere propono.

Inſuper quia ego extra te nihil ſum, nolo aliter de me cogitare aut ſolicitus eſſe, quam purè propter te, & ſecundum te: hoc eſt, quia vis & ſicut vis, vt de me cogitem. Volo igitur & per te propono omnem co-

Hic inclinat voluntatem suam ad querendum in omnibus solam Dei voluntatem.

gitatione-

gitationem & intentionem meam ad hoc ſemper referre & finaliter ordinare, vt tibi placeam, & ex amore gratum tibi obſequium præſtem: tuam in omnibus voluntatem inquirendo, eam que implendo propter ſolam tuam bonitatem, & quia ſuperdigniſſimus es cui ab omnibus ſeruiatur iuxta tuum velle: nihil aſpiciendo ad proprium commodum, niſi quatenus tu volueris me aſpicere. Cum autem præcipuum tuum deſiderium quod à nobis requiris, & beneplacens tua voluntas quam per nos impleri deſideras, ſit vt omnia purè propter te, ſecundum te ex amore deſideremus, quæramus, agamus, patiamur & dimittamus. Volo & in te propono, ante quemlibet meæ voluntatis morum conſiderare diligentius, an tu velis ſic me moueri. Quod ſi id te nolle intellexero, volo & propono à tali motu propter te abſtinere. Si verò id te velle agnouero, volo & propono ad hoc propter te ſolum moueri: non propter me, meumque comodum: hoc eſt non vt aliquam delectationem aut vtilitatē ex hoc mihi conquiram: ſed vt tuam volentiam implendo, vt gratum tibi obſequium præſtem.

Cæterum quicquid vel ex mandatis tuis diuinis, aut conſilij: vel ex debito ſtatu mei & officij: aut ex charitatis vel neceſſitatis exigentia: aut ex mei ſuperioris ſeu patris ſpiritualis & directoris iuſſu & conſilio mihi agendum, dimittendum vel patiendum proponitur: Id omne certo & abſque vlla hæſi-

ratione aut deliberatione credere debeo te velle à me perfici, dimitti aut pari: teque exigere vt in hoc gratum tibi obsequium præstem. Ac propterea quoties tale aliquid occurreret: volo & propono id propter te & secundum te confestim absque alia deliberatione inchoare & perficere. In cæteris verò voluntarijs, ad quæ neque præceptum neque consilium, neque charitas vel necessitas, neque aliud debitum me obligat: volo & propono antequam, ea inchoem: diligentius discutere & deliberare, an tu velis illa per me fieri, vel omitti: & si sub obedientia vel directione alicuius patris spiritualis fuero, cõsiliũ ab eo requirere: Aut si patrẽ nõ habuero, præmissa oratione te consulere, & maturatione deliberatione tecum facta, id eligere quod ad honorem tuum magis cesserit, tuæque humanæ conuersationi & sanctorum exemplis cõformius, ac proximius vtilius, meæque voluntati & sensualitati durius fuerit. Adiua me Domine Deus meus, quia sine te vanum & infirmum est omne meum propositum & desiderium.

CAPITVLVM VNDECIMVM

CONTINENS PARTICULARIA EXERCITIA PRO INTENTIONIS DIRECTIONE ANTE QUODLIBET OPUS.

Ante opus debitum vel quod certo scis Deo placere, vt illud agas, dic.

super-

Superamandissime & supercolendissime IESV Domine: tui amore multum desidero nunc & semper quicquid tibi gratius fuerit perficere. Et quia certus sum te velle vt hoc nunc faciam: ideo abegans & relinquens omnem meam voluntatem & aliud quodcumque: volo propter te, & vt desiderio tuo satisfaciens, gratum tibi obsequium præstem, istud nunc aggredi & perficere: in vnione omnium operum tuorum, ad tuam laudem & omnium salutem.

Si opus fuerit arduum & difficile poteris quæ sequuntur adlere.

Cæterum in veritate tua agnosco & confiteor quia ex me nihil sum, nihil possum & habeo præter innumera peccata: propter quæ (& maxime propter meam superbiam, infidelitatem, inobedientiam, negligentiam, imprudentiam, & morum meorum deformitatem) ad hoc & omne aliud opus bonum non solum ex me sum insufficiens, sed etiam prorsus indignus per quem tu aliquid boni opereris: dignissimus quem tu abicias, derelinquas & in infernum detruas: cum te optimum & superdignissimum toties offenderim: tibi que tam ingratus, infidelis & inobediens fuerim. Sed (ò bone Domine) omnia tibi sunt possibilis, si vis potes facile aptum me & dignum facere. Atque vtinam sic possem ex qualibet creatura facere animam, & ex qualibet anima, maxime mea, facere regnũ cœlorum: in quo tantam gloriam & gaudium haberes; quãtum ab initio habuisti, habes & in æternum habiturus es, in beatissi-

ma

ma Maria matre tua, & omnibus sanctis. Certè omnia ista ex toto corde quàm libentissimè tibi offerrem & darem: & adhuc centies millies, imò infinities maiora, si haberem. Si omnium Angelorù, & hominum vires possiderem: eas libenter ad tuum honorem, iuxta supremum tuum beneplacitum expenderem. Si haberem omnium creaturarum amorem, illum ad te solum profus conuertere vellem. Si omnes homines in mea essent potestate, eos libenter cogere tibi soli ex amore seruire & obedire: quia tu solus es omni reuerentia, laude, amore & grato obsequio superdignissimus. Atque vtinà possem ego solus, omnes omnium miserorum penas singulis momentis sufferre: & facere, vt à singulis creaturis, singulis momentis, tantùm tibi laudis & obsequij tribueretur, quantum ab initio à sanctis tuis tibi tributum est, tribuitur & in æternum tribuetur. Certè libenter ista per gratiam tuam sufferrem. Et nunc ergo (Domine Deus) quia vis vt hoc opus propter te perficiam: I. Obsecro te per diuinitatis tuæ in me presentissimæ, omnipotentiam, sapientiam & bonitatem: II. Per tuam erga nos nimiam charitatem & omnem eius effectum & plenitudinem: III. Per omnia quæ assumpsisti, fecisti & pertulisti pro nostra salute: IIII. Per sacri corporis & sanguinis tui sacramentum & sacrificium superdignissimum: V. Per septiformem spiritum tuum, & VI. Angelicum ministerium: VII. Per B. matris tuæ & omniũ sanctorum ac electorum tuorum preces & merita: Ob-

secro

secro, inquam, te: vt quia vis, & sicut potes, scis, & vis ad hoc opus & ad omne aliud tibi placitum: I. me SANCTIFICES, & ab omni peccato plenè purges & præserues: II. Excites ab omni torpore, negligentia & pusillanimitate: CONFORTES animę & corporis vires: III. COHIBEAS omnia interiora & exteriora impedimenta: V. COMPONAS & prudenter disponas modum & progressum operis: VI. STABILIAS, ne ex leuitate vel tædio opus cœptum intermittam: VII. MONEAS mentem, suggerens ei quid ad hoc opus sit vtile: VIII. ILLUMINES intellectum, vt clarè videat quid sit conuenientius assumendum, & quo ordine & modo: IX. ACCENDAS affectum vt ardenti amore & tibi placendi desiderio istud aggrediar: X. ADIUVES me, vt verè propter te, tuæque voluntatis impletionem: XI. SECUNDVM te, & sapientiæ tuæ dictamen: XII. PER TE, tuique spiritus motionem & directionem: Et TERCVM, in tua presentia manens, tuumque tractum audiens & sequens: hoc opus aggrediar, prosequar & perficiam: in vnione omnium operum & exercitiorum tuorum, & sanctorum omnium, ad tuam & sanctorum tuorũ laudẽ & gloriam: nostramque & omniũ salutẽ, totiusque Ecclesie verã reformationem & pacem. Ad hoc benedicat & confortet me tua omnipotentia, instruat & dirigat me tua sapientia, inflammet & attrahat tua charitas: stabiliat tua Trinitas: intrahat & vniat tua dulcis vnitas, O vnitriue Deus omnipotens & misericors.

At que

Atque vtinam in hoc opere & in cæteris operibus & locis, præsentiam tuam, diuinumque lumen & tractum tuum sentiam: & aduertam ex eo quid, quando, quomodo agendum vel omittendum sit: atque ex eo, non autem ex sensibus meis, vel humana prudentia, semper operer. Vtinam ex amoris incendio deiformi que voluntate, modo supremo & tibi gratissimo, hoc opus & cætera opera mea perficiam: tibi que omnipotenti superamandissimo & supercolendissimo Deo amatori meo, seruiam & obediam. Vtinam etiam ex hoc opere & cæteris operibus meis per me factis aut faciendis, tu tibi metipsi tam supremam laudem trahas & elicias: quam omnes Angeli & Sancti, imò & omnes creaturæ simul præstare possent & impendere.

O Mater Dei, Angele mi custos, patroni mei, & omnes ac singuli Angeli & Sancti, orate pro me: & in hoc opere cæterisque Deo placitis me adiuuate, dirigite, honestate & confortate.

¶ Brevior intentionis directio ante opus quod Deo esse gratum nosti.

Superamandissime IESU: quia vis ut hoc nunc faciam, ideò abnegans quodcumque aliud, propter te istud aggredior: in vnione omnium operum tuorum; ad tuam & sanctorum tuorum laudem & omnium salutem. Adiuua, dirige & conforta me, ut hoc secundum te, per te, & tecum persequear & perficiam.

Adhuc

¶ Adhuc breuior intentionis directio.

BONE IESU, quia vis ut hoc nunc faciam: ideò propter te, secundum te, per te, & tecum istud aggredior, in vnione omnium operum tuorum, ad tuam gloriam & omnium salutem.

Quando dubitas an Deo placeat ut aliquid agas vel omittas: & non habes superiorem aut directorem aliquem quem consulere debeas: sic Deum consule antequam opus aggrediaris.

Superamandissime IESU multum desidero nunc & semper quicquid tibi gratius fuerit, perficere: & nunc Domine dubitans quid in hoc tibi sit acceptius, si haberem aliquem per te mihi assignatum directorem, libenter tui & simplicis obedientiæ (quæ tibi summè placet) amore, quicquid ille consuleret vellem agere: nunc autem hominem non habeo, sed habeo te instructorem mansuetissimum, consultorem sapientissimum, & adiutorem fortissimum: qui semper es mihi præsentissimus, intentissimus & præp-tissimus: qui solus potes, scis, & vis me (si tibi constanter per amorem adhæsero) in omnibus salubriter instruere, dirigere & adiuuare.

Si arguat te conscientia quod sapiens acceptum à Deo consilium transgressus fueris, poteris qua sequuntur inserere.

Et quidem benignissime IESU agnosco & humiliter confiteor: quia propter multipli-

cem

cem infidelitatem & inobedientiam meam antiquam & nouissimam, indignus sum cui consulas & tuum beneplacitum manifestes, sed quia abundantia pietatis tuæ merita supplicum excedis & vota: ideò amanter, fideliter, humiliter, & confidenter te obsecro, vt propter bonitatem & passionem tuâ, omnia peccata mea & inobedientias plenè ignoscas, corrigas & ab his me præserues: plenamque pro illis satisfactionem de tuæ passionis thesauro, Patri tuo offerens, iram eius auertas, & misericorditer mihi nunc consulas.

Eya igitur loquere Domine, quia seruus tuus desiderat audire & implere quicquid ei consuleris. Loquere & aperi mihi aurem, quâ intentè audiam & clarè intelligam quid à me nunc fieri velis.

Hic recollecto spiritu, maturè cum Deo considera, expende & delibera, quid in proposita dubia, ad maiorem Dei honorem cedat: quid sit Christi & sanctorum exemplis conformis: quid sit proximis vtilius: denique quid sit tua propria voluntati & sensualitati magis contrarium, corporique tuo magis durum & graui: Et quicquid tale esse per spexeris, illud tanquam Deo magis gratum elige: sic dicens.

Benignissime I E S V quia ex te aduerto & intelligo, hoc ad maiorem tuum honorem cedere: vel tibi & sanctis esse conformius: vel proximis vtilius: vel meæ propriæ voluntati magis contrarium, & corpori

meo durum: ideò hoc tibi gratius esse iudico; ac propterea fideliter, simpliciter, humiliter & confidenter, propter te, secundum te, per te, & tecum, illud aggredi, prosequi & perficere volo, obsecro, & propono: in vniõne omnium operum tuorum: ad tuam & sanctorum gloriam, meamque & omnium salutem, & Ecclesiæ reformationem & pacem.

Si aequaliter dubitas an Deus velit te aliquid agere velo mittere: ignorans quid cedat ad maiorem Dei honorem, aut proximorum salutem: elige & sequere quod propria voluntati & sensualitati est magis contrarium: cum resignatione aliud sequendi, si aliud magis placere Deo intelligeres. Quòd si ignores quid ex duobus sit tua voluntati magis contrarium: Elige quod primùm occurrerit, cum hac qua sequitur resignatione.

B. I E S V, & si ignorem quid in hac re tibi sit gratius: quia tamen illud est meæ propriæ voluntati magis contrarium: vel quia istud puto tibi æquè placere atque aliud: ideò istud propter te, per te, & tecum aggrediar: resignans & paratum me offerens ad aliud agendum, si aliud tibi magis placere putarem.

Si habes superiorem aut directorem, quem in dubijs & non necessarijs consulere debeat: consilium ab eo petiturus, pramitte quod sequitur.

Superamandissime I E S V: quia tibi placet vt in dubijs consilium à directore meo pe-

tam & sequar: & quia etiam indignum me agnosco, cui per te ipsum tuam voluntatem reueles: ideo propter te volo eum nunc consulere: obsecrans te vt per os eius tu ipse mihi respondeas: quod iuxta promissum tuum confidenter expectans: propono quicquid ille mihi consulerit, id tanquam ex ore tuo prolatum fideliter, simpliciter, & vtiliter implere.

Accepto à direttore tuo consilio, dic.

Superamandissime I E S V, gratias tibi ago quod dedisti mihi consilium à patre meo petere & intelligere: Et nunc abne gansomne aliud consilium, volo propter te, id quod consuluit, fideliter, simpliciter, & viriliter implere: in vnione omnium operum tuorum, ad tuam gloriam & omnium in salutem.

Si non potes cōsiliū patris requirere, quādo aliquid non iussū nec consultū, est agēdum: elige & sequere quod magis Deo placere putaueris, cum ista resignatione.

B. I E S V, libenter si commodè possem in hoc & alijs omnibus consilium patris mei peterem & sequerer: sed quia non vacat illud nunc petere; & arbitror tibi placere vt hoc agam: ideo hoc propter te aggredior, resignans me & paratum offerens ad aliud agendum: si aliud mihi consuleretur, aut aliud tibi magis placere putarem.

Etiā si habeas directorem, vtiliter tamen antequam eum in dubijs consulas, apud te cum Deo expendes & considerabis quid

possit

possit esse Deo gratius. Et si videris aperte aliquid Deo esse acceptius, illud tamen non praesumes aggredi, quando nouum est & inusitatum nec debitum) donec à direttore tuo sit approbatum & consultum. Quod si director tuus illud reprobauerit aut noverit te illud aggredi: abnega propter Deum (cui summè placet humilis & simplex obedientia) & relinque illud tuum iudicium, quo iudicabas illud Deo placere: & sequere humiliter, fideliter & simpliciter: tui directoris consilium. Tunc enim, & si id quod ipse consuleret, in se & ex suo genere esset minus Deo placens & salutare: tamen ex simplici obedientia propter Deum illud factum, erit Deo longè gratius & amplioris meriti. Tunc ergo poteris quod sequitur Deo dicere.

B. I E S V, & si iuxta consultationem & deliberationem tecum maturè factam videatur mihi hoc tibi esse gratius, quia tamen vis vt in rebus non necessarijs vel debitis consilium patris petam & sequar: ideo propter te volo huius directoris mei consilium audire & fideliter ac simpliciter tanquam ex ore tuo prolatum sequi & amplecti: omne aliud iudicium & voluntatem abnegando & relinquendo.

Sic Deum consulendo, antequam directorem consulas: assuesces in irouersioni, per quam perfectius illuminaberis & inflammaberis prudentiusque postea directorem interrogabis: & dum post huiusmodi irouersionem & internam cum Deo consultationem, adhuc

directo

directorem consulēs, & eius iudicio totum te submittes, maiorem abnegationis & humilitatis gratiam consequeris, quam si Deum intus non consulisses.

Si in re occurrente aut consimili, aliās intellexisti consilium Domini, vel directoris tui: & nulla noua ratio vel conditio apparet, qua dubitare te faciat an consilium aliās acceptum sit sequendum: sequere simpliciter & si deliter quod aliās consultum est, dicens.

B. I E S V, quia iam aliās consuluisti, vt iure consimili istud sequerer: & nulla noua ratio mutandi consilij apparet, displicerque tibi instabilitas & infidelitas: idē propter te fideliter & simpliciter aggredior, quod aliās consuluisti: in vnione omnium operum tuorum, ad tuam & sanctorum gloriam & omnium salutem Ecclesiæque pacem.

Quando inter agendum aliquid propter Deum inchoatum: senseris te magis aridum, ineptum & quasi à Deo derelictum: dic.

Scio B. I E S V, & confiteor, quia propter peccata mea & nimiam infidelitatem, superbiam & negligentiam meam, mereor à te derelinqui, & tua gratia (sine qua nihil profus boni possum) destitui. Vnde & auxilij optati subtractionem (quatenus potna est) de manu tua paterna suscipio, gaudens, & gratias agens, pro tuæ voluntatis circa me impletione; pro punitione peccatorum meorum; pro mortificatione & afflictione priuati amoris & propriæ voluntatis. Verumtamen doleo quod te offendi, &

ineptum

ineptum me reddidi ad operandum quod tibi gratum est. Defleo tempus inaniter transiens, & omissionem operis fructuosi, quod interim facere deberem. Obsecro vt peccata mea omnia ignoscas, corrigas, sanes, & ab illis me preserues, ac plenē pro me satisfaciens, me iustifices, & tibi gratifices, ac adiuues vt quod propter te cepi; propter te etiam, secundum te, per te, & tecum proficuar, & perficiam: in vnione omnium operum tuorum, ad tuam gloriam, & omnium salutem. Eya non nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo, quod inuocamus, da gloriam. Da quod vis, & quantum vis, & quando vis, & fac mecum sicut vis: quoniam in hoc & alijs omnibus desidero non mihi sed tibi seruire & placere, Amen.

Breuius sic hanc aspirationem colliges.

Deus meus ne elongeris à me: Deus meus in auxilium meum respice: & in sanguine tuo propter nomen tuum deletis & sublati omnibus peccatis meis & gratiæ tuæ impedimentis: adiuua me, vt quod propter te cepi, propter te, secundum te, per te, & tecum proficuar & perficiam. Non tamen quod ego volo, sed quod tu, non sicut ego volo, sed sicut tu: non mea, sed tua voluntas fiat: quoniam non desidero in hoc opere mihi viuere & placere: sed tibi, vti dignè & perfectè.

C A P.

CAPITVLVM DVODECI-

MVM CONTINENS VARIAS
post opus quodlibet. oblationes.

*¶ Oblatio breuis & generalis. omnium
operum.*

IESV, pro tua gloria, Afflictaque
Ecclesia,
In tuum: cor & meritum, Amo-
remque dulcissimum.

Offero nos & omnia, Creata corda, stu-
dia:

Virginis matris meritis, Sanctorumque
suffragijs.

Orans, vt mala deleas, Defectus nostros
suppleas,

Succurras nobis miseris, Sanctis viuis &
mortuis, Amen.

*¶ Alia oblatio post certum opus perfe-
ctum.*

Benignissime IESV, gratias tibi ago pro
omnibus tuis & sanctorum tuorum exer-
citijs & operibus bonis, Et in horum vnione,
offero tibi in cor tuum, hoc meum opus &
exercitium; ceteraque meorum specialium
& omnium electorum tuorum exercitia &
opera bona. Gratias tibi agens pro intentionis
directione, tuae voluntatis impletionem,
subtractione impedimenti, laborioso cona-
tu, & auxilio collato. Fateor quia supra omne

meritum

meritum meum mihi benefecisti. Agnosco
tamen quia nihil dignum tua maiestate egi.
Agnosco multiplicem meam negligentiam,
imprudentiam, precipitationem; & multos
alios defectus tibi notos: quos obsecro vt
mihi ostendas, meque compungas, abluas,
corrigas, suppleas, satisfacias, & ab illis me
preferues. Quicquid verò boni actum est,
illud velut in cornu suscipiens: adiun-
ge tuis operibus, accepta; auge, perfice,
absconde, conserua, & offer ad tuam & san-
ctorum tuorum laudem & gloriam, nostram-
que & omnium viuorum & defunctorum sal-
utem, Ecclesie & regni reformationem &
pacem, omniumque petitionum salutarium
benignam exauditionem. Meque ab his qua
nunc egi abstractum, ad anteriora nouo ser-
uore extende: & dona mihi hanc horam &
residuum vitæ meæ in placitis tibi actibus
occupare, Amen.

¶ Alia oblatio breuior.

Speramandissime IESV, gratias tibi ago
pro tuis & sanctorum tuorum operibus:
& in horum vnione, offero tibi hoc opus. In
quo quicquid minus dignè ac perfectè actum
est, per suauissimum cor & spiritum tuum
ignosce, emenda, supple, & satisfac. Si quid
verò tibi placens perfectum est, illud, velut
cornu, in cor tuum suscipe, adiunge, accepta,
absconde, perfice, conserua, & offer ad tuam
& sanctorum tuorum laudem; omniumque
salutem & Ecclesie pacem: meque ad alia ti-
bi placita opera nouo seruire excita, dirige
& promoue.

H^o Adhuc

¶ *Adhuc breuior oblatio post opus.*

Benignissime IESV hoc opus meū in cor-
tuum suscipiens, purifica, corrige, supple,
adiunge, accepta, perface, conserua, offer ad
tuam laudem & omnium salutem: meque ad
alia opera bona nouo feruore extende, dirige
& promoue. *Vel sic;*

Benignissime IESV hoc opus comendo
mellifluo cordi tuo purgandum, supplen-
dum, perficiendum, & offerendum patri tuo
in vnione operum tuorum ad S. Trinitatis
laudem & omnium salutem.

CAPITVLVM TERTIVM.
DECIMVM CONTINENS
peculiaria exercitia amoris, per
flammigeras aspirationes & mul-
tiplicata desideria sapius exer-
cenda.

¶ *Exercitium amoris.*

UNICVM, supremum, & in-
commutabile bonum: extra quod
& sine quo nihil est bonum,
quando te solum in omnibus di-
ligam? O bonum, in quo, & à quo est omne
bonum: quando omnia in te solo, & propter
te solum appetam & quaeram? O bonum,
omnia simul bona infinitè superexcedens in

omni

omni bonitate & amabili perfectione: quan-
do te super omnia amabo, quaeram, amplec-
tar, & te ipso propter te solum fruam?

Eya, ecce meliori modo quo possum, te
super omnia appetio, eligo, amo, desidero,
quaero, & amplector: & magis ac magis ama-
re, desiderare, quaerere & amplecti te deside-
ro, obsecro & à te expecto.

1 AMO te, ó Amator mihi semper & ubi-
que praesentissime, intentissime, & promptis-
sime.

2 Amo te ó Deus misericordissime, pa-
tientissime, & benignissime.

3 Amo te ó Deus placabilissime, clemen-
tissime, & beneficentissime.

4 Amo te ó amator amabilissime, aman-
tissime, & dilectissime.

5 Amo te ó amator pijsime, compatien-
tissime & dulcissime.

6 Amo te ó amice esurientissime, fortissi-
me, & constantissime.

7 Amo te ó Deus opulentissime, liberalis-
sime, & munificentissime.

8 Amo te ó Deus potentissime, sapientis-
sime, & sanctissime.

9 Amo te ó amator benignissime, fidelis-
sime, & certissime.

10. Amo te ó amator mihi proxime, infe-
parabilissime, & charorum omnium charis-
sime ac supercharissime.

1 AMO te, ó Deus superdignissime, su-
peraffabilissime, & superdeliciosissime.

2 Amo te, ó Deus reuerendissime, hono-
randissime, & desiderabilissime.

3 Amo te, ó Deus maxime, gloriosissime,

H 2 32

& optime.

4 Amo te, ô Deus perfectissime, illustrissime, & beatissime.

5 Amo te, ô amator pretiosissime, familiarissime, & iucundissime.

6 Amo te, ô Deus excellentissime, victoriosissime, & foelicissime.

7 Amo te, ô Deus iustissime, veracissime, & gratiosissime.

8 Amo te, ô Deus altissime, pulcherrime, & suavissime.

9 Amo te, ô Amator utilissime, honestissime, & delectabilissime.

10. Amo te, ô Deus præstantissime, lucidissime, & quietissime.

Nomina quibus Dei erga nos beneficia exprimuntur.

1 Amo te, ô mi æterne præcognitor, elector, & prædestinator.

2 Amo te, ô mi plasmator, creator, & assimilator.

3 Amo te, ô mi conferuator, gubernator, & inspirator.

4 Amo te, ô mi regenerato, redemptor, & viuificator.

5 Amo te, ô mi purgator, illuminator, & inflammator.

6 Amo te, ô mi nutritor, vestitor, & prouisor.

7 Amo te, ô mi offensæ remissor, poenæ persolutor, & gratiæ restitutor.

8 Amo te, ô mi eductor, vocator, & susceptor.

9 Amo te, ô mi adoptator, sponse, & singularis benefactor.

10. Amo te, ô mi defensor in morte, suscitator, & glorificator.

Alia nomina diuersa Dei erga nos officia designantia quibus ad amorem excitari merito debemus.

1 Amo te, ô mi pater, frater, & sanctificator.

2 Amo te, ô mi Iudex, aduocate, & iustificato.

3 Amo te, ô mi Rex, princeps, & rector morum.

4 Amo te, ô mi Domine, Emmanuel, & amice.

5 Amo te, ô mi præceptor, magister, & legiser.

6 Amo te, ô mi pastor, hospes, & visitator ac reformato.

7 Amo te, ô mi creditor, fideiussor, & restitutor.

8 Amo te, ô mi protector, custos, & medice.

9 Amo te, ô mi liberator, saluator, & purificator.

10. Amo te, ô mi Deus, homo vere, & omnia in omnibus.

Alia item Dei nomina amorosa.

1 Amo te, ô pater misericordiarum, particeps miseriarum nostrarum, & Deus totius consolationis.

2 Amo te, ô pater futuri sæculi, dux & comes itineris ad patriam, & subleuator in omni pressura.

3 Amo te, ô Rex perennis gloriæ, exilij nostri particeps & sociæ, Paraclete & consolator optime.

4 Amo te, ô dominator, ministrator, & amator.

5 Amo te, ô instructor, consultor, & adiutor.

6 Amo te, ô Imperator, Dux, pugnator, & triumphator.

7 Amo te, ô bonorum omnium largitor, mediator, & conservator.

8 Amo te, ô Tutor, Samaritane, & curator.

9 Amo te, ô antique dierum, iuuenis floridissime, zelator castissime & affector suavissime.

10. Amo te, ô adoptator benignissime, promissor fidelissime, & redditor certissime.

Postquam ista nomina aut aliqua istorum sic amorosè commemoraueris: ut magis in amore te exerceas, & proficias, poteris addere quod sequitur.

12. Amo, inquam, te, & super omnia te appetio, præliigo, appeto & quæro. Amo te, & ardenti, atque vtiā efficacī desiderio, tibi propter te placere concupisco. Tibi gratum amoris obsequium semper & vbique præstare desidero. Tuam beneplacentem voluntatem nosse, & ex amore eam perficere volo, & per te propono. Tuum beneplacitum in me, de me, per me, & in omnibus semper & vbique perfici & impleri, in tempore & æternitate, in aduersis atquē ac in prosperis, opto & postulo. Amo te, & tui amore desidero, aspiro, & in hio peruenire ad tuā diuinitatis possessionem securam, claram visionem,

&

& laudem, beatificam fruitionem, & vnionem inseparabilem, vt sic modo nobilissimo & gratissimo tibi placeam & seruiam. O superamandissime Deus, tibi omne bonum, omnem gloriam, & tuæ voluntatis impletionem, magis quàm quodcumque bonum quod mihi posset contingere, opto, quæro, & amplector. De omni bono quod habes, & quod es, & de tuæ voluntatis impletione, magis gaudeo & exulto, quàm de omni bono & commodo, quod mihi posset contingere. Pro mea beatitudine repuro, quod tu tantam gloriam, dominationem, & beatitudinem habeas, quantam habes. Tuas laudes & perfectiones ac virtutes recolo, audio, & prædico, cum maiori gaudio, quàm cuiuslibet mihi amicissimi laudes possem audire aut referre. Ardentissimis desiderijs opto, & continuis studijs procurare volo, te à nobis & ab omnibus agnosci, adorari, glorificari, amari, & ex amore tibi seruii.

ANNOTATIO.

Non erit necesse simul omnia superscripta nomina exprimere, sed pauciora vel plura, & modo hæc, modo illa assumes, prout tuæ deuotioni & commoditati conuenientius fuerit. Et ex his illa sæpius frequentabis quibus senseris te magis inflammari: præmittendo illis hoc verbum (Amo te) vel si malueris (Amem te & ex amore tibi seruiam) aut (utinam amem te) vel (quando amabo te?) vel (amans adoro te, amans

glorifico te, amans congratulor tibi, gratulor me totum tibi offero, ô talis &c. *Poteris etiam promittere nomina Dei & aspirationem amoris sic subiungere* (O talis, eya fac te amem & ex amore tibi feruiam) *Vel* (fac amem te, & tui amore me ipsum abnegem, crucem meam tollam, & sequar te quocumque uolueris.) *Vel* (fac te amem, & tui amore agam & patiar quicquid uolueris in tempore & æternitate.) *Vel* (ô talis quando te amabo? quando tui amore me contemnam & crucem meam tollam?) *Insuper ante quodlibet predictorum nominum, si uolueris promittes* (Aue I E S V, talis) *Vel quando communicaturus eris* (Veni I E S V, talis) *quod multum ualet ad deuotionem excitandam.* Sic mille alijs modis poteris amerosas aspirationes his nominibus proponere uel subiungere, prout te dulciss affectu ferferis: & ad uitandum radium, nunc hoc, nunc alio modo aspirare. Cauere autem debetis ne tuus amor mercenarius sit: Deum ob id amans quod sit tibi tam utilis & necessarius, sicut ista nomina indicant: sed ex horum nominum consideratione per gratitudinis affectum consurge & excita te ad redamandum Deum amore gratuito propter te, sicut ipse prior gratis te dilexit. Caterum hoc uerbum (Amo te) uel (amans congratulor tibi) & similia potes ueraciter dicere, atiam si te sine amoris affectu & dulci sentimento inuenias, dummodo desideres Deum amare. Neque enim potes desiderare Deum amare, quin iam aliquo modo eum diligas. *Præterea dum dicis* (Amo te) *intelligere potes,*

amo desideranter & si non efficaciter. Et ita quando desideras Deum amare uerè dicis Amo te, (desideranter scilicet): etiam si nec dum efficaciter, & cordialiter ac perfectè Deum diligas. Nulla ergo ariditas mentis te reuocet & impediat, quominus istud amoris exercitium per horum nominum considerationem frequentes, quoties licuerit. Porro singulis nominibus absolutis, poteris addere epitheta seu superlatiua illis conuenientia: ut Pater piissime, frater amantissime, sanctificator benignissime, & sic de cæteris: prout in exercitijs uia illuminatiua qua sequenti tractatu traduntur fusius exprimitur: ubi etiã nomina prædicta copiosè explicantur, cum obsecrationibus singulis conuenientibus: habes etiam apud Blossum Endologias amatorias quamplures huic exercitio uilissimas.

Aliud amoris exercitium continens ardentia desideria amandi & colendi Deum sapius repetenda quando uacat.

O Superamandissime & supercolendissime Amator, I E S V Christe, Deus meus, & omnia, & super omnia. Multum desidero tibi soli propter te placere: tibi gratum obsequium ex amore semper & ubique præstare: tuam uoluntatem beneplacitè semper inquirere, nosse, & agnitam amanter, fideliter

& integrè perficere. O quando fiet istud! O quando per omnia tibi placebo? O quando nihil erit in me quod tibi displiceat, nihil quod tibi non sit gratissimum? Eya aufer à me quicquid tibi minus placet: & infunde quicquid gratius est. O quando gratum tibi ex puro amore obsequium præstabo? O quando voluntatem tuam beneplacentem sollicitè semper inquiram, veraciter agnoscam, & amanter, fideliter ac integrè perficiam? Quando diligam te Dominum Deum meum, toto corde, tota mente, tota anima & ex omnibus viribus meis? O Domine quando nudè te complectar brachijs animæ meæ? Quando tui amore me ipsum & vniuersum mundum contemnam? Quando ex amore tibi seruiam & agam ac patiar quicquid volueris in tempore & æternitate? Quando tui amore me ipsum prorsus abnegabo: proprium sensum & voluntatem, vitiosaque desideria & oblectamenta perfectè mortificabo? Quando tui amore crucem omnem quamcumque inspiraueris, immiseris, aut permiseris, cum gaudio & gratitudine amplectar, & vsque in finem tolerabo? Quando tui amore sequar te quocumque ieris, & tuas virtutes perfectè imitabor? Quando anima mea in omnibus viribus suis tibi vnietur? Quando anima mea totaliter & perfectè in te mergeretur & absorberetur? O Domine, ego te totum possidere, & me totum tibi offerre desidero: & vnus in vno æternaliter & inseparabiliter requiescere.

O Do

O Domine quando me totum tuo seruitio impendam, & superimpendam? Eya digneris ista citius perficere in me, ad tuâ gloriam, & omnium salutem, veramque Ecclesiæ reformationem & pacem. O vtinam tuum beneplacitum semper & vbique, in omnibus & per omnes impleretur. Domine, si dares mihi oprionem petendi & impetrâdi quicquid vellem: non aliud sanè quam hoc peterem, & hoc millies & centies millies peto & supplico, vt laudabilissima tua voluntas in me, de me, per me & in omnibus ac per omnes semper & vbique fiat & ex amore impleatur. O vtinam omnes te agnoscerent, te adorarent & glorificarent, te amarent & ex amore tibi seruirent. Certè si omnes homines essent in mea potestate: libenter eos inducerem & cogere te solum super omnia adorare, glorificare, amare, & ex puro amore tibi obedire ac seruire: quia tu solus omni adoratione, laude, amore, & obsequio es propter te superdignissimus.

O si possem ex qualibet creatura facere animam, & ex qualibet anima facere regnum cœlorum, in quo tantam gloriam, laudem, & gaudium haberes, quantum ab initio habuisti, habes, & in æternum habiturus es in beatis Angelis & sanctis tuis. Certè omnia ista ex toto corde quam libentissimè tibi offerrem & darem: & adhuc centies millies, imo infinities maiora si mihi suppeteret. Si haberè omnium Angelorū & hominū vires, eas libenter in tui solius cultum & seruitium expenderem. Si

H 6

habe-

haberem omnium creaturarum affectum & amorem: illum ad te solum, libenter conuerterem & in te transfunderem. Atque utinam possem ego solus omnes omnium miserorum pœnas, singulis momentis sufferre: & facere ut à singulis creaturis, singulis momentis, tantum laudis & amoris tibi tribueretur, quantum ab initio à beatis Angelis & sanctis tuis tibi tributum est, tribuitur, & in sempiternum tribuetur. Certè libenter ista propter te, & per te, tuâ gratia iuante ferrem. O quando videbo te ab omnibus adorari, glorificari, amari, tibi que ex amore seruii? O quando ab omnibus nomen tuum sanctificabitur? Quando Regnum tuum omnibus innotescet & dominabitur? Quando voluntas tua beneplacens & perfecta, sic in vniuersa terra & militanti Ecclesia amanter, fideliter & integrè fiet: sicut fit & impletur in cœlo & ecclesia tecum iam triumphanti? Quando tu eris omnia in omnibus.

Habes in exercitio Diuina laudis & contemplationis (quod in tertio tractatu ponitur) aspirationes quibus te inflames & excites, ad amorem & desiderium æternæ & secure possessionis, claræ visionis & laudis, ac beatificæ fruitionis Dei tui, perfectæque cum eo vnionis, & in ipsum plena transformationis qua hic non inseruntur, quoniam illa ad perfectos magis quam ad incipientes vel proficientes pertinent.

Quæcunque audis, legis, cogitas, aut pronuntias aliquod nomen Dei, vel factum laudabile: to-

ties gaude & congratulare multò magis (saltem secundùm rationalem affectum) quàm si audires laudes tuas, vel alicuius tibi præceteris amicissimi & dilectissimi.

Cum videris aliquem facere aliquid quod Deo placeat & ad eius laudem cedat: statim congaude, Deumque lauda, & obsecra ut istud conseruet & augeat, teque ad similia sicut volueris, pronocet, dirigat & adiuuet.

Dic ergo:

Gaudeo, dulcissime IESU, & laudans tibi gratias ago: pro eo quòd dedisti aut das huic famulo tuo gratum in hoc obsequium tibi præstare: Obsecrans te ut tu in eo bonum hoc & cætera donâ tua conserues, augeas & perficias: meque eius exemplo digneris ad similia sicut volueris excitare, dirigere & adiuuare: ad tuam supremam gloriam, & omnium salutem, veramque Ecclesiæ reformationem & pacem:

Cum videris aliquem Deum offendere & peccare statim in spiritu tristare, condole, & obsecra in hunc modum.

Ah superamandissime & supercolendissime Deus: doleo quòd tu offenderis, contemneris & irritaris. Condoleo huius famuli te offendentis miseriam, cæcitati, damnis, & reatibus. Esurio te rehonore, & illi succurrere. Offero propterea supereffluentissimum meritum & satisfactionem tuæ passionis: & in vnione illius resigno & paratum me offero ad agendum & patiendum quicquid

volueris pro tuo honore, & huius famuli tui cæterorumque peccatorum emendatione & iustificatione.

Eya miserere illius & omnium. Eya nos omnes illumina, compunge, extrahe, abluc, sana, & iustifica: ad tuam gloriam, & omnium salutem Ecclesiæque reformationem & pacem.

Ex omnibus etiam creaturis pretiosis & vtilibus, cogita & laudans ama Dei tui, qui eas tales creauit, infinitam pretiositatem & vtilitatem. Ex omnibus pulchris eius pulchritudinem: ex omnibus delectabilibus, eius suauitatem: ex omnibus amabilibus, eius amabilitatem: denique ex omnibus omnium & singularum creaturarum perfectionibus, cõtẽplare, & cum gaudio laudans ama Dei tui perfectionem, omnes omnium creaturarum perfectiones causantem, conseruantem, in se supereminenter continentem, ac infinite superexcedentem, Dic ergo:

O Domine Deus si creatura hæc pretiosa est & vtilis, vel pulchra & præclara, vel delectabilis & suavis, vel amabilis & perfecta: quanto tu es in infinitum prætiosior & vtilior, speciosior & præclarior, delectabilior & suauior, amabilior & desiderabilior, melior & perfectior! Qui omnem eius, cæterarumque omnium prætiositatem, pulchritudinem, suauitatem, amabilitatem, & perfectionem, donas, conferuas, in te supereminenter contines, & infinite superexcedis. Te igitur solum in omnibus & superomnia appretiem, præ-

ligam

ligam, admirer, ameni, desiderem, quæram & amplectar nunc & in æternum.

Sic & multis alijsmodis, prout vnclio te docere poterit, exercendo te in Dei amore, gratissimum Deo prestabis obsequium, & inflammari te senties.

Quod si forte ex occulta aliqua causa, aut dispensatione Diuina, senseris te isto exercitio & his aspirationibus non excitari, nec diuino amore succendi: noli nimium deiici aut contristari: sed in humilitate tua patientiam habe: & aliquoties prædictis aspirationibus inferre vel adiunge sequentem orationem, maxime quando te aridiorẽ solito inuenis.

Superamandissime Domine Deus: scio & confiteor quia peccata mea innumera tibi soli cognita, indignum me faciunt sentimento & affectu tui amoris, omnique pœna & derelictione dignissimum. Vnde hanc ariditatem & duritiem affectus mei erga te (quatenus pœna est iuste pro peccatis meis inflicta) de paterna manu tua libenter suscipio: & quamdiu volueris, aut permiseris paratus sum sufferre. Gaudens & gratias agens pro tuæ voluntatis circa me impletione, pro peccatorum meorum castigatione, pro propriæ voluntatis meæ afflictione, tuique amoris probatione, & cæteris fructibus, ad quos hanc ariditatis pœnam ordinasti. Veruntamen doleo quod te offendesim. Doleo defectum amoris & affectionis quam deberem habere erga te

super-

superamandissimum. Obsecro te vt me illumines, com pungas, extrahas, abluas, fanes, & iustifices: & de tuæ passionis thesauro satisfacionem Deo patri pro me offerens, iram eius auertas: & iam non in ira, sed in misericordia tua mecum facias: & sicut potes, scis, & vis: hanc mentis ariditatem & duritiam à me auferas: vt sicut superdignissimus es, toto corde, & affectu integro, amem te: & sicut vis & consulis, in lætitia tibi seruiam: & in conspectu tuo intrem in exultatione, ad tuam laudem & gloriam. Verumtamé in hoc & in omnibus non mea, sed tua voluntas fiat. Da quod vis, & quantum vis, & quando vis, & fac mecum in omnibus iuxta supremum beneplacitum tuum: quoniam non desidero mihi viuere, sed tibi: vt inam dignè ac perfectè, Amen.

Breviùs hanc Orationem sic facies.

Superamandissime IESV, peccatis meis hanc quam patior ariditatem & derelictionem imputans, doleo quòd te offendi. Doleo quòd amoris erga te, quo es dignissimus, suam non sentio affectum. Obsecro, remitte offensam. Satisfac pro pœna debita. Redde mihi læticiam salutaris tui, vt sicut vis, in lætitia tibi seruiam: verumtamen non mea sed tua voluntas in hoc & in omnibus fiat.

CAPITVLVM QVARTVM DECIMVM, CONTINENS EXERCITIUM PRO SENTIENDA DEI PRÆSENTIA.

ANNO TATIO.

Quoniam utilissimum est ad fugam omnis peccati, & operationem omnium boni, præsentiam Dei sentire, non solum in exercitio spiritali, vbi habetur cum Deo colloquium: sed etiam in omni loco, & qualibet alia occupatione: ideo exerce te ad imprimendum cordi & affectui tuo diuinæ præsentie sentimentum. Sic vt semper & ubique Deum tibi præsentissimum non solum credas: sed etiam sentias, & actu cogites. Ad hoc obtinendum, frequenta sequentes aut consimiles aspirationes & considerationes.

O vnice & fidelissime Amator animæ meæ, IESV Christe: Deus & homo perfectissime, & superamandissime: tu secundum diuinitatem tuam es mihi semper & ubique præsentissimus. Tu mihi es intus. Tu es essentia essentiæ animæ meæ. Tu ostium cordis mei semper pulsas, & quoties tibi aperio, intras & mecum cœnas. Tu denique in corde meo per fidem & gratiam dignanter inhabitas. O quantum bonum in te habeo! O quàm dignum & salutare, quàm desiderandum & iucundum est te sic præsentem habere! Certè si oporteret me maria

transfretare, aut quemlibet laborem assumere; ut te, si absens esses, præsentem possem inuenire & alloqui: merito deberem ista omnia libenter & feruenter suscipere & perpeti. Quantum ergo gaudere debeo, tibi que gratias agere: quod sic te mihi intumè, insuperabiliterque coniunxeris, ut vbiunque locorum, & quocumque voluero tempore, & quoties mihi placuerit, inueniam te mihi præsentissimum: nec solum præsentissimum, sed etiam intentissimum?

Tu enim mihi intendis; tu me vides: tu me audis; tu sic singulariter & distinctè omnes meas cogitationes, affectiones, locutiones, actiones & passiones, omniaque interiora & exteriora mea consideras, attendis, ponderas & discutis: ac si cæterorum obligatus, mihi soli intenderes, meique solius curam haberes. Tu omnes meas necessitates, tentationes & pericula, infirmitates & misérias clarissimè agnoscis & attendis. Tu es renum meorum testis, & cordis mei verus scrutator, ac linguæ meæ auditor. Et, quod est præcipuum, tu es mei amantissimus, tu es benevolentissimus; tu es promptissimus ac paratissimus ad mihi succurrendum & auxiliandum in omnibus, semper & vbiunque: si tamen quod in me est facere non neglexero. Tu ad modicum gemitum vel desiderium cordis mei, te inclinas. Tu quamlibet aspirationem vel orationem meam ad te fusam, benignè acceptas: abundè remuneras; eamque si, & quando expedit, imples & perficis: imò etiam, tu abundantia pietatis tue, merita supplicum excedis & vota. Deni-

que

que tu solus potes, scis & vis mihi in omnibus succurrere & auxiliari. Tu enim solus es potentissimus, sapientissimus & mei amantissimus.

O quantàm debeo te mihi præsentissimum, semper & vbiunque præsentem cogitare, reuereri & adorare! Quàm reuerenter, humiliter & maturè in tua præsentia semper & vbiunque stare, ambulare, & quiescere debeo! Quàm sollicitè conuenit me ab omni tua offensa, etià minima præcauere. Quàm vigilanter debeo tibi intendere, & quid à me omni tempore exigas inquirere, audire, & addiscere! Quàm promptè, amanter & viriliter debeo tuam in omnibus implere voluntatem!

Quàm fiducialiter possum in omni necessitate mea confugere ad te, mihi semper & vbiunque sic præsentissimum, intentissimum & promptissimum! Quàm confidenter debeo te pro omni re salutari, inuocare: qui sic potes, scis & vis me salubriter exaudire.

Verè dignum & iustum est, æquum & salutare, me semper & vbiunque te præsentem sentire, reuereri & adorare: tuam offensam sollicitè præcauere, tibi intendere, & quid à me omni tempore exigas vigilanter audire, tibi que promptissimè obedire. Denique fiducialiter ad te in omni necessitate confugere, te que confidenter inuocare.

Sed quando ista implebo: quando te præsentem semper sentiam? quando in tua præsentia semper & vbiunque reuerenter astabo? quâdo ab omni tua offensa perfectè præcauebo: quando quid à me exigas iugiter intus

audiam

audiam & intelligam? quando promptissime & fidelissime tibi obediam? quando ad te fiducialiter semper confugiam & confidenter inuocabo?

4. O quam longè sum ab hac perfectione! quam ratò te præsentem sentio! quam parùm reuerenter coram te ambulo! quam parùm sollicitè offensam tuam præcaueo! quam negligenter quid à me exigas audio! quam tepidè tuis inspirationibus & consilijs obediolimo quoties, quamque impudenter tibi sum inobediens, infidelis & rebellis! quam parùm fiducialiter te inuoco!

5. Quis miserebitur mei? quis alius præter te, quem offendi? qui etiam me à te auersum, multipliciter reuocas: qui postquam cum multis amatoribus abs te sum fornicatus, ad te reuertentem me suscipere non dedignaris: qui prodigo filio tuo ad te redeunti misericorditer occurris, ipsumque amplecteris, oscularis, induis, & reficis.

6. Eya ergo me ad te reuertentem benigne suscipe; & à præteritis peccatis & offensis perfecte abluens & sanans, redde mihi gratiam & lætitiã salutaris tui. Perfice in me ea quæ mihi defunt: & quod dedisti desiderare & petere, da etiam citius obtinere.

7. Da ergo, & sicut potes, scis & vis fac, vt amore tuo inflammatus te semper & vbique præsentem sentiam, te reuerear, te timeam, tibi que intendam, te consulam & audiam, tibi que obediam.

8. Quod de mea voluntate, industria, & virtute prorsus diffidens, sed in tua pietate, liberalissima voluntate & potenti virtute plenè

confidens: facere & implere propono: ad tuam gloriam & omnium salutem: veramque Ecclesiæ reformationem & pacem; Amè IESU superamandissime & supercolendissime: intercedente B. Maria matre tua & omnibus Angelis ac Sanctis tuis.

Nota diligenter hanc formulam orandi: qua non solum hic sed etiam quoties pro aliqua virtute aut gratia impetranda, instantius orare volueris: fructuosissime uti poteris. Est enim efficax ad impetrandum & deuota. Continet autem septem articulos per hæc verba distinctos.

- 1 O quantum debeo hoc facere!
- 2 Verè dignum est, iustum est vt ita faciam.
- 3 Sed quando istud implebo?
- 4 O quam longè sum ab hac perfectione!
- 5 Quis miserebitur mei?
- 6 Eya ergo suscipe me.
- 7 Da igitur.
8. Quod in te confidens propono..

**CAPITVLVM QVIN-
TVM DECIMVM, CONTI-
nens exercitia pro abnegatione
sui, & baiulatione crucis. Et pri-
mò ponitur generale exercitiũ,
pro vtroque. Deinde pro abne-
gatione sui. Et postea pro baiu-
latione crucis sigillatim peculia-
ria habentur exercitia. Nota au-
tè diligenter hoc generale exer-
citiũ, in quo primò ponuntur
fructus qui nos excitare de-
bent ad abnegandum nos, & tol-
lendã crucem nostrã. Deinde
media seu adiutoria, quibus ad
hoc iuuemur & confortemur.
Tertiò modus abnegandi nos &
tollendi crucem generaliter.**

¶ Exercitiũ generale.

L.
Hi sunt
fructus
ex abne-
gatione
sui & bai-
ulatione
crucis pro
uenientes.

SUPERAMANDISSIME &
supercolendissimè IESV, tui
amore multũ desidero (aut
certè concupiuit anima mea de-
siderare vehementer, efficaciter
& iugiter) facere quod vis, gratumque tibi
obsequium prout es superdignissimus præ-
stare. Et sicut vis

2. Conformatũ tibi pro nobis passio &

cruci

crucifixo, qua re nihil potest esse dignius &
honorabilius.

3 Castigare & punire peccata mea, quod
est iustissimum.

4 Mortificare amorem priuatum cum
suis vitijs & concupiscentijs; quod est ad sa-
lutem prorsus necessarium.

5 Proficere in amore tuo, & virtutum
exercitio.

6 Renouare & applicare nobis fructum
tuarum passionum.

7 Sicque tecum & per te honorare Patrẽ
tuum, quem contempsimus.

8 Auertere iram eius, quam prouocau-
imus & meruimus.

9. Gratiã eius & amicitiam, quam per-
didimus, recuperare: & impetrare nobis &
quibus volueris.

1 Illuminationem, contra vitiosã igno-
rantiam.

2 Iustificationem, contra malitiam & af-
fectum mali.

3 Sanctificationem, contra concupiscen-
tiam terrenorum.

4 Liberationem à captiuitate, diaboli &
peccati.

5 Confortationem ad resistendum tenta-
tionibus: ad tolerandum dura, & operandum
bona tibi placita.

6 Redemptionem à pœnis dãnosis præ-
sentis vitæ & futuræ.

7 Tuæ diuinitatis securam tentationem
& adorationem.

8 Clarã visionem & laudem conti-
nuam.

9. Frui

9. Fruitionem beatificam & vnionem inseparabilem.

Ad tuam & Sanctorum tuorum gloriã, & omnium salutem, veramque totius Ecclesie reformationem & pacem.

2.

Et quia hæc omnia facio & impetro, quando (sicut consulis venire post te volentibus) meipsum abnego, & crucem meam baiulo: ideo prædictorum omnium (qui sunt fructus ex vera abnegatione & crucis tolerantia prouenientes: quos etiam à nobis exigit & gratanter acceptas) horum inquam omnium desiderio & intentione, concupisco, eligo & volo meipsum propter te, & secundum te abnegare: crucemque meam post te tollere. Sed quia sine tua gratia nihil possum ideo de me profusus diffidens, te confidenter obsecro, vt per

3.
Hæc sunt
media &
aditoria
abnegandi
nos &
crucem tol-
lendi.

- Per {
1. Tui amoris virtutē & feruorem:
 2. Tuæ imitationis & conformitatis desiderium:
 3. Zelum iustitiæ & virtutis:
 4. Tuæ vitæ & passionis exemplum & meritum:
 5. Corporis & sanguinis tui sacramentum & sacrificium:
 6. Spiritus tui septiforme donum:
 7. Angelicum ministerium:
 8. Beatissimæ maris tuæ & omnium Sanctorum suffragium & exemplum:
 9. Omniumque electorum tuorum, qui in hoc mundo sunt adiutorum.

Per hæc inquam omnia sacra media &

auxilia

auxilia fortissima, obsecro te, vt me excites, dirigas & confortes, ad hoc quod velim, sciam & possim veraciter & perfecte, propter te, secundum te, per te, & tecum, meipsum semper & vbique abnegare & crucem meam tollere: in vnione tuæ perfectissimæ abnegationis, & crucis quam iugiter in hac vita pro nobis tulisti.

Da igitur in primis, vt abnegem proprium sensum & iudicium meum: quod scilicet non est conforme tuo vel eorum qui erga me tuas vices gerunt, patrum & superiorum iudicio. Et fac vt non quod mihi rectum & bonum videtur, sed quod tu & mei superiores iudicaueritis, eligam & bonum esse credam, proprium sensum relinquens & in obsequium fidei & simplicis obedientiæ humiliter illum captiuans & abnegans.

Da insuper vt propriam voluntatem meam (quã aliquid non propter te, nec secundum te volo) & sensualitatem meam, quæ aduersus spiritum concupiscit: ac priuatum amorem, quod mihi non propter te, nec secundum te, commoda aliqua exopto & quæro, odio habeam, tanquam hostem meæ salutis pessimum, omnisque peccati & mali in me radicem & causam præcipuam.

METVAM & sollicitē præcaueam ne hanc propriam voluntatem & sensualitatem sequar, & ex eius impulsu aliquid operer vel dimittam. Quin potius quicquid illa suggerit & gratum habet (qualia sunt huius saculi honores, diuitiæ & voluptates superfluæ, id omne quatenus tale, hoc est, quatenus à

4.
Abnegatio
propria
sensu.

5.
Abnegatio
propria
voluntatis.

6.
Modus
abnegandi
seipsum
& vana
oblectamenta.

I propria.

propria voluntate quaeritur, meaque sensualitati gratum est:

1 REPVTEM malum & mihi noxium.

Ac propterea,

2 Illud O D I O HABEAM & horream:

3 METVAM & fugiam.

4 Vtrouque oblatum RECUSEM & abiciam:

5 Et si contigerit id me quaesisse vel acceptasse, inde DOLEAM:

6 IRASCAR & vlcisci illud appetam:

7 Tuæ passionis satisfactionem pro eo OFFERAM:

8 Et zelo iustitiæ discretam poenam in huius vltionem voluntariè in vnione passionis tuæ ASSVMAM.

9. Propositum contra illud RENOVEM.

Quod si propter te tuumque honorem & beneplacitum oportuerit me aliquid recipere vel assumere quod propriae voluntati & sensualitati gratum & iucundum fuerit (qualia sunt necessaria & spiritali profectui accommoda corporis & animæ oblectamenta & fomenta, cibi, somni, quietis, & similia) Da vt priusquam illud sumam vel acceptem: studeam inclinare rationalem voluntatem meam, ad illud eatenus recusandum, quatenus propriae voluntati, hosti pessimo, gratum est: & offeram me paratum ad cendum eo libenter: nisi tu velles hoc à me sumi. Nunquam ergo tale aliquid sumam propter delectationem: seu quia propriae voluntati seu sensualitati gratum est: sed duntaxat

propter

propter te, & secundum te, hoc est, quia vis, & eo modo ac mensura quibus vis vt illud sumam.

Da insuper (superamandissime IESV) vt quia vis & sicut vis, ad assequendos fructus crucis praedictos, & per media & adiutoria supra expressa: quicquid propriae voluntati & sensualitati, pessimo meae salutis hosti, durum & graue est: illud quatenus tale.

1 IVDICEM esse BONVM & vtilissimum mihi, ex cuius tolerantia praedictos fructus crucis assequi possum.

2 AMEM & desiderem illud feruenter.

3 POSTVLEM à te gratiam tale aliquid patiendi.

4 ELIGAM, quod cum tuo vel alius te timentis, aut directoris mei consilio putauero me posse discretè sufferre ad tui honorem.

5 VIRILITER ASSVMAM quod te inspirante aut consulente elegero.

6 Et illud donec aliter consulueris vel disposueris.

7 Tolerem FIDELITER, credens tibi gratum esse vt hoc patiar.

8 CONFIDENTER, sperans nihil incommodi ex hoc mihi euenturum.

9 FORTITER, patiendo poenam & difficultatem illius.

10. ET STABILITER nulla leuitate aut impatientia illud deserens aut abiciens, donec tu aliter consulueris.

Quoties autem aliquid tale, durum & graue propriae voluntati & sensualitati, non

7.
Medius tollendi
cruce voluntarie
assumendam.

8.
Medius tollendi

*crucem
ab alio
infligam*

mea electione, sed aliundè, à te vel aliqua creatura mihi euenerit aut illatum fuerit: Da ut illud semper

1 SVS CIPIAM de manu & ordinatione tuæ prouidentia: plusquam paternæ, cum laude eiusdem:

2 GRATIAS agam pro amore quo illud misisti:

3 AMPLECTAR illud tanquam rem à me diu desideratam & postulatam:

4 Tanquam medicinam à te mihi ordinatam:

5 Tanquam pignus tui amoris erga me certissimum:

6 Velut occasionem maximi lucrispiritualis:

7 Nec vnquam ab hoc liberari petam aut procurem:

8 Nisi prius sic illud cum laude & gaudio de manu tua suscepero:

9 Et nisi propter te & secundum te putauero quærendam esse liberationem ab eo:

10. Sed illud quandiu durauerit, tolerem in vnione tuarum passionum.

1 CVM iugi laude & gratiarum actione:

2 Cum profunda humilitate & perfecta mei ipsius abnegatione:

3 Cum seruenti obsecratione, confidentia & resignatione:

4 Cum charitate & gaudio:

5 Cum pace & patientia:

6 Cum longanimitate & mansuetudine:

7 Cum bonitate & benignitate:

8 Cum fide & modestia:

9 Cum continentia & castitate:

10 Cum

10 Cum innocentia & seueritate:

11 Cum prudentia cordis & otis sapientia.

12. Cum simplicitate & perseuerantia.

Sic ut per singula momenta possim fructum illum percipere ad quem illud ordinaueris, & quem tuis passionibus nobis promeruisti. Sic

1 Ut gratum tibi obsequium præstem,

2 Tibi conformer,

3 Castigem peccata mea,

4 Mortificem amorem priuatum & uicia,

5 Proficiam in tuo amore & virtutibus,

6 Communicem tuis passionibus: sicque tecum

7 Honorem Patrem tuum,

8 Auerram iram eius,

9. Gratiam eius recuperem,

Et impetrem mihi & alijs

1 Illuminationem,

2 Iustificationem,

3 Sanctificationem,

4 Liberationem,

5 Confortationem,

6 Redemptionem,

7 Tuæ diuinitatis retentionem securam,

8 Visionem claram,

9 Fruitionem,

10 Et vnionem.

Ad tuam & sanctorum gloriam, meamque & omnium salutem, & Ecclesie veram reformationem & pacem.

Quod si putauero propter te abstinendum esse ab aliquo propriae voluntati duto, aut quærendam ab eo liberatione: da ut nihilo-

minus offeram tibi desiderium & voluntatem id sumendi & tolerandi, quatenus mihi graue est: nisi tu velles me ab eo abstinere, vel liberari.

Da etiam vt sapius in die quum licuerit, hoc meum propositum meipsum abnegandi & crucem ferendi, coram te obsecrando renouem & actuem.

Da insuper vt vigilanter ac sollicitè aduertam circa infinita desideria quæ singulis fere horis solent occurrere: & antequam aliquid eorum compleam, attendam & videam, an tu velis me illud implere. Quod si non video te velle vt hoc impleam: statim illud viriliter abiiciam & relinquam. Si verò aduenter id tibi placere, da vt illud sequar, non propter propriam delectationem aut commoditatem: sed purè propter tuum beneplacitum, cum firmo proposito illud omitendi, si non putarem tibi placere.

10. ¶ *Renouatio propositi circa abnegationem & Crucis amplexum sapius repetenda.*

BONE IESU quia vis & sicut vis, volo & propter te ac per gratiam tuam propono, viriliter fugere, abiicere & relinquere omnem prosperitatem & delectationem, non putauero te velle vt sumam: nullamque omnino quaerere aut voluntariè acceptare, nisi quam putauero tibi placere vt acceptem vel sumam.

Volo etiam omnem crucem amare, quæ re-re & cum gaudio assumere, quam putaue-

ro tibi placere, vt assumam vel acceptem: hoc est quancunque consulueris, aut immiseris, vel super me aliunde venire permiseris: nullamque prorsus recusare aut abiicere crucem & aduersitatem, nisi quam putauero tibi placere vt recusem vel abiiciam.

¶ *Breuius sic poteris hoc propositum renouare.*

BONE IESU, quia vis & sicut vis, volo & per te propono prosperitatem & delectationem omnem fugere & recusare (nisi quam volueris me assumere) & crucem atque aduersitatem omnem amplecti, nisi quam volueris me refugere vel abiicere.

CAPITVLVM SEXTVM-
DECIMVM. CONTINENS
peculiaria exercitia pro abnegatione delectabilium.

¶ *Quoties occurrerit tibi cupiditas aliquius delectationis non necessaria, sic te abnega.*

SVPERAMANDISSIME IESU, libenter secundum propriam voluntatem, hanc delectationem sumerem: sed quia non video te velle vt illam sumam, ideo

meipsum propter te abnegans, volo ab ea abstinere: in vnione tuarum abstinenciarum: vt sic faciam quod tibi gratum est, & sicut vis conformer tibi, castigem peccata mea: mortificem priuatum amorem: proficiam in amore tuo, & communicans tuis abstinencijs, earum fructum renouem & applicem ad tuam gloriam & omnium salutem, Ecclesiæque reformationem & pacem.

2. *Si delectatio occurrens videatur tibi utilis pro confortando corpore tuo, vel spiritu in Dei seruitio: & tamen ab ea debeas abstinere propter debitum tui status: aut consilium tibi à superiore datum: vel propositum cum Deo maturè factum: dic,*

Superamandissime I E S V, hæc quidem delectatio posset me in tuo seruitio confortare, & libenter secundum propriam voluntatem eam acciperem. Verum quia non in solo pane viuit homo, sed etiam in omni verbo quod de ore tuo procedit. Et tu vis aut consulis vt ab ea abstineam: ideo in vnione tuarum abstinenciarum meipsum abnegans, ab ea propter te abstineo: & confido quod tu melius me confortabis, ab ea propter verbum tuum & voluntatem abstinendo: quam si propter aut contra voluntatem tuam ea vterer.

3. *Quando sumere vis aliquam delectationem necessariam vel utilem, puta cibi, somni & similia: pramitte quod sequitur, cum licuerit.*

Super

Superamandissime & omni obsequio superdignissime I E S V: concupiuit anima mea desiderare vehementer, efficaciter &

1 Iugiter tibi propter te gratum obsequium præstare.

2 Et sicut vis conformari tuis abstinencijs & passionibus.

3 Punire peccata mea.

4 Mortificare priuatum amorem cum suis vitijs.

5 Proficere in amore tuo & virtutibus.

6 Renouare & applicare fructum tuæ passionis.

7 Sicque patrem tuum honorare.

8 Iram eius auertere.

9 Gratiam ipsius recuperare.

10 Communicare sanctorum tuorum abstinencijs, & passionibus: Et impetrare mihi & alijs.

1 Illuminationem.

2 Iustificationem.

3 Sanctificationem.

4 Liberationem.

5 Confirmationem.

6 Redemptionem.

7 Tuæ diuinitatis securam tentionem & adorationem.

8 Claram visionem & laudem.

9 Beatificamque vnionem & fruitionem.

Ad tuam & sanctorum tuorum laudem, meamque & omnium salutem, veramque Ecclesiæ tuæ, & regni, domus & ordinis nostri reformationem & pacem.

Et quia ista omnia (quæ tibi sunt gratissima) facio & impetro, quando propter te,

I 5 discre-

scrite abstinere à delectationibus, & quæ dura sunt amplector: ideo prædictorū omnium desiderio, libenter ab hac & omni alia re delectabili propter te abstinere, & quamlibet austeritatem & crucem assumerem. Sed quia tu vis, aut certe arbitror tibi magis placere, ut hanc delectationem nunc sumam: quatenus propter eam in tuo seruitio conforter: ideo propter te omne aliud desiderium meum abnegans, illam volo sumere, non propter delectationem.

1 Sed PROPTER TE, id est buia vis.

2 Et SECUNDUM TE, hoc est iuxta modum & mensuram tibi placitam.

3 Et PER TE, de tua manu & providentia paterna.

4 Et TECUM, in tua presentia manens tibi que intendens.

5 HUMILIS, indignum me illa reputans.

6 OBEDIENS tuæ voluntati.

7 MISERANS & impendens misericordiam opus meæ infirmitati tamquam vni & tuis minimis.

8 GRATIAS AGENS pro tua plusquam paterna largitate qua hæc & alia commoda nobis abunde & conuenienter prouides & donas.

9 Et pro charitate qua eadem commoda in te sanctificasti: quando eis in assumpta humanitate propter nos uti voluisti.

10 Et pro gratia, quam dedisti sanctis tuis ut eisdem sobriè & meritorie uterentur.

11 Veruntamen consideras tuam & sanctorum tuorum in his commodis paucitatem,

austeri-

austeritatem, discretionem & deuotionem:

2 Et meam indignitatem, abundantiam & superfluitatem, delectationem & laetitiam, indiscretionem, & in deuotionem, & multa mala ex his sequentia, desideranter (& utinam verè & efficaciter.

3 ERUBESCO de mea à te & sanctis tuis distantia, & dissimilitudine: & multiplici culpa & excessu in his sumendis.

4 TIMEO ne rursus te offendam in horum sumptione: & ne sicut in his sum tibi dissimilis: sic à tua gloria & consortio sim alienus.

5 DOLEO quòd te offendi, tibi dissimilis fui.

6 ESURIO peccata mea punire, tibi que conformari.

7 OFFERO tibi ad hoc meritum tuarum abstinentiarum & passionum.

8 Et in earum vnione RESIGNO me ad quancunque consulueris, aut immiseris, vel super me venire uolueris, delectabilium subtractionem & abstinentiam, & crucem quamlibet.

9 OBSECRANS te ut imperfectum meum videant & suppleant oculi tui.

10 Et sicut vis, scis, & potes, ad perfectiores abstinentias & austeritates me EXCITES & promoueas:

Et interim hanc quam nunc propter te sumere intendo commoditatem, vnicus acceptes, benedicas: & per eam me in tuo seruitio confortes: & in ea sumenda cæteris que alijs commoditatibus, præserues me ab omni superfluitate, nimia lauitie, & inordinata delectatione & adhæsiōe:

I 6 abin-

ab indiscretione & indevotione: sic ut possim in his commodis uti, ad tuam & sanctorum gloriam: meamque, & omnium salutem, veramque Ecclesiam, & regni, huius domus, & ordinis reformationem & pacem.

4. *Ante refectionem cibi poteris addere quod sequitur.*

Quod ut fiat, Da obsecro, ut sicut vis, cibum nunc sumam reuerenter, mature, cum spirituali attentione, cum discreta parcitate, & austeritate, cum compassione & pietate erga pauperes; cum abstractione & deuotione: iuxta mentem tibi placitam, & mea saluti congruam.

5. *Ante somnum verò adde quod sequitur.*

Quod ut fiat, præserua me ab omni inquinamento, periculo, & inquietudine corporis & animæ, foue me necessario, quieto, & sobrio somno. Fac ut oculis somnum capientibus, cor ad te semper vigilet: teque laudet: & quicquid minus in hoc egero, tu per cor tuum supplere digneris. Excita etiam me tempore opportuno: & adiua ut excitatus hora constituta, tam promptè & alacriter exurgam ad tuas laudes & obsequia: sicut facerem si à te, vel superiore meo visibiliter excitarer & vocarer: Amen per suauissimum spiritum tuum, & angelicum ministerium, propter nomen tuum, quod nunc & in æternam sit benedictum, & cordibus nostris impressum. O Mater Dei, ô Angele mi cu-

ftos,

stos, ô patroni mei, ô sancti huius diei, & omnes beati orate pro me, in tutelam ac custodiam vestram me nunc & in hora mortis suscipite.

6. *Exercitium prædictum ante sumptionem rei delectabilis, sic poteris breuius comprehendere.*

Superamandissime I E S V, libenter ab hac re delectabili abstinere, ut sicut vis tibi & sanctis tuis conformare: peccata mea punire, sensualitatem mortificarem, & in patientiæ & abstinentiæ virtute proficerem; ceterosque abnegationis fructus assequer. Sed quia tu vis ut illam nunc sumam, ideo abnegans hoc meum desiderium, volo & per gratiam tuam propono illam sumere, non propter delectationem quæ in ea est: sed propter te, tuæque voluntatis impletionem, S E C V N D V M te, per te, & tecum: humilis & obediens, miserans, gratiaque agens tibi: & nihilominus erubescens, timens, dolens, esuriens, resignans, & obsecrans ut imperfectum meum suppleas, & ad perfectiora sicut vis & quando vis me promoueas: ac interim hanc commoditatem quam propter te sumere intendo, vnias, acceptes, benedicas, & per eam me in tuo seruitio confortes: ad tuam & sanctorum gloriam: meamque & omnium salutem, ac Ecclesiam pacem & reformationem.

Quando

*Quando non tibi vacat tam prolixè orare,
dic,*

Bone I E S V, nisi putarem te velle vt hanc delectationem nunc sumerem, libenter propter tui amorem & conformitatem, zelumque iustitiæ, vellem ab ea abstinere: sed quia tibi puto placere vt eam sumam, id volo, & per gratiam tuam propono illam sumere purè propter te, secundum te, & tecum in vnione tuarum refectionum & communitatum, ad tuam gloriam & omnium salutem.

Vel sic.

Bone I E S V, delectationem hanc quatenus meæ sensualitati & propriæ voluntati, pessimo meo hosti arridet, odi, detestor, & libenter propter te ab ea abstinerem, vt abnegationis, veræ fructus, sicut vis, assequer: sed quia arbitror, te velle, vt eam sumam, ideo propter te, & secundum te, illam sumere volo, ad tuam laudem & omnium salutem.

Vel adhuc breuius.

B. I E S V quia tu vis vt hoc sumam: ideo purè propter te & secundum te volo illud sumere: resignans me ad carendum eo quoties & quomodo eunq; volueris.

Quar-

Quando prosperitas aliqua tua sensualitati & voluntati grata tibi offertur aut venit, dic,

Superamandissime I E S V hanc prosperitatem, quatenus meæ sensualitati pessimo meæ salutis hosti arridet, odi, detestor, & cum auersione ac dolore suscipio: deffens quod interim non conformor tibi pro me passò; nec peccata mea punio, nec cæteros fructus abnegationis & aduersitatis consequor: propter quos, sicut vis, libenter prætergerem hac & cæteris prosperitatibus carere. Verum tamen quatenus ista prosperitas me ad seruiendum tibi confortat & adiuuat: eatenus eam de paterna benignitate tua gratus suscipio: gaudens non de ipsa prosperitate in se & præcipuè: sed de eo quod per illam adiuuor ad tibi seruiendum: sicut gauderem si alteri propter te illa offerretur, obsecrans te vt sobriè illa utar proptere & secundum te, ad tuam laudem & omnium salutem, Ecclesiæque reformationem & pacem.

*Quando honor aut fauor tibi offertur,
dic,*

Bone I E S V indignissimum me agnosco omni honore & fauore, dignissimum potiùs confusione & pœna, vnde honorem hunc, cum erubescencia & aliquo dolore suscipio:

quatenus

quatenus meae sensualitati accidet, & à fructibus humiliationis & crucis me impedit: veruntamen quatenus hic honor propter te mihi impenditur, & ad honorem tuum cedit & refertur: eatenus inde gaudeo, & gratias tibi ago: sicut gauderem si alteri propter te impenderetur, Tibi igitur, non mihi hunc honorem impensum arbitror & gaudeo: nihilque mihi prorsus inde arrogo aut attribuo: cum satis sciam me omni confusione dignissimum: ad quam etiam quoties volueris me resigno.

Vel dic,

Bone IESU tibi soli omnis honor & gloria debetur; hunc igitur honorem qui mihi offertur, in te prorsus refundo & ad te semper integrè referri opto & supplico: mihi enim nihil debetur nisi confusio & cruciatus: quem etiam, propter tui amorem, zelumque iustitiae praefigo, desidero: & quoties euenit, cum gaudio suscipere volo & in te propono. Adiuvā & perfice Domine hoc propositum meū
sicut potes scis & vis
ad gloriam
tuam.

CAPITVLVM SEPTI-
MVM DECIMVM CONTI-
nens exercitia peculiaria pro ac-
ceptanda & libenter toleranda
qualibet cruce & tribulatione.

Quando voluntariè vis assumere:
aut aliunde tibi occurrit crux ali-
qua, seu affectio tua sensualitati
& voluntati multum dura &
gravis, dic,

Superamandissime IESU, multum desi-
dero tui amore quod tibi gratum est facere:
& sicut vis, tuis & Sanctorum tuorum af-
flictionibus communicare & conformari,
peccata mea punire; amorem priuarum mor-
tificare, in amore tuo proficere: & ceteros
fructus tuae passionis renouare, & mihi tuis-
que omnibus applicare. Et quia haec omnia
facio quando tui amore crucem aliquam
discretè eligo & amplector: aut occurrentem
aliunde, cum gaudio suscipio. Ideo tui amo-
re, & horum omnium (quae tibi sunt gratif-
sima) desidero, volo, & per gratiam tuam
hanc crucem vel austeritatem cum gaudio
spiritus, propter te, secundum te, per te & te-
cum suscipere: & quandiu volueris tolera-
re, in vnione tuarum passionum: ad tuam &
Sanctorum gloriam, meamque Ecclesiae &
regni, huius domus & ordinis reformatio-
nem & pacem.

Aut breuius dic,

BONE IESU crucem hanc, quia vis, &

sicut vis tui amore & fructuum tuæ crucis desiderio, libenter & cum gaudio spiritus assumo, in unione tuarum passionum, ad tuam & Sanctorum laudem, meamque & omnium salutem ac Ecclesiæ pacem.

2. *Si suggeratur menti tua ut crucem aliquam voluntariè assumes, & animadverteris non tibi expedire neque Deum velle ut eam assumes, dic,*

Superamandissime IESU, libenter propter te hanc crucem assumerem, ut tibi & sanctis conformarer, peccata mea punirem, & cæteros crucis tuæ fructus consequerem, sed quia arbitror tibi non placere ut eam assumam, idè propter te solum ab ea abstinero: dolens quod non licet aut non possum crucem post te ferre. Et resignans me ad illam quotiescumque volueris ferendam. Obsecrans ut imperfectum meum suppleas; & ad maiora propter te patienda quando volueris, & sicut volueris, me confortes & excites.

Aut sic breuius.

BONE IESU, libenter tui amore & fructuum tuæ crucis desiderio, crucem sanè amplecterer: sed quia id non vis: ideo propter te ab ea abstinero: resignans & offerens me ad eam & aliam quancumque quoties volueris ferendam.

3. *Quando infirmitas aliqua aut alia tribulatio tibi accidit, cuius causam aliam prater Dei voluntatem non cognoscis, dic,*

Super

Superamandissime IESU crucem hanc immediatè de tua paterna providentia suscipio; tanquam salutarem medicinam à te piissimo medico mihi missam; & tanquam pignus tui amoris erga me certissimum: occasionemque maximi lucri spiritualis. Et quandiu duraverit, volo & propono illam propter te, secundum te, per te, & tecum tolerare: cum multo spirituali gaudio tibi gratias agendo pro tuæ voluntatis circa me impletionem: & pro omni beno ad quod crucem istam præordinasti: maximè pro conformitate & communicatione tuarum passionum & fructuum ex eis provenientium: & pro pia peccatorum meorum castigatione, tuique amoris probatione & exercitatione.

Si putas talem crucem te impedire à profectu vel debito servitio, adde quod sequitur.

Veruntamen quatenus hæc crux videtur me impedire à tuo servitio & debitis status mei: eatenus obsecro, ut, si vis, & sicut potes, scis & vis, eam à me transferas: aut si non vis transferre, illam tuis passionibus adiungens me confortes, conformes, protegas, dirigas, suppleas, offeras, & referas: meque totum plenè possideas & tibi vnias, Amen.

Item quando contingunt tibi damna rerum temporalium, mortes amicorum & necessariorum, aut diffamationes, persecutiones & cruces alie, dic,

Superamandissime Domine & superpiissime medice: hæc damna & cruces istas de

manu

manu & ordinatione tuæ plusquam paternæ providentiæ & benignitatis fuscipio: certò credens & confidens hæc à te medico sapientissimo & salutare benignissimo, esse electâ, ordinata & administrata pro meo bono multiplici: si tibi per amorem adherere voluero. Ac propterea propono, per gratiam tuam, illa (pro tui amore & sicut vis) quandiu durauerit amplecti cum laude & gratiarum actione: & cum magna complacentia, spiritualique gaudio ea tolerare: multò amplius quàm si ista voluntariè propter te assumpsissem ad agendam penitentiam. Sic enim facio de necessitate virtutem: & pro certò talia sic de manu tua cum gaudio suscepta & tolerata, erunt mihi magis meritoria, quàm si hæc, vel illis æqualia propter te sponte assumpsissem. In his enim est maior mortificatio propriæ voluntatis, & vanæ gloriæ minus periculum. Propono igitur ista quandiu durauerint, cum gaudio tolerare: nec petere aut procurare vt ab his liberer: nisi quatenus videre te velle, & cedere ad tuam gloriam, meamque vel proximorum salutem, vt liberius tibi seruiamus, & honor tuus augeatur. Adiuta, conforta & perfice (pijsime Domine) hoc propositum meum: quoniam sine te nihil possum.

5. *Quando ex propria culpa te putas aliquam infirmitatem aut tribulationem incurrisse, dic,*

Superamandissime IESU, doleo quòd te offenderim, & causam culpabilem huic meæ infirmitati dederim, meque ad seruien-

dum

dum tibi, & debita status mei perficienda, ineptum & impotentem reddiderim. Propono per gratiam tuam ab huiusmodi culpa & offensa de cætero sollicitè præcauere. Obsecro vt mihi ignoscas, pro me satisfacias: meque corrigas, sanes, præferes, & iustifices, hanc autem infirmitatem (quatenus poena est meæ sensualitati & voluntati dura & contraria) de paternâ tua providentiâ & dispositione, in bonum meum ordinatam credo: & cum gratitudine ac gaudio illam quandiu durauerit, propter te, & per tuam gratiam tolerare volo & propono: cum gaudio gratias tibi agens, pro tuæ voluntatis circa me impletione, peccatorum meorum paternâ castigatione, & cæteris fructibus crucis. Veruntamen quatenus hæc infirmitas me impedit à tuo seruitio & debitis status mei: eatenus obsecro te, vt sicut vis, scis, & potes ab ea me liberet: & dones mihi propter te, & secundum te remedia ad eius curationem & liberationem congrua & tibi placita. quærete, & de manu tua suscipere: cum plena resignatione in tuum beneplacitum, siue ad infirmitatem siue ad salutem.

Quando iniuria aut tribulatio aliqua tibi à proximo infertur, si non sis conscius te iustam ad hoc ei occasionem dedisse, dic,

Superamandissime IESU: etsi non sum mihi conscius quod huic famulo tuo iustam dederim occasionem, hanc mihi iniuriam inferendi: scio tamen & confiteor, quia propter innumera peccata mea omni confu-

sione

sione & poena sum dignissimus. Vnde etiam reputo nullam mihi in hoc iniuriam fieri: sed potius iustitiam. Propterea laudo paternam tuam providentiam ac charitatem, quæ fortasse iussit, aut certè permisit, huic famulo tuo, mihi crucem hanc inferre, in purgationem mearum contra te offensarum. Et ex hac paterna tua ordinatione crucem hanc immediatè lætus suscipio; eamque quandiu duraverit, volo & per gratiam tuam propono propter te & tecum tolerare: semper gratias tibi agens pro tuæ voluntatis circa me impletione: pro peccatorum meorum pia castigatione: amorisque privati mortificatione: & pro conformitate & communicatione passionum tuarum & fructuum tuæ crucis. Veruntamen quatenus is qui iniuriam hanc sine causa mihi intulit, te ipsum offendit, & se læsit; eatenus doleo de tua offensa: compatior eius malo & damno: & offero me ad faciendum & patiendum quicquid volueris pro reparanda tua offensa: & pro proximi emendatione & iustificatione. Obsecrans te vt dones mihi scire, velle & posse præstare quicquid ad hoc fuerit vtilius. Fac etiam vt hunc proximum meum qui mihi iniuriam hanc intulit, tanquam tuæ paternæ erga me castigationis ministrum, propter te & secundum te amem: pro eo specialius te exorem: & quocumque beneficio pro sua spiritali salute indigerit, illud si possim, amanter ei conferam: sicque corde, verbo, gestu, & opere erga eum me geram & exhibeam: vt in bono vincam malum: & carbones ignis super caput eius congerens, ipsum lu-

crifa

crifaciam, & ad emendationem conuertam.

Quando alium provocans, iniuriam ab eo receperit, dic,

Superamandissime IESU, doleo quòd hunc famulum provocando te offendi, & occasionem te offendendi, sedque vindicandi, illi dedi. Propono per gratiam tuam huiusmodi offensa præcauere. Et offero me tibi ad faciendum & patiendum quicquid volueris aut consuleris pro huius tuæ offensa emendatione & satisfactione, in vnione & virtute tuæ passionis. Obsecrans te vt dones mihi scire, velle & posse implere quicquid ad hoc fuerit vtilius. Et per eandem tuam passionem mihi & proximo meo benignè indulgeas offensam contra te admissam: pro nobis satisfacias: nosque paternè corrigas, emendes, sanes, præserues & iustifices. Cæterum hanc iniuriam ab eo mihi illatam te permittente, & per tuam paternam providentiam ad bonum meum illam ordinante: de eadem paterna tua dispositione gratus suscipio: & quandiu duraverit volo & per gratiam tuam propono propter te, & tecum illam in vnione passionum tuarum tolerare: cum iugi laude & gratiarum actione: cum humilitate & mei abnegatione: cum obsecratione, confidentia & resignatione: cum charitate gaudio & pace: cæterisque spiritus tui fructibus: vt sic quod tibi gratum est faciam: tibi que conformer, & passionum tuarum fructum renouem & applicem: ad tuam gloriam, & omnium salutè, Ecclesiæque veram reformationem.

Brenius

Brevis in qualibet tribulatione aspiratio.

BONE IESU crucem hanc tui amore, & fructuum tuæ crucis desiderio & expectatione, cum gaudio & gratitudine suscipio; & quandiu durauerit tolerare volo, & per te propono. Sed quia nõ sum certus te velle vt ea semper perseueret: ideo cũ plena resignatione te obsecrans, dico Abba Pater, & Domine, si vis, potes me ab hac cruce liberare. Fiat ergo voluntas tua paterna & benigna. Quod si non vis, aut quandiu non vis eam transferre: tu obsecro, adiungens illam tuis passionibus, conforta me ad tolerandũ: conforma me tibi in modo & causa patiendi, vt eadem tecum charitate, humilitate, mansuetudine & benignitate pariar: refice me fructibus spiritus tui: protege me ab omni impatientia, ira & offensa tua: dirige me, vt non nisi propter te, & secundũ te, quæram & assumam remedia congrua & tibi placita: supple quicquid huius crucis occasione omitto: & offer eam ad tuam & sanctorum tuorum laudem, meamque & omnium salutem, veramque Ecclesiæ reformationem & pacem, Amen.

CAPITVLVM OCTAVVM-
DECIMVM, CONTINENS
exercitium generale pro omni-
bus omnium miserorum tribu-
lationibus: quod etiam pro qua-
libet speciali tribulatione pote-
rit exerceri.

*Admonitio, quàm sit utile pro omni-
bus afflictis simul orare.*

*VI*A charitatis debitum exigit vt omnes proximos sicut nosmetipsos amemus: requirit etiam vt pro eorum miseris sicut pro nostris oremus: quod agere exercemus simul opus charitatis & misericordie & participes efficiamur meriti tolerantia earum miseriarum pro quibus oramus: insuper supplemus defectum afflictorum qui non norunt, aut non solent in suis tribulationibus Deum laudare & invocare. Denique quando nostra oratio generalior est, & ex charitate pro pluribus fit: tanto Deo gravior est, qui omnes vult saluos fieri: & semper, si non omnibus pro quibus offertur, saltem pluribus ex illis, qui obicem non ponunt, prodest: nobis verò est semper utilissima, & si aliqua tribulatione premimur, citius & salubrius à Deo excusdimur, orantes non solum pro ea, sed pro omnium miserorum tribulationibus. Propter hoc utilissimum est sequens exercitium frequentare.

O Domine Deus, pater misericordiarum & Deus totius consolationis : præsentēs & imminentes tribulationes Ecclesiæ tuæ, huius regni, ciuitatis, ac diocesis, ac huius domus, prouinciæ, & ordinis nostri : meâque & meorum specialium, omniumque afflictorum, & quacunque tribulatione oppressorum: de manu & dispositione tuâ paternæ prouidentia & benignitatis suscipiens.

2. Ex affectu B. Mariæ, BB. Angelorum, & sanctorum omnium, animarumque purgandarum : ex mea & omnium afflictorum parte: te cum Patre & Spiritu sancto Trinum & vnum. Deum : per suauissimum cor & spiritum tuum, adoro, laudo, amans congratulor, gratiasq; agens, me totum tibi offero: & cum multo spiritus gaudio tibi congratulor, pro paternæ tuæ voluntatis & dispositionis circa nos impletione: sine qua nihil prorsus potest nobis contingere: & per quam omnia conuertis & ordinas in bonum nostrum, si tibi constanter per fidem, spem & charitatem ad hæserimus. Gratias ago pro amore quo hæc aduersa nobis misisti : aut certè ea permitteas ab alijs inferri, ad bonum nostrum illa ordinasti. Denique gratias ago pro omni bono & fructu ad quem has tribulationes ab æterno præordinasti: & maximè vt eas amantèr propter te tolerando, gratum tibi obsequium præstemus: conformemur tibi passo: castigemus peccata nostra: mortificemus priuatum amorem cum suis vitijs: proficiamus in amore tuo & virtutibus: & communicantes tuis passionibus, earum fructum renouemus: sicque tecum Patrem tuum hono-

remus

remus : iram eius auertamus : gratiamque ipsius recuperemus : participemus tuorum sanctorum tribulationibus & meritis, & impetremus nobis & quibus volueris, illuminationem, iustificationem, sanctificationem, liberationem, confortationem, redemptionem, & tandem tuæ diuinitatis æternam retentionem, claram visionem & laudem, fruitionemque & vniõnem beatificam, ad tuam & sanctorum gloriam, omniumque salutem, & Ecclesiæ pacem.

3. Horum omnium fructuum (qui ex patienti & dulci tribulationum tolerantia proueniunt) desiderio & spe, præsentēs & imminentes tribulationes cum gratiarum actione & spiritali gaudio, suscipio, amplector, & quandiu durauerint, tolerare volo, & per gratiam tuam propono.

4. Veruntamen considerans peccata quibus iram tuam meruimus, & his tribulationibus iustam causam dedimus, & peccata quæ harum tribulationum occasione à nobis vel alijs committuntur: & bona quæ per eas omituntur aut impediuntur: desideranter (atque vnam verè & cordialiter) DOLEO de tua multiplici offensa, inhonoratione, vilipensione, contemptu, tuæq; voluntatis transgressione.

5. CONDOLEO miserijs, damnis, malis, & periculis nostris & omnium afflictorum, & affligentium nos. DEFLEO bona quæ per has tribulationes impediuntur. TIMEO ne hæc tribulationes per nostram culpam, & impatientiam sint nobis in ruinam potius quam in salutem.

6. DIFFIDO nos proprijs viribus posse has

K

tribu

tribulationes fructuosè tolerare, aut ab eis liberari. **CONFVGIO** ad te patrem misericordiarum, qui dixisti. *inuoca me in die tribulationis, eruam te & honorificabis me.*

7.

OBSECRo per omnes perfectiones, passionis & miserationes tuas, & sanctorum tuorum: vt sicut potes, scis & vis, nos omnes, (maximè eos quos peccatorum cathena constringit) iisdem oculis **RESPICIAS**, quibus Magdalenam, Petrum, & ceteros poenitètes respexisti, nosque **ILLUMINES** clara cognitione peccatorum nostrorum: **COMPVNGAS**, & extrahas per puram & integram confessionem! **ABLVAS** & emundes in tuo sanguine: **SANES** & sanctifices in tuis vulneribus: **IVSTIFICES** & gratifices in tuis virtutibus:

8.

Et de passionis tuæ (quam nunc simul cum missæ sacrificio tibi offerimus) infinito thesauro plenam satisfactionem Patri tuo pro nobis exhibeas: sicque iram eius à nobis plenè **AVERTAS**: & nihilominus non in ira, sed in misericordia tua castigans nos castiges & à peccatis omnibus plenè expies, mortifices & præferas, quia nulla nocebit aduersitas, si nulla dominetur iniquitas.

9.

Cæterum licet quandiu hæc tribulationes durant & durabunt, credamus eas de paterno corde tuo in bonum nostrum (si volumus) esse ordinatas: quia tamen non sumus certi te velle eas diuini durare: imò quia existimamus tibi gratum esse vt deprecemur pro earum cessatione, ad hoc vt liberius & alacrius tibi seruiamus. Ideo vt sine tuo desiderio satisfaciamus, & solum propter te, & secundum te desiderantes ab eis, si tibi;

pla.

placuerit liberari.

Obsecramus vt intentionem nostræ deuotionis, adiungas efficacis & fortiori tuæ illius attentissimæ, deuotissimæ & efficacissimæ orationis, quam tu pro nobis in orto oliueti, cum sudore sanguineo Deo Patri obtulisti. Tuis ergo verbis, & ex affectu tuo (atque utinam eadem tecum attentione, deuotione & efficacia) te pro me & omnibus afflictis interpellans obsecro. Abba pater, omnia tibi possibilia sunt. O Pater ex quo omnis paternitas in cælo & in terra nominatur: O Pater qui plusquam paterna pietate & benignitate nos persequeris & nostræ salutis curam habes; si vis, potes facillimè ab his imminentibus tribulationibus nos liberare & præseruare.

Cæterum ô Pater sapientissime, beneuolentissime, & potentissime, tu scis qualiter, quando & quibus medijs magis expedit ad tuum honorem, & animarum nostrarum salutem, nos à præsentibus & imminentibus afflictionibus liberari.

Tu vis quod expedit ad honorem tuum, cuius es zelator. Tu etiam vis id quod ad animarum salutem, quarum es amator, pertinet. Tu potes, id quod vis, quia in ditione tua cuncta sunt posita, & non est qui possit resistere voluntari tuæ.

Ergo sicut scis expedire ad honorem tuum & animarum salutem, sicut vis, & sicut potes misereri nostri: miserere Ecclesiæ, regni, ciuitatis, diocesis: miserere huius domus, prouinciæ, & ordinis nostri, miserere tuorum & nostrorum specialium infirmorum,

10.

11.

12.

captiuorum, pauperum, tentatorum & quouis modo afflictorum, propter temetipsum (Deus) inclina aurem misericordiae tuae, & audi voces & gemitus afflictorum. Aperi oculos paternae tuae prouidentiae, & vide desolationes, pericula & impedimenta salutis, quibus afflicti detinemur & inuoluimur. Neque enim in iustificationibus nostris prosternimus preces nostras ante faciem tuam: sed in miserationibus tuis multis & magnis. Exaudi nos ergo piissime Domine, placare offensas nostris, Domine clementissime. Attende nostras miseras & pericula: & fac nobiscum secundum consuetam misericordiam tuam. Ne moreris propter temetipsum, propter nomen tuum, & infinitum tuae passionis meritum, nobis impartiri misericordiam tuam multam & magnam, & a praesentibus & imminentibus tribulationibus eatenus liberationem, quatenus expedit ad hoc, ut mente & corpore expediti, liberi & deuotius tibi famulemur: & ut honor tuus ac cultus veraque religio hic conseruetur, crescat & perseueret.

13.

Et quia tu vis ut ad hoc tibi cooperemur: da nobis scire, uelle & posse ea sola, & ea omnia remedia assumere, quae vis ut assumamus, & sic omnem sollicitudinem in te proiciere.

14.

Ah non permittas nos proprio sensu, aut quavis alia suggestione, aliquid agere vel assumere quod tibi displiceat, aut omittere quod uelis. Sed & si quid per ignorantiam, negligentiam, aut aliter in hoc deliquerimus, tu (obsecro) persuasissimum spiritum tuum, & angelicum ministerium supple, & nobis etiam ignorantibus & negligetibus, aut renitentibus, omnia dirige &

perduc

perduc ad eum finem qui sit ad maiorem tui gloriam, & animarum (quam tantopere concupiscis) salutem.

15.

Quod a tua plusquam paterna bonitate, amanter & fideliter petentes, & confidenter expectantes: ecce praesentes & imminentes tribulationes & necessitates, nosque totos & omnia nostra, Ecclesiam, regnum, ciuitatem, diocesim, domum hanc, prouinciam & ordinem nostrum, tuosque & nostros speciales, infirmos, captiuos, tetatos, pauperes, & afflictos omnes, tuae plusquam paternae pietati, prouidentiae & benignitati: tuae imperiali opulentiae, liberalitati & magnificentiae, tuae diuinae potentiae, sapientiae, bonitati, & charitati: & super omnia tuae super sanctissimae, super laudabilissimae, & super desideratissimae uoluntati, dispositioni, & ordinationi, commendo, permitto, & plenam resigno. Da quod vis, & quantum vis, & quando vis, & sicut nos magis expedire ad honorem tuum, & animarum salutem, quia hoc solum intendimus, concupiscimus, obsecramus & expectamus.

16.

O Pater beneuolentissime, si non vis transferre has tribulationes, si vis etiam alias grauiores immittere, fiat uoluntas tua. Et haec tuae uoluntatis impletio, sit nobis summa exultatio, pro eo quod ex hac aduersorum dulci tolerantia gratum a nobis obsequium recipis & acceptas, in quo tota nostra perfectio & salus consistit. Nullam ergo de manu tua quantumcunque crucem recusamus, imo uero in amore quo pater tuus tibi non pepercit, sed pro nobis te in mortem tradidit, & quo tu proposito tibi gaudio sustinuisisti crucem, confusione contempta, atque inseparabiles in omni uita tua comites uoluntarie elegisti,

K 4

&

& assumpsisti humiliaciones, penurias & pœnalitates multiplices: & quo dedisti sanctis tuis, vt tribulationes omnes cum gaudio & gratitudine assumerent & tolerarent: in eodem inquam amore, intentione & fructu, ecce nos totos & nostros omnes offerimus & resignamus, ad pœsentes & quascunq; alias immiseris aut super nos venire permiseris, humiliaciones, confusiones, opprobria, penurias, & damna bonorum, pœnalitates, labores & incommoda: seruitutes, subiectiones & obedientias, dolores, tristitias & compassionis, cruciatus & infirmitates: sanguinis effusiones & bonorum direptiones, sensuum afflictiones & abstinentias, carceres & captiuitates, mortemque quantumuis ignominiosam & crudelem, & alias quascunq; cruces externas vel internas.

17. Dissidentes quidem prorsus de nobis, & de nostra hac resignatione & pœparatione nihil pœsumentes. Sed in te plenè confidentes, & obsecrantes vt tui amore & imitatione, zeloque iustitiæ, tuo merito, & missæ sacrificio, tuo septiformi dono, & angelico ministerio, B. Mariæ & omnium sanctorum ac electorum tuorum exemplis, precibus & auxilijs:

18. Dones nobis pœsentes & quascunq; alias super nos aut nostros venire permiseris tribulationes, de manu tua & ordinatione paterna semper suscipere, tanquã medicinã saluberrimam, tanquã pignus tui amoris certissimum, tanquã calicem salutarẽ, tanquã anulũ desponsationis, occasionemq; lucri maximi: & easdẽ quandiu durauerint in vnione

tuarum

tuarum passionum tolerare: cum iugi laude & gratiarum actione, cum profunda humilitate, & perfecta nostri abnegatione, cum frequentibus obsecratione, plena confidentia, & integra resignatione, cum charitate, gaudio & pace: cum patientia, longanimitate & mansuetudine, cum bonitate & benignitate: cum fide, fidelitate & modestia, cum continentia & castitate: cum innocentia & securitate: cum prudentia cordis & oris sapientia: cum simplicitate & finali perseuerantia.

19. Sic vt per singula momenta possimus illum fructum percipere, ad quem ab aeterno illas tribulationes ordinasti: & quem tuis passionibus nobis promeruisti: sic vt eas amanter tolerando gratum tibi obsequium pœstemus, tibi conformemur, peccata nostra castigemus, mortificemus amorẽ priuatum, proficiamus in amore tuo & virtutibus, communicantes tuis passionibus earum fructum renouemus, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, ac veram Ecclesiæ & regni huius, domus & ordinis nostri reformationem & pacem.

Sequitur obsecratio pro persecutoribus & inimicis, omittenda quando orare vis pro tribulatione qua non à persecutore, sed à Deo tibi aut alijs infertur.

Obsecramus etiam te pro his qui nos affligunt, odèrunt & persequantur, aut qui nos vnquam læserunt vel post hac offendent & persequentur: tanquam pro pœcipuis bene-

factoribus & amabilibus instrumētis ac ministris tuis, quibus nos purgas, castigas, exerces, perficis & multis ditas spiritalibus bonis. Obsecramus inquit, ex tuo affectu, tuisque verbis, pro eis te interpellantes: Pater ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt: nesciunt planè quàm grauitè te offendunt & irritant: quātum damnum & reatum sibi acquirunt, & quantum bonum nobis afferunt. Igitur ò Bone Domine, ne statuas illis hoc in peccatum. Sed quia in hoc sunt ministri tuæ erga nos iustitiæ, & paternæ castigationis ac prouidentię: tu pro bonis, quorum occasionem nobis præbent, redde illis septuplum: Infundens eis sepriformem spiritum tuum, qui eos illuminet, compungat, iustificet, & beatificet, & fac ut eos propter te, secundum te, & per te, amemus dulciter, sapienter & efficaciter, bonum illis optemus, & specialiter te pro eis exoremus, & quodcunque poterimus beneficium salutis eorum conferre, illis exhibeamus: sicque erga eos corde, verbo & opere nos præstemus, ut non vincamur à malo eorum, sed in bono malum vincamus, & carbones ignitæ caritatis super capita eorum congeramus.

Ah Domine purga nos & præserua ab omni ira, indignatione, odio, amaritudine, displicētia, murmuratione, queremonia, detractione, maledictione & vindicta aduersus personam proximorum qui nos persequuntur.

Purga nos etiam & præserua ab omni impatientia, inordinata tristitia, detectione mentis, pusillanimitate spiritus, diffidentia, timore vano, anxia sollicitudine, & pertur-

batione.

batione: præserua à perplexitate, indiscretione, imprudentia, extrouersione, vanæ consolationis quæstione, & omni vitio. Et dona nobis per suauissimum spiritum tuum & angelicum ministerium, velle, scire & posse nos in his & in futuris tribulationibus sic gerere sicut tibi gratius fuerit: nec aliter remedia contra has tribulationes quærere vel recipere, quàm purè propter te, id est, quia tu vis, & SECUNDVM TE, id est, sicut & eo modo quo vis, ET PER TE, de manu tua ea sumendo, & TECVM, in tua vnione & præsentia manendo: idque cum plena resignatione recipiendi equali animo, ac gaudio consimili, harum tribulationum continuationem (si volueris aut permiseris) sicut liberationem ab eis reciperemus. Ah non permittas nos ad remedia illicita aut minus tibi placita confugere, vel ea acceptare.

Obsecramus etiam ut tu per infinitum tuæ passionis thesaurum, & angelicum ministerium, suppleas abundè quicquid boni harum tribulationum occasione, facere impedimur.

Et ut has nostras & nostrorum omnium specialium afflictiones præsentēs & futuras, tuis & sanctorum tuorum passionibus & meritis adiungens, acceptes, gratifices, perficias, easdèque sic tuis vnitas & immerfas, nunc & in hora mortis nostræ, patri tuo simul cum sacrificio Missæ oblato & offerendo, offeras: in omnigenam hostiam, pro nobis, tuisque & nostris omnibus viuīs & defunctis, pro quibus tu nos vis, aut tenemur vel intendimus specialius exorare.

- K 6 Sicque

Sicque efficaciter Patrem tuum honores, iram eius auertas, gratiam, amicitiam, dona eius & virtutes per peccata nostra deperditas nobis restituas, nosque illumines, iustifices, sanctifices, liberes, confortes, redimas, tandemque perducas, ad tuæ diuinitatis æternam possessionem & adorationem, claram visionem & laudem: beatificamque fruitionem, & vnionem: ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, veramque Ecclesiæ & regni, huius domus & ordinis nostri reformationem & pacem.

Suauiſſime I E S V, hæc omnia quæ orando postulauimus, de paterna benignitate fidelitate, & omnipotentia tua, fideliter, humiliter, & confidenter expectantes: Ecce nos totos nostrosque omnes & omnia nostra, præſentesque & imminentes tribulationes tibi commendamus, qui es tota fiducia nostra: tibi offerimus, qui es spes nostra certissima: In tuum cor amantissimum omnem nostram sollicitudinem proicientes, qui curâ de nobis plusquam paternam esse non dubitamus. Sicut ergo vis, scis, & potes nostri miserere, & quantum infirmiores sumus, tanto magis per suauiſſimum spiritum tuum & angelicum ministerium nos semper & ubique confortas, dirige, honesta, pacifica, in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi ad tuam gloriam & omnium salutem, Amen.

Sequitur Exercitium prædictum breuius comprehensum.

Superamandissime I E S V, tribulationes

Ecclesiæ, regni, huius domus, & ordinis, tuamque & nostrorum omnium afflictorum suscipio de manu tuæ prouidentie, sine cuius dispositione nihil potest nobis contingere: & per quam ad bonum nostrâ omnia conuertis & ordinas, si tibi adhæserimus, gratias tibi ago pro omni fructu ad quem ordinasti has tribulationes: quas tanquam salutare gaudens amplector, resignans me ad eas tui amore libenter tolerandas quandiu volueris. Veritamen cõsiderans peccata quibus iram meruimus, de his DOLEO: COMPATIOR miseris & periculis afflictorû: DEFFLEO bona quæ per has tribulationes impediuntur: TIMEO ne illæ sint nobis in ruinam: DIFFIDO nos posse ex nobis eas vtiliter sufferre, aut euadere: CONFUGIO ad te patrem misericordiarû: OBSECRANS te per omnes perfectiones & miserationes tuas vt nos illumines, compungas, extrahas, abluas, & emendes, sanes & sanctifices, iustifices & gratifices: & de passionis tuæ thesaurò pro nobis satisfaciens, iram patris tui à nobis auertas, nobisque placatus, adiungas nostram orationem efficacie tuæ orationis in horto Oliueti factæ. Tuis ergo verbis, & ex tuo affectu, te interpellantes obsecramus: Abba pater, omnia tibi possibilia sunt: Pater qui plusquam paterna pietate nos prosequeris, si vis potes nos liberare. Eya ergo pater amantissime, misericordissime & benignissime, si vis, si sit honor tuus, si animarum nostrarum salutem quam tantopere concupiscis, expedit: & sicut potes scis & vis, trãffer à nobis omnibus has tribulationes: vt liberius tibi seruiamus. Veruntamen non no-

stra, sed tua voluntas fiat. Pater si non vis has tribulationes transferre: aut si vis alias etiam grauiiores immittere: fiat voluntas tua, sed quia nimis fragiles & impatiētes sumus: Tu (obsecro) aditigēs nostras passiones tuis: conforta nos, ad patiendū: conforma nos in modo patiendi, vt eadem tecū humilitate, patientia, mansuetudine, charitate & benignitate patiamur. REFICE nos fructibus spiritus tui inter patiendum. PROTEGE & praeserua ab omni impatientia, ira, amaritudine, pusillanimitate, & extrouersione, ceterisque vitijs. DIRIGE nos prudenter in his tribulationibus, vt non nisi propter te & secundū te, licita & conuenientia remedia quæramus & fuscipiamus. SUPPLE quicquid per has tribulationes impedimur facere. OFFER illas tuis passionibus vnitas Deo patri in omnigenam hostiam. REFER nobis & omnibus pro quibus tu nos vis, aut tenemur vel intendimus specialius exorare, fructum omnem tuæ passionis: nosque totos sicut vis, & scis, & potes, rege, posside, transforma, vni & clementer exaudi: ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem: veramque Ecclesiæ & regni, huius domus, & ordinis nostri reformationem & pacem, Amen IESV benignissimè intercedente Beata Maria & omnibus Angelis & sanctis tuis.

L A V S D E O .

TRACTA

TRACTATVS
SECUNDVS EXERCITIORVM SPIRITUALIUM quæ ad viam illuminatiuam magis pertinent.

INDEX CAPITVLORVM
& *materiarum seu sententiarum precipuarum in singulis huius libri capitulis contentarum.*

Capitulum primum continet præfationem in qua hæc habentur.

- 1 **D** *Affio Domini nostri Iesu Christi est cætera rum meditationum fundamentum. 250*
- 2 *In passione Domini quatuor consideranda: causa, opus, modus, & fructus. ibid.*
- 3 *Quatuor à nobis Christo passo sunt rependenda, scilicet amor, crucis amplexus, virtutum eius imitatio, & pro fructibus passionis eius obsecratio. 251*
- 4 *Quo ordine hæc quatuor, in hoc*

tractatu

- tractatus tradantur.* 251
- 5 *Hac exercitia debent ab his assumi, qui iam in via purgatiua sunt versati. ib.*
- 6 *Amoris exercitia, ad quem finem in exercitijs huius tractatus sint assumenda.* 252
- 7 *Ad amorem unitiuum nullus debet presumere assurgere, neglecta sui abnegatione, & crucis amplexu.* 253
- 8 *Ordo & modus seruandus in singulis decem meditationibus, in quas hic tractatus diuiditur.* *ibid.*

CAPITVLVM SECVN-
DVM CONTINET ORA-
TIONEM PREPARATORIAM ANTE ME-
DITATIONEM IN QUAE HEC HABENTUR.

- 1 *Deo gratum est vtr exercitijs spiri-
tualibus insistamus.* 255
- 2 *Ex puro Dei amore & obedi-
entia est illi insistendum.* 256
- 3 *Vary actus qui in exercitio spiri-
tuali exercendi sunt.* *ibid.*
- 4 *Confessio propria insufficientie &
indignitatis ad ista exercitia.* *ibid.*
- 5 *Imploratio diuinae gratiae.* 257
- 6 *Nonem necessaria ad fructuose*

medi

- meditandum, nouem vocabulis expres-
sa.* *ibid.*
- 7 *Alia nouem meditati valde uti-
lia pro sua meditationis directione, &
prosecutione.* *ibid.*
- 8 *Nouem condiciones seu modi ora-
di ad impetrandū valde efficaces.* 258
- 9 *Nouem sacra media per qua ob-
secratio fit efficax.* *ibid.*
- 10 *Alia breuior oratio preparato-
ria.* 259
- 10 *Alia adhuc breuior.* *ibid.*
- 12 *Breuisima preparatio, prae-
mittenda quando non vacat, aut libet alias
legere.* *ibid.*

CAPITVLVM TERTIVM
CONTINET PRAEFATIO-
NEM COMMUNEM SINGULIS DECIM
MEDITATIONIBUS PRÆMITTENDAM
VBI HÆC HABENTUR.

Annotatio in hanc præfationem
docens quæ in ea, & quo or-
dine tractentur.

- 1 *Quatuor de Christo credenda &
profitenda.* 162

2 *Decem*

2 Decem superlatiua nomina ad meditantis mentem eleuandam uiliffima. 250

3 Christus cum patre & Spiritu sancto unus est Deus, una cum illis adoratione uenerandus. *ibid.*

4 Quam reuerenter Ecclesia triumphans Deum adoret. *ibid.*

5 Confessio ueritatis & indignitatis propria. *ibid.*

6 Confidentia ex Dei dignatione. *ib.*

7 Pura intentionis directio. 261

8 Assumptio affectus beatorum. *ibid.*

9 Extensio orationis ad omnes fideles, uiuos & defunctos. *ibid.*

10 Cordis Christi assumptio. *ibid.*

11 Adoratio sanctissima Trinitatis, per tres anima vires superiores. *ibid.*

12 Gratiarum actio generalis, cum sui perfecta oblatione & resignatione. *ib.*

13 Specialis gratiarum actio pro beneficijs predestinationis, creationis & redemptionis. *ibid.*

14 Peculiaris gratiarum actio pro Christi passione. 262

15 Tres Christi patientis qualitates consideranda ante singulas passionis meditationes. *ibid.*

CAPITVLVM QVARTVM CONTINET TABULAM GENERALEM, SIMUL COMPLECTENTEM DECEM MEDITATIONES PASSIONIS DOMINICÆ: VBI HÆC HABENTUR.

1 Varia nomina & officia Christi patientis. 267

2 Et similiter varia nomina & conditiones hominum pro quibus passus est Christus: utraque per decem numeros distincta. *ibid.*

3 Charitatis ex qua Christus dignatus est decem qualitates. 269

4 Decem genera & capita passionum Christi. 270

5 Virtutes quas Christus patientes in se expressit, per decem classes distincta. 271

6 Vitia dictis virtutibus contraria, à quibus ut nos purgaret Christus dignatus est pati. 272

7 Pœna inferni à quibus sua passione nos redemit Christus. 273

8 Præmia paradisi, ad que merito passionis Christi producimur. 275

9 Angelorum & Sanctorum ordines, ad quorum societatem per Christi

passionem peruenire speramus. 277
 IO Actus & exercitia beatorum
 ad qua ut tandem pertingamus Chri-
 stus sua passione promeruit. ib.

IN CAPITVLO QVIN-

TO HÆC HABENTVR
 præfatio breuior præmittenda
 singulis decem meditationibus:
 quando alia prolixior non assu-
 metur.

- 1 Prima meditatio de Christi op-
 probrijs & irrisionibus eiusq₃ humilita-
 te. 281
- 2 Secunda meditatio, de Christi pe-
 nurijs, eiusq₃ paupertate spiritus. 283
- 3 Tertia, de Christi laboribus &
 huius exilij poenis: eiusq₃ patientia &
 mansuetudine. 284
- 4 Quarta, de Christi seruitute, sub-
 iecctione & obedientia. 285
- 5 Quinta, de Christi tristitijs & do-
 loribus internis: eiusq₃ contritione, com-
 passione & oratione. 287
- 6 Sexta, de Christi flagellis, vulneri-
 bus, & crucialibus: eiusq₃ esurie, Zelo &
 fortitudine. 288

- 7 Septima, de Christi nudatione, &
 sanguinis sui effusione: ac eius miseri-
 cordia & liberalitate. 289
- 8 Octaua, de spinea coronatione &
 sensuum afflictione: ac temperantia &
 munditia cordis Christi. 291
- 9 Nona, de Christi captiuitate &
 vinculis: eiusq₃ libertate & pace ac pa-
 cificatione. 292
- IO. Decima, de Christi morte, &
 generalissima passione, eiusq₃ tolerantia
 propter iustitiam. 293

IN CAPITVLO SEXTO hæc habentur.

- 1 Oblatio passionis meditate. 294
- 2 Obsecratio pro igne diuini amo-
 ris accendendo. ibid.
- 3 Tabula nominum Dei amabi-
 limum in decem classes distincta, quarum
 singula quinque ternaria nominum con-
 tinent, applicanda singulis decem me-
 ditationibus. 296
- 4 Obsecratio pro diuersis modis
 amandi Deum. 306
- 5 Oratio pro diuersis actibus amo-
 ris exercendis. 308

- 6 *Obsecratio pro alijs actibus amandi.* 309
- 7 *Oratio pro Dei presentia sentienda & intentione recta habenda.* 310
- 8 *Oratio pro duodecim modis perfectè obediendi.* 312
- 9 *Oratio pro impletione eorum, qua Deo grata esse nouimus.* 313
- 10 *Oratio pro fuga & odio eorum que Deo displicent.* *ibid.*
- IN CAPITVLO SEPTIMO hæc habentur.
- 1 *Fructus ex abnegatione sui & crucis baiulatione prouenientes.* 315
- 2 *Media sacra per que iuamur ad abnegandum nos & crucem tollendam.* 317
- 3 *Oratio pro abnegatione proprii sensus.* *ibid.*
- 4 *Oratio pro odio sui, & abnegatione ac persecutione propria voluntatis.* 318
- 5 *Oratio pro discreta sumptione delectabilium uisium.* 319
- 6 *Oratio pro deuotè amplectenda cruce quam sponte assumimus.* *ibid.*
- 7 *Oratio pro toleranda cruce que ab alio nobis infertur.* *ibid.*

- 8 *Modus fructuose ferendi quamcunque crucem.* 322
- 9 *Oratio pro fructibus crucis percipiendis.* *ibid.*

IN OCTAVO CAPITVLO hæc habentur.

- 1 *Obsecratio generalis pro imitatione uirtutum Christi.* 323
- 2 *Tabula continens decem classes uirtutum, singulis decem meditationibus applicandas.* 324

IN NONO CAPITVLO hæc habentur.

- 1 *Obsecratio pro remissione peccatorum contra uirtutes Christi commissorum.* 329
- 2 *Oblatio passionis Christi, cum sui resignatione ad omnem crucem.* 330
- 3 *Obsecratio pro faciendis dignis poenitentia fructibus.* 331
- 4 *Oblatio meditationis facta & omnium bonorum operum.* 332
- 5 *Nonem oblationum genera notatu digna.* 333

6 *Obsecratio pro fructibus passionis Christi.* 333

7 *Nonem illuminationes & iustificaciones quas per Christi passionem consequimur.* ibid.

8 *Obsecratio pro actibus beatorum exercendis.* 335

IN CAPITVLO DECIMO
hæc habentur.

1. *Prefatio communis, ante meditationes quinque ternariorum cuiuslibet meditationi assignatorum præmittenda.* 336

2. *Meditatio in primum ternarium primæ meditationis, quod est: præcognitor, elector, prædestinator.* 337

Qualiter in meditatione singulorum ternariorum sit procedendum. 339

4. *Qualiter sit ternarijs utendum omni loco per iaculatorias orationes.* 342

5. *Quatuor meditationes in hæc quatuor ternaria primæ meditationi assignata pater, frater, sanctificator.* 347

6. *Pater misericordiarum, particeps nostrarum miseriarum, Deus totius consolationis.* 348. 349

7. *Præsentissime, intentissime, promptissime.* 349

8. *Superdignissime, superaffabilissime, superdelitiosissime.* 352

CAPITVLVM VNDECIMUM continet quinque meditationes, in hæc quinque ternaria secundæ meditationi assignata.

1. *Plasmator.* 2. *Creator.* 3. *Assimilator.* 354. 355. 356

2. *Iudex.* 2. *Advocate.* 3. *Iustificator.* 357. 358. 359

3. *Pater futuri seculi.* 2. *Comes & Dux iuuenis.* 3. *Sublenator in itinere.* 359. 360. 361

4. *Misericordissime.* 2. *Patientissime.* 3. *Benevolentissime.* 362. 363

5. *Reuerentissime.* 2. *Honorantissime.* 3. *Desiderabilissime.* 364. 365

CAPITVLVM XII. CONTINET quinque meditationes, in hæc quinque ternaria terciæ meditationi assignata.

1. *Conseruator, gubernator, inspirator.* 366. 367. 368

2. *Rex, princeps, rector morum.* 369. 370. 371

3. *Rex perennis gloria, particeps exilij*

nostri, consolator optime. 372.373
 4 *Placabilissime, clementissime, beneficientissime.* 374.375.376
 5 *Maxime, gloriosissime, optime.* 376.377

CAPIT. XIII. CONTINET

5. meditationes, in hæc 5. ternaria quarræ meditationis.

1 *Regenerator, redemptor, viuificator.* 378.379.380
 2 *Domine, Emanuel, amice.* 381.382.383
 3 *Dominator, ministrator, amator.* 383.384.385
 4 *Amandissime, amantiissime, amantiissime.* 385.386.387
 5 *Prestantissime, lucidissime, quietissime.* 387.388.389

CAPIT. XIII. CONTINET

5. meditationes, in hæc 5. ternaria quintę meditationi assignata.

1 *Purgator, illuminator, inflammator.* 390.391
 2 *Præceptor, magister, legifer.* 392.393.394
 3 *Instructor, consultor, adiutor.* 395.396

4 *Piissime, compatiensissime, dulcissime.* 397.398
 5 *Pretiosissime, familiarissime, secretissime.* 399.400.401

CAPIT. XV. CONTINET

5. meditationes, in hæc 5. ternaria 6. meditationi ascripta.

1 *Nutritor, vestitor, prouisor.* 402.403
 2 *Pastor, hospes & conuina, uisitor.* 404.405.406.407.408
 3 *Imperator, Dux & puguator, triumphator.* 409.410.411
 4 *Esurientissime, fortissime, constantissime.* 411.412.413
 5 *Excellentissime, victoriosissime, incundissime.* 413.414

CAPIT. XVI. CONTINET

5. meditationes in hæc 5. ternaria septimæ meditationi assignata.

1 *Culpe dimissor, pœne relaxator, gratia & iustitia restitutor.* 415.416.417.418.419
 2 *Creditor, fideiussor, retributor.* 420.421.422
 3 *Largitor omnium bonorum, sacerdos &*

impetrator, conseruator & multiplicator datorum. 423.424

4 *Opulentissime, liberalissime, magnificentissime.* 425.426

5 *Iustissime, veracissime, gratiosissime.* 42.428

CAPIT. XVII. CONTINET 5. meditationes, in hæc 5. ternaria 8. meditationi propria.

1 *Eduktor, vocator, susceptor.* 429.

430.431

2 *Protector, custos, medice.* 432.433

3 *Tutor, Samaritane, curator.* 434.

435.436

4 *Potentissime, sapientissime, sanctissime.* 436.437

5 *Altissime, speciosissime, suauissime.*

438.439

CAPIT. XVIII. CONTINET 5. meditationes, in hæc 5. ternaria nonæ meditationi ascripta.

1 *Pater desponsans, sponse, dotator.*

440.441.442

2 *Liberator, IESV Saluator, pacificator.* 443.444

3 *Antique dierum, inuenis candidus & rubicunde, amator castissime.* 445.

446.447

4 *Benignissime, fidelissime, certissime.*

447.448.449

5 *Vulnissime, honestissime, delectabilissime.* 449.450

CAPIT. XIX. CONTINET

5. meditationes, in hæc 5. ternaria, decimę meditationi ascripta.

1 *Defensor & susceptor in morte, susceptor, glorificator.* 452.453.454

2 *Deus, homo, omnia in omnibus.*

455.456

3 *Adoptator, promissor, redditor.* 457

4 *Proxime, inseparabilissime, echaritate plenissime.* 459.460.461

5 *Perfectissime, nobilissime, beatissime.* 461.462.463

CAP. XX. HÆC CONTINET.

1 *Admonitionem qua docetur, qua virtutes & quo ordine ac modo, in sequentibus explicentur, & qualiter pro his obtinendis instantius & efficacius sit obsecrandum.*

Obsecrationes, pro his virtutibus, prime meditationi asignatis. 471

2 *Pro humilitate.* 479

3 *Pro timore & reuerentia.* 481

4 *Pro taciturnitate.* 484

5 *Pro modestia & verecundia.* 487

CAPIT. XXI. CONTINET

obsecrationes pro his 4. virtutibus 2. meditationi assignatis.

- 1 *Pro paupertate.* 489
- 2 *Pro sobrietate.* 495
- 3 *Pro castitate.* 498
- 4 *Pro pietate in Deū & deuotione.* 500

CAPIT. XXII. CONTINET

obsecrationes pro his virtutibus tertiæ meditationi assignatis.

- 1 *Pro austeritate.* 502
- 2 *Pro patientia.* 504
- 3 *Pro mansuetudine & benignitate.* 506

CAP. XXIII. CONTINET

obsecrationes pro his virtutibus quartæ meditationi assignatis.

- 1 *Pro charitate proximi.* 510
- 2 *Pro obedientia erga prelatos.* 515

CAP. XXIII. CONTINET

obsecrationes pro his virtutibus quintæ meditationi assignatis.

- 1 *Pro contritione de peccatis.* 518
- 2 *Pro lætu miserie presentis exilij.*
ibidem.
- 3 *Pro compassione erga Christū.* 523
- 4 *Erga proximos.* 525
- 5 *Pro gratia dignè orandi.* 527

CAP. XXV. CONTINET

obsecrationes pro his virtutibus sextæ meditationi ascriptis.

- 1 *Pro esurie iustitia.* 528. 529
 - 2 *Pro strenuitate, alacritate, vigilantia, diligentia, deuotione, & seruore.*
- 530
- 3 *Pro seueritate benignitate & discretionem tam erga se quam erga proximos.* 531

4 *Pro magnanimitate, fortitudine, & constantia.* 534

CAP. XXVI. CONTINET

obsecrationes pro his virtutibus septimæ meditationi assignatis.

- 1 *Pro misericordia.* 536
- 2 *Pro veritate.* 538
- 3 *Pro iustitia, erga Deum, erga se, erga prelatos, erga subditos & omnes proximos.* 539
- 4 *Pro gratitudine erga Deum, & erga benefactores.* 542
- 5 *Pro liberalitate.* 544
- 6 *Pro magnificentia.* 545

CAP. XXVII. CONTINET

obsecrationes pro his virtutibus octauæ meditationi ascriptis.

1 *Pro temperantia & continentia sensuum.* 546

2 *Pro cordis munditia.* 547

3 *Pro spiritus elevatione & contemplatione.* 549

CAP. XXVIII. CONTINET

obsecrationes pro his virtutibus novæ meditationi assignatis.

1 *Pro prudentia.* 552

2 *Pro sapientia.* 553

3 *Pro eloquentia Christiana.* 554

4 *Pro simplicitate.* 555

5 *Pro pudicitate & puritate.* 557

6 *Pro pace & unione interna.* 559

7 *Pro pacificatione cum Deo, cum proximis inter proximos, & inter Deum ac hominem.* 560

CAP. XXIX. CONTINET

obsecrationes pro his virtutibus decimæ meditationi ascriptis.

1 *Pro tolerantia afflictorum propter iustitiam.* 565

2 *Pro fructibus Spiritus sancti ad tolerandum adversa viliter necessarius.*

567

PRÆFATIO IN

SECUNDVM TRACTATVM

EXERCITIORVM SPIRITUALIUM.

CAP. I.

VI A passio Domini est ceterorum exercitiorum verū & firmum fundamentum, idē iste secundus tractatus continens varia viæ illuminationis exercitia, diuiditur per decem meditationes Dominicæ passionis, quorum singulis alia exercitia adduntur & applicantur, vt ex merito eiusdem passionis, Deo gratiora, & ad impetrandum efficaciora, nobisque fructuosiora reddantur.

Ex ipsa enim passione Domini, & in ipsa non solum habemus exemplar quo instruamur & excitemur: sed etiam meritum & auxilium quo iuuemur & confortemur, ad Deum amandum, & pro eius amore patiendum & agendum quicquid ipse voluerit.

Porrò in ipsa Christi passione. Primò, attendere debemus causam quæ ipsum mouit & impulit ad patiendum, quæ est charitas nimia erga nos. Secundò, opus ipsum passionis, seu ea quæ passus est Christus, in quo reuocet perfecta abnegatio sui, & crucis amplexus

1.
Passio Domini est fundamentum aliarum meditationum.

2.
Quatuor in passione Domini consideranda.

atque baiulatio. Tertio, modū cū quo passus est Christus, in quo virtutū omnium perfectissimum exemplar inuenitur. Quarto, fructum & finem propter quem passus est Dominus, qui est nostra redemptio, illuminatio, iustificatio, sanctificatio, & glorificatio.

3.
*Quasi nos
à Christo
passo ve-
penden-
da.*

Vt autē huic passioni gratos nos exhibeamus, & conformemur (quod ante omnia nobis est ad salutem, & omnem profectum spiritualem necessarium) debemus, Primo, charitati eius, per amorē reciprocum respondere. Secundo, ex eius amore & imitatione nos ipsos abnegare, & crucē nostrā tollere. Tertio, ex eodem amore virtutes eius imitari & opere exercere. Quarto, pro fructibus eiusdem passionis obsecrare, & gratias agere, atq; ad aeternā beatitudinem (quę omnium finis est) aspirare.

4.
*Quo cr-
dine hac
quatuor
hęc tra-
duntur.*

Quę omnia in sequentibus exercitijs, studiosē & deuotē frequentatis perficiuntur. In exercitia enim passionis (quod per decē meditationes distinguitur) exprimitur quis & qualis: pro quibus & qualibus: ex quali & quāta charitate, quę & quā, dura ac indigna: cum quibus & quo fructi ac sine passus sit Christus Dominus. Deinde sequitur peculiare amoris exercitiū, per considerationem diuersorum nominum Dei amabiliū, & perseverentē obsecrationē pro impetrādo Dei amore & actibus eius. Tertio loco ponūtur exercitia pro abnegatione sui ipsius, & crucis cuiuslibet amplexu & tolerātia. Quarto, subiungitur obsecratio p imitatione virtutū Christi. Quinto, sequitur deprecatio veniē pro defectibus & vitijs cōtra ipsas virtutes commissis. Postremo fit oblatio totius exercitij, cum ob-

seccratione

secratione pro fructibus, & sine passionis Christi impetrandis. Ceterum cū hęc exercitia proponantur proficientibus, & in via illuminatiua sese exercere cupientibus, ab his debeat frequentari, qui à carnalibus & mundialibus desiderijs iam abstracti, per exercitia contritionis, & alia quę in primo tractatu sunt tradita, in via purgatiua sese probē exercuerint. Vanum enim & præsumptuosum esset ad hęc spiritualia exercitia assurgere, & in his se exercere, priusquā peccati affectus fuisset per verā poenitentia extinctus, & cōscientia à peccatis purgata. Quoniā in maleuolā animā non introibit sapiētia, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Qui verō fuerit studiosē exercitatus in exercitijs primi tractatus quę ad viā purgatiuā pertinet, cū multa facilitate & promptitudine poterit in sequentibus exerceri. In quibus amoris exercitia ad hoc assumet & diriget, vt per ea diuino amore succensus, possit per eundē amorē & propter eū facilius & efficacius seipsū abnegare, crucē suā tollere & Christi virtutes sectari, non autē vt ad sublimē illam vnionem & transformationē diuinā statim perueniat. Qui enim neglecta sui ipsius abnegatione & crucis amplexu, virtutūq; exercitatione, præsumeret se totū tradere exercitio vnitiui amoris per dulces & ardētes aspirationes, quātō altius in cōtēplatione volaret, tātō periculosius staret, & occurrente tentatione vel sensibilis gratiæ, & deuotionis subtractione, grauius caderet. Si tamen aliquis nondum in prædictis satis exercitatus, & versatus, senserit aliquando apertē Dei tractum ad cōtemplationis gustum, & amorosam

5.
*Hęc exer-
cicia de-
bent assu-
mi ab his
qui in
via pur-
gatiua
sunt exer-
citant.*

6.
*Amoris
exercitia
qualiter
sunt hic
assumen-
da.*

vnione ipsū inuitantis & trahētis (sicut aliquando quosdā dignatur Dominus in suis benedictionibus praeuenire) nō debet tractū illū contēnere, vel repellere: sed humiliter, & cum gratiarū actione suscipere ac sequi, quādiu durauerit, atq; ea eius gustu sese viriliter postea accingere ad sui ipsius abnegationem, crucis amplexū & virtutū exercitationē. Si enim sentiens huiusmodi tractū, quiesceret in eius delectatione & dulcedine, & negligeret seipsū abnegare & aduersa pati, vel si inde gloriaretur, & sibi complaceret, abuteretur dono Dei, grauiterq; Deū irritaret, atq; nisi respiceret, tāto grauius caderet, quāto altius fuisset eleuatus. **N**VLVS ergo praesumat sine speciali tractu Dei, ad amorē illū vnientē statim aspirare, & se totum in eius exercitio occupare, nisi prius in vitiōrū, & priuati amoris mortificatione, virtutumq; praxi & ornatu se fideliter exercuerit. Et qui speciali tractu praueus amorē illū vnientē gustauerit, studeat ex eius gustu proficere in sui abnegatione & virtutibus, atque inde humilior & timorator fiat. Quod si Deus talē tractū specialē ab eo postea subtraxerit, tūc quasi nihil antea de diuina dulcedine gustasset, submittat se humiliter alterius (si quē habet spiritualē patrē) directioni, & permittat se tāquā nouū tyronē in mortificatione exerceri. Si enim de gustato Dei tractu elatus & confusus, neglexerit directoris sui consiliū sequi, pro certo à demone, vel à se ipso decipietur. Ergo quicūque exercitia ista proficiētibus propōita & accommodata, suscipere voluerit, contētus sit in exercitio amoris eatenus, & tādiu se exercere, quoad senserit se

7.
Ad amorem vnientem non est statim assurgendum.

per

per illud inflāmatū ardēri amore Dei, & desiderio seruētī sese propter ipsū abnegādi, & crucē omnē tolerādi virtutesq; eius imitandi.

Ceterū licet sequētia exercitia prolixiora videātur, si tamen modo & ordine infra praescribendis exerceātur, facilia & iucunda videbuntur. Neque enim ea proponūtur, vt simul omnia debeant exerceri, sed vt paulatim ab vnoquoq; eatenus assumātur, quatenus ingenij eius capacitas, deuotio, status, & otii ei per mittūt illa assumere, & his sic vacare, vt ab alijs ex suo statu vel officio debitis nō retardetur.

Porrò in singulis decē meditationibus sequentibus hunc ordinē & modū (ō studiose exercitator) seruabis. In primis praemitte orationē prolixiorē quādo voles inchoare vnam ex sequētib; decē meditationibus. Quando verò iam vna hora inchoatā meditationem, sequēti hora ad meditandū tibi assignata, vales prosequi, vt tere tārū breuiori oratione preparatoria. Post orationē preparatoriā lege praefationē generālē prolixiorē, vel breuiorē, pro vt tibi per otii licuerit & libuerit. Praefationi subiunge vnam meditationē de Domini passione, putā primam. Postea offer passionem meditātam cum obsecratione pro igne diuini amoris obtinendo. Deinde lege & meditare adorationes & obsecrationes super quinque ternarijs amabiliū Dei nominū primae meditationi applicatorū. Post haec subiūge exercitia pro diuersis actibus amoris diuini, pro abnegatione sui, & baiulatione crucis, & pro imitatione virtutū Domini nostri **I**ESV Christi. Deinde peculiatiter obsecra pro praxi earum virtutū quae primae meditationi sūt assignatae.

8.
Ordo & modus seruandus in sequētib; meditationibus.

Postremo

Postremò pro cõclusionẽ totius meditationis veniã deprecare pro culpis cõtra virtutes meditationis cõmissis. Deinde offer Deo meditationis exercitiũ, & obsecra pro fructibus passionis. Sic primã meditationẽ perficies: qua absoluta, secundã simili ordine & modo excerebis. Deinde terciã, & reliquas suo ordine: in singulis hæc tria tantũ varians scilicet meditationẽ Dominicæ passionis: quinque ternariorũ nominũ Dei cõsiderationẽ, & obsecrationẽ pro peculiaribus virtutibus cuilibet meditationi assignatis. Cetera enim in singulis decẽ meditationibus sunt exercenda, sicut in prima meditatione dictũ est illa debere assumi & excerci. Si tamẽ nolueris toties repetere exercitia pro actibus diuini amoris, & pro abnegatione tui ac crucis bauulatione, poteris illis ommissis cetera exercere. Porro vna meditatio nõ proponitur tibi exercẽda vno die, sed tot diebus, quot videris te necesse habere, vt eã deuota affectione percurras. Hoc obseruãs vt ab eo loco seu articulo, in vnã meditationis horã finieris, meditationẽ sequentis horæ ad meditandũ assignatã, semper inchoes premissa breuiori præparatione. Sic procedendo, nõ inuenies has meditationes esse prolixiores, nec cũ tædio eas excerebis, sed nouã semper deuotionẽ & gustũ in illis experieris, ex varietate nominũ amabiliũ & virtutũ, aliorũque actũ qui in singulis meditationib. excertur. Ceterũ numeri qui in sequentib. exercitijs singulis articulis prænotantur, referũtur ad mēbra Christi in psalterio decachordo notata, vt illis applicetur, sicq; facilius & deuotius memoriã commendentur, prout decla-

ratum

ratum est in libello psalterij Decachordi. Nomina autẽ quæ grossiori caractere scribũtur sunt ea quæ potissimum memoriã sunt retinenda, in quibus alia facillẽ subintelligũtur.

CAPITVLVM SECVNDVM.

Oratio preparatoria ante singulas decem meditationes sequentes præmittenda.

BEnignissime Iesv Domine, credo & certus sum te velle, tibiq; gratissimũ esse, vt ego orationi mētali, & exercitijs spiritalib. infistã, cum hoc cedat ad maioreũ tui honorẽ, & per hæc maioreũ tui notitiã, amorẽ & desiderium assequar, prõptiorq; & fortior reddar ad omne tuũ beneplacitũ ex amore perficiendũ, in quo salus mea, & beatitudo consistit? Quia ergo id vis, ideo tui amore me ipsũ abnegãs, & ab omni cõtrario desiderio auertẽs, tibiq; obediẽs, & nihilominus ad aliud quodcũque, & quandocũque volueris, me resignans: ecce volo, desidero, & propono de cetero huic orationi mētali, & exercitijs spiritalibus, quantum & quoties consulueris & donaueris, studiosẽ & deuotẽ intendere, & operam dare.

Desidero inquã in ipsa oratione mētali, & exercitio spiritali, in tua præsentia reuerẽter stare & manere, tibi vacare & intẽdere, quid in me loquaris, & à me exigas, sollicitẽ audire, obseruare, & intelligere, tractũq; tuũ prõpissimẽ sequi. Desidero etiã te adorare, glorificare, amare, tibiq; congratulari, & gratias agendo me totum in perpetuum obsequium, & supremum tuum beneplacitum offerre.

Desidero tibi perfectẽ obedire, abnegare meipsum, tollere post te quotidie crucẽ meã,

sequi

I.
Deo gratum est, vt exercitio spiritali infistamus.

2.
Ex puro Dei amore & obediẽtia hæc exercitia sunt assumenda.

3.
Actus qui in his exercitijs spiritalibus sunt excercendi.

Intentionis directio.

4. Confessio propria insufficientis & indignitatis.

5. Imploratio diuinae gratiae.

6. His nouis verbis peccatum neminem ad meditationem necessarium.

sequi te per imitationem tuarum virtutum, & sic impetrare fructus tuae vitae & passionis. Desidero insuper te exorare pro me & pro omnibus pro quibus tu vis aut ego teneor vel intendo specialius orare, haec omnia per sequentium exercitiorum usum, & frequentationem volo & desidero exercere & implere, quia vis, & sicut vis, scilicet, ut ista tibi propter te exhibeant, non autem propter meum commodum, aut propriam quaestionem, nisi quatenus tu vis me propria salutem quaerere & operari, haec inquam volo & desidero, sed despero & profus diffido haec me posse assequi mea industria, labore & virtute. Scio enim in veritate, & humiliter confiteor, quod ad haec tam sublimia exercitia non solum sum ex me insufficientis, sed plane indignus, quae tu ad haec adiuues & admittas, cum tibi hactenus tam infidelis, inobediens & ingratus fuerim, cumque tam negligens, sensualis, extrouersus, tepidus, ignarus, insipiens instabilis, & infirmus adhuc sim. Sed Abba pater, omnia tibi possibilia sunt. Si vis, potes me facile ad ista excitare, dirigere & perficere. Nec dubito quin velis. Tu enim scis quam ista sint vtilia & necessaria ad tuum honorem, meamque & proximorum salutem. Tu vis tuum honorem cuius es zelator, tu vis animarum nostrarum (quarum es amator ardentissimus) salutem. Sicut ergo scis ad utrumque expedire, & quando, & quantum, & quibus modis scis esse vtilius, atque sicut vis, & sicut potes, ad haec exercitia spiritualia me & omnes qui tenentur, & cupiunt sic exerceri, praeserim meos speciales.

I SANCTIFICA, & purga ab omni vicio & indignitate.

2 EXCITA ab omni tepore & negligentia.

3 CON

3 CONFORTA vires animae & corporis.
4 COHIBE omnia impedimenta exteriora & interiora.

5 COMPOSE modum & progressum.

6 STABILINOS in istis exercitijs, dans fortem perseverantiam.

7 REPLA memoria & mentem, placitis tibi speciebus obiectis & cogitationibus, excludens ab ea omnia distrahentia.

8 ILLUMINA intellectum tua veritate & sapientia, ne erret.

9 ILLUMINA voluntatem & affectum, ut cum amore & sapore omnia perficiamus.

7. Et ADIVANS fac ut verum. I. PROPTER TE, & tuum amorem ac beneplacitum. II. Et SECUNDUM TE, tuaeque sapientiae directionem. III. AC PER TE, tuaeque gratiae & spiritus motionem & auxilium. IIII. ET TERTIUM, in tua praesentia manens, & tuae gratiae fideliter cooperans, tractumque tuum sollicitè attendens & perfectissimè implens, aggrediar, prosequar, & perficiam haec exercitia spiritualia. V. In unione omnium orationum & meditationum quas tu. VI. Et deuotissima mater tua. VII. Alijque sancti hinc unquam fecistis. VIII. Ad tuam sanctorumque gloriam. IX. Meamque & eorum ac omnium salutem. Quod à tua plusquam paterna bonitate, sapientia & potestate oro, supplico, & peto.

8 AMANTER I. Et quia vis me id petere & impetrare. II. FIDELITER, credens te posse & velle hoc mihi praestare. III. HUMILITER, agnoscens me ad hoc insufficientem, & indignum. IIII. OBSECRANTER.

9 OBSECRANTES TE, I. per diuinitatis

tuae

7. Alia notationem merendi vales vtilia.

8. Nota conditiones decem orationis hic expressas quae ad impetrandum sunt efficacissima.

9. Nota etiam noua media per vtilissimi me fit obsecratio.

tuæ in præsentiam, sapientiam, potentiam, & bonitatem. II. Per tuam erga nos charitatem, prouidentiam & benignitatē, omnemq; eius affectum & plenitudinē. III. Per tui corporis & sanguinis sacrificium & sacramētum. IIII. Per omnia quæ assumpisti, fecisti, & pertulisti pro nostra salute. V. Per septiformē spiritū tuum. VI. Per Angelicum ministerium. VII. Per pijsimæ matris tuæ amorem, dolorē & intercessionem. VIII. Per patronorum meorū, & omnium sanctorum merita, exēpla & suffragia. IX. Tuorumq; ac meorum. specialium qui sunt in hoc mundo preces & auxilia, per hæc inquam omnia te obsecrās. V. Confidēter expecto & spero à te exaudiri. Si tamē studuo perseverare in hac mea petitione. VI. Feruenter, non tepida nec remissa, sed ardētī voluntate & studio. VII. Patienter, ferēdo laborem & difficultatē horū exercitiōrū. VIII. Longanimiter sustinēdo dilationem optatæ & desideratæ exauditionis. IX. Efficaciter, adhibendo studium & conatum ad hæc necessaria. X. Et resignanter, committendo plenē & perfectē tempus, modum & mensurā mei profectus & speratæ exauditionis, tuæ super sanctissimæ & superlaudabilissimæ ac superdesiderabilissimæ volūtati, ordinationi & dispositioni, quod libenter facio, & semper facere propono te donante & cooperante. Nunc igitur sic de me diffidens, sed in te plenē confidens, aggredior hæc exercitia, cum integra resignatione aliud aggredi quoties & quādocumque volueris: & perfectē sequēdi tractum tuum, quocumque me ducere volueris, quem supplico, volo & propono soli-

cite

citē obseruare, sentire, intelligere, & promptissimē sequi.

Breuior preparatio præmittenda quoties vis vacare & intendere orationi mentali, seu exercitio spirituali.

Superamandissime & supercolendissime IESV, quia vis vt nunc spirituali exercitiō intendam, ideo tui amorē meipsum abnegans, tibiq; obediens, hoc propter te aggredior, diffidens profus de me, sed de te plenē confidens, teq; amanter & confidenter obsecrās, vt ad hoc me sanctifices, excites, confortes, cohibeas, componas, stabilias, repleas, illumines, afficias, & adiuues vt hoc prosequar & perficiam, in vnione omnium exercitiōrū tuorum, ad tuam & sanctorum tuorū gloriā, meamq; & omnium salutē, in tua præsentia semper reuerenter manens, tibi intendens, & quid intrus mihi loquaris, aut à me exigas sollicitē obseruare, audire & intelligere ac promptissimē implere desiderans, obsecrans, & in te ac per te firmiter proponens.

Adhuc alia breuior preparatio.

Superamandissime IESV, quia vis, & sicut vis nunc volo mentaliter exerceri. Adiuua me vt hoc purē propter te, secundum te, per te, & tecum in præsentia tua manens, & tractum tuum perfectissimē sequens, inchoem, prosequar & perficiam, in vnione tuorum exercitiōrum: ad tuam & sanctorum laudem, meamq; & omnium salutem.

Alia breuissima preparatio.

Superamandissime IESV, quia vis & sicut vis, volo nūc meditari, adiuua me vt hoc purē & fructuosē faciā, in vnione tuarū meditationū.

C A P I

CAPITVLVM TERTIVM.

Annotatio in sequentem præfationem docens quæ in ea contineantur.

N sequenti præfatione (s) studiose exercitator) in primis dirigit tuâ meditatione ad Iesum Christum: ut dū Deū visibiliter in homine Christo cognoscis, per hūc facilius, tutius & securius ad inuisibiles diuinitatis cōiēplationē & amorē eleueris & stabiliaris. I. QVATVOR autē de Christo profiteris, scilicet quod sit amator tuus fidelissimus, quod sit filius Dei & verus Deus, quod sit filius virginis & homo perfectus: denique quod sit omnia hoc est quod sit omnium auctor & conservator, omnia in se continens & in seipso supercedens. Quæ tuâ erga ipsum fidē & deuotionē excitat. II. Deinde decē superlatiua nomina ex primis, quibus iuuaris ad sentiēdam Dei præsentiam, exhibendâque ei reuerentiâ, ad habendū erga eum certâ fiduciâ, & considēter ipsam exorādum, ad sincerē eum amandū, & gratum obsequium ipsi præstādum, quæ omnia sunt oranti valde necessaria. III. Post hac confiteris inseparabilem Christi (quatenus Deus est) cum Patre & Spiritu sancto unitatē essentialē, & plenum super omnia dominium, ut sic te eleues ad totius sanctissimæ Trinitatis cōiēplationem. IIII. Deinde cōsideras, quam deuotē Ecclesia triumphantis ipsam Trinitatē adoret & laudet, ut ad similem adorationē excitēris. V. Postea tuam recolis & profiteris vilitatem & indignitatem ad tam sublime exercitium. VI. Sed erigeris ad confidentiâ ex Dei dignatione. VII. itaque dirigit intentionē tuâ, ex fole Dei voluntate & obediētia tuum exerci-

tium inchoans VIII. Et quia affectus tuus nimis est repidus, assumis affectum & deuotionē Beata Maria & omnium sanctorum IX. Adiungis etiā tecū, tuos speciales, hoc est, eos pro quibus teneris aut intendis exorare & omnes fideles hic adhuc viuentes, atque animas in purgatorio deitias, ut hos omnes facias participes tuæ orationis & exercitationis X. Deinde ut tua oratio sit Deo gratior atque ad imperādū efficacior, eā facis & offers per cor & spiritū Iesu hoc est, per eius carissimū amorē & deuotionē & spirituale lingue mentis excessum & cōtēplationē. XI. Post hac ad tres simul Trinitatis personas exercitiū tuū dirigit, eaque adoras tota mēte, intellectu, voluntate, corde & anima ac extoris viribus ubi per eorū intellige rationē inferiorē & vim concupiscibilem & irascibilem, per animā, intellige animā prout corporis sensus viuificat & mouet. Sic autē adoras Deū in spiritu & veritate, & prægustas beatorum actus. XII. Post adorationem, gratias agis pro omnibus bonis Dei & beneficijs ab eo collatis uniuersa creatura & te ipsum totū offers Deo in omne eius beneplacitū & obsequiū. Prædicta autē omnia conueniūt, & vtiliter præmitti possunt cuilibet meditationi seu orationi mentali, in qua desideras Deum adorare & glorificare pro quibuscūque beneficijs, aut nominibus. Quæ verò sequitur ab eo loco specialiter autē propria sunt meditationi: quæ sit de vita & passione Domini nostri Iesu Christi. XIII. Atque in primis breuiter cōmemoratur beneficia prædestinationis, creationis, & redemptionis, ut ex horum recordatione animus ad amorem & gratitudinē inflāmetur. XIII.

Deinde ponitur peculiaris gratiarum actio pro Christi passione. XV. Vbi exprimeretur tres qualitates Christi patientis, ante singulas meditationes de passione Christi sequentes consideranda ad excitandam deuotionem & dilectionem.

P R Æ F A T I O G E N E R A L I S

præmittenda ante singulas decem quæ consequenter ponentur, meditationes, ad captandam Dei beneuolentiam, & mentem deuotius excitandam & eleuandam.

1 O Vnice, fidelissime, & certissime amator, IESU Christe, Fili Dei, & semper virginis Maria, Deus, & homo perfectissime, & omnia.

1 Tu es mihi PRÆSENTISSIMVS: in cuius etiam præsentia & conspectu sto, & stare semper desidero.

2 Tu es REVERENDISSIMVS, quem summe reuereri debeo & volo.

3 Tu es mihi, INTENTISSIMVS, singulariter mihi intendens, cordis mei scrutator verus, ac linguæ meæ auditor: cui etiam intendere & vacare desidero.

4 Tu es SAPIENTISSIMVS, sciens quæ mihi necessaria sint & vtilia ad tuum honorem & meam salutem.

5 Tu es PROMPTISSIMVS, & paratissimus me iuare, & in omnib⁹ salubriter exaudire.

6 Tu es POTENTISSIMVS, potens id facere sicut scis, & vis.

7 Tu es mei AMANTISSIMVS, perpetua & infinita charitate me diligens & amans.

8 Tu es BENEFICIENTISSIMVS, qui im-

menſa

menſa beneficia mihi contulisti & conferre non cessas.

9 Tu es SUPERAMANDISSIMVS, quem plusquam me & omnia, amare debeo & volo.

10 Tu es SUPERCOLENDISSIMVS, Cui super omnia seruire & obedire teneor, & ex amore volo & propono.

3 Tu cum patre & Spiritu sancto, es secundum diuinitatem tuam, vnus Deus & vnus omnium Dominus, quem adorant dominationes, & tremunt potestates.

4 ANTE cuius conspectum beatissima virgo Maria, throni Cherubin, & Seraphin, omnesque beati Angeli & sancti, cum summa humilitate, reuerentia & tremore procedunt reque iugiter adorant & reuerentur, te contemplantur & glorificant, te amant & cõgaudent amplectuntur, atque sese totos in omne obsequium & beneplacitum tuum liberalissimè offerunt.

5 EGO autem sum vilissimus terræ vermiculus, ego ingratisſimus, infidelissimus & prorsus abominabilis sum peccator, qui ex me nihil sum, scio, possum, aut habeo, præter innumera peccata tibi soli plenè cognita. Propter quæ, verè agnosco & confiteor me non solum indignum coram te assistere, oculos ad te leuare, aut nomen tuum inuocare vel laudare, sed etiam dignissimum quem propter multiplices inobedientias & offensas contra te, tuamque infinitam maiestatem & bonitatem commissas, in gehennam ignis æterni proicias, aut certe tanquam immundum à te repellas, vel tanquam tepidum ex ore tuo euomas.

I.
Quatuor
de Christi
eredita. &
proficida.

2.
Decem no-
mina su-
perlatiua
Dei, ani-
mū me-
ditantis
elenctia.

3.
Christus
cum pa-
tre & spi-
ritu san-
cto vnus
Deus &
Domi-
nus.

4-
Quam
reuerete
Ecclesia
et in phis
sanctissi-
mā Tri-
nitatē a-
doct.

5.
Confessio
vinitatis
propria
& indi-
gnitatis.

6.
Confide-
tia ex Dei
dignatio-
ne.

7.
Para in-
tentianis
directio.

8.
Assump-
tio affe-
ctus bea-
torum.

9.
Extensio
orationis
ad omnes
vivos &
defunctos.

10.
Cordis
Christi
assump-
tio.

11.
Adoratio
Trinitatis
per a-
nima vi-
ros.

12.
Gratiarū
actio ge-
neralis.

6. Sed quia tanta est digitatio & benignitas tua, vt digneris & velis à me laudari & exorari. 7. Ideo nō ex aliqua præsūptione vel pprii cōmodi intētionē, sed ex hac sola tua dignatione, & ex humili obediētia, quā debeo & volo semper exhibere tuæ volūtati, dominæ & reginæ meæ: denique quia vis, & sicut vis ad gratū obsequiū ex puro amore tibi præstādū, & ad animarū (quā sumē cōcupiscis) salutē, &c. Ecce nō ex affectu meo tepidō & indigno, sed ex affectu & deuotione gratissimē & deuotissimē Marię matris tuę, BB. Angelorū patronorū meorū, Sāctorū huius diei, & omnium electorū tuorū. 9. Ex mea tuorūq; ac meorū qui adhuc in hoc mundo sunt specialiu, omniumq; fidelium viuorū & animarū purgandarū parte. 10. Per suauissimū cor & spiritū tuū. 11. Te, cū Patre & Spiritu sancto trinū in personis, & vnū in essentia & omni perfectione Deū ac Dominū, vniuersorū creatorē & gubernatorē: tota mēte & memoria recolo, cogito, adoro & reueror: toto intellectu, credo, cōtēplor, laudo & glorifico: tota volūtate eligo, amo, amplector & tibi cōgratulor. 12. Totoq; corde & affectūe gratias tibi agēs, me totū cū omnib⁹ anime & corporis viuib⁹ & sensibus, in omne bñplacitū tuū & gratissimū obsequiū, ad omnia tā aduersā q̄ prospera, in tēpore & æternitate, tibi ex amore offero, & integrē resigno, pro omnib⁹ bono q̄ es, q̄ habes; & q̄ operaris, pro omnib⁹ nominib⁹ & pfectionib⁹ tuis, p̄ omnibus que assūpsisti, fecisti & tulisti p̄ nostra salute, p̄ omnib⁹ donis & beneficiis beatissimæ matris tuę, & beatis Angelis, patronis, meis, & omnibus sanctis, mihiq; & tuis, ac meis, orantib⁹

specia

specialibus, vniuersæque creaturæ à te exhibitis & exhibendis. 13. SPECIALITER autē gratias ago tibi, pro eo quòd tu Deus, tibi superficētissimus & ex te superbeatissimus, ex immentā & profusū gratuita charitate, ab æterno nos agnoscens amasti, & prædestinasti: proponens nobis dare tuam beatitudinē, & omnia ad eam assequendam necessaria, si voluerimus te amare & mandata tua ex amore seruare. Et vt huius beatitudinis capaces nos faceres: ad imaginem & similitudinē tuā nos creasti: dans nobis memoriā, intellectum & voluntatem; quibus te summū bonum recollere & possidere, cognoscere & laudare, amare & amplecti, tuq; fruitione beatificari possemus. Beatos etiā Angelos & creaturas omnes in nostræ salutis ministerium ordinasti & deputasti. Et cū per nostri primi parentis Adæ peccatū, omnes priuati essemus iure & spe huius beatitudinis tuæ consequendæ, nasceremurque filij irę, & damnationis æternæ: tu, vt ab hac ira & damnatione nos redimeres, & ad tuam beatitudinē rursus reparares, voluisti ex nimia & excessiua charitate, humanam nostram naturam tibi personaliter vnire, & perfectus Deus manēs, perfectus homo fieri, pati & mori. 14. GRATIAS igitur ago tibi, per suauissimū cor & spiritū tuum, Domine I E S V C H R I S T E, Deus & homo perfectissimē, & amator fidelissimē: 15. Pro eo quòd tu Deus omnium creator & Dominus superreuerendissimus, & superlaudabilissimus & superbeatissimus: pro nobis vilissimis, contemptibilibus & miserrimis creaturis tuis, voluisti humiliari; vilipendi & con-

13.
Specialis
oratio gra-
tiarū pro
beneficiis
prædesti-
nationis,
creatiōis,
guberna-
tionis, &
Christi in
carnatio-
nis.

14.
Peculiaris
gratia
tuā ad hū
pro Chri-
sti passiōe

15.
Tres Chri-
sti passi-
ōis condi-
tiones om-
nibus &
singulis
mearatio-
nibus se-
quentibus
premit-
tenda.

M tenni

temni. Tu homo, omnium hominum perfectissimus, nobilissimus, tenerimus, sanctissimus & amabilissimus: pro nobis abiectissimis, turpissimis & sceleratissimis peccatoribus, voluisti crudelissimè affligi. Tu amator ardentissimus, fidelissimus & beneficentissimus, pro nobis tepidissimis, infidelissimis & ingratisissimis, voluisti indignissimè tractari.

CAPITVLVM QVARTVM,

CONTINENS TABVLAM,
simul completentem & ob oculos ponentem decem meditationes passionis Dominicæ: in quarum singulis hæc nouem puncta variantur & diuersa ponuntur, videlicet,

QUIS & qualis est Christus qui patri dignatus est. II. Pro quibus & qualibus. III. Qua charitate id fecit. IIII. Quæ & qualia passus est. V. Cum quibus virtutibus. VI. Pro quibus vitijs expiandis. VII. Pro quibus inferni pœnis redimendis. VIII. Pro quibus cœli præmijs obtinendis. IX. Et cum quibus Angelorum & sanctorum choris & ordinibus. Hæc enim nouem puncta singula, distinguuntur per decem numeros: & quæcumque primo numero prænotantur, pertinent

ad

ad primam meditationem: quæ secundo, ad secundam; quæ tertio, ad tertiam: & sic consequenter, vsque ad ea quæ decimo numero prænotata decimam faciunt meditationem.

¶ I. Quis & qualis Christus: II. Et pro quibus & qualibus est passus.

Tu pater noster superpijsimus: pro nobis filijs tuis prodigis.

Tu vnicus Dei Patris naturalis filius, per incarnationem factus frater noster primogenitus, pro nobis adoptatis & indignis fratribus tuis.

Tu sanctus sanctorum: pro nobis sceleratis & immundis.

Tu Creator & possessor omnium opulentissimus: pro nobis pauperibus creaturis tuis.

Tu Index supremus & æquissimus: pro nobis criminosis reis.

Tu aduocatus & patronus noster: pro nobis ingratis clientulis tuis, merito condemnandis.

Tu rex gloriosissimus: pro nobis læsæ tuæ maiestatis reis, & exulibus miserimis.

Tu Princeps noster supremus: pro nobis subditis & vassallis tuis rebellibus.

Tu rector morum suauissimus: pro nobis peruersis & distortis.

Tu Dominus supremus & supercolendissimus: pro nobis seruis tuis inutilibus, infidelibus & malis.

4 { Tu Emanuel, Deus nobiscum, carne nostra vestitus: pro nobis miseris hominibus ingratis.

Tu amicus noster certissimus: pro nobis: cum adhuc inimici tui, tibi que rebelles, & à te auersi essemus.

Tu præceptor reuerendissimus: pro nobis subditis inobedientibus.

5 { Tu magister sapientissimus: pro nobis discipulis insipientibus.

Tu legislator noster sanctissimus, pro nobis legis tue transgressoribus.

Tu pastor bonus, & prouisor noster benignissimus: pro nobis ouibus tuis errantibus, perditis & fame oppressis.

6 { Tu imperator supremus, & dux noster inuictissimus: pro nobis militibus tuis ignauis, profugis, & tuiproditoribus.

Tu uisitor noster & reformator: pro nobis difformatis, dissolutis & irregularibus.

Tu creditor noster, & bonorum omnium largitor munificentissimus: pro nobis debitoribus tuis ingratis, bonorum tuorum dissipatoribus, pauperibus, nec habentibus unde debita tibi reddamus.

7 { Tu fideiussor fidelissimus: pro nobis obligatis, & egenis.

Tu summus sacerdos & pontifex noster: pro nobis plebe tua ingrata & peruersa.

Tu

8 { Tu protector & custos potentissimus: pro nobis vindique obfessis & tentatis, ac imbecillibus.

Tu medicus benignissimus: pro nobis ægrotis & moribundis.

Tu tutor noster & caput: pro nobis orphanis & membris tuis.

Tu liberator fortissimus: pro nobis captiuis miseris.

9 { Tu IESU Saluator: pro nobis perditis, & damnationis æternæ reis.

Tu sponsus zelantissimus: pro nobis indignissimis sponsis tuis, adulteris, & multis fornicationibus abs te aduersis.

Tu Deus optimus & beatissimus: pro nobis malis & miseris.

10 { Tu mortuorum suscitator: pro nobis per peccatum mortuis & ab æterna morte merito plectendis.

Tu glorificator sanctorum: pro nobis impuris & confusione dignis, sanctificandis & glorificandis.

3 *Qua charitate passus est Christus.*

Tu inquam tantus & talis ex charitate

1 Paterna, fraterna, æterna & sancta:

2 Profundissima & prorsus incomprehensibili:

3 Patientissima, longanimitatis & indeficiente:

4 Cordialissima & suauissima:

5 Veraci, sapientissima, fortissima, & constantissima:

6 Esurientissima, feruentissima, fortissima & constantissima:

7 Communiſſima & latiſſima, liberaliſſima & proriſus gratuita:

8 Altiſſima & extatica, nimia & exceſſiva:

9 Singulati, ſponſali, continua & inſeparabili:

10. Diuina, infinita, & perpetua.

4 *Quae & quanta paſſus ſit Chriſtus.*

Dignatus eſſe pati

1 Humiliationes voluntarias, contemptum, opprobria, ludibria, comitia & blaſphemias.

2 Penurias & neceſſariorum indigentias: iudicia contra te iniuſta, & damaationem ad mortem crucis.

3 Huius exilij poenalitates, moleſtias, labores & miſerias.

4 Summam ſubiectionem & ſeruitutem, odia & inuidias.

5 Triftitias & agonias mortis; contritiones cordis pro peccatis noſtris, compaſſiones, & anguſtias pro noſtris miſeris.

6 Eſuriem, & ſitim, cruciatus, vulnera, flagella, crucis baiulationem & fatigationem.

7 Nudationem & ſpoliationem omnimodam: veſtium tuarum direptionem & partitionem: omnium bonorum priuationem, & proprij tui ſanguinis totalem effuſionem.

8 Hoſtium obſeſionem & inſultationem: langores & infirmitates totius corporis: ſpincam capitis tui coronationem, faciei velationem, conſpuſionem; & percuſionem, ſenſuumque omnium afflictionem.

9 Captiuitatem & vincula, clauorum conſixionem & cruciarum immenſum.

10 Mortem crucis ignominioſiſſimam & crudeliſſimam & paſſionem generaliſſimam.

5 *Quomodo & cum quibus virtutibus paſſus eſt Chriſtus.*

Tu inquam paſſus eſſe tot & tanta

1 Cum humilitate cordis, reuerentia ſumma, taciturnitate, verecundia & modeſtia.

2 Cum paupertate voluntaria, interiori, & exteriori, cum ſobrietate, caſtitate & deuotione.

3 Cum aſteritate diſcreta, patientia inuiſta, manſuetudine, pietate, & benignitate.

4 Cum charitate Dei & proximi, intentionis rectitudine, abnegatione tui commodi, & obedientia.

5 Cum pio luſtu, & contritione ſancta: compaſſione intima, & oratione continua.

6 Cum eſurie & zelo iuſtitiae, diſcreta ſeueritate, & benignitate: ſtrenuitate & feruore: magnanimitate, fortitudine & conſtanti perſeuerantia.

7 Cum miſericordia, veritate & iuſtitia: cum gratitudine, liberalitate & magnificetia.

8 Cum temperantia & abſtinentia: cum ſenſu puritate & continentia, cu cordis munditia, & ſpiritus eleuatione ac contēplati one.

9 Cum prudentia, sapientia, & eloquentia: cum simplicitate, pudicitia, & pace, ac pacificatione.

10 Cum tolerantia persecutionum propter iustitiam, cum innocentia, securitate, gaudio spiritali, & finali perseverantia.

¶ Vitia predictis virtutibus contraria, pro quibus diluendis passus est Christus.

Tu inquam cum his & cæteris virtutibus, tot & tanta passus es: vt honorares, placares & nobis reconciliares Deum patrem tuum: quem inhonoraueramus, offenderamus, & irritaueramus nostris peccatis, videlicet,

1 Nostris superbis, irreuerentis, iactantis & loquacitatibus, ostentationibus, & arrogantis, præsumptionibus, & vana gloria, ac ambitionibus.

2 Nostris proprietatibus, cupiditatibus, superfluitatibus & curiositatibus, nostrisque gula & luxuriæ concupiscentis & immunditijs, ac indeuotionibus.

3 Nostris inordinatis voluptatibus & delectationibus, impatientis, iracundis, impietatibus & malignitatibus.

4 Nostris priuato & inordinato amore, contemptu Dei, odijs, malevolentis, propria quæstione, voluntate & sensu, ac inobedientis.

5 Nostris inepta lætitia, risu, cordis durtia, incompassione, inuidia, orandi negligentia, & indeuotione.

6 Nostris

6 Nostris tepiditatibus, torporibus, pigritijs, somnolentis, negligentis, acedijs, tedijs, remissionibus, indulgentis, pusillanimitate, fragilitate, inconstancia, instabilitate, imperseuerantia, & ingratitude.

7 Nostris immisericordis, mendacijs, dolis, tenacitate, auaritia, prodigalitate & paruiscentia.

8 Nostris intemperantis, linguæ & sensuum incontinentis, cordis immunditijs, spiritus depressione.

9 Nostris imprudentis, stultitijs, multiplicitatibus, impudicitijs, perturbationibus, discordijs.

10 Nostris impatientis in persecutionibus, vanis timoribus & sæculi tristitijs: mundanis fauoribus, & prosperitatibus.

¶ Pœna Inferni à quibus vt redimeret nos Christus passus est.

Tu passus es vt placares patrem irritatum nostris præfatis vitijs, & vt nos redimeres ab infernalibus pœnis predictis peccatis nostris debitis: scilicet,

1 A superbiæ & propriæ exaltationis & honoris affectu perpetuo, & continua confusione, opprobrijs & insultationibus dæmonum: & contemptu à Deo & Sanctis.

2 Ab insatiabili cupiditate habendi, & gulæ ac luxuriæ satisfaciendi: & perpetuis ac continuis periurijs, indigentis, efurie, siti, & pœnali confusione.

3 A continuis & perpetuis pœnis innumeris, à spiritu procellarum, & summa impatientia, ira, furore, & blasphemia continua.

4 A proprio amore & volūtate dominandi: ac perpetua seruitute dæmonum crudelissimorum: odiōque Dei & inobediētiæ affectu, & coacta ac multum iniuita subiectione eidē cū perpetuo murmure & indignatione.

5 A voluntate peccandi continua, & eiusdem voluntatis punitione, cum nimia tristitia: ab inuidia & tristitia iugi de fœlicitate Dei & sanctorum, odiōque eorum: à desperatione omnis solatiij & liberationis ac exauditionis: à verme conscientiæ.

6 Ab acedia & fastidio omnis boni Deo placiti: à frigore immoderato & torpore ac ponderositate: à flagellis & cruciatibus infinitis & intolerabilibus, & passibilitate summa: à carentia somni & quietis, à subiectione dæmonū, à quibus dānati sunt victi & captiui.

7 Ab immisericiordiæ & iniustitiæ affectu continuo, & misericordiæ impetrandæ desperatione: ab igne gehennæ inextinguibili & intolerabili: à continua maledictione & blasphemia in Deū & Sāctos, & in proximos.

8 Ab generali & continua sensuum omnium afflictione: scilicet à tenebris exterioribus & visu dæmonum & corporum suorum deformium: ab auditu insultationum & maledictionum: ab omni fœtore: à fame, siti, & cibus ac potu amarissimo: à cruciatu omnium membrorum: à cordis immunditiā: à carentiā perpetuā visus Dei & Sanctorum.

9 A carcere & fœtore horribili & perpetuo: à miserima dæmonum captiuitate, à damnatorū societate miserabili, & prorsus discordiā plena: à perturbatione mentis continua.

10 A damnatione seu carētia & priuatione beatitudinis Sanctorum perpetua, sine spe vlla: à depāstione mortis & vitæ immortalitate, seu continua reparatione ad nouam pœnam: à labore & persecutione dæmonum perpetua & continua sine intermissione, ab infinitis, perpetuis & intolerabilibus tormentis quæ in cor hominis non ascenderunt.

¶ Gaudia & premia beatitudinis pro quibus nobis promerendis & conferendis Christus Dominus passus est.

Passus es etiam bone IESU, tot & tanta vt nos faceres participes.

1 Æternæ exaltationis, gloriæ, honoris, & laude filiorum tuorum.

2 Regni tui cœlestis opulentissimi: sufficientiæ plenissimæ: refectionis suauissimæ, & puritatis Angelicæ.

3 Securæ & pacificæ possessionis corporis & animæ nostræ, ac terræ viuentium: multitudinis pacis.

4 Dominij pleni: perfectæ ac suauissimæ charitatis Dei & proximi: & plenissimæ impletionis propriæ voluntatis, diuinæ iam prorsus conformis.

5 Conscientiæ pacis & serenitatis: perpetuæ lætitiæ: risus, exultationis & iubilii: plenæ congratulationis bonorum omnium: perfectæ exauditionis votorū & orationum.

6 Perpetuæ satiæ & inebrietatis sine fastidio : subtilitatis & agilitatis corporis: triumphalis gloriæ & victoriæ de mûdo, carne & diabolo superatis: sanitatis & suavitatis totius corporis.

7 Misericordiæ sempiternæ, & superfluentis retributionis: securæ reuentionis & adhesionis ac adorationis supersanctissimæ Trinitatis & tuæ humanitatis gloriosæ: eiusdemque continuæ laudis & gratiarum actionis.

8 Æternæ sensuum glorificationis, in auditu canticorum laudis, in visu glorificatæ tuæ humanitatis & claritatis corporū beatorum, pulchritudinisque vniuersi: in olfactu iucundissimi odoris: in gustu suauissimi saporis: in castissimo amplexu & osculo sanctorum: in plena sanitate, & suauitate totius corporis, perpetuæ claritatis, & intuitionis tuæ diuinitatis facie ad faciem: ac transformationis in eandem claritatem.

9 Plenissimæ & securæ libertatis: nominis & hereditatis filiorum Dei: tranquillæ & beatæ fruitionis diuinæ bonitatis & charitatis: deliriosissimæ cõmunionis & societatis sanctorum omnium, & beatorum spirituum: pacis, quæ exuperat omnem sensum.

10 Æternæ, securæ, & fœlicissimæ vitæ, gloriæ, suauitatis, & omnimodæ beatitudinis: & omnis desiderij impletionis perfectissimæ: ac infinitorum, perpetuorum & inexcogitabiliū bonorum omnium, absque vlla miseria.

¶ Angelorum & Sanctorum ordines in decem classes distincti: ad quorum societatem Christus suæ passionis merito nos perducit.

Passus es in super bone IESU, vt nos post hanc vitam, perduceres ad societatem, præsentiam & communionem iucundissimam, Beatissimæ virginis Mariæ matris tuæ, Beati Michaëlis, Beati Ioannis Baptistæ, cæterorumque patronorum nostrorum specialium & Beatorum:

- 1 Angelorum & Patriarcharum.
- 2 Archangelorum & Prophetarum.
- 3 Principatum, ac Regum & Iudicum.
- 4 Potestatum, & Apostolorum.
- 5 Virtutum, ac Euangelistarum & Discipulorum.
- 6 Dominationum & Martyrum.
- 7 Thronorum & Pontificum & Sacerdotum.
- 8 Cherubin, & Religiosorum.
- 9 Seraphin ac Virginum.
- 10 Omniumque ac singulorum spirituum & sanctorum glorificatorum.

ANNOTATIO.

Actus & exercitia Beatorū, ad quæ vt tandem peruenamus Christus suæ passione nobis promeruit: quæ licet sint per numeros decem distincta ad iuuandam memoriam, sunt tamen post singulas decem meditationes simul omnia recolenda, hoc qui sequitur modo.

Denique passus es ô bone I E S vsq; vt possimus tandem cum prædictis Angelis & Sanctis, sine fine te cum patre & Spiritu sancto vnum in essentia Deum, & trinū in personis.

1 Stabiliter & inauertabiliter recolere, recogitare, & præsentem nobis sentire.

2 Securè & absque vilo amittendi metu tenere, ac plenè possidere.

3 Adorare & reuereri, cum profundissima humilitate & submissione.

4 Clarè absque medio, & facie ad faciem videre & contemplari.

5 Continè laudare, glorificare & superexaltare.

6 Admirari & in tuam claritatem transformari.

7 Perfectè amare, tibiq; omne bonum ardentissimè desiderare.

8 Fruitione plenissima, & gaudio tuæ omnimodæ beatitudinis & gloriæ repleri, satiari, potari, & inebriari.

9 Absorberi & transformari in te, sicut ferrum ignitum in ignem.

10 Tibiq; absque medio vniri, & in tua pace in idipsum dormire & sine fine requiescere.

Passus es autem benignissime I E S V, vt hæc & alia prædicta consequamur.

Si tamen voluerimus & studuerimus hic in præsentī vita, te sincerè amare: tuiq; amore crucem nostram patienter ferre, & te in præfatis virtutibus imitari: nūc Domine Deus superamandissime & supercolendissime: quia vis, & sicut vis, desideramus & proponimus te amare: tuiq; amore nostram qualemcum-

que volueris crucem post te libenter portare: & te in prædictis virtutibus, quantum tu dederis, imitari. Adiua nos quia sine te nihil possumus.

CAPITVLVM QVINTVM.

Quia fortasse quibusdam videretur difficile ex præfata tabula singulas decem meditationes seorsim colligere & exercere: ideo viri vniuersi consuletur singula meditationes hic seorsim ponuntur.

PRÆFATIO BREVIOR

singulis sequentibus decem meditationibus præmittenda, quando præfatio prius posita prolixior videbitur.

Quoniam vnice & fidelissime amator Iesu Christe, Deus & homo vere & perfecte: mihi semper & vbique præsentissime, intentissime, & promptissime: superreuerendissime, superamandissime, & supercolendissime Deus meus: ex affectu deuotissimæ matris tuæ, & omnium angelorum & sanctorū, animarūque purgādarū: ex mea tuorūque & meorū specialium & omnium creaturarū parte: per suauissimum cor & spiritū tuū: te cum patre & Spiritu sancto trinū & vnum Deū adoro & reueor: laudo & glorifico: amans congratulor: gratiasq; agēs me totū tibi in omne

beneplacitum tuum offero: pro omnibus ac singulis nominibus & perfectionibus tuis: & pro beneficijs tuis mihi tuisq; & meis omnibus ac vniuersis creaturis à te collatis & adhuc conferendis. Et specialiter pro eo quòd tu Deus beatissimus, bonorum nostrorū non egens, ex immensa & prorsus gratuita charitate, ab æterno nos prænocēs, amasti & prædestinasti, ac tempore tibi placito ad imaginem, & similitudinem tuam nos creasti: beatos etiam angelos & ceteras creaturas in nostræ salutis ministeriū deputasti: & nos tibi pro his omnibus ingratos & rebelles, non damnasti, sicut iustissimè merueramus: sed vt ab æterna damnatione & gehenna nos redimeres, & ad beatitudinem tuam perpetuam reparares & perduceres: tu perfectus Deus manens, ex nimia prorsus & excessiua charitate dignatus es verus homo fieri, pati & mori. Gratiarum igitur ago tibi (ò Iesu Christe) Deus & homo perfectissime: pro eo quòd tu Deus superdignissimus, & superbeatissimus, noster creator & Dominus: pro nobis vilissimis & miseris creaturis tuis, voluisti humiliari & despici. Tu homo, omnium hominum nobilissimus, pulcherrimus, tenerimus, innocentissimus, mansuetissimus, & amabilissimus: pro nobis turpissimis, sceleratissimis & omni odio dignissimis peccatoribus, voluisti crudelissima pati tormenta.

Tu amator fidelissimus, beneuolentissimus & beneficentissimus: pro nobis ingratis & infidelissimis voluisti indignissimè tractari.

Alia

¶ Alia præfatio communis. adhuc breuior.

O præsentissime & reuerendissime, intentissime & sapientissime, promptissime & potentissime, Domine Iesu Christe: quia vis, & sicut vis, ex affectu compatentissima: matris tuæ, beatorum Angelorum: & Sanctorum omnium: ex mea tuorumque & meorum specialium & omnium fidelium viuorum & defunctorum: per pijsimum cor & spiritum tuum; te adoro, laudo & amo: tibi que gratias agens me tibi totum offero, pro eo quòd tu Deus omnium creator & Dominus omni reuerentia & laude dignissimus voluisti pro nobis vilissimis creaturis tuis humiliari, despici & opprobrijs affici: tu homo nobilissimus, tenerrimus & innocentissimus pro nobis sceleratissimis peccatoribus voluisti crudelissimè affigi: tu amator nostri ardentissimus & beneficentissimus: voluisti pro nobis ingratis & infidelissimis indignissimè tractari.

PRIMA MEDITATIO.

De Christi humiliationibus & opprobrijs, eiusque cordiali humilitate.

2 Tu denique pater noster superpijsissimus, pro filijs tuis prodigis & impijs: tu frater primogenitus, Dei patris vnicus naturalis filius, pro adoptatis & ingratis: tu sanctus sanctorum, pro sceleratis & immundis; ex charitate plusquam paterna & continua.

Dignatus

Dignatus es pati summam humiliationem, defectum, confusionem, infinita opprobria, & ludibria, contumelias, & blasphemias, aliasque cruces: cum perfectissima humilitate, reuerentia, taciturnitate, verecundia, modestia, cæterisque virtutibus.

Vt patrem tuum omnipotentem nostris superbis, irreuerentijs, loquacitatibus, arrogantijs, præsumptionibus, cæterisque vitijs contemptum, irritatum & à nobis auersum, pro nobis honorares, placares, & eius amicitiam & gratiam nobis restitueres: atque ab æternis superbæ affectibus, perpetuisque opprobrijs, dæmonum insultationibus, confusionibus, cæterisque damnatorum poenis nos redimeres.

Et ad æternam filiorum Dei exaltationem, gloriam immarcescibilem & omnimodam beatitudinem nos perduceres.

Cum beata Maria, sanctis Angelis, Patriarchis & omnibus sanctis: si tamen studerimus te amare, tuique amore, libenter pati omnem humiliationem, confusionem & crucem: teque imitari in humilitate, reuerentia, taciturnitate, verecundia, modestia, cæterisque virtutibus.

Et nunc Domine Deus, quia vis & sicut vis, desideramus te amare: tuique amore libenter pati omnem humiliationem, confusionem & crucem, teque imitari, in humilitate, taciturnitate, modestia, cæterisque virtutibus. Sed quia, sine tua gratia &c. vtsuprà.

SECVN

SECUNDA MEDITATIO.

De Christi penurijs & abstinentijs, eiusque voluntaria paupertate.

3 Gratas ago tibi bone IESU, pro eo quod tu creator & possessor omnium opulentissimus: pro nobis pauperimis & indignissimis creaturis tuis. Tu iudex supremus, & aduocatus noster fidelissimus: pro nobis criminosis, reis & ingratis clientulis tuis: dignatus es ex purissima, profundissima, & incomprehensibili charitate, pati extremam omnium rerum penuriam, interiore & exteriori, & abstinentiæ laborem: ac crudelissimæ mortis iudicium & damnationem subire. Cum perfecta paupertate spiritus, sobrietate, castitate, deuotione, cæterisque virtutibus.

Vt patrem tuum omnipotentem, nostris cupiditatibus, proprietatibus, superfuitatibus, curiositatibus, gulæ concupiscentijs, luxurijs & immunditijs cæterisque vitijs, contemptum, irritatum & à nobis auersum, pro nobis honorares, placares, eiusque amicitiam & gratiam nobis restitueres: atque ab æternis cupiditatibus & penurijs, gulæ & luxuriæ stimulis & confusionibus: iudicio mortis æternæ, cæterisque damnatorum cruciatibus nos redimeres: & ad æternam regni cælorum opulentiam & possessionem: refectionem plenissimam: claritatem angelicam & omnimodam beatitudinem perduceres: cum beata Maria, beatis Archangelis, Prophetis & sanctis omnibus. Si tamen te amare, tuique

amore

amore penuriam omnem, abstinentias, labores, iniusta iudicia, & crucem quamlibet patienter tolerare, teque in paupertate spiritus, sobrietate, castitate & deuotione, ceterisque virtutibus imitari studuerimus.

Et nunc Domine Deus, quia vis & sicut vis, desideramus te amare: tuique amore penuriam omnem, abstinentias, & iniusta iudicia, & quamcumque immiseris, inspiraeris, aut permiseris, crucem libenter pati: teque in paupertate, sobrietate, castitate, ceterisque virtutibus imitari. Sed quia finetua gratia, &c.

TERTIA MEDITATIO.

*De Christi in hoc exilio laboribus, poenali-
tibus, & incommodis, eiusque pa-
tientia.*

Gratias ago tibi Iesu bone, pro eo quod

Tu rex regum gloriosissimus, princeps principum sapientissimus, & rector morum suauissimus.

Pro nobis exulibus tuis miserimis, lassaque tuæ maiestatis reis sceleratissimis: ex purissima patientissima & longanimi charitate, dignatus es pati exilij nostri labores & poenalitatis, in fame & siti, in frigore & arstu, in fatigationibus & vigilijs, ceterisque similibus: cum austeritate discretissima, perfectissimaque patientia, mansuetudine & benignitate, ceterisque virtutibus: vt Deum patrem nostris inordinatis delectationibus, impatientijs, iracundijs, & malignitatibus ceterisque

vitij irritatum, contemptum & offensum, honorares, placares, eiusque gratiam nobis restitueres: atque ab æternis laboribus & poenis, iræ & impatientiæ, furij, ac spiritu procellarum, ceterisque damnatorum poenis nos eriperes: & ad æternas delicias, securamque terra: viuendum possessionem pacis & multitudinem & securitatem nos transferres: cum angelicis principatibus, sanctis regibus, & omnibus sanctis. Si tamen studuerimus te amare: tuique amore labores & incommoda huius exilij libenter ferre: teque imitari in austeritate discreta, in patientia, mansuetudine & benignitate ceterisque virtutibus.

Et nunc Domine Deus, quia vis, & sicut vis, desideramus te amare, tuique amore omnes labores & poenas huius exilij libenter pati: teque imitari in austeritate discreta, in patientia, mansuetudine & benignitate, ceterisque virtutibus. Sed quia finet tua gratia, &c.

QUARTA MEDITATIO.

De Christi subiectione, seruitute & perfecta obedientia.

Gratias ago tibi Domine Iesu Christe, pro eo quod

Tu Dñs superdignissimus, & Emanuel suauissimus, pro nobis inuulibus seruis tuis, pigris, infidelissimis & nequissimis. Tu amicus fidelissimus, pro nobis inimicis tuis, tibi rebellibus teque offendentibus: ex purissima, cordiali & dulcissima charitate, dignatus pati, summam subiectionem & seruitutem, ac obe-

dientiam vsque ad mortem: & hoc cū amore Dei & proximi sincerissimo: cum intentione deiformi, perfectaque tui abnegatione & amorosa obedientia.

Vt Deum patrem nostris priuatis & inordinatis amoribus & odijs; pueris intentionibus, proprijsque quæstionibus, iudicijs, voluntatibus, & inobedientijs, cæterisque peccatis contemptum & irritatum, honores, placares, eiusque amicitiam & gratiam nobis restitueres.

Atque à propriæ voluntatis vitio, æternæque dæmonum, & vitiorum subiectione & seruitute durissima: ab odio infernali, veterne conscientie indebili, cæterisque infernalibus pœnis nos redimeres.

Et ad æternam libertatem spiritus, plenum dominium, perfectam charitatem: Deique & sanctorum familiaritatem & suauissimam amicitiam ac gloriam produceres: cū B. Maria, potestatibus, Apostolis & sanctis omnibus.

Si tamen studuerimus, te amare: tuique amore omnem subiectionem, seruitutem & obedientiam quantumuis grauem & duram libenter ferre: teque imitari in sincero Dei & proximi amore, Deiformi intentione, nostri abnegatione & odio sancto, perfectaque obedientia & cæteris virtutibus.

Et nūc Domine Deus, quia vis, & sicut vis desideramus te amare: & tui amore omnem subiectionem, seruitutem, & obedientiam libenter ferre: teque imitari in sincero Dei & proximi amore, Deiformi intentione, nostri abnegatione & obedientia, cæterisque virtutibus. Sed sine te & gratia tua &c. vt sup.

QUIN.

QUINTA MEDITATIO.

De Christi tristitijs & lachrymis.

Gratias ago tibi bone Iesu pro eo quòd

Tu præceptor obseruandissimus, magister sapientissimus, & legifer sanctissimus: pro nobis indignissimis discipulis tuis, discipulis, insipientibus & malis: ex purissima, veraci, sapienti, & fideli charitate: dignatus es pati acerbissimos cordis dolores, contritiones, tristitias, pauores, angustias & pressuras internas, tædia, ac compaisiones: cū sancto luctu, iugi contritione, compaisione pijsima, & interna ac deuotissima oratione, cæterisque virtutibus: vt patrem tuum nostris duritijs & cordis insensibilitatibus, ineptis lætitijs, incompaisione, inuidentijs, ac orandi negligentia & indeuotione, cæterisque vitijs contemptum, & irritatum honores, placares, eiusque gratiam nobis restitueres: atque ab æternis tristitijs, fletibus, inuidiæ stimulis, desperatione perpetua, cæterisque infernalibus pœnis nos eriperes: & ad æternam sanctorum lætitiã, risum, gaudium, plenum iubilum, congratulationem, & votorum plenam exauditionem nos perduceres: cum B. Maria, virtutibus Angelicis, Euangelicis, discipulis, & sanctis omnibus. Si tamen studuerimus te purè & ardentè amare, tuique amore tristitias & angustias cordis, crucisque omnes hilariter tollerare: teque imitari in sancto luctu, compaisione, & oratione interna, continua & deuota, cæterisque virtutibus.

Et nūc Domine Deus, quia vis & sicut vis, desideramus te amare, tuique amore tristitias &

angu

angustias cordis, omnēsq; cruces libenter ferre: teque imitari in sancto luctu, compassionē, deuota oratione & cæteris virtutibus. Sed quia &c.

SEXTA MEDITATIO.

De Christi flagellis, vulneribus & cruciatibus, eiusque esurie iustitia & fortitudine.

Gratias ago tibi bone IESV, pro eo quod

Tu pater bonus, nutritor ac prouisor omnium sufficientissimus: pro nobis ouibus tuis errantibus, dispersis, egentibus & afflictis: tu Imperator summus, dux & puginator inuictissimus, triumphatorque semper magnificus: pro nobis militibus tuis ignauis, profugis & proditoribus tuis: ex esurie eiusima, fortissima, feruentissima & constantissima charitate: dignatus es pati summos cruciatus, flagella, vulnera, crucis baiulationem & diram in ea extensionem, confixionem & suspensionem, fellis & acceti amaritudinem, cæterasque cruces & afflictiones.

Cum summa esurie iustitia, strenuitate, vigilantia, & feruore: cum zelo, seueritate, & benignitate: cum magnanimitate, fortitudine & constanti perseverantia, cæterisq; virtutibus. Vt patre tuū nostris tepiditatibus, torporib⁹, accedijs, remissionibus, indulgentijs, negligentijs, pusillanimitate, infirmitate, incōstantia, cæterisque vitijs contempnum & irritum honorares, placares, eiusque gratiā nobis re-

stine

stiteres: atque ab æterna esurie, siti, & frigore, à torpore, & ponderositate, à varijs cruciatibus & demonum flagellis, cæterisq; inferni poenis nos redimeres: & ad æternam satietatem, spirituale ebrietatem, subtilitatem & agilitatem, impaisibilitatem, perfectam sanitatem, perennemque victoriam & triumphum nos perduceres: cum B. Maria, dominationibus & martyribus, sanctisq; omnibus. Si tamen studuerimus te amare, tuisq; amore libenter pati, esuriam, sitim, flagella, cruciatus, & vulnera, cæterasque cruces: & te imitari in esurie iustitia, strenuitate, & feruore: in zelo, seueritate & benignitate, in magnanimitate, fortitudine & constantia, cæterisq; virtutibus.

Et nunc Domine Deus, quia vis, & sicut vis, desideramus te amare, tuisque amore, esuriam, flagella, & cruciatus omnes libenter pati, teque imitari in esurie iustitia, cæterisq; prædictis virtutibus.

SEPTIMA MEDITATIO.

De Christi nudatione & sanguinis totali effusione, eiusque misericordia & liberalitate.

Gratias ago tibi bone IESV, pro eo quod,

Tu creditor & bonorum omnium largitor, opulentissimus & liberalissimus: tu fideiussor & mediator noster fidelissimus: Pro nobis egenis & pauperibus, tuisq; debitoribus, tibi ingratis, tuorumque bonorum iniquis dissipatoribus, tu summus sacerdos & Pontifex noster sanctissimus: pro

Nobis

nobis populo tuo scelerato & impio, irā Dei patris promerere & prouocare: ex cōmunissima, latissima, liberalissima & profus gratuita charitate, dignatus es omnino nudari, & totus nudus in cruce mori: atque nō solum externa omnia bona, sed etiam proprium sanguinem profus effundere, tēq; ipsum totum in iuge sacrificium & oblationem perfectissimam offerre, cum misericordia, veritate, & iustitia, cum gratitudine, liberalitate & magnificentia, cæterisque virtutibus.

Vt patrem tuum nostris immisericordijs, mendacijs, dolis, & iniustijs, ingratitude, auaritia, tenacitate, prodigalitate, & cæteris vitijs contemptum & irritatum, honores, placares, eiusq; nobis gratiam restitueres: atque ab æterna miseria, bonorūque omnium indigentia, ab igne gehēne, iugi blasphemia, & maledictionibus, cæterisque infernalis poenis nos redimeres, & ad æternā misericordiam, iustorum retributionem & mensuram superfluentem, laudēque & gratiarum actionē continuam, atque securam tuæ diuinitatis possessionem nos perduceres: cum B. Maria, thronis, pontificibus, sacerdotibus & confessoribus & sanctis omnibus. Si tamen studuerimus te amare, tuque amore nuditatem, direptionēq; bonorū nostrorū libenter ferre: & eadē bona nostra, & proprium etiam sanguinē, si opus fuerit, pro te sudare, tēq; imitari in misericordia, veritate & iustitia, liberalitate & magnificentia ac cæteris virtutibus.

Et nunc Domine Deus, quia vis & sicut vis desideramus te amare, tuq; amore bonorum nostrorū profusionem & direptionē, proprijsq;

sanguinis

sanguinis effusionem libenter sufferre, tēque imitari in prædictis virtutibus. Sed quia &c.

OCTAVA MEDITATIO.

¶ De Christi spinea coronatione & sensuum omnium afflictione, eiusq; temperantia & cordis munditia.

Gratias ago tibi bone Iesv, pro eo quod,

Tu protector & tutor potētissimus, custos vigilantissimus, & medicus pijsissimus, pro nobis varijs & crudelissimis hostibus oblectis, orphanis, tentatis, infirmis & ægrotis, ex nimia, altissima, & extatica charitate, dignatus es spinis crudelissimē coronari, vela a facie, conspui, & cædi, sensibus omnibus affligi, ab hostibus visibilibus & inuisibilibus circumdari, infirmitatēque nostras in te suscipere.

Cum perfecta sensuum tuorum continentia, puritate, & exercitatione sancta: cū cordis munditia, & ornatu, spiritusque elevatione & contēplatione, cæterisque virtutibus, vt patrem tuum nostris incontinentijs & inordinatis oblectationibus sensuum, cordis immunditia, spiritus depressione, negligentiaque resistēdi contentationibus & cæteris vitijs contemptum & irritatū honores, placares, eiusque gratiā nobis restitueres, & ab æterna sensuum afflictione, tenebris interioribus & exterioribus, à carentia visionis diuinæ, à visu & insultatione dæmonū, cæterisque infernalibus poenis nos redimeres, & ad perpetuam sensuum omnium glorificationē, spiritus transformationem, Dei visionem claram & admirationem, eternāque ab hostibus securitatem nos perduceres.

N 2 Cum

Cum B. Maria, Cherubin, Anachoretis, monachis & sanctis omnibus: si tamen studuerimus te amare, tuique amore omnem sensuum afflictionem & hostium tentationes patienter ferre: teque imitari in sensuum continentia, cordis munditia, & contemplatione, ceterisque virtutibus.

Et nunc Domine Deus, quia vis, & sicut vis desideramus te amare, tuique amore libenter pati omnem sensuum afflictionem, & hostium tentationes patienter ferre: teque imitari in sensuum continentia, cordis munditia & contemplatione. Sed quia (vt suprà, &c.

NONA MEDITATIO.

¶ De Christi captiuitate & vinculis, eiusque pacificatione.

Gratias ago tibi bone I E S V, pro eo quod

Tu liberator potētissimus & saluator piissimus, pro nobis captiuus & perditus. Tu sportus nobilissimus, pulcherrimus & amantissimus, pro nobis indignissimis tuis sponsis, adulteris & infidelissimis: ex spōsali, singulari, inseparabili & vnitua charitate, dignatus es pati vincula, & durissimam captiuitatem, clauorum crudelem confixionem & ceteras pœnas: cum prudentia, sapientia, & eloquentia: cum simplicitate, pudicitia, pace & pacificatione, ceterisque virtutibus.

Vt patrem tuam nostra imprudentia, insipientia, stultitia, loquendi imperitia, duplicitate, multiplicitate, impuritate, perturbacione, discordia, susurracionibus, ceterisque vitij

contem

contemptum & irritatum, honorares, placares, eiusque gratiam nobis restitueres, & ab æternis vinculis, carceribus, fœtore, sulphure, miserrima captiuitate, & dæmonū societate, & furijs nos redimeres, & ad æternam libertatem, pacem, tranquillitatem, & cōcordiam, filiorum Dei nomen, sanctorum communionem, & iucundissimā societatem, diuinitatisque fruitionem beatificam perduceres: cum B. Maria, Seraphin & virginibus, sanctisque omnibus. Si tamē studuerimus te amare, tuique amore libeter pati captiuitatem, vincula, carceres, & quascunq; crucesteq; imitari in prudentia, sapientia, eloquentia, simplicitate, puritate, pace & pacificatione, ceterisque virtutibus. Et nunc Domine Deus quia vis & sicut vis desideramus te amare, tuique amore captiuitatem, vincula & carceres, & quascumque cruces libenter pati: teque imitari in prudentia, sapientia, eloquentia, simplicitate, puritate, pace & purificatione. Sed quia, &c. vt sup.

DECIMA MEDITATIO.

¶ De Christi passione generalissima & morte, eiusque tolerantia propter iniustitiam.

Gratias ago tibi bone I E S V, pro eo quod,

Tu Deus optimus, maximus, æternus & immortalis, mortuorū suscitator, & sanctorū omnium glorificator, pro nobis vilissimis creaturis tuis, propter nostras contra te offensas mortis æternæ reis, ex diuina, immensa & infinita charitate: dignatus es pati mortem crucis ignominiosissimam & acerbissimam

N 3

pas

passionemque generalissimam, & purissimam, cum summa tolerantia passionum propter iustitiam, cum laude & gratiarum actione, cum charitate & gaudio, cum innocentia & securitate ceterisque fructibus spiritus & virtutibus.

Vt patrem tuum nostris impatientibus, in persecutionum tolerantia, & in prosperum successum vanitatibus & voluptatibus, inordinatis amoribus, ceterisque vitij contemptum, irritatum & offensum, honorares, placares, eiusque nobis gratiam restitueres, atque ab aeterna morte, gehenna & damnatione perpetua, & infernalibus tormentis nos redimeres, & ad omnimodam beatitudinem nos perduceres, cum Beata Maria, B. Michaeli, B. Ioanne Baptista, & omnibus Angelis & sanctis. Si tamen studuerimus te amare, tuique amore pati mortem & passionem quamlibet, teque imitari in tolerantia persecutionum propter iustitiam, cum iugi laude & gratiarum actione, ceterisque fructibus spiritus tui.

Et nunc Domine Deus, quia vis, & sicut vis, desideramus te amare, tuique amore quamlibet mortem & passionem libenter perferi, teque imitari in hilari & grata tolerantia passionum propter iustitiam, Sed quia &c. ut hic infra.

CAPITVLVM SEXTVM.

¶ Quae sequuntur, sunt post singulas decem meditationes subiungenda. Obsecratio pro diuino amore, simul cum oblatione passionis meditata.

Sed

SED quia sine tua gratia nihil sumus aut possumus, obsecramus te ut in ea charitate, & per eam charitatem qua tu tantus & talis, pro tantis & tam indignis, tot & tanta, tamque probrosa & poenosa, cum tanta virtutum exemplaritate & perfectione, propter tantos fructus, subire & pati dignatus es, eadem nunc & semper, & maxime in hora mortis nostrae, patri tuo digneris obtendere, & in omnigenam hostiam offerre, pro nobis tuisque; & nostris omnibus vniuersisque fidelibus viuis & defunctis, pro impetratione omnium salutarium petitionum nostrarum: simul cum sacra oblatione pretiosi corporis & sanguinis tui, quae in sacrificio Missae haecenus oblata est, & adhuc offertur, aut offerretur, simul etiam cum omnibus quae assumpisti, fecisti, aut perulisti pro salute nostra, & quae operatus es in omnibus ac singulis sanctis & electis tuis, & etiam in nobis, sicque tali oblatione, patrem tuum pro nobis omnibus supremam honorarum eius efficaciter a nobis auerte, & gratiam ac amicitiam eius nobis impetra & restitue, nosque ad amorem & imitationem tui misericorditer & feruenter excita & restaura.

¶ Exercitium amoris speciale hic incipit.

Eya igitur amarissime & benignissime Iesu, ignem tui amoris quem venisti in terram mittere, & quem in cordibus electorum tuorum haecenus vehementer accendisti, & in nobis omnibus ardere desideras, quia vis, & sicut potes, scis & vis, immitte (obsecramus) & vehementer accende in cordibus nostris, quo accessi amemus te.

N 4 Hic

Hic exprime quinque ternaria nominum Dei amabilium convenientia meditationi quam exeres, iuxta ordinem, quo hic sunt per decem classes distincta: & singulis decem meditationibus singula quinque ternaria sunt assignata.

PRO PRIMA MEDI-
TATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Æternum præcognitorem & amatorem,
- 2 Electorem & gratificatorem,
- 3 Prædestinatorem.

Amemus te nostrum

- 1 Patrem superpijsimum,
- 2 Fratrem amantissimum,
- 3 Sanctificatorem benignissimum.

Amemus te

- 1 Patrem misericordiarum,
- 2 Participem nostrarum miseriarum,
- 3 Deum totius consolationis.

Amemus te amatorem nostrum
nobis

- 1 Præsentissimum,
- 2 Intentissimum,
- 3 Promptissimum.

Amemus te Deum

- 1 Superdignissimum,
- 2 Affabilissimum,
- 3 Deliciosissimum.

Hic

Hic subiunge Adorationes & Obsecrationes super his quinque ternariis, quæ habentur pag. 337. 338. & sequenti. usque ad 354.

PRO SECUNDA ME-
DITATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Plasmatorum,
- 2 Creatorem &
- 3 Assimilatorem.

Amemus te nostrum

- 1 Iudicem æquissimum,
- 2 Aduocatam fidelissimum,
- 3 Iustificatorem benignissimum.

Amemus te

- 1 Patrem furvi sæculi,
- 2 Ducem & comitem itineris nostri,
- 3 Subleuatorem in huius viæ & vitæ necessitate.

Amemus te amatorem

- 1 Misericordissimum,
- 2 Patientissimum,
- 3 Benignissimum.

Amemus te Deum

- 1 Reuerendissimum,
- 2 Honorandissimum,
- 3 Defiderabilissimum.

Hic subiunge Adorationes & Obsecrationes super his quinque ternariis, quas reperies pag. 354. & sequenti. usque ad 365.

PRO TERTIA MEDI-
TATIONE.

Amemus te nostram

- 1 Conferuatorem potentissimum,
- 2 Gubernatorem prudentissimum,
- 3 Inspiratorem piissimum.

Amemus te nostrum

- 1 Regem supremum,
- 2 Principem sapientissimum,
- 3 Rectorem morum dulcissimum.

Amemus te

- 1 Regem perennis gloriæ,
- 2 Exilij nostri focium & participem,
- 3 Paracletum & consolatorem optimum.

Amemus te amatorem

- 1 Placabilissimum,
- 2 Clementissimum & indulgentissimum,
- 3 Beneficientissimum.

Amemus te Deum

- 1 Maximum,
- 2 Gloriosissimum,
- 3 Optimum.

*Hic subiungete Adorationes & Obsecrationes
super istis quinque ternariis, quas inuenies
pag. 365. 366. & sequentib. usque ad 377.*

PRO QUARTA MEDI-
TATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Regeneratorem,
- 2 Redemptorem,
- 3 Viuificatorem.

Amemus te nostrum

- 1 Dominum amantissimum,
- 2 Emmanuelem suauissimum,
- 3 Amicum fidelissimum.

Amemus te

- 1 Dominatorem mitissimum,
- 2 Ministratorem officiosissimum,
- 3 Amatorem ardentissimum.

Amemus te amatorem

- 1 Amandissimum,
- 2 Amantissimum,
- 3 Amatisimum.

Amemus te Deum

- 1 Præstantissimum,
- 2 Lucidissimum,
- 3 Quietissimum.

*Hic subiungete Adorationes & Obsecrationes
super istis quinque ternariis, quas reperies
pag. 377. & sequentib. usque ad 388.*

PRO QVINTA MEDITATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Purgatorem,
- 2 Illuminatorem,
- 3 Inflammatorem.

Amemus te nostrum

- 1 Præceptorem obseruandissimum,
- 2 Magistrum sapientissimum,
- 3 Legislatorem sanctissimum.

Amemus te nostrum

- 1 Instructorem mansuetissimum,
- 2 Consultorem prudentissimum,
- 3 Adiutorem fortissimum.

Amemus te amatorem

- 1 Pijsimum,
- 1 Compatientissimum,
- 3 Dulcissimum.

Amemus te Deum

- 1 Pretiosissimum,
- 2 Familiarissimum,
- 3 Iucundissimum & secretissimum.

Hic subiunge Adorationes & Obsecrationes super his quinque ternariis, quas habentur infra pag. 388. & sequent. usque ad 399.

PRO SEXTA MEDITATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Nutritorem suavissimum,
- 2 Vestitorem & hospitē honestissimum,
- 3 Pronisorem sufficientissimum.

Amemus te

- 1 Pastorem bonum,
- 2 Hospitem & cōiuam iucundissimum,
- 3 Visitatorem & reformatorem optimum.

Amemus te

- 1 Imperatorem supremum,
- 2 Ducem & pugnatorem invictissimum,
- 3 Triumphatorem semper magnificum.

Amemus te amatorem

- 1 Esurientissimum,
- 2 Fortissimum,
- 3 Constantissimum.

Amemus te Deum

- 1 Excellentissimum,
- 2 Victoriosissimum,
- 3 Lætissimum & foelicissimum.

Hic subiunge Adorationes & Obsecrationes super istis quinque ternariis, quas habentur infra pag. 399. & sequentib. usque ad 413.

PRO SEPTIMA MEDI-
TATIONE.

Amemus te

- 1 Culpæ dimissorem & mundatorem,
- 2 Pœnæ perfolutorem & relaxatorem,
- 3 Gratiaë retributorem.

Amemus te

- 1 Creditorem opulentissimum,
- 2 Fideiussorem sufficientissimum,
- 3 Restauratorem benignissimum.

Amemus te

- 1 Bonorum omnium largitorem,
- 2 Mediatorem, sacerdotem & pontificem
maximum,
- 3 Conseruatorem datorum, & multipli-
catorem.

Amemus te amatorem

- 1 Opulentissimum,
- 2 Liberalissimum,
- 3 Magnificentissimum.

Amemus te Deum

- 1 Iustissimum,
- 2 Veracissimum,
- 3 Gratiouissimum.

*Hic subiunge Adorationes & Obsecratio-
nes super istis quinque ternariis, quas inue-
nies pag. 413. & sequentib. vsque ad 426.*

PRO OCTAVA MEDI-
TATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Eductorem admirabilem,
- 2 Vocatorem & consiliarium prudentem,
- 3 Susceptorum, Deum fortem.

Amemus te nostrum

- 1 Protectorem potentissimum,
- 2 Custodem vigilantissimum,
- 3 Medicum optimum.

Amemus te nostrum

- 1 Tutorem pijsimum,
- 2 Samaritanum misericordissimum,
- 3 Curatorem suauissimum.

Amemus te amatorem

- 1 Potentissimum,
- 2 Sapientissimum,
- 3 Sanctissimum.

Amemus te Deum

- 1 Altissimum,
- 2 Pulcherrimum,
- 3 Dulcissimum.

*Hic subiunge Adorationes & Obsecratio-
nes super his quinque ternariis, quas reperies
infra pag. 426. & sequentib. vsque ad 437.*

PRO NONA MEDITATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Patrem filio tuo nos desponsantem,
- 2 Sponsam fidelissimum,
- 3 Datorem & foecundatorem.

Amemus te

- 1 Liberatorem potentissimum,
- 2 Iesum, saluatorem pijsimum,
- 3 Libertatis conseruatorem & pacis.

Amemus te

- 1 Antiquum dierum & conspectorem seculorum,
- 2 Iuuenem floridissimum, & praemillibus electum,
- 3 Zelatorem castissimum & fortissimum.

Amemus te amatorem

- 1 Benignissimum,
- 2 Fidelissimum,
- 3 Certissimum.

Amemus te Deum

- 1 Vcillissimum,
- 2 Honestissimum,
- 3 Delectabilissimum.

Hic subiunge Adorationes & Obsecrationes super his quinque ternariis, quas inuenies, pagina 437. & sequentibus, vsque ad 448.

PRO DECIMA MEDITATIONE.

Amemus te nostrum

- 1 Susceptorem & defensorum in morte,
- 2 Suscitatorem,
- 3 Remuneratorem.

Amemus te

- 1 Deum verum,
- 2 Perfectum hominem,
- 3 Omnia continentem, & super omnia praecellentem.

Amemus te

- 1 Adoptatorem benignissimum,
- 2 Promissorem fidelissimum,
- 3 Redditorem certissimum.

Amemus te Amatorem

- 1 Nobis proximum, & omni affinitate coniunctissimum,
- 2 Inseparabilissimum,
- 3 Charitate plenissimum & feruentissimum.

Amemus te Deum

- 1 Perfectissimum,
- 2 Illustrissimum,
- 3 Beatissimum.

Hic in ere & subiunge Adorationes & Obsecrationes super his istis quinque ternariis, quas reperies infra pag. 448. & sequentibus, vsque ad 460.

Post Adorationes & Obsecrationes super quinque ternarijs cuilibet meditationi assignatis, subiungenda sunt in singulis meditationibus omnia que hic consequenter ponuntur, usque ad obsecrationem pro specialibus virtutibus cuilibet meditationi ascriptis.

Denique Amemus te vnicum supremum & incommutabile bonum.

- 1 In quo & à quo est omne bonum,
- 2 Extra quod nihil est bonum,
- 3 Et quod infinitè excellit omne bonum.

Amemus ergo

- 4 Te solum in omnibus, nihil in vlla creatura diligentes, nisi quod tuum est, & cuius auctores & conseruator.
- 5 Amemus OMNIA IN TE SOLO, quatenus aliqui id tuum sunt, & in te subsistunt, ac inveniuntur.
- 6 Amemus TE SUPER OMNIA, qui in bonitate & omni amabili perfectione infinitè superexcellis omnia.

Amemus te

- 7 TOTO CORDE, hoc est tota voluntate, desiderio & affectione.
- 8 TOTA MENTE, id est tota memoria, intellectu, ratione & intentione.

9 TOTA ANIMA, corpus viuificante: & ex omnibus viribus & sensibus eius interioribus & exterioribus.

10 Istant omnes vires occupando solum propter te, & secundū te, & numquā cōtra te.

Amemus te

1 DVLICITER, absque contradictione: omni vanæ delectationi propter te renuntjates.

Amemus te

2 VERACITER, absque errore: non aliud propter te amātes, nec fictè te diligētes.

Amemus te

3 PRVDENTER, absque indiscretionē: ne zelus tui amoris nos præcipitet si non secundum scientiam fuerit.

Amemus te

4 EFFICACITER, non verbo tantum & lingua, sed operis exhibitione nostrum erga te amorem comprobantes.

Amemus te

5 FORTITER, resistendo hostibus tuis & peccatis & concupiscentijs.

Amemus te

6 MAGNANIMITER, ardua propter te aggrediendo.

Amemus te

7 CONSTANter, aduersa quæque & dura tui amore tolerando.

Amemus te

8 PERSEVERANter, usque in finem in his perseverando: sic vt charitas tua à nobis numquam excidat, sed crescat iugiter, & in æternum perseueret.

5 *Alia obsecratio pro diversis actibus amoris exercendis.*

1 Eya ergo benignissime IESV Christe, igne tui amoris sic nos succède & affice, V T E S V P E R O M N I A A P P R E T I E M V S, plura æstimemus, præligamus, amemus, & appetamus.

2 O P T E M V S continuo, & ardenti desiderio, tibi, propter te, placere.

3 T I B I G R A T V M O B S E Q V I V M, ex puro amore, absque intuitu mercedis vel proprii commodi, semper P R A E S T A R E.

4 Ac propterea tuam voluntatem beneplacentem & perfectam semper & ubique I N V E S T I G E M V S & attendamus.

5 Eamque cognitam non solum cum amore, sed ex amore I M P L E R E F E S T I N E M V S.

6 Tuum beneplacitum in adversis æquè ac in prosperis, in tempore & in æternitate, optemus semper impleri in nobis, de nobis, per nos, & in omnibus, ac per omnes creaturas.

7 Ardentissimis etiam & continuis desiderijs aspiremus, ad securam tuæ diuinitatis possessionem & adorationem continuam.

8 Ad claram tui visionem, laudem & admirationem.

9 Ad fruitionem tui beatificæ, & vniionem inseparabilem.

10 Ut sic gratissimum tibi obsequium præstemus, hoc enim tibi summè placet, & hoc est tuum supremum beneplacitum, in quo

gaudium

gaudium tuum impletur in nobis: quod propter te (quia vis, & sicut vis) summè desiderare & continuo studio requirere debemus & volumus.

6 *Alia item obsecratio pro alijs actibus amandi.*

1 Da insuper benignissime Iesu, & fac, vt amore tuo succensi, T I B I, (quem tenemur amare plusquam nos & plusquam omnia) omne bonum, gloriam, beatitudinem, tuæque voluntatis impletionem multò ardentius O P T E M V S, ET P R O C V R E M V S, quam vllum bonum nobis optare possemus.

2 G A V D E A M V S & congratulemur tibi de omni bono quod es, & quod habes, & de tuæ voluntatis impletione: multò amplius quam gauderemus de quocumque bono nostro, quod habemus aut quod posset nobis contingere.

3 T V A S P E R F E C T I O N E S, nomina, beneficia, virtutes & laudes cum gaudio R E C O G I T E M V S, audiamus, legamus, & alijs prædicemus: multò amplius quam nostras, aut alicuius nobis amicissimi laudes & perfectiones gauderemus audire aut referre.

4 P R O N O S T R A B E A T I T V D I N E R E P V T E M V S, quòd tu habeas infinitam gloriam, beatitudinem, & plenum super omnia Dominum.

5 O F F E N S A M T V A E maiestatis & tuæ voluntatis transgressionem, plusquam omne malum & incommodum quod nobis posset contingere, O D I O H A B E A M V S, fugiamus & horreamus.

Et

6 **ET DE IPSA** tuæ maiestatis OFFENSA DOLEAMVS & irascamur: plusquam doleamus & irascemur de quocunque malo & incommodo, quod nobis posset euenire, ardentissimis etiam desiderijs & continuis optemus, & toris viribus ac studijs procuremus te à nobis & ab omnibus.

7 **Credi**, præsentem vbique sentiri, & adorari.

8 **Agnosci**, laudari & glorificari.

9 **Amari**, desiderari, & frui tuè possideri.

10 **Tibi**que ex puro amore semper & vbique iuxta tuum supremum beneplacitum seruari & obediri.

11 **Et cum hoc fieri** viderimus, intime gaudeamus, & cum laude gratias tibi inde agamus.

12 **Cum verò id omitti** vel contrariū fieri agnouerimus, doleamus, irascamur & hoc vlcisici optemus, & supplere.

7 *Obsecratio pro sentienda Dei presentia & recta intentione in omnibus habenda.*

1 **Sic etiam** (benignissime IESV) igne tui amoris nos reple, & tam ardenti, continuo, & efficaci desiderio tui nos succende: vt te semper & vbique nobis PRÆSENTISSIMUM, intensissimum, & promptissimum, non solum credamus, sed etiam SENTIAMVS & cogitemus.

2 **TE REVEREAMVR**, & cum profunda humilitate & reuerentia coram te ste-

mus, & ambulemus semper & vbique.

3 **TE TIMEAMVS**, vel in modico offendere: & sollicitè præcaueamus & fugiamus quicquid tibi displicet.

4 **INTENDAMVS** te, tuumque honorem & beneplacitum, ante omnia, & in omnibus: nihil vnquam nisi propter te, & ex amore tuo aggredi vel proficere præsumétes.

5 **CONSULAMVS TE**, & sine tuo consilio, & interna vel externa licentia tua nihil agere præsumamus.

6 **AVDIAMVS** sollicitè, inter agendum aliquid foris, quid tu intus in nobis loquaris, & quid à nobis fieri vel omitti exigas.

7 **ELIGAMVS**, in dubijs, id quod tibi & sanctis tuis magis conforme & honorificum, proximis vtilius, & propriæ voluntati ac sensualitati nostræ magis contrarium fuerit.

8 **INQUIRAMVS** in grauioribus & difficultioribus consilium senioris, vel alicuius te timentis: idque HVMILITER, diffidentes de nobis: DEVOYTE, obsecrantes te, vt per alterius consilium nobis tuam voluntatem manifestes: ET FIDELITER, credentes, ac confidentes, quod per alium tuipe nobis respondebis & tuam voluntatē notam facies.

9 **CREDAMVS FIDELITER**, tuæ inspirationi & electioni tecum factæ, vel consilio per alterum nobis dato.

10 **Et sine errore**, perplexitate, & obscuritate, verè & apertè, VIDEAMVS & iatelligamus quid acceptius tibi sit in omni te & tempore.

11 **ABNEGEMVS** etiam proprium sensum & voluntatem, tuo consilio, & voluntati

minus conformem.

8. *Obsecratio pro perfectis erga Deum obedientie conditionibus.*

12. **ET OBEDIAMVS** tibi & tuis vicarijs, **AMANTER**, ex amore, & propter amorem tuum.

1 **Obediamus** etiam **FIDELITER**, sine hesitatione : non amplius dubitando an id velis, quod iam consuluisti per te aut tuos vicarios.

2 **SIMPLICITER**, absque discussione: non amplius discutiendo, & examinando an hoc quod consuluisti sit melius.

3 **HVMILITER**; de nobis diffidendo, ac propriam gloriam inde non requirendo.

4 **CONFIDENTER**, in te, & auxilio gratiae tuae sperando.

5 **MAGNANIMITER**, prospera propter hoc contemnendo.

6 **FORTITER**, aduersa quaeque propter hoc tolerando.

7 **LIBERALITER**, absque intuitu mercedis & proprii commodi.

8 **HILARITER**, cum spirituali gaudio, absque tædio.

9 **FERVENTER**, absque tempore.

10 **VELOCEITER**, absque mora.

11 **INTEGRE**, & in omnibus, absque imperfectione.

12 **PERSERVERANTER**, absque defectione.

Da etiam

Da etiam vt quicquid tibi placere & te à nobis exigere agnouerimus, quantumcumque nostro iudicio & propriae voluntati id contrarium fuerit, tamen propter te nos abnegantes.

1 **Illud APPRETIAMVS**, & bonum iudicemus.

2 Ac tanquam verè bonum **AMEMVS** & desideremus.

3 Atque **DESPERANTES** ex nobis.

4 A te **ILLUD SPEREMVS** & expectemus.

5 **MAGNANIMITER QVE**.

6 **ET FORTITER** illud prosequamur & perficiamus.

7 Atque vbi id obtinuerimus & perfecimus, tibi illud acceptum ferentes laudes **ET GRATIAS** tibi, pro eo **REFERAMVS**.

8 Inde non in nobis, sed **IN TE SOLO GAUDEAMVS**.

9 **NOS HVMILIEMVS**, & arguamus quod nimis imperfectè illud impleuerimus.

10. Atque ad perfectiora semper opera pro tui amore facienda **NOS TOTOS** tibi offeramus **ET EXTENDAMVS**.

Quicquid verò tibi displicere cognouerimus, quantumcumque nostro iudicio & voluntati id gratum fuerit, da vt propter te nos abnegantes,

1 **ILLUD MALVM ESSE CREDAMVS**.

2 Et tanquam verè malum & nocivum **ODIO HABEAMVS**.

9 *Obsecratio pro impletione carni quae Deum vult ut agat.*

10 *Obsecratio pro odio et fuga carni quae Deum vult ut fugiamus.*

3 METVAMVS & folicitè præcaueamus
ne illud contingat.

4 MAGNANIMITER & fortiter illud
persequamur & fugiamus.

5 De eo si euenerit DOLEAMVS ET
RISTEMVR.

6 IRASCAMVR, vltionem de eo appe-
tentes.

7 PASSIONIS tuæ meritum in eius sa-
tisfactionem & punitionem OFFERA-
MVS.

8 RESIGNEMVS nos ad patiendum
pro hoc quicquid tibi placuerit.

9 Pœnam aliquam pro hoc sponte ASSV-
MAMVS.

10. Et propositum contra illud de nouo
INSTAUREMVS: ac cautiùs & fortiùs
de cætero illi resistamus.

CAPITVLVM SEPTIMVM,

CONTINENS EXERCITIUM
pro odio & abnegatione
sui & crucis baiulatione. In quo
exercitio primò commemoran-
tur fructus inde prouenientes:
vt ex eorum intuitu magis inci-
temur ad hoc odium & crucis
baiulationē. Deinde exprimun-
tur media & adiutoria per quæ
ad hoc iuamur & confortamur.
Postremò ponitur modus &
progressus in odio sui & crucis
baiulatione seruandus.

FT quoniam tu (bone IESV) consu-
lis & à nobis exigit, vt si post te ve-
nire voluerimus, nosmetipfos ab-
negemus, & crucem nostram tol-
lamus, idè desideramus, & confidèter te ob-
secrantes à te expectamus, atq; in te firmiter
proponimus, de cætero in omnibus nosmet-
ipfos abnegare & crucem quamcumque vo-
lueris baiulare & tollere, vt hæc faciendo.

1 TVAM VOLVNTATEM IMPLEAMVS,
& gratum tibi obsequium ex amore præste-
mus, prout es superdignissimus.

2 VT CONFORMEMVR tibi pro no-
bis passio & crucifixio, qua re nihil potest esse
dignius & honorabilius.

3 VT CAS IGEMVS peccata nostra,
quod est iustissimum.

I.
Fructus
ex abne-
gatione
sui, &
crucis bai-
ulatione
proueni-
tes.

4 VT MORTIFICEMVS amorem priuarum, cum suis vitijs & concupiscentijs, quod est ad salutem profus necessarium.

5 VT PROFICIAMVS in amore tuo, & virtutum exercitio, quod est vtilissimum.

6 VT RENOUEMVS & applicemus nobis fructum tuarum passionum.

7 VT HONOREMVS patrem tuum, quem contempnimus.

8 AVERTAMVS iram eius, quam provocauimus & meruimus.

9 VT gratiam eius & dona, quæ perdidimus, RECUPEREMVS.

1. VT ILLUMINEMVR, & purgemur ab ignorantia & errore.

2. VT IUSTIFICEMVR, & mundemur à malitia & affectu peccati.

3. VT SANCTIFICEMVR, & sanemur à concupiscentia mala.

4. VT LIBEREMVR, à captiuitate diaboli, & peccati.

5. VT CONFORMEMVR contra infirmitatē.

6. VT REDIMAMVR à pœnis nociuis quas peccando meruimus.

7. Denique vt tandem perueniamus ad tuę diuinitatis: SECVRAM TENTIONEM & adorationem.

8 CLARAM visionem & laudem.

9 ERVITIONEM beatificā & vnionem.

Hæc enim: omnia assequimur: aut mere-mur, quoties tui amore nosmetipfos abnegamus, vel crucem aliquā tolēramus. Ideo horum: omniū (quæ tibi gratissima sunt, & quæ tu vis à nobis desiderari & quæri) horum inquam omniū desiderio, volumus & proponimus

mus

mus de cætero nosmetipfos abnegare in omnibus, & crucem quamcunque volueris tolerare, ex puro tui amore. Sed quia ex nobis nihil possumus, ad hæc (oblocramus) nos excita & adiuua.

1 Per ignem & virtutem tui amoris, hoc est per ardens & efficax desiderium tibi placendi, tuamque voluntatem implendi.

2 Per tuæ conformitatis desiderium.

3 Per zelum iustitiæ & virtutis, hoc est per desiderium vlciscendi & castigandi peccata nostra, mortificandi vitia, & acquirendi virtutes.

4 Per tuæ vitæ & passionis meritum.

5 Per corporis tui sacramentum & sacrificium.

6 Per spiritus tui septiforme donum.

7 Per Angelicum ministerium & adiutorium.

8 Per Beatissimæ Mariæ matris tuæ & patronorum specialium.

9. Omniumque sanctorum & electorum tuorum, exempla, merita & suffragia.

Per hæc inquam adiuua, nos, & sicut potes, scis, & vis, fac, vt verè & perfectè abnegemus nosmetipfos, hoc est proprium sensum, propriamque voluntatem & sensualitatem tibi repugnantem.

Sic inquam abnegemus proprium sensum & iudicium nostrum, vt quoties tuo vel viciorum tuorum & sanctorum patrum iudicio contrarium, vel minùs conforme fuerit, illud statim relinquamus, & in obedientiæ obsequium captiuemus: id rectum & bonum credentes, quod tu vel tui vicarij rectum &

2
Adiuua-
ria ad ab-
negationē
& crucis
hauila-
tionem.

3
Modus
abnegan-
di propriū
sensum.

bonum iudicaueritis, quantumcumque proprio sensui nostro aut iudicio contrarium videatur.

9
Obsecratio pro abnegatione propriæ voluntatis & eorum quæ sunt ei gratæ.

Voluntatem verò propriam & sensualitatem (quæ aliquid cupimus aut refugimus, non propter te, neque secundum te, sed propter nos aut quodcumque aliud à te, & quæ non est conformis tuæ & vicariorum tuorum voluntati.)

1 ODI HABEAMVS tanquam hostem nostræ salutis pessimum, omnique peccati & mali in nobis causam & radicem præcipuam.

2 METVAMVS & sollicitè præcaueamus ne hanc sequamur, & eius impulsu aliquid operemur, vel dimittamus, quin potius quicquid illa suggerit & gratum habet (qualia sunt huius sæculi honores, diuitiæ, & voluptates) id omne quatenus tale (hoc est quatenus à propriâ voluntate quæritur, nostræque sensualitati gratum est.)

3 MALVM & nobis nocivum indicemus.

4 Ac propterea ODI HABEAMVS, & horreamus.

5 METVAMVS & fugiamus.

6 Vltro oblatum REGVSEMVS & abiiciamus.

7 Et si contigerit id nos quæsisse vel acceperasse, inde DOLEAMVS.

8 IRASCAMVR nobis, & eius vindictam appetamus.

9 Pro eo tuam passionem OFFERAMVS.

IO RESIGNEMVS nos ad omnia quantumcumque volueris aduersa.

II Atque

II Atque ex zelo iustitiæ discretam PŒNAM in huius ultionem & satisfactionem voluntariè assumamus.

12. PROPOSITVM QVE contra illud fortius renouemus.

Quod si propter te, tuumque honorem & beneplacitum oportuerit nos aliquid recipere vel assumere, quod propriæ voluntati & sensualitati gratum & iucundum fuerit (qualia sunt necessaria & salubria corporis & animæ oblectamenta & fomenta) da vt priusquam illud assumamus vel acceptemus, consideremus fructus ex abnegatione delectabilium provenientes, & ex horum desiderio.

1 INCLINEMVS rationalem nostram voluntatem ad illud eatenus recusandum, quatenus propriæ voluntati gratum est.

2 ET OFFERAMVS nos paratos adarendum eo libenter, nisi tu velles hoc à nobis sumi.

3 Nunquam ergo tale aliquid sumamus PROPTER delectationem, seu quia propriæ voluntati & sensualitati gratum est.

4 Sed dumtaxat PROPTER TE, id est, quia vis, vt illud sumamus.

5 ET SECVNDVM TE, id est eo modo & mensura quibus fieri vis.

6 ET DEMANV tuæ providentiæ & liberalitatis.

Da superbenignissime IESV, vt quia vis, & sicut vis, ad assequendos fructus crucis predictos, & per mediâ & adiutoria superius declarata, crucè omnè & quicquid propriæ voluntati & sensualitati, pessimo salutis nostræ

5
Oratio pro necessariis delectationibus rebus incensione & modo sumendis.

6
Obsecratio pro acceptione & utilitatio amplexu crucis quam sponte assumimus

O 4 hosti,

hosti, durum & graue est, illud quatenus tale (dummodo spiritali perfectui non sit impedimento.)

1 APPRETIEMVS & bonum & utilissimum nobis esse iudicemus, ex cuius nimirum dulci tolerantia, prædictos fructus crucis assequi possumus.

2 AMEMVS illud & tanquam bonum acconueniens acceptemus.

3 DESIDEREMVS feruenter, & à te petamus, sicut videbis nos posse sufferre, illud nobis immitti, aut inferri.

4 ELIGAMVS & cum tuo vel alicuius vicarij tui, aut te timentis consilio, consideremus quid tale possimus discretè assumere, aut sufferre, pro tui nominis amore & honore.

5 Et quicquid te inspirante aut consulente elegerimus, aut proposuerimus propter te pati: illud ASSUMAMVS viriliter.

6 TOLEREMVS FIDELITER, credentes tibi gratum esse, vt id patiamur.

7 CONFIDENTER, sperantes nihil incommodi ex hoc nobis euenturum.

8 FORTITER, patientes poenam & difficultatem illius.

9. ET STABILITER, nulla leuitate aut impatientia illud deferentes vel abijciantes, nisi tu aliter consuleris.

Quoties autem crux aliqua aut aliquid aduersum aut durum propriae voluntati, non à nostra electione, sed aliunde, à te videlicet vel aliqua creatura, nobis euenit.

7
Oratio
pro susce-
ptione &
fructuosa
tolerantia
cruccique
nobis at-
tigit ali-
de quàm
à nostra
voluntate.

I Da

1 Da vt illud semper SUSCIPIAMVS de manu & ordinatione tuæ paternæ prouidentiae & benignitatis, cum eiusdem tuæ paternæ prouidentiae, adoratione & laude.

2 GRATIAS AGAMVS, pro amore quo illud nobis misisti, & pro fructu ad quem ordinasti.

3 ET AMPECTAMVR illud cum spiritali gaudio, tanquam rem diu à nobis desideratam & postulatam.

4 Tanquam PIGNVS tui amoris certissimum, & annulum desponsationis.

5 Tanquam MEDICINAM, à te pijsimo medico mislam, & calicem salutarem à te patre datum.

6 Tanquam OCCASIONEM præptam maximi & multiplicis lucri spiritalis.

7 Nec vnquam ad remedia, quibus à tali cruce & tribulatione liberari possumus, confugiamus: nisi prius sic voluntatem nostram inclinauerimus ad suscipiendam & amplectendam hanc crucem cum gratiarum actione & laude.

8 Et nisi purè PROPTER TE, quia scilicet tu vis nos talia remedia sumere.

9 ET SECUNDVM TE, id est, iuxta modum tibi placitum.

10 ET PER TE, hæc remedia fumen- do tanquam à te data.

11 ET TECVM, in tua præsentia, & vnione manendo.

12 Cum PLENA & integra RESIGNATIONE ad suscipiendam (si volueris, aut ita disposueris) huius crucis post suscepta remedia continuatione, æquè ac liberationem

O 5 ab

ab ea: utrobique æqualiter gaudentes de tua circa nos voluntatis implementatione, quæ nobis debet semper esse gratissima.

Cæterum quandiu duraverit crux illa: da ut tui amore, & imitatione tuoque dono & merito, angelicisque & sanctorum adiutorio, eam in unione passionum tuarum toleremus.

- 1 Cum iugi laude & gratiarum actione.
- 2 Cum humilitate & abnegatione.
- 3 Cum ferventi obsecratione, confidentia & resignatione.
- 4 Cum charitate & gaudio.
- 5 Cum pace & patientia.
- 6 Cum longanimitate & mansuetudine.
- 7 Cum bonitate & benignitate.
- 8 Cum fide & modestia.
- 9 Cum continentia & castitate.
- 10 Cum innocentia & securitate.
- 11 Cum prudentia cordis & oris sapientia.
- 12 Cum simplicitate & finali perseverantia.

Sic ut per singula momenta possimus illum fructum percipere, ad quem per ordinatam talem crucem, & quem tuis passionibus nobis promeruisti: videlicet,

- 1 Sic ut tibi gratum obsequium præstemus.
- 2 Tibi conformemur pro nobis passio.
- 3 Castigemus peccata nostra.
- 4 Mortificemus priuatum amorem.
- 5 Proficiamus in amore tuo.
- 6 Et communicantes tuis passionibus.
- 7 Tuum Patrem tecum honoremus.
- 8 Iram eius auertamus.
- 9 Gratiam eius impetremus.

Et

- 1 Et illuminationem.
- 2 Et iustificationem.
- 3 Et sanctificationem.
- 4 Et liberationem.
- 5 Et confortationem.
- 6 Et redemptionem.
- 7 Et tuæ diuinitatis securam tentationem.
- 8 Claram visionem.
- 9 Et beatificam fruitionem.
- 10 Ad laudem tuam & gloriam supremam, Amen.

CAPITVLVM OCTAVVM,
CONTINENS EXERCITIUM
pro imitatione virtutum IESV
Christi Domini nostri, præcedenti exercitio subiungendum post singulas meditationes.

Q Bsecramus etiam te (ô benigne IESV) virtutum Domine, omnisque veræ virtutis fons, essentia, exemplar, amator, largitor, & remunerator, & quia vis, & sicut vis,

- 1 Tui amore,
- 2 Et imitatione,
- 3 Zelo iustitiæ & virtutis.
- 4 Tuo etiam merito,
- 3 Et corporis & sanguinis tui sacramento & sacrificio:
- 6 Tuo septiformi dono,

Decem
sacra me
dia ad
impetrã
dam imi
tationem
virtutum
Christi.

O 6

7 Et

Modus
fructuosè
tolerandi
quicumque
crucem.

Oratio
pro fru
ctibus cru
cis perci
piendu.

7 Et angelico ministerio:
 8 Tuæq; matris,
 9 Et patronorum meorum,
 10 Sanctorumque & electorum tuorum
 omnium exemplo, merito & suffragio facias
 nos tuarum virtutum veros, deuotos & stre-
 nuos imitatores. Eya ergo, quia vis & sicut
 potes, scis & vis, & quando vis, & quantum
 vis: fac nos scire velle, & posse efficaciter imi-
 tari tuam & sanctorum tuorum, hanc & hanc
 virtutem.

*Hic exprime virtutes eas, quæ respondent
 illi ex decem meditationibus quam tu exer-
 ces: prout eas distinctas inuenies in sequenti
 tabula continente diuersas Christi virtutes,
 per decem classes distinctas, vt singulis decem
 supradictis meditationibus Dominica passio-
 nis certa virtutes respondeant, & à Deo pe-
 tantur.*

Sunt autem hic virtutes enumeratæ & di-
 stinctæ iuxta ordinem & numerum euange-
 licarum beatitudinum, quas Christus Domi-
 nus in monte docuit, & singulis beatitudini-
 bus adiunctæ sunt virtutes illæ quæ eis ma-
 gis conuenire visæ sunt, vt autem singulis
 decem meditationibus supra descriptis, sin-
 gulæ beatitudines cum adiunctis virtutibus
 meditando proponerentur, octo euangelicis
 beatitudinibus, additæ sunt humilitas &
 charitas cum virtutibus illis conuenientibus.

PRO

PRO PRIMA MEDI-
 TATIONE.

Da nobis inquam imitari tuam & San-
 ctorum tuorum
 Humilitatem,
 Timorem & reuerentiam,
 Taciturnitatem,
 Verecundiam & modestiam.

*Hic subiunge Obscrationes peculiare pro
 istis virtutibus, quas reperies, pag. 465. & se-
 quentib. vsque ad 481.*

PRO SECUNDA ME-
 DITATIONE.

Da nobis imitari tuam
 Paupertatem,
 Sobrietatem,
 Castitatem,
 Deuotionem.

*Hic subiunge Obscrationes peculiare pro
 istis virtutibus, quas reperies, pag. 481. & se-
 quentib. vsque ad 492.*

PRO TERTIA MEDI-
 TATIONE.

Da nobis imitari tuam
 Austeritatem,
 Patientiam,
 Mansuetudinem,

Pieta

Pietatem,
Benignitatem.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
his virtutibus, quas inuenies infra, pag. 492.
& sequentib. usque ad 499.*

PRO QUARTA MEDI-
TATIONE.

Da nobis imitari tuam
Charitatem,
Intentionis rectitudinem,
Abnegationem,
Obedientiam.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
his virtutibus, quas reperies, pag. 499. & seq.
usque ad 506.*

PRO QUINTA ME-
DITATIONE.

Da nobis imitari tuam
Scientiam,
Contritionem pro peccatis,
Pium luctum,
Compassionem,
Orationem.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
istis virtutibus, quas inuenies, pag. 506. 507.
& sequentib. usque ad 515.*

PRO

PRO SEXTA MEDITA-
TIONE.

Da nobis imitari tuam
Esuriam iustitia,
Strenuitatem,
Vigilantiam,
Diligentiam,
Deuotionem,
Feruorem,
Zelum & seueritatem,
Benignitatem,
Discretionem,
Magnanimitatem,
Fortitudinem & constantiam.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
istis virtutibus, quas infra reperies pag. 515.
& sequentib. usque ad 522.*

PRO SEPTIMA ME-
DITATIONE.

Da nobis imitari tuam
Misericordiam,
Veritatem,
Iustitiam,
Gratitudinem,
Liberalitatem,
Magnificentiam.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
istis virtutibus, quas infra reperies, pag. 522.
& sequent. usque ad 532.*

PRO

PRO OCTAVA MEDI-
TATIONE.

Da nobis imitari tuam
Temperantiam,
Sensuum continentiam &
Puritatem,
Cordis mundiciem,
Spiritus eleuationem,
Contemplationem diuinorum.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
his virtutibus, quas infra reperies, pag. 532.
& sequentibus usque ad 536.*

PRO NONA MEDI-
TATIONE.

Da nobis imitari tuam
Prudentiam,
Sapientiam,
Eloquentiam,
Simplicitatem,
Pudicitiam & puritatem,
Pacem &
Pacificationem.

*Hic subiunge Obsecrationes peculiare pro
his virtutibus, quas reperies pag. 536. & se-
quentibus usque ad 549.*

PRO DECIMA MEDI-
TATIONE.

Da nobis imitari tuam

Tolerantiam passionum propter iustitiã,
Innocentiam,
Securitatem,
Finalem perseverantiam.

*Hic subiunge obsecrationes peculiare pro istis
virtutibus, quas reperies infra, pag. 549. &
sequentibus, usque ad 556.*

*Quae sequuntur sunt post singularum decem
meditationum virtutes meditatae & postu-
latae, subiungenda, pro cuiuslibet medita-
tionis conclusione.*

CAPITVLVM NONVM.

- 1 **Q**uoniam (superamandisse I E-
s v) in prædictis & alijs virtutibus
exercendis hactenus nimis negli-
gentes fuimus,
- 2 Et in multis, contraria illis vitia sequen-
tes, te grauitè offendimus.
- 3 Te per omnes perfectiones, nomina &
beneficia tua.
- 4 Per perfectissimas tuæ vitæ & passionis
virtutes & merita.
- 5 Per omnia quæ assumpsisti, fecisti, ac
pertulisti pro nostra omniumque salute.

I.

*Obseca-
tio pro ve-
nia, &
expiatio-
ne pecca-
toris con-
tra virtu-
tes Chri-
sti com-
missi.*

- 6 Per Beatissimæ Mariæ matris tuæ.
 7 Et omnium Angelorum,
 8 Et Sanctorum,
 9 Acclectorū tuorū virtutes, preces & merita.
 10 Obsecramus te, vt quia vis, & sicut potes, scis & vis, iisdem oculis,
 1 Quibus respexisti Petrum, Magdalenam, latronem, & cæteros verè pœnitentes nos **RESPICIAS**,
 2 Tuoque respectu nos **ILLUMINES**, dans clarā & integram noticiam peccatorum nostrorum.
 3 **COMPUNGAS**, infundendo veram de illis contritionem & firmam ab ijs præcauendi proposuim.
 4 **EXTRAHAS** & absolvas, per puram & integram eorum confessionem & sacramentalem absolutionem.
 5 Sicque perfectè nos **ABLVA S**, & emundes in tuo pretioso sanguine à culpīs & maculis peccatorum nostrorum.
 6 **SANES** & sanctifices, in tuis vulneribus, à peccatorū reliquijs & prauis inclinationibus, nosque à recidiuo præserues.
 7 **IUSTIFICES** & gratifices in tuis miseracionibus & virtutibus.
 8 **ATQVE DE INFINITO** tuæ passionis thesaurō plenam satisfactionem patri tuo pro nobis offeras.
 9 Sicque **TRAMEIUS** & pœnam omnem quam iuste meremur auertas.
 10 Et nihilominus nō in ira, nec in furore: sed in misericordia tua multa & magna hinc nos castigans, castiges: & à peccatis nos perfectè cessare, dignosque pœnitentiæ fructus

2.
 oblatio
 passiens
 Christi cui
 sui ad eum
 nem cruce
 nem reser
 gnatione.

facere

facere concedas.

- 1 Ad quod perficiendum: ex amore tuo, & in vnione charitatis illius qua te ipsum ad crucis passionem pro nobis voluntariè obtulisti.
 2 Offerimus nos, ad quamcumque immiseris per te ipsum, vel inspiraueris atque consulueris vt nos assumamus, aut super nos aliunde venire permiseris, pœnam & crucem, in tempore & in æternitate sustinendā.
 3 **DIFFIDENTES** quidem de nobis: sed in te plenè confidentes.
 4 Et **OBSERVANTES**, vt quantò tepidiores, & fragiliores sumus; tantò magis persuasissimam spiritum tuum & angelicum ministerium, aut humanum adiutorium, nos excites, dirigas & confortes ad faciendos dignos fructus pœnitentiæ.
 5 Et quicquid in hoc minus nos fecerimus, tu ipse, sicut potes, scis & vis, suppleas: per te ipsum, aut per quoscumque alios nos castigando & purgando.
 6 Nostrasque cruces omnès & passiones tuis passionibus **ADIUNGAS** & vnias:
 7 Nosque **CONFORTE S** ad pariedum:
 8 **CONFORMES** tibi in medio patiendi:
 9 **PROTEGAS** & ab omni impatientia & vitio inter patiendum præserues:
 10 **DIRIGAS**, ad remedia & solatia in ipsis tribulationibus propter te duntaxat, & secundum te assumenda:
 11 **SUPPLEAS** quicquid boni (occasione & impedimento tribulationis) agere offerimus:

3.
 Obsecratio pro faciendis dignis fructibus pœnitentiæ.

12 **P**ERFICIAS, & felici sine concludas passiones nostras: eâsque tuis passionibus vnitas & immerfas, per suauissimum cor tuû, OFFERAS Deo patri: ad totius TRINITATIS, & omnium sanctorum gloriam: REFERAS, omnibus viuus & defunctis optatam misericordiam & gratiâ: nosque totos semper possideas, regas & inseparabiliter tibi vnias, Amē.

Si quid autem in prædictarum virtutum exercitio & vitiorum mortificatione per gratiam tuâ hæc tenus profecimus, aut post hæc profecerimus: illud amandissime IESV, velut tuum, simul cum præsentis exercitio meditationis, & cum omnibus quæ vnquam operatus es, & adhuc operaberis in nobis, tuisque & nostris omnibus.

1 **S**VSCIPRE & intrahe in suauissimum cor tuum.

2 **P**VRGA ab omnibus impuritatibus.

3 **S**VPPLERE quicquid in eo neglectum est.

4 **P**ERFICE eius imperfectum.

5 **A**BSCONDE illud ab omni vana gloria.

6 **A**DIVNGE illud tuis, tuorumque omnium sanctorum virtutibus, exercitijs & meritis.

7 Et hæc omnia simul vnita, OFFER per idem cor & spiritum tuum, nunc & semper & maximè in hora mortis nostræ.

8 Pro nobis tuisque, & nostris omnibus viuus & defunctis.

9 Sumus cum oblatione corporis & sanguinis tui, quæ per totum modum vnquam est oblata, offertur & offeretur.

10. Offer inquam ista omnia patri tuo in omnigenam oblationem, scilicet,

5.
Oblatio
meditatio
nie facte
& aliorum
honorum
operum.

1 **I**N HOSTIAM placationis, pro remittendis peccatis & hostibus repellendis.

2 **I**N VICTIMAS expiationis, pro cordis impuritatibus & vitiorum reliquijs tollendis, tentationibusque vincendis.

3 **I**N DECIMAS plenariæ subiectionis & recognitionis tui super nos supremi dñij.

4 **I**N PACIFICUM reconciliationis, & amoroſæ tecum vnionis.

5 **I**N SACRIFICIUM laudis, & supremæ adorationis.

6 **I**N PRIMITIAS deuotæ gratiarum actionis.

7 **I**N MVNVS nostræ deuotionis & debitæ seruitutis obsequium.

8 **I**N HOLOCAVSTVM perfectæ mortificationis & resignationis.

9 **I**N INCENSVM ardentissimi amoris.

10 Sicque plene & efficaciter pro nobis omnibus HONORA patrem tuum, quem peccando in honorauimus.

11 **R**ESTITVE nobis gratiam & amicitiam eius, ac dona quæ perdidimus.

12 Nosque omnes sicut ILLUMINA ET IUSTIFICA.

1 **V**ETUAM MAIESTATEM & dignitatem summam agnoscamus, ADORER MVS, & reueremur.

2 Tuam SAPIENTIAM & æquitatem CONTEMPLER VVR, laudemus & glorificemus.

3 Tuam BONITATEM, charitatem, & beneficiam sapiamus, AMEMVS, tibi que ex amore seruianus.

4 Nostram VILITATEM, & nihilum,

5.
Noxam
oblationis
generis no
tandi.

6.
Obscra
tio pro
fructibus
passionis
Christi
percipi
di.

7.
Noxam
illumina
tiones &
iustifica
tiones
quas per
Christi
passionē
consequi
mur.

SCIAMVS, VILIPENDAMVS, & nos propterea ab alijs cōtemni, & pro nihilo haberi desideremus & gaudeamus.

5 PECCATORVM nostrorum multitudinem, turpitudinem & grauitatem ponderemus, HORREAMVS, fugiamus, persequamur, & puniamus, ab alijsque ea puniri & castigari optemus & gaudeamus.

6 POENARVM inferni vel purgatorij pro illis meritarū acerbitate & multitudine proficiamus, TIMEAMVS, & dignis poenitentiz fructib⁹ pręuenire & euadere studeamus.

7 TVAE ASSVMPTAE HVMANITATIS & in hoc exilio conuersationis sanctitatem & amabilitatem contemplemur, AMOROSO AFFECTV sæpius RECOGITEMVS, attendamus, laudemus, & pro exēplari perfectissimo nobis ad imitādum semper proponamus.

8 VIRTVTVM TVARVM (quas in eadem humanitate & vita tua perfectissime exercuisti) perfectionē & NOBILITATEM ATTENDAMVS & imitari desideremus & conemur.

9 GLORIAE ET BEATITVDINIS diligēgentibus & sequentibus te pręparata & promissæ, immensitatem consideremus, SPEREMVS, ad eāq; iugiter & ardēter aspitemus.

1 SANCTIFICA ETIAM (sanctissime IESV) & purga nos ac pręserua ab omni superbia vita.

2 A CONCVPISCENTIA oculorum & inordinata cupiditate.

3 A VITIOSA CONCVPISCENTIA carnis & voluptate immunda.

4 LIBERA NOS à misera captiuitate & seruitute DIABOLI.

5 PECCATI.

6 Et PRAEVAE consuetudinis ac corruptionis.

7 COMFORTA nostram infirmitatem ad resistendum mundo, carni, & Diabolo.

8 AD TOLERANDVM propter te omnem ignominiam, penuriam & poenalitatem.

9 AD AGGREDIENDVM, prosequendum, & perficiendum semper, vbique & in omnibus tuum beneplacitum.

10 REDIME nos & pręserua ab omnibus & singulis inferni poenis & damnis.

11 Et perduc ad æterna & infinita beatitudinis tuæ pręmia.

Vbi cum Beata Maria & Angelis & sanctis omnibus possimus te cum patre & Spiritu sancto trinum & vnum Deum stabiliter & inauertibiliter.

1 Cogitare & præsente sentire.

2 Adorare & reuereri.

3 Securè tenere & possidere.

4 Te clarè facie ad faciem videre.

5 Continuè laudare & glorificare.

6 Admirari & in te suspendi.

7 Te amare perfectè, tibi que omne bonum summè desiderare.

8 Gaudere, satiari, inebriari, de tua omnimoda gloria & beatitudine.

9 In te absorberi & transformari.

10 Tibi que absque medio inseparabiliter vniri, & in tua pace in aeternū requiescere. Quod vtiā des omnibus nobis, ardēter desiderare & quærere, fiducialiter à te expectare, & citius obtinere, ad tuam gloriā & omnium salutem.

Amen benignissime IESV, quia vis, & sicut potes, scis & vis.

8.
Observatio pro
affectibus
exercitiis
beatorum
obtinendi.

CAPITVLVM DE-
CIMVM.

Sequitur explicatio nominum Dei qua in exercitio amoris sunt supra commemorata & per decem classes distincta, in quarum singulis quinque ternaria nominum sunt nude posita, qua hic explicantur, & convenientibus sibi obsecrationibus illustrantur, eo ordine quo ibi fuerunt commemorata: ut singulis decem meditationibus supra scriptis facilius possint coaptari & adiungi. Postquam ergo exercitium amoris prosequens (prout supra habetur) quinque ternaria nominum meditationi quam exerces convenientia nude & simpliciter commemoraueris, ante Adorationes & Obsecrationes illis respondentes pramitte quod hic sequitur.

*Prefatio
ante A-
deratio-
nes super
quinque
ternariis
nominibus
medita-
tionis pra-
mittenda.*

ET nunc superamadisime Domine Deus I E S V Christe, ut in amore tuo magis exercear & proficiam: ecce ex affectu amantissimae matris tuae, B. Angelorum patronorum & omnium Sanctorum tuorum, ex mea tuorumque & meorum specialium ac omnium creaturarum parte: ad tuam gloriam & omnium salutem: per suavissimum cor & spiritum tuum: te eum patre & spiritu sancto trinum & unum Deum adoro & reuereor; glorifico; amo; tibi que gratias ago pro omnibus & singulis nominibus & beneficijs tuis.

Primum

¶ *Primum ternarium prima meditationis.*

Eya igitur amans adoro te & reuereor, o aeternae praecognitor, praecursor & amator;

1 Qui ab aeterno quales futuri eramus praecognouisti;

2 Ingratitudinem nostram, & offensas contra te multiplicies clare praecuidisti;

3 Et nihilominus nos amasti, nobisque benefacere proposuisti.

Amans laudo & glorifico te, o segregator, elector, & gratificator,

4 Qui ab aeterno in tua praescientia nos (ut pie speramus) a numero reproborum segregasti,

5 Nosque elegisti, & inter electos tuos in libro vitae descripsisti,

6 Atque gratificasti, & gratos & tibi acceptos nos habuisti.

Amans congratulor tibi, o praedestinator aeternae,

7 Qui ab aeterno volens nos saluare & tecum glorificare, ad hoc consequendum praedestinaisti & firmiter proposuisti nos **V O C A R E** ad fidem.

8 **I V S T I F I C A R E** per gratiam, & virtutes.

9 Et tandem **G L O R I F I C A R E**, per tuae beatitudinis securam & perpetuam communicationem.

Gratiasque agens me totum tibi ex amore offero (o vnitivae Deus) pro his ceterisque

*Primum
ternarium
prima me-
ditationis*

P nomi

nominibus, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam (quia vis, & sicut vis, scis, & potes) ad tuam & sanctorum tuorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesie & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem, horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes, & fructuosè communices, sicque ad amorem tuum nos excites.

ANNOTATIO.

Hic per id quod dicitis Deo (quod habes) intellige omne bonum quod est in creaturis (hoc enim Deus habet & possidet tanquam suum, à se procedens & dependens) Per id vero quod dicitis (quod operaris) intellige omnia bona qua Deus in omnibus & singulis creaturis, & per singulas creaturas operatur & perficit.

Eya ergo ô æterne præcognitor, prævisor & amator,

1 Fac vt te semper & vbique præsentem nobis, sentiamus & adoremus.

2 De præteritis offensis contra te commissis poeniteamus, & futuras præcaueamus.

3 Te amemus, & ex amore gratum tibi obsequium semper & vbique præstare, desideremus & studeamus.

O segregator, elector, & gratificator,

4 Eya à reprobis nunc vitæ merito nos segrega.

Obsecrationes singulis nominibus primi ternarij respondent.

5 Electorum tuorum numero efficaciter adiunge.

6 Nosque gratifica, & per tuæ gratiæ infusionem tibi gratos & acceptos facito.

O æterne prædestinator.

7 Eya per singula momenta liberè & efficaciter operare in nobis, id quod ab æterno pro nostra salute disposuisti, magis ac magis nos VOCANS & dirigens ad salutaria queque.

8 IUSTIFICANS nos per gratiæ tuæ, & bonorum operum augmentum cõtinuum.

9 Et ad spem & desiderium tuæ æternæ gloriæ nos excitans, promouens & tandem perducens.

O vnitriue Deus omnipotens & misericors, (quia vis, & sicut potes, scis & vis) nos totos tuo amore purga, illumina, succende, excita, adiuua, perfice, & in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum gloriam nostramque & omnium salutem, regni & domus ac ordinis veram directionem & pacem, Amen. Ita quæso fiat, sicut amanter & confidenter petimus, ô benignissime Pater, per Iesum dilectum filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente B. Maria & omnibus Angelis, sanctis & electis tuis, ô mater Dei, ô Angeli, ô Sancti & electi omnes orate pro nobis, & magnificare Dominum nobiscum.

3. Admonitio docens qualiter sit procedendum in adoratione & obsecratione super singulis ternarijs sequentibus.

Sicut in hoc primo ternario factum uides, sic in singulis sequentibus observa ut ante explanationem primi nominis ternarij cuiuslibet, pramittas hac herba (Amans adoro te, ô talis N.) ante explanationem secundi nominis (Amans glorifico te, ô talis N.) ante explanationem tertij nominis (Amans tibi congratulor, ô talis N.) denique post explanationem cuiuslibet ternarij, semper subiungas clausulam illam (Gratiasque agens me totum tibi offero &c.) Deinde iterum resumam per ordinem singula ternarij nomina: primo nemini pramittendo (Eya ô talis) & subiungens obsecrationes ei conuenientes : postea secundum nomen ternarij repetens subiunge obsecrationes ei conuenientes. Idemque observa in tertio nomine. Denique post obsecrationes tertio nomini congruas semper subiunge clausulam illam (ô uirtutine Deus omnipotens & misericors &c.) Quod si uolueris aliud ternarium statim consequenter meditari, sufficet ut hac praefatione (Eya iterum atque iterum millies & centies milies ex affectu quo supra amans adoro te ô talis.) Talis autem modus hac ternaria meditandi est quidem prolixior, sed efficacius nos Deo coniungit, per actus amari, adoracionis, laudis, congratulacionis, gratiarum actionis, obsecrationis & resignacionis qua in eo exercentur. Nec debet ab eo prolixitas de terrore aut reuocare: quoniam non est necesse multa ternaria uero meditationis tempore percurrere. Imo magis expedit unicum ternarium sic morose meditari, quam multa ternaria leuiter commemorando cogitare. Elige tamen modum medi-

tandi

tandi quo senseris te magis ad Deum affici. In his enim uoluntarijs exercitijs, unusquisque potest eum modum seruare, quo senserit se deuotius moueri. Ceterum quouies uolueris, & ubicumque fueris, poteris te in his ternarijs exercere multipliciter, pramittendo singulis nominibus solum hoc uerbum (Amemus te ô talis) uel (te talem) & post illius expositionem, pramittendo ante obsecrationem & respondentem hac uerba (atque utinam hæc & hæc præstes) aut omittere poteris obsecrationes, si sola expositione nominum senseris ad amorem melius excitari. Ex ipsis etiam solum nominibus, omissa eorum expositione & obsecratione, poteris saepe breues aspirationes & iaculatorias orationes formare : sic dicens. (Amen te ô talis) uel talem, uel (Amemus te ô talis) uel (laudo te ô talis) seu (Amans congratulor tibi ô talis) uel (ô talis misere nostri, & ad amorem tuum nos misericorditer restaura) uel (Aue I E S U talis) aut (ueni I E S U talis) Et multis alijs modis prout te melius docebit uentio, si deuotè & studiosè in his te exercere uolueris. Porro si multitudinem ternariorum uideatur tibi prolixior & onerosa, selige ex illis ea quibus te magis affici senseris & omittis alijs, in illis te exerce. Ad hoc enim tanta uarietas posita est, ut unusquisque eligat quod sibi conuenientius uidebitur, & ut satisfiat his qui pluribus indigent, ut occupetur mens eorum.

4. *Explicatio secundi ternary prima meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies, ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te **ô PATER SUPERPISIME.**

1 Qui ab æterno filium tuum generans, in eodem per ideam nos quodammodo genuisti.

2 Qui es parens patrum nostrorum.

3 Qui es animæ nostræ solus creator, & corporis nostri verus formator.

4 Qui credentes in nomine filij tui, adoptas in filios.

5 Qui diligentes te, hæredes tuos facis.

6 Qui plusquam paterna pietate de nobis es semper sollicitus.

7 Qui filio prodigo ad te reuertenti occurras, ipsumque amplecteris & oscularis.

8 Stulamque primam, annulum & calceamenta, illi restituis.

9 Ac vitulo saginato, pro eius reuersionis gaudio occiso, ipsum reficis.

10. Gaudensque cum eo epularis, & ad gaudendum alios inuitas.

Amans laudo te & glorifico, **ô frater amantissime IESV CHRISTE,**

1 Qui solus & vnicus Dei patris natura-

lis

lis filius existens, voluisti per humanitatis nostræ assumptionem personalem, frater noster fieri & nominari.

2 Qui es primogenitus in multis fratribus, nec confunderis nos vocare fratres.

3 Qui credentibus in nomine tuo, das potestatem filios Dei fieri.

4 Qui nomen patris nobis manifestas.

5 Qui doces viam qua ei placeamus & ad eum veniamus.

6 Qui vt patri tuo nos reconciliares dignatus es crucifigi.

7 Qui per passionis tuæ meritum, facis nos tui regni cohæredes, si tamen tecum pati non recusamus.

8 Qui prodigos filios vt ad Patrem redeant inuitas & attrahis.

9 Qui pro eorum refectione, in Eucharistiæ sacramento tanquam vitulus saginatus apponeris.

10. Qui de eorum reuersione sine fine gaudes & gaudium facis Angelis & sanctis.

Amans congratulor tibi, **ô sanctificator spiritus benignissime,**

1 Qui electos tuos purgas ab omni vitio & inquinamento.

2 Perficis & exornas omni gratia & virtute.

3 Stabilis & confirmas in omni bono.

Gratiasque agens me totum tibi offero (ô vnitrius Deus) pro his ceterisque nominibus tuis & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam quia vis, & sicut vis, scis, & potes, ad tuam & sanctorum tuorum laudem, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæque & regni, domus & ordinis reformationem & pacem, hominum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices, sicque ad amorem tuum nos restaures.

Eya ergo ô pater superpijs-
sime,

1 Fac vt te filiali semper affectu vbique reuerentur & colamus.

2 Te plusquam parentes nostros amemus, & tui amore illos, quando & sicut opus fuerit, odio habeamus & deseramus.

3 Animam & corpus nostrum, in tuo seruitio hilariter impendamus.

4 Sic in nomine filij tui credamus, vt verè filij tui efficiamur.

5 Sic te sincerè diligamus, vt tuam hereditatem consequamur.

6 Ad tuam paternam curam & providentiam in omni nostra necessitate confugiamus, & omnem nostram sollicitudinem in eam proiciamus.

7 Nos verè prodigos filios tuos ad te reuertentes benignè suscipe, nosque amplectere, & osculum pacis nobis imprime.

8 Redde

8 Redde nobis stolam innocentiae, annulum fidei, & exemplis sanctorum, tanquam calceamentis, pedes nostros muni.

9 Crucifixo IESU Christo filio tuo tanquam vitulo saginato nos in Eucharistiae sacramento refice.

10 Nobiscum epulare gaudens, & ad congaudendum sanctos tuos inuita.

O frater amantissime IESU
Christe,

1 Eya fac vt te verum Deum, factum propter nos verum hominem viua & clara fide semper credamus & reuerentur.

2 Te fratrem primogenitum, agnoscamus & honoremus.

3 Sic deuotè & fideliter in nomine tuo credamus, vt verè filij Dei nominemur & fimus.

4 Manifesta nobis nomen patris tui, vt eum amemus.

5 Doce nos compendiosorem viam & semitam qua ei placeamus, & ad eius gloriam perueniamus, videlicet tua Evangelica consilia & vitæ ac passionis tuæ exempla.

6 Mortis tuæ merito nos ei semper reconcilia.

7 Sic nos fac tuis passionibus communicare, vt regni tui cohæredes tecum esse possimus.

8 Nos verè prodigos filios ad patrem reuoca & attrahe.

9 Fac vt te in Eucharistiae sacramento, sic

P 5 deuotè

deuotè fumamus vt à te saginari valeamus.
 10 De nostra conuersione, & salute gaude,
 & gaudium angelis & sanctis infunde.

O sanctificator Spiritus be-
 nignissime,

1 Eya nos immundos purifica ab omni
 impuritate & peccato.

2 Nos defectuosos, tua gratia, & donis
 perface & exorna.

3 Nos instabiles, in omni bono tua virtu-
 te conforta & stabili.

O vnitriue Deus, omnipotens & miseri-
 cors, quia vis & sicut potes scis & vis, nos ro-
 stuo amore purga, illumina, excita, adiuua,
 perface, succende, in te absorbe, transforma,
 vni & elementer exaudi, ad tuam & sancto-
 rum gloriam, nostramque & omnium salu-
 tem, Ecclesiæ; & regni, domus & ordinis re-
 formationem & pacem; ac omnium saluta-
 rium petitionum benignam exauditionem.
 Amen ô benignissime Pater per Iesum dile-
 ctum filium tuum, in Spiritu sancto, interce-
 dete B. Maria, BB. Angelis & Sanctis omni-
 bus. O mater Dei, ô Angeli, ô Sancti, & electi
 omnes orate pro nobis, & magnificate Do-
 minum nobiscum.

*In huius ternarij explanatione articuli sum-
 vltra ternarium numerum multiplicati, quod
 raro in sequentibus factum reperies: commu-
 niter enim quodlibet nomen cuiuslibet ternarij,
 triplici tantum expositione, & obsecratio-
 ne illustratur: sed quilibet potest si voluerit*

aliorum

*aliorum ternariorum explanationem similiter
 dilatare & multiplicare.*

¶ *Explicatio tertij ternarij prima
 meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & cen-
 ties millies, ex affectu quo suprâ,

Amans adoro te & reuereor ô Pa-
 ter misericordiarum,

1 Cui proprium est misereri semper &
 parcere.

2 Qui misereris omnium verè pœnitentium,
 quantumuis magni peccatores fuerint.

3 Qui facis gratiam abundare, vbi delictum
 abundauit.

Amans laudo te & glorifico te ô
 particeps miseriarum nostrarum
 fili Deus,

4 Qui omnes miserias, exceptis peccato
 & ignorantia, in tua humanitate suscipere &
 experiri dignatus es, vt à flagellis iræ & furo-
 ris tui nos redimeres.

5 Qui ad patiendum, tuo exemplo & verbo
 nos excitas & instruis.

6 Qui passionem nostram tuis vnitas, reddis
 meritoriam vitæ æternæ.

Amans congratulor tibi, ô Deus
totius consolationis,

7 Qui in omni tribulatione nostra nos
reficis & consolaris tua laude & gratiarum
actione, cæterisq; fructibus spiritus tui.

8 Qui opportuno tempore & modo, spe-
rantes in te, teque inuocantes liberas à tri-
bulatione.

9 Qui pro qualibet tribulatione patienter
propter te tolerata copiosam reddis mer-
cedem.

10 Gratiâque agens me totum tibi ex
amore offero, ô vnitine Deus, pro his, cæteri-
sque nominibus tuis, & pro omni bono quod
es, quod habes & quod operaris. Atque vni-
nam quia vis, & sicut potes, scis, & vis, ad
tuam laudem & sanctorum gloriam, nostram-
que & omnium salutem, Ecclesiæ & regni,
domus & ordinis directionem & pacem, ho-
rum tuorum nominum virtutem & effica-
ciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo ô Pater misericor-
diarum,

1 Fac ut ad paternam tuam misericor-
diam fiducialiter semper & deuotè requi-
ramus.

2 Ex ea peccatorum veniam & emenda-
tionem perfectam obtineamus.

3 Ab ea gratiam omnem & virtutem tan-
tò abundantius recipiamus, quanto amplius
delictum in nobis abundauit.

O par

O particeps nostrarum miseria-
rum fili Deus,

4 Eya fac ut tuarum passionum, & miseria-
rarum sic deuotam & continuam habeamus
memoriam, ut à flagellis iræ & furoris tui
preseruemur.

5 Earum exemplo & merito excitemur, &
instruamur ad patiendum hilariter aduersa
omnia propter te.

6 Nostras passiones tuis semper adiungi
optemus, & easdem sic tuis vnitas patri tuo
offeramus in laudem æternam & omnium
salutem.

O Deus totius consolationis,

7 Eya nos & omnes in tribulatione con-
stitutos tua laude cæterisq; tui spiritus fructi-
bus refice & consolare.

8 Tempore & modis tibi placitis nos li-
bera, & fac ut in te iugiter speremus, teque
deuotè semper inuocemus.

9 Sic patienter & amanter fac nos que-
libet aduersa pro amore tuo pati, ut fructum
omnem propter quem aduersa soles nobis
mittere, aut permittere recipiamus. O vni-
tine Deus, &c. ut sup. in fine secundi ternarij.

¶ *Explicatio quarti ternarij primæ
meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & cen-
ties millies ex affectu quo supra,

Amans

**Amans adoro & reuereor te ô
promptissime amator,**

Qui vbiq; , sed maximè in fundo & nuda essentia animæ nostræ semper es præsentissimus.

- 1 Per essentiam, eam in esse conseruans.
- 2 Per potentiam, liberè in ea dominans & operans.
- 3 Per gratiam, eam tibi gratificans, si tibi ad ostium pulsanti aperuerimus.

**Amans laudo & glorifico te ô in-
tentissime amator,**

4 Qui vnicuique nostrum sic singulariter intendis, & de eo sic es sollicitus ac si cæterorum oblitus, illi soli intenderes.

- 5 Qui necessitates nostras, labores & tentationes consideras & agnoscis.
- 6 Qui renum nostrorum testis es, & cordis nostri scrutator verus, ac linguæ nostræ auditor.

**Amans congratulor tibi ô prom-
ptissime amator,**

- 7 Qui paratissimus es, quod ex te est, nobi s semper succurrere.
- 8 Qui ad modicum gemitû & solum desiderium cordis nostri te inclinas.
- 9 Qui orationes nostras non indignè factas, semper acceptas & remuneras, & quod perimus, si, & quando expedit, donas: dummodo in oratione perseverantes fuerimus.

Gratiasq;

Gratiasq; agens, me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cæterisq; nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô præsentissime amator,

- 1 Fac vt semper & vbiq; nobis præsentissimum non solum credamus sed etiam sentiamus.
- 2 Te reuereamur, & coram te semper reuenter ambulemus, & sub tua omnipotentia humiliemur.
- 3 Te timeamus vel in modico offendere, tibiq; pulsanti confestim aperientes, gratiam tuam consequamur.

O intentissime amator;

- 4 Eya fac vt nos singulariter & iugiter tibi soli intendamus, omnia propter amorem & honorem tuum agentes.
- 5 Consulamus te, & deuotè inquiramus ac sollicitè intus audiamus quid à nobis exigas in omni tempore.
- 6 Videamus clarè & veraciter, quid tibi sit gratius in omni negotio, loco & tempore.

O promptissime amator,

- 7 Eya fac nos semper paratissimos ad omne tuum beneplacitum.

8 Fac

8. Fac nos fiducialiter in omni nostra necessitate suspirare ad te & gemere.

9. Fac nos in oratione cum fide firma perseverare, & orationum nostrarum exauditionem & fructum plenè tibi committere, credentes quod tu pro ut melius fuerit nobis curam facies.

O vnitrine Deus, &c. vt sup. in fine secundarij.

¶ Explicatio quinti ternarij primæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprâ,

Amans adoro te & reuereor ô superdignissime Deus,

1. Qui super omnia dignissimus es omni reuerentia & adoratione, propter tuam infinitam maiestatem.

2. Omni laude & glorificatione, propter tuam sapientiam & claritatem immensam.

3. Omni amore & grato obsequio, propter tuâ inestimabilè bonitatè & beneficentiam.

Amâs laudo & glorifico te ô superaffabilissime Deus, qui super omnia affabilis & suavis es,

4. In tua visitatione, qua electos tuos in salutari tuo visitas, inspirans eis sancta desideria.

5. In tua interna locutione: qua intus ad cor eorum loqueris, docens eos recta cõsilia.

6. In tua misericordie operatione, qua in ipsis bona omnia & iusta operaris.

Amans

Amans congratulor tibi ô superdeliciosissime Deus, qui es super omnia delitijs affluens,

7. In teipso fonte perpetuo dulcedinis.

8. In familiaribus tuis, cum quibus esse & commorari delicias tuas reputas.

9. In sanctis iam tecum glorificatis, quos tuis delitijs replet & inebrias.

Gratiasque agents, me totum tibi offero (ô vnitrine Deus) pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô superdignissime Deus,

1. Fac vt super omnia te semper adoremus & reuereamur.

2. Deuotè laudemus & glorificemus.

3. Ardentè amemus, & ex amore gratum tibi obsequium semper exhibeamus, iuxta supremum tuum beneplacitum.

O affabilissime Deus,

Eya fac nos ardentè desiderare, studiosè querere, & quando & sicut tibi placuerit experiri & gustare dulcedinem

4. Tuæ visitationis benignæ, per inspirationem sanctorum desideriorum.

5. Tuæ internæ allocutionis, per consiliorum iustorum suggestionem.

6. Tuæ salutaris operationis, per iustorum operum exercitationem.

Eya visita nos, loquere nobis, & operare in nobis sicut volueris.

O Super

O superdelitiosissime Deus,

7 Eya fac nos in te solo delicias quærere, & propter te omnibus vanis delectationibus abrenunciare.

Da vt tam purè & religiosè viuamus, vt tuæ delitiæ sint in nobis, & nobiscum habitare & manere.

Ad delicias beatorum iugiter aspiremus, & tandem te trahente propeniamus.

O vitrine Deus omnipotès &c. Vt sup. in fine 2. ternarij.

SEQVITVR EXPLICATIO
ternariorũ secunda Meditationis.

CAP. VNDECIMVM.

Explicatio primi ternarij.

Superamãdissime Domine Deus I s v Christe, vt in amore tuo magis exercear & proficiã: ecce ex affectu amantiſimæ matris tuæ: BB. Angelorum, patrorum, & omnium sanctorum tuorũ: ex meã tuorumque & meorum specialiũ ac omnium creaturarum parte ad tuam gloriam, & omnium salutem: te cum patre & Spirituſancto trinũ & vnũ Deum per ſuauiſſimum cor & ſpirituũ tuũ, adoro, glorifico, amo, tibi que gratias ago pro omnibus ac ſingulis nominibus tuis.

Eya igitur amans adoro & reuereor te,

O plasmator & factor noſter Deus,

1 Qui corpus noſtrum de limo terræ: primò, & poſtea de ſemine parentum mirabiliter formaſti atque perfectũ feciſti.

2 Qui

2 Qui pulchra membrorum varietate & diſpoſitione illud omãſti.

3 Qui ad animæ & ſpiritus functiones & miniſteria illud aptum & vtile reddiſti.

Amans laudo & glorifico te, o creator & configurator noſter Deus,

4 Qui de nihilo animam noſtram creãſti, ſimplicem, incorpoream & immortalem.

5 Qui dediſti ei poteſtatem viuificandi corpus & informandi, dando ei eſſe viuens.

6 Qui ad imaginẽ altiſſimæ Trinitatis eã feciſti: memoria, intellectu, & volũtate eã inſigniens, & rationale tuique capax faciens.

Amãs, o gratulor tibi, o aſſimilator & transformator noſter Deus.

7 Qui primos parentes noſtros per originalem iuſtitiam ad ſimilitudinem tuam formaſti, tibi que in virtute ſimiles feciſti.

8 Qui per gratiæ tuæ dona & virtutes, electorum animas tibi aſſimilas & exornas.

9 Qui per gratiam contemplationis in præſenti & per fruitionem tuæ diuinitatis in futuro, ſpiritus electorum in te transformas & perfectè tibi conformas.

Gratiãque agens meorum tibi ex amore offero, o vitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis & pro omni bono quod eſ, quod habes & quod operaris. Atque vtinam quia vis & ſicut vis, ſcis & potes, ad tuam & ſanctorum gloriam, noſtramque & omnium ſalutem, Eccleſiæ & Regni, domus & ordinis veram directionem & pacem, horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifeſtes & fructuoſè communices.

Eya

**Eya ergo ô plasmator & factor
noster Deus,**

1 Plasma tuum ne despicias, sed corpus quod formasti, sanum & integrum in tuo seruitio conferues.

2 Purum, sanctum, honestum, ac pulchrum coram oculis tuis illud semper efficias.

3 Obediens spiritui, patiens & laboriosum, atque ad opera tibi placita illud aptum reddas.

**O Creator & configurator
noster Deus,**

4 Eya purga animam nostram ab omni vitiosa multiplicitate, à corporea impunitate, & spirituali morte: vt verè sit simplex, incorporea, & immortalis.

5 Fac vt ipsa corpus nostrum viuificet & moueat ad ea sola quæ tibi sunt placita.

6 Tres eius potentias rationales tibi configura, gratifica & tui capaces potenter effice: vt te, & omnia, propter te, secundum te, per memoriam recolamus & retineamus, per intellectum cognoscamus & contemplemur: & per voluntatem amemus & amplectamur.

**O assimilator & ornator
noster Deus,**

7 Eya pro iustitia originali quam amissimus, restitue & conserua in nobis gratiam regenerationis, in baptismo nobis collatam.

8 Per gratiæ tuæ dona & virtutes, sicut scis, vis & potes, nos tibi conforma & gratifica.

9 Ad contemplationis gratiam fac nos sic studiosè tendere: vt internæ transforma-

tionis

tionis & visionis nunc gustum: & in patria plenitudinem & satietatem percipere tandem valeamus.

**O vnitrine Deus omnipotens &
misericors,**

Quia vis, & sicut potes, scis, & vis nos totos tuo amore, purga, illumina, excita, adiuua, perfice, succende, in te absorbe, transforma, vni & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque, tuorumque & nostrorum specialium & omnium salutem: ac Ecclesiæ & Regni, domus, & ordinis veram directionem & pacem, Amen. Ica quæso fiat, sicut confidenter petimus, ô benignissime pater, per IESVM dilectum filium tuum: in spiritu sancto: intercedente B. Maria & omnibus Angelis Sanctis & electis.

O Mater Dei, ô Angeli, ô Sancti, & electi omnes orate pro nobis & magnificate Dominum nobiscum.

1. Explicatio secundi Ternarij, 2. Medij.

Eya iterum atque iterum milles & centies milles ex affectu quo supra,

**Amans adoro & reuereor te ô Iudex
viuorum & mortuorum,**

1 SUPREME & potentissime, à quo nec appellari potest, nec tibi resisti.

2 Sapientissime & æquissime, qui merita singulorum clarissime discernis & iustissime remuneras.

3 Benignissime erga pœnitentes, & seuerissime erga pœnitere nolentes vel negli-

Amans

Amans laudo & glorifico te, ô aduocate & patrone noster.

4 Benignissime, causam nostram, licet malam suscipiens defendendam & tuis meritis excusandam.

5 Fidelissime, pro nobis patrem interpellans, exorans, & teipsum illi offerens.

6 Acceptissime Deo patri, qui in te semper sibi complacuit, & per te nos sibi gratos & acceptos facit.

Amans congratulor tibi, ô absolutor, iustificator & remunerator nostri.

7 Qui absoluis nos clementer à damnatione promerita.

8 Qui iustos nos pronūcias & facis, gratiam & amicitiam tuam nobis restituens.

9 Qui iustitiæ meritum & gloriæ palmam nobis, si in te perseverauerimus, retribuis.

Gratiasque agens me totum tibi offero (ô vnitriue Deus) pro his cæterisque nominibus tuis & pro omni boni quod es, quod habes, quod operaris. Atque vnam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô Iudex viuorum & mortuorum,

1 Fac vt sic te iudicem supremum reueamur & timeamus: quatenus ab omni malo declinemus.

2 Sapienter peccata nostra consideremus, ponderemus, & diiudicemus.

3 Dignis pœnitentiæ fructibus tuam

benignu

benignitatem nobis conciliemus, & futuri iudicij seueritatem declinemus.

O aduocate & patrone noster.

4 Eya nos & causam nostram in patrocinium tuum benignè semper suscipe.

5 Fideliter & efficaciter patrem tuum pro nobis interpella: teipsum offerens illi iugiter.

6 Tuis meritis nos ei reconcilia, & gratos atque acceptos fac.

O absolutor noster & iustificator,

7 Eya absolue nos misericorditer à culpa & à pœna quâ iustè nos meruisse cognoscimus.

8 Iustifica nos & in gratiam atque amicitiam tuam nos recipere.

9 Ad spem gloriæ iustis repromissæ nos erige & accende: eiusque tandem participes nos esse concede.

O vnitriue Deus &c. vt sup. in fine primi ternarij.

3 *Explicatio tertij ternarij secunde Meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra.

Amans adoro & reueor te

ô pater futuri seculi & patriæ cælestis.

1 Qui es pater & largitor beatæ vitæ in futuro seculo.

2 Qui

2 Qui es patria nostra, ad quam continē tendere debemus.

3 Qui es hereditas & tota merces nostra, quā expectamus, ad quam omnia studia nostra, passionēs & opera, referre & ordinare debem⁹.

Amans laudo te & glorifico te, o
dux & comes itineris nostri
ac director,

4 Qui in tua humana vita & conuersatione, veram viam ad patriam cœlestem nobis ostendisti: & verbo ac Euangelij sanctorumque scriptis docuisti.

5 Qui in cordibus electorum tuorum per fidem & charitatem inhabitans, eos in huius vitæ via comitaris.

6 Et intus doces eos semitas occultas & compendiosiores ad patriam cœlestem ducetes.

Amans congratulor tibi o excitator & recreator & subleuator in via,

7 Qui ad progrediendum strenuē in via salutis nos semper inuitas & excitas.

8 Qui lassos & deficientes in via multipliciter recreas & reficis.

9 Qui cadentes suscipis, elisos erigis, & tentatos protegis.

Gratiasque agens me totum tibi offero, o vnitriue Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vnam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo o Pater futuri sæculi.

Da

1 Da vt hic nos aduenas & peregrinos agnoscentes, ad te patrem futuri sæculi iugiter suspiremus.

2 Ad te patriam nostram cœlestem, continuis gressibus & profectibus properemus.

3 Te solum pro hereditate nostra & tota mercede requiramus & expectemus, ac propter te omnia agamus, patiamur & dimittamus.

O Dux & comes itineris nostri,

4 Fac vt vitæ tuæ exemplar, Euangelijque & sanctorum tuorum scripta & monita deuotē & studiosē attendamus, & ex eis veram vitæ æternæ viam agnoscamus & sequamur.

5 Teque in cordibus nostris, per gratiam præsentem semper sentiamus, & nostri itineris comitem inseparabilem habeamus.

6 A te perfectiores semitas intus sollicitē audiamus, eandemque te Duce & comite perambulemus.

O excitator, recreator & subleuator in via,

7 Eya excita nos, vt in via salutis quotidie progredi & proficere feruenti studio conemur.

8 Passos nos & deficientes, tuis panibus & gratijs recrea & conforta.

9 Cadentibus nobis manum tuam ne collidamur suppone: elisos iam erige, & tentatos protege.

O vnitriue Deus & c. vt supra, in fine primi ternarij huius meditationis.

Q

Expli

¶ *Explicatio quarti ternarij secunda meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra.

Amans adoro & reuereor te, ô misericordissime amator.

1 Qui omnipotentiam tuam parcendo maximè & miserando manifestas.

2 Qui multa multis multoties peccata remittis.

3 Qui abundantia pietatis tuæ merita supplicum excedis & vota.

Amans laudo & glorifico te, ô patientissime, mitissime & longanimis amator,

4 Qui nos tibi ingratos, inobedientes, & rebelles non punis nec in infernum sicut iuste meremur retrudis.

5 Sed patienter nos toleras, & peccata nostra vlcisci dissimulas.

6 Nôsq; longanimiter ad pœnitentiam expectas & inuitas.

Amans congratulor tibi, ô benignissime amator,

7 Qui bono charitatis igne & ardore nos licet ingratos, semper prosequeris.

8 Omnes nos saluos fieri ardentè concupiscis.

9 Gratiâq; & virtutes ad salutem necessarias nobis semper offers, & infundere paratus es, si voluerimus quod in nobis est facere.

Gratiâsq; agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his cæterisq; nominibus tuis & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô misericordissime amator,

1 Miserece nostri & omnium miserorum, secundum magnam misericordiam tuam.

2 Et secundum multitudinem miserationum tuarum, dele multas iniquitates nostras.

3 Amplius quàm sperare aut petere audeamus, libera nos & præserua ab omni malo & miseria.

O patientissime amator,

4 Eya adhuc patientiam habe in nobis, nobisq; spatium pœnitendi concede.

5 Et fac vt tua patientia & longanimitate non abutamur, sed dignis pœnitentiæ fructibus à facie iræ tuæ fugiamus.

6 Et de tuæ passionis infinito thesauro omne debitum tibi reddamus, & dignam satisfactionem offeramus.

O benignissime amator,

7 Eya tua hæc tanta benignitas, congelata corda nostra inflammet ad te amandum ardentè.

9 Ad perficiendum ex amore omne tuum beneplacitum.

9 Ad tolerandum amanter & hilariter quicquid volueris propter te.

O vnitriue Deus, &c. vt supra, in fine primarij huius meditationis.

5 *Explicatio quimi ternarij secundae meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô reuerendissime, metuendissime & obseruandissime Deus,

1 Quis summè reuerendus, propter imensam tuam maiestatem, dignitatem & excellentiam.

2 Summè pagendus & tremendus, propter inscrutabilem tuam sapientiam & aequitatem inflexibilem.

3 Summè timendus & obseruandus filiali timore, propter tuam plusquam paternam benignitatem.

Amans laudo & glorifico te ô honorandissime, laudabilissime & colendissime Deus,

4 Qui dignissimus es omni honore propter tuas perfectiones & virtutes.

5 Omni veneratione & laude propter tuas dignitates & officia erga nos.

6 Omni gratitudine & obsequio propter tua beneficia & opera magnifica.

Amans congratulor tibi ô desiderabilissime Deus,

7 Qui es totus desiderabilis, omnia desiderabilia superans in pretio & virtute.

8 In pulchritudine & honestate.

9 In dulcedine & voluptate.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris: Atque vnam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo ô reuerendissime Deus,

1 Fac vt te semper & vbiq; summè reuereamur, & sub potèti manu tua humiliemur.

2 Summè metuamus & præcaueamus incidere in horrendum iudicium tuum futurum.

3 Filiali affectu te timeamus & sollicitè obseruemus, ne te vel in modico offendamus.

O honorandissime Deus,

4 Eya fac vt amanter & deuotè tuas perfectiones & virtutes honoremus.

5 Tuas dignitates & officia erga nos, digna laude veneremur.

6 Pro tuis beneficijs & operibus gratias corde & ore, & grato obsequio tibi referamus.

O desiderabilissime Deus,

7 Eya fac vt præ omnibus vtilibus, pulchris, & dulcibus te desideremus.

8 Te quæramus & prosequamur.

9 Te amplectamur, teque solo fruamur, cæteris rebus propter te tantum vrentes.

O vnitriue Deus &c. vt supra, in fine primarij huius meditationis.

CAPITVLVM DVODE

CIMVM, CONTINENS
Obsecrationes super quinque
ternarijs tertiæ meditationi af-
signatis.

*¶ Primum ternarium tertiæ medita-
tionis.*

SUPERAMANDISSIME Do-
mine DEVS IESV CHRISTE
vt in amore tuo magis exercear
& proficiam: ecce ex affectu aman-
tissimæ matris tuæ, BB. Angelorum, patro-
norum, & omnium sanctorum tuorum: ex
mea tuorumque & meorum specialium ac
omnium creaturarum parte: ad tuam glo-
riam, & omnium salutem, te cum patre &
Spiritu sancto trinum & vnum Deum, per
suauissimum cor & spiritum tuum, adoro,
glorifico, amo, tibi que gratias ago pro omni-
bus & singulis nominibus tuis.

Eya igitur amans adoro & reuereor
te, ô conseruator omnium
potentissime,

- 1 Qui nostrum esse, & omnia bona, in no-
bis conseruas, ne pereant.
- 2 Qui cœlum & terram, & cætera omnia
propter nos conseruas.
- 3 Qui sanctos tuos in tua gratia & præ-
sentia stabiliter tenes.

Amans

Amans laudo & glorifico te, ô gu-
bernator omnium fortissime,
moderator sapientissime,
& ordinator suauis-
sime,

4 Qui cœlum terramque regis, attingens
à fine vsque ad finem fortiter.

5 Qui prudentissimè moderaris prospera
& aduersa electis tuis, vt nec in prosperis
eleuentur, nec in aduersis deficiant.

6 Qui disponis omnia suauiter, & ordinas
ad tuam laudem & electorum tuorum sa-
lutem.

Amans congratulor tibi, ô inspira-
tor sanctissime, rectissime &
iustissime,

7 Qui per te ipsum ac per Angelicum &
humanum ministerium electis tuis inspiras
sancta desideria.

8 Recta consilia doces in dubijs.

9 Eisdemque excitas & confortas ad iusta
& tibi placita opera perficienda.

Gratiasque agens me totum tibi ex amore
offero, ô vnitine Deus, pro his cæterisque
nominibus tuis, & pro omni bono quod es,
quod habes, & quod operaris. Atque vtinam
quia vis, & sicut potes, scis, & vis, ad tuam &
sanctorum gloriam, nostramque & omnium
salutem: Ecclesiæ & regni, domus & ordinis,
veram directionem & pacem: horum tuo-
rum nominum virtutem & efficaciam nobis
manifestes & fructuose communices.

Q 4

Eya

Eya ergo ô conferuator omnium
potentissime.

1 Fac nos tibi per amorem semper adhaerere, vt à te in bono conferuemur.

2 Creaturis omnibus propter te, & secundum te vtamur sobriè.

3 Ad tuam fruitionem & beatam presentiam super omnia creata continuè & feruenter aspiremus.

O gubernator omnium potentissime,

4 Eya te omnia gubernantem semper certa fide credamus & confiteamur ac reueramur.

5 De tua dispositione & ordinatione omnia cum laude & gratitudine suscipiamus, & ex omnibus fructum aliquem percipere studemus.

6 Inter prospera & aduersa æqualiter & salubriter à te dirigamur, deducamur & enutriamur, vt nec illis eleuemur, nec istis deiciamur.

O inspirator suauissime,

7 Eya sicut potes scis & vis per te ipsum, aut Angelicum ministerium vel humanum, inspira semper nobis sancta desideria.

8 Recta in dubijs & agendis nos doce consilia.

9 Et ad iusta quæque opera nos excita, dirige & conforta.

O vnitriue Deus omnipotens &
misericors,

Quia

Quia vis & sicut potes, scis, & vis, nos totos tuo amore purga, illumina, succende, in te absorbe, transforma, vni, & clemèter exaudita ad tuam & sanctorum gloriam, nostramq; & omnium salutè, ac Ecclesiæ & Regni, domus & ordinis veram directionem & pacem. Amen. Ita quæso fiat, sicut confidenter petimus (ô benignissime Pater) per Iesum Christum filium dilectum tuum, in Spiritu sancto, intercedente B. Maria & omnibus Angelis, Sanctis & electis. O mater Dei, Angeli, Sancti, & electi omnes, orate pro nobis & magnificate Deum nobiscum.

¶ Ternarium secundum tertie meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô Rex
cœlestis, rex magnus super
omnem terram, & rex anima-
rum sanctarum,

1 Qui in cœlis gloriosè regnas & dominaris.

2 Qui es rex magnus super omnem terram, reges terræ pro arbitrio tuo constituens & deponens.

3 Qui in Ecclesia Catholica, & in animabus fidelium speciali prouidentia regnas, fidelèsq; tuos facis reges, & regni tui confortes.

Quia

Amans

Amans laudo & glorifico te, ô Princeps illustrissime & sapientissime,

4 Qui primatum & principatum in omnibus & super omnes obtines, & superborum colla humilias & calcas.

5 Qui ad explendam patris tui voluntatem nos præcessisti, tuoque exemplo & verbo instruxisti.

6 Qui electis tuis quæ agere debeant disponis, eosdemque facis aliorum principes, dum ad explenda tua ministeria, & ea quæ tibi sunt placita exemplo & verbo alios ipsi præcedunt, excitant & dirigunt.

Amans congratulor tibi, ô rector morum, misericordissime, rectissime & suavissime,

7 Qui electorû tuorum prauos & distortos mores in misericordia corripis & arguis.

8 Ad rectitudinem iustitiæ & æquitatis eosdem reformas.

9 Amoris tui gustû & suavitatē eis infundis, vt ex amore tuo omnia faciât & patiâtur.

Gratiâque agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus pro his cæterisq; nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinâ horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô rex regum super-excellentissime,

1 Da vt ad regnum tuum cœleste & gloriosum cum sanctis tuis aspiremus.

2 Te super omnia regnantem via fide credamus & reueremur plusquam omnes reges terræ.

3 Tuæ speciali curæ & paternæ providentiæ nos totos, & omnia nostra semper committamus, & te in nobis per gratiam liberè regnare consentiamus, atque tanquam veri reges nos & eos qui nobis cõmissi fuerint in omnibus prudētè & iustè regamus, tandēque tui regni cœlestis participes efficiamur.

O Princeps illustrissime & sapientissime,

4 Eya te præ omnibus honoremus, veneremur & colamus.

5 In explenda & perficienda Dei patris voluntate, tuo verbo & exemplo instruemur & dirigamur.

6 Alios etiam exemplo nostro & verbo excitemus & instruamus ad perficiendam in omnibus tuam beneplacentem voluntatem.

O Rector suavissime,

7 Eya in misericordia tua, peruersos mores nostros corripe & castiga.

8 Eosdem ad rectitudinem tuæ iustitiæ reforma.

9 Præveni nos in benedictionibus dulcedinis tuæ, & tui amoris gustum nobis infunde, vt suaviter quæcumque volueris ex amore tuo faciamus & patiamur.

O vnitriue Deus, & vt sup. in fine primarij huius meditationis.

¶ Ternarium tertium tertia meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies
millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô Rex
perennis gloriæ,

Qui in cœlo cum sanctis tuis regnas,

1 Cû æterna securitate, & opulentiâ summa,

2 Cum mira serenitate, & immarcessibili
gloria,

3 Cum plena suauitate & omnimoda bea-
titudine.

Amans laudo & glorifico te, ô exilij
nostri particeps & socie,

Qui vt nos à pœnis æternis redimeres, &
ad patiendum huius exilij miseras nos ex-
citares & instrueres, dignatus es experiri &
pati huius nostri exilij

4 Penurias & timores,

5 Ignominias & confusiones,

6 Dolores & miseras.

Amans congratulor tibi, ô para-
clete, postulator & consola-
tor optime,

7 Qui in cordibus electorum postulas &
postulare eos facis gemitibus inenarrabilibus.

8 Qui eosdem electos tuos hic consolaris
presentium muneribus & gratiarum exhibitione.

9 Et futuræ beatitudinis certa spe & ex-
pectatione.

Gratiâque agens me totum tibi offero,
ô vnitrius Deus, pro his cæterisque nomi-
nibus tuis, & pro omni bono quod es, quod ha-

bes

bes & quod operaris. Atque vtinam horum
tuorum nominum virtutem & efficaciam no-
bis manifestes & applies.

Eya ergo ô Rex perennis
gloriæ,

Fac nos nunc per spem & pregustationem
aliquam, & tandem per claram visionem &
facietatem participes tuæ

1 Securitatis & opulentiæ,

2 Claritatis & gloriæ,

3 Suauitatis & beatitudinis.

O exilij nostri particeps & socie,

4 Eya per tui exilij miseras, à pœnis eter-
nis nos redime:

5 Tuo exemplo ad patiendum nos excita
& instrue.

6 Tuo merito & adiutorio conforta ad
tolerandum hilariter tui amore huius exilij
penurias, ignominias & miseras, easdemque
nobis fructuosas redde.

O paraclete & consolator
optime,

7 Eya fac nos continuis & ardentissimis
aspirationibus & gemitibus à te iugiter po-
stulare misericordiam & gratiam.

8 Præsentibus gratiæ tuæ donis hic nos
consolare & recrea.

9 Futuræ gloriæ desiderio & sancta expe-
ctatione, huius exilij miseras refrigera & al-
leuia.

O vnitrius Deus, & vt supra in fine terna-
rij primæ huius meditationis.

Quartum

¶ Quartum ternarium tertia meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te ô placabilissime amator,

1 Qui pio gemitu contriti cordis, cum confitendi & satisfaciendi proposito placaris, & offensam remittis.

2 Qui filium prodigum ad te reuertentem accurrens amplecteris, induis & reficis.

3 Qui animam cum multis fornicatam ad te redeuntem, adhuc in sponfam suscipere non dedignaris.

Amans laudo & glorifico te ô clementissime & indulgentissime amator,

4 Qui æternas pœnas, iustè à nobis promeritas, clementer remittis, & indulges.

5 Qui temporales etiam pœnas animæ nociuas à nobis aueris, dum paternè & misericorditer hîc nos castigas & corripis.

6 Castigationesq; tuas & pœnas quas hîc patimur, fructuosas nobis facis, tuarum passionum merito.

Amans congratulor tibi ô beneficentissime amator,

7 Qui nobis licet ingratis & inobedientibus multipliciter benefacere non cessas.

8 Qui pœnitentibus gratiam tuam retribuis.

9 Perseuerantibusq; gloriam tuam repromittis & reddis.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cæterisq; nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vitam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam, nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô placabilissime amator,

1 Fac nos pio & verè contrito corde ad te post lapsum semper gemere, vt tibi perfectè reconciliemur.

2 Nos verè prodigos ad te reuoca & reuertentes amplectere, indue & refice.

3 Nos post multas auersiones & fornicationes ad te fac redire, & redeuntes benignè suscipe.

O clementissime & indulgentissime amator,

4 Eya non in furore tuo, cum damnatis, nec in ira tua, cum his qui in purgatorio cruciantur, nos arguas.

5 Sed in misericordia tua sic nos corripe, vre, seca, & afflige, vt in æternum parcas, & tribulationes animæ nociuas, hîc etiam à nobis auertas.

6 Nostrasq; pœnas tuis adiunge, & vitæ æternæ meritorias effice.

O beneficentissime amator,

7 Eya tua nos beneficia prouocent & accendant ad te feruenter amandum.

8 Ad dignè poenitendum.

9 Ad perficiendum ex amore tuum beneplacitum vsque in finem.

O vnitrine Deus, &c. vt sup. in sine primi ternarij huius tertiæ meditationis.

¶ Quintum ternarium tertiæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprâ,

Amans adoro & reuereor te, ô maxime, infinite & immense Deus,

- 1 Qui es maximus in virtute & potentia.
- 2 In sapientia & gloria infinitus.
- 3 In bonitate & charitate omniq; perfectione immensus.

Amans laudo & glorifico te, ô gloriosissime Deus,

- 9 Qui in teipso & à teipso, es semper omni gloria & laude plenissimus.
- 3 Cui soli debetur omnis honor & gloria suprema.
- 6 Quem omnes Sancti cum incessabili voce & iubilo glorificant.

Amans

Amans congratulor tibi ô optime Deus.

7 Qui solus es ex teipso essentialiter bonus & perfectus.

8 A quo cætera bona, habent vt bona sint.

9 Qui omnium bonitates in te continet & infinite exc edis.

Gratiasq; agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæteris que nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô maxime Deus,

- 1 Fac vt toto affectu omnipotentiam tuâ adoremus.
- 2 Tuam sapientiam glorificemus.
- 3 Tuam bonitatem & charitatem amemus, & grato colamus obsequio.

O gloriosissime Deus,

4 Eya fac vt tuam gloriam clarè cognoscamus & contemplemur.

5 Tibi soli gloriam omnem pro omnibus tribuamus, & pro gloria tua omnia faciamus & patiamur.

6 Te cum iubilo glorificemus, & ab alijs glorificari procuremus & gaudeamus.

O optime Deus,

7 Eya te solum bonum prædicemus, & super omnia amemus & appetamus.

8 A te omnia bona speremus, & fiducialiter petamus.

9 Omnia in te solo diligamus, & te solum in omnibus.

O vni

O vnitriue Deus, vt suprà,

CAPITVLVM TERTIUM
 triuindecimum, continens meditationes in quinque ternariis quartæ meditationi assignata.

Vperamãdissime Domine Deus IESV Christe, vt in amore tuo magis exercear & proficiam: ecce ex affectu amantiſſimæ matris tuæ, BB. Angelorum, patronorum, & omnium sanctorum tuorum: ex mea tuorumque & meorum specialium ac omnium creaturarum parte: ad tuam gloriam & omnium salutem: te, cum patre & spiritu sancto trinum & vnum Deum: per suauissimum cor & spiritum tuum adoro, glorifico, amo, & tibi gratias ago pro omnibus & singulis nominibus tuis.

Eya igitur amãs adoro & reuereor,
 ô ereptor, mundator &
 regenerator,

1 Qui per baptismi sacramentum, à potestate diaboli nos liberaſti, & eidem ac operibus eius abrenunciare nos feciſti.

2 Ab omni culpa plenè purgaſti, & cor mundum in nobis creasti.

3 Ex filijs iræ in filios gratiæ & regni caelestis hæredes nos regeneraſti.

Amãs laudo & glorifico te ô Redemptor, incorporator & nominator,

4 Qui passionis tuæ fructum & meritum per baptismum nobis integrè applicans, ab omni pœna nos redemiſti & liberos feciſti.

5 Qui sale sapienciæ in baptismo nos cõdiens & signo crucis muniens tibi tanquam membra capiti nos incorporaſti & vniuiſti.

6 Qui chrismate sacro nos vngens, ex nomine tuo Christianos nos vocaſti.

Amans congratulor tibi ô signator, gratificator & viuificator,

7 Qui in baptismo, gratiæ tuæ infusione nos tibi plenè gratificaſti, & veste candida innocentiæ induiſti.

8 Qui caractere indebili nos signaſti, & ab infidelibus ſegregaſti.

9 Qui per ſeptriformem spiritum nos viuificaſti, & ad omnia tibi placita promptè mobiles feciſti.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vinam quia vis, & ſicut pores, ſcis & vis ad tuam & sanctorum gloriam, noſtramque & omnium salutem, Eccleſiæ tuæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem: horum tuorum nominum virtutem & efficaciã nobis maniſeſtes & applices.

Eya ergo ô ereptor, munda-
 dator & regenerator be-
 nigniſſime,

1 Baptismi gratiam in nobis renouans, à diaboli potestate & peccati captiuitate & iugo nos libera.

2 Cor mundum in nobis recrea.

3 Regenera nos, & inter filios tuos & regni hæredes per gratiam tuam nos ascribe & reputa.

O Redemptor suauissime,

4 Eya per passionis tuæ fructum à peccatis æternis nos redime.

5 Tuæ sapientiæ gustus & crucis tuæ virtute nos tibi inseparabiliter coniunge & incorpora.

6 Tua septiformi gratia, & oleo spiritualis lætitiæ nos vnge: & nomine patris ac te veros Christianos effice.

O gratificator & viuificator,

7 Eya innocentiam baptismalem nobis restitue & conserua, tibi que nos gratifica.

8 Ab infidelibus nos vitæ merito segrega.

9 Ab omnia tibi placita nos viuos & ex amore tuo agiles & promptos semper effice.

O vnitine Deus omnipotens & misericors, quia vis & sicut potes, scis & vis nos totos tuo amore purga, illumina, perfice, succende, in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi: ad tuam, sanctorum gloriam, nostram que & omnium salutem: ac Ecclesiæ & Regni, domus & ordinis, veram directiõnem & pacem: Amen. Ita quæso fiat sicut confidenter petimus, ô benignissime pater, per IESVM dilectum filium tuum: in spiri-

tu sancto: intercedente B. Maria, & omnibus Angelis, sanctis & electis tuis.

O mater Dei, Angeli, Sancti, & electi omnes orate pro nobis, & magnificatè Dominum nobiscum.

¶ Explicatio secundæ ternarij quarta Meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies, ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te ô Domine superdignissime, amantissime & liberalissime,

1 Qui es colendissimus, & omni seruitio dignissimus.

2 Qui seruitio nostro nihil indigens, illud ex solo amore salutis nostræ à nobis requiris.

3 Qui pro seruitio ex amore tibi impensio, fideles seruos tuos hîc & in futuro abundè remuneras.

Amâs laudo & glorifico te, ô Emmanuel, reconciliator, & deificator noster;

4 Qui nostram humanitatem tuæ diuinitati personaliter vniendo, perfectus Deus, manens, factus es perfectus homo: vnus & idem Christus, Emmanuel nobiscum Deus.

5 Qui tuæ humanitatis passionibus & actionibus electos tuos Deo patri reconcilias.

6 Qui deitatis tuæ participatione & frui-

tione eos deificas & beatos facis.

**Amans congratulor tibi, ô amice
benevolentissime, beneficentis-
sime & fidelissime,**

7 Qui super omnes amicos nostros maiori benevolentia nos prosequeris, semper paratus, & desiderans nobis tua bona conferre.

8 Qui plura & maiora bona iugiter nobis confers quam ab amicis quibuscumque sperare possumus.

9 Qui fideliter & constanter in aduersis nos amas: nec etiam nos deseris, dum infideles & ingrati tibi sumus.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô Domine amantissime,

1 Fac vt fideliter & reuerenter, in omni sanctitate & iustitia seruiamus tibi.

2 Ex puro amore promittos nos semper & paratos offeramus ad perficiendum omne beneplacitum tuum.

3 Te solum cuiusque beneplaciti impletionem queramus & expectemus, pro tota mercede nostri seruitij tibi impensæ.

O Emmanuel nobiscum Deus,

4 Eya te verum Deum & verum hominem viua fide semper credamus & contemplerur.

5 Tuæ humanitatis passionibus & meritis recõciliemur Deo patri, & à malis omnibus liberemur.

6 Tuæ diuinitatis communionem & fruitionem in te transformemur & beatificemur.

O Amice benevolentissime, beneficentissime, & fidelissime,

7 Tibi potius quam nobis aut quibuscumque amicis omne bonum desideremus.

8 Tibi amoris obsequia efficaciter semper exhibeamus.

9 Tibi in aduersis æquè ac in prosperis, constanter & fideliter adhareamus, tuamque voluntatem impleamus.

O vnitrine Deus, &c. vt sup. in fine primi ternarij huius 4. meditationis.

3 *Explicatio ternarij quarta Meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô dominator mitissime, suavissime, & benignissime.

1 Qui cum tranquillitate electis tuis dominaris, & quæ agenda sunt cum mansuetudine illis præcipis.

2 Qui iugum tuum suauem & onus tuum leue experiri eos facis.

3 Qui in seruitio tuo laborantes benignè reficis, deficientes confortas, oneratos alleuas,

errantesque pie corrigis & emendas.

Amans laudo & glorifico te, o ministrator officiosissime, liberalissime, & gloriosissime,

4 Qui in hunc mundum venisti non ministrari, sed ministrare, & dare animam tuam in redemptionem pro multis.

5 Qui te ipsum totum in altaris sacramento fidelibus tuis liberalissime donas in omnem desiderabilem usum.

6 Qui in caelesti patria beatis gloriose ministras & communicas tuae humanitatis & diuinitatis fruitionem.

Amans congratulor tibi o amator ardentissime,

7 Qui ardenti & vehementi amore nostram salutem concupiscis.

8 Continue ab aeterno usque in aeternum, electos tuos diligis.

9 Efficaci charitate omnia necessaria abunde offers & exhibes illis.

Gratiasque agens, me totum tibi offero, O vnitriue Deus, pro his ceterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo o dominator mitissime,

1 Fac nos in humilitate & mansuetudine, verba & mandata tua suscipere & implere.

2 Iugum obedientiae, suauiter, & onus crucis tuae, hilariter propter te sufferre.

3 In laboribus a te refici, confortari, alle-

uari, & misericorditer a te corrigi, quoties a te errauerimus.

O ministrator officiosissime,

4 Eya fac nos tibi semper iuxta omne beneplacitum tuum seruire, & proximis omnibus propter te & secundum te, prompte ministrare.

5 Te in sacramento deuote suscipere, & nos tibi rotos vicissim offerre & resignare, ad omnia tibi placita.

6 Tuae diuinitatis & humanitatis contemplatione hic refici, & tandem in patria plenè satiari.

O amator ardentissime,

7 Eya fac nos ardentè desiderare tuum honorem tuique beneplaciti impletionem.

8 Continue tam in aduersis quam in prosperis, tibi adhærere.

9 Efficaciter oblatæ tuæ gratiæ cooperari, tibi que fideliter obsequi.

O vnitriue Deus, & c. vt supra, in fine primi ternarij huius quartæ meditationis.

+ *Explicatio quarti ternarij quartæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amas adoro & reuereor te, o amandissime amator, qui es super omnia amandus propter

1 Infinitam tuam bonitatem & perfectionem;

2 Tuam erga nos dilectionem;

3 Tuaque beneficia immensa.

Amás laudo & glorifico te, ó amantissime & benevolentissime amator.

4 Qui prior nos amasti, dulci & sapienti amore, carnem nostram absque peccato assumendo,

5 Excessiva & forti dilectione, animá tuá pro nobis, cū adhuc inimici essemus, ponendo.

6 Liberalissima ac perpetua charitate, te dans nobis nūc in cibū, & seruans in præmiū.

Amans congratulor tibi ó amantissime & dilectissime amator.

7 Qui à te ipso infinito profusus amore diligeris.

8 Qui à B. Maria, & omnibus tecū iā glorificatis perfecta & incessabili charitate amaris.

9 Qui electis tuis adhuc in via existētibus, es dilectissimus & super omnia charissimus.

Gratiáque agens me totum tibi offero, ó vnitine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ó amantissime amator,

1 Te solum in omnibus & super omnia appetimus, eligamus, & appetamus.

2 Te super omnia amemus, & diligamus.

3 Tibi super omnia seruiamus, obediamus & gratum obsequium ex amore semper exhibeamus.

O amantissime & benevolentissime amator.

4 Eya fac vt te redamemus dulciter & sapienter, carnis concupiscentias propter te refrenando, & ab omni tua offensa precauēdo.

5 Fortiter, aduersa qualibet pro tuo amore libenter sustinendo.

6 Liberaliter, nos totos in omne beneficium tuum iugiter offerendo & resignando.

O amantissime & dilectissime amator,

7 Eya ipso, quo te ipsum amas, amore supple nostri erga te amoris imperfectionem.

8 Ad continuam & perfectā beatorū erga te charitatē aspirem⁹, & cōtinuo studio redam⁹.

9 Te super omnia dilectissimum & charorum omnium supercharissimum semper habeamus, & amplectamur, toto corde, tota mente & tota anima.

O vnitine Deus, &c. vt suprà, in fine primi ternarij huius quartæ meditationis.

5 *Explicatio quinti ternarij quartæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te, ó perfectissime Deus,

1 Qui es in tua natura & omni virtute perfectissimus.

2 Qui perfecta & indeficiente charitate, electos tuos diligis.

3 Qui inchoatam hīc in eis charitatem, in patria perficis.

Amans laudo & glorifico te, ô illustriſſime & nobiliſſime Deus,

4 Qui in teipſo & à teipſo es illuſtriſſimus, & nobilitate clariffimus.

5 A quo eſt omnis claritas, & nobilitas vera.

6 Qui glorificantes te glorificas, illuſtras, & nobiles facis..

Amans congratulor tibi, ô beatiſſime Deus,

7 Qui es ab omni miseria alieniſſimus.

8 Omniũ bonorũ cumulo ſuperpleniſſimus.

9 De tuæ beatitudinis æternitate ſecuriſſimus, & eiufdem liberaliſſimus cõmunicator.

Gratiãque agens me totum tibi offero, ô vnitivine Deus, pro his cæteriſque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vnam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam, nobis manifeſtes & applices.

Eya ergo, ô perfectiſſime Deus,

1. Tua omnimoda perfectione, defectus noſtros multiplices miſericorditer ſupplere digneris.

2. Tuus amor indeficiens, amoris noſtri imperfectum excuſet.

3. Charitatem tuam numquam permittas in nobis excidere, ſed iugiter creſcere, donec perficiatur in patria.

O illuſtriſſime & nobiliſſime Deus,

4. Eya tuam nobilitatem & claritatem videmus, & prædicemus.

5 Extra te nullam nobilitatem reputemus vel quæramus.

6 Te ſolum cum ſanctis tuis in æternum glorificemus, & à te ſicut vis glorificemur, illuſtremur, & verè nobilitemur.

O beatiſſime Deus,

7 Eya à miſerijs noſtris nos miſericorditer libera & præſerva.

8 De cumulo & plenitudine tua, noſtram inopiam ſubleua.

9 Tuãque ſecuræ & perpetuæ beatitudinis participes nos tandem effice.

O vnitivine Deus &c. vt ſuprà, in fine primi ternarij huius quartæ meditationis.

CAPITVLVM QVARTVM

DECIMVM CONTINENS

quinque meditationes, in quinque ternaria meditationi quintæ aſſignata.

¶ Explicatio primi ternarij.

SVPERAMANDIſſime Domine Deus IESV CHRISTE, vt in amore tuo exercear & proficiam: ecce ex affectu amantiſſimę matris tuę, BB. Angelorum, patronorum, & omnium ſanctorum tuorum: ex mea tuorũque & meorum ſpecialium, ac omnium creaturarum parte, ad tuam gloriam & omnium ſalutem, te cum patre & Spiritu ſancto

trum & vnum Deum per suavissimum cor & spiritum tuum adoro, glorifico, amo, tibiq; gratias ago pro omnibus & singulis nominibus tuis.

**Eya igitur amans adoro & reue-
reor te, ô purgator & mundator
memoriæ, intellectus & volun-
tatis,**

1 Qui electorum tuorum memoriam, purgas à malis & vanis recordationibus & ab obliuione salutarium.

2 Intellectum, à tenebris ignorantia, erroris, & curiositatis.

3 Voluntatem, à vitiosis affectibus, & prauis voluptatibus & teporibus.

**Amans laudo & glorifico te, ô illu-
minator omnium,**

4 Qui electos tuos illuminas in credendis per lumen fidei & intellectus.

5 In agendis & fugiendis, per lumen scientia, consilij & prudentia.

6 In sperandis & amandis, per lumen sapientia.

**Amans congratulor tibi, ô inflam-
mator noster,**

7 Qui electorum corda inflammas, ad te amandum & desiderandum.

8 Ad sui contemptum, & peccati cuiuslibet odium.

9 Ad agendum & patiendum feruenter ex amore, quicquid volueris.

Gratiaque agens me totum tibi ex amore offero, ô vnitrius Deus, pro his cæterisq; no-

minibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes & quod operaris. Atque vtiā, quia vis & sicut vis, scis & potes, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesie & regni, domus & ordinis, veram directionem & pacem, horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes, & fructuosè communices.

**Eya ergo ô purgator & mundator
noster,**

1 Memoriam nostram purifica, à vanis & malis recordationibus & obliuione salutarium.

2 Intellectum ab erroribus, ignorantij, perplexitatibus & curiositatibus.

3 Voluntatem & appetitum, à vitiosis affectionibus & passionibus & omni tepore.

O illuminator omnium,

4 Eya tui spiritus donis sic nos semper illumina, vt quæ credenda sunt verè credamus & intelligamus.

5 Quæ agenda sunt vel fugienda, clarè discernamus.

6 Quæ speranda sunt & amanda sapiamus, desideremus, & quæramus.

O inflammator noster,

7 Eya igne tui amoris nos vehementer succende, & excita ad te amandum & desiderandum.

8 Ad nostri contemptum, & peccati cuiuslibet odium & fugam.

9 Ad perficiendum & patiendum feruenter, quicquid tibi placuerit in tempore & æternitate.

O vnitrine Deus omnipotens & misericors, quia vis & sicut potes, scis & vis, nos totos igne tui amoris purga, illumina, perfice, succende: in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, ac Ecclesiam & regni, domus & ordinis veram directionem, & pacem, Amen. Ita quæso fiat, sicut confidenter petimus, ô benignissime Pater, per Iesum dilectum filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente beata Maria & omnibus Angelis, sanctis & electis. O mater Dei, ô Angeli, ô sancti, & electi omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

2. *Explicatio secundi ternarij quinte meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies, ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô præceptor dignissime, iustissime, & vtilissime.

1 Cuius est, quodcumque volueris præcipere.

2 Qui nihil nisi iustum & nobis vtile, potes aut vis iubere.

3 Cui propterea æquissimum est & saluberrimum, simpliciter obedire.

Amans laudo te & glorifico, ô magister sapientissime, prudentissime & potentissime,

4 Qui solus omnia nosti, & electos tuos

intus

intus doces veram salutis scientiam.

5 Qui prudenter eos instruis, quid in omnibus agere vel omittere debeant, & quo sine, quibusque medijs conuenientioribus tua consilia & iussa implent.

6 Qui potenter & efficaciter doctrinam tuam operibus & signis confirmas, & ad eam implendam fideles tuos efficaciter adiuuas.

Amans congratulor tibi, ô Legisfer sanctissime, æquissime & suauissime,

Cuius lex est	}	7 Sancta & pura, docens ab omni peccato declinare.
		8 Æqua & iusta, docens omne bonum facere.
		9 Suavis & amorosa, docens ex amore vtrumque prædictorum implere.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô Præceptor dignissime,

1 Fac vt vigilanter semper attendamus quid velis & præcipias, & illud reuenter impleamus.

2 Quicquid per te aut tuos vicarios præceperis, id iustum & sanctum credamus.

3 Illud etiam nobis, propter te obtempe-

R 5 rantibus

rantibus vtile futurum speremus: ac propterea
amanter cum vera simplicitate & fidelitate
id exequi studeamus.

O Magister sapientissime,

4 Eya fac nos semper ad cor conuerti, &
intus audire quid nobis loquaris.

5 Doce nos in omnibus prudenter aduer-
tere, quid agere vel omittere debeamus, &
fac vt omnia purè propter te, & secundum
te, per media conuenientiora, aggrediamur
& perficiamus.

6 Potenter & efficaciter nos mone & con-
forta, ad perficiendum omnia quæ docueris.

O Legifer sanctissime,

7 Eya bonus es tu, & in bonitate tua do-
ce nos iustificationes tuas sanctas implere,
declinando ab omni peccato.

8 Inclina cor nostrum in testimonia &
præcepta tua implenda, per boni operatione.

9 Accende nos tuo amore, vt legem tuam
suauem experiamur, & delectabiliter ex amo-
re tui eam impleamus.

O vnitine Deus, &c. vt supra in fine pri-
mi ternarij huius quintæ meditationis.

*¶ Explicatio tertij ternarij quinta
meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & cen-
ties millies, ex affectu quo supra,

Amans

Amans adoro & reuereor te ô in-
structor humilium, eruditor
simplicium, ô doctor
manufactorum,

1 Qui à sapientibus huius seculi & su-
perbia tumentibus, scientiam salutis abscon-
dis, & reuelas paruulis & humilibus.

2 Qui prudenter erudis simplices corde.

3 Mitteque vias tuas edoces, & in iudicio
tuo eos dirigis.

Amans laudo & glorifico te, ô con-
sultor, director, & inspirator,

4 Qui in dubijs te humiliter consulenti-
bus ostendis & consulis quid sit gratius.

5 Qui exemplo & verbo consilia euange-
lica omnibus proposuisti, & ad ea implenda
electos tuos prudenter dirigis.

6 Qui secretiores vitæ contemplatiuæ se-
mitas, tuis familiaribus intus demonstras &
inspiras.

Amans congratulor tibi, ô excita-
tor, adiutor, & consummator,

7 Qui electos tuos excitas ad aggredien-
dum & inchoandum magnanimiter fortia.

8 Adiuuas ad prosequendum bona.

9 Et confortas ad perficiendum in omni-
bus tuum beneplacitum.

Gratiâque agens me totum tibi offero,
ô vnitine Deus, pro his cæterisq; nominibus

R 6 tuis,

tuis: & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque utinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo ô instructor, eruditor,
& doctor,

1. Purga & præserua nos ab omni superbia & proprii sensus prudentia, & fac nos verè humiles, & in oculis nostris paruulos, vt à te illuminari mereamur.

2. Fac nos simplices & rectos corde, vt à te erudiamur in omnibus.

3. Fac nos mites, vt vias tuas scire & per iudicia & flagella tua paterna doceri & reformari possimus.

O consultor, director, & inspirator,

4. Eya fac vt in dubijs te semper consulamus, & quid tibi sit gratius videamus.

5. Fac nos euangelica tua consilia clarè intellegere, & prudenter implere.

6. Ex te contemplatiuæ vite semitas intus sollicitè querere & addiscere.

O excitator, adiutor, & con-
summator,

7. Eya teporem & torporem nostrum excita, ad aggrediendam ardua.

8. Infirmi-tatem nostram adiuua, ad proficendum bona.

9. Fragilitatem nostram conforta, ad periciendum tibi placita, & in his perseuerandum.

O vnitri-ne Deus, &c. vt supra in sine primi ternarij huius quintæ meditationis.

Explica

¶ Explicatio quarti ternarij quinta meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reueoreo, te ô
pijsissime amator,

1. Qui plusquam paterna pietate nos prosequeris, & suauiter erga nos afficeris.

2. Qui paterna cura nos regis, foues, & protegis.

3. Qui nostris infirmitatibus & indigentis piè condescendis, & promptè succurnis.

Amans laudo & glorifico te, ô com-
patientissime amator,

4. Qui miseras omnium hominum, tanquam membrorum tuorum, velut proprias repuras.

5. Maternòque affectu eis es compassus.

6. Atque pro earum liberatione & redemptione, passionem & mortem subire dignatus es.

Amans congratulor tibi, ô dulcissi-
me amator,

7. Cuius societas nullum habet fastidium.

8. Qui te gustantibus maiorem tui esuriam infundis.

9. Qui tua dulcedine beatos omnes reple accendis & inebrias.

Gratiâsque agens me totum tibi offero (ô vnitri-ne Deus, pro his caterisque nominibus

tuis,

tuis, & pro omni bono, quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vti nam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô pijsime amator,

1 Fac vt tuam paternâ erga nos pietatem agnoscamus, & ad eâ fiducialiter recurramus.

2 Filiali amore, pietate & affectu te prosequamur, & in te nostrum cogitatu iactemus.

3 A te iuuemur & propter te alijs omnibus pietatis viscera & misericordiâ opera exhibeamus.

O compatentissime amator,

4 Eya fac vt tui amore & imitatione, tuas & proximorum nostrorum miseras velut proprias reputemus.

5 Pio affectu compatiamur tibi propter nos passio, & omnibus afflictis.

6 Patiamur pro tuo amore & honore, ac proximorum salute quicquid volueris.

O dulcissime amator,

7 Eya fac vt in præsentia tua, cum reuerentia & exultatione semper ambulemus, & omnia operemur.

8 Tuam dulcedinem gustemus, & magis ac magis semper esuriamus.

9 Tandemque cum beatis ea satiemur & inebriemur in æternum.

O vnitine Deus & c. vt supra, in fine primi ternarij huius quintæ meditationis.

Explica

¶ Explicatio quinti ternarij quinta meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô pretiosissime Deus,

1 Qui cunctis opibus & omnibus pretiosis simul congregatis, in infinitu es pretiosior.

2 Qui es pretiosa margarita omnibus diuenditis emenda, & thesaurus in agro absconditus comparandus.

3 Qui es vnicum sanctorum pretium, & merces eorum magna nimis.

Amans laudo & glorifico te, ô familiarissime Deus,

4 Qui te sincere amantibus semper & vbique es presentissimus, intentissimus, & promptissimus.

5 Illisq; secreta tua reuelas, & facis vt ipsi sua liberè coram te corda effundant.

6 Qui eis te credis, & facis vt omnè spem suam & curam in te solo constituent.

Amans congratulor tibi, ô secretissime, & iucundissime Deus,

7 Qui secretum diligis, & in solitudine ad cor electorum tuorum loqueris.

8 Qui in te iucundissimus semper existes, electorum tuorum, corda spiritali gaudio

recreas

recreas & perfundis, eorumque externam faciem floridam & serenam, conuersationemque dulcem & suauem facis.

9 Sempiternamque lætitiã super capita eorum tandem effundis, tuæ fruitionis gaudio plenè eos inebrians.

Gratiasq; agens, me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisq; tuis nominibus, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô pretiosissime Deus,

1 Te super omnia pretiosa pluris æstimemus, ardentius amemus, & quæramus studiosius.

2 Omnia nostra vendamus, omnibusque abrenuntiemus, vt te pretiosam margaritã & thesaurũ incõparabilem possidere possimus.

3 Te soluni pro tota mercede & præmio nostrorum laborum & operum intendamus & expectemus, & ad te toto corde curramus.

O familiarissime Deus,

4 Eya te nobis semper & vbique presentissimum & intentissimum sentiamus, tibiq; intendamus iugiter.

5 Corda nostra coram te integrè effundamus, & tanquam fidelissimo amico communiceamus, tu verò secreta tua quando & sicut volueris nobis reuela.

6 Crede te nobis, & fac vt in te plenè semper cõfidamus, nosq; & omnia nostra tibi in

omni

omni euentu committamus & resignemus.

O Secretissime & iucundissime Deus,

7 Fac nos secretum amare, & solitudinem diligere: vt audiamus quid intus nobis loquaris.

8 Fac in te semper gaudeamus, & in lætitiã tibi seruiamus: atque in omni euentu serenam faciem, & conuersationem suauem & affabilem retineamus.

9 Aeterna tandem lætitiã, & gaudio pleno, cum beatis omnibus expleamur & inebriemur.

O vnitrine Deus, &c. vt supra, in fine primi ternarij huius quintæ meditationis.

CAPITVLVM QVINTUMDECIMũ. continens quinque meditationes in quinqueternaria sextæ meditationi ascripta.

¶ Explicatio primi ternarij.

 Superamãdissime Domine Deus IESVCHRISTE, vt in amore tuo exercear & proficiam: ecce ex affectu amantissimæ matris tuæ, BB. Angelorum, patronorum meorum, & omnium Sanctorum tuorum: ex mea, tuorumque & meorum specialium ac omnium creaturarum parte: te cum patre & spiritu sancto, trinum & vnum Deum: per suauissimum cor & spiritum tuam, adoro, glorifico amo, & tibi gratias ago pro omnibus & singulis nominibus tuis.

Eya

**Eya igitur amans adoro & reuereor
te, ô nutritor suauissime,**

- 1 Qui pascis electos tuos corporali cibo.
- 2 Pane viuo & super substantiali in Eucharistia Sacramento.
- 3 Et spirituali cibo multiplici.

Amans laudo & glorifico te, ô vestitor & hospes honestissime,

- 4 Qui nos induis corporalibus vestimentis.
- 5 Qui animas nostras spiritualibus gratijs & virtutibus vestis & exornas.
- 6 Qui habitationis locum congruum foris & intus, in teipso refugij & pacis domum, nobis tribuis.

Amans congratulor tibi ô prouisor sufficientissime,

- 7 Qui omnia ad salutem animæ & corporis necessaria electis tuis donas & administras, liberè & quiete absque nimia eorum sollicitudine.
- 8 Opportunè & conuenienter.
- 9 Sufficenter & abundanter: sicut scis illis expedire & sicut vis & potes.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam, quia vis, & sicut vis, scis & potes: ad tuam & Sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem: Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem: horum tuorum

nomi

nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & fructuosè communices.

Eya ergo ô nutritor suauissime,

- 1 Da cibum corporis à te semper sperare: & de manu tua sobriè, propter te, & secundum te sumere.
- 2 Sacrum corpus tuum iugiter esurire: & reuenter ac deuotè manducare.
- 3 Spiritualem cibum iugiter à te quærere, & copiosè accipere.

O vestitor & hospes honestissime,

- 4 Eya fac nos in corporis vestitu & ornatu, solam necessitatem & religiosam simplicitatem quærere.
- 5 Dona & conserua in nobis vestem charitatis, cæterarumque virtutum: vt semper coram te appareamus non nudi sed decenter vestiti.
- 6 Da etiam & conserua in nobis locum & habitationem incolumem & pacificam: & in teipso, refugij & quietis domum nobis concede.

O Prouisor sufficientissime,

- 7 Eya fac vt primùm quæramus regnum tuum & iustitiam eius.
- 8 Sicque absque sollicitudine nimia (non tamen absque decenti prouidentia) cætera à te confidenter expectemus.
- 9 Omnibus vtamur sobriè, propter te & secundum te cum gratitudine.

O vnitriue Deus omnipotens & misericors: quia vis, & sicut potes, scis & vis, nos totos igne tui amoris purga, illumina, perfice, succende, in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi: ad tuam

& san

& sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiae & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem, Amen. Ita quæso fiat, sicut confidenter petimus, o benignissime pater, per IESUM dilectum filium tuum, in spiritu sancto, intercedente B. Maria & omnibus beatis Angelis, Sanctis & electis.

O Mater Dei, Angeli, Sancti & electi omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

2. *Explicatio secundi ternary sextæ Meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, o
Pastor bone,

1 Qui tua diuina visione & fruitione Angelos & Sanctos pascis in patria.

2 Qui nos oves perditas sic dilexisti, ut relictis Angelis omnibus tuis in caelo, in hoc exilium descendere dignatus sis, nostramque naturam assumere, quatenus.

3 Quod perierat in nobis, requireres.

4 Quod abiectum erat, reduceres.

5 Quod contractum, alligares,

6 Quod infirmum, consolidares,

7 Quod ægrotum, sanares,

8 Quod forte & pingue, custodires.

9 Qui in iudicio & iustitia oves tuas pascis.

1 Et eas agnoscis & vocas nominatim.

2 Et facis ut illæ te agnoscant & vocem

tuam

tuam audiant, non alienorum.

3 Qui eas educis ad pascua caelestium virtutum & bonorum.

4 Qui ante eas vadis, & tuo exemplo ac merito facis, ut ipsæ te sequantur.

5 Qui lupo veniente non fugis, sed fortiter eum repellis & superas.

6 Qui corpore & sanguine proprio oves tuas nutris.

7 Qui venisti ut oves tuas vitam habeant, & abundantius habeant.

8 Qui animam & vitam pro ouibus posuisti, moriens in cruce.

9 Qui omnes oves tuas in vnum ouile tandem congregabis.

10 Qui es ostium ouilis, per quod qui non intrat in ouile, fur est & latro.

11 Qui verò intrat per te, huic ostiarius spiritus sanctus aperit.

12 Et ipse ingreditur & egreditur, & pascua semper inuenit.

Amans laudo & glorifico te o spes & coniuua dulcissime,

1 Qui stas iugiter ad ostium cordis nostri pulsans, & desiderans ut aperiantur tibi.

2 Qui aperientibus tibi gratiam infundis, per quam in cordibus eorum dignum tibi preparatur hospitium.

3 Qui delectaris apud eos mansionem facere.

4 Nec dedignaris cum eis cenare & epulari.

5 Sed affers tecum cibos gratiarum & donorum tuorum quibus ipsi pascuntur.

6 Et das eis tibi offerre sancta desideria

& ope

& opera quibus libenter pascaris.

Amans congratulor tibi, ô visitator optime,

- 7 Qui ex amore electos tuos visitas.
 - 8 Illosque & omnia eorum interiora & exteriora scrutaris, & consideras exactissimè.
 - 9 Et illis eadem reuelas discretissimè.
 - 10 Eorum autem delicta & peccata corripis, in misericordia & iudicio.
 - 11 Et quod in eis tibi displicet dissipas, euellis, destruis, & disperdis.
 - 12 Quod autem tibi placet, in eis ædificas, plantas & reformas.
- Omnibusque peractis in eorum conscientia pacem tuam relinquis.
- Gratiasque agens, me totum tibi offero, ô vntrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô pastor bone,

- 1 Fac nos ad cœlestia pascua tuæ visionis feruenter aspirare.
- 2 Incarnationis tuæ mysterium & dignitatem amoroso corde recolere, & in eadem charitate quâ de cœlo pro nobis descendisti, obsecramus te.
- 3 Quicquid in nobis perijt, require.
- 4 Quod abiectum est, reducito.
- 5 Quod constrictum, alligato.
- 6 Quod infirmum, consolida,
- 7 Quod ægrotum, sana.

8 Quod

8 Quod forte & pingue, custodi.
9 Nosque pascere & regere, in iudicio & iustitia.

- 1 Agnosce nos inter oues tuas ex nomine.
- 2 Fac vt te agnoscamus, vocemque tuam & non alienorum audiamus.
- 3 Educ nos ad pascua virtutum tuarum ante nos vadens.
- 4 Et fac vt te promptè & strenuè sequamur.
- 5 Lupum & omnem inimicum nostræ salutis à nobis repelle & supera.
- 6 Corporis & sanguinis tui deuota susceptione, nos satia & impingua.
- 7 Fac nos paratos, animas nostras pro te & ouibus tuis ponere, tui exemplo & amore.
- 8 Dispersas, in vnum ouile congrega.
- 9 Non permittas aliundè quàm per te, in ouile nos intrare.
- 10 Spiritus tuus ingressum ad te nobis patefaciat & aperiat.
- 11 Vt ingredientes ad diuinitatis contemplationem:
- 12 Et egredientes ad tuæ humanitatis considerationem, pascua intus & foris inueniamus.

O hospes & conuiuia dulcissime,

- 1 Eya fac vt te pulsantem audiamus, & tibi confestim aperiamus?
- 2 Præpara in cordibus nostris per gratiæ tuæ infusionem, gratum tibi hospitium.
- 3 Digneris ad nos non solum venire: sed & perseuerantem & delecta bilem apud

nos

nos mansionem facere.

4 Nobiscum epulari & cenare: quod ut fiat.

5 Expone & dona nobis fructus tui spiritus, & spirituales panes: quibus vescamur.

6 Et fac nos: tibi offerre sancta desideria, & placita tibi exercitia & opera, quibus libenter pascaris.

O visitator optime,

7 Eya visita nos in salutari tuo.

8 Reuela nobis defectus nostros.

9 Corripe nos in misericordia.

10 Euelle, destrue, dissipata & disperde in nobis quicquid tibi displicet.

11 Edifica, planta, & conserua in nobis quod tibi placet.

12 Nos que plenè reforma & pacifica.

Fac etiam ut hi qui per te ad officium visitatorum sunt assumpti, ista omnia, per te, & propter te implent: videlicet ut: ex amore

1 Visitent sibi commissos.

2 Exactè exteriora & interiora eorum scrutentur.

3 Discretè, quæ per scrutinium cognouerint, recitent & reuelent.

4 Corripiant reos, in misericordia & iudicio.

5 Dissipent & euellant vitiosa omnia.

6 Edificent & plantent tibi placita.

7 Pacem tuam in domibus visitatis relinquunt.

O vnitrine Deus, &c. ut supra in: fine primi ternarij huius meditationis.

Explicat

¶ Explicatio tertij ternarij sexta meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra.

Amans adoro & reuereor te, ô imperator excellentissime,

1 Quem adorant dominationes cœlestes.

2 Cui militat omnis cœlestis exercitus.

3 Cuius forti potentia: genu curuantur omnia, cœlestia, terrestria & inferna.

4 Qui electos tuos militie tue ascribis & milites tuos instituis.

5 Qui fortem & feruentem charitatem pro militari donatio eis tribuis.

6 Coronamque cœlestem, si bene certauerint, eis repromittis.

Amans laudo & glorifico te, ô Dux & pugnor inuictissime,

7 Qui crucis & passionis tue humilitate & infinitate fortem armatum superasti.

8 Qui exemplo tuo & verbo ad pugnam nos excitas & instruis.

9 Qui pro nobis & nobiscum pugnas.

Amans tibi congratulor, ô triumphator semper magnifice,

10 Qui hostiles nequitas potenter expugnas, & de omni hoste semper triumphas.

11 Qui pro tuo amore legitimè certantes, vincere facis & triumphare.

S.

12 Qui

12. *Qui eisdem tui triumphis & regni, facis tecum esse participes.*

Gratiâque agens me totum tibi offero, ô vnitricine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque utinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô imperator excellentissime,

1 Fac ut te semper adoremus & reueremur imperatorem supremum.

2 Tibi contra hostes tuos militemus, cum cælestibus exercitibus.

3 Sub omnipotentis manu tua profunde & voluntarie nos semper humiliemus.

4 Et licet hæcenus propter ignauiam nostram, & frequentem fugam ac prodicionem de militum tuorum cathalogo delcri meruerimus: tu tamen nos ad te redeuntes benigne recipere & inter milites tuos rursus ascribere.

5 Feruentemque & fortem charitatem nobis infunde.

6 Et spe cælestis coronæ ad pugnandum, fortiter nos excita.

O Dux & pugnator inuictissime,

7 Eya excita & conforta nos ad pugnandum contra mundum, carnem, & diabolum.

8 Doce nos per crucem, & passionis tuæ imitationem hostes omnes superare, accipiendo crucem & pœnas omnes pro refrigerio.

9 Credamus semper & sentiamus te, in omni nostro certamine nobiscum & pro nobis pugnare, ut non deficiamus.

O triumphator semper magnifice,
10 Eya fac ut in omni pugna te triumphatorem esse semper credamus, & cum laude recogitemus.

11 Tui amore, tuâque virtute & dono sic legitime certemus, ut vincamus.

12. Tuique triumphis & gloriæ tandem tecum sumus participes.

O vnitricine Deus, & c. ut supra, in fine primi ternarij huius meditationis.

¶ Explicatio quarti ternarij sextæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô esurientissime amator,

1 Qui nostram salutem esuris & ardentem concupiscis.

2 Qui nos edere & spiritualiter in te transformare ac tibi vnire appetis.

3 Qui à nobis manducari, & beatificè possideri desideras.

Amans laudo & glorifico te, ô fortissime amator,

4 Qui fortiter hostes nostra salutis reprimis & superas.

5 Fortiter durissima pro nobis tormenta passus es.

6 Magnanimiterque ardua & magnifica aggressus es & perfecisti.

Amans congratulor tibi, ó constantissime amator,

7 Qui ab æterno continuè nos amasti.

8 Nullisque nostris vitijs tuam charitatem erga nos substrahis, quamdiu hic in via salutis sumus.

9 Qui in patria electos tuos æterna & constanti charitate semper amplecteris.

Gratiâque agens me totum tibi offero, ó vnitivine Deus, pro his caterisque nominibus tuis & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque utinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ó esurientissime amator,

1 Salva nos, vt tuam impleas esuriam, & da vt & nos tuam esuriamus semper gloriam & beneplacentem voluntatem.

2 Comede nos & in te transforma, sicut scis, vis & potes.

3 Et fac nos cum spirituali esurie carnem tuam manducare, & tandem tua fruitione satiari.

O fortissime amator,

4 Eya fac nos propter te & per te fortiter hostibus tuis resistere:

5 Quælibet adversa, pro tui amore hilariter sufferre.

6 Viriliter ardua quæque pro te aggredi & perficere.

O constantissime amator,

7 Eya fac vt te constanter & continuè amemus & benedicamus in omni tempore.

8 Nec aduersis, nec prosperis separemur a tua charitate.

9 In æternum te amemus, teque cum beatis felici & inseparabili complexu & osculo complectamur.

O vnitivine Deus &c. vt supra.

5 *Explicatio quinti ternarij sexta meditationis.*

Eya iterum aque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ó excellentissime Deus,

1 Qui superexcellis omnis creata maiestate, & virtute immensa,

2 Sapientia, & claritate infinita,

3 Bonitate, & benignitate summa.

Amans laudo & glorifico te, ó victoriosissime Deus,

4 Qui aduersæ dominationis vires reprimis.

5 Qui inimici rugientis sæuitiam superas.

6 Qui hostiles nequitas potens expugnas, & magnifice semper triumphas.

Amans congratulor tibi, ó lætissime Deus,

7 Cuius vita, est perpetua lætiti.

8 Qui lætaris in omnibus operibus tuis.

9 Qui lætitiæ spirituali sanctos tuos perfundis & satias.

Gratiâque agens me totum tibi ex amore offero, ô vnitrine Deus, pro his cæteris que nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô excellentissime Deus,

1 Fac vt te super omnia semper & vbique reueremur & adoremus,

2 Laudemus & glorificemus,

3 Amemus & ex amore tibi seruiamus.

O victoriosissime Deus,

4 Fac nos propter te & tecum magnanimitèr hostes aggredi,

5 Fortiter eis resistere,

6 Perseuerando in pugna de eis triumphare.

O lætissime Deus,

7 Eya fac nos sic in te delectari, vt petitiones cordis nostri exaudias.

8 Pro omnibus operibus tuis, tibi gratias agere & congratulari.

9 Tuo gaudio semper lætari, repleti, & satiari.

O vnitrine Deus &c. vt supra, in fine primi ternarij huius sextæ meditationis.

CAPITVLVM SEXTVM-

DECIMVM, CONTINENS
quinque meditationes, in quinque ternaria septimæ meditationis ascripta.

UPERAMANDISSIME Domine Deus IESV CHRISTE vt in amore tuo exercear & proficiam: ecce ex affectu amantissimæ matris tuæ, BB. Angelorum, parronorum, sanctorum omnium: ex mea tuorumque & meorum specialium atq; omnium creaturarum parte: ad tuam gloriam, & omnium salutem, te cû patre & Spiritu sancto trinû & vnum Deum, per suauissimû cor & spiritum tuum, adoro, glorifico, amo, tibiq; gratias ago pro omnibus ac singulis nominibus tuis.

Eya igitur amans adoro & reueor te, ô culpæ dimissor & iustificator benignissime,

Qui vt à peccatis nos iustifices & abluas, multiplices miserationes circa nos ostendis & exhibes.

1 Nam à multis peccatis nos præseruas, subtrahendo occasiones eorum.

2 Et fortitudinè eis resistendi concededo.

3 Sepièdo vias nostras spinis, & vias peccati difficiles & amaras nobis faciens.

4 Sanando affectionem, ne peccati voluptatem concupiscat.

5 Tu etiam nos actualiter peccantes & iram tuam prouocantes, à damnatione perpetua, quam meremur præseruas.

6 Toleras nos patienter, irâ nò statim inferès.

7 Longanimiter ad pœnitentiã expectas.

8 Benefacere nobis non cessas.

9 Auerfos à te multipliciter reuocas, per tuâ inspirationem aut Angelicam, vel humanam exhortationem.

10. Per aduersa & prospera.

1 Et si voluerimus te audire, tu nos illumina multipliciter.

2 Confundis & erubescere facis de nostravilitate & peccatorum nostrorum turpitudine.

3 Terres timore tuorum iudiciorum iustorum.

4 Afficis tuo amore, ex tuae fidelitatis, patientiae & benignitatis erga nos consideratione.

5 Compungis & conteris vero de peccatis (quatenus tui sunt offensiva) dolore.

6 Accendis ad penitentiam agendam.

7 Confirmas propositum non peccandi amplius.

8 Extrahis à peccato, per confessionem & fugam occasionis.

9 Culpam absoluis & remittis, per absolutionem sacramentalem.

10 Nec amplius iam nobis improperas dimissa peccata.

Amans laudo & glorifico te, ó pœnæ relaxator & dimissor,

1 Qui pœnam peccatis nostris debitam, in tua humanitate dignatus es, tuis innumeris passionibus, persolvere.

2 Qui passionum tuarum meritum & satisfactionem per sacramentalem absolutionem & multiplicia alia remedia verè penitentibus applicas.

3 Qui verè penitentium labores & poenitentias fructuosas, & vitæ æternæ meritorias facis, tuæ passionis merito.

Amans

Amans congratulor tibi, ó gratiæ retributor,

4 Qui gratiam tuam & amicitiam, verè penitentibus restituis.

5 Continendi à peccatis virtutem illis concedis.

6 Donorum tuorum abundantiam & virtutem eis infundis.

7 Bonorum operum fecunditatem superaddis.

8 Excitasque eos ad præteritorum iugem displicentiam.

9 Ad præsentium contemptum.

10 Ad desiderium & spem æternorum.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ó vnitivine Deus, pro his cæterisq; nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam, quia vis, & sicut vis, levis & potes, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem: horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes, & fructuosè communices.

Eya ergo ó culpæ dimissor & iustificator

Benignissime, hæc omnia in nobis & cæteris peccatoribus operare misericorditer.

1 Substrahere nobis occasiones peccandi.

2 Da fortitudinè resistendi tétationibus.

3 Immitte amaritudinem nostris vitijs & concupiscentijs, vt ab eis auertamur.

4 Sana affectionem, ne peccatum concupiscamus.

5 Præserua nos à damnatione, quam meruimus.

6 Tolera nos patienter, iram tuam misericorditer continens.

7 Longanimiter nos expecta, & spatium pœnitendi nobis dona.

8 Tuis beneficijs nos affice & subleua.

9 Nos à te auersos reuoca, per tuum spiritum, angelicumq; & humanum ministerium.

10 Compelle etiam nos ad te redire per aduersa, & fac vt voluntariè tuæ voluntati acquiescamus.

1 Illumina nos salutarium notitia.

2 Fac nos de nostris peccatis erubescere.

3 Confige carnes nostras tuo & iudiciorum tuorum timore.

4 Affice nos sincero tui amore.

5 Compunge nos amorosa de peccatis nostris contritione.

6 Accende nos zelo iustitiæ ad faciendam pœnitentiam.

7 Confirma in nobis propositum non amplius peccandi.

8 Extrahere nos à peccato, per integram confessionem & occasionis fugam.

9 Culpam absolue & dimitte, per sacerdotis absolutionem.

10 Nec amplius eius recorderis, vt improperes.

O pœnæ relaxator & dimissor,

1 Eya fac vt tuæ passionis meritum esse sufficientissimum semper credamus, & ipsum de-

notè pro peccatis nostris patri tuo per te offeramus.

2 Et vt illud efficaciter nobis applicetur, da vt verè pœniteamus, & remedia, ad hoc per te nobis pposita, deuotè amplectamur & frequentemur.

3 Nostræ pœnitentiæ labores, & exercitia, tuæ passioni adiungens, accepta tibi fac, & nobis salutaria.

O gratiæ retributor,

4 Eya fac nos sic verè pœnitere, vt tuam gratiam & amicitiam nobis restituas.

5 Fac nos à peccati reciduo præcauere.

6 Dona, & virtutes quibus tibi placeamus & seruiamus infunde.

7 Ad opera & obsequia tibi placita, nos excita dirige & conforta.

8 Da iugè de præteritis peccatis dolorem.

9 Contemptum præsentium infunde.

10 Erige nos ad spem & desiderium æternorum.

O vnitriue Deus, omnipotens & misericors, quia vis & sicut potes, scis & vis, nos totos igne tui amoris purga, illumina, perfice, succende, in te absorbe, transforma, vni & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem, Amen. Ita quasi fiat, sicut confidenter petimus, ô benignissime Pater per IESVM dilectum filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente B. Maria, & omnibus Angelis, Sanctis & electis.

O mater Dei, ô Angeli, ô Sancti, & electi omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

2. *Explicatio secundi ternarij septimae meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprâ,

Amans adoro & reueoreo te,
ô creditor

1 Opulentissime, diues in omnes qui inuocant te.

2 Prudentissime, qui sciens quid unicuique sit, conueniens, talenta tua distribuis secundum propriam vniuscuiusque virtutem.

3 Promptissime, qui indigentibus & penitentibus facile tua talenta & dona largiris.

4 Exactissime, qui simul cum acceptis à te talentis, lucrum & vsum ex eis tibi reddi exigis.

5 Liberalissime, erga strenuè in tuis talentis operantes, & lucrum ex eis factum tibi cum gratitudine referentes, quos super multa constituis, & in gaudium tuum introducis.

6 Seuerissime, erga pigros & voluptuosos, talentum acceptum in terra abscondentes vel in sudario ligantes, quos accepto talento spoliastis, & in tenebras mittis exteriores.

7 Et durissime, erga immisericores & ingratos, quos in carcerem mitti iubes, donec nouissimum quadrantem reddant.

Amans laudo & glorifico te,
ô fidei flor

7 Sufficientissime, cuius passio est superabundans pro nostris & totius mundi debitis persolucendis.

8 Fidelissime, qui fideliter pro nobis respondes & Deo patri satisfacis.

9 Acceptissime, in quo Deus pater semper benè complacuit, & per quem nos acceptat.

Amans congratulor tibi, ô restitutor & retributor,

10 Qui perdita dona restituis.

11 Opera bona per peccatum sequens mortificata viuificas.

12 Nouas gratias & operationes bonas retribuis & superaddis.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus pro his ceterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtiâ horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô creditor noster,

1 Tua talenta & dona nobis distribue, sicut potes, iuxta opulentiam tuam.

2 Sicut scis expedire, iuxta prudentiam tuam.

3 Sicut vis, iuxta promptitudinem & liberalitatem tuam.

4 Et fac vt te exactissimum reperiorem semper recogitantes, solliciti simus ex amore tuo in acceptis à te talentis operari & alia lucrari.

5 Lucrumque factum simul cum talentis; grati tibi referamus & ascribamus, vt, quia vis, & sicut vis, suprâ multa à te constituamur, & in gaudium tuum introducatur.

6 Ah nunquam ex pigritia vel terrenorum affectu in terra abscondamus talenta, nec molliter viuendo, ea in sudario reponamus, nec contra tuum honorem illis viuendo, ea dissipemus, nec recepta à te debitori remissione, immisericordes erga debitores nostros inueniamur, sed illis ex corde dimittamus, sicut tu nobis debita nostra dimittis.

O fideiussor noster,

7 Eya de superabundanti thesauro passionis tuæ solue patri tuo omnia debita nostra.

8 Fidele seruitium tuum quo patri in omnibus semper obedisti, offer contra omnem inobedientiam nostram.

9 In ea complacentia qua Deus Pater in te sibi complacuit, fac vt nos per te acceptet, & sibi in omnibus nobis placeat.

O restaurator & retributor,

10 Eya restaura in nobis quæcumque peccato nostro perdidimus.

11 Viuifica, quæ peccato mortificauimus.

12 Retribue nouam gratiam, qua adiuri placita tibi opera faciamus.

O vnitine Deus, &c. vt supra in fine primi ternarij huius septimæ meditationis.

3. *Explicatio tertij ternarij septimæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans

Amans adoro & reuereor te, ô bonorum omnium largitor,

1 Qui diues es, & copiosus in omnes qui inuocant nomen tuum.

2 Qui gratis & sine præcedenti merito, vel sperata retributione, bona tua nobis largiris.

3 Qui iuxta tuam imperialem munificentiam magna dona tuis electis cõcedis.

Amans laudo & glorifico te, ô mediator & sacerdos noster,

4 Qui inter patrem & nos medius & sequester intercedis.

5 Qui tanquam verus Sacerdos, Pontifex & Episcopus noster, te ipsum Deo patri offers pro nobis inacceptissimum sacrificium.

6 Qui hac oblatione patrem placas, & omnia salutaria nobis impetras.

Amans congratulor tibi, ô conseruator, multiplicator, & remunerator datorum,

7 Qui in humilibus & gratis, dona tua conseruas.

8. Qui ad lucrandum ex acceptis donis alia bona eos excitas, dirigis & confortas.

9. Et gratiã pro gratia reddis, atque pro lucris tibi oblati, copiosam mercedẽ rependis.

Gratiãque agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his ceterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod ha-

bes,

bes & quod operaris. Atque utinam horum tuorum nominum virtutē & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo ô bonorum omnium largitor,

1 Fac vt in omni nostra indigentia, ad te fiducialiter recurramus.

2 Tua bona nobis gratis esse data recognoscamus, teque solum pro his laudemus, & laudari desideremus.

3 Juxta tuam magnificentiam munera magna nobis largire.

O Mediator & Sacerdos noster,

4 Eya medium te inter nos & Patre obice, & pro nobis intercede.

5 Offer te ipsum, omniaque tua merita pro nobis, in omnigenam hostiam.

6 Placatum nobis & propitium redde patrem tuum, atque ab eo omnia salutaria nobis impetra, & cum eo dona.

O Conferuator & multiplicator datorum,

7 Eya fac nos verè humiles & gratos, vt tua in nobis dona conferues.

8 Excita, dirige, & conforta nos ad lucrum, ex acceptis à te donis faciendum.

9 Et da vt lucrum omne factum, tibi referentes, potiora à te dona recipiamus, ad tuam gloriam & obsequium.

O vnitine Deus, &c. vt (suprà in fine primi ternarij huius septimæ meditationis.

Explica

4 Explicatio quarti ternarij septimæ Meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprà,

Amans adoro & reuereor te, ô opulentissime Amator,

1 Qui es à te ipso tibi sufficientissimus, & omni bono plenissimus.

2 Qui es diues in omnes qui nomen tuum inuocant.

3 Qui absque vlla diminutione bona tua egentibus abundanter communicas.

Amas laudo & glorifico te ô liberalissime amator,

4 Qui gratis, absque vilo præcedenti merito, dona tua largiris.

5 Qui nullam vtilitatem, pro bonis collatis expectas aut recipis.

6 Qui das omnibus affluenter, & non improperas.

Amans congratulor tibi, ô magnificentissime amator,

7 Qui super sanctos tuos magnificas misericordiam tuam, magnifica eis dona tribuens.

8 Qui magnifica & heroica in illis & per illos opera facis.

9 Qui magnificè eos coronas & remuneras.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod ha-

bes,

bes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya ergo, ô opulentissime amator,

1 Tuam opulentiam agnoscamus, laudemus, & fiducialiter in omni necessitate nostra inuocemus.

2 Ex eius plenitudine, quicquid nobis deest, abunde recipiamus.

3 Omnia bona nostra, à te nobis data recognoscamus, & ad tuam gloriam ordinemus.

O liberalissime amator,

4 Eya nobis immeritis & indignis, ex gratuita liberalitate tua benefac.

5 Et fac vt non intuitu retributionis: sed ex gratuito amore fideliter tibi seruiamus.

6 Et propter te ac secundum te, liberaliter nos nostraque pro proximorum salute impendamus.

O magnificentissime amator,

7 Eya magnifica & mirifica super nos misericordiam tuam, vt vbi abundauit delictum, superabundet gratia.

8 Magnifica in nobis & per nos opera operare ad tuam gloriam.

9 Tandemque cum Sanctis tuis magnifice nos corona & beatifica.

O vnitine Deus, &c. vt supra, in fine primi ternarij huius septimæ meditationis.

5. *Explicatio quinti ternarij septima*

Meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo su præ,

Amans

Amans adoro & reuereor te, ô iustissime & æquissime Deus,

1 Qui es fons, & inflexibilis regula omnis iustitiæ.

2 Qui sine acceptione personarum, vnicuique quod suum est tribuis.

3 Qui nullum bonum irremuneratum, nullumque malum impunitum, relinquis.

Amans laudo & glorifico te ô veracissime Deus,

4 Qui es verax in doctrina, in veritate viam salutis docens.

5 Verax in promissis, fideliter reddens quod promissisti.

6 Verax in iudicijs, omnia in vero & iusto iudicio iudicans & disponens.

Amans congratulor tibi, ô gratiosissime Deus,

7 Qui es fons omnis gratiæ & benedictionis.

8 Qui gratiam tuam in cordibus electorum tuorum diffundis.

9 Et in labijs quoque ac operibus illorum eam manifestas.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applies.

Eya

Eya ergo ô Iustissime & æquissime Deus,

1 Fac, vt tuam iustitiam cum reuerentia semper attendamus, & ei adhæreamus.

2 Secundùm eam, sine acceptione personarum, iustè iudicemus.

3 Bonos in te glorificemus: malos autem secundùm te persequamur & odio habeamus.

O veracissime Deus,

4 Eya fac nos veraciter scientiam salutis alios docere.

5 Fideliter, vota & promissa reddere.

6 In veritate & æquitate, nos, & quæ ad nos pertinent, diiudicare.

O gratiosissime Deus,

7 Eya gratiam omnem à te expectemus, & fiducialiter peramus.

8 Eam in cordibus nostris à te diffundi iugiter sentiamus.

9 Secundùm eam & per eam omnes sermones & actus nostri dirigantur, honestentur, & gratificentur.

O vnitrine Deus, &c. vt sup. in fine primi ternarij huius 7. meditationis.

CAP I

CAPITVLVM DECIMUM septimum, continens quinque meditationes in quinque ternaria octauæ meditationi deputata.

Vperamãdissime Domine Deus IESV Christe, vt in amore tuo & proficiam: ecce ex affectu amantissimæ matris tuæ, BB. Angelorum, patronorum meorum, & omnium sanctorum tuorum: ex meorumque & meorum specialium atque omnium creaturarum parte: ad tuam gloriam & omnium salutem: te, cum patre & spiritu sancto trinum & vnum Deum: per suauissimum cor & spiritum tuum: adoro, laudo, amo, amplector, & gratias tibi ago. super omnibus nominibus & beneficijs tuis.

¶ *Primum ternarium.*

Eya igitur amas adoro & reuereor te, ô eductor, patiens, admirabilis & suavis.

1 Qui nos seculi vanitatibus deditos & à te auersos, diu patienter tolerasti, & ad penitentiam expectasti.

2 Qui voluntatem nostram mirabiliter immutasti, & à seculi vanitate abstraxisti.

3 Qui desiderium vitæ perfectionis in spirasti, atque ad brauium supernæ vocationis suauiter nos accendisti.

Amans:

Amans laudo & glorifico te, ô vocator, consiliarie & inspirator,

4 Cuius interna vocatione elongauimus, & seculum fugientes monasticam vitam delegimus.

5 Cuius consilio, ordinē & locum nostræ conditionis magis congruum, sumus ingressi.

6 Cuius inspirationibus ad contemplationis gratiam aspirare & tendere proposuimus.

Amans congratulor tibi, ô susceptor, assumptor & fortis defensor,

7 Qui nos ad habitum religionis & arduam probationem benignè suscipi fecisti.

8 Ad professionem quoque solennem admitti nos voluisti, in qua, tanquam in altero quodam baptismo, à peccatis plenè nos mundasti, & ad te tanquam speciales & domesticos assumpsisti.

9 In suscepta religione hucusque nos fouisti, fortiter protexisti, &, sicut speramus, usque in finem fouebis & custodies.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus omnipotens & misericors, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes & quod operaris. Atque vti nam quia vis & sicut vis, scis, & potes, ac tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesia & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem: horum tuorum nominum virtutē & efficaciam nobis manifestes & fructuose communices.

Eya ergo, ô eductor, patiens, admirabilis & suavis,

1 Fac vt pro tanta erga nos patientia & dignatione feruenter te redameamus.

2 Seculi vanitatibus magis ac magis renunciemus ac moriamur.

3 Ad vitæ perfectionis studium & supernæ vocationis brauium quotidie magis accendamus & suauis afficiamur.

O vocator, consiliarie, inspirator,

4 Eya secularium consortia & colloquia non amemus nec quaramus.

5 Eum ordinē & locū nobis esse salubriore credamus, quē vt ingredieremur consulisti.

6 Ad cōtēplationis gratiā & gustū, cōtinuo studio tendamus, sicut nostra vocatio exigit.

O susceptor dulcis & Deus fortis,

7 Eya fac vt religiosi habitus, non tantum speciem, sed veritatem & pietatem in nostris moribus ostendamus.

8 Professionis gratiā gratis nobis datā agnoscamus, & deuotē ea læpius renouemus: perfectiusque de die in diem quod promissimus reddere curemus.

9 In ea ad quam vocare & suscipere dignatus es religione, misericorditer nos foue, dirige & vsque in finem perseuerare concede.

Ô vnitriue Deus omnipotēs & misericors, quia vis & sicut potes, scis & vis nos totos igne tui amoris purga, illumina, perfice, succende, in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi: ad tuam, & sanctorū gloriam, nostramque & omnium salutem: ac Ecclesie & Regni, domus & ordinis, veram directio-

nem & pacem : Amen. Ita quæso fiat sicut
confidenter petimus, ô benignissime pater,
per I E S V M dilectum filium tuum : in spi-
ritu sancto : intercedente B. Maria. & omnibus
Angelis & Sanctis & electis.

Ô Mater Dei, Angeli, Sancti & electi om-
nes orate pro nobis & magnificatè Domi-
num nobiscum.

2 *Explicatio secundi ternary octava
mediationis.*

Eya iterum atque iterum millies & cen-
ties millies ex affectu quo suprà;

Amans adoro & reuereor te, ô pro-
tector noster potentissime,

Qui electos tuos potenter protegis ab
impugnationibus:

- 1 Mundi & cupiditatis,
- 2 Carnis & voluptatis,
- 3 Diaboli & superbie.

Amás laudo & glorifico te, ô cu-
stos vigilantissime, prouiden-
tissime, & fidelissime;

4 Qui non dormis neque dormitas, sed
dic ac nocte super nos vigilas.

5 Qui omnes hostium laqueos & insidias
præuides & clarè intueris.

6 Qui doces nos eosdem laqueos agnos-
cere & vitare.

Amans congratulor tibi, ô medice
sapientissime, benignissime
& potentissime,

7 Qui es potentissimus, solo verbo
omnem languorem curare præualens.

8 Qui es

8 Qui es sapientissimus, omnes nostras
infirmiitates, earumque causas & conuenien-
tiora remedia perfectè agnoscens.

9 Qui es benignissimus, ardenti, continuo
& efficaci desiderio volens nos (si tibi ob-
temperare voluerimus) sanare & in sanitate
custodire.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô
vittine Deus, pro his cæterisque nominibus
tuis, & pro omni bono quod es, quod habes,
& quod operaris. Atque vitam horum tuo-
rum nominum virtutem & efficaciam nobis
manifestes & applices.

Eya ergo, ô protector noster
potentissime,

1 Fac vt te à dextris nobis assistentem sem-
per præuideamus & reuereamur.

2 Ad te in omni tentatione fiducialiter &
feruenter suspiremus.

3 Tuæq; protectionis auxilio ad resisten-
dum omni tentationi, mundi, carnis, & di-
aboli conforremur.

Ô custos vigilantissime, prudentis-
sime & fidelissime,

4 Eya fac vt te super nos vigilantem sem-
per attendentes, tibi quoque intendamus.

5 A te omnes laqueos hostium clarè dis-
cernere discamus.

6 Tuo consilio & adiutorio eosdem effu-
giamus per veram cordis humilitatem.

O medice optime,

7 Eya sicut potes, scis & vis sana cunctas
infirmiitates nostras.

T

8 Per

8 Per te da sciamus nostrarum infirmitatum causas & remedia.

9 Vitemus sollicitè earum occasiones, & integrè tibi obtemperantes, congrua à te illis sanandis recipiamus medicamenta & remedia.

O vitrine Deus &c. vt supra in fine primi ternarij huius octauæ meditationis.

G Explicatio terij ternarij octauæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra.

A mans adoro & reuereor te, ô tutor pijsime, prouidentissime & validissime,

1 Qui nos orphanos in tuâ tutelâ suscipis.

2 Nostri plusquam paternam curam geris, & omnia vtiliora prouides.

3 Nôlque potenter tueris ab omnibus hostibus, periculis & aduersis.

Amans laudo & glorifico te, ô Samaritane misericordissime, discretissime, & benignissime,

4 Qui humano generi à latronibus spoliato & vulnerato misericorditer appropinquasti, per carnis assumptionem.

5 Vinum & oleum vulneribus eius discretè infudisti, misericordiam ei proponens & iudicium.

6 Tui corporis iumento eum benignè imposuisti, ad ecclesiæ sanctæ stabulum deduxisti, ac prælatis tanquam stabularijs curandam commendasti.

Amans congratulor tibi, ô curator optime,

7 Qui in stabulo sanctæ Ecclesiæ & religionis nos contines, & manere facis.

8 Qui nostri curam habens, multiplicibus gratiæ tuæ fomentis nos recreas, & ad sanitatem perfectam adducis.

9 Qui vicarijs tuis, prælatis nostris, vt nostræ salutis curam pervigilem habeant imperas & committis, eisdemque duos denarios tribuis, & si quid supererogauerint promittis reddere.

Gratiâque agens me totum tibi offero, ô vitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vnam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô tutor pijsime, prouidentissime & validissime,

1 Eya fac nos ad tuam tutelam in omni periculo confugere.

2 Omnem sollicitudinem & vanum timorem in te proicere & excludere.

3 Ab omnibus hostibus & periculis te protegente eripi, te liberante saluari.

O Samaritane misericordissime,

4 Eya nobis nudis, spoliatis & semiuiuis misericorditer per gratiâ tuam appropinqua.

5 Vinum paternæ correptionis, & oleum tuæ cõsolationis nostris vulneribus infunde, eademque alliga, donans cõtinendi virtutè.

6 Iumento tuæ humanitatis nos impone,

peccata nostra in te suscipiens, & stabulario per te nobis assignato fac nos obedire.

O curator optime,

7 Eya da vt in Ecclesie fide & sancte religionis exercitio vsque in finem perseueremus.

8 Tuæ gratiæ fomenta & remedia auidè quæramus, & deuorè suscipiamus.

9 Prælati nostris propter te, & secundum te amanter & fideliter obediamus, quibus donare digneris vtriusque testamenti notitiam, & quicquid in nostri curatione supererogauerint, illis retribue.

O vnitine Deus, & c. vt supra, in fine primi ternarij huius octauæ meditationis.

4. Explicatio quarti ternarij octauæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies, ex affectu quo supra.

Amans adoro & reuereor te, ô potentissime amator,

1 Qui omnia quæcumque vis operaris in cælo & in terra.

2 Cui nullus potest resistere.

3 Qui sanctos tuos ad omnia tibi placita potentes facis.

Amans laudo & glorifico te, ô sapientissime amator,

4 Qui omnia clarissime nosti.

5 Quem nullus potest decipere.

6 Qui sanctos tuos sapientes facis.

Amans congratulor tibi, ô sanctissime amator,

7 Qui es purissimus ab omni macula & extranea qualitate.

8 Qui es perfectissimus absq; vilo defectu.

9 Qui es firmissimus & prorsus incommutabilis absque vlla mutatione.

Gratiæque agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus; pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes, & applices.

Eya igitur, ô potentissime amator,

1 Liberè in nobis operare quæcumque uolueris.

2 Hostes nostræ salutis reprime.

3 Ad omnia tibi placita excita nos & conforta.

O sapientissime amator,

4 Eya te cordis nostri inspectorem semper credamus & reuereamus.

5 Ab omni deceptione per te liberemur.

6 Tua sapientia in omnibus dirigamur & illuminemur.

O sanctissime amator,

7 Eya purga nos & præserua ab omni vitio & impunitate.

8 Perfice nos in omni gratia, & bono tibi placito.

9 Confirma nos & stabili in sanctis propositis & operibus bonis.

Omittine Deus, &c. vt supra, in fine primiteruarij huius octauæ meditationis.

5 *Explicatio quinti ternarij octauæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô altissime Deus,

1 Qui es altissimus super omnem terram.

2 Cuius magnificentia super omnes cælos est eleuata.

3 Qui in altis habitas, & humiles respicis, ac tecum eleuas & extollis.

Amans laudo & glorifico te, ô pulcherrime Deus,

4 Qui es speciosus forma præ filijs hominum & vultibus Angelorum.

5 In quem desiderant & delectantur Angeli prospicere.

6 Qui specie tua & pulchritudine tua electos omnes allicis ad te contemplandum, laudandum & admirandum.

Amans congratulor tibi, ô suauissime Deus,

7 Qui es fons totius suauitatis & dulcedinis.

8 Qui affectu pietatis plenissimus, omnes vis saluos fieri.

9 Qui suauitate & dulcedine tua sanctos afficis, inebrias & tibi agglutinas.

Gratiâsque agens me totum tibi offero, ô vnirine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô altissime Deus,

1 A terrenis nos eleua.

2 Ad cælestia bona desideranda & contemplanda nos excita & attrahe.

3 Ad te super omnia fruendum per veram cordis humilitatem nos exalta.

O pulcherrime Deus,

4 Eya ostende nobis speciem & pulchritudinem tuam:

5 Cuius intuitu & contemplatione creata omnia nobis vilescant.

6 Et cum bearis te solum contempler, laudemus, admiremur & in te transformemur in æternum.

O suauissime Deus,

7 Eya fac nos contemptis omnibus sæculi suauitatibus, tuam solam amare & quærere dulcedinem.

8 Eius gustu & fruitione repleti & inebriari.

9 Tibique inseparabiliter agglutinari & vniri.

O vnirine Deus, &c. vt supra, in fine primiteruarij huius octauæ meditationis.

CAPITVLVM DECIMVM

OCTAVVM, CONTINENS
quinque meditationes in quinque
ternaria nonæ meditationi
ascripta,

P R A E F A T I O.

SUPER AMANDISSIME Domine Deus IESV CHRISTE, VTI amore tuo exercear & proficiam: ecce ex affectu amantissimæ matris tuæ, BB. Angelorum, patronorum meorum, & omnium sanctorum tuorum: ex mea tuorumque & meorum specialium, ac omnium creaturarum parte: ad tuam gloriam & omnium salutem, tecum patre & Spiritu sancto trinum & unum Deum per suavissimum cor & spiritum tuum adoro, glorifico, & amplector, & gratias tibi ago pro omnibus & singulis nominibus & beneficijs tuis.

Primum ternarium nonæ meditationis.
Eya igitur amans adoro & reuereor
te, o pater cœlestis, filio tuo nos
desponsans.

1 Qui nostram vilitatem & indignitatem non despicias.

2 Sed dilectissimum filium tuum per omnia tibi coæqualem, in sponsum nostrarum animarum nobis donas.

3 Sicque pro filijs tuis nos agnoscis, & haeredes tuos instituis.

Amans laudo & glorifico te, o sponse amantissime fili Deus,

4 Qui vt nos tibi desponsares & vnires no-

stram

stram humanam naturam suscipere dignatus es, sicque in misericordia & miserationibus nos tibi desponsas.

5 Qui electos tuos in iustitia & iudicio, per fidem & charitatem tibi coniungis.

6 Qui eisdem participes facis tuæ mentis, thalami, & regni.

Amans congratulor tibi, o dator
& benefactor specialis Spiritus
sancte Deus,

7 Qui tua gratia, donis, & virtutibus electorum animas, vt cœlesti sponso placeant, dotas & exornas.

8 Bonis operibus & voluntatibus eos fecundas.

9 Tuique amoris glutino eandem sponso cœlesti vnis nunc & in perpetuum.

Gratiasque agens, me totum tibi offero, o vnitine Deus, omnipotens & misericors, pro his cæterisque tuis nominibus, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vti nam, quia vis, & sicut vis, scis, & potes, ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem, horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & fructuose communices.

Eya ergo, o Pater cœlestis, filio
nos desponsans,

1 Aufer a nobis omnem indignitatem, & quicquid tibi displicet.

T 5

2 Filio

2 Filio tuo per fidem, spem, & castā charitatem nos desponsā.

3 Et fac vt te patrem nostrum filiali semper affectu colamus, & ad tuam hæreditatem ardentè aspiremus.

O sponse amantissime,

4 Eya fac nos viua fide & amorosa consideratione, incarnationis tuæ mysterium credere & intelligere, nosque in misericordia & miserationibus tibi desponsa.

5 In iustitia & iudicio, per fidem, spem, & charitatem nos tibi coniunge.

6 Fac nos tuæ mensæ, thalami, & regni participes.

O dator & benefactor specialis,

7 Eya tua gratia donis, & virtutibus cælesti sponso nos præpara & gratifica.

8 Sanctis & iustis desiderijs & operibus nos fecunda.

9 Illo charitatis glutino, quo patrem vniscum filio, cælesti sponso IESV Christo nos coniunge & vni, nunc & in perpetuum.

O vnitricine Deus omnipotens & misericors, quia vis, & sicut vis, & sicut potes, scis, & vis, nos totos igne tui amoris purga, illumina, perface, succede, in te absorbe, transforma, vni, & clemèter exaudi, ad tuā & sanctorum gloriā, nostramq; & omnium salutem, Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem. Amen. Ita quæso fiat, sicut confidenter petimus, ô benignissime Pater, per IESVM dilectum filium tuum,

in Spiritu sancto, intercedente B. Maria, & omnibus Angelis, Sanctis & electis. O mater Dei, Angeli, Sancti & electi omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

¶ Explicatio secundi ternarij nona meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies, ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô liberator fortissime,

1 Qui electos tuos potenter liberas de misera captiuitate & seruitute peccati,

2 Dæmonis,

3 Præuæ consuetudinis & carnis corruptibilis.

Amans laudo & glorifico te, ô IESV Saluator, sanator, & redemptor,

4 Qui electos tuos saluas & præferas à peccatorum maculis, dum propitiaris omnibus iniquitatibus eorum.

5 Qui sanas cunctas infirmitates illorum.

6 Qui redimis illos de interitu & pœnis æternis & temporalibus nociuis.

Amans congratulor tibi, ô libertatis & pacis, & vnitatis conseruator,

7 Qui electos tuos ab omni perturbatio-

ne, & inordinata passione liberans & præferuans, in vera libertate eos conferuas.

8 Qui pacem internam, fraternam & æternam illis donas.

9 Qui vnitatem spiritus & veram cum tua voluntate concordiam eis infundis.

Gratiâque agens me totum tibi offero, ô vnitæ Deus, pro his cæterisq; nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vti nam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô liberator fortissime,

1 Libera nos & semper præserua ab omni captiuitate & seruitute peccati,

2 Diaboli,

3 Consuetudinis prauæ, & corruptibilis carnis.

O I E S V Saluator, sanator & redemptor,

4 Eya propter nomen tuum, Ie sv dulcissime, saluos nos fac ab omnibus peccatis, & omnibus iniquitatibus nostris propitiare.

5 Sana ignorantiam, malitiam, concupiscentiam, & cæteras infirmitates nostras.

6 Redime nos à pœnis quas iustè nos meruisse agnoscimus.

O liberator & pacis conseruator
& vnitatis,

7 Eya non permittas cor nostrum turbari, aut inordinata passione concuti, & moueri:

sed

sed fac semper nos in vera spiritus libertate tibi seruire.

8 Da nobis pacem internam, fraternam & æternam.

9 Fac nos vnitatem spiritus sollicitè seruire, & in tuæ voluntatis concordia semper requiescere.

O vnitæ Deus, &c. vt sup. in fine ternarij præcedentis.

3. *Explicatio ternij ternarij nonæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô Pater antiquæ dierum, conspexor seculorum, & ordinator temporum,

1 Qui es ante secula Deus æternus.

2 Qui es conspexor omnium seculorum, omnia ab æterno tanquam presentia intues.

3 Qui tempora & status hominum prudenter & suauiter ordinas & disponis.

Amans laudo & glorifico te, ô iuuenis floridissime,

4 Qui pro nobis factus es homo, & iuuenis speciosus præ filijs hominum.

5 Qui es candidus & rubicundus, electus ex millibus & totus desiderabilis.

6 Qui

6 Qui es nostri amantissimus, & desiderantissimus.

Amans congratulor tibi, ô amator castissime, zelator fortissime, & affector lenissime,

7 Qui nos amas castissime, & purissimo amore.

8 Qui solus propter te, toto corde vis amari, nec corrualem pateris: sed abs te fornicantes, & aliud te præter te diligentes, forti zelo corripis, & nisi respiciant disperdis.

9 Qui castè tibi adhærentibus es affector lenissimus & blanditor delicatissimus.

Gratiâsque agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisq; nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinâ horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

O Pater antique dierum,

Eya ergo,

1 Te æternum patrem semper nobis præsentem sentiamus & reuereamus, & in te stabiliamur.

2 Te nos & omnia intuentem iugiter attendamus, & ab omni offensa tua sollicitè caueamus.

3 Tua ordinatione & dispositione dies nostros, & studia omnia, iuxta tuum beneplacitum dirige & perseueranter ordina & dispone.

O iuue

O iuuenis floridissime & elegantissime,

3 Eya tua pulchritudine, ad te solum desiderandum, & contemplandum nos allice.

5 Et fac nos per innocentiam candidos, & per amorosam patientiam aduersorum, subicundos.

6 Te præ omnibus eligamus, amemus & desideremus.

O amator castissime, zelator & affector,

7 Eya te solum propter te singulari & castissimo amore diligamus.

8 Abs te nunquam fornicemur, alioquin à te in misericordia statim corripiamur, & respicamur.

9 Sic castè & integrè tibi adhæreamus, vt tuis delictijs & blanditijs recreari & inebriari foeliciter possimus.

O vnitrine Deus, &c. vt sup. in fine primi ternarij huius nonæ meditationis.

4. *Explicatio quarti ternarij nonæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô amator benignissime,

1 Qui ignita, continua, & efficaci charitate nos amas.

2 Beni

2 Benignè in filios, & hæredes nos ad-
optas.

3 Teq; ipsum, & omnia nobis communi-
cate desideras.

Amans laudo te & glorifico, ô fi-
delissime amator,

Qui fideliter & veraciter, viam salutis
aeternæ doces.

5 Aeterna præmia obtemperantibus tibi
repromittis.

6 Inobedientibus penam æternam com-
minaris.

Amans congratulor tibi, ô certissi-
me amator,

Qui incommutabilis & certissimus es in
charitate tua erga tuos electos.

8 Qui certissimè reddis obedientibus præ-
mia repromissa.

9 Qui potèntissimè superbis & impijs sup-
plicia rependis.

Gratiâque agens me totum tibi offero,
ô vnitriue Deus, pro his cæterisq; nominibus
tuis, & pro omni bono quod es, quod habes,
& quod operaris. Atque vtinam horum tuo-
rum nominum virtutem & efficaciam nobis
manifestes & applies.

Eya ergo, ô amator benignissime,

1 Tua charitate ignita nos ad te æda-
mandum inflamma.

2 Adoptionis tuæ gratiam in nobis con-
ferua.

3 Et vt te solum queramus, nosque totos
& omnia nostra tibi offeramus & integrè re-
signemus, dona.

O fidelissime amator,

4 Eya dirige nos in veritate tua, & viam
salutis doce, & fac nos fideliter tuis verbis &
promissis credere.

5 Per obedientiæ simplicis meritum ad
spem promissorum bonorum nos erige.

6 Ab omni inobedientia nos custodi, &
ab æterna pœna præserua.

O certissime amator,

7 Eya fidem & charitatem nunquam
mutemus à te.

8 Ex amore tibi, & omnibus propter te,
obediamus & seruiamus, & certissimè pro-
missa tua speremus.

9 Timore iudiciorum tuorum carnes no-
stras confige, & ab omni nos vitio, reuoca &
contine.

O vnitriue Deus, &c. vt supra in fine pri-
mi ternarij huius nonæ meditationis.

5. *Explicatio quinti ternarij nonæ
Meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & cen-
ties millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô vti-
lissime Deus,

1 Qui vtilibus omnibus, es infinitè præ-
tiosior & desiderabilior.

2 Qui omnes creaturas in vsum & vtili-

tatem electorum tuorum ordinas & donas.

3 Qui teipsum totum in omnem desiderabilem, usum & fruitionem illis comunicas.

Amans laudo & glorifico te, ô honestissime Deus,

4 Qui es fons omnis honestatis & virtutis.

5 Cuius operationes sunt flores honoris & honestatis.

6 Qui honestas sanctos tuos in studijs & laboribus suis.

Amans congratulor tibi, ô delectabilissime Deus,

7 Qui verè & infinitè super omnia es delectabilis, in te ipso fonte omnis voluptatis & dulcedinis.

8 In eloquijs tuis, super mel, & fauam dulcioribus.

9 In misericordijs tuis infinitis.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitricine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô utilissime Deus,

1 Te super omnia vtilia & pretiosa eligamus, desideremus & quæramus.

2 Omnibus creatis propter te & secundum te sobriè vtamur.

3 Te ipso propter te fruamur & faciemur.

O honestissime Deus,

4 Eya te super omnia honesta & vitiosa

hono

honoremus & laudemus.

5 Honestas nos in sanctis desiderijs & meditationibus.

6 Labores nostros ac omnia opera honesta comple ad tuam gloriam & honorem.

O delectabilissime Deus,

7 Eya fac vt contemptis omnibus terrenis delectationibus in te solo delectemur.

8 Eloquiorum tuorum suauitatem gustemus & meditemur.

9 Suauem te in miserationibus erga nos semper sentiamus.

O vnitricine Deus, &c. vt sup. in fine primi ternarij huius 9. meditationis.

CAPITVLVM DECIMUMNONVM, continens quinque meditationes in quinque ternarijs decimæ meditationi assignata.

P R A E F A T I O.

Vperamãdissime Domine Deus IESV Christe, vt in amore tuo exercear & proficiã: ecce ex affectu amantissima: matris tuã, BB. Angelorum, patronorum & omnium sanctorum tuorum: ex mea tuorumque & meorum specialium, atque omnium creaturarum parte: ad tuam gloriam & omnium salutem: te, cum patre & spiritu sancto trinum & vnum Deum: per suauis-

finum

sinum cor & spiritum tuum, adoro, glorifico, amo, tibi que gratias ago pro omnibus & singulis nominibus & beneficijs tuis.

¶ Primum ternarium.

Eya igitur amans adoro & reueor te, o defensor, consolator, & susceptor in morte,

1 Qui electos tuos morientes ab hoste infernali, & tentationibus potenter protegis.

2 Multiplici spe, confidentia, & gustu tui amoris eos consolaris.

3 Atque per Angelos tuos beatos, benigne suscipis, & si purgandi sunt purgas, purgatos que in paternum tuum sinum suscipis & beatificas.

Amans laudo & glorifico te, o suscitator, configurator & redemptor,

4 Qui in voce tubæ & iussu Archangeli omnium mortuorum corpora verè resurgere facies & suscitabis.

5 Qui electorum corpora gloriæ dotibus clarificabis, & corpori tuo glorificato configurabis.

6 Et à reproborum deformitate, ponderositate, passibilitate & miseria redimes & præseruabis electos tuos.

Amans congratulor tibi, o discretor & retributor meritorum & sanctorum glorificator,

7 Qui in extremo iudicio oues ab hæcdis

discer

discernes, voce dulcissima electos tuos sursum aduocabis, & ad possessionem regni inuitabis & introduces.

8 Pro singulis eorum bonis, laboribus & studijs ac passionibus, plenissimè eos remunerabis.

9 Reprobos verò terribili voce in ignem æternum cum diabolo mittes, & à te in perpetuum repelles.

Gratiasque agens me totum tibi ex amore offero, o vnitine Deus, omnipotens & misericors, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni honore quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vti nam, quia vis, & licet vis, scis & potes, ad tuam & Sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem: Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem: horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & fructuosè communices.

Eya ergo, o Defensor, consolator & susceptor in morte,

1 In hora mortis ab omnibus tentationibus, violentijs, & visu dæmonum nos protege & libera.

2 Sancta spe & confidentia, tuique amoris suauitate nos tunc consolare.

3 Et ex hac vita migrantes, per bonos tuos Angelos suscipe, purga, & purgatos in paternum tuum sinum suscipe, & tua visione secura beatifica.

O suscitator mortuorum,

4 Eya fac nos carnis resurrectionem firmiter credere, & desideranter expectare.

5. Cor.

5 Corpus nostrum nunc configura corpori tuo laborioso, casto & patienti: vt in resurrectione generali mortuorum, & in gloria immortalitatis illud resurgere facias.

6 Et à reprobis miseris & pœnis præserues & redimas.

O discretor & retributor meritorum & sanctorum glorificator,

7 Eya fac nos sic nunc beatitudines viæ assequi & exercere: vt tunc tibi in ætrao currere, & audire mereamur, venite &c.

8 Sic laborare & legitime certare: vt tunc in æternum quiescamus & tecum delitiamur.

9 Sic nunc hinc à te castigari & purgari: vt tunc ab æterna maledictione securi simus.

O vnitricine Deus omnipotens & misericors: quia vis, & sicut potes, scis & vis, nos totos igne tui amoris purga, illumina, perfice, succende, in te absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi: ad tuam & sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Ecclesiæ & regni, domus & ordinis veram directionem & pacem, Amen. Ita quæso fiat, sicut confidenter petimus, ô benignissime pater: per IESUM dilectum filium tuum, in spiritu sancto: intercedente B. Maria, & omnibus BB. Angelis, sanctis & electis.

O Mater Dei, Angeli, Sancti & electi omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

2. Explicatio ternarij secundi, decima Meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô

Deus perfectissime,

1 Qui es superpotentissimus & superopulentissimus.

2 Super sapientissimus & nobilissimus.

3 Superoptimus & superbeatissimus.

Amans laudo & glorifico te, ô homo vere & perfectissime fili Deus,

4 Qui assumpsisti & personaliter tibi vniuersi corpus humanum, depurissimo sanguine virginis formatum: complexione & omni habitudine perfectissimum & purissimum: & nunc plene glorificatum.

5 Et animam rationalem de nihilo creatam, omni gratia & virtute statim ab initio plenissimam: & in omnibus viribus suis viuacissimam & perfectissimam similiter tibi vniuersi.

6 Sicque factus es homo verus, perfectissimus, & superamabilissimus, in spiritu semper gloriosus & beatus.

Amans congratulor tibi, ô Deus, omnia & super omnia,

7 Qui es omnia in omnibus, omnium bonorum author & conseruator.

8 In quo omnium creaturarum perfectiones, modo superuenienti, & perfectissimo, continentur.

9 Qui infinite omnia simul creata superas & superexcedis, in bonitate & omni perfectione ac virtute.

Gratias que agens, me totum tibi offero, ô vnitrius Deus, pro his cæterisq; nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque utinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô Deus perfectissime,

1 Te semper & ubique præsentem supremam patriam adoremus & reueremur potentissimum & opulentissimum.

2 Laudemus & superexaltemus te sapientissimum & gloriosissimum.

3 Amemus & ex amore nos totos in tuum obsequium & beneplacitum semper offeramus & impendamus, ô super optime & beatissime.

O homo vere & perfectissime filij Deus,

4 Eya corpore tuo corpus nostrum castifica, & ad omnia tibi placita coapta & confortata.

5 Anima tua, animas nostras sanctifica, exorna & perface.

6 Spiritu tuo semper eleuato & glorioso, nostrum spiritum viuifica, eleua, & beatifica, tuæque sanctissimæ humanitati nos totos conforma.

O Deus & omnia & super omnia,

7 Eya fac ut omnia in te solo & propter te solum amemus, & nihil extra te.

8 Te solum in omnibus diligamus & queramus.

9 Te super omnia in infinitum appetimus, amemus, & ex amore tibi seruamus & adhareamus in æternum.

O vnitrius Deus, &c. vt supra, in fine præcedentis ternarij.

3. *Explicatio ternarij decime meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô adorator benignissime,

1 Qui nos iræ & damnationis filios damnari non permisisti.

2 Sed nimia benignitate per baptismi gratiam & fidem, nos regenerasti & in filios adoptasti.

3 Tuosque hæredes fecisti.

Amans laudo & glorifico te, ô promissor fidelissime,

4 Qui veraciter & fideliter promissisti poenitentibus veniam.

5 Facientibus quod in se est gratiam & auxilium opportunum.

6 Legitimè certantibus & vsque in finem in te perseverantibus, coronam æternam.

Amans congratulor tibi, ô redditor certissime,

7 Qui à bonâ voluntate & charitate tua, qua misericordiam & gratiam nobis promi-

listi, nunquam mutaris vel tepescis.

8 Qui à nullo potes impediri, quin promissa tua reddas & compleas.

9 Qui certissime & efficacissime promissa tua, statuto à te tempore reddis & implēs.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vtiā horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô adoptator benignissime,

1 Iram tuam, quam iuste nos meruisse agnoscimus, à nobis clementer auerre.

2 Adoptionis tuæ gratiam & spiritum in nobis renoua & conserua.

3 Hæreditatis & gloriæ tuæ spem & desiderium in nobis accende.

O promissor fidelissime,

4 Eya fac nos sic pœnitere, vt veniam & indulgentiam plenam consequamur.

5 Sic quod in nobis est facere, vt à te efficaciter iuueamur.

6 Sic certare & perseverare, vt vincamus & coronemur.

O redditor certissime,

7 Eya fac vt de te semper sentiamus in bonitate, & in fide promissorum tuorum nunquam hæsitemus.

8 Desideranter promissa tua quæramus, & longanimiter expectemus.

9 Opportuno tempore illa percipiamus, ad tuam gloriam, & iuxta supremum tuum beneplacitum.

O vnitine Deus, &c. vt supra, in fine primi ternarij huius decimæ meditationis.

4. *Explicatio quarti ternarij decimæ meditationis.*

Eya iterum arque iterum millies & centies millies, ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te, ô proxime & intime amator,

1 Qui nobis es omni genere propinquitatis & officij coniunctissimus.

2 Qui es per essentiam nobis intimus, essentia nostræ fons & conseruator.

3 Qui es misericordiæ exhibitione nobis proximus, & iugiter ad ostium cordis nostri pulsas, arque si aperuerimus tibi, nobiscum intras, cœnas, & deliciosè commoraris.

Amans laudo & glorifico te, ô inseparabilissime amator,

4 Qui neque in vita neque in morte ab essentia nostra separaris.

5 Qui Ecclesiæ tuæ Catholicæ vbique in consummationem seculi inseparabiliter assistis, & præsens es.

6 Qui per gratiam & gloriam in beatis commoraris, & inseparabili nexu coniungaris.

Amans congratulor tibi, ô charitate plenissime amator.

7 Qui æterna charitate & continua nos dilexisti, & diligis.

8 Qui charitatis effectus nobis, licet ingratiss, exhibere non cessas.

9 Qui charitatis plenitudine & suavitate beatos repleas, satias, & inebrias.

Gratiasque agens me totum tibi offero, ô vitrine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes, & quod operaris. Atque vitinam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes & applices.

Eya ergo, ô proxime & intime amator,

1 Te plusquam omnes propinquos arctius amemus & colamus.

2 Tuam præsentiam semper & ubique sentiamus & revereamur.

3 Ostium cordis nostri apertum tibi semper teneamus, teque nobiscum manere, conare, & delicias habere consentiamus & condelectemur, tua umque misericordiarum participes efficiamur.

O inseparabilissime amator,

4 Eya à gratia tua & charitate, nec vitæ presentis amor, nec mortis metus nos separet.

5 Quod

5 Quod Ecclesiæ tuæ promissisti, vsque in finem sæculi clementer operare.

6 Tibi que tandem in æterna beatitudine, inseparabili vnione cum beatis omnibus nos coniunge.

O charitate plenissime amator,

7 Eya te indeficienti & ardenti charitate redamemus.

8 Effectus tuæ charitatis grati fuscipiamus, & cum illis operemur ad gloriam tuam.

9 Tuæ charitatis plenitudine tandem satiemur & inebriemur.

O vitrine Deus &c. vt supra, in fine primi ternarij huius decimæ meditationis.

5 *Explicatio quinti ternarij decimæ meditationis.*

Eya iterum arque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & revereor te, ô præstantissime Deus,

1 Qui in infinitum præstas & desiderabiliores cunctis honoribus & dignitatibus:

2 Diuitijs & possessionibus:

8 Delitijs & voluptatibus:

Amans laudo & glorifico te, ô lucidissime & clarissime Deus,

4 Qui es fons lucis & omnis claritatis.

5 Qui omnem hominem illuminas, & in

ipsis etiam tenebris luces.

6 Qui splendoribus æternis sanctos tuos illustras & clarificas.

Amans congratulor tibi, ô tranquillissime Deus,

7 Qui absque omni perturbatione & passione es tranquillissimus & serenissimus.

8 Absque omni motu & mutatione quietissimus.

9 Absque omni discordia & diuisione pacatissimus.

Gratiâque agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his cæterisque nominibus tuis, & pro omni bono quod es, quod habes & quod operaris. Atque vti nam horum tuorum nominum virtutem & efficaciam nobis manifestes, & applices.

Eya ergo, ô præstantissime Deus,

1 Fac vt te solum super omnia præeligen-tes & amplectentes, propter te abrenuncie-mus omnibus huius seculi honoribus & dignitatibus.

2 Diuitijs & possessionibus.

3 Delicijs & voluptatibus, vt in te solo de-lectari veraciter possimus.

O lucidissime & clarissime Deus,

4 Eya sic nos illumina, vt te clarè con-templemur & admiremur.

5 Quid sit tibi gratius in omni negotio & tempore, sciamus & sequamur.

6 Cum sanctis tuis in æternum te glori-ficemus, & de claritate in claritatem transfor-memur.

O tranquillissime Deus,

7 Eya fac nos participes tuæ tranquillita-tis & serenitatis, ab omni perturbatione & inquietudine nos liberans.

8 Tuæ quietis & stabilitatis, ab omni in-stabilitate & leuitate nos præseruans.

9 Tuæ pacis, ab omni discordia nos exi-mens, & in tua pace, in idipsum nos dormire & requiescere faciens.

O vnitine Deus, &c. vt supra in fine pri-mi ternarij huius decimæ meditationis.

L A V S D E O.

PRÆFATIO IN EXERCITIA SPECIALIA PRO
praxi & exercitatione
virtutum.

VIRTUTES, quæ in tabula decem meditationum initio huius libelli posita, per decem classes distincta & enumerata fuerunt, nunc eodem ordine explicantur & in praxim reducuntur: quatenus singulis decem meditationibus prædictis, singula virtutum classes applicentur, & simul cum illis exercentur.

Ceterum virtutis nomen hîc non ita propriè accipimus, sicut à scholasticis doctoribus sumi solet, sed, tam ipsum virtutis habitum, quam eius actum aut proprietatem aliquam, virtutem vocamus.

Et octo beatitudinum evangelicarum ordinem sequimur, singulis earum peculiare virtutes, illis magis conuenientes, adiungendo.

Vi autem denarius numerus completur, octo beatitudinibus addidimus humilitatè, primæ meditationi conuenientem: & charitatem, quæ quartæ meditationi congruit, singulis earum, alias quas-

dam

dam virtutes similiter adiungentes.

Porro omisimus hîc commendationes virtutum aut earum fructus describere, tum ut breuitati studeremus, tum etiam, quia hæc exercitia illis proponimus, qui iam sunt excitati ad amorem & desiderium virtutum, & qui volunt in earum actibus sese strenuè exercere.

Proponimus autem simpliciter praxim virtutum, hoc est, quid agere, quosque actus exercere debeamus, ut eas assequamur, & in praxim reducamus. Ex industria omittemus earundè virtutù subtiliores diffinitiones, diuisiones, & expositiones, quæ apud scholasticos inueniuntur.

Hîc enim intèdimus & desideramus magis affectum formare, & voluntatem inclinare ad exercitium virtutum, quam illuminare intellectum, ad subtiliorem earum cognitionem.

Vnde etiam per modum orationis & colloquij ad Deum, virtutù exercitia proponimus, ut mens, immediatè ad Deum per orationem conuersa, magis illuminetur, inflammetur & adiunetur.

Sic enim oratio, & mens docetur qualiter virtutes exercere debeat, & voluntatis affectus inclinatur, ad earum actus,

Et gratia Dei, ad hoc necessaria, petiuntur
 Et efficacius impetratur. Ideo autem orans
 pro his virtutibus, non in singulari persona
 Et pro se tantum, sed in plurali pro se Et
 pro omnibus, easdem virtutes à Deo petit,
 ut eius oratio tantò sit Deo gratior, Et ad
 impetrandum efficacior, quanto ex com-
 muniore charitate pro pluribus funditur.

Si quis autem voluerit magis expresse
 virtutum actus exercere, Et ad eas vo-
 luntate suam efficacius inclinare, sicque
 habitus virtutum citius in anima sua
 plantare, poterit uti methodo sequenti.

Oraturus pro praxi virtutum vni me-
 ditationi assignatarum, vel alicuius ea-
 rum, premitte quod sequitur.

Benignissime I E S U, virtutum omnium
 exemplar, dator Et remunerator, quia
 vis, ut in his Et his virtutibus (vel in hac
 virtute) exercear Et te imiter, ideò id
 propter tui amorem Et beneplacitum volo,
 Et de me diffidens, te confidenter obsecro,
 ut per ignem tui amoris, tuaque cõformi-
 tatis desiderium, Et zelum virtutis, nec non
 per tuum meritum Et donum: tuaque, matris
 Et omnium sanctorum exempla Et suffra-
 gia, ad id me adiues Et confortes. Quod
 à te fiducialiter expectans, firmiter in te,

Et per te propono, me in his virtutibus
 exercere.

Premissa hac preparatione, percurrere
 singulos articulos cuiuslibet virtutis, pre-
 mittens singulis eorum, aut subintelligens
 (volo propter te, Et per te propono hac Et
 hac facere) vel etiam, in articulis quos
 in presenti exercitio iam potes exercere,
 premitte quod sequitur.

Et nunc benignissime I E S U tua gra-
 tia confortatus, hac Et hac ago. Verbi gra-
 tia, si primum exercitium pro humilitate
 prosequaris, dic quod sequitur, me ipsum
 coram te profundissime prosterno, Et hu-
 milio teque reueror Et adoro. Nihil me
 ex meipso esse, scire vel posse, veraciter
 agnosco, Et confiteor. Ac propterea nihi-
 li me facio, Et ab aliis pro nihilo haberi
 desidero. Et sic de sequentibus articulis
 eiusdem exercitii, qui possunt in presenti
 exerceri. Et in fine eorum adde.

Hac inquam, quantum te donare possum,
 ago Et ad hac voluntatem meam inclino. Et pro-
 pter te volo, ac per te propono semper, quo-
 ties licuerit, Et occasio sese obtulerit, ea-
 dem exercere de die in diem perfectius.

Quod si senseris tuum affectum Et vo-
 luntatem repugnare actui Et praxi ali-

cujus articuli. Verbi gratia, dum dicit
(volo vilipendi, & nihili aestimari, aut
opprobrio haberi) vel (horreo laudari, &
in aliquo pretio ex me haberi) desidera-
te id velle, exemplo Psalmista qui dice-
bat: Concupiuit anima mea deside-
rare iustificationes tuas, & sufficit:
tunc enim veraciter dicit (hoc volo vel
facio) quando desideras id velle aut fa-
cere: quia iam desideranter & imperfe-
ctè, licet nondum efficaciter & perfectè,
id vis, & facis.

Si vero volueris diutius circa exerci-
tationem alicuius virtutis insistere, pote-
ris fructuosè sequentem formulã oser-
uare. Verbi gratia, pro humilitate ora-
turus, dic.

Humillime IESU, quia vis & sicut
vis, multum desidero humilis esse, & pro-
pterea hac & hac obseruare. Tunc per-
curre omnes articulos humilitatis, pra-
mittens singulis, aut subintelligens istud
verbum (multum desidero) deinde sub-
iunge. (Sed quando hac faciam? quan-
do hoc & hoc obseruabo & implebo?)

Hic rursus repete articulos humili-
tatis (eos maxime à quorum obseruatio-
ne te sentis magis deficere) pramittens

singulis

singulis hoc aduerbium (quando.)

Post hæc attentius considera quãrum
deficias à perfectã illorum articulorũ im-
pletionem, sic dicens. O quam longè sum
ab horũ obseruatione, imo quam sepe his
ago contraria? quã imperfectè hoc &
hoc obseruo? Aut quoties contrarium
ago? Repetendo singulos articulos, in qui-
bus magis defecisti.

Deinde adde quod sequitur. (Quis
miscerebitur mei? Quis alius præter te, qui
solutus potes, scis & vis, me à te auersum,
reuocare; lapsum, erigere; cacum & er-
rantem, instruere; agrum, sanare; infir-
mum, confortare & adiuuare.

Eya ergo me ad te confugientè & post
multos lapsus, & transgressiones reuerien-
tem, benignè suscipere digneris. Et à præ-
teritis omnibus delictis meis, me ablucere,
sanare & iustificare. Præueni etiã seruũ
tuum in benedictionibus dulcedinis tuæ,
& quæ iam dedisti desiderare, da etiam
perfectè implere. Quid propter te volo,
& de me prorsus diffidens, te confidenter
obsecro, ut per amoris tui virtutè & effi-
caciã, per imitationis tuæ desiderium &
zelum virtutis, per vitæ & passionis tuæ
meritum, per septiforme spiritus tui donum,

per

per angelicū ministerium piſſima matris tuae, & patronorum meorum specialium, omniumque electorum tuorum exēpla, preces & merita, excites, adiuues & confortes me ad amplectendos, & obseruandos predictos humiliatis actus & articulos. Quod à te fiducialiter expectans, firmiter per te propono hac & hac facere.

Hic rursus repete articulos humiliatis pro quibus instantius rogasti, praemittens singulis, volo propter te, & per te propono.) Postea, actu ipso efficaciter exerce eos articulos, qui possunt in presenti meditatione exerceri, praemittens quod sequitur. (Et nunc gratia tua iam confortatus, ecce hoc & hoc ago. Verbi gratia, Ecce me ipsum coram te profundissime humilio & prosterno. Me, ex me ipso nihil esse, scire vel posse credo, & cōfiteor. Et sic de ceteris articulis quos potes ipso effectu praesentialiter exercere. Et in fine omnium adde. Adiuua me Domine Deus meus, & vide ac supple imperfectū meum, & sicut scis ad tuā gloriam & meā salutem magis expedire, & sicut vis & potes, fac me verè humilem, & omnes humiliatis actus efficaciter scētantem. O mater Dei humillima, o Angeli beati, o patroni mei

speciali:

speciales, & vos omnes & singuli sancti & electi Dei, verè humiles corde, impetrate mihi veram cordis humilitatem & exercitationē. Hac formula vtiliter uti poteris quando tibi vacabit, & volueris in aliqua virtute (à cuius perfectione longius te cognoscis distare) te efficacius exercere, & citius eam à Deo impetrare.

SEQUUNTUR EXERCITIA

pro virtutibus primæ meditationi assignatis in prima classe tabulæ initio huius libri positæ. Quæ sunt, humilitas, timor Dei, & reuerentia, taciturnitas, modestia & verecundia.

Exercitium pro humilitate, quæ fundamentum est & custos omnium beatitudinum & virtutum.

Humillime IESU, qui exemplo & verbo ad humilitatis virtutē toties nos excitasti, ut tui amore & imitationē, tuoque dono & merito, sanctorum exemplis & suffragiis, sicut vis, verè humiles esse possimus, fac ut

I Ex consideratione tuæ infinitæ maiestatis, dignitatis, & sublimitatis, voluntaria, & intima cordis submissione, coram te semper

prosterna

prosternamur, & sub potenti manu tuâ humiliemur, cum omni humilitate & reuerentia te vbique adorantes, & in præsentia tua semper ambulantes.

2 Nihilum nostrû clarè agnoscamus, veraciter & ex corde intelligentes & scientes, quia ex nobis tanquam ex nobis, nihil profus sumus, scimus, possumus, aut habemus, nisi peccatum.

3 Ac propterea, sicut veritas exigit, nihil nos faciamus, & ab alijs pro nihilo haberi desideremus, & gaudeamus. Horreamus autem & tristemur aliquid ab alijs æstimari, tanquam ex nobis.

4 Bona, si qua habemus aut facimus, nunquam nostræ virtuti, industriæ, vel meritis arrogemus & ascribamus: sed purè & principaliter ea tribuamus, & accepta feramus tuæ bonitati & liberalitati, quæ omnia bona operatur in nobis, nos per gratiam suam præueniens, comitans & subsequens, & suæ gratiæ cooperari nos faciens.

5 Ac propterea, pro nullo bono nostro laudemus, aut laudari vel honorari ab alijs desideremus, vel gaudeamus: sed potius horreamus & doleamus, tibiq; soli laudè & gloriæ omnem tribuamus, & tribui desideremus, & gaudeamus.

6 Non reputemus nos plura vel maiora dona aut bona habere, vel à te recepisse, quam in veritate acceperimus: nec adulantium, nec laudantium nos linguis credamus, sed nos ipsos nobis meriamur. Et quæ data sunt nobis, ex vero conscientiæ testimonio, à te dato & infuso, in veritate agnoscamus.

7 Ex bonis & donis quæ habemus, aut à te recepimus, non eleuemur nec superbiamus, pluris nos propterea facientes: sed erubescamus & expauescamus, & tantò magis confundamur, quanto maiora & plura à te recepimus: considerantes nostram indignitatem & offensas multiplices, quibus nos tuis gratijs prorsus indignos reddidimus, cum Petro dicentes: Exi à me Domine, quia homo peccator ego sum. Vel cum Elizabeth: Vnde hoc mihi, vt veniat gratia & liberalitas Domini mei ad me?

8 Non sumus securiores & negligentiores, aut minus timorati & solliciti propter dona accepta: imò quo plura acceperimus, eò redamur timoratiore, diligentiores & magis solliciti ne gratiam tuam in vacuum recipiamus vel teneamus: scientes tantò nos obligatiore esse in reddenda ratione, quanto à te plura acceperimus.

9 Non vanè complacemur aut gaudeamus in nobis, propter acceptas gratias: sed potius displiceamus semper nobis, & arguamus nos, quod non ea, qua decet, humilitate & gratitudine illas recipimus: nec ea puritate, diligentia & perfectione in illis exerceamur & operamur, sicut tua maiestas requirit: imò etiam per negligentiam aut imprudentiam nostram, multas ex illis negligimus & perdimus.

10 Numquam magnificemus, vel multum ponderemus, aut magni meriti esse existimemus nostra opera, quatenus ex nobis prodeunt: imò semper ea vilipendamus & reprehendamus: in veritate tua clarè recog-

noscentes & confitentes, ea ex se esse nimis vilia & imperfecta ac sordida: ac propterea indigna quæ tibi placeant & sint alieuius coram te meritum: imò reputemus ea esse coram te velut pannum menstruata, si, remota pietate à te iudicentur, propter impuritates & imperfectiones multas illis adiunctas, tibi soli plenè cognitæ. Vnde etiam semper solliciti, omnia opera nostra, in cor tuum, purificanda & tuis meritis adiungenda & perficienda, deuotè offerre.

1 Nulli homini, quantumuis abiecto, imperfecto, aut etiam scelerato, nos præferamus, aut æquales putemus, sed ex corde veraciter nos omnibus postponamus, in veritate tua agnoscetes & confitentes, nos omnibus, etiam sceleratissimis (quântum ex nobis est) indigniores & sceleratiores, ex eo, quod nisi tua gratia nos contineret & custodiret in deteriora statim rueremus, quàm sceleratissimi quique. Et si quilibet sceleratissimus tantam & talem gratiam à te recepisset, sicut nos, fidelitè tibi seruiret quàm nos. Quod nos (nostræ infirmitatis & fragilitatis magis quàm alienæ conscientie & certi) debemus reputare & recognoscere sine fictione. Nā etiā si fortasse aliter se res haberet, id tamen ignorare debemus.

2 Non multum ponderemus, nec attendamus priora opera nostra, quæ per gratiam tuam fecimus, sed attendentes quæ & quanta adhuc nobis desunt & quantis tu dignus es, priora nihil faciamus, & quodammodo obliuiscamur. Atque quasi iam primum vitam bonam inchoantes nihil adhuc boni fe-

cerimus; nouo semper feruore ad anteriora nos extendamus, ea quæ retro sunt obliui.

3 Non possideamus dona tua cum proprietate, aut propria complacentia: imò sic perfectè renunciemus omnibus bonis à te acceptis, ea quæ sic purè & integrè in tuam bonitatem (cuius reuera sunt) reiciamus, refundamus & resignemus, ac si numquam illa recepissimus. Tamque nudos & pauperes nos coram abyssu tuæ bonitatis constituamus, ac si nihil prorsus à te vnquam recepissimus aut boni fecerimus, in nihilum nostrum nos demergentes, & profundè continentes.

4 Da insuper Bone I E S V, vt agnoscetes nos innumera peccata contra tuam infinitam maiestatem commississe.

5 Credamus nos omni confusione & poenâ esse dignissimos.

6 Ac propterea zelo iustitiæ desideremus omnem confusionem & poenam pati.

7 Eamque, vnde cumque venientem, cum gaudio amplectamur, & vsque in finem, quantum diu durauerit, toleremus.

8 Gaudentes quod sic fiat iustitia, & ultio de peccatis nostris.

9 Et quòd hinc misericorditer castigamur, vt non damnemur in æternum.

1 Denique da, ó humillime I E S V, & fac, vt amorosa & frequenti consideratione, contemplemur tuam profundissimam humilitatem, quam voluntariè assumpsisti.

2 Te ipsum, cum esses altissimus, Deo quæ patri coequalis, humilians, & formam serui accipiens?

3 Et in orani tua conuersatione & vita

humana humilitatem, vilitatem & abiectionem amplectens & ostendens.

4 Infinitasque confusiones, contemptus, ludibria, opprobria, vituperia, & passionem ac mortem denique ignominiosissimam, cum desiderio & gaudio pro nobis sustinens.

5 Et ex hac amorosa consideratione, da & fac, *VI PROPTER TE*, & tui amorem & imitationem: *ETS ECUNDVM TE*, (id est) secundum formam & exemplar à te nobis propositum: *ET PER TE*, id est, per tuam gratiam & meriti adiutorium. Omnem humiliationem, abiectionem, vilitatem, omnemque contemptum, vilipensionem, opprobria, confusiones, detractiones, oblocutiones, ludibria, & quicquid ad humilitatis exercitium (quod per humiliationum tolerantiam & amplexum perficitur) pertinet: *APPRETIEMVS*, hoc est, tanquam pretiosum & excellens bonum reputemus: Ex cuius nimirum amorosa, propter te, tolerantia, gratum tibi obsequium facimus, & sicut vis, tibi conformamur: peccata nostra castigamus: amorem priuatum & superbiam in nobis mortificamus: in amore tuo & virtute humilitatis proficimus, communicantesque tuis passionibus, earum fructum renouamus, nobisque & alijs applicamus.

6 Ac propterea talia amemus, desideremus, eaque ex affectu obsecremus à te nobis concedi, sicut videris expedire.

7 Discretè etiam, cum tuo, vel tuorum consilio, videamus & tecum eligamus quæ ex istis humiliationis variæ exercitijs, vitio & spontè assumere debearus, eademque vi-

riliter

riliter assumamus, & fideliter, confidenter & fortiter ac perseveranter illa, quandiu volueris toleremus.

8 Et quoties talia aliqua aliunde nobis aduenerint, non attendamus nec pondere-
mus quam malitiosè aut iniuste ab alijs forsitan ista nobis inferantur: sed ad tuam paternam providentiam (sine cuius permissione & benigna dispositione nihil profus à quoquam nobis fieri potest vel inferri, & per quam omnia in bonum nostrum, si tibi fideliter adhaesimus, disponis & conuertis) viua fide aspiciamus: & ex ea immediate, quæcunque aliunde nobis euenerint, suscipiamus, cum laude & gratiarum actione, pro tuæ voluntatis circa nos impletionem, & pro amore & fructu ex quo, & propter quem ista super nos venire permisiisti.

9 Et cum gaudio, quicquid tale fuerit, amplectamur, tanquam rem diu à nobis desideratam & postulatam: tanquam medicinam saluberrimam, à te pijsimo medico nobis propositam: tanquam pignus & testimonium tui erga nos amoris, & tanquam occasionem multiplicis lucri spiritualis.

10 Nec unquam à talibus liberari queramus, nisi prius hæc (sicut dictum est) cum laude & gratitudine, & gaudio à te susceptimus. Et nisi, quatenus expediret ab his liberari, propter te, & secundum te. Et nihilominus tunc, sic remedia, quibus à talibus liberemur, queramus & amplectamur: vt tamen per veram & non fictam resignationem, parati simus æquali gaudio suscipere horum continuationem, quamdiu volueris & permisi-

feris:

feris: sicut gauderemus ab his liberari, utro-
bique æqualiter gaudentes, de tuæ volunta-
tis implementatione.

1 Da etiam, humillime IESU, ut omnem
exaltationem, laudem, honorem, dignita-
tem, præminentiam, fauorem, & quicquid
superbiæ fomentum nobis præbere possit,
malum & nociuum nobis, quatenus tale est,
iudicemus & credamus.

2 Ac propterea illud omne, odio habea-
mus & horreamus.

3 Metuamus, & sollicitè præcaueamus ne
illud nobis eueniat.

4 Et si tale aliquid nobis oblatum fuerit,
statim inclinemus nostram voluntatem ad
illud recusandum, aut cum tristitia toleran-
dum, pro eo, quod eo nos indignos cognos-
cimus, & per hæc superbiæ nostræ fomen-
tum nobis datur, nosque ab humilitatis exer-
cizio & fructibus eius retardamur & priua-
mur.

5 Si tamen aliquid propter te, tuumque
honorem nobis inferri, aut à nobis recipi
expediat, da ut in hoc, nobis nihil profus
ascribamus, aut complacemus.

6 Sed pure & integrè ad honorem tuum
referamus, & referri ab alijs optemus & pro-
curemus.

7 Nec inde plus gaudeamus, quàm gau-
deremus, si istud alteri propter te offerri con-
spiceremus, utrobique æqualiter gaudentes
de tuo honore.

ANNOTATIO.

*Quæ hic expressa sunt de humiliationis &
confusionis amplexu, & honoris odio & con-
temptu, poteris similiter applicare ad am-
plexum, & hilarem tolerantiam cuiuslibet
penurie, indigentia, direptionis bonorum, pœ-
nalitatis, laboris, iniuria, damni, seruitutis,
doloris, cruciatus & cuiuslibet crucis, & ad
odium & contemptum contrariarum prospe-
ri. asum. Unde in sequentibus virtutibus ista
non erunt repetenda, sed hinc resumenda.*

BREVIS EPILOGVS

*eorum quæ pro humilitate
hic expressa sunt.*

Humillime IESU, ut verè
humiles simus, da
& fac, vt

1 Reuereamur tuam maiestatem, & sub
ca humiliemur.

2 Nihil nos esse recognoscamus.

3 Et pro nihilo haberi desideremus.

4 Ascribamus tibi integrè omnia bona,
& merita nostra.

5 Horreamus & fugiamus, pro aliquo
bono laudari.

6 Non reputemus nos habere plura bona
quàm habemus, aut maiora.

7 Erubescamus & humiliemur, ex acceptis donis.

8 Timoratiores reddamur ex acceptis donis, & magis solliciti.

9 Displiceamus semper nobis & arguamus nos.

10 Vilipendamus & reprehendamus omnia opera nostra.

1 Postponamus nos omnibus, etiam vilissimis & sceleratissimis.

2 Priora pro nihilo ducentes, ad anteriora nos extendamus.

3 Omnia bona nostra in te refundentes, nudos nos & pauperes coram te semper constituamus, & in nihilum nostrum nos demergamus.

4 Agnoscamus nos in multis te grauiter offendisse.

5 Ac propterea dignos esse omni confusione & contemptu.

6 Zelo iustitiæ desideremus omnem contemptum & confusionem.

7 Amplectamur & toleremus eam cum gaudio.

8 Gaudentes pro eo, quod sic fit de peccatis nostris iustitia.

9 Et quod hic paternè castigamur, vt non damnemur.

1 Da etiam, vt considerantes tuam propter nos assumptam, & tibi illatam humiliationem & confusionem multiplicem.

2 Tui amore & imitatione omnem humiliationem & confusionem appetemus, & bonam iudicemus.

3 Amemus eam, & desideremus, ac pe-

camus.

stamus nobis inferri.

4 Discretè eam eligamus, & viriliter assumamus.

5 Et aliunde nobis inflatam, de tua prouidentia illam suscipiamus.

6 Et cum gaudio illam amplectamur ac toleremus.

7 Nec ab ea liberari quæramus, nisi propter te & secundum te, cum resignatione plena & integra.

8 Omnem etiam honorem, laudem, & dignitatem, nobis malam & nociuam iudicemus.

9 Odio habeamus & horreamus.

10 Metuamus, & quantum poterimus, fugiamus.

11 Oblatam ab alijs, cum erubescencia & dolore recipiamus.

22 Tibi integrè referamus, & referri cupiamus.

¶ Exercitium pro timore & reuerentia.

Timoratissime & reuerendissime

IESV CHRISTE Domine,

quia vis, & sicut vis, potes, scis &

vis, fac nos tui amore & imita-

tione, tuoque dono & merito,

verè & religiosè timoratos &

reuerentes.

Quod vt fiat, da vt

1 Attentiùs consideremus hostium nostrorum inuisibilibium, hoc est, dæmonum multitudinem, subtilitatem, vigilantiam, malitiam & crudelitatem, qui semper nos cir-

cundant, & quærunt vt deuorent, & ad peccatum pertrahant.

2 Mundi huius vanos honores, diuitias & voluptates, tanquam diuerfos laqueos, nobis propofitos attendamus.

3 Mundanorum mala exempla, suafiones, adulationes, fauores, irrifiones, & perfcutiones, quibus nos à via falutis auertere conantur, confideremus.

4 Carnis noftræ, aduerfus spiritum femper concupifcentis, continuum & inftinum bellum aduertamus.

5 Noftam, ignorantiam, imprudentiam, & infirmitatem multiplicem agnofcamus.

6 Et ex his omnibus colligamus, quàm difficile peccatum vitare poffumus, nifi cum multo tremore & follicitudine falutem noftam operemur.

7 Propterea iugiter timeamus & follicitè præcaueamus, ne prædictorum hoftium infidijs, tentationibus & violentijs, ad peccati confenfum delectationem vel actum pertrahamur.

8 Hoc enim vnicum eft quod timere debemus, ne per peccatum te offendamus, & debitum tibi obfequium fubtrahamus.

9 Non tam propter æternas pœnas & damna, quæ per peccatum incurrimus (licet hæc aliquando fructuofè confiderentur ad excitandum in nobis timoris affectum.)

10 Quàm potiffimum & principaliter, quia, propter tuam infinitam maiestatem, bonitatem, charitatem & beneficentiam, fuperdigniffimus es, cui à nobis ex puro amore (iuxta fupremum beneplacitū tuum) ferui-

tur.

tur, etiamfi nihil nobis accederet commodi ex feruitio tibi impenfo, aut incommodi, ex omiffio obfequio.

1 Ergo confiderantes quàm multa & graues tentationes & laquei femper & vbique ad te offendendum nos alliciant.

2 Iugiter timeamus te offendere, aliquid quod tibi difplicet committendo.

3 Vel aliquid, quod à nobis exigit, omitendo.

4 Vel, minus diligenter & alacriter tibi feruendo.

5 Sic tamen timeamus, vt hic timor nos nimium non deiiciat, aut perturbet.

6 Sed excitet ab omni torpore, negligentia & vana fecuritate.

7 Faciatque in tuo feruitio alacres, vigilantes, & deuotos.

8 Denique expellat à nobis, & prohibeat omne peccatum.

9 Et ad omne bonum faciendum, nos impellat.

10 Fac nos etiam reuerentes, fic vt femper & vbique, maximè autem in tuo diuino feruitio, præfentiam tuæ maiestatis fapiamus.

11 Et in fpiritu ac veritate te reuereamur, per fupremam adorationem & profundiffimam fub te humiliationem & fubmiffionem ac refignationem.

12 Totòque corpore, & exteriori noftro homine, fupremam reuerentiam tibi exhibeamus, maturis verbis, geftribus, motibus & moribus coram te ambulantes femper & vbique. Et ad nomen tuum (I E S U) deuotè inclinemus, profundiffimèque no-

humiliantes sub , Gloria Patri , & similibus
verfibus.

*¶ Exercitium pro taciturnitate, quæ vir-
tus rectè iungitur humilitati , quia
proprium est humilis tacere usque
ad interrogationem , vel necessita-
tem.*

Taciturnitatis sanctæ amator &
largitor, I E S V benignissime, vt
fructuose & religiofè taciturni-
simus ; da vt hæc propter te fer-
uiemus.

1 Non loquamur quando . & vbi , & cum
quibus loqui nobis non licet vel expedit.

2 Non præfumamus loqui , sine tua inter-
na licentia , aut necessitate , vel vtilitate exi-
gente.

3 Interrogati , breuiter respondeamus id
quod fuerit necessarium , cauentes superflua
addere, & colloquia sine causâ protrahere.

4 Iactantiam omnem, & effusionem ante
tempus fugiamus.

5 A detractione omni sic sollicitè caueamus, vt de aliorum defectibus nunquam, nisi
pro necessario . & vtili fine , loqui vel audire
acquiescamus : sed eos, qui alijs detrahunt (si
commodè possumus , & speremus correctionem)
arguamus ; vel eos fugiamus, vel tristitia
vultus eorum detractionem nobis displicere
ostendamus, vel sermonem ad alia vtilia
conuertètes, eorum detractionem interrom-

pamus. Caueamus etiam faciles esse ad cre-
dendum his, qui aliorum defectus narrant, &
ad sinistrè iudicandum de auditis : sed iudi-
cium omne temerarium, & suspitione malam
suspendamus, donec certò constiterit id ve-
rum , & malum esse, quod nobis nuntiatum
est, si ad nos pertineat providere.

6 Non contendamus verbis cum aliquo,
nec contentiofè nostram sententiam defen-
damus.

7 Caueamus duriori verbo proximum
exasperare , vel cum iracundiæ impetu eum
corrigere , sed in spiritu lenitatis , aut certè
cum ea modestia , vt non habeat occasio-
nem putandi, quod aliter quàm ex charitate,
& zelo iustitiæ eum corripiamus.

8 Adulatoria verba omnino fugiamus,
neminem in facie laudantes, vt ei placeamus,
nulliusque vitia palpantes, & falsa pietate ex-
cusantes.

9 Corrigere fratres non omittamus, quan-
do & in quibus nostram fraternam corre-
ctionem illis , vel alijs prodesse posse non
desperabimus.

10 Mendacium, dolum & simulationem
omnem fugiamus.

11 Secularia, ad nos non pertinentia, cu-
riosa & otiosa verba , quæ nullam habent
vtilitatem, aut vtilitatis intentionem, vite-
mus.

12 A scurrilibus verbis, nugis, fabulis & ri-
su immoderato atque clamore, perpetuo ab-
stineamus, & multò magis à lasciujs, turpi-
bus, iniurijs, aut aperte malis verbis sem-
per præcaueamus.

Denique fac benignissime

IESV, VT

- 1 Ea sola loquamur, quæ fuerint vel ad honorem tuum,
- 2 Vel ad nostram aut proximorum necessitatem, ædificationem, aut vtilitatem;
- 3 Seruando semper in sermone, modestiam & breuitatem;
- 4 In corde, benignitatem;
- 5 In vultu, serenitatem;
- 6 In gestu, compositionem membrorum decentem, honestatēque & grauitatem modestam.
- 7 Eya benignissime IESV, per suauissimum spiritum tuum, & angelicum ministerium, Fac vt

Omnis noster sermo, sit in gratia sale conditus, sic, vt det gratiam & ædificationem audientibus.

8 Sic loquamur, quasi sermones Dei, atq; vtiā, non nos, sed spiritus tuus semper loquatur in nobis, & per nos.

9 Vtiā per spiritum tuum & angelicum ministerium, suggeras nobis verba salutaria, quibus in colloquijs cum alijs constituti, possimus verba superflua aut nociua excludere, aut interrūpere prudēter & modestē.

1 Vtiā inter loquendū, vno oculo semper te intus nobis præsentissimum attendamus.

2 Et ex te clarē & efficaciter intelligamus, quid, quando & quomodo tacendum, vel loquendum, aut cessandum sit.

3 Et statim fideliter, simpliciter ac integrē tuæ inspirationi acquiescamus, omni

humano

humano timore postposito.

4 Da etiam, bone IESV, vt post omnem loquutionem, quā primum nobis licuerit, nos discutiamus & tecum recolligamus.

5 Atque si in supradictis deliquerimus, pœniteamus.

6 Et propositum renouemus.

7 Eya, benignissime IESV, quantō difficilius est linguam ab omni delicto custodire, & in omnibus bene dirigere.

8 Tantō maiorem gratiam ad hoc nobis digneris conferre.

9 Et in hoc nos cautiōres & magis sollicitos semper reddere.

10 Amen. Ita quæso fiat sicut amanter & confidenter petimus.

¶ Exercitium pro modestia & verecundia.

Modestissime IESV, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoq; dono & merito, verē & religiosē modestos.

Eya igitur, da & fac, vt

1 Nunquam præsumamus aliquid præcipitanter & inconsideratē aggredi, absque tua interna vel externa licentia, & intentionis recta directione.

2 Non attentemus aliquid proprio motu ultra vires, aut acceptam gratiam, vel vltra quā status noster & officium requirunt.

3 Non tentemus te periculis nos vitro exponentes, quod possumus vitare.

4 Singularia, ad quæ nec nostra regula, nec maiorum nos cohortantur exempla, non præsumamus aggredi.

5 Secreta & peculiaria exercitia, quæ ab alijs non solent publicè fieri, & ad quæ ex debito nostræ vocationis non tenemur, non ostentemus, nec in publico exerceamus, nec alijs reuelemus, nisi propter te & secundum te, ad tuam gloriam, & nostram vel proximi ædificationem.

6 Proprio sensui non innitatur, nec in sententia nostra pertinaces simus: sed in dubijs (præsertim grauioribus) humiliter à seniore vel prudentiore, consilium quaeramus, & aliorum sententiæ (salua veritate fidei & iustitiæ) facillè cedamus, modesti, suadibiles & pacifici.

7 Non ambiamus, nec appetamus honores, dignitates, primos accubitus & similia: sed appetamus & eligamus semper (quantum in nobis est) humiliorem & inferiorem locum, cæteris subesse, viliores obedientias & abiectionissima obsequia amplecti, & in omnibus minima semper & maximè indigna, quæ à cæteris contemnuntur aut relinquuntur, & supersunt, habere, æstimando nos istis etiam esse indignos.

8 Non præsumamus ante seniores, vel maiores loqui, aut non interrogati, respondere, aut alios loquentes interrompere, aut non vocati, accedere: vel non missi, nos intromittere ad ea, quæ nobis commissa non sunt.

9 Ad omnia, quæ nobis iniunguntur, velut

opera

operarios malos & indignos, ac insufficientes nos iudicemus, & tamen propter meritum obedientiæ, simpliciter, & fideliter ea implere conemur, confidentes de sola tua misericordia & potentia.

10 Nostræ vilitatis & multiplicis iniquitatis conscij, verecundè semper & vbique, coram te & hominibus nos habeamus, in omni conuersatione nostra, & exercitijs tam internis quàm externis, in habitu, gestu, incessu, aspectu, verbo & cæteris, verecundiam, humilitatem, & modestiam semper exhibentes, demissisq; oculis, & capite modicè inclinato, in tua præsentia reucrenter ambulantes.

SEQVNTVR VIRTUTES

secundæ meditationi ascriptæ;
quæ sunt, Paupertas, Sobrietas,
Castitas & Deuotio.

¶ Exercitium pro paupertate voluntaria.

O pauperrime **I**ESV, Deus superamandissime,

IV, cum diues esses, & ad nutum omnia possideres, vt tua inopia nos ditares, dignatus es extremâ paupertatem, nuditatem, & indigentiam eligere, assumere, & cum gaudio pa-

ti & tolerare, ab infantia vsque ad mortem.

2 Tu enim voluisti ex paupere matre, pauperi fabro desponsata, nasci in Bethleem parua & paupere ciuitate, in diuersorio pauperum, vbi etiam locum non inueniens, in præsèpio es positus, vilibus pannis inuolutus, omnibusque necessarijs commoditatibus destitutus.

3 Tu in omni vita tua, nec agrum, nec argentum, nec possessionem aliquam, nec vllam rem propriam habuisti: nec de rebus huius mundi recepisti, aut recipere voluisti, nisi quantum necesse fuit ad subleuandam extremam indigentiam vitæ tuæ, idè; cum fame, siti, frigore, calore & multo labore ac austeritate.

4 Nec de rebus delicatis & exquisitis, necessitates corporis subleuasti, sed de rebus grossis & communibus, quæ secundum loca & tempus inueniebantur in ea prouincia, in qua tu sine domo, & habitaculo proprio viuebas, non habens vbi caput reclinares.

5 Denique (propter infinitum & dulcissimum amorem quo tu nos dilexisti) summè pauper fuisti, re, voluntate, & spiritu.

6 Pauper, inquam, & inops, quoad res temporales.

7 Pauper in amicis & in potentia, quam, cum haberes, ostendere noluisti: sed quasi infirmus apparere voluisti.

8 Pauper in sapientia mundana, in fama sanctitatis, & in statu dignitatis.

9 Et in omnibus sic pauper existens, paupertatem prædicasti, pauperesque beatos, &

regni cœlorum possessores, & mundi iudices affuturos docuisti.

10 Diuites autem, affectu & cupiditate, condemnasti, & diuitias ac abundantias prædictas esse contemnendas, re, verbo, conuersatione & exemplo, prædicasti, ac suadere voluisti.

12 Postremò, tu pauperimus & nudus omninò, in cruce pendere, nec vel modicum aquæ, pro refocillanda siti tua vehementissima, habere elegisti.

11 Denique in alieno sepeliri sepulchro dignatus es.

1 Eya ergo, benignissime IESV, in ea charitate, qua tu tantus & talis, pro nobis tantillis & tam indignis, tam extremam paupertatem & penuriam subire & amplecti voluisti.

2 Quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione,

3 Tuòque dono & merito.

4 Non verbo solùm, sed re, voluntate, spiritu, & facto diligere & sectari paupertatem.

5 Idè; in rerum temporalium possessione & proprietate.

6 In amicitijs & familiaritatibus.

7 In potentia, & sapientia mundana, & curiositatibus.

8 In fama sanctitatis, & appetitu ac desiderio omnis prælationis & dignitatis.

9 In omnibus denique rebus & delectationibus creatis.

10 Quibus, si non possumus omninò carere, & nos totaliter spoliare & priuare: fac, vt saltem illis nunquam per affectum

& proprietatem inhæreamus, sed absq; proprietate illis utamur, tantum propter te, & secundum te.

1 Fac igitur, vt nihil cupiamus habere præter te, aut nisi propter te, & secundum te.

2 Nihil proprium nobis vendicemus, dicamus, aut possidere desideremus.

3 Nihil absq; tua, vel (si in obedientia regulari viuimus) superioris nostri licentia & voluntate petamus, recipiamus, aut retineamus, nihilq; donec, mutuemus, permutemus, aut quouis modo alienemus.

4 Utamur omnibus, nobis ad vsum concessis, non tanquam proprijs, sed tanquam tuis, à te mutuo acceptis: idq; iuxta tuam, vel (si in obedientia viuimus) superioris nostri voluntatem & intentionem.

5 Parati, cor semper habeamus resignandi omnia & relinquendi omnia quæ habemus absque murmure & tristitia inordinata, quoties & quodocunque tu ipse vuleris, aut permiseris, aut superior noster (si in obedientia viuimus) petierit, siue mandauerit.

6 Curiositatem, pretiositatem, abundantiam, & superfluitatem, in omnibus quibus utimur, odio habeamus, horreamus, & fugiamus, aut si hæc adfuerint, inde doleamus, & irascamur, & quantum commodè poterimus, ista viriliter abiiciamus.

7 Simplicitatem, vilitatem, & strictam necessitatem in omnibus amemus, eligamus, desideremus, quæramus, & cum gaudio amplectamur.

8 Iphis etiam necessarijs commoditatibus, cum aliquo tædio & affectus auersione, utamur,

mur,

mur, ex consideratione tuæ, & sanctorum tuorum extremæ paupertatis & indigentia, & ex desiderio tuæ conformitatis.

9 Penuriam in omnibus tecum pati (quantum discreta & vera necessitas permittit) eligamus, quæramus, & cum gaudio spiritus eam præsentem amplectamur, & toleremus.

10 Vndecunque super nos venerit penuria, & rerum etiam necessariorum subtractio, eam de manu tua cum laude & gratiarum actione suscipiamus, & quamdiu durauerit, cum gaudio toleremus, in vnione tuarum indigentiarum: nec ab ea liberari desideremus, aut procuremus, nisi propter te, & secundum te.

¶ Pro paupertate in rebus spiritualibus.

Da etiam pauperrimæ IESV,

& fac vt

1 Nihil nos ex nobis esse, scire, posse, vel habere, non solum credamus sed sentiamus, & conſiteamur.

2 Nihil etiam appetamus nos esse, scire, posse, vel habere, aut reputari, nisi propter te, & secundum te.

3 In donis à te acceptis, nunquam quiescamus, nec illis fruamur, aut variè & inordinatè delectemur in eis.

4 Sed illis utamur, duntaxat propter te, & secundum te, ad tuum honorem, iuxta supremum beneplacitum.

5 Lucrum ex illis facere propter te, &

secundum

secundum te, simus solliciti, & si quod lucrum fecerimus, illud tibi prorsus ascribamus, & integre offeramus, nihil inde gloriantes, aut nobis referuantes, vel ascribentes.

6 Parati simus donis omnibus carere, quoties tibi placuerit, aut tu permiseris.

7 Nec de eorum subtractione nimium contristemur, aut perturbemur, sed eam de manu tua, cum laude & gratitudine amplectamur.

8 Oremus tamen & laboremus, pro eorum recuperatione, ut illis adiuti fidelius & alacrius tibi seruiamus.

9 Sed hoc faciamus cum perfecta resignatione, ad tolerandam omnem penuriam, ariditatem, & donorum tuorum carentiam, quandiu volueris.

10 Ut tibi nudo amore, te, nudum & crucifixum pro nobis, sequamur, non minus te amantes, nec minus tibi adhaerentes: sed nec remissiùs secundum spiritum tibi seruientes in ariditate, & deuotionis subtractione.

ne, quam in abundantia tuorum donorum, & sensibili deuotione & alacritate.

Exercitium

¶ Exercitium pro Sobrietate & Temperantia.

Temperantissime, & sobrietatis studiosissime IESU Domine, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè ac religiosè temperantes & sobrios.

Fac igitur, vt

1 Cibum, somnum, & ceteras oblectationes & voluptates, ad vsum & conseruationem vite presentis necessarias, & ad confortandum nos in tuo seruitio, iuxta statum nostrum & officium, vtilis & accommodas, sumpturi, prius deliberato animo firmiter statuamus, nos eas nequaquam sumpturos, nisi te id velle putaremus.

2 Et offeramus nos promptos & paratos, ad carendum & abstinendum eis, quoties & quodocunque tibi placere intellexerimus, idè; tui amore, & desiderio assequendorum fructuum abnegationis.

3 Sicq; hac preparatione & oblatione præmissa, eas sumamus, non propter delectationem quæ in eis est.

4 Sed PROPTER TE, hoc est, quia vis, & gratum habes, vt sic faciamus.

5 Et SECUNDVM TE, id est, secundum mensuram & modum, tam in quantitate, quam in qualitate tibi placita.

6 Et

6 Et perte, id est, de tua paterna prouidentia & liberalitate.

7 Et tecum, in tua præsentia manentes tibiq; intendentes.

8 Humiles, nos indignos his commodis existimantes.

9 Obedientes tuæ voluntati.

10 Miserantes, & succurrentes nostræ necessitati.

1 Tibiq; gratias agentes, pro eo quod illas tribuis, & eis uti dignatus es.

2 Et nihilominus ex consideratione tuarum, & sanctorum tuorum, abstinentiarum, Erubescetes, de nostra dissimilitudine.

3 Timentes, & sollicitè præcauentes, ne in his sumendis excedamus.

4 Resignantes nos, ad quamcunque uolueris abstinentiam.

5 Et obsecrantes, ut suppleas imperfectum nostrum.

6 Et ad perfectiores abstinentias nos, si cut uolueris, promoueas.

*¶ Pro sobrietate exercitium
aliud.*

Temperantissime IESV, ut tui amore & imitatione, tuoque merito & dono temperantes simus: Fac ut necessarias corporis recreationes sumamus,

1 Pure propter te, non autem propter

delecta

delectationem, licet non sine delectatione, sed quia vis, & gratum habes ut illas sumamus etiam cum delectatione, quatenus per eas in tuo seruitio confortemur.

2 Cum gratitudine, gratias agentes pro paterna tua prouidentia & charitate, qua hæc nobis prouides, & eisdem pro nobis uti uoluisti, ac sanctis tuis dedisti illis sobrietati.

3 Cum humilitate & erubescencia, ex consideratione nostræ indignitatis & deformitatis à tua & sanctorum tuorum abstinentia, parcitate & austeritate.

4 Cum timore & cautela, ne in harum recreationum usu superfluo, aut inordinato, te offendamus.

5 Cum reuerentia tuæ diuinæ præsentiæ, coram te reuerenter, honestè, maturè, & modestè hæc commoda sumentes, absque nimia auiditate, præcipitatione, aut effusione.

6 Cum parcitate & tenuitate discreta, & verè paupertati congrua, tantum in quantitate de istis sumendo, quantum in veritate necessarium, vel utile nobis esse iudicauerimus, vel æstimauerimus, ad confortandum nos in tuo seruitio, aut quantum putauerimus te uelle, ut pro temporis ratione & nostri status ac officij conditione, de his sumamus.

7 Cum austeritate discreta, sic ut omnem non necessariam, nec uilem ad spiritualem profectum, vel sanitatè corporis, delectationem & lauitiè, vel molliè in his fugiamus, quantum, sine singularitatis nota, vel proximi scandalo, poterimus.

8 Cum auersione mentis, à delectatione,

quæ

quæ in illis est, eas, quatenus nostræ sensualitati sunt iucundæ, potius odientes & respuentes, quam desiderantes.

Cum deuotione, & spiritali mentis ad te eleuatione, & meditatione, aut lectione, sic vt numquam tibi cibum sumamus, nec more canum, totos nos circa cibum effundamus, sed corpore cibum fumente, supremis animæ viribus, tecum vniti maneamus, & tibi vacemus & intendamus.

¶ Pro castitate exercitium.

Castissime I.E.S.V. quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito ac dono, verè ac religiosè castos.

Facigitur, vt

1 Solicitè fugiamus omnem actum, colloquium, gustum, aspectum, cogitationem & societatem, ex quibus ad libidinem vitiosam nos excitari, aut carnalibus stimulis agitari, vel fluxu quodam inquinari nos sentimus, nisi pro necessària & salutari causâ oporteret nos alicui tali actui vel cogitationi, aut societati intendere.

2 Tunc enim, si contra nostram voluntatem huiusmodi stimulos sentiremus, hoc potius ad meritum & coronam, quam ad peccatum & pœnam nobis imputaretur, dum modo à principio vsque ad finem, voluntas

supra

superior huiusmodi stimulos respueret, & detestaretur, aut saltem eos non approbaret, nec acceptaret.

3 Vitemus etiam, & caueamus cuiuscunque personæ societatem & familiaritatem, plusquam decet, amicabilem, quæ affert delectationem, etsi non per se libidinofam, periculosam tamen & plus æquo sensualem, quæ quandoque palliare se solet sub officijs spiritalibus, putâ instructionis, confessionis, & similibus.

4 Non permittamus, quibuscumque medijs, prætextu, vel causis, etiam spiritalibus, nos inclinari vel constringi ad aliquas familiaritates distrahentes. Ex quibus sequitur, etiam inter orandum, imaginatio dilecti, aut eorum quæ ad ipsum pertinent, aut desiderium cum eo existendi, colloquendi & similibus. Nec velimus à quoquam, singulari fauore nos coli, plusquam cæteros: quia talia (licet quandoque bona videantur) tamen mirò modo animam inficiunt, & retrahunt ac impediunt à via tua pura & recta, in qua tibi soli placere quaeritur.

5 Tentationibus carnis nos vrgentibus, & naturalibus motibus nos stimulantibus, integra voluntate & plena confidentia, ad te, tanquam ad asilum castitatis, tutissimum, confugere assuescamus, tibi que offeramus voluntatem & propositum firmissimum tibi inseparabiliter adherendi.

6 Sensus nostros exteriores, iuxta rationis & inspirationis tuæ dictamen, cu-

stodia

stodiamus, dirigamus, & ab omnibus, quæ immunditiam possent in nobis causare, restringamus.

7 Discretam, & ferè semper æqualem, cibi & potus, ac somni sobrietatem & mensuram (sine qua castitas immaculata vix potest seruari) sollicitè custodiamus.

8 In nullo tuo dono vel gratia, quantumvis sublimi, quiescamus, aut extra te, delectemur, aut fruamur.

9 Sed supra sensum & intellectum, supra omnia dona, etiam inuisibilia, in te peccanteseuntes, tibi conglutinemur.

10 Casto & amore, in te solo incomprehensibili bono, amatore &que fidelissimo, & zelatore castissimo, quiescamus, teque nudo & vnituo amore fruamur, & in te absorbeamur.

¶ Pro deuotione exercitium.

Deuotissime I E S V, quia vis, & sicut potes, scis, & vis fac nos tui amore & imitatione, tuo &que merito & dono verè deuotos.

Fac igitur, vt

1 Sollicitè vitemus ea, quæ veram deuotionem impediunt, vel ab ea distrahunt, videlicet.

2 Cupiditatem temporalium, per paupertatis amplexum.

3 Concupiscentiam & vitiosam delecta-

tionem

tionem carnalium, per temperantiæ & castitatis exercitium.

4 Curiositatem rerum, vel scientiam, ad nostram salutem, statum, vel necessitatem nõ pertinentium.

5 Sensuum, maxime visus, incontinentiam, præsertim sub diuino officio.

6 Negligentiam, acediam & inordinatam tristitiam, cæteras &que vitiosas passiones animum perturbantes.

7 Vt sic pura mente, & tranquilla, tibi adhareamus, & in te solo delectari studeamus.

8 Ad omnia, quæ tibi placita sunt, perficienda, & quæ displicent, fugienda, rationalem & superiorem voluntatem promptam & paratam offeramus; quantumvis sensuauilas & homo noster exterior, recalcitret & obmurmuret.

9 Et in summa etiam ariditate, & deuotionis sensibilis subtractione, spiritus vigore, & nudi tui amoris virtute cogamus nostrum exteriorem hominem facere quod tu vis.

10 Quando autem tibi placuerit nobis infundere, sensibilem deuotionem, alacritatem & dulcem quandam affectionem erga omnia quæ tibi sunt placita, da vt eam humiliter de manu tua suscipiamus, & ea, cum timore vtamur, ad tuam gloriam, & iuxta supremum beneplacitum tuum, cum plena resignatione ea carendi quando & quomodo tibi placuerit, hoc solum à te requirentes? vt à tua nuda & intima charitate (in qua vera deuotio, & prompta voluntas tibi seruiendi consistit) numquam permittas nos separari, Amen.

Sequitur

SEQVITVR EXPLICA

tiō virtutum tertiæ meditationi ascriptarum, quæ sunt, austeritas, patientia, mansuetudo, benignitas.

¶ *Pro austeritate exercitium.*

Austeritatis & pij laboris amator, dator & remunerator, IESV laboriosissime, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amare & imitatione, tuoque merito & dono, verè & religiosè auctoris & laboriosos.

Facigitur, vt

1 Superfluas voluptates, recreationes & consolationes, profectui spiritus inutiles, & corporis sanitati non necessarias, odio habeamus, fugiamus, & oblatas, vel respuamus, vel cum rudio & auersione toleremus.

2 Austeritates verò discretas, in fame & siti, in frigore & æstu, in fatigationibus & cæteris huius vitæ incommodis, amemus & desideremus.

3 Eademque sponte & viniliter assumamus, quantum status noster, nostraque naturalis conditio & infirmitas permiserit, & quantum ex tua inspiratione, vel superiorum nostrorum consilio, intellexerimus expedire

ad spiritualem profectum & pietatem, quæ ad omnia valet.

4 Atque in primis fac, vt eas austeritates, quæ ex status nostri & ordinis, ac professionis nostræ debito & honestate nobis imponantur, aut consuluntur, fideliter, simpliciter, confidenter & integrè amplectamur, & quandiu sani sumus & fortes, custodiamus.

5 Nec dispensationes aut remissiones ab his queramus, aut suscipiamus, nisi euentissima utilitas, aut necessitas per te approbata, aut obedientiæ præceptum vel consilium id requirat.

6 Sed zelo iustitiæ & regularis disciplinæ, prædictas austeritates, nos ipsi primò strictè propter te seruemus, deinde exemplo patiter & verbo ad eandem seruandas, alios excitemus & prouocemus.

7 Eas etiam austeritates, quas maturâ tecum deliberatione, vel (si sub obedientia speciali viuimus) ex consilio nostri patris spiritualis & directoris, seruandas susceperimus & proposuerimus, da & fac, vt fideliter & simpliciter seruemus, certò, absque hæsitacione & discussione, credentes, eas tibi esse placitas, quicquid mundus, caro, aut Dæmon, vel quiuus alius suadere conetur.

8 Nullo etiam timore nocturno, nullaque pusillanimitate ab eis, vel alijs, (quos ordo noster nobis imponit) seruandis, deterreamur, quasi ex eorum tolerantia languores, vel infirmitates simus cōtracturis, sed certò in te confidamus, quod tu nos, propter

te eas assumentes & tolerantēs, præseruabis à notabili & nociua infirmitate, aut si quam inde forasle incurrerimus, nos confortabis ad patiendum illam sine spiritali damno.

9 Fortiter etiam & magnanimitè propter te; & per te sufferamus laborem, & difficultatem, aut afflictionem, quæ in huiusmodi austeritatibus tolerandis potest occurrere.

10 Nec ab eis quiescauus, donec dicat spiritus tuus, aut superior noster, vt. ab eis celsēmus.

Et istas austeritates seruemus,

- 1 In ieiunijs, & abstinentijs.
- 2 In asperitate vestium, & strati duritie.
- 3 In vigilijs, & orationibus.
- 4 In cellæ & silentij custodia.
- 5 In studijs, & meditationibus.
- 6 In laboribus obedientiæ.
- 7 In correptionibus, & disciplinis ordinis.
- 8 In voluntarijs pœnitentijs.
- 9 In studio mortificationis, & abnegationis.
- 10 In omnibus, quæ ad rigorem & strictam obseruantiam & ad disciplinam nostri status & vocationis pertinent.

¶ Pro patientia exercitium.

Patientissime Iesv; quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione. tuoque merito & dono, verè & religiosè patientes..

Fac igitur, vt

1 In omnibus aduersis, quæcumque occurrerint, ad tuam plusquam paternâ prouidentiam, potentissimam, sapientissimam & benignissimam, oculos cordis statim leuemus, viua fide credentes, sine eius dispositione, nihil prorsus nobis contingere.

2 In ea speremus, eamque casto & ardenti amore prosequamur, laudemus & superexaltemus, & de eius dispositione & ordinatione, immediatè aduersa omnia suscipiamus.

3 Eademq; nobis bona & vtilia fore, certò cõfidamus, si tamen tibi constâter per fidem, spem & charitatem adhærere studuerimus.

4 Ac propterea, cum gaudio tibi, per cor tuum gratias agamus, in omni aduersitate, de tuæ voluntatis & dispositionis paternæ circa nos impletione, & pro amore illo singulari, quo aduersa omnia in bonum nobis (si te dilexerimus) conuertis.

5 Nec non de tua conformitate, quâ per eiusmodi aduersa tibi, propter nos passio, conformamur.

6 De paterna castigatione peccatorum nestrorum.

7 De mortificatione priuati amoris, & vitiorum.

8 De probatione tui amoris, & exercitio virtutum.

9 De communicatione, & renouatione fructuum passionis tuæ in nobis.

10 Sicque huiusmodi fide, laude, gaudio & gratitudine, vincamus & propulsemus omnem impatientiam, inordinatam tristitiam,

deiectionem mentis, timorem, anxietatem & pusillanimitatem.

1 Et poenam ipsam, seu tristitiam, vel dolorem, quem aduersa ipsa nostrae sensualitati, aut etiam animae rationali, adferre solent, pacata & tranquilla mente propter te, secundum te, per te, & tecum, quandiu uolueris aut permiseris toleremus.

2 In vnione passionum tuarum.

3 Cum iugi laude & gratiarum actione.

4 Cum humilitate, & nostri abnegatione.

5 Cum obsecratione, confidentia, & resignatione.

6 Cum charitate, gaudio & pace,

7 Caeterisq; fructibus spiritus tui.

8 Ad tuam, & sanctorum tuorum, laudem & gloriam.

9 Nostramque & omnium salutem. Haec enim dulcem, fructuosam, & supernaturalem patientiam animae infundunt.

¶ Pro mansuetudine & benignitate exercitium.

Mansuetissime & benignissime Iesu quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, mites, suaves, dulces, beneuolos, bene affectos & beneficos erga eos quos putamus quocunque modo, causas esse tribulationum & afflictionum quae nobis eueniunt.

1 Atque in primis in tribulationibus, quas tu bone IESU, immediatè nobis immittis (quales sunt, infirmitates, sterilitates, mortes amicorum, praesentis vitae miseriae & similes) fac ut seruemus erga te mansuetudinem, pietatem, deuotionem, suauitatem, dulcedinem, beneuolentiam atque gratitudinem.

2 Nunquam igitur contra te, pro huiusmodi, murmuremus.

3 Nec minùs te amemus, nec negligentius aut remissiùs (saltem secundum rationalem voluntatem) tibi seruiamus.

4 Sed de paterna tua benignitate & misericordii iustitia, eas tanquam medicinas saluberrimas, nobis missas credamus.

5 Atque propter amorem & honorem tuum, illas, in vnione passionum tuarum, amorosè, reuerenter, patienter & libenter usque in finem toleremus.

6 Cum gaudio, gratias tibi agentes pro amore tuo & bono multiplici, ad quod illas ordinasti.

7 Nos resignantes, & offerentes ad plura & grauiora patiendum, si uolueris, cum certa in te fiducia, quod facies cum tentatione prouentum, ut possimus sustinere.

8 Da etiam ut daemones tentationes & afflictiones, de manu tua suscipiamus.

9 Nec illi irascamur, aut imprecemur, vel maledicamus.

10 Sed vice illius, pro singulis eius tentationibus, toties te laudemus, quoties ille hostis te laudasset, si in gratia & veritate tua perseverasset.

In his autem tribulationibus, quæ
à proximis nobis inferuntur,

Da & fac, vt

1 Non consideremus, nec ponderemus,
quàm iniuste aut malignè illi nos affligant.

2 Sed agnoscentes, nos pro peccatis no-
stris grauiora meruisse, credamus illos, tan-
quam paternæ tuæ iustitiæ ministros, ad
purgationem peccatorum nostrorum, nobis
à te missos & ordinatos esse.

3 Ac propterea nullam nobis iniuriam
fieri putemus, aut conqueramur.

4 Nec eos, qui nos affligunt, accusemus,
vel de eorum malitia loquamur (nisi zelus
iustitiæ vel salutis eorum aliud requireret.)

5 Nec libenter audiamus eos vituperari,
aut accusari, sed potius excusemus illos.

6 Nullum odium, rancorem, indignatio-
nem aut amaritudinem, in corde nostro te-
neamus contra eos, sed ex corde, omnem
contra nos offensam, illis condonemus & re-
mittamus.

7 Non optemus, vel procuremus illis vl-
lum malum animo vindictæ.

8 Non gaudeamus de eorum malo, aut
damno (si quod illis contigerit) sed potius
condoleamus, nisi quatenus id ad tuum ho-
norem cederet.

9 Nec de eorum laude, vel prosperitate
tristemur, nisi quatenus ea abuterentur.

10 Nullum signum rancoris vel amara-
dinis, ostendamus erga eos.

1 Nec communia charitatis obsequia &

officia

officia illis subtrahamus.

2 Nunquam faciem ab illis auertamus,
nec denegemus eis colloquium, aut pristinam
familiaritatem communem, nisi aliter
pro nostra vel illorum salute expediret.

3 Sed eos, tanquam amabiles ministros
tuos (quos ad horam permittis cadere, aut
malignè agere, vt per eos nos purges, piè ca-
stiges tibi que gratifices) reputemus, ac pro-
pterea illos amemus propter te, secundum te,
& per te.

4 Eorum iniustitiam & malitiam excu-
semus, aut certe dissimulemus.

5 Pro eorum salute, te affectuosè & specia-
liter oremus.

6 Lata facie illis occurramus, honore eos
præuenientes.

7 Affabiliter & dulciter, eis respondeamus.

8 Obsequijs specialibus & beneficijs (si
ocasio sese offerat, & saluti eorum expediat)
eos prosequamur & præueniamus.

9 Sicque erga eos, corde, gestu, verbo &
opere nos exhibeamus, vt vincamus (si fieri
potest) in bono nostro, malum eorum, & car-
bones ignis ac ardentis charitatis, super capi-
ta eorum congeramus, ad tuam gloriam &
omnium salutem.

Y 3

SEQUI

SEQVITVR EXPLICA-

TIO VIRTVTVM QVARTAE meditationi ascriptarum, quæ sunt, charitas & dilectio Dei & proximi, intentionis rectitudo, abnegatio sui & obedientia. Et quia, de charitate & amore Dei intentionisque rectitudine, & abnegatione sui, in præcedentibus tractatum est, hîc agetur tantum de reliquis.

¶ De charitate & amore proximi exercitium.

Amantissime IESV, quia vis, & facit potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè & sincerè proximos amare. Da igitur & fac vt proximos omnes amemus,

PROPTER TE, id est, quia tu vis, & tibi placet vt ita faciamus, indè que à nobis gratum obsequiū acceptas, quod debet esse nostri amoris præcipuum motiuum, finis & merces.

2 Amemus proximos, IN TE, hoc est, quatenus aliquid tuum est in proximis, id solum, quod bonum, iustum & sanctum est, ac proinde tuum (à quo omne bonum procedit,

in

in proximis diligentes. Sic autem diligendo, in te, proximos, teipsum magis diligimus, quàm proximos.

3 Amemus proximos PER TE, id est, per deiformem charitatem, à te infusam, & per spiritum tuum diffusam in cordibus nostris.

4 Amemus proximos SECUNDVM TE, id est, eo modo, quo vis id fieri & secundum formam & exemplar quod ostendisti, nos prior diligens, dulciter, sapienter, efficaciter & fortiter.

Da igitur & fac vt amemus proximos nostros,

4 DULCITER, absque amaritudine, displicentia, indignatione, vel odio erga personam eorum, sed cum suavi, pia, dulci & beneuola affectione, bonum ipsis fauentes & desiderantes.

5 Amemus eos, SAPIENTER, ea tantum illis optando bona, quæ tu vis vt optemus, & quæ sint illis verè salubria.

6 Amemus eos, PRVDENTER, ea tantum ab eis deprecando mala, quæ tu vis vt deprechemur, & quæ verè sint illis nociua, nunquam palpando aut amando eorum vitia, sed odiendo & persequendo.

7 Amemus eos, EFFICACITER, non verbo & lingua solum, sed opere & veritate amorem nostrum comprobantes, & charitatis ac misericordiæ opera & obsequia illis impendentes.

8 Amemus eos, FORTITER, aduersa quæq; pro eorum salute tolerando, ardua aggreduendo, & animas etiam nostras (si opus

esset) pro eis ponendo tui amore & imitatione.

9 Amemus eos, **CONSTANTER**, non in prosperitate tantum eorum, sed & in aduersis, illis fideliter & constanter assistendo & succurrendo.

10 Amemus eos, **PURE**, absque carnali, vitioso, vel sensuali amore.

11 Amemus eos, **LIBERALITER**, absque intuitu retributionis, & mercedis, vel commodi quod ab illis expectemus.

2 Amemus eos, **ORDINATE**, prius, & singulariùs illos amando, quos tu vis prius & singulariùs amari.

3 Et per **DIVINUM** amorem ordinando, purificando & gratificando ceteros amores, scilicet,

4 **NATURALEM**, quo carnem nostram, naturam, & eos, qui carnis & naturæ affinitate nobis cõiuncti sunt, naturaliter diligimus.

5 **ACQVISITIVUM**, quo eos, quibuscum sociabiliter & dulciter conuersamur, arctius amamus.

6 **MERCENARIUM**, quo afficimur ad eos, à quibus beneficia aut commoda aliqua expectamus.

7 **RATIONALEM**, quo eos diligimus, quos bonos & virtutis studiosos, & amabiles esse cognoscimus.

8 **CARNALEM** verò & vitiosum amorem, aut quouis modo nos à te distrahentem, tua diuina charitas, de corde nostro, prorsus expellat, & eradicet.

9 Nec permittrat nos admittere vllum amorem cuiuscunq; personæ, qui generet inquietu-

dinem,

dinem, distractionem & desiderium ad illius personæ corporalem presentiam, vel specialem familiaritatem, aut qui cor nostrum depingat imaginibus tempore orationis, aut mentalis ad te conuersionis.

10 Talis enim amor vanus est, & tui diuini amoris venenum pessimum.

Fac etiam amantissime **I E S V**, vt propter te, & secundum te, & per te proximos omnes

1 Reucremur, appetemus, & sublimiter de eis sentiamus, si non secundum presentem & apparentem eorum vitam, saltem secundum eorum substantiam, qua ad imaginem & similitudinem tuam sunt creati, & occultas in illis gratias, aut futuram eorum emendationem & perfectionem.

2 Pie & suauiter erga eos afficiamur.

3 Benè iudicemus de illis, & operibus eorum, non apertè malis, vt facile bona de illis audita, credamus.

4 Optemus, & quantum commodè poterimus, procuremus illis omne bonum tibi placitum, & illis salutiferum.

5 Gaudeamus de eorum bonis, tanquam de proprijs.

6 Gratiàsque tibi agamus pro illis, sicut pro nostris.

7 Et oremus pro conseruatione & augmento eorum, ad tuam gloriam.

8 Libenter naremus, & prædicemus alijs bona & virtutes eorum, & ab alijs laudari gaudeamus.

Y 5

9 Succur

9 Succurramus eorū necessitatibus & indigentijs, corporalibus & spiritualibus, quandoque, & quantum secundum te, & petre, poterimus, idq; hilariter, & strenue, ac prompte.

10 Et quicquid minus effectu, & re ipsa præstare poterimus, pro desiderio, & feruenti oratione suppleamus.

Ah dulcissime & benevolentissime IESV, præserua nos, ne vnquam proximum aliquem, etiam eum qui nos læsit, vel adhuc nos odio habet & persequitur,

1 Contemnamus, vilipendamus, & quasi nullius pretij sit, vel momenti, despiciamus, & dedignemur.

2 Nec odio illum habeamus, aut amaro animo, & affectu erga eum simus.

3 Nec malè & sinistrè, ac temerè iudicemus de eo, & operibus eius dubijs, nec de eius emendatione desperemus, quādiu hęc viuūt.

4 Non optemus, nec procuremus ei vllum verè malum, sed deprecemur, & sicut poterimus, impediamus.

5 Non gaudeamus de illius malo & damno, sed contristemur.

6 Non indignemur, nec irascamur contra eius personam, sed vitia personæ, zelo iustitiæ, cum opus fuerit, arguentes, ipsam personam amemus, eiq; compatiamur.

7 Mala eius & vitia, nec libèter alijs nunciemus (nisi pro salutari causa) nec ab alijs narrari gaudeamus, sed nec citò mala de eo audita credamus.

Non aggrauemus, vel nimium ponderemus eius vitia, sed potius excusemus & supportemus, quantum (salua iustitia & veritate) poterimus.

9 Fraternalè & discretè eum corrigamus, aut corrigi procuremus, prout secundum te expedire putauerimus.

10 Oremus affectuosè pro eius liberatione & emendatione, sicut pro nostra vellemus orare, & ab alijs orari. Et omni modo possibili ac licito, pro malis ab eo auertendis, sicut pro nostris, laboremus, parati pro eius salute, animas etiam nostras (si opus esset) tui amore & emendatione ponere.

¶ Pro obedientia erga prælatos exercitium.

Obedientissime IESV, fac nos tui amore & imitatione, ruoq; merito & dono, verè & religiosè obediētes nostris prælatis.

Da igitur & fac, vt

1 Prælatos & superiores nostros, tua providentia nobis datos & ordinatos esse credamus.

2 Teque velle per eorum ministerium, nos exercere, & ad te dirigere, eòsque præ ceteris hominibus, nobis viliores esse reputemus.

3 Reueremur eos, & sublimiter de eis sentiamus, non tam personam eorum & merita attendentes, quàm ordinationi tuæ, & dignitati, quam gerunt, deferentes.

4 Amemus eos cordialiter, & dulciter erga eos afficiamur propter te, & secundum te.

5 Honoremus eos, verbo, gestu & opere eis reuerentiam exhibendo, nunquam cum eis ludendo, iocando, contendendo, aut dare loquendo.

6 Defectus eorum (si quos habent) aut ignoremus, aut quantum poterimus, excusamus, & regamus, nec cuiquam reuelemus, nisi ei qui velit & possit eis prodesse.

7 Reuelemus eis nostra consilia, dubia & tentationes, eorumque consilium & sententiam, tanquam ex ore tuo prolata, suscipiamus, & nobis salutarem credamus.

8 Correptiones eorum, tanquam paterno affectu nobis illatas, humiliter, & gratanter accipiamus & toleremus.

9 Iudicium nostrum & voluntatem nostram, eorum iudicio, & voluntati subiiciamus, & conformemus in omnibus licitis, que non iudicauerimus esse manifeste tue voluntati contraria.

10 Et quicquid preceperint nobis, aut consuluerint, quod non iudicemus contrarium tue voluntati & precepto: id omne propter te, & secundum te, per te, & tecum agrediamur, prosequamur, & perficiamus, in unione tuarum obedientiarum & operationum, ad tuam gloriam, & omnium salutem.

1 Idem; FIDELITER, credendo te velle id, quod ipsi preceperint, a nobis fieri.

2 SIMPLICITER, sine nimia discussione, an hoc expediat, vel non.

3 HUMILITER, absque presumptione, & appetitu laudis vel fauoris.

4 CONFIDENTER, tue gratie adiutorio innitendo.

6 MAGNANIMITER, propter hoc prospera contemnendo.

6 FORTITER, dura & aduersa propter hoc ferendo.

7 LIBERALITER, pro solo tuo amore absque intuitu mercedis.

8 HILARITER, cum gaudio spiritus, ex eo quod tibi gratum in hoc prestamus obsequium.

9 FERVENTER, absque tepore.

10 VELOCITER, absque mora.

11 INTEGRÉ, non in vno tantum, aut altero precepto, sed in omnibus.

12 PERSEVERANTER, vsque in finem in obedientia perseuerando.

ANNO TATIO.

Qua hic de actibus obedientia dicuntur (presterim in 2.7.8 & 9. numeris) specialiter ad eos spectat, qui obedientia voto sese astrinxerunt: & qui habent prelatos imoratos, & accessibiles. Cum enim dicat Dominus per Prophetam: Dabo eis reges in furore meo. Et rursum, Qui facit regnare hominem hypocritam propter peccata populi. Quando superiores sunt aperte mali, & ad malum potius, quam ad bonum suo exemplo & consilio inducunt. non sunt misericorditer a Deo dati, nec ceteris hominibus vtiliores, nec expedit subditis, ut illis suas tentationes reuelent, aut eorum consilia, tanquam ex ore Dei prolata, amplectantur, & simpliciter sequantur, suamque voluntatem eorum voluntati conforment. Debent nihilominus illis obedire in his, qua

ex officio suo iubent & prohibent, non contra Deum. Quando etiam prelati non sunt accessibiles, seu quando non patet facilis ad eos accessus, subditi sua consilia illis reuelare, & consilium eorum sequi in omnibus non possunt.

SEQUITVR EXPLICATIO

virtutum quintæ meditationi ascriptarum, quæ sunt, Contritio, seu pius luctus, Compassio, & Oratio.

¶ Exercitium pro contritione, & pio luctu.

Tristitiæ & pij luctus amantissime IESV, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè & piè lugentes & contritos.

Eya igitur,

I Nfunde cordibus nostris puram, & ardentem tui amoris affectum, veræ contritionis fontem & radicem.

2 Accende in nobis tui amoris zelum & desiderium.

3 Illumina intellectum, ad considerandum & videndum, quantum tibi displiceat quodlibet peccatum.

4 Dilata memoriam, ad recolendam simul multitudinem omnium peccatorum nostrorum, & eorum, qui specialius ad nos pertinent, cæterorumque hominum.

3 Irradia intelligentiam, vt circumstantias peccatum quodlibet aggrauantes, profundè, & perspicaciter ponderemus & videamus.

6 Odium & detestationem peccati cuiuslibet nobis infunde.

7 Affectum emolli & compunge, ad sentiendum peccati dolorem, auferens cor lapideum, & donans nobis cor carneum, hoc est, affectum pium & deuotum, quo super singulis peccatis verè, & ex animo doleamus & lugeamus.

8 Fac vt amorosis oculis consideremus, & cum gratitudine recolamus, tuam maiestatem infinitam, & erga nos nimiam charitatem, fidelitatem constantissimam, ineffabilemque benignitatem.

9 Et ex hac consideratione ardentissimo tui amore inflammemur, feruentissimèque desideremus te honorare, tibiq; placere, & gratum obsequium præstare propter te.

10 Fac è contra, vt profundè, attentè, & diligenter recogitemus, nostram extremam vilitatem, & erga te nimiam infidelitatem, ingratitude & iniustitiam.

11 Et ex hac consideratione, excitemur ad perfectum nostri contemptum & odium.

12 Et accendatur zelo iustitiæ, ad vltionem nostrarum, contra te offensusarum.

Fac ergo (superamandissime & supercolendissime IESV) vt lugeamus, & ex intimo corde doleamus, quod nos tam viles & indigni, à te, tali & tanto, tot tantique beneficijs, ex purissima charitate affecti, tam facile, toties, tamque grauitè, multipliciter & impudenter

1 Inhonorauimus diuinam tuam præsentiam & sapientiam, irreuerenter coram ea nos habendo & peccando.

2 Irritauimus tuam æquitatē, & nimiam sanctitatem.

3 Offendimus tuā supremā maiestatem.

4 Vilipendimus tuam infinitam bonitatem, & perfectionem.

5 Contempnimus tuam inæstimabilem erga nos charitatem & amorem.

6 Negleximus tuum feruentissimum zelum, & studium erga nostram salutem.

7 Ingrati fuimus erga tuam liberalissimam beneficentiam, tuis beneficijs abutentes, cæque dissipantes.

8 Infideles fuimus, erga tuam fidelitatem constantissimam.

9 Iniuriosi & impij fuimus erga te, omni affinitatis & officij genere nobis coniunctissimum.

10 Inobedientes fuimus, tuæ supremæ autoritatis iussis & legibus.

11 Dissimiles fuimus, tibi perfectissimo virtutum omnium exemplari.

12 Incurij fuimus immensæ beatitudinis à te nobis præparatæ, eam pro nihilo habentes, nec saltem desiderantes.

Eya superamandissime IESV, per cordis tui internos dolores pro peccatis nostris susceptos, omniumque verè pœnitentium cōtritiones,

Da & fac, vt

1 Verè & cordialiter super prædictis lugeamus, conteramur & doleamus, quatenus tui sunt offensiuæ, tibi que displicent: & quia tu vis, & sicut vis, vt pro his conteramur & lugeamus.

2 Fac, vt proponamus de cætero ab his per gratiam tuam, propter te sollicitè præcauere, & mortem potius eligere, quam rursus scienter te offendere.

3 Esuriamus, dignè tot & tantas erga te offensas vlisci & punire, & conemur, tantum te honorare per contrarias virtutes, quantum te per peccata inhonorauimus.

4 Cognoscamus, nos nullis nostris pœnis aut meritis posse, vel pro minimo peccato, tibi dignè satisfacere.

5 Credamus, tuæ vitæ & passionis meritum esse sufficientissimum & infinitum, teque velle id nobis communicare.

6 Offeramus illud patri tuo, per suauissimum cor tuum, in plenam satisfactionem, & omnigenam hostiam, pro nostris & to-

tius mundi peccatis.

7 Et in vniōne eiusdem tuæ passionis, offeramus etiam nos, ex puro tui amore, & resignemus ad suscipiendam, & libenter tolerandam omnem crucem, quancumque miseris, inspiraueris, aut venire super nos miseris.

8 Voluntariam aliquam poenam & satisfactionem, pro singulis grauioribus delictis nostris assumamus, & simul cum tuâ passione offeramus.

9 Obsecremus & desideremus à te, quocumque volueris modo, nos hîc castigari, & plenè à peccatis purgari & emendari.

10 Et omnes cruces, omniaque aduersa, quæ nobis vndecumque aduenerint, recipiamus immediatè de manu tua paterena, tanquam salutare medicinas à te nobis missas, easdemque cruces, quamdiu durauerint, cum gratitudine & gaudio spiritali toleremus, Amen.

Da etiam, & fac benignissime I E S V, vt videamus & lugeamus miseras quibus sumus circumdati, videlicet quòd,

1 Tot vitiosis passionibus, sæpiùs adhuc agitatur & inquinamur.

2 Tam pauperes & nudi sumus, veris virtutibus.

3 Tam negligentes & remissi, ad eas acquirendas.

4 Tam insensibiles & surdi, ad gratiæ tuæ

motum & inspirationes tuas.

5 Tam duri, ad compunctionem & lacrimas.

6 Tam infirmi, ad resistendum malis, ad rolerandum aduersa, & ad perficiendum bona.

7 Tam imprudentes, ignari, perplexi & indiscreti in agendis.

8 Tot & talibus hostibus circumdari.

9 Tot & tantis huius exilij miserijs, & mortalis corporis infirmitatibus vexari & aggrauati.

10 Tot, & tantis periculis, iræ & furoris tui, ac æternæ damnationis expositi.

Da etiam benignissime I E S V, lacrimas deuotionis, quibus dulciter & deuotè lachrymemur.

1 Ex ardenti desiderio gratiæ tuæ, & virtutum, ac spiritalis profectus.

2 Ex gustu & sapore tuæ bonitatis, & dulcedinis.

3 Ex desiderio cælestis patriæ, & tuæ visionis & dulcedinis.

¶ Pro compassione exercitium.

Compatentissime I E S V, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè compatientes. Atque in primis, vt tibi propter nos passio, compati possimus fructuosè,

Fac, vt

1 Amore tuo inflammati, omne bonum tibi summè desideremus.

2 Omne malum tibi inferri, summè horreamus.

3 Scientiæ & intellectus dono, clarè videamus & ponderemus, quæ & quanta mala sint tibi in passione tua illata.

4 Zelo tui honoris & iustitiæ doleamus super his, de offensa diuinæ maiestatis.

5 De summa erga te innocentissimum & sanctissimum iniustitia.

6 Pietatis dono, tuis passionibus, tanquam proprijs, aut alicuius nobis charissimi & cõiunctissimi cõpatiamur: imò tãto ampliùs tuis, quãto tu quouis patre & amico, nobis es propinquior, & amicus longè charissimus.

7 Optemus, ex amore conformari tibi in passionibus.

8 Ac propterea, oblectamenta superflua, voluntariè propter te abiciamus & fugiamus.

9 Austeritates & pœnitentias discretas, & rationabiles assumamus.

10. Et aduersa omnia, vnde cumque venerint, in vnione passionum tuarum, cum gaudio amplectamur & toleremus, vt sic tibi efficaciter compati, & conformari, sicut vis, & quia vis, possimus.

Vt autem passionis tuæ recordatio, ad cõpatiendum nos magis excitet, fac nos eam quasi præsentem recolere, & in ea diligenter attendere & considerare, quis, & quantus, pro qualibus, & qua charitate, quæ, &

quan

quanta, cum quantis, & qualibus virtutibus, propter quos, & quantos fructus, tu pati dignatus sis: prout supra fusiùs est declaratum in tabula decem exercitiorum.

Pro compassione erga proximos exercitium.

Et vt proximorum nostrorum miserijs propter te, & secundùm te, compati possimus, I E S V compatentissime,

Da & fac, vt

1 Proximos omnes, cordialiter amemus sicut nos ipsos.

2 Bonum eorum, ardentè desideremus & diligamus.

3 Malum eorum, odio habeamus & horreamus.

4 Scientiæ dono, mala eorum clarè videamus & ponderemus.

5 Pietatis tuæ dono, eis, tanquam proprijs malis, compatiamur.

6 Esuriamus, & feruenter optemus illis succurrere.

7 Oremus deuotè & continuè, pro eorum liberatione.

8 Offeramus pro illis, tuæ passionis meritum.

9 Resignemus nos, ad dimittendum, agendum & patiendum quicquid volueris, pro eorum subleuatione.

10 Et

10 Et eorum intentione , ab oblectamentis non necessarijs abstineamus.

11 Austeritates discretas assumamus.

12 Et aduersa omnia, vndecumque venerint, in vnione tuæ passionis, pro eis tole-remus & tibi offeramus, vt sic vice eorum te honoremus, iram tuam ab eis auertamus, & impetremus eis tuam gratiam, illuminationem, iustificationem, sanctificationem, liberationem, confortationem, redemptionem, tuæque diuinitatis æternam tentionem, visionem & fruitionem.

Compatiamur autem proximis super his præferim malis, quæ peccando incurrerunt:

scilicet super,

- 1 Damno, gratiæ diuinæ, & virtutum.
- 2 Cæcitate, & ignorantia salutarium.
- 3 Iniustitia, & ad peccandum pronitate.
- 4 Cõcupiscentia, & cupiditate inordinata.
- 5 Captiuitate miserabili.
- 6 Infirmirate maxima.
- 7 Negligentia pœnitendi & proficiendi.
- 8 Malis & miserijs præsentibus.
- 9 Reatu pœnæ æternæ.
- 10 Damno æternæ gloriæ.

Pro his, pia & interna cordis commotione, excitemur ad sanctam tristitiam & compassionem, qua affecti, desideremus & conemur, quantum poterimus, proximis sic afflictis, succurrere, propter te, secundum te, per

te, &

te, & tecum, ad tuam gloriam & eorum salutem præsentem & perpetuam, Amen.

¶ Pro oratione exercitium.

Deuotissime orator IESV suauissime, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono deuotos oratores.

Fac igitur vt omnes nostras orationes faciamus,

1 Amanter, propter te, & ex amore tuo, vt, sicut vis, in hoc tibi placeamus, & gratum tibi obsequium præstemus. Tua enim voluntas, qua vis nos aliquid à te petere, & petèdo obtinere, debet nos magis mouere & excitare ad orandum, quàm desiderium nostri profectus, ex ea re, quam petimus, prouenientis.

2 Oremus P V R E, absque affectu cuiuscunque peccati, auerentes affectum nostrum ab omni peccato.

3 Oremus F I D E L I T E R, credentes te velle & posse, nos salubriter exaudire.

4 Oremus H V M I L I T E R, recognoscentes nos indignos esse exauditione, propter nostram ingratitude, infidelitatem, negligentiam & iniquitatem multiplicem.

5 Oremus O B S E C R A N T E R, per tuam bonitatem, cæterasque perfectiones, & vitæ, ac passionis meritum, sanctorumque suffragia exaudiri supplicantes.

6 Oremus C O N F I D E N T E R, cum spe

exau

exauditionis, propter ista sacra media.

7 Oremus, EFFICACITER, facientes quod in nobis est, & ad assequendum quod perimus, proprium laborem & industriam cum gratia tua, applicando, & humana remedia assumendo.

8 Oremus, FERVENTER, ET INTÈGRE, non diuiso, tepido & distracto corde orationi instantes: sed tota virtute re-collecti, & in ea attenti & feruidi.

9 Oremus, LONGANIMITER, ET FORTITER, perseverando in oratione, etià tempore ariditatis, nec deficiendo à desiderio & spe exauditionis, quantumvis diu differas dare, quod nobis esse salutare cognoscis.

10 Oremus, RESIGNANTER, plene committentes orationum nostrarum effectum & exauditionem, tuæ paternæ voluntati & dispositioni. Eidemque perfecte nos conformantes, siue citò, siue tardè nos volueris exaudire: siue etià, quod rogamus, denegare.

SEQVITVR EXPLICATIO
virtutum sextæ meditationi
ascriptarum, quæ sunt, esuries
iustitiæ, strenuitas, zelus & seueritas,
benignitas, magnanimitas,
fortitudo & constantia.

¶ Pro esurie iustitia exercitium.

Esurien

Esurientissime IESV, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoq; dono & merito, verè esurire iustitiam.

Da igitur & fac, vt

SICVT dum valde esurimus, continuè & vehemèter cibum desideramus: sic continuè, sine intermissione, & ardentè cum magno desiderio cupiamus iustitiam per nos & alios exerceri.

Videlicèt vt nos & cæteri omnes,

- 1 Fugiamus, quicquid tibi displicet.
- 2 Faciamus, quicquid à nobis vis fieri.
- 3 Patiamur, quicquid tibi placuerit.
- 4 Tuam voluntatem, in omnibus & de omnibus semper & vbique desideremus & procuremus impleri.
- 5 Superioribus, amorem, reuerentiam & obedientiam impendi.
- 6 Subditis, custodiam, disciplinam & subventionem exhiberi.
- 7 Omnibus, benevolentiam, consilium & auxilium prestari.
- 8 Quæ nostra vocatio, status aut officium exigunt, implere studeamus.
- 9 Pro peccatis nostris, dignos poenitentia: fructus faciamus.

Et cætera omnia, quæ vera & perfecta iustitia requirit, eum spiritali esurio, & desiderio feruenti implere studeamus.

¶ Pro strenuitate, & virtutibus ei coniunctis exercitium.

Z

Scie

Strenuissime IESV, quia vis, & sicut vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè strenuos.

Da igitur nobis in tuo seruitio, & in omnibus, quæ propter te agere debemus,

1 STRENVITATEM, id est, internam quandam & iremissam, tuæ charitatis stimulationem, & impulsum, torporem omnem procul pellentem.

2 Da, ALACRITATEM, absque pigritia & desidia.

3 Da, DILIGENTIAM, absque negligentia.

4 Da, VIGILANTIAM, absque dormitione & somnolentia.

5 Da, DEVOTIONEM, absque tardio & acedia.

6 Da, FERVOREM, absque tepore & frigore charitatis.

7 Da, ZELVM ET INDIGNATIONEM SANCTAM, contra vitia & hostes salutis nostræ.

8 Da, SEVERITATEM, in corrigendis vitijs, & persequendis hostibus.

9 Da, BENIGNITATEM, in fouenda natura & persona.

10 Da, DISCRETIONEM, qua sciamus, vbi, quando, qualiter, & quantum seueritate, vel benignitate vtendum, aut durius, vel remissius agendum & loquendum sit.

¶ Pro seueritate, benignitate & discretionem speciale exercitium.

Seuerissime & benignissime IESV, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, discretè seueros & benignos.

Atque in primis, fac nos erga nos seueros, sic vt

1 Peccata nostra, non dissimulemus nec obliuiscamur, sed ante oculos nostros ponamus, & coram te recogitemus.

2 Non palpemus ea, nec excusemus, sed accusemus, & dignè ponderemus, aggravantes circumstantias eorum diligenter considerando.

3 Arguamus & increpemus nostram infidelitatem, ingratitude & iniustitiam.

4 Ad dolorem & veram contritionem pro his nos excitemus, & pro ea habenda & sentienda, laboremus.

5 Proponamus, firmiter ab his præcauere, & eorum occasiones, quantum poterimus, profus abiiciamus & vitemus.

6 Esuriamus peccata nostra dignè punire, zelo iustitiæ & tui honoris.

7 Offeramus pro his, tuam passionem.

8 Confiteamur ea, idoneo sacerdoti, integrè, humiliter & deuotè.

9 Pœnam aliquam congruam & salutarem, pro illis voluntariè assumamus, in vniõne passionis tuæ.

10 Desideremus & obsecremus, hinc à te pro his misericorditer castigari, emendari & purgari.

11 Et propterea omnes aduersitates, uide-
cunque nobis euenientes, tanquam peccato-
rum nostrorum purgationes, cum gaudio
amplectamur, nec ab his liberari quaeramus,
nisi propter te, & secundum te.

12 Sic tamen rationabiliter & discretè, po-
nitentiae exercitia faciamus, ut natura nostra
non nimis grauetur, & debilitetur, vel profe-
ctus spiritualis & pietas interior (quae ad om-
nia ualet) impediatur.

Vt autem erga proximos, simus dis-
cretè seueri & benigni, fac, vt
cum uiderimus proximos no-
stros (maximè eos, qui nobis
commissi, vel affinitate aut fa-
miliaritate coniuncti sunt) pec-
care;

1 Amemus, & dulciter afficiamur erga eo-
rum personam & naturam.

2 Non contemnamus eos, nec desperemus
de eorum emendatione, sed potius reueremur
eos, & sublimiter sentiamus de eis, etsi non
secundum praesentem iustitiam; certè secun-
dum occultam tuam de eis praedestinationem,
eosque nobis in corde nostro praefereamus.

3 Compatiamur eorum fragilitati, mise-
riae, & lapsui, nostram & communem atten-
dentes fragilitatem.

4 Oremus pro eorum iustificatione &
emendatione:

5 Non palpemus, nec excusemus, aut dis-
simulemus sic eorum peccata, vt ea crescere
sinamus, sed mox ut ea coeperint oriri, radici-

rus amputare studeamus, ac propterea mo-
neamus eos fraternè in spiritu lenitatis, aut
per alios, magis idoneos, moneri faciamus,
vt se emendent.

6 Arguamus oportunè & importunè, ex-
cusantes se in peccatis, & pigros ac negli-
gentes excitemus.

7 Increpemus zelo disciplinae; fortiter &
charitatiuè (in omni tamen patientia & do-
ctrina) duriores, superbos, contradicentes, &
inobedientes, qui nobis sunt commissi, ita
tamen, vt terribiliter foris increpatione so-
nante, ferueat intus dilectio.

8 Castigemusque eos discretè & in mise-
ricordia, prout culpae eorum qualitas, & per-
sonae conditio exigit, caueamusque in hac
castigatione, vel remissiores, vel seueriores,
seu crudeliores inueniri. Oleum misericordiae,
uino correptionis semper miscere solliciti.

9 Ante, & post correptionem eorum, be-
nevolentiae gratiam illis exhibeamus, occur-
rendo eis serena facie, benignè eis respoden-
do, hilariter in necessarijs illis succurrendo.

10 Dimittamus ex corde illis offensam,
quae, nobis resistentes, nos offenderunt, nec
minus propterea illos amemus.

11 Sed neque signa ulla amaritudinis, odij
aut displicentiae erga eos ostendamus, quin
potius quasi nihil ab eis ante perperam ad-
missum sit, dissimulemus, & erga eos nos ge-
ramus.

12 Denique sic discretè, modestè & oportu-
nè, tempore, loco, & modo debitis, argua-
mus & corripimus proximos, vt non nimis
eos exasperamus, vel deteriores faciamus.

9) *Pro magnanimitate, fortitudine, & constantia exercitium.*

Magnanimis, fortissime & constantissime **I E S V**, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè magnanimos, fortes & constantes.

Eya igitur, fac nos

1 Generosos, & terrenorum contemptores, quatenus ex consideratione nobilitatis animæ nostræ (quæ nulla re creata potest fieri) indignum reputemus, animam nostram ad appetenda & amplectenda terrena, demittere, nisi quantum propter te, & secundum te, illis ad vsum necessitatis indiget.

2 Fac nos, contra vanum & inordinatum timorem mundi, carnis vel Diaboli aut aduersorum, piè in te **C O N F I D E N T E S**, & sanctè ac religiosè audaces, nullum, præter te, aut nisi propter te, timentes.

3 Fac nos, **M A G N A N I M O S**, sic vt in fide, spe & charitate tuæ bonitatis & omnipotentiae radicari, magno & virili animo, absque vlla pusillanimitate vel diffidentia, aggrediamur & amplectamur quæcunque tibi placita fuerint.

4 Fac nos, **F O R T E S**, ad resistendum tentationibus mundi & diaboli, ad reprimendas & mortificandas carnis concupiscentias & passiones noxias, subdendamque carnem spiritui.

5 Fac nos, **P A T I E N T E S**, sic, vt despectum, penurias & cruces omnes, tui amore, tranquillo sufferamus animo, absque immoderata tristitia.

6 Fac nos, **V I R I L E S E T V I R T V O S O S** ad aggrediendum fortiter, & viriliter proficendum & perficiendum, quæcunque tibi fuerint placita, quantumuis ardua & difficilia fuerint.

7 Fac nos, **C O N S T A N T E S**, sic vt in prosperis & aduersis, æqualem vultum retineamus, omnia æqualiter de paterna tua providentia & benignitate cum gratiarum actione, suscipientes, & omnia ad honorem tuum conuertere satagentes.

8 Fac nos, **S T A B I L E S**, in bonis propositis, & inceptis studijs, ac operibus bonis, sic vt nunquam ex leuitate & inconstantia ea dimittamus, vel mutemus, sed propter te, secundum te, & per te, ea fideliter, simpliciter, confidenter, fortiter & perseveranter contineamus, donec aliud tu ipse consuleris aut disposueris.

9 Fac nos, **P R O F I C I E N T E S**, de die in diem, sic vt à studio & conatu proficiendi in tuo amore & virtutibus, nunquam cessemus, vel tepescamus, sed semper ad anteriora nos extendamus, tui amore, & desiderio perfectius tibi placendi & obsequendi.

10 Denique, fac nos **P E R S E V E R A N T E S**, vt in omnibus, quæ tibi sunt placita, vsque in finem perseueremus.

SEQVITVR EXPLICATIO VIRTVTVM SEPTIMÆ meditationi ascriptarum, quæ sunt, misericordia, veritas, iustitia, gratitudo, liberalitas, magnificentia.

¶ Pro misericordia exercitium.

Misericordissime IESV, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè misericordes,

Fac igitur, vt semper habeamus cor & animum promptum ad misericordiam, & ad charitatiuè, pro tuo amore, impendendum opera misericordiæ, tam corporalia, quàm spiritalia, omnibus proximis, amicis, & inimicis misericordiæ capacibus, & hoc propter te, secundum te, per te, & tecum, iuxta rectæ rationis dictamen, pro cuiusque necessitate & nostra facultate.

Fac igitur, vt affectu misericordiæ & pietatis omnes,

1 Amamus, & dulci affectu prosequamur, tamen absque inordinato amore.

2 Reueremur & honoremus omnes, tanquam tuos filios, ad imaginem tuam creatos, benèque de eis iudicemus & sentiamus.

3 Supportemus benignè defectus eorum, corporales & spirituales, absque amaritudine & indignatione, & quantum poterimus (salua iustitia) illos excusemus.

4 Congratulemur eorum bonis, tanquam proprijs, & ea promoueamus, orando, exhortando, iuuando.

5 Condoleamus & compariamur eorum malis, tanquam nostris, & pro viribus consolemur afflictos.

6 Arguamus & corrigamus eos fraternè, cum charitate, modestia, & prudentia, sicut viderimus eorum saluti expedire.

7 Ignoscamus ex corde offendentibus, nos quouis modo, sicut desideramus à te nobis ignosci.

8 Custodiamus eos à peccato & scandalo, quantum poterimus, sollicitè præcauentes, ne villo nostro dicto, vel facto aliquem scandalizemus, aut peccandi occasione ei præbeamus.

9 Instruamus ignorantibus, & consulamus dubitantibus, propter te, & secundum te, exemplo primum, & deinde verbo, cum licuerit.

10 Affabiliter & amicabiliter, cum omnibus conuersemur, studentes omnes amare, & ab omnibus amari, propter te, & secundum te.

11 Còcordemus, & pacem habeamus cum omnibus, quantum absque tua offensa fieri poterit, & discordantes pacificare studeamus.

12 Oremus deuotè pro omnibus, & offeramus nos tibi ad patiendum pro omnium salute, quicquid tu immiseris, inspiraueris, aut super nos venire permiseris, parati animas nostras pro salute proximorum ponere,

quoties opus fuerit, tui amore & imitatione.

Opera etiam misericordiae corporalia, aut re ipsa & actu, cum poterimus, aut (si non possumus actu) saltem pio affectu, desiderio, oratione & favore omnibus impendamus, orantes te, ut subuenias, sicut vis, scis, & potes omnibus

- 1 Orphanis & viduis.
- 2 Pauperibus, & debitis grauatis.
- 3 Persecutionem patientibus.
- 4 Peregrinis.
- 5 Sicientibus.
- 6 Esurientibus.
- 7 Nudis.
- 8 Aegrotis,
- 9 Captiuis.
- 10 Mortuis & animabus purgandis.

¶ Pro veritate exercitium.

Veracissime IESV, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, veraces

- 1 IN INTELLECTU, ut absque errore & falsitate, quae scire debemus, verè sciamus & intelligamus.
- 2 Fac nos veraces IN CORDE, seu VOLUNTATE, ut nunquam optemus vel proponamus aliquid dicere contra veritatem.
- 3 Fac nos veraces, IN ORE, sic, ut nunquam falsum quid loquamur,
- 4 Nec mentiamur, aliud in ore, quam in corde habentes.

5 Fac nos veraces, IN PROMISSIS, ut nihil promittamus absque voluntate illud exoluedi, & quae iusta promissimus, fideliter reddamus.

6 Fac nos veraces, IN FACTIS ET SIGNIS, ut nihil per hypocrisim, simulationem, vel dolum agamus.

7 Fac nos veraces, IN FIDE ET DOCTRINA, ut quod verum est credamus, confiteamur & doceamus.

8 Fac nos veraces IN VITA ET CONVERSATIONE, ut veraciter, & non apparenter virtutes exerceamus & sectemur.

9 Fac nos veraces IN IUDICIIS, ut veraciter omnia diiudicemus, & à temerarijs & incertis iudicijs abstinemus.

10 Fac nos veraces IN IUSTITIA, ut sine acceptione personarum, unicuique reddamus, quod aequitas postulat.

¶ Pro iustitia exercitium.

Iustissime IESV, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè iustos, erga te primum, sic, ut exhibeamus tibi

- 1 Fidem integram & constantem, in corde & ore.
- 2 Timorem continuum tuae offensae.
- 3 Spem & confidentiam in te.
- 4 Charitatem puram & feruentem.
- 5 Adorationem supremam, & reuerentiam.

- 6 Laudem, & gloriam,
- 7 Congratulationem,
- 8 Intentionem tibi placendi ante opus.
- 9 Obedientiam perfectam in omnibus.
- 10 Gratiarum actionem & oblationem, post quodlibet opus.

Erga nos, vt iusti simus, fac vt

- 1 Frequenter & diligenter examinemus, & discuriamus omnes nostras cogitationes, loquutiones & opera,
- 2 Agnoscamus nostram vilitatem & multiplicem defectuositatem.
- 3 Nosque vilipendamus, & contemni desideremus & gaudeamus, ac sub omnibus nos humiliemus.
- 4 Odio habeamus nostram propriam voluntatem & malitiam.
- 5 Abnegemus eam, per subtractionem delectabilium non necessariorum,
- 6 Castigemus eam, per discretas poenitentias,
- 7 Custodiamus nos à peccato, occasiones peccandi fugiendo,
- 8 Foueamus naturam & carnem nostram, quantum expedit ad hoc, vt tibi seruiamus, necessaria ei non denegando,
- 9 Ea, quæ nostram vocatio, status, vel officium à nobis requirunt, tempore, loco, & modo debitè sequamur, & prohibita fugiamus.

Erga praelatos, vt iusti simus, fac vt

- 1 Amemus eos, propter te.
- 2 Reuereamur & honoremus,

- 3 Supportemus, & tegamus eorum defectus, si quos habent.
- 4 Succurramus eis, si in aliquo nostro auxilio indigeant.
- 5 Oremus specialiter, pro eorum directione in omnibus.
- 6 Zelemur & defendamus eorum honorem & bonam famam, quantum, salua iustitia, poterimus.
- 7 Quæramus ab eis consilium & directionem, humiliter & deuotè.
- 8 Credamus eorum consilio & sententiæ, nostrum proprium sensum sub eorum iudicio captiuantes & submittentem.
- 9 Obediamus eorum iussis & mandatis.
- 10 Patienter feramus, eorum correptiones.

Erga subditos, vt iusti simus, fac vt

- 1 Amemus eos, & in corde nostro reueremur.
- 2 Exemplum bonum, eis præbeamus in omnibus,
- 3 Oremus iugiter, pro illorum salute.
- 4 Instruamus eos, & dirigamus prudenter.
- 5 Exhortemur & excitemus eos, ad perfectiora semper.
- 6 Subueniamus promptè & benignè eorum veris indigentis,
- 7 Custodiamus eos à peccato,
- 8 Corripiamus eos delinquentes.
- 9 Consolemur tentatos & afflictos.
- 10 Animas nostras, si opus sit, pro eorum salute ponamus.

Erga omnes, vt iusti simus, fac vt

Omnibus, etiã inimicis, exhibeamus amorem & beneuolentiam, propter te, & secundum te, consilium boni exempli, & sanæ doctrinæ, auxilium orationis, & piæ subuentionis, & omnia misericordiæ opera, quibus indigerint.

¶ Pro gratitudine exercitium.

Gratissime IESV, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoq; merito & dono, verè gratos erga te, sic vt

1 Recogitemus & attendamus omnia beneficia, nobis, vel cuiunque creaturæ impensa.

2 Ascribamus ea omnia tibi, & de manu tua immediatè recipiamus omnia bona nobis à quocunque facta.

3 Indignos nos agnoscamus omnibus bonis, eaque ex mera & gratuita tua liberalitate nobis impendi credamus & confiteamur.

4 Adoremus te, supremæ patriæ cultu, pro his omnibus, recognoscentes & confitentes, te primum & præcipuum horum omnium autorem & conseruatorem esse.

5 Laudemus te pro his, & te solùm inde laudari desideremus.

6 Amemus te feruentius, ex horum consideratione.

7 Congratulemur tuæ liberalitati, & de

bonis

bonis acceptis eatenus gaudeamus, quatenus hæc cedunt ad tuam gloriam, & nos ad tibi dignè seruiendum confortant: non quatenus nobis sunt vtilia.

8 Operemur in acceptis donis, iuxta tuam voluntatem, & lucrum ac fructum ex illis facere studeamus.

9 Lucrum omne quod fecerimus, tibi ascribamus, & humiliter offeramus, repugnantibus & confitentibus nos semper seruos inutiles, & imperfectum nostrum iugiter arguentes.

10 Offeramus nos totos tibi in omne obsequium, iuxta supremum beneplacitum tuum, optemusque omnes sic tibi gratos esse, & ad hoc eos prouocemus, quantum poterimus.

Erga alios benefactores nostros.

1 Fac etiam nos sic gratos, vt eos reputemus tanquam tuos dispensatores, per quos tu nobis benefacis.

2 Et propter te, illos amemus & honoremus.

3 Agnoscamus & confiteamur, cum gratitudine, beneficia nobis ab illis impensa.

4 Obsequio grato, aut reciproco beneficio (si indigerint & præstare illud poterimus) gratos nos comprobemus.

5 Et quod opere non potuerimus, oratione & bona voluntate id suppleamus.

Pro

¶ Pro liberalitate exercitium.

Liberalissime IESU, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoq; dono & merito verè liberales,

Fac igitur, vt

- 1 Amanter, ex vero tui amore.
- 2 Voluntariè & liberè, absque coactione & necessitate.
- 3 Hilariter, cum gaudio spirituali, & absque tristitia.
- 4 Gratis & liberaliter, absque intuitu & expectatione retributionis & mercedis.
- 5 Integrè & perseveranter, offeramus nos totos, nostraque omnia semper & vbiq; tibi Deo superamandissimo, & omni obsequio, propter te, superdignissimo.
- 6 Ad omnè tuum beneplacitum, & gratum obsequium, in recognitionem tuæ bonitatis & beneficentiæ.
- 7 Offeramus nos ad omnè ignominiam, penuriam & crucem tolerandam ex consideratione peccatorum nostrorum.
- 8 Offeramus nos, ad orandum & impendendū nos totos pro salute & subsidio proximorū, ex consideratione miseriarū illorum.
- 9 Denique fac, vt absq; cupiditate & avaritia, absque tenacitate, & absque prodigalitate, omnium veris indigentijs, maxime spiritualibus, succurramus, amāter, liberaliter & prudēter, propter te, & secundū te, pro nostra facultate & rationis vero dictamine,

Pro

¶ Pro magnificentia exercitium.

Magnificentissime IESU, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè magnificos, sic vt.

- 1 Magna & constanti fide, in te credamus.
- 2 Magna de te speremus, & magnificè in te confidamus.
- 3 Continuè, ardentè, & summè te desideremus.
- 4 Amemus te magnifico & præcipuo amore.
- 5 Obediamus tibi, & tuis propter te heroicè, in rebus etiam difficillimis.
- 6 Magna pro tui amore dimittamus, omnibus propter te renunciantes.
- 7 Magna propter te operemur, non languentes circa præcepta communia: sed ad sublimia virtutum & consiliorum exercitia nos extendentes.
- 8 Magna pro te pati desideremus, & paratissimi tolerare.
- 9 Magnificemus & superexaltamus te, semper & præ omnibus.
- 10 Magnificè tandem fruamur tua diuinitate, & in tua vnione quiescamus.

ANNO

ANNOTATIO.

Nota, hic magnificenciam non ita proprie sumi, ut à scholasticis, sed communibus, sic ut complectatur omnia, quæ ex animi magnitudine magna & sublimia sunt.

SEQVITVR EXPLICA-

tio virtutum octauæ meditationi ascriptarum, quæ sunt, temperantia, continentia sensuum, cordis munditia, & contemplatio.

¶ Pro temperantia, & continentia sensuum, exercitium.

Temperantiæ & continentiam amator, pijsime IESV, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono verè sensuum continentem, sic ut

Nihil, nisi propter te, & secundum te, desideremus, consentiamus, vel delectemur, audire, videre, vel legere, olfacere, gustare, loqui, vel tangere, apprehendere, imaginari, æstimare,

memo

memoria retinere, vel recolere, agere, pati & relinquere: sed ab omnibus alijs, quæ non propter te, neque secundum te, sensibus nostris occurrerint, sensus nostros interiores & exteriores, omniaque membra nostra contineamus & abstrahamus, omniaque naturæ & sensualitatis solatia, non necessaria, neque tibi placita, abiiciamus & fugiamus, & nostros sensus tecum discretè coaffigamus, sicut inspiraueris, aut volueris, vel permiseris.

¶ Pro cordis munditia exercitium.

Munditiæ cordis amator & largitor pijsime IESV corde mundissime, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito ac dono verè mundicordes, quod ut assequamur,

1 Purga & præserua memoriã nostram, à vanis & vitiosis recordationibus & imaginibus.

2 Ab obliuione salutarium.

3 Ab instabilitate & multiplicitate.

Purga & præserua intellectum nostrum,

4 Ab ignorantia vitiosa, rerum salutarium.

5 Ab errore, & falsitate.

6 A suspi

- 6 A suspicionibus, & iudicij sinistris & temerarijs.

7 A perplexitate, & scrupulositate.

8 A curiosa, & altiori perſcrutatione rerum diuinarum.

9 A ſuperflua, & vana rerum inutilium & noxiarum conſideratione.

Purifica & præſerua affectum, ab inordinatis paſſionibus.

1 Amoris.

2 Deſiderij.

3 Deſperationis.

4 Spei.

5 Gaudij.

6 Odij.

7 Horroris.

8 Metus.

9 Audaciæ.

10 Triftitiæ.

11 Et Iræ.

Et da vt ea tantum quæ tu vis, & ſicut vis.

1 Recolamus & recogitemus, vtiliter & ſtabiliter.

2 Diſcernamus, prudenter.

3 Intelligamus, veraciter & clarè.

Quæcunque autem tibi placita eſſe cognouerimus,

4 Ea verè bona iudicemus, & prædicemus.

5 Amemus, acceptemus & deſideremus.

6 Deſperantes de nobis, de te illa ſperemus.

7 Magnanimiter & fortiter illa proſequamur, & quæſtamus.

8 Gaudeamus in te, poſtquam ea conſequuti fuerimus.

9 Gratiæque tibi pro his agamus, & vtamur illis, iuxta tuum beneplacitum.

10 Ad anteriora obſequia, nos ſemper extendamus.

Ea verò, quæ tibi diſplicere intellexerimus.

1 Verè mala iudicemus, & prædicemus.

2 Odio habeamus, & horreamus.

3 Metuamus, & præcaueamus ſolicitè.

4 Audacter & fortiter ea proſequamur & fugiamus.

5 Doleamus de his, ſi euenerint.

6 Irascamur, & vindictam de his ſumi deſideremus.

7 Offeramus tuam paſſionem, pro eorum ſatisfactione.

8 Reſignemus nos ad omnem penam pro illis ſubeundam, quacunque immiferis, aut permiferis.

9 Penam aliquam diſcretam, voluntariè pro illis aſſumamus.

10 Renouemusque pro poſitum contra illa.

¶ Pro ſpiritus elevatione & contemplatione exercitium.

Contemplatiuorum altissime & eleuatissime I E S V Domine: quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione: tuoque merito & dono, verè contemplatiuos, & spiritu eleuatos: quod vt fiat,

1 Memoriam nostram purifica, & nuda ab omni creata imagine.

2 Reple tua diuinitate, vt nihil aliud præter te cogitet.

3 Stabili, in tua præsentia, sic vt

4 Stabiliter teipsum, per teipsum recolamus, & præsentem nobis sentiamus.

5 Te adoremus, & summè reueramur.

6 Teque securè possideamus.

7 Intellectum nostrum purga ab obscuritate, & creaturarum actuali intelligentia.

8 Eleua & conforta, tuo glorioso lumine.

9 Reple & clarifica, tua diuina veritate absque specie intermedia: vt sic teipsum, per teipsum

10 Clarè, & facie ad faciem videamus.

11 Te laudemus, glorificemus, & superexaltemus.

12 Teque admirantes, in te deficiamus, & intelligendo, sine intellectu efficiamur.

Volun

Voluntatem denique nostram totam, tua diuinâ charitate & bonitate purgans & perficiens.

1 Affice nos affectu tui amoris castissimo.

2 Succende nos, tui desiderio feruentissimo.

3 Reple nos, tuo infinito gaudio.

4 Saria, tua fruitione beatifica.

5 Pota, torrente voluptatis tuæ.

6 Inebria ab vbertate domus tuæ.

7 Absorbe, in tuæ diuinitatis abyssum: sic vt à nostra operatione naturali deficientes, tuam duntaxat inactionem patiamur.

8 Transforma, in vnâ tecum voluntatem, sicut ferrum candens, in ignem transformatur.

9 Vni nos tibi, sine medio inseparabiliter.

10 Queta & beatifica, vt in tua pace dormiamus & quiescamus, sicque tuum gaudium in nobis habere, & præclarissimum opus tuum in nobis operari possis. Ad tuam gloriam sempiternam, & omnium salutem.

SEQVI

SEQVITVR EXPLICA-

tio virtutum nonæ meditationi
ascriparum, quæ sunt, prudentia,
sapientia, eloquentia, simplicitas,
puritas, pax & pacificatio.

¶ Pro prudentia exercitium.

Prudentissime I E S V, quia vis, &
sicut potes, scis & vis, fac nos tui
amore & imitatione, tuoque
merito & dono, verè prudentes:

Sic, vt prudenter

Intentionem nostram, ante
opus dirigamus, & illud in-
choemus propter te, & secu-
dum te, ad placendum tibi, &
gratum obsequium tibi præ-
standum.

1 Inquiramus in dubijs tuam volunta-
tem, primò per deuotam obsecrationem:
deinde per internam & maturam tecum de-
liberationem.

3 Eligamus prudenter, quòd tibi confor-
mius, & nostræ voluntati magis contrarium
fuerit.

4 Consulamus in grauioribus, humiliter
& deuotè patres, aut prudentiores.

5 Credamus & acquiescamus dociliter
eorum consilijs.

6 Debita nostri status & officij, prudenter
aduertamus, rectè disceramus, eaque modo,
tempore; & loco; debitis; perficiamus, me-
dium virtutis in omnibus seruando.

7 Provideamus futuris, absque sollicitudi-
ne inquieta de crastino.

8 Discretionem spirituum à te recipiamus,
per quã laqueos diaboli, & naturæ quæsitio-
nes, errores & excelsus cognoscamus & vitemus.

9 Prudenter intelligamus præterita, sapia-
mus præsentia vtiliter; & nouissima prouideamus salubriter.

¶ Pro sapientia exercitium.

Sapientissime I E S V, quia vis, & si-
cut potes, scis & vis, fac nos tui
amore & imitatione, tuoque do-
no & merito verè sapientes, sic
vt cum sapore & gustu, singulis
rebus contententi, singula sapia-
mus & intelligamus.

Fac igitur vt sapiamus

1 Tuam diuinam maiestatem & præsen-
tiam, cum reuerentia.

2 Tuam æquitatem & sanctitatem, cum
timore.

3 Tuam sapientiam & gloriam, cum lau-
de & admiratione.

4 Tuam bonitatem, cum amore & gau-
dio.

5 Tuam charitatem & beneficentiam,
cum grato obsequio.

6 Nostram vilitatem & nihililitatem, cum

humilitate cordis & nostri contempnū.

7 Nostram ingratitude & multiplicem erga te offensam, cum odio, contritione & poenitentia.

8 Gehennam & poenam promeritam, cum tremore & fuga.

9 Mundi huius vanitatem & gloriam ac pompam, cum contemptu & abrenūciatione.

10 Gloriam aeternam, cum spe & ardenti desiderio.

11 Tuam, & proximorum passionem & miseriam multiplicem, cum compassione & misericordia.

12 Tuam, & proximorum prosperitatem & gloriam, cum congratulatione & gratiarum actione.

Et præserua nos ab omni insipientia & insensibilitate, à scientia, sine charitate & affectu, quæ inflare potius solet, quàm prodesse, à stultitia, ne scilicet, quod bonum nouimus, contemnamus, vel malum cognitum, sequamur. Nec mala, bonis, vel parua, magnis præferamus. Præserua nos etiam ab omni malitia, seu mali affectu, (quem vincere debet sapientia.)

¶ Pro eloquentia Christiana.

Eloquentissime I E S V, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque dono & merito, verè & christianè eloquentes,

Sic, vt loquamur semper

1 Mature, absque præcipatione & inconsideratione.

2 Modestè ac humiliter, absque clamore & vanitate.

3 Breuiter, absque superfluitate, & effusione nimia.

4 Amanter & ardentè, ex ignito charitatis affectu, sic, vt loquendo alios inflammare possimus, ad tui amorem & odium peccati.

5 Prudenter & discretè, pro qualitate loci, temporis, personarum & cæterarum circumstantiarum.

6 Zelanter & constanter, cum zelo & intentione tui honoris, & salutis proximorum, fortiter & constanter ea, quæ ad hoc spectant, profitentes & enunciantes.

7 Affabiliter & honestè, cum serenitate vultus, & honesta ac decenti membrorum compositione.

8 Copiosè, ad exhortandum & excitandum singulos ad ea, quæ sunt tibi placita.

9 Moderatè, ad corripiendum delinquentes, cum modestia, sic, vt non nimis exasperentur.

10 Efficaciter, ad persuadendum alijs, quod salubrè & acceptum tibi fuerit, cum virtute multa.

Atque vtinam non nos loquamur, sed spiritus tuus in nobis loquatur, & faciat omnes sermones nostros, in gratia sic sale conditos discretionis, vt gratiam & ædificationem præstent audientibus, detque nobis os & sapientiam, cui non possint resistere aduersarij nostri, ad tuam gloriam & omnium salutem.

¶ Pro simplicitate exercitium.

Simplicissime I E S V, qui cum simplicibus graderis, & conuersari delectaris, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono verè simplices.

1 In amore, vt te solum in omnibus, & omnia in te, simpliciter, sine multiplicitate amemus.

2 Fac nos simplices in intentione, qua te solum, tuique honorem & beneplacitum in omnibus intendamus, queramus, & pro sine præcipuo, & tota mercede omnium laborum nostrorum, expectemus.

3 Fac nos simplices in operatione, multipliciter distrahentem inter operandum fugientes, & tibi, propter quem operamur, per simplicem intentionem, & introuersionem magis intendentes secundum spiritum, quam externæ rei, quam operamur, sic & anima, seu inferiori ratione opus externum dirigente, spiritus superior te sibi præsentem sentiat; tibi que intendat, & ex te aduertat; quid, quando & quomodo agendum, vel cessandum sit.

4 Fac nos simplices in loquutione, absque affectata curiositate & eloquentia mundana, ac sine dolo & duplicitate loquentes simpliciter & veraciter.

5 Fac nos simplices in iudicijs, oculo simplici omnia aspicientes, & in meliorem par-

tem, quantum (salua veritate) possumus, interpretantes.

6 Fac nos simplices in omnibus occurrentibus, tam aduersis quam prosperis, omnia simpliciter & immediatè de paterna tua providentia, & benigna dispositione, cum gaudio suscipientes & recipientes.

7 Omniaque ad tuam tuam laudem & gloriam referentes.

8 Et ex omnibus fractum aliquem elicere & percipere satagentes.

9 Fac nos simplices, in omni vita & conuersatione nostra, simpliciter, & sine duplicitate & sine simulatione ambulantes & viuentes.

10 Fac nos simplices, in meditatione & contemplatione, sic vt clausi & introuersi sensibus & viribus intra nos, in tua præsentia maneamus, simplici que & nuda cogitatione, amore & desiderio, vni tibi simplici Deo adheramus & vacemus, donec in tuam transformemur simplicitatem & vnionem beatificam.

¶ Pro puritate & pudicitate, exercitium.

Purissime & pudicissime I E S V, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè puros & pudicos, sic vt

1 Sollicitè semper vitemus & abiiciamus,

quicquid puritatem mentis, vel corporis castitatem maculare vel impedire solet.

2 Purè & castè amemus te, non propter tua dona, aut præmia repromissa principaliter te diligentes, sed propter te, videlicet, quia superoptimus es, & omni amore & obsequio superdignissimus, & quia sic vis purè amari.

3 Purè amemus nos, propter te & secundum te.

4 Purè etiam amemus omnes proximos in te, propter te & secundum te, omni impuro amore profusus pulso & fugato.

5 Purè creaturas omnes amemus, in te, & propter te, illis tantum vententes ad honorem tuum, & iuxta supremum beneplacitum tuum.

6 Purè omnia agamus, dimittamus & patiamur propter te, & ex amore sincero, quia vis, & gratum habes hæc nos agere, dimittere vel pati.

7 Purè virtutes ipsas quæramus, propter te, quia vis & sicut vis ut illas quæramus, petamus & à te recipiamus.

8 Purè virtutum exercitia operemur, absque vlla admixtione vitij cuiuscunque, & absque vlla proprietate.

9 Purè quoque ipsam tuam gloriam & beatitudinem quæramus, & expectemus, propter te, quia scilicet vis & sicut vis ut illam petamus & consequamur ad tuam gloriam.

10 Denique sic nunc puro & mundo corde castoque corpore tibi seruiamus, vacemus & adhæreamus iugiter, ut cum puris & castis

tuis

tuis virginibus, & omnibus beatis angelis & sanctis, tibi tandem agno immaculato & purissimo, per incorruptionem proximi sumus, teque sequamur quocunque ieris, ad tuam gloriam sempiternam.

¶ Pro pace interna exercitium.

Pacatissime IESU, cui in pace factus est locus, quia vis, & sicut potes, scis & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoque merito & dono, verè pacatos, quietos & tibi vnitos, sic ut

1 Charitatis glutino, tibi semper vniti adhæreamus.

2 Pacem in te, in omni euentu, & in omni etiam pressura & tribulatione, habeamus, per securam in te confidentiam, & plenam resignationem.

3 Mature & modestè, absque immoderato impetu, omnia perficiamus.

4 Tranquillè & liberè, absque anxietate & inquietudine nimia, cum spiritus libertate omnia operemur.

5 Solitudinem omnem, quæ perturbare nos possit, & liberam in te introuersionem impedire, abiiciamus, & in te proiciamus, cui cura est de nobis plusquam paterna.

6 Discursus multos, variâque consilia & lectiones, ac studia multiplicia, non amemus nec sectemur.

7 Sed tibi potius, per introuersionem &

orationem continuam, intendere & vacare
simus solliciti, quandiu obedientia, vel chari-
tas, aut propria necessitas non requirunt aliud
à nobis fieri.

8 Studeamus semper sollicitè, quid intus
nobis loquaris, & quid à nobis exigas, quic-
quid sit tibi acceptius, in omni loco & tem-
pore.

9 Vniamus & conformemus voluntatem
nostram tuæ diuinæ voluntati, tam in aduer-
sis, quàm in prosperis, sic vt nihil profus veli-
mus aut nolimus, quàm quod tu vis nos velle
aut nolle.

10 Sicque in tua pace, quæ sensum om-
nem exuperat, in idipsum incommutabile &
æternum bonum, quod tu ipse es, dormiamus
nunc, & in æterna beatitudine requiescamus
ad tuam gloriam sempiternam.

¶ Pro pacificatione exercitium.

Pacificè I E S V, quia vis, & sicut po-
tes, scis & vis, fac nos tui amore
& imitatione, tuoque merito &
dono, verè esse pacificos. Tecum
in primis,

Quod vt fiat, da vt

1 Peccata omnia (quæ sola, nos à te diui-
dunt), & pacem nostram tecum interrup-
punt) profus abiiciamus.

2 Per veram & amorosam contritionem
de commissis.

3 Per integram & puram de illis confes-
sionem.

4 Per dignam & congruam satisfactio-
nem tuæ passioni vnitam.

5 Per occasionum peccandi subtractio-
nem & fugam, sollicitamque cautelam, ne in
futurum peccemus.

6 Per fidelem, simplicem & integrâ obe-
dientiam in omnibus, quæ à nobis, per te-
ipsum, vel per tuos vicarios superiores no-
stros, exigas & requiris.

Et vt nobiscū pacifici simus, fac vt

7 Corpus nostrum & membra omnia, co-
gamus seruire spiritui & iustitiæ, ad iustitiam
& tuam gloriam.

8 Appetitū inferiorē, rationi subiiciamus.

9 Rationem & intellectum, in obsequium
fidei & simplicis obedientiæ, captiuemus &
submittamus.

10 Voluntatem nostram, tuæ, & tuorum
vicariorum voluntati omnino subdamus &
conformemus.

11 Corde, lingua & opere concordemus,
quod credimus, & prædicamus agendum
vel fugiendum, opere ipso agentes vel fu-
gentes.

Vt autem cum proximis pacifici
simus, fac vt

1 Nunquam cum aliquo, temerè conten-
damus, aut nostram sententiam, contentiosè
& pertinaciter defendamus.

2 Sed pacificè, quid sentiamus, eloquen-
tes, alios sinamus credere quod voluerint.

3 Cedamus aliorū sententiæ potius, quàm
contentioni deseruiamus, vbi, salua veritate
& iustitia, id poterimus.

4 Cauemus sollicitè ne aliquem offendamus, vel scandalizemus vilo nostro verbo, signo vel facto.

5 Si aliquem putemus offensum, vel scandalizatum ex aliquo nostro dicto, signo vel facto, etiam si non intenderimus illum offendere, vel sufficietem fortasse causam se scandalizandi, ei non dederimus, eum tamè proueniamus, & prima opportunitate quaesita & inuenta, conemur ei satisfacere, eumq; placare, nisi fortè ex malitia & pertinacia, se de bono opere scandalizaret. Tale enim scandalum est contemnendum, tuo exemplo, qui de ludæis se scandalizantibus ex doctrina tua, dixisti: Sinite eos, cæci sunt, & duces cæcorum: scandalum autem pusillorum, fac vt vitemus, & si qui infirmi, de nostro bono opere scandalizati fuerint, per nos modeste admonentur & informantur de bonitate & utilitate nostri operis, qui si perseverauerint scandalizari, tunc sunt relinquendi.

6 Si autem aliquem verè læserimus, & iniuste offenderimus aut cõtristauerimus, verbo, signo vel facto, da vt statim, prima oportunitate quaesita & inuenta, humiliter, & non fictè, neque lingua tantum, sed corde, veniam ab eo petamus, & prout æquitas postulauerit, ei satisfaciamus, eumque placare, & nos cum eo reconciliare studeamus.

ANNOTATIO.

Hic tamen aduertendum est, quod si prelatius aliquis, zelo, iustitia subditum delinquentem corrigens, excesserit in verbo, duriori aut si ueriori correptione, non tenetur ueniã à subdito postulare, sed coram Deo culpã suã agno-

scere,

scere & punire; & se postea magis affabile, & benignum erga subditum, què læsi, exhibere.

7 Eis vero, qui quouis modo nos offenderint, statim ex corde ignoscamus, & omnem eorum offensam contra nos sic illis dimittamus, vt in corde nullam retineamus erga eos displicentiam, amaritudinẽ, indignationem, iram vel odium, sicut à te volumus & petimus nobis ignosci.

8 Nullumque prorsus signũ rancoris, odij vel indignationis eis ostendamus, sed eos propter te, & secundum te amemus, tanquam tuæ erga nos paternæ castigationis ministros, & pro eis specialiter te exoremus.

9 Et quodcũque beneficiũ illis pro sua salute præstare posse nos putauerimus, quaesita & inuenta occasione, illis præstemus & exhibeamus.

10 Si autè probabiliter putauerimus, quod eos præueniendo, & per nos visitando & alloquendo lucrari eos possumus, & ad suæ culpæ cognitionem, & emendationem adducere, aut certè auferre de corde eorum, affectum malum, quem erga nos conceperunt, nõ differamus eos visitare, præuenire & alloqui dulciter & amice.

11 Aut si per aliquem aliũ illis familiarem, vel amicũ, hoc melius fieri putauerimus, per illum id fieri rogemus & procuremus.

12 Quod si nec sic placari, & à malo erga nos affectu retrahi voluerint, nos tamè, quantum in nobis est, sincera charitate eos propter te amantes, & tuæ paternæ prouidentia, & benignitati eorum curam committentes, pacem cum illis internam & externam ser-

nemus, vt cum his etiam, qui oderunt pacem, pacifici esse possimus.

Fac etiam pacifice IESV, vt non solum cum proximis, sed etiam inter proximos pacifici esse studeamus, sic vt

1 Oremus instanter pro discordantium pace.

2 Exhortemur, aut per magis idoneos exhortari eueamus ad pacem & concordiam, eos, qui inter se discordant.

3 Alloquamur figillatim eos, bonum affectum alterius erga alterum, singulis eorum renunciantes, & alterum alteri excusantes, ac omni modo nobis possibili, ad pacem & concordiam eos renouare, satagentes.

4 Sufurriones autem & detractores, ac discordiam seminantes, vel fouentes, omni studio persequamur & impediamus.

Et vt inter te Deus bone, & peccatores homines pacem faciamus, da vt

5 Oremus te deuote & instanter, pro peccatorum omnium conuersione, poenitentia, iustificatione, & reconciliatione tecum.

6 Exhortemur & excitemus eos ad conuersionem & poenitentiam agendam, exemplo, verbo & omni modo nobis possibili, & quod per nos facere non possumus, per alios fieri procuremus & gaudeamus.

7 Offeramus tibi pro eorum conuersione & satisfactione, tuar vitæ & passionis, sancto-

rúmque

rúmque tuorum merita, maximè in sacratissimo missæ sacrificio.

8 Offeramus etiam pro eis, nostros pios labores, & exercitationes, tuis vnitas & immerfas.

9 Et quæcunque nobis occurrerint aduersa, in vnione tuar passionis, dulciter ea pro peccatorum reconciliatione toleremus, & offeramus tibi simul cum tuis & sanctorum tuorum passionibus.

10 Sicq; in tempore iracundiæ, efficiamur inter te & peccatores reconciliatio, ad tuam sempiternam gloriam, & iuxta tuum beneplacitum & desiderium, quo salutem animarum tantopere concupiscis.

SEQUITVR EXPLICATIO

virtutum decimæ & vltimæ meditationi ascriptarum, quæ sunt, Tolerantia passionum propter iustitiam, innocentia, securitas, finalis perseuerantia.

¶ Pro tolerantia afflictionum propter iustitiam exercitium.

Afflictissime IESV, quia vis, & sicut potes, scis, & vis, fac nos tui amore & imitatione, tuoq; merito & dono, persecutione pati propter iustitiam, da igitur & fac, vt

I Creda

I Redamus & sentiamus accep-
tissimum tibi esse, & nobis
vtilissimum, vt aliquid propter
iustitiam patiamur.

2 Ac propterea, hoc tui amore & imita-
tione desideremus feruenter, & petamus in-
stanter.

3 Diffidentes tamen prorsus de nobis, ob-
secremus te iugiter & confidenter, vt non si-
nas nos tentari supra id quod possumus, sed
facias cū tēratione prouentū, vt possimus sus-
tinerere quicquid super nos venire permiseris.

4 Patiamur ergo propter iustitiam fidei,
constanter coram infidelibus & hæreticis fi-
dem nostrā verbo & opere profitentes, quan-
tumcunque nos affligerint.

5 Patiamur propter vitæ Christianæ iusti-
tiam, præcepta tua & virtutum tibi placita-
rum exercitium, nostræq; professionis, & of-
ficij vota & debita constanter & fortiter im-
plentes, & nulla propter hoc aduersa formi-
dantes.

6 Patiamur propter iuris æquitatē, ad hoc
laborantes, & propter hoc pœnam omnē &
laborem hilariter sustinentes, vt unicuique
quod æquum & iustum est, tribuatur.

7 Videlicet, vt tibi & tuis vicarijs, in di-
gnitate per te, & pro te constitutis, debita re-
uerentia & obedientia deferatur.

8 Subditis verò à suis prælatis subuentio,
custodia, & disciplina exhibeat.

9 Æqualibus, & proximis omnibus, ab
æqualibus & alijs proximis amor, & miseri-
cordiæ corporalis & spiritualis opera, propter
te, & secundum te præstentur.

10 Propter hæc, da vt patiamur à nobis
voluntarios labores & pœnitentias, per nos
discretè assumendas, cum tuo vel patris spi-
ritualis consilio, idq; hilariter & voluntariè.

11 A te patiamur, quascunque immiseris,
infirmitates, amicorum mortes, damna re-
rum aut alia aduersa, quæ per te ipsum, aut
occultam causam super nos, vel nostros veni-
re volueris, & hoc, cum gratiarum actione,
& gaudio.

12 A quibuslibet proximis vel inimicis,
quascunque permiseris tribulationes, iniurias
& cruces, cum patientia, mansuetudine, &
benignitate toleremus.

Da etiam benignissime. IESU, & fac,
vt aduersa omnia, vñdecumque
occurrerint, in vnione tuarum
passionum patiamur, cum

1 Iugi laude, & gratiarum actione, lau-
dantes semper tuam paternam prouidentiam
& benignitatem, qua omnia aduersa ordinas
in salutem diligentium te.

2 Et gratias agentes, pro tuæ huius pa-
ternæ voluntatis impletionē, & pro om-
ni bono & fructu multiplici, propter quem
aduersa nobis immittis, aut permittis eue-
nire.

3 Patiamur aduersa, cum humilitate &
obsecratione, humiliter agnoscetes, nos
maiora pro peccatis nostris meruisse, & no-
stris viribus vel industria non posse ista dignè
sufferre.

4 Ac propterea obsecrantes te, vt peccata nostra plenè per tuam passionem deleas ac remittas, & gratiam & virtutem nobis dones, qua aduersa ista vsque in finem dignè possimus sufferre.

5 Patiamur omnia, cum confidentia & resignatione, cõfidentes quòd tu peccata nobis dimittis, & gratiã ad sustinenda aduersa conferes, eademq; in bonum nostrum cõuerteres.

6 Atque propterea nos fiducialiter, plenè & integrè tibi resignantes, & omnem sollicitudinem nostram in te proiicientes, parati recipere & ferre, quicquid volueris aut permiseris.

7 Patiamur omnia, cum charitate & gaudio, hoc est, cum chara, pretiosa & amotosa nostræ voluntatis cum tua voluntate vnione, concordia, & conformacione.

8 Et cum spiritali gaudio, inde resultantem, & ex eo etiam quod tua voluntas circa nos impletur.

9 Patiamur omnia, cum pace & patientia, hoc est, cum interna mentis tranquillitate & quiete, ex vera & integra cum tua voluntate concordia procedente.

10 Et absque inordinata tristitia, impatientia, & deiectione nimia.

1 Patiamur omnia, cum lóganimitate forti, & mansuetudine suauis, non deficientes in tribulationibus per diffidentiam aut impatientiam, propter diuturnitatem tribulationum, & dilationem consolacionis, sed perseveranter in te confidentes, & te longanimiter expectantes, viriliterque agentes & te sustinentes.

2 Atque per suauem mansuetudinem expellentes omnem iram, amaritudinem, indignationem, murmur & malevolentiam erga eos, quos putamus esse causas nostræ afflictionis.

3 Patiamur aduersa, cum bonitate & benignitate, retinentes bonam voluntatè & desiderium benefaciendi, his qui nos persequuntur & affligunt.

4 Et ex benignitate atque beneficentia, exhibentes illis beneficium, quando indiget, & occasio sese offert.

5 Patiamur omnia, cum fide, credendo & confidendo, quod nos non deseret vsquequaque.

6 Et cum fidelitate, qua fidenter tibi adhareamus, proposita & exercitia sancta, tempore tribulationis non deserentes, nec ad externas consolaciones immoderatè nos sic conuertentes, vt à te infideliter recedamus.

7 Patiamur etiam, cum modestia, sic vt numquam de nobis presumamus: nec aliquid vltra gratiam & virtutem, à te nobis concessam, attendemus, nec superbiamus, aut vanè gloriemur de nostra patientia.

8 Patiamur omnia, cum continentia, quã sensus nostros, & vires omnes animæ & corporis, à noxijs, & vanis, & superfluis oblectationibus viriliter & cum laborioso studio abstrahamus & contineamus.

9 Et cum castitate, hoc est, cum tranquilla mentis & corporis puritate, & cordis munditia.

10 Patiamur omnia, cum innocentia, sic vt in nullo peccati affectu cuius verè nos

non poeniteat) maneamus: nullasque iustas occasiones affligendi nos, demus his qui nos persequantur, in nullo eos lædentes vel pro-uocantes, nec etiam patiamur, vt fures & homines, propter crimina per nos perpetrata, (quamquam & propter hæc, libenter poenam sustinere, laudabile sit) sed propterea quod iustitiam sectamur & defendimus.

1 Patiamur etiam, cum securitate, non timentes eos, qui corpus possunt occidere, vel bona diripere: sed te solum, qui potes animam & corpus in gehennam mittere, & qui dignissimus es, quem nos, vel in minimo offendere, sollicitè semper timeamus & præcaueamus, propter tuam infinitam bonitatem, perfectionem & benignitatem. Timorem ergo persequentium nos, vel aliorum quorumcunque, nos habeamus, sed te solum offendere timeamus, & in cordibus nostris te sanctificemus: atque in tua protectione, & paternæ voluntatis tuæ dispositione & prouidentia, securè confidamus.

2 Patiamur omnia, cum prudentia cordis, qua recta intentione, propter te, & secundùm te, omnia patiamur.

3 Et per quam, inter patiendum, prudenter & honestè nos geramus.

4 Et remedia congrua, tibi placita, assumamus, tantùm propter te, secundùm te, per te, & tecum.

5 Nec decipiamur insidijs & falsis suasionibus hostium, vel aliorum.

6 Patiamur etiam, cum sapientia oris, siue des nobis inter patiendum os & sapientiã, quando opus fuerit, cui non possint resistere

aduer

aduersarij nostri, sicut promissisti tuis Apostolis, quando ad patiendum eos mittebas, inter lupos.

7 Patiamur omnia, cum simplicitate columbina, absque malignitate, duplicitate, dolo, & absque voluntate aut intentione quemquam fallendi, vel cuiquam poecendi.

8 Denique patiamur, cum finali perseuerantia, scilicet vsque in finem tribulationis, & præsentis vitæ: quandiu tibi placuerit aduersis nos exercere, purgare & probare, nullam ab huiusmodi tribulationibus querendo liberationem, nisi quando & sicut te velle putauerimus. Sic ergò cum his fructibus Spiritus sancti, aduersa omnia patiamur: vt per singula momenta possimus illum fructum percipere, ad quem illa ab æterno præordinasti, & quem tuis passionibus nobis promeruisti, ad tuam gloriam, & omnium salutem, Amen, I E S V Benignissime, quia vis, & sicut potes, scis & vis.

P R Æ F A

P R A E F A T I O

IN TR A C T A T V M D E
Contemplatione, ex V. patre
Dionysio Cartusiano
collectum.

Quia tertius iste Tractatus
exercitiorum spiritualium
pertinet ad puram contem-
plationem, & superalissima
Trinitatis adorationem & glorificatio-
nem: ideo utile duximus præmittere ei
quendam alium tractatum, ex libello
De Cõtemplatione V. patris nostri
Dionysij Cartusiani, per nos collectũ
& compilatum, seruatũ eiusdem aucto-
ris verbis & sententijs, sed ordine &
modo, nostro proposito accommodatis.
Quem per 14. Capitula distinximus: in
quibus hæc continentur & declarantur.

Capitula sequentis Tractatus.

- 1 Quid sit vita contemplatiua &
vera contemplatio. 575
2 Qui ad contemplationem sint a-
ptiores. 577

3. Quod contemplationis duplex sit
modus, alius rationalis & vsitatus, alius
supernaturalis & mysticus. 578
4. Quæ sint obseruanda & exercen-
da, priusquam aliquis regulariter ido-
neus sit eleuari ad supernaturalem con-
templationem & Dei vnionem. 581
5. Quibus modis & exercitijs, ad
hæc mysticam contemplationem propin-
quius prepararetur is, qui prædicta obser-
uauerit. 584
6. Quod in superbeatissima Trinita-
tis contemplatione consistat summa de-
uotio, præcipuum meritum, & maximus
profectus. 589
7. Cum quanta humilitate, reueren-
tia & simplici fide sit contemplanda su-
peralissima Trinitas. 593
8. Contemplatio Dei secundum quod
vnius est, & secundum ea quæ tribus per-
sonis equaliter conueniunt. 595
9. Contemplatio emanationum ad in-
tra quæ in super sanctissima Trinitate in-
ueniuntur, quæ nimirum, Pater generat
Filium, & quæ Pater ac Filius simul spi-
rant & producunt Spiritum sanctum.
598
10. Alia eiusdem rei contemplatio,

*sumpta ex cōsideratione infinitæ Dei bo-
nitatis, dilectionis & perfectionis. 604*

*11 Contemplatio infinita complacen-
tia & delitiositatis, quam qualibet super-
sanctissima Trinitatis persona iugiter ha-
bet & fruiuinè possidet in perfecta utrius-
que alterius intuitione & amore. 609*

*12 Contemplatio quorundam secre-
tiorum mysteriorum superatissima Tri-
nitatis. 613*

*13 De diuersitate nominum Deo cō-
uenientium. 618*

*14 De mentis humana, & virium seu
potentiarum eius quibusdam nominibus
& proprietatibus. 621*

TRACTATUS

DE CONTEMPLATIONE
in generali, & specialiter
de supersanctissimæ
Trinitatis consi-
deratione.

Ex V.P. Dionysij Cartusiani scriptis
collectus.

*Quid sit vita Contemplatiua, & qua
vera Contemplatio.*

CAPITVLVM I.

Ita Contemplatiua ea proprie
dicitur & est, cuius finis non est
opus externum, sed ipsa verita-
tis cognitio & cōtemplatio sin-
cera, affectuosa & charitate formata, quæ nõ
refertur ad aliud, sed est rationalis creaturæ
finis & beatitudo, cuius actus, ad intellectum
speculatiuum pertinet, sed eius complemen-
tum & forma perficitur in voluntate, per
charitatē, sicut æterna beatitudo quam ex-
pectamus, est formaliter visio Dei clara:

completiuè autem, est eius fructio beatifica. Vita autem actiua dicitur, cuius finis immediatus ac proprius, est opus seu actio exterior, & hæc pertinet ad intellectum practicum.

Contemplatio quid sit.
 Contemplatio etiam proprie sumpta, est diuinitatis, & eorum quæ ad eadem referuntur, affectuosa, prompta atque sincera cognitio & consideratio. Igitur contemplatio primò & maximè concernit ipsam diuinitatem, cuius cognitio debet esse finis omnium scientiarum & noticiarum, iuxta illud, nosse te, consummata est sapientia. Nihilominus ad contemplationem etiam spectat, consideratio creaturarum per habitudinem & respectum ad Deum, secundum quod ab ipso profliunt originaliter: gubernantur prouidentialiter, & ad ipsum finaliter tendunt. Ob id enim Deus vniuersitatis machinam tam pulcherrime adornauit, tam sapienter distinxit; tam mirabiliter in proprio loco collocauit; tanta magnitudine, multitudine, & virtute impleuit; ut ex horum omnium consideratione, eius maiestas a nobis adoretur, eius sapientia, pulchritudo, bonitas ac potestas & opulencia iugiter honoretur, laudetur, ametur atque glorificetur.

Affectuosa autem esse debet contemplatio, quia est actus sapientie (quæ donum est spiritus sancti: quò cum sapore & gustu diuina cognoscimus & contemplamur) tum quia vera contemplatio, debet esse in charitate formata, virtuosisque actibus perornata. Sine his enim, frigida, sterilis & informis consistit, nec nomen contemplationis meretur.

Prompta

Prompta etiam & facilis debet esse contemplatio, ut tãquam ignis celeriter ac liberrimè ad diuina contemplanda in superna se erigat, creaturisque relictis, ad creatorem peringat. Est enim (secundum Hugonem) contemplatio, perspicax & liber animi contuitus, in res perspicendas vsquequaque diffusus. Et (secundum D. Bernardum) est verus certusque animi intuitus de quacunque re.

Postremò, contemplatio debet esse sincera & limpida, ut nec passioni, nec culpa, nec errori sit mixta, sed sit purgati animi certa & clara veri notitia.

1 Igitur ad veram contemplationem, quatuor hæc requiruntur, Charitas, seu actualis Dei dilectio, quæ est vita animæ, eam cum Deo coniungens.

2 Secundum, iussio seu intentio voluntatis, quæ actum contemplatiuum ex dilectione iubet, vel intendit & vult fieri.

3 Tertium, ipsa contemplatio seu speculatio diuinorum, in qua formaliter consistit contemplatio & vita contemplatiua.

4 Quartum, delectatio consequens, ornans & complens contemplationis actum. Non tamen requiritur quod hæc delectatio sit sensibilis seu perceptibilis, sed sufficit, quod sit verum intellectualemque gaudium, seu complacentia voluntatis rationalis, in actu contemplandi.

CAPITVLVM II.

Qui aptiores sunt ad contemplationem.

Ad contemplationem veri quatuor requiruntur.

BB

QVI

VI naturaliter quieti & modesti spiritus sunt, ad contemplatiuam vitam sunt aptiores, si tamen suis naturalibus bene vtantur, & Dominum iugiter orent, quatenus per dona gratiæ perficiat in eis bona naturæ. Veruntamen qui naturaliter sunt inquieti, si in statu perfectionis acquirendæ, putà in religione sunt constituti, non debent propterea à contemplatione cessare, sed iugiter orare pro gratia emendandi suos defectus, & sibi ipsis bonam violentiam facere, intendendo solitudini & quieti, orationi & meditationi, donec gratiæ incrementum suppleat naturalem ineptitudinem. Discretio tamen illis est pernecessaria, ne sub falce ruant.

Qui etiam tam naturali, ingenuo ac proprio studio, quàm gratiæ Dei adiutorio, ac fidei illustratione, habent de diuinis notitiam, cæteris paribus, sunt ad contemplationem magis idonei, gratia enim non tollit naturam, sed perficit, tantòque perfectiùs in rationali creatura operatur, quãto in ea maiorem aptitudinem, inchoationem aut perfectionem inuenerit. Veruntamen si quis ingenio & doctrina fulgens, de proprijs viribus inordinatè confidat, & plus debito innitatur naturalibus donis, magis à contemplatione, per istorum donotum abutium & præsumptionem, impediretur, quàm prouideretur. Oporter enim vt contemplator se semper Deo humillimè subdat, & donis gratiæ principaliter innitatur. Et quia Dei gratia non coartatur conditione, proprietate, limitibusque

naturæ, idèò nonnullis idiotis & rudibus personis, tam perfectæ conuersationis gratiam præstitit Deus, quòd ad summæ Trinitatis ac purissimæ Deitatis altissimas contemplationes & raptus extaticos sunt in hac vita perducti.

Itaque si aliqua persona, siue religiosa, siue in seculo manens, extenderit se toto conatu ad cordis munditiem, iustitiæ zelum, virtutis affectum, diuinum amorem, & quotidianum mentis in omni gratia profectum, etiam si idiota & rudis fuerit, engetur d'urinitu ad sublimiorem Dei contemplationem, quàm quantuncunq; ingeniosi & docti, vitæ puritatem non satis quaerentes. Quãdiu autem tales simplices deuoti, non subleuantur à Deo per supernaturalem irradiationem ad contemplationem, debent ex fidei informatione, aut aliorum doctorum instructione, per propriam industriam ac considerationem de Deo & Trinitate humiliter & deuotè contemplari. Quando autem eorum mens clementer ac copiosè perfunditur summæ lucis veritate, ac puris radijs intelligibilibus, tunc non indigent propria industria, nec practicis exercitijs.

¶ Quòd contemplationis duplex sit modus, unus rationalis & vsitatus, alius supernaturalis & mysticus.

CAPITVLVM III.

CONTEMPLATIO duplici via & modo exercetur. Primo regulariter & communiter per rationis usum & discursum, & hæc cōtemplatio rationalis dicitur. Cuius complementum, decor & forma debet esse dilectio Dei, vnde debet habere secum coniunctos diuine charitatis actus, tā internos quā externos, quales sunt, de Dei bonitate cæterisq; eius perfectionibus gaudere, ad Deum feruēdē affici, ex eius amore de peccatis compungi, orare pro extirpatione vitiorum, in quantum sunt impedimenta contemplationis, & pro gratia acquirendi contemplationem. Passionem Christi affectuosē & compassiuē recordari. Præclarissimū in super contemplatiuæ huius vitæ opus est Hymnis, Psalmis, seu laudibus creatoris, pura mente insistere, hoc enim dæmones fugat, desideratam gratiam affluenter meretur, & vitæ cælestis prælidium est.

Alius modus contemplandi, est supernaturalis & mysticus, qui à Spiritu sancto desuper radiante, cœlitus animæ infunditur, Deo supernaturaliter mentem tangente, illustrante ac vngente. In qua contemplatione, mens humana se habet Angelico modo, veritatem conspiciens simplici apprehensione & intuitu ac cœliformi conspectu, sine rationis discursu. Cum enim ipsa creatrix sapiētia (cuius potestas est infinita) veritatem docet, nulla est in addiscendo mora, nec opus est rationis discursu.

In hac Deiformi contemplatione, consistit mystica illa Theologia, quam describit magnus ille Dionysius Areopagita, quæ est secretissima mentis cum Deo locutio, supermentalisque visio, quæ in apice affectus consummatur & extasim operatur, in qua confurgitur ad Deum per omnium cœnium negationem, & in qua per supermentalem, flammigeram, experimentalem, ardentissimūque Deificā charitatis amorem Deus cognoscitur clarissima quadam caligine, per eleuationem mentis vltra omnia creata, & immediatam atque certissimam cum Deo vnionem extaticam.

Ad hanc Deiformem & mysticam contemplationem (vt Rulbrochius scripsit) intermus & deuotus Dei amator peringit, quando Deus sua liberrima voluntate dignatur illum ad eam eligere & eleuare, eius spiritum vehementer succendēdo, sic vt totus æstuans, ignitus atque flammiger efficiatur, cunctaque creata transcendens & deferens, seipsum quoque & omnia obliuiscens, sincerē, integrē, & liberrimē feratur, resoluitur, & liqueat, transformetur & absorbeat in Deum, per æstuantissimam feruēdē charitatis affectionem ad Deum. Huc enim neque scientia, neque subtilitate, neque humana exercitatione peringi potest, sed quem Deus dignatur sic seipso illustrare, & spiritum eius secum vnire, is hoc pacto Deum contemplari potest, non alius quisquam. Vnde ad hanc Deiformem contemplationem pauci admodum perueniunt, tum ob ipsorum ineptitudinem & instabilitatem, tum ob luminis diuini

*Mystica
Theologia
& contem-
platio
quid sit.*

In quo ista contemplatio, modo quodam diuino fit) latebras & recessus.

Nec decet quenquam temerè, ad hanc instantius postulandam totum se ingerere, nisi prius fuerit diutius probè exercitatus in odio sui & propria abnegatione, atque virtutum exercitio, extirpationeque vitiorum omnium & affectionum vitiosorum. Magna enim præsumptio esset, absque prædictis velle ad Deiformem contemplationem & vnitium amorem assequendum plenè se dare & exercere, licèt sit etiam incipientibus vtile ad hunc amorem, tanquam ad finem vltimum aspirare, & alia sua exercitia referre, sed non in eo diutius immorari, nisi sentiant se supernaturaliter à Deo trahi, & desuper irradiari & inflammarì, sicut aliquando dignatur Deus quosdam profus imparatos ac indignos præuenire, immutare, affigere, & ad se conuertere, etià tunc quando actu Deum offendunt, vt patet in Paulo Apostolo. Regulariter tamen, communitèrque ad gratiæ susceptionem exigitur, vt homo faciat quod in se est, ad illam se præparando & coaptando. Denique toto corde querendo.

Quæ sunt obseruanda & exercenda, priusquam aliquis secundum cursum regularem idoneus sit eleuari ad Dei supernaturalem contemplationem.

CAPITVLVM IIII.

QVI ad perfectiora & sublimiora supernaturalis contemplationis charismata cupit pertingere, hæc primum obseruare satagat.

1 Primò omnium diligentissimè discat, impleat, & obseruet omnia ad quæ obligatur, puta, diuina præcepta, & (si religiosus est) ordinis sui regulam, statuta & consuetudines, quia ingratum est Spiritui sancto quicquid ei obtuleris, neglecto eo ad quod teneris.

2 Horas Canonicas, & alias orationes, quas vocaliter dicere tenetur, studeat persolvere integrè, distinctè, attentè, reuerenter & quantum poterit deuotè.

3 Omnia decenter & secundum ordinem faciat, quæ sunt agenda, siue in interioribus, siue in exterioribus exercitijs deuotionis, siue etià in necessarijs corporis. Sic enim non conturbabitur, & vnumquodque virtutis opus, suo tempore cõtinuans, habitum acquirat, quo postea delectabilius & stabilius operabitur.

4 Vocationem suam, & professionem (si religiosus est) omni die vigilanter perpendat & impleat, curiosa verò & ad se non pertinentia, fugiat.

5 Cibo, potu, somno, veste, & alijs ad vitam conseruationem necessarijs sobriè & temperatè cum discretione, vtatur.

6 Sapienter aduertat naturalem suam dispositionem, & fortius ac instantius dimicet aduersus vitia, ad quæ procliuior est, cum indefinenti imploratione diuini auxilij contra ea.

7 Et maximè instet pro eradicatione amoris priuati & ad se reflexi, quo se amat in se, volendo & quaerendo comoda propria & delectabilia sibi in se & propter se, qui amor est pessimus & omnium vitiorum origo.

8 Ad virtutes etiam omnes, & maximè ad eas, viriliter se accingat & exerceat, ad quas bene est dispositus, vt non abutatur donis Dei.

9 Super omnia autem cupiat & studeat Deum solam propter se, pure ac feruidè toto corde diligere, quaerere, & amplecti. Caetera verò omnia duntaxat amet propter Deum, vel in Deo & secundum Deum, quatenus ei conducunt ad placendum Deo, & voluntatem eius perficiendam, aut vnionem cum Deo obtinendam.

10 Et quia aduersa & dura, propter Deum tolerata profunt ad placendum Deo, ad Christi pro nobis passi imitationem & conformitatem, ad peccati remissionem, priuatique amoris extirpationem, & ad gratiae & gloriae adeptionem, curet ad honorè Dei cum gaudio amplecti discretas vigilias, abstinentias, disciplinas, silentium, solitudinem, caeterosq; penitentiae labores & actus, cunctaque aduersa & dura sibi contingentia, aequanimiter tolerare.

11 Fraterna quoque charitate ornatus, proximos omnes, etiam inimicos, sicut seipsum diligat propter Deum, & secundum Deum.

12 Omniumque salutem, velut propria cupiat, pro omnibus oret, omnibusq; afflictis & male videntibus, cõpatiatur, & feruida prece, alioq; modo sibi possibili succurrat ac mis-

ricordi

ricordiae opera impendat, specialitèrque pro defunctis exoret.

CAPITVLVM V.

¶ Quibus modis & exercitiis propinquius preparetur ad supernaturalem contemplationem is, qui praedicta obseruauerit.

¶ V I in supradictis probè exercitatus fuerit, cum voluerit ad misericam contemplationem specialius & propinquius se preparare, & instantius aspirare, sequentia obseruet.

1 Omnem consolationem carnalem & vilem, non necessariam abiciat, & sapientiae lumen audissimè appetat & postulet.

2 Cogitet & sentire studeat, Deum sibi semper & vbique praesentem, cunctaque sua desideria, cogitationes, verba & opera intuentem ac iudicantem, sicq; erubescat & timeat se habere infructuosè, inhonestè, aut vitiosè coram vultu & praesentia Dei aeterni, & metuendissimi iudicis.

3 Iugiter & cordiali affectu, oret pro gratia gratum faciente (quae animam constituit in diuino esse ad promerendum idoneo) impetranda in se, conseruanda, augenda & perficienda. Et pro charitate, quae est contemplationis incitamentum, forma, & consummatio.

4 Oret vt Deus fidem suam rationibus credendorum benignissimè perficiat & illu-

BB 5

stret,

stret, perdonum intellectus contemplatiue necessarium.

5 Oret etiam, pro cæteris donis Spiritus sancti, quæ faciunt mentem promptè ac benè mobilem, docilem ac dirigibilem à Spiritu sancto, & præsertim pro dono sapientiæ, quo perfusus rectum, ac saporosum sortitur iudicium de Deo & diuinis, per conformitatem affectus ad ea, & non per nudam & informem tantum notitiam.

6 Oret insuper pro profunda & firma humilitate (quæ veræ contéplationis debet esse fundamentum) ne contemplans nimis supra se ascendens ruat. Quàto enim seipsum sub creatore magis humiliauerit: eo sublimius ad Dei contéplationem eleuabitur.

7 Oret etiam pro timore Dei casto, sancto & filiali, ne maiestatem Dei ultra quàm decet scrutari præsumat, præter ea quæ in sacris scripturis & sanctorum patrum scriptis sunt expressa & tradita.

Superbi enim, præsumptuosi, & intimatori, habentur & sunt ad contéplationem veram profusius indigni, quantumcunque ingeniosi fuerint aut docti.

8 Consueta habeat deuotionis exercitia, à quibus, & à continua imploratione diuinæ gratiæ non cesset, siue senserit actualem feruorè vel deuotionè, siue non senserit. Quando autem sentit se in aliquo deuotionis exercitio lassari, ad quod non obligatur, ad aliud deuotionale exercitium se conuertat.

9 Quod si in omnibus percipit se indeuotum & frigidum, sic vt ad nulla spiritalia afficiatur, clamet ad Dominum cum suspirijs,

&

& gemitibus, & pectoris tonsione, vel etiam se in terram coram Dei præsentia proiciendo & prosternendo, ac dicendo, *Ne derelinquas me Domine Deus meus, ne discesseris à me. Intende in adiutorium meum Deus salutaris mee,* & similia.

10 Insuper propriam indignitatè pèlans, ad aliquem sanctorum conuertatur, maximè ad Dei matrem & virginem, & eos sanctos quos speciali honore veneratur, quos oret, vt quod suis non valet, eorū meritis assequatur.

11 Cupiat & studeat habere semper actualem mentis eleuationem in Deum, aut vnionem cum Deo, & quoties se ab ea elongatum animaduertit, doleat, & ad eam mentem reuocet, & stabiliat, ad quod inuabit hunc versum sapius corde reuoluere, *Cor mundum crea in me Deus, &c.* Et vt cordis euagationem efficacius frenet, quoties se senserit distrahi, aut inutiliter occupari, penam aliquam sensibilem sibi instigat (putà digitum fortiter comprimèdo, aut vnguibus torquendo) aut locum mutet, vel aspiciat crucifixum.

12 Nullumque temporis punctum sine fructu transire patiatur: sed quid diuinum, semper mente pertractet, orans, gratias agès, pfallens, meditans, etiam hora refectionis, & laboris, & in lecto, quantum salua discretione poterit.

15 Denique post hæc omnia, oret fideliter, humiliter, & instanter pro gratia Deiformis contéplationis obtinèda. Scimus enim quoniam precem fidelem, humilem, feruentem, rationabilem, & inoffensam Deus non

spem, quamuis aliquando propter melius bonū nostrum, vtiliter differat nos exaudire.

14 Orando autem pro hac mystica contemplatione, non opus est, vt multa verbaloquatur, sed ignea verba mente, aut etiam ore promat. Ad huius enim salutaris sapientie adeptionem, opus est intima compunctione potius quam profunda inuestigatione, suspirijs & crebris gemitibus, potius quam copiosis argumentationibus, lacrymis, quam sententijs, oratione potius, quam lectione.

15 Ante omnia ergo studeat puritati, compunctioni internæ, & vnioni mentis cū Deo, magisq; auxilio gratiæ, quam proprio ingenio, aut industria innitatur.

16 Propterea in vniuersis suis exercitijs, imò in omni hora, optet & pctat crescere in amore Dei, & gratia contemplandi, hæc, aut similia verba affectu deuoto & seruido sepius proferens, aut corde voluens.

O Domine Deus, quando te dulcissima dilectione constringam? quando strictissimo amore te ardentem amabo: quando tibi totaliter adhærebo? Si hæc & similia verba cordialiter dicere in consuetudinem duxerit, & in prædictis virtutum exercitijs, & vitiorum eradicatione prius fuerit probè exercitatus, sentiet se in breui immutari, à mundo auerti, & ad Deum affici.

17 Insuper frequenter se erigat ad orationes mentales & feruidas, in quibus Deum, quantum potest, magnificet laudet, & glorificet, seque vilissimū sentiat, & contemnat, sic dicendo:

O Deus supereminens, miserere mihi indignissimo.

○ Deus

O Deus sanctissime, adis mihi imperrissimo.

O Deus beatissime, miserere mihi miserrimo. Et similia prout vnctio satis docebit, si præscripta obserauerit. Imò proficiendo in tali exercitio, incipiet per sola Dei nomina ardentissime ad Deum affici, ipsum affari, laudare & amplecti, dicendo: Deus præsentissime, intentissime, promptissime: Deus misericordissime, patientissime, beneuolentissime, & similia.

18 Præterea vt gratiæ Christi in præsentia, & gloriæ in futuro efficiatur magis particeps, quotidie recordetur, quantum poterit affectuosus & compasiuius, passionis Christi. Atque pro gratia id agendi, Christū deuotissime inuocet. Est enim passio Christi, splendidissimū speculum, atque præclarissimus liber, in quo omnes virtutes, omniumq; virtutum perfectionem addiscere possumus, in qua ostenditur, quanta sit grauitas peccati, quanta sit diuina iustitia, qua maluit Christum tanta pati, quam peccata manere inulta, quanta sit dilectio Dei patris & Christi ad nos.

In præfatis exercitijs Dei amator intemus & deuotus, se fideliter, amorosè, feruenter, discretè & perseveranter exercens, expectet patienter & longanimitè, tractum & irradiationem Dei supernaturalem, ad quam si Dominus eum eleuare tadem aliquando dignabitur, statim vbi eam senserit, omnia, quæ sibi præparauerat, & disposuerat exercitia ad hoc, vt eam obtineret, & ad eam se præpararet, deserat & relinquat, tractumque Dei liberè & perfectè sequatur.

Quod

Quòd si Dominus non dignetur, aut differat eum, qui in prædictis exercitijs perseveranter se exercuerit, eleuare ad istam mysticam, deiformem, & supernaturalem cõtemplationem, non turbetur, nec animo deiiciatur, nec violenta quadam importunitate conetur eam obtinere, sed indignitatis suæ conscius, patienter hanc dilationem sustineat, & humiliter in consuetis exercitijs suis perseveret, donec sua liberrima voluntate, & gratuita dignatione velit Deus eum ad sublimiorem cõtemplationem erigere & eleuare. Consideret etiam & reputer sibi esse vtilius & securius, ea nunc carere, quàm potiri, ne forte per eam eleuetur in superbiam, & pie confidat, quòd si noluerit Deus hinc eam illi dare: tamen in futura vita, tantò amplius illa fruetur, quantò ad eam hinc magis se præparauerit per exercitia spiritualia, & quantò ardentius eam desiderauerit.

¶ Quod in Trinitatis cõtemplatione consistat summa deuotio, præcipuum meritum, & maximus profectus.

C A P. VI.

INTER omnia cõtemplationum genera supereminet, & excellit superaltilissimæ Trinitatis cõtemplatio, si debite fiat, quia in ea & maior deuotio, & excellentius meritum, & profectus amplior inuenitur. Nam quòd super benedictam Trinitatem sincerius atque profun-

dius cõtemplamur, ardentiusq; amamus, eò verè deuotiores existimus. Siquidem deuotio est prõprium voluntatis ad ea quæ Dei cultum concernunt, quæ requirit præuiam cõtemplationem, siue meditationem. Actus enim voluntatis, præexigit actum intellectus. Cùm ergo cõtemplatio sit iter & causa ac vehiculum deuotionis, quantò obiectum cõtemplationis est diuinius, melius, & præstantius, tantò ipsa cõtemplatio ex sua natura est amplioris deuotionis productiua, licet in imperfectioribus ex eorum incapacitate, contingat oppositum, quia cùm egeant sensibilium excitatione & manuuctione quibus ad diuina consurgant, ideò fortius ad deuotionem mouentur ex cõsideratione passionis dominicæ, & eorū quæ Christi humanitatem respiciūt, quàm ex prænobili cõtemplatione super sanctissimæ Trinitatis. Perfecti verò, quorū solidus est cibus, quantò splendidius intuetur super gloriosæ Trinitatis mutuam cõmunionem, intuitionem, dilectionem, & fruitionem, eiusq; opulentiam & felicitatem, tantò ampliori prõprietate animo feruntur ad vniuersa quæ ad ipsius reuerentiam cultumq; pertinent, quicquid possunt, incessanter agendo, & nihilominus se nihil dignum tanta maiestate agere arbitrando. Siquidem prædicta cõtemplantes, videt quàm immensa sit celsitudo, bonitas, beatitudo, amabilitas, honorabilitas, & perfectio superiucū diis Trinitatis. Quod intuetes, iudicant se nihil posse ei impedere condignæ reuerentiæ, charitatis aut cultus, etiam si millies plus possent facere quàm totus mūdus. Ideò sese humillimè Deo excelso subiiciūt, &

totos deuouent ac se mancipant eius cultui, plenè & superferuidè.

Præterea, quo superamabilissima Trinitatis contemplatio fuerit clarior, eò & delectabilior erit. Delectatio autem excitat, conseruat, ac roborat operantem in opere: sicque contemplatio superlaudabilis Trinitatis præcipuâ causat in voluntate præpitudinè, ad ea quæ Dei sunt, ratione delectationis annexæ.

Item dilectio est deuotionis causa, imperialiter mouens ad eam. Cõtemplatio autem charitatem excitat, & accendit, ac per consequens deuotionem causat. Et cum dilectio, quâ Deum trinum diligimus, sit summa ac maxima contemplatio Trinitatis, perfectissimam causat deuotionem. Adhuc, sicut humanitas Christi, ad Deum tanquam ad vltimum finem ordinatur: sic omnis contẽplatio, delectatio, atque deuotio circa eam habita, finaliter referenda est ad superdesiderabilissimæ Trinitatis cõtemplationem, dilectionem & deuotionem. Secundò in hac supersplendidissimæ Trinitatis contemplatione, præcipuum meritum consistere dicimus propter quatuor. Primò propter obiecti incomparabilem dignitatè. Secundò propter fidei eminentem vigorem, cuius tantò plus innititur contẽplatio Trinitatis, quântò rationè magis transcendit, ac per hoc maioris est meriti fides circa eam. Tertiò propter sapientiæ salutaris (cuius contemplatio ista est actus proprius) eminentiã singularem. Quartò propter charitatis intimæ specialem inclusionem in actu contemplationis, quæ est amorosa cognitio, ab amore imperata vel intenta.

Postremò

Postremò maximus profectus consistit in superdelectabilissimæ Trinitatis contemplatione, quoniam sicut perfectio, beatitudoque patriæ, est contemplatio clara & immediata superspeciosissima Trinitatis per speciem propriam, seu facie ad faciem, sic felicitas ac perfectio vitæ, est contemplatio eiusdem, per fidem. rationibus credendorum illuminatam. Vnde ad hanc contemplationem cetera exercitia sunt referenda. Et sicut sublimius est in ipso sine eiusque adeptione proficere, quàm in medijs ad eum relatis: sic omninò diuinitis est proficere in hac contemplatione, quàm in inferiorum virtutum, scientiarumque & meditationum actibus, meritò ad eam ordinandis. Itaque vt adipiscamur veram, ac potissimam deuotionem, meritum præcipuum ac copiosum profectum, enitamur crescere in prælucida contemplatione superclarissimæ Trinitatis, semper in omnibus magis intendentes & diligentes Dei honorificentiam & amorem, quam propriam mercedem & commodum.

.

Cum

*Cum quanta humilitate & reuerentia
& simplici ac firma fide contempla-
da sit superaltissima Trinitas.*

CAP. VII.

Vantò Trinitas est altior & pu-
rior: tantò cum maiori reue-
rentia, humilitate, & cordis
munditia ad eius contempla-
tionem accedere oportet. Nam (vt scripsit D.
Augustinus) nullibi periculosius erratur, nec
laboriosius aliquid queritur, nec fructuosius
aliquid inuenitur, quàm vnitas Trinitatis.

Contemplator igitur, euagationes, inquietu-
dines & phantasmata proflus à se abiiciens
mente recollecta, amorosa ac timorata acce-
dat, cum omni humilitate, metu & reue-
rentia ad contemplandum mysterium super-
sanctissimæ Trinitatis: semper supponens
pro certissimo fundamento, fidei veritatem:
& abstineat à præsumptuoso & immodera-
to scrutinio, nec transgrediatur terminos à
patribus sanctis præscriptos: sed sacra scrip-
turæ, Catholicorumque patrum solidissimis
documentis innitens, nihil de proprio sen-
su audeat adicere, nisi illorum sententijs cer-
tissimè consonet. Et quicquid contemplato-
ri deuoto in Trinitatis contemplatione oc-
currerit, suam capacitatem & intellectum
transcendens, nõ vanè tentet illud discutere:
sed fide certissima illud credens, commendet
reuerenter eius intelligentiã Spiritui sancto,

& con.

& cõtentus de eo quod datur sibi intelligere
& credere, gratias Deo cordialiter agat. Et ex
consideratione eorum quæ omnem mentis
creatæ capacitatem transcendunt, consurgat
in piam admirationem, non in præsumptuo-
sam discussionem: pensando quod sicut Deus
æternus est penitus incomprehensibilis, crea-
tæque mentis capacitatem transcendens:
ita & eius actio, præferri ad intra. Stul-
tissimum igitur esset velle eam compre-
hendere, aut humano ingenio metiri vel
discutere.

In his ergò quæ circa superexcellenti-
mæ Trinitatis contemplationem vim in-
tellectiuam transcendunt, non est nimium
intellectus acuendus, figendus seu occupan-
dus, sed simplici & stabili fide in his creden-
dum & admirandum ac cum laude super-
exaltandum est quod patrum documentis
docetur & traditur.

Alia autem sunt quæ in supersubstantia-
lis Trinitatis contemplatione, vim affecti-
uam inflammannt, deuotionemque nutriunt:
quæ supposita fide superuoluptuosissimæ
Trinitatis, facilius capiuntur, fructuosius
conspiciuntur, dulciusque gustantur, & men-
tem in Deo fortius afficiunt & succendunt.
Quorum contemplationi vt anima deuota
valeat frequentius intendere & vacare, diu-
turnius quoque, affectuosius & congratula-
bundius immorari, caueat ne aliquid in cor-
de lateat, quo Deus possit offendi, charitas
lædi, puritas infici, animus distrahi.

Quamuis enim superiucondissimam Tri-
nitatem nõ possimus cõprehendere, oportet

tamen

tamen nos indefesse ac iugiter niti, vt eam quotidie sincerius contemplemur, splēdidius intueamur, affectuosius speculemur, stabilius & superferuentius cernamus. Ad hoc enim quaritur, vt dulcius inueniatur: ad hoc inuenitur, vt quaratur auidius. Vt autem hoc impetremus, enitatur quotidie crescere in puritate interna, quiete mentali, & amore diuino, optemusque semper feruido zelo Deum reuereri, & eius illuminationem infatigabiliter imploremus. Quia quanto nunc in superbeatissima Trinitatis contemplatione sublimius promouemur, eo conformiores vicinioreque reddimur perfectioni ac beatitudini superiorum ciuium, quorum tota merces, vita & occupatio est videre Deum vnitinū.

Contemplatio Dei secundum quod vnus est, & secundum ea qua tribus personis aequaliter conueniunt.

CAP. VIII.

Domine Deus, Credo, & amans congratulansque confiteor, quia tu es primum ens, actualissimum & perfectissimum, causalissimum & prorsus impassibile, nihil habens de materia aut proprietatibus eius admixtum.

Credo & congratulor, quia tu es substantia prorsus incorporea, immaterialis, insensibilis, spiritualis, intelligens, volens, amans & simplicissimus: aliunde non dependens ne-

que

que recipiens, neque indigens: in qua nulla prorsus diuersitas mutabilitas & inuenitur.

Credo, & congratulor, quia tu es actus purus, seu pura potentia actiua (quod idem in te est), nihil prorsus habens permixtum passiuæ potentia, quia tibi competit in omnia alia agere, influere, mouere & perficere (quod est propriū potentia actiua.) A nullo autem potes quicquam recipere, moueri: & perfici quia es in te perfectissimus, omnium perfectionū & nobilitatum plenitudinem infinite ac simplicissime in te habens & comprehendens.

Ex quo sequitur quod tu es verè, intrinsicè, formaliter, intensiue ac perfectionaliter infinitus. Quia non limitaris per materiam contrahentem, nec per differentiam determinantem, nec per potentiam passiuam determinantē, sed actualitas tua est pura, inchoarata, illimitata, libertima & immensa.

Ex hac tua infinitate (quæ est prima, intrinseca atque dignissima proprietas tuæ diuinitatis) infertur & constat, quod tu Deus sublimis & benedictus, es vniuersis ac singulis creaturis infinite ac incomparabiliter dignior ac perfectior, cum finiti ad infinitum nulla sit proportio nec comparatio, inde etiam constat quod tu Deus es æternus & inuariabilis, quia à nullo alio quicquam recepisti, nec recipere potes, & semper æternaliter in optima & beata tui dispositione te habes, nec vales mutari aut perfici. Vnde etiam in te cadere aut inesse non potest accidens, aut defectus vllus, sed nec vllō modo peccare potes. Peccatum enim omnē cōtingit per recessum aut defectum à debito

fiac

fine. (Tu autem tibi ipſi es finis : vnde ſicut non potes deficere vel recedere à te ipſo, ſic nec vales peccare.

I Denique quia infinitus es, ideò etiam exiſtis proſus incircumſcriptibilis, illocalis, & vbique per eſſentiam & potentiam præſens, omniaque in te continens, omnia implens, omnia penetrans, æternus & ſuperexaltatus. Vnde procul à tui contemplatione debemus repellere omnem localem circumscriptionem, omnem temporalem diſtentionem, omnem corporalem diſtantiã, omnem que ſenſibilem & materialem influentiam.

Tu enim es Ens abſolutè perfectum, à cuius eſſe, ſeu eſſentia (quod in te idem eſt) procul eſt quicquid imperfectionis, materialitatis, circumscripſibilitatis, & potentialitatis in rebus creatis inuenitur. Quicquid verò perfectionis, dignitatis & eminentiæ in illis reperitur, tibi ineſt cum infinita plenitudine & ſimpliciſſima vnitatem. Tu enim omnem creatam perfectionem infinite ac ſimpliciſſimè in te comprehendis & ſuperexcedis.

Credo & congratulans confiteor, quia tu es ante omnia, non tamen ſolus: tu es poſt omnia, non tamen præuentus: tu es in omnibus, non tamen inſolus: tu es ſuper omnia, non tamen elatus, nec excluſus: tu es infra omnia, non tamen oppreſſus.

Credo & confiteor, quia tu ſolus rerum eſſentis illaberis: tu ad omnia per bonitatis tuæ inflexum procedens, permanes in te ipſo immobilis & ingreſſibilis. Tu vniformiter, fixa

& æter

& æternaliter eodem modo ſemper te habes: tu in tua ſupereſſentiali ſimplicitate incommutabiliter ſuperfaciliterque in ſempiternũ manes & ſubiſtiſ, ſuperbenedictus & eſſentialiter ſanctus.

Credo, & congratulans confiteor, quia tu es mens ſimpliciſſima, ſeparata, pura, & incircumſcripta, in qua idem ſunt intelligens, vis intellectiua & intellectio: ſeu natura, vis & actio, eſſentia, potentia, & operatio: eſſe, poſſe, & agere. Et, cum ſis ſummè ſimplex, quicquid in te eſt, eſt diuina eſſentia, & ipſe Deus. Tu ergò es vna eſſentia, vna virtus, vna ue vita proſus beata, quam nemo valet contemplari, niſi mente purificata, ſimplificata & Deificata.

Contemplatio emanationis ad intra, qua in ſuperſanctiſſima Trinitate inuenitur, qua nimirum pater generat Filium, & Pater ac Filius ſimul ſpirant Spiritum ſanctum, ſic ut in vna diuina eſſentia tres perſona ſubſiſtant.

CAP. IX.

Erima fide credo, & amans congratulansque confiteor, quia licet tu Deus ſis ſimpliciſſimus & vnus Deus, vnicam habens diuinitatem & eſſentiam: tamen es trinus in perſonis, Pater, Filius & Spiritus ſanctus, tres perſonæ, vnus & idem Deus.

Tu

Tu enim Deus aternus, immensus & perfectus, es intellectus sapientissimus, actualissimus, vniuersaliter agens, semper in actu, & tamen inuariabilis & summè simplex. Tu ergo te ipsum aternaliter, semper, actualiter, perfectè, comprehensiuè & inuariabiliter cognoscis, intelligis & contemplaris. Sic autem te ipsum cognoscendo, exprimis, dicis, concipis & producis intra te id quod de te cognoscis & comprehendis. Et hæc dictio ad intus immanenter prolata, seu conceptus tuus mentalis te ipsum perfectè exprimens, est tuum verbum quod sic te cognoscendo producis, & intra te profers, quod est tibi consempiternum, incommutabile & prorsus æquale. Neque enim ab aeterno te ipsum integrè & perfectè cognouisses, si aut aeternum non fuisset verbum tuum, aut aliquid minus esset in verbo tuo, quam in te ipso.

Et quia cognitio & intellectio agitur per quandam assimilationem, verbum hoc intellectualiter à te emanans, immediatè procedit de tua substantia secundùm rationem similitudinis, in identitate natura, tanquam tua propria, plena, ac naturalis & diffinitua imago, plenè & perfectè exprimens & continens totam tuam substantiam, naturam, excellentiam, maiestatem, perfectionem ac diuinitatem. Ideò verbum hoc, verè & propriè dicitur & est Filius tuus naturalis & prædilectus, & tu ipsum sic producens & generans, verè diceris & es ipsius pater aternus, alius ab eo in persona, sed vnus & idem in essentia & diuinitate Deus.

Tu

Tu enim pater ipsum filium tuum aternaliter generando, ipsi communicas & donas totam tuam essentiam & diuinitatem, non aliam, sed eandem numero, quam à te ipso habes. Nisi enim esset tibi prorsus æqualis & connaturalis, nõ posset verè & perfectè tuam naturam & essentiam representare & exprime, cum ea sit infinita, & à te finita & creata nõ possit perfectè exprimi.

In hoc autem verbo & filio tuo, quicquid in te est, resplendet perfectè sicut in speculo & imagine tua perfecta & naturali. Vnde etiam verbum hoc appellatur, splendor tuæ gloriæ, imago, speculum & exemplar.

Et quoniam tu non solum te ipsum, sed etiã omnia alia cognoscis aternaliter & perfectè, ideò verbum hoc tuum (quod te & omnia intelligendo intrus de tuo corde tuaq; substantia producis) est etiam exemplar ac ratio omnis entis creati: vnde & vocatur mundus archetypus, & ars increata rationibus plena.

Credo igitur firmissimè & amans congratulor, quia tu Deus, pater aternaliter intra te generas verbum tuum, vnicum prædilectum filium, generatione intemporalis, illocali, immateriali, intellectuali, immanenti, simplici, ac prorsus à creata mente incomprehensibili & enarrabili, sola fide & pura mente contemplanda.

Credo insuper & amans congratulansque confiteor, quia tu pater aternaliter & perfectè agnoscens & contemplans hunc filium tuum de tua substantia genitum tibi esse coæternum, consubstantialem, coæqualem & prorsus conformem. Illum etiam eter-

C C naliter

naliter & perfectè amasti sicut teipsum, amore essentiali (qui nec personaliter nec realiter à te & filio distinguitur.) Et tu fili aeternaliter & perfectè agnoscens, Patrem tuum esse optimum & superamandissimum, ubiq; omnem suam substantiam cōmunicasse liberalissimè, ipsum similiter eodem essentiali amore aeternaliter atque perfectè amasti. Et ex hac mutua complacentia vestra aeterna & infinita, vos Pater & Fili spirastis & produxistis ab aeterno quendam amorè qui est vniusque vestrū suauissimus complexus, ac sempiternus & indissolubilis nexus. Appellaturque Spiritus sanctus, à vobis idèò personaliter distinctus: quia à vobis procedit, vnde ipse est tertia persona superbenedicta Trinitatis: Qui etiam, est idem vobiscum, verus, aeternus & incircūscriptibilis Deus: quoniam ipse amor spiratus, non potest esse minor aut indignior, quàm sit mutua vestra amabilitas & complacentia, quae cum sit prorsus infinita, ipse quoque amor spiratus est infinitus, ac per hoc est etiā increatus, aeternus & verus Deus, quia nulla creatura potest esse infinita, & quicquid in diuinitate est, est ipsa diuinitas & ipse Deus, in quem nullum accidens potest cadere. Spiritus sanctus ergo est verus Deus: quia veram & eandem prorsus numero diuinitatem & essentialiam, quam tu pater habens à temetipso, communicasti filio tuo ipsum aeternaliter generando, & quam ab utroque vestrū spiratus amor spiritus sanctus aeternaliter accepit.

Ab utroq; enim vestrū (ò Pater & Fili) Spiritus sanctus procedit, tanquam ab vno &

individo principio & spiratore, quia in eo quo Spiritū sanctū spiratis & producitis (scilicet in voluntate & amore essentiali) non distinguimus, sed estis vnum volens, vnum prorsus & eandem numero habentes voluntatem & essentialem amorem, & vnico volendi actu illum spiratis.

Sicut enim iste mundus à vobis tribus (ò Pater, Fili & Spiritus sancte) tanquā ab vno & eodem principio, idèò verè & Catholicè dicitur emanasse, quia in vobis tribus vna & individa est potètia, per quam omnia creastis: vnde etiā fide Catholica profiteamur, te vnum esse Creatorè omnipotentem, & prohibemur dicere, tres Deos, tres Creatores vel tres omnipotètes: sic à vobis, Patre & Filio, tanquā ab vno spiratore procedit Spiritus sanctus, quia in vobis est vna & eadè volūtas & vnus volèdi actus, quo ipsum aeternaliter spiratis, vnde etiā dicimus vnus spirator nō duo spiratores.

Et sicut tu Fili per modū emanationis intellectus à Patre inuariabiliter & aeternaliter generaris, ita tu Spiritus sancte, per modū emanationis seu actionis immanentis ipsius diuinae volūtatē, à Patre & Filio procedis aeternaliter.

Sicut etiam res intellecta, est in intelligente per verbū eius intus conceptū, ipsius imaginem & similitudinē exprimens: ita res amata, est in amante per amorē à voluntate intus manantem & profluentem. Et hic amor in Deo, est Spiritus sanctus à vobis, Patre & Filio procedens, sicut tu Fili, es illud verbū intus à Patre se intelligente prolatum & genitum.

Credo & gratias agens contiteor, quod tu, vnitriue Deus, huius tuae incomprehensibili

Trinitatis imaginem in anima nostra indidisti. In qua nimirum mens nostra se intelligendo, parit sui notitiam & conceptum internum, tanquam parens prolem, sicut tu pater te intelligendo æternaliter paristi sapientiam genitam, quæ est verbum cordis tui, vniuersus filius tuus. Mens quoque nostra cum sui notitia, in qua sibi complacet, producit amorem sui, sicut tu Pater cum verbo tuo producis & spiras Spiritum sanctum.

Sicut etiam ex memoria nostra formatur & actuatur intellectus, & ex vtriusque voluntas, sic ex te Patre, nascitur Filius, & ex vtroque Spiritus sanctus.

Sed quia tu es creator infinitus & immensus, & nos creaturæ tuæ finitæ, quantum creatura à creatore, & finitum ab infinito distat, tantum imago tuæ Trinitatis, quæ in nobis est, distat ab ipsa tua superbenedicta Trinitate. Et conceptus ac amor quem nostra mens se intelligendo & amando producit, non est ei essentialis sed accidens & variabilis, cum non semper actu intelligat se, aut amet.

Neque etiam intellectus & voluntas conceptum & amorem immediate ex sua substantia producant, sed per operationem que mediat. In tua autem superinfinita Trinitate & diuinitate cum nihil inesse possit variabile, contingens & accidens, necesse est ut verbum à te patre naturaliter & immediate sine intermedia operatione conceptum & genitum, & amor à vobis patre & filio, similiter spiratus, sit eiusdem essentialitatis, naturæ & perfectionis: ac per consequens verus Deus.

Constatemur ergo verè & Catholicè, quia

tu

tu Pater es Deus, tu Filius, verus Deus, tu Spiritus sanctus, es verus Deus, & tamen horremus & refugimus dicere aut putare res esse Deos, quia licet vnaquæque persona ratione emanationis & relationis sit personaliter ab alia distincta, est tamen in vobis tribus vna, indiuisa & eadem numero diuinitas, essentia, virtus & perfectio, quam tu Pater habens à teipso, plenè per æternam generationem, Filio tuo communicas, & quam ab vtroque vestrum Spiritus sanctus per æternam sui spirationem & processionem accipit.

¶ Contemplatio eiusdem emanationis personarum in superbenedicta Trinitate, sumpta ex consideratione bonitatis, dilectionis & perfectionis Diuine.

CAPIT. X.

SVM vt vnaquæque nobiliori modo se habeat dum in actu est, quam cum in potentia sola est, credo & congratulans cõfiteor, quia tu Deus æternus & fortis qui semper in optima tui dispositione inuariabiliter consistis, semper etiam fuisti in actu illo ad quem naturalem habes potentiam & inclinationem.

Cum ergo naturaliter & totaliter sis bonus, essentialiter & summè amorosus, imò ipsa essentialis bonitas prorsus immensa, pura, superplena, & superditissima, constat te naturalem habere inclinationem vt te totum diffundas, vt tibi soli nihil singulare reserues, vt te totum effluas atque communices, non ob tui

indigentiam, sed ob interminabilem & propriam fecunditatem: bonum enim omne est naturaliter sui diffusivum. Semper igitur, imò æternaliter es in actu sic te communicandi, & actualiter te totum cõmunicas & effundis.

Cæterum diffusio tuæ bonitatis diuinæ, à te per creationem, creaturis facta, non semper fuit, sed cœpit ex tẽpore quo creasti cœlum & terrã, & est modica & quasi punctualis respectu immẽtalẽ & infinitæ tuæ diuinæ bonitatis, cum sit finita, & finiti ad infinitũ nulla sit proportio. Oportet ergo necessariò confiteri, præter hanc creaturarum emanationem & tuæ bonitatis ad extra diffusionem, in te esse aliam emanationem & diffusionem tuam ad intra, per quam actualiter, & veraciter totam tuam infinitam bonitatem alteri personæ communices & diffundas.

Et hoc est quod credimus firmissimè, & congratulantes confitemur, quia tu Deus Pater æterne, te ipsum intelligẽdo, intellectu tuo per modum similitudinis & naturę ab æterno genuisti Filium tuum verbum & conceptum mentis tuæ perfectum, cui naturali diffusionẽ rotam tuam substãtiam & diuinitatem communicasti. Et vos Pater & Filius, ex muria vestrã complacentia & dilectione, per modum voluntatis (quæ vna in vobis est) simul spirastis & produxistis ab æterno, condilectum Spiritum sanctum, cui voluntaria diffusionẽ totam vestram substãtiam & diuinitatem communicastis.

Credimus ergo & confitemur, quia in te o Deus æterne, est emanatio & diffusio ad intra summa & perfecta, vrpote actualis & intrin-

seca

seca, substãntialis & hypostatica seu personalis, naturalis & voluntaria, liberrima & necessaria, indeficiens & perfecta. Per quam persona seu hypostasis producta, licet propter emanationem & relationem sit personaliter ab alia distincta, est tamen prorsus æqualis & consubstãntialis personæ producenti. Nisi enim persona producat & se diffundens, totam suam naturam alteri personæ cõmunicaret, non esset summa & perfecta diffusio, nec proinde ratio boni summi (quod naturaliter est sui diffusivũ) tibi æterno Deo conveniret.

Credimus igitur & congratulantes confitemur, quia ex hac summa & infinita bonitate tua sequitur, summa & perfecta, tui communicatio. Ex perfecta communicatione, necessariò ponenda est in vna diuinitate, trium personarum Trinitas. Et cum per hanc perfectam communicationem tota substãntia vnus personę alteri communicetur, sequitur summa personarum consubstãntialitas. Et ex summa consubstãntialitate, consequenter intelligitur, summa similitudo, conformitas, æqualitas & identitas, & inseparabilis vnitas, quoniam vnaquæque persona est inconfusè in duabus alijs tota, per circumcessionem, & vnaquæque persona cum alijs duabus operatur ad extra, per omnimodam indiuisiõnem substãntiæ, virtutis & operationis. Et quicquid de simplicitate & perfectione infinita Dei absolutè accepti potest dici, cuilibet personæ æqualiter & indiuisè convenit.

Itaq; credo & congratulans confiteor, quia quilibet vestrum (o Pater, o Fili, & o Spiritus sancte) est infinitæ potestatis, securitatis

CC 4 &

& opulentia, infinita sapientia, pulchritudinis, claritatis, gloria & aequitatis, infinita quoque bonitatis, caritatis, sanctitatis, perfectionis & beatitudinis. Quae omnia in vobis sunt vna & eadem essentia diuina, simplicissima & indiuisibilis ac immultiplicabilis.

Credo & congratulans confiteor, quia quicquid perfectionis in creaturis inuenitur, in te (o Deus aeternus) supereminenter existit. Cum ergo tu caelestibus corporibus, solarique luci, imo & ipsi terrae tribuas ineffabilem fecunditatem, causalitatem, diffusionem & influxionem, utique tu superopulentissimus & immensus, habes immensam fecunditatem & emanationem intrinsecam, ac totius tuae substantiae & plenitudinis communicationem perfectissimam. Vnde cum generatio filij in identitate naturae sit perfectissima productio, utique illa in te inuenitur. Propter quod Isaias Propheta in tua persona dicit: *Nunquid ego, qui alios parere facio, ipse non pariam, dicit Dominus? Si ego qui generationem ceteris tribuo, sterilis ero, ait Dominus Deus tuus?*

Et cum nihil deliciosius iudicetur, gaudio & amplexu & praesentia filij sapientis & boni, certe in te superdeliciosissimo & affectuosissimo Deo inuenitur & est persona inueniens a te solo Patre, Filius utique summus sapiens & bonus, in quo semper tibi summus complacuisse. Inuenitur quoque persona ex vtroque vestrum profluens, commune germen vestrum, quod aequali dilectione diligitis, & vos similiter diligit.

Credo insuper & amans confiteor, quia tibi (o Deus aeternus) competit & inest charitas

per

perfectissima & immensa, quam cum nulli bono creato impedas (eo quod non sit in infinitum amabile) certum est te alicui increato bono eam impendere. Cum autem perfectio charitatis requirat habere dilectum & condilectum, agnosco & congratulans confiteor, in te inueniri personam diligenter (quae est Pater) & dilectam (quae est filius) & condilectam (quae est Spiritus sanctus,) quarum quaelibet est infinite amabilis, & condigna immensa dilectione. Cum enim nihil extet suauius & foelicius delicijs mutuae charitatis, & in diuinae tuae beatitudinis superplenissima opulentia contineatur excellentissime, quicquid spectat ad perfectam foelicitatis sanctas delicias, certum est in te esse has charitatis erga dilectum & condilectum delicias.

Credo & congratulans confiteor, quia tu Deus cum sis lux exuberantissima & immensa purusque actus, radium quoque infinitum ex te ab aeterno producis, qui est Filius tuus.

Contemplatio infinita deliciositatis & complacentiae, quam quaelibet superbeatissima Trinitatis persona habet, & possidet inquit in perfecta intuitione & fruitione alterius vtriusque.

CAP. XI.

REDDO amansque congratulor, o beatissima Trinitas, quod quaelibet ex vobis persona (o Pater, Filius & Spiritus sanctus) alias duas perfectissime & suauissime diligit multis ratio-

nibus. Primò, quia quò quid est melius, tantò est diligibilius: quælibet autem persona scit alias esse bonitatis prorsus infinita.

Secundò, quanto aliquid alteri est similius, eò amabilius censetur: quia similitudo est causa amoris. Quælibet autem persona nouit alias sibi esse prorsus conformes, & conformes in omni essentiali perfectione.

Tertiò, propinquitas vnus ad alium & affinitas, est ratio amandi, & quo aliqua sunt magis vnum, eò se amplius naturaliter diligunt. Quælibet autem persona intelligit se alijs duabus esse summè proximam, affinem, imò & prorsus vnã & eandem numero, in essentia, & in diuinitate.

Quartò, naturalissimum est amantem se amare, & quælibet persona nouit se ab vtraque altera infinite amari. Quia quælibet persona tantum cognoscit, & diligit aliam, quantum cognoscibilis est, & diligibilis: quælibet autem persona cum sit infinita, est etiam infinite cognoscibilis & amabilis: vnde quælibet, aliam infinite cognoscit, & diligit.

Quintò, communicatio propriæ bonitatis, siue beneficentia est ratio dilectionis, & quantò quis maiora ab aliquo recipit beneficia, eò tenetur magis eum diligere. Tu autem Fili scis te à Patre recepisse totam diuinitatis & bonitatis ipsius plenitudinem. Et similiter tu Spiritus sancte, agnoscis te idem à Patre & Filio accepisse.

Amans igitur tibi congratulor, ô Pater æternæ, pro eo quod tu incomprehensibilis,

super

superessentialis, & immensus Deus, stas & es ad vnicum superdilectissimum filium tuum æternaliter, inuariabiliterque conuersus, quem perfectissimè cognoscis esse superoptimum, & superamandissimum, tibiq; omnino similem, conformem, consubstantialem, coæqualem, & de corde tuo progenitum. Cui etiam te totum communicasti, & in quem totius diuinitatis tuæ plenitudinem effudisti, & à quo cernis te infinito amore amari. Vnde etiam illum amas, amplecteris & stringis dilectione superacutissima, superferuentissima, & prorsus infinita, ipsumq; contemplaris, & inspicis, cum immenso & superfluuissimò gaudio, eumque intra te fruiuè habes, & possides, cum complacentia verè immensa, & superdelectabilissima.

Amans similiter tibi congratulor vnigenite Fili Deus, pro eo quod tu similiter stas ad Patrem æternaliter & inuariabiliter conuersus, sciens & contemplans illum esse infinite bonum & superamabilissimum, à quo scis te totius boni, & beatitudinis suæ plenitudinem accepisse, quem nosti te infinito amore prosequi, teque tibi per omnia similem, consubstantialem, coæqualem, & vnum in natura genuisse. Propter quod tu vicissim illum amas superferuentissimo, & infinito amore, eumque intueris, & perfecte comprehendis cum immensa lætitia, & superdeliciosissima complacentia.

Amans vobis congratulor (ô Pater & Fili) quia simili modo & feruore charitatis, cum infinita complacentia, statis æternaliter, & inuariabiliter conuersi ad Spiritum sanctum,

quem simul ab aeterno spirastis, eiq; omnem
 vestram substantiam & bonitatem commu-
 nicastis, quem scitis superoptimum, vobisq;
 profusum similem, coequalem, consubstantia-
 lem, vnum in natura, & a quo scitis vos infi-
 nito amore amari.

Amans tibi pariter cōgratulor Spiritus san-
 cte Deus, quia tu similiter ad Patrē & Filium
 es aeternaliter & inuariabiliter cōuersus, cum
 tam claro intuitu & perfecta comprehensio-
 ne, cum tanto charitatis feruore, cū tam im-
 mensa & perfecta lætitia & complacentia,
 sicut Pater & Filius ad se inuicē, & ad te sunt
 conuersi. Tu enim scis & contemplantis Pa-
 trem & Filium esse superoptimum & super-
 amabilissimū, teque ab vtroque infinitē ama-
 ri, & habere, vt sis eis per omnia consimilis,
 coaeternus, coequalis, cōsubstantialis & vnus
 in natura, & essentia.

Igitur amans vobis congratulor (ō Pater,
 Fili, & Spiritus sancte, tres personæ & vnus
 Deus) quia quilibet vestrum, vtrūque alium
 aeternaliter, infinitē, superardenter, superdul-
 cissime, superiucundissime, superintime, & su-
 perperfectissime intuetur, comprehendit, con-
 templat, diligit, complectitur, stringit, frui-
 tiuēque intra se habet & possidet, estq; in vo-
 bis omnium bonorum, pulchrorū & deside-
 rabiliū superdiues, perfecta & securissima
 possessio. Cūque mutus amor vester sit
 immensus, conuictus etiam vester, & vnio
 est deliciositatis immensē, & vita vestra aeternā
 est superdelectabilissima & superfeli-
 cissima, siquidem cum infinita voluptate &
 opulentiā inuicem perfruijmi.

Eya vnitine Deus superbeatissime & su-
 perbenignissime, quia vis, & sicut seis, vis, &
 potes, fac vt nos in hac tua beatitudine, vita
 & gloria epulemur, vestraq; mutua cōtem-
 plationi, fruitioni, dilectioni, complacentiā,
 & deliciositati infinitā & aeternā, toto men-
 tis affectu ex puro & feruenti amore congra-
 tulemur, non ob commodum nostrum, sed
 propter tuum beneplacitū & bonitatem,
 quia videlicet hoc vis, & per hoc tibi presta-
 mus gratissimum, & perfectissimum obse-
 quium, tuūque gaudium in nobis (sicut
 desideras) impletur.

*¶ Contemplatio quorundam arcanorum
 & mysteriorum superaltissima Trini-
 tatis, quae simplicioribus non sunt fa-
 cile proponenda, nisi valde dociles &
 fideles fuerint, nec etiam a subtiliori-
 bus sunt presumptuosa consideratione
 discutienda, sed sola fide firmiter
 credenda, & cum admiratione con-
 ficienda & pradicanda.*

C A P. XII.

REDO simpliciter & admiror,
 amansque cum gaudio recolo &
 confiteor, quia in te simplicissimo
 & vno Deo, est puravinitas, vera
 Trinitas, & summa ac indiuidua simplici-
 tas. Nec tamen vnitas repugnat Trinitati, &

Trinitas vnitati, & in vnitate & Trinitate seruetur summa simplicitas.

Credo quia tu indiuidua Trinitas, Pater, Fili, & Spiritus sancte, esis tres vere, substantiales, & aeternae personae, suppositiue, realiterque distinctae, & tamen vos tres (seu vestra haec Trinitas) nihil aliud est quam purissima & simplicissima vnitas, utpote ipsa diuina essentia, ac Deitas quae multiplicari aut diuidi non potest, quia quicquid in Deo est, est vna simplex natura, & diuinitas aeterna, & vnus Deus.

Credo quod sola relatio personas distinguit & multiplicat, & tres personae sola relatione ab inuicem differunt, in eo quod tu Pater à nullo procedens, generas Filium, tu Filius à solo Patre generaris, & tu Spiritus sanctus, ab utroque simul spiraris, & procedis. Quae relationes realiter diuersae sunt, seu secundum essentiam, sed quod in vna & eadem diuina essentia vere, & realiter fundentur, & distinctae sunt propter diuersitatem relationis. Relatio enim non est quid aliud ab essentia diuina, ne quispiam superaddit eidem, imò est eadem res proforsus cum essentia. Sed sicut ea quae in creaturis per plures formas, & entitates sunt, in Deo sunt vnica & simplicissima forma (nam homo per aliud est sapiens, & per aliud est bonus, & sic de ceteris; Deus autem vno & eodem esse, & est, & sapiens est, & bonus, & iustus, & omnipotens est; quia haec & cetera omnia quae Deo conueniunt, sunt vna simplicissima

essentia

essentia diuina) sic propter diuinam essentiam vniuersalem perfectionem, & infinitam plenitudinem, inuenitur in diuina essentia, & relatio, quae est ratio distinctionis personarum, & vnitas naturae quae est communionis causa & vnitatis.

Tres ergo personae supersanctissima Trinitatis sunt per comparisonem ad esse relationum personaliter & realiter distinctae, & tamen vnum in ordine ad esse absolutum, quia sunt vna natura, vna essentia, & vnus Deus. Vnde sunt tres res, & vna res. Tres res propter relationum realem distinctionem, & vna res propter essentiae identitatem, & vnitatem. Filius enim non recipit à patre aliud, aliamve naturam, quam esse, & naturam Patris: sed essentia diuina quae est in Patre tanquam in fonte, per aeternam generationem communicatur Filio, & per aeternam spirationem, Spiritui sancto.

Credo quod tu Pater vere generas verbum Filium tuum, & licet in te idem sit actio, & essentia, hypostasis seu persona & natura, essentia tamen ipsa non dicitur generare, nec generari, quia non est terminus generationis paternae, sed ipse Filius, qui eo ipso quo gignitur, essentiam diuinam accipit à te Patre, de cuius substantia naturaliter, & necessario procedit. Et quamuis ipse Filius qui gignitur, nihil aliud sit quam diuina essentia, quam à te Patre accipit, tamen Filius ipse generatur, essentia autem non dicitur generari.

Vnde essentia non vocatur aut dicitur Pater, nec Filius, nec Spiritus sanctus, licet Pater, & Filius, & Spiritus sanctus, nihil aliud

sint

sint essentialiter quàm ipsa essentia, sed relationibus ab emanatione intrinseca procedentibus differunt.

Essentia autem diuina per se sumpta & nominata, non denotat ullam relationem, unde nec ullius personæ nomen ei conuenit, quia solæ relationes in diuinis personis constituunt. Et licet relationes in essentia fundentur & realiter consistant, non tamen eam determinant, sed solas personas.

Persona autem in diuinis aliter secundum Theologos accipitur, & aliud significat, quàm secundum philosophos: philosophi enim personam diffiniunt, esse indiuiduam rationalis substantiæ naturam, singularem ac per se subsistentem, quæ diffinitio essentia diuinæ conuenit, & tamen Theologicè loquendo, essentia diuina non est persona, quia in diuinis persona dicitur & distinguitur sola relatione.

Credo & admirans confiteor, quia licet in vobis tribus Patre, Filio, & Spiritu sancto, vnus & idem numero sit intellectus, & vna voluntas, & quilibet vestrum seipsum, & alias personas plenè intelligat, & amet: tamen tu Pater, solus intra te profers & generas verbum; & vos soli Pater & Filius, spiratis Spiritum sanctum, & tu Spiritus sancte nec generas, nec spiras aut producis germen tibi proportionatum, cum tamen tua bonitas, & plenitudo ac perfectio, vna eademque prorsus sit, quæ est in Patre, & Filio.

Credo quod in emanatione diuina ad in-

tra,

tra, nõ est nisi processus actus ab actu, & perfecti à perfecto; & cū hæc emanatio sit intellectualis, æterna & incommutabilis, in ea nulla est dependentia & imperfectio. In æternis namque non esse nullo modo præcedit esse: sed Filius & Spiritus sanctus ab æterno recipiunt idem esse, eandemque naturam, essentiam, & perfectionem quæ est in Patre.

Credo & admirans confiteor, quia quicquid in te est (ô Deus vne & simplicissime) est diuina essentia, & essentialiter verus Deus. Et nihilominus credo & confiteor, quia alia est in te emanatio intellectus, qua tu Pater Filium generas, & alia voluntatis, qua vos Pater & Filius, simul spiratis Spiritum sanctum, cum tamen in te, intellectus & voluntas sint vna potentia & ipsamet diuina essentia: sed prædictæ emanationes distinguuntur, propter rationis & relationis ac proprietatis personalis distinctionem, quæ nullam inducit essentialem diuersitatem.

Credo & confiteor, quia nulla perfectio tibi Patri inest, quæ non inest Filio & Spiritui sancto, non tamen secundum rationem & relationem vniformiter: sed tu Pater à teipso habes omnem perfectionem: tu Filius à solo Patre eandem recipis, & tu Spiritus sancte à Patre & Filio simul illam eandem accipis. Ita quod in singulis vestrum, est perfectio infinita, nec vnus personæ perfectio alteri potest deesse, cum in tribus sit vna & eadem numero essentialis perfectio, & essentia diuina infinita, & indiuisibilis ac immultiplicabilis.

Et licet relatiua notialisque perfectio tua (ô Pater) quæ est paternitas & generatio

actiua

actiua, secundum propriam rationem & relationem tibi soli Patri conueniat, tamen essentialiter dicitur inesse Filio & Spiritui sancto, quia secundum essentiam paternitas & generatio actiua nihil aliud sunt nisi diuina essentia, quæ in singulis personis inest tota & perfecta. Vnde constat quod nulla essentialis perfectio alicui diuinæ personæ deest, quia ipsa diuinitatis plenitudo & infinita perfectio, quæ est in singulis, omnem imperfectionem ab eis excludit. Et per eandem potentiam pater est generans, & Filius est genitus. Et sicut Patri est immensa perfectio habere Filium sibi æqualem, & verum Deum, ita Filio est infinita nobilitas & perfectio esse veri Dei verum & naturalem Filium.

Veruntamen in ipsa Trinitate (in qua nihil prius aut posterius tempore, nihil maius aut minus perfectione & essentia esse credimus) pater & catholicè confitemur esse veram originem & processionem, qua vna persona ex alia procedit, veramque auctoritatem, & subauctoritatem, quæ tamen nullum introducunt essentialem gradum, ordinem vel distinctionem.

De diuersitate nominum Deo conuenientium.

CAP. XIII.

Credo & confiteor, quod licet Deus substantialiter prædicetur de Patre & Filio & Spiritu sancto, tamen Pater, Filius & Spiritus sanctus non prædicantur de Deo, nisi relatiuè. Verè enim & catholicè dicimus & confitemur Patrem esse substantialiter Deum, & similiter Filium esse essentialiter Deum, & pariter Spiritum sanctum esse Deum. Sed Deus non dicitur Pater nisi relatiuè tantum, & eo respectu quo Filium generat. Et Deus non dicitur Filius, nisi quatenus à Patre generatur. Et Deus non dicitur Spiritus sanctus, nisi eo respectu & relatione qua à Patre & Filio procedit.

Credo quòd in diuinis tres sunt proprietates personales, quarum vnaquæque vni tantum personæ conuenit: scilicet Paternitas, Patri: filiatio, Filio: & spiratio passiuæ, Spiritui sancto. Relationes autem quibus personæ ad se inuicem referuntur, sunt quatuor, videlicet paternitas, filiatio, processio seu spiratio passiuæ, & actiuæ spiratio, quæ Pater & Filius communiter & simul referuntur ad Spiritum sanctum. Denique in diuinis sunt quinque notiones quæ personas notificant, scilicet innascibilitas, & paternitas soli patri conuenientes, Filiatio soli Filio

complectens, actiua spiratio, communis Patri & Filio. Et spiratio passiuua seu processio, propria Spiritui sancto.

Credo quod inter nomina quæ Deo tribuuntur & conueniunt quædam sunt prædicata essentialia, quæ tribus personis æqualiter conueniunt, quia in singulis est vna & eadem essentia, & perfectio essentialis quæ per huiusmodi nomina notatur. Talia sunt hæc nomina: Deus, bonus, sanctus, vita, sanctitas, & similia. Quædam verò nomina sunt notionalia & personalia quæ singula singulis personis sic sunt propria, vt alijs duabus non conueniant. Qualia sunt hæc, Pater, Filius, & Spiritus sanctus. Item mens concipiens, verbum genitum, amor procedens, & similia.

Quædam denique nomina appropriata dicuntur: ea videlicet quæ licet singulis personis & omnibus simul, æqualiter conueniant, tamen propter quandam conuenientiam & appropriationem singula eorum singulis tribus personis, specialius appropriantur & assignantur. Verbi gratia. Quia Pater à nullo est & Filius generat, appropriatur, ei nomina illa quæ potentiam & auctoritatem denotant, vt æternitas, principium, potentia, maiestas, & similia.

Quia verò Filius per conceptionem intellectus à Patre generatur: ideo ea quæ ad intellectum pertinent magis illi appropriantur, vt sunt hæc, veritas, sapientia, prouidentia, ars, ratio, exemplar, & similia.

Denique Spiritui sancto (qui per modum voluntatis & complacentiæ à Patre & Filio producitur) magis assignantur ea quæ ad

voluntatem spectant: qualia sunt, amor, bonitas, benignitas, osculum, suauitas, dulcedo & similia.

Veruntamen omnia hæc absolute sumpta, & secundum quod essentialem perfectionem denotant, singulis personis æqualiter conueniunt.

Sunt etiam quædam nomina; quæ conueniunt Deo respectu creaturarum, videlicet quod sit creator omnium; Dominus, gubernator & similia, quæ singulis & omnibus personis similiter conueniunt.

Alia postremo nomina soli Filio, ratione humanitatis assumptæ conueniunt, videlicet, quod sit incarnatus, natus, passus, mortuus, quod sit homo, quod resurrexerit, ascenderit, & similia. Quod sit frater noster, mediator, Emmanuel, fideiussor, & similia.

De mentis humana & virium seu potentiarum eius quibusdam nominibus & proprietatibus.

CAP. XIII.

Ens seu anima rationalis, in quantum est forma immateria- lis, intellectiua, simplex, volitiua & libera: appellatur prima mens imago, diuinæ lucis signaculum, veritatis radius immortalis: sicque velut supra tempus omne, & continuum eleuata, habet quendam respectum seu vultum directe ac immediate tendentem ad diuina & cœlestia, imò ad ipsum Deum creatorem: ac per hoc

conferetur capax veræ beatitudinis, quia cogoscendo ac diligendo est conuersiua ad Deum; eidemque immediatè vnibilis, per eius beatificam visionem & fruitionem, in qua fruitione consistit omnium intellectus creatorum fœlicitas summa.

Vires superiores animæ incorruptibiles & organice, quibus ipsa immediatè coniungitur Deo, sicut obiecto, sunt intellectus & voluntas, quibus contemplandis & diligendo infingitur Deo.

Porro vis intellectiua, in quantum est discursiua, dicitur ratio, in quantum est simplici apprehensione intuitiua, dicitur intellectus, in quantum verò est diuinitatis & diuinorum contemplatiua per simplicem apprehensionem, dicitur simplex intelligentia.

Voluntas etiam seu vis appetendi & volendi, in quantum est appetitiua seu volitiua boni intellecti, dicitur voluntas, in quantum verò habet respectum ad summum diuinumque bonum, dicitur apex principalis affectiue potentiæ.

Præterea, secundum Diuum Thomam, in ratione speculatiua est quidam habitus animæ concreatus, quo principia prima in speculabilibus naturaliter, terminis intellectis, sine discursu mox ei innotescunt; ex quibus principijs procedit ratio ad noticiam conclusionum, talia principia sunt hæc. Quod totum maius est sua parte, quod de quolibet est affirmatio vel negatio. Et hic habitus, propriè vocatur intellectus.

In ratione verò practica, alius est habi-

tus concreatus animæ; quo prima principia in operabilibus, naturaliter cognoscit. Ut, quod Deo est obediendum, bonum malo præferendum, & similia. Et hic habitus, (secundum Diuum Thomam) vocatur synderesis, quæ naturaliter mouet stimulatque ad bonum, & malo remurmurat. Estque illud naturale iudicatorium, in quo (secundum D. Augustinum) vnuerſa iuris naturalis principia scripta sunt, & semina virtutum vera & incommutabilia. Et hæc synderesis interdum nominat habitum tantum, interdum potentiam simul cum habitu, & spectat ad intellectum practicum, secundum Diuum Thomam.

Alij tamen dicunt, synderesin esse vim animæ motiuam seu affectiuam, quæ semper nata est in superioribus figi, & ad diuina cleuari, ad bona mouens & stimulans, & mala abhorrens. In idem redit, quod alij dicunt, synderesim esse vim appetitiuam naturaliter inclinatam ad sequendum motiorem boni, sibi ex apprehensione simplicis intelligentiæ præsentati. Potest etiam per synderesim intelligi, actus ex præfata vi manans.

Ergo secundum D. Thomam, synderesis est idem realiter quod superior scintilla rationis seu intelligentiæ. Quæ dicitur scintilla propter splendorem cognitionis, & ardorem inclinationis ad bonum. Per eam enim anima conspicit verum, & inclinatur ad bonum. Hæc in principijs practicis nõ errat; sed semper ei repugnat quod illis est contrarium, & in nullo homine vnquam ex toto extingui-

tur. In ea etiam non est peccatum, sed per eam sortitur anima quietam respectum ad Deum immediatum: quo capax est ab ipso immediate at directe rangi, irradiari & inflammari.

Interdum hæc synderefs dicitur etiam apex mentis, & illud lumen diuini vultus, quod super nos signatum esse dicit Psalmista.

Explici: Tractatus de Contemplatione, collectus ex libello de Contemplatione, edito à v. Patre Dionysio Cartusiano.

PRÆFATIO SPECIALIS
IN TERTIVM TRACTATVM
exercitiorum spiritualium,
scilicet via vni-
tina.

TERTIVS iste tractatus continet decem meditationes, quarum singulis assignata sunt quatuor Ternaria nominum, tribus personis superbeatissime Trinitatis propriorum vel saltem appropriatorum seu accommodatorum. Ad quorum intellectum, contemplationem & gustum, plurimum conferent & iuuant ea quæ ex patris nostri Dionysij Cartusiani hic præmissa sunt.

Porrò in singulis Ternarijs exercentur & prægustatur actus beatorum iam in cælo regnantium. Horum enim exercitium omne & occupatio tota est, trinum & vnum Deum rota mente & memoria iugiter recollere, præsentem sentire & possi-

dere, adorare & reuereri: toto intellectu eundem clarè intueri, contemplari, laudare & admirari: tota voluntate ipsum amare, amplecti, eius beatitudini intimè gaudere, eadèmq; perfrui: denique toto affectu ipsi gratias agere, & se totos in eius gratissimum obsequium ex purissimo amore offerre & impendere: sicque ipsi beatificè vniri & vnus cum eo spiritus effici, per voluntatis conformitatem & transformationem. Quæ omnia in sequentium Ternariorum contemplatione, quodammodo exercentur & præstantur. Siquidem sub cuiuslibet Ternarij meditatione, ad primum eius nomen (quod personæ Patris, cuius imaginem memoria magis repræsentat, attribuitur) tota mente & memoria ipsum Patrem recolimus & adoramus. Ad secundum verò Ternarij nomen, Dei filium (cuius imago in intellectu resplendet) toto intellectu contemplamur & glorificamus. Denique ad tertium Ternarij nomē, tota voluntate (quæ Spiritū sanctum magis

repræ-

repræsentat) ipsum Spiritū sanctum amamus, amplectimur, & eius bonitati congratulamur. Deinde tres simul personas in vnitatis diuinæ essentia vnum Deū agnoscens, ipsi vnitrino Deo, toto corde gratias agimus pro nominibus Ternarij meditati, & pro alijs omnibus, eidemq; nos totos offerimus in omne gratum obsequium.

Postmodum repetentes ordinatè singula Ternarij nomina, adiungimus aliquam obsecrationem cuiuslibet conuenientem. Et quia contemplationes istæ referuntur potissimum ad ipsam sinceram & amorosam considerationem summæ diuinitatis: idè fere omnes petitiones Ternarijs adiunctæ ad hoc tendunt: & vt plurimum, ad primū nomen rogatur pater, vt nostram memoriam in se stabiliat & fecundet, vt ipsum præsentem sentiamus & adoremus, eidemque adhæreamus. Ad secundum nomen rogatur Dei Filius, vt intellectum nostrum illuminet, quatenus in ipso Filio & per ipsum & cum ipso

DD 2 Pa

Patrem agnoscamus , contem-
plemur , glorificemus , & in eius
claritatem transformemur . Ad
tertium nomen rogatur Spiritus-
sanctus , vt voluntatem nostram
suo amore & suauitate accendat,
afficiat & repleat : de qua à tribus
simul, ab vnitrino Deo simplicissi-
mo, petimus vt igne sui amoris nos
in se absorbeat, transformet, vniat
& clementer exaudiat. Ad quod ci-
tius obtinendum , post contempla-
tionem quatuor Ternariorum sin-
gulis decem meditationibus assi-
gnatorum , subiunguntur plures
amorosæ aspirationes, quibus suspi-
ramus ad illam supernaturalem &
mysticam contemplationē & vnio-
nem cum Deo , quæ nulla humana
industria aut exercitatione potest
acquiri : sed ad eam sola supernatu-
rali itradiatione & tractu diuino
pertingitur : quando scilicet digna-
tur Deus sua liberalissima volun-
tate spiritum contemplantis & ad
se suspirantis sibi intrahere, & abs-
que intermedia specie intelligibi-
li, secum vnire: quod nemo scit, nisi

qui

qui accipit & gustat , quia hoc nec
verbis explicari potest , nec ratio-
nis discursu comprehendi . Vnde
non præsumimus in hoc tractatu,
quicquam de huius mysticæ vnio-
nis modo & proprietatibus expli-
care: sed dumtaxat proponimus con-
templationis rationalis exercitia,
quibus ad eam præparemur & sus-
piremus , & in his vel similibus im-
moremur , donec dignetur Domi-
nus nos supernaturaliter intrahe-
re, cuius tractum si senserimus , de-
bemus statim, relictis nostris con-
suetis exercitijs, illum sequi, quan-
diu durauerit , quo cessante , repe-
tenda sunt rationalia exercitia , ne
in conspectu Domini otiosi inne-
niamur , aut etiam ad alia extra-
nea & inutilia mens nostra peref-
suat.

Cæterum in exercitatione de-
cem meditationum quæ in hoc li-
bello proponuntur, hoc ordine &
modo proceditur.

Primo oratio præparatoria ini-
tio cuiuslibet meditationis præ-
mittitur, quæ habetur. pag. 644

DD 3 Se

Secundò, præfatio generalis subiungitur, quæ habetur. pag. 648. 649.

Tertiò quatuor peculiæ Contemplationes circa quatuor Ternaria, cuiuslibet meditationi assignata, ponuntur. 650

Quartò, post Contemplationem quatuor Ternariorum, subiungitur obsecratio generalis quæ habetur, pag. 660

Cui additur vna specialis obsecratio & adoratio, super vno ex decem Ternarijs perfectionum super sanctissimæ Trinitatis, quæ consequenter scribuntur post generalem obsecrationem.

Quintò, ponitur conclusio totius meditationis, continens plures aspirationes ad diuinam vnionem. pag. 688

Igitur in qualibet meditatione hæc sola variantur, scilicet quatuor diuersa Ternaria singulis decem meditationibus sequentibus ad contemplandum assignata, & specialis obsecratio per vnum Ternarium perfectionum SS. Trinitatis.

Cætera omnia (videlicet oratio

preparatoria, præfatio generalis, obsecratio communis, & conclusio meditationis, in singulis meditationibus repetuntur & similiter exercentur.

Cæterum ne deuotus exercitator obruatur & tanto afficiatur, nimia prolixitate & multitudine eorum quæ in qualibet meditatione hinc ponuntur, obseruet modum & ordinem sequentem. Assignet sibi certum tempus, quod singulis diebus (nisi impedimentum occurrat) stabiliter impendat huic exercitio spirituali. Deinde vnâ, putâ primam harum decem meditationum assumens exercendam, nõ curet eam absolueri vna hora, vel duobus, aut tribus diebus: sed contentus sit tantum de ea morosè & affectuosè meditari, quantum sufficiet ad occupandum totum tempus sibi ad meditandum assignatum: & sequentis horæ, ad meditandum assignatæ, meditationem, præmissa breui præparatione, incipiat ab eo articulo, in quo præcedenti hora suum exercitium finiuit & terminauit: & sic prosequatur vnâ meditationem tot

horis & diebus, quot habuerit necesse ad eam deuotè & morosè ruminandam. Et cum vnam ex his decem meditationibus sic absoluerit, tunc ad sequentem simili modo & ordine procedat. Sic non inueniet has meditationes esse prolixiores: quin potius nouam semper deuotionem & gustum in illis experietur ex varietate diuersorum Ternariorū & aliorum quæ in singulis meditationibus continentur.

Porro aduertendū est hæc exercitia magis conuenire his qui sunt subtilioris & acutioris ingenij, & egent pluribus obiectis & articulis, vt eorum mens absque tædio & distractione occupetur in amorosa Dei consideratione, quales sunt hi qui in suis meditationibus ducuntur magis rationali deuotione & affectione, quàm naturali quadam suauitate & molli affectione. Hi enim qui naturaliter quieti ac modesti ac amorosi spiritus sunt, non indigent tot obiectis & tam varia nominum cōsideratione, quoniam vnica vel duabus, aut certè

paucis affectiuis aspirationibus facile afficiuntur erga Deum, & edulciter ac stabiliter adherent. Nihilominus tales inuenient in his exercitijs multa sibi propria & accommodata, in quibus morosè considerandis sentiant se in Dei notitia & amore magis proficere. Debebūt autem non omnia quæ ponuntur sibi assumere, sed ex eis illa seligere quibus senserint se magis ad Deum affici.

Denique ista exercitia circa super-sanctissimæ Trinitatis contemplationem frequentada proponuntur, his qui in vitiorum mortificatione, & solidarum virtutum exercitatione sunt iam probè fundati & longo vsu confirmati. Nihilominus incipientes, & proficientes possunt aliquādo ista exercitia legere & percurrere, vt videant ad quem finem & perfectionem debeant aspirare, & maximè vt ex eorum Ternariorum cōsideratione proficiant in notitia & amore superbeatissimæ Trinitatis; eamque per ista ternaria deuotius adorent & glorificent, quo-

ties cantant hunc versum (Gloria Patri & Filio & Spiritui sancto) aut similes, in quibus tres personæ Trinitatis exprimuntur.

INDEX BREVITER
explicans ea quæ in singulis
Capitulis huius tractatus
habentur.

IN CAPITULO PRIMO
hæc habentur.

Ratio preparatoria præmittenda, cum volueris has meditationes inchoare, aut morosius proficere. pag. 644

1 In qua primo, per decem superlativa nomina eleuas & preparas animam tuam ad Deum. ibid.

2 Consideras qua reuerentia Beati omnes Deum in celo contemplantur & glorificent. ibid.

3 Tuam indignitatem ad hoc contemplationis opus profiteris. pag. 645

4 Intentionem tuam in hac contem-

platione

platione dirigis ad implendum Dei beneplacitum, & omnium salutem. ibid.

5 Obsecras generaliter pro directione & adiutorio Dei in hoc contemplationis exercitio. 646

6 Specialius tres personas Sanctiss. Trinitatis inuocas scilicet, ut memoriam, intellectum & voluntatem tuam ad hoc præparent & moueant. 646. 647

7 Deum unum inuocas, ut essentiam & fundum anime tue ad hoc præparet & coarctet. 647. 648

IN CAPITULO II.
hæc habentur.

Præfatio singulis meditationibus præponenda. 648. 649

1 In qua primo adiungis & vnisc tuam contemplationem illi perfectissima contemplationi, qua tres personæ se inuicem contemplantur. 649

2 Assumis affectum & deuotionem B. Mariae & omnium Angelorum & Sanctorum. ibid.

3 Oras & exercitium tuum facere intendis, non ex parte tua tantum, aut pro te solo, sed ex parte tuorum speculium & omnium creaturarum, & pro salute omnium. ibid.

4 *Assumis cor Domini IESV pro organo & instrumento tuae contemplationis suavissimo & utilissimo.* *ibid.*

5 *Trinum & unum Deum, ex tribus animis superioribus potentius, & ex tota anima & mente tua adoras, & glorificas, exercens generaliter actus beatorum.* *ibid.*

IN CAPITULO III.

hæc habentur.

Contemplationes quatuor in hac quatuor Ternaria, ad primam meditationem seu classem pertinentia. 650

1 *Pater ingenite, fili unigenite, Spiritus ab viroque procedens.* 650. 651. 652. 653

2 *Essentia prima, natura naturans, vita beata.* 654. 655

3 *Pietas, providentia, benignitas.* 656. 657. 658

4 *Pater perennis gloriæ, splendor paterna gloriæ, delicia Patris & Filij.* 658. 659. 660

IN CAPITULO IIII.

habetur

Obsecratio generalis, post contemplationem quatuor Ternariorum, singulis decem meditationibus assignatorum repe-

tenda.

tenda, in qua per ardentia suspiria & iaculatorias orationes mens ad unionem Dei aspirat, inuocans primo tres personas Sanctiss. Trinitatis sigillatim, deinde unitrinum simplicem Deum. 660. 661. 662. 663. 664

IN CAPITULO V.

continentur

Decem obsecrationes & adorationes super decem ternarijs perfectionum super sanctiss. Trinitatis, diuidende & applicanda singulis decem meditationibus post prefatam obsecrationem generalem. Hæc autem sunt decem Ternaria, qua hic explicantur. 665

1 *Fœcunditas, communicatio, familiaritas.* 665. 666

2 *Essentialis unitas, personalis proprietas, societas dulcissima.* 667. 668

3 *Dignitas incomprehensibilis, felicitas gloriosa, fontalis sanctitas.* 669

4 *Immortalitas, incommutabilitas, necessitas.* 670. 671

5 *Primitas, nobilitas, libertas.* 672. 673

6 *Coeternitas, coequalitas, propinquitas.* 673. 674

7 *Eternitas incommutabilis, veritas*

infallibi

infallibilis, charitas inestimabilis. 675.

676

8 *Aeterna securitas, mira serenitas,
plena suauitas.* 6 6677

9 *Inseparabilis unio, intuitio & lau-
mutua, fructus beata.* 677.678

10 *Opulentia infinita, gloria immar-
cessibilis, beatitudo omnimoda.* 679.680

IN CAPITULO VI.

habetur

*Obsecratio generalis, post singulas
illas decem obsecrationes & adorationes
perfectionum Sanctiss. Trinitatis, sub-
iungenda, pro conclusione singularum de-
cem meditationum,* 680.681

IN CAPITULO VII.

continentur quatuor Contem-
plationes super his quatuor Ter-
narijs, secundæ meditationi assi-
gnatis.

1 *Artifex, ars, & idea, amor & com-
placencia.* 686.687.688

2 *Mens inuariabilis, lux inexin-
guibilis, pax imperiurabilis.* 689.690

3 *Lux aeterna, candor lucis aeterna,
ardor lucis.* 691.692

4 *Substantia prima, figura s. bitan-
tia, nexus amborum.* 693.694.695

IN

IN CAPITULO VIII.

habentur quatuor Contempla-
tiones super his quatuor Ternarijs,
ad tertiam meditationem
pertinentibus.

1 *Ex quo omnia, per quem omnia,
propter quem omnia.* 695.696.697

2 *Stabilitas omnia mouens, aeterni-
tas ubique presens, simplicitas omnia re-
plens.* 698.699.700

3 *Principium omnia regens, exem-
plar primi principij, finis omnium.* 700.
701.702

4 *Fons bonitatis, imago bonitatis,
communicatio bonitatis.* 702.703.704

IN CAPITULO IX.

continentur quatuor Contem-
plationes super his quatuor ter-
narijs, quartæ meditationi assi-
gnatis.

1 *Sol iustitia, splendor solis, calor
solis.* 705.706

2 *Potentia immensa, sapientia infi-
nita, bonitas incomprehensa.* 707.708

3 *Potestas, illuminatio, salus.* 709.
710.711

4 *Ens primum, verum increatum,
bonum summum.* 711.712.713

IN

IN CAPITVLO X.

continētur quatuor contempla-
tiones super his quatuor Ternarijs
quintæ meditationi conueni-
entibus.

1 *Maiestas omnia intuens, speculum
diuinæ maiestatis, gaudium plenum.* 714. 715

2 *Vnitas indiuisibilis, veritas infalli-
bilis, benignitas ineffabilis.* 716. 717. 718

3 *Virtus operans, actus purus, fru-
ctus suavis.* 718. 719. 720

4 *Vita viuentium, sensus sentitium,
speratio operantium.* 720. 721. 722

IN CAPITVLO XI.

habentur quatuor cōtemplatio-
nes super his quatuor Ternarijs
ad sextam meditationem spe-
ctantibus.

1 *Mensura mensurans, numerus om-
nia numerans, pondus omnia ponderans.*
723. 724

2 *Modus omnia moderans, species
& decor vniuersi, ordo omnia ordinans.*
725. 726

3 *Maiestas omnibus dominans, gla-
ria diuinæ maiestatis, diuinitas omnia
regens & continens.* 727. 728. 729

4 *Abyssus*

4 *Abyssus superfluens diuinitatis,
lucerna fulgens diuinæ claritatis, sapo-
rosa vnio miræ suauitatis.* 729. 730
731.

IN CAPITVLO XII.

continentur quatuor contem-
plationes super his quatuor
Ternarijs septimæ meditationi
assignatis.

1 *Pater operans, dextera Dei Pa-
tris, dignus dextera Dei.* 731. 732. 733.

2 *Principium omnium, imago primi
principij, donum altissimi & datum opti-
mum.* 734. 735.

3 *Sequitas inflexibilis, sapientia
indeceptibilis, pax imperturbabilis.*
736. 737. 738.

4 *Ex quo superexfluentia copiosa,
ad quem allicientia amœnosa, per quem
influentia affectuosa.* 738. 739. 740.

IN CAPITVLO XIII.

continentur quatuor contem-
plationes super his quatuor Ter-
narijs ad octauam meditatio-
nem pertinentibus.

1 *Pater osculans & vngens, Fili
osculate & vntæ, Spiritus sanctæ osculæ*

& vn

& unctio. 741. 742. 743.

2 *Altitudo eleuans, pulchritudo al-
liciens, dulcedo agglutinans.* 744. 745.

3 *Fons veritatis, veritas Patris,
Spiritus ueritatis.* 747. 747.

4 *Pater clarissime, facies, & uultus
Patris, flatus dulcis amaranthum.* 747. 748.
749.

IN CAPITULO XIV.

habentur quatuor Contem-
plationes super his qua-
tuor Ternarijs, nonæ
meditationi as-
signatis.

1 *Pater protegens, brachium sal-
uans, uirtus eburneans.* 750. 751. 752.

2 *Pater luminum, lumen de lumine,
iubar ardentissimum.* 752. 753. 754.

3 *Ignis urens, flamma lucens, ardor
feruens.* 754. 755. 756.

4 *Uirtus anima, lumen oculorum,
solatium dulce.* 757. 758.

IN CAPITULO XV.

continentur quatuor Contem-
plationes super his quatuor
Ternarijs, ad decimam
meditationem per-
tinentibus.

1 *Mens aeterna, uerbum mentis aeternae,
amor utriusque.* 749. 769. 761.

2 *Fons aeternitatis, plenitudo lucis,
multitudo pacis.* 751. 762. 763.

3 *Substantia separata, intelligentia
pura, Spiritus simplex & ardens.* 764.
77.

4 *Fons uitae, uiuifici fontis proflu-
uium, sapor aromaticae diuinarum dul-
cedinum.* 766. 767.

Finis Indicis.

INCIPIT TRA-

CTATUS TERTIVS

Spiritualium Exercitio-
rum, nempè viæ
vnitiuæ.

CAPITVLVM I.

*Oratio preparatori. i. mente exercenda potius
quàm voce, quando volueris inchoare &
prosequi in orofus, meditationes sequentes.*

Præsentissime & reuerendissime,
O intentissime & sapientissime,
O promptissime & potentissi-
me,

O superamantissime, & superbeneficen-
tissime,

O superamandissime & supercolendif-
sime,

Domine Deus, Pater, Fili, & Spiritus san-
cte, trinus in personis & vnus in essentia,
quem adorant dominationes & tremunt po-
testates: ante cuius conspectum beatissima
virgo Maria, Throni, Cherubin & Seraphin,
omnesque Angeli & sancti cum summa hu-
militate, tremore & reuerentia procidunt,
teque iugiter adorant, reuerentur: te con-
templantur, laudant & glorificant: te amant

& ample

& amplectuntur, tibi que congratulantes
& gratias agentes se totos in perpetuum
obsequium liberalissime offerunt. Et si ego
vilissimus terræ vermiculus, & plane
nihil, ego ingratus & infidelissimus pec-
cator & immundus, verè indignus sum
coram te assistere, aut nomen tuum cogi-
tare, vel laudare, nedum ad tuæ diuinita-
tis contemplationem, fruitionem & vnio-
nem aspirare: quia tamen tanta est tua
dignatio & benignitas, vt velis & gratum
habeas à me adorari, laudari, amari & co-
lli: ideo non ex aliqua præsumptione, ne-
que ex aliqua propria quaestione: sed ex
hac sola tua dignatione, & ex humili obe-
dientia, quam debeo & volo exhibere huic
tuæ voluntati, dominæ & reginæ meæ:
denique quia vis, & sicut vis, vt in hoc,
ex amore gratissimum tibi obsequium præ-
stem, ad tuam gloriam & omnium salu-
tem, multum desidero nunc actus & exer-
citia beatorum prægustare, & cum omni-
bus sanctis tuis te adorare & reuereri, te
contemplari & glorificare, te amare & am-
plecti, tibi que congratulando & gratias
agendo me totum in obsequium tuum sem-
piternum offerre. Sed quia ad hoc non so-
lum ex me insufficiens sum, verum etiam
indignus, tu quaeso, per omnes tuas misera-
tiones.

1 Me S A N C T I F I C A. & purifica ab om-
ni peccato & immunditia.

2 E X C I T A, ab omni torpore & negli-
gentia.

3 C O N F O R T A vires mentis & corporis.

4 C O H E

4 **CONHIBE**, & reprime omnia impedimenta, & mentis ac sensuum euagationes.

5 **COMPONE** modum, ordinem & progressum.

6 **STABILIS**, dans in suscepta meditatione perseverantiam.

7 **ET ADIVV**, vt purè propter te, & amorem tuum ac beneplacitum.

8 **ET SECUNDVM** te, & tuæ sapientiæ directionem,

9 **ET PER TE**, tuæque gratiæ motionem & operationem.

10 **AC TËCVM**, in præsentia tua manendo.

11 Et gratiæ tuæ cooperando.

12 Tuumque tractum sollicitè audiendo, ac perfectissimè sequendo.

Aggrediar, prosequar, & perficiam sequentem meditationem, & contemplationem, in vnione omnium laudum & gratiarum actionum, quæ tibi in caelis & in terris vnquam oblatae sunt, & nunc offeruntur, & in perpetuum offerentur, ad tuam supremam gloriam, & omnium salutem.

Eya igitur ô Pater superpotentissime,

Mentem & memoriam meam, tua præsentia & potentia,

1 **PURGA** ab omni extranea & vana imaginatione & recordatione.

2 **REPLE** teipso, vt nihil præter te

recolat & cogitet.

3 **STABILIS** in te, vt inauertabiliter tibi intendat.

O Fili super sapientissime, in intellectu meum.

1 **PURIFICA** ab omni vitiosa ignorantia, errore, & curiosa vel vana creaturarum consideratione.

2 **ELEVA**, & conforta tuo glorioso lumine, ad te solum sincerè contemplan- dum.

3 **ILLUMINA**, & reple teipso, vt te absque media specie, per teipsum clarè videat, laudet, & glorificet.

O Spiritus super suauissime, voluntatem meam,

7 **MVNDATA** ab omni vitiosa affectione, propria quæstione, & tepore.

8 **AFFICE**, & succende tui amore & desiderio.

9 **REPLE**, & saria tuo gaudio & fruitione.

10 **POTA**, & inebria tua voluptate, & vbertate.

O vnitivine Deus, qui es verus fundus, & intima essentia essentiæ animæ meæ,

1 Ipsam nudam essentiam & fundum animæ meæ plenè tibi gratifica, & placentem redde.

2 SIMPLICEM intelligentiam, siue apicem mentis perfecte irradia & illumina.

3 Synteresim & supremam affectionem, erotico amore inflamma & eleua.

4 Omnesque vires & potentias animae meae intraneas, & ab omni creatura abstrahe.

5 Absorbe in te, vt ab omni propria operatione deficientes, tuam solam inactionem pariantur.

6 Transforma in te, sicuti ferrum ignitum in qualitate ignis transformatur, & vrendi vim recipit.

7 Vni & applica tibi absque medio & differentia.

8 Queta in te, tuaque interna pace.

9 Et plenè ac liberè posside, & moue iuxta tuum supremum beneplacitum. Amen.

P R Æ F A T I O

SINGVLIS MEDITATIONIBUS Ternariorum cuiuslibet classis immediatè præmittenda post suprâ scriptam præparationem.

C A P. I I.

ET nunc (ô vnitrine Deus, & misericors), de tuo adiutorio piè præsumens & confidens, ecce in visione illius perfectissimæ inactionis & laudis, amoris & congratulationis, quibus tu (ô altissima Trinitas, Pater, Filius & Spiritus sanctus vnus Deus) teipsum intueris, laudas, amas, & in te summe complaces, & quæ à te, in deuotissimum cor Domini nostri IESV CHRISTI, tuum organum prædulcissimum, fuit, atque inde in omnes Angelos & sanctos procedens, rursus per idem cor, in te superbeatissimam Trinitatem refluit: non ex affectu meo tepido & indigno, sed ex affectu, gratitudine & deuotione gloriosissimæ virginis Mariæ; BB. Angelorum & sanctorum omnium; præsertimque patronorum meorum specialium; & quorum hodiè festum vel memoria, in Ecclesia recolitur: ex parte mea; tuorumque & meorum speciatim, & omnium creaturarum, ad tuam & tuorum sanctorum gloriam; nostramque & omnium viuorum & defunctorum salutem, eorumque potissimum pro quibus tu nos vis, aut tenetur, vel intendimus specialius orare: ad Ecclesiæ, regni huius, & diocesis, nostrique monasterij & totius ordinis reformationem & pacem; per suauissimum cor & Spiritum Domini nostri IESV CHRISTI, te trinum in personis & vnum in essentia Deum & dominum vniuersorum, creatorem & conseruatorem, Patrem, Filium &

Spiritum sanctum, tota mente & memoria recolo, præsentem sentio, teneo, adoro & reue-
reor: toto intellectu, considero, intueor,
contemplor, laudo, & glorifico: tota volunta-
te amo, desidero, amplector, & fruiui possi-
dere desidero: totoque corde & affectione,
atque ex omnibus viribus & sensibus animæ
& corporis, tibi congratulans & gratias
agens, me totum in perpetuum obsequium
ex purissimo amore tibi offero, ad omnia
tam aduersa quam prospera, in tempore &
æternitate, pro omni bono quod es, quod
habet, & operaris, & pro omnibus nomini-
bus ac perfectionibus tuis.

*HIC INCIPIT CON-
templatio ternariorum prima
classis seu medita-
tionis.*

CAP. III.

Specialiter amans adoro & reue-
reor te, ô pater ingenite,

1 Qui à nullo genitus nec procedens, ab
æterno teipsum & omnia, vnico intelligendi
actu perfectissimè intelligendo, vnicum ver-
bum intus protulisti, & tanquam mentis tue
verum filium genuisti.

2 Cui totam tuam substantiam ipsum ge-
nerando, communicasti, eumque tibi coæter-
num, coæqualem & consubstantialem ge-
nuisti.

3 Quem sicut teipsum perfectè amasti, &
in ipso summè tibi complacuisti: atque nos
in eodem per ideam existentes, agnouisti,
amasti, & gratificasti ab æterno.

Amans contemplor & glorifico te,
ô fili vnigenite

4 Qui à patre ab æterno genitus, ipsum
perfectissimè repræsentas, eidem per omnia
similis & coæqualis.

5 Qui eundem clarissimè intueris & ar-
dentissimè diligis, laudas, & glorificas.

6 Qui eius notitiam claram, sanctis in-
fundis, eosque ad ipsius laudem & contem-
plationem eleuas.

Amans congratulor tibi & ample-
ctor te, ô spiritus ab vtroque
procedens,

7 Qui ab æterno ex mutua patris & filij
dilectione, vnico volendi actu, ab vtroque tan-
quam ab vnico principio, spiraris & proce-
dis, vtiusque amor condilectus, coæternus, &
consubstantialis.

8 Qui patrem & filium clarissimè intueris
& ardentissimè diligis.

9 Qui vtiusque & tui amorem, charita-
tem, & fruitionem cordibus sanctorum in-
fundis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero (ô vnitriue Deus) pro his, cæterisque nominibus, & perfectionibus tuis. Atque vti nam, si aut scis expedire ad tuum honorem meamque salutem, horum nominum intelligentiam & virtutem mihi manifestes & efficaciter communices.

Eya ergo, ô pater ingenite,

1 Memoriam meam reple teipso & stabili, vt te mihi præsentissimum iugiter recolam, sentiam, adorem & reuerer.

2 Eam fecunda, vt eructet & generet verbum de te bonum, conceptum de te pium & verum, imo tu ipse, verbum tuum in ea generata.

3 In verbo & Filio tuo nos agnosce, ama & gratifica.

O Fili vnigenite; intellectum meum teipso irradiata & illumina, vt

4 Te verum & vnicum Patris Filium; ipsi coæternum & coæqualem clara fide & intelligentia credam & contempler.

5 In te, per te, & tecum patrem agnoscam, laudem & glorificem.

6 Et quid ei sit acceptum; quidque à me requirat omni tempore verè intelligam.

O Spiritus ab vtroque procedens, voluntatem meam teipso reple & affice,

7 Vt per te Patrem & Filium pure & ardentem amem & desiderem.

8 Te vniuscuiusque spiritum & amorem dilectum, simul eodem amore prosequar & diligam.

9 Huiusque amoris gaudio, fruitione & voluptate replear, satiet, poter & inebrier.

O vnitriue Deus, omnipotens & misericors igne tui amoris,

Me totum in te absorbe, transforma, vni & clementer exaudi, ad tuam & tuorum sanctorum gloriam, meamque & omnium salutem & omnium salutarium petitionum exauditionem, Amen. Ita queso fiat, sicut amantem & confidentem peto (ô benignissime Pater) per Iesum dilectum filium tuum, in quo tibi semper complacuisse, & in cuius nomine nos petentes exaudiendos promissisti, in Spiritu sancto, hoc est in amore illo, in quo nobis eundem filium tuum in fratrem & redemptorem dedisti, intercedente beata Dei genitrice Maria & omnibus Angelis, & sanctis.

O Maria mater Dei, ô Angeli, ô sancti omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

¶ Contemplatio secundi ternarij primæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

**Amans adoro & reuereor te,
ô essentia prima,**

- 1 Quæ ab æterno existens, nullum habes principium.
- 2 Quæ sola à te & per te subsistis.
- 3 Quæ omnibus das esse & conseruas.

**Amans laudo & glorifico te,
ô natura naturans,**

- 4 Quæ omnium naturarum es creatrix & conseruatix.
- 5 Quæ omnibus das principium motus & operationis naturalis.
- 6 Quæ omnia inclinas ad quiescendum in loco tibi proprio.

**Amans tibi congratulor, ô vita
beata,**

- 7 Cui idem est beatè viuere, quod esse.
- 8 Quæ omnibus uiuentibus das vitam & operationem ab intrinseco.
- 9 Quæ electis tuis vitam beatam donas.

**Amans & gratias agens, me totum
tibi offero, ô vnitine Deus, pro
his cæterisque tuis nominibus
& perfectionibus: atque vitam
sicut scis, vis & potes, horum
tuorum nominum puram intel-
ligentiam & virtutem nobis do-
nes & communices.**

Eya ergo, ô essentia prima,

- 1 Fac vt te vbique & in omnibus præsentem sentiam & reuerear.
- 2 Conforta & conserua meam essentiam.
- 3 Eamque tibi gratifica & agglutina.

O natura naturans,

- 4 Fac vt te in omnibus creaturis agnoscam, & glorificem.
- 5 Esto mihi principium & directio omnis mei motus & operationis, vt in omnibus per te, & secundum te mouear & operer.
- 6 Inclina cor meum & voluntatem ad quiescendum in te solo, & propter te, in his quæ tibi placent.

O vita beata.

- 7 Fac vt te vitam beatam, fide viuam credam, amem & desiderem.
- 8 Vitam naturæ & gratiæ in nobis conserua & secundum te dirige & moue.

9 Fac nos ad vitam beatam ardentè aspirare, congruè tendere & tandem peruenire.
O vnitrine Deus, omnipotens &c. vt supra.

J. Contemplatio ternarij tertij primæ meditationis.

Iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te,
ô pietas,

1 Quæ semper nobis assistis, & vbique es præsentissima, intentissima & promptissima.

2 Quæ paterna affectione es. nostri sollicita.

3 Quæ facis Angelos sanctos vnicique nostrum semper assistere, & nostri curam & custodiam habere.

Amans laude & glorifico te,
ô prouidentia,

4 Sine cuius prouidentia nihil potest fieri, aut nobis accidere.

5 Quæ in tui dispositione nunquam fallis, nec impediri potes.

6 Quæ omnia, etiam mala, in bonum aliquid ordinas, & facis cooperari in bonum electis tuis.

Amans congratulor tibi, ô benignitas,

7 Quæ benigno fauore & efficaci amo-

re, electos tuos semper prosequeris.

8 Eisdemque ab omni malo protegis, aut oportuè liberas.

9 Et ad omne bonum illos per angelicum ministerium excitas, dirigis & confortas.

Amans & gratias agens me totum tibi offero,

(O vnitrine Deus) pro his, ceterisque nominibus, & perfectionibus tuis. Atque vnam horum tuorum nominum intelligentiam & virtutem nobis manifestes & applices, atque ex his ad amorem tuum nos inflammes.

Eya ergo, ô pietas,

1 Fac vt te nobis semper præsentissimam & intentissimam sentiamus & reuereamur.

2 Ad tuam plusquam paternam pietatem fiducialiter in omni necessitate recurramus, & speremus in ea.

3 Angelos custodes nostros semper & vbique reuereamur, eorumque ministerijs in omnibus adiuuemur.

O Prouidentia,

4 Fac vt in omnibus tuam prouidentiam viua fide credamus, attendamus, & laudemus.

5 De eius dispositione & ordinatione omnia cum gratiarum actione suscipiamus, & profutura nobis speremus.

6 Bonum ad quod singula ordinantur so-

licitè inquiramus, & quolibet euentu percipiamus.

O Benignitas,

7 Fac nos de te semper sentire in bonitate, & benignitate iuratis tuæ effectus percipere.

8 Per angelicum ministerium, ab omnibus malis nos aut prorege, aut libera.

9 Ad omnia bona tibi placita nos dirige & conforta.

O vnitine Deus omnipotens, &c.

¶ Contemplatio quarti ternarij primæ classis.

Iterum atque iterum millies & ceteris millies ex affectu quo supra, pag. 654. 656.

Amans adoro & reuereor te, ô Pater perennis gloriæ,

1 Cuius gloria nec principium habet nec finem est habitura.

2 Nec minui potest nec augeri.

3 Quem securè possident & adorant omnes beati.

Amas laudo & glorifico te, ô splendor paternæ gloriæ fili Deus,

4 Qui gloriam patris perfectissimè exprimis & repræsentas.

5 Qui eandem clarissimè intueris & glorificas.

6 Atque ad eius contemplatione & laudem electos tuos illuminas & eleuas.

Amans congratulor tibi, ô delicia Patris & Filij Spiritus sancte Deus

7 Qui es amor & complacentia, qua Pater & Filius in se inuicem, & in te sibi optimè complacent.

8 Qui in Patre & Filio similiter deliciaris, & tibi complaces.

9 Qui delicijs supersuauißimæ Trinitatis sanctos afficis, repleas, & inebrias.

Amans & gratias agens me totum tibi offero,

O vnitine Deus, pro his, cæterisque nominibus tuis. Atque vnam horum virtutem, & efficaciam nobis manifestes & applices, sicque ad amorem tuum nos restaures & inflames.

Eya ergo, ô Pater perennis gloriæ,

1 Fac vt te æternum & gloriosissimum Patrem viuam fide credamus, & præsentem nobis sentiamus.

2 Te suprema lætia veneremur, & adoremus.

3 Teque securè possideamus, & à te possideamur.

O splendor paternæ gloriæ,

4 Fac vt in te & per te ac tecum gloriam Patris clarè contemplemur.

5 Te simul cum patre laudemus, & glorificemus.

6 Præ admiratione gloriæ tuæ à nobis deficientes in tuam claritatem transformemur.

O delicia Patris & Filij,

7 Fac vt per te, in Patris & Filij gloria delectemur.

8 In te quoque simili modo deliciemur.

9 Tuisq; delicijs sic afficiamur & inebriemur, vt in alijs delectari renuamus & contemnamus.

O vnitrine Deus omnipotens & misericors, quia vis, & sicut scis expedire ad tuum honorem & meam salutem; me totum tui amore, purga, illumina, inflamma, absorbe, transforma, & vni nunc & in perpetuum.

¶ Obsecratio generalis facienda & repetenda, in fine quatuor ternariorum cuilibet meditationi assignatorum.

CAP. IIII.

Sed quando ista in me perficiuntur?

Quando, ô Pater superpotentissime,

1 Ab omnibus medijs & impedimentis me expedies?

2 Quando memoriam meam ab omnibus imaginibus denudabis?

3 Quando eam teipso plenè replebis?

4 Quando

4 Quando ipsam in te stabilies?

5 Quando pura simplici & stabili recogitatione teipsum per teipsum recolam & recogitabo?

6 Quando te mihi verè præsentissimum sentiam?

7 Quando cæterorum status, inauertibiliter tibi adhærebo?

8 Quando securè & perfectè te tenebo, & possidebo?

9 Quando te summè reuerebor?

10 Quando tibi plenissimè subiciar?

11 Quando supra cogitationem omnem, mentem meam eleuabis & intrahes ad te?

12 Quando cogitando, sine cogitatione efficiar, & in te absorbebor?

O Fili superficientissime,

1 Quando intellectum meum plenè purgabis?

2 Quando ipsum eleuabis, & intrahes ad te?

3 Quando illum illuminabis clara tui notitia?

4 Quando absque intermedia specie, te ipsum per lumen gloriæ mihi præsentatum videbo?

5 Quando pura, simplici, & libera intelligentia, teipsum per teipsum cognoscam, & contemplabor?

6 Quando reuelata facie gloriam tuam speculabor?

7 Quando iugiter cum sanctis tuis te laudabo & glorificabo?

8 Quando

8 Quando facie ad faciem te cognoscam sicut à te cognitus sum?

9 Quando præ admiratione gloriæ tuæ, torus in te suspensus, à meipso foeliciter deficiam?

10 Quando caliginem tuam ingrediens, intelligendo sine intellectu efficiar, & in tuam claritatem transformabor?

O Spiritus superfluuissime,

1 Quando voluntatem meam perfecte mundabis & purgabis ab omni quod me à te impedit?

2 Quando me afficies tui amore purissimo?

3 Quando me succendes tui desiderio æstuantissimo?

4 Quando me replebis tuo gaudio pleno?

5 Quando me satiabis tua fruitione beatifica?

6 Quando me potabis, torrente voluptatis tuæ?

7 Quando me inebriabis ab vbertate domus tuæ?

8 Quando me totum absorbebis & transformabis in te?

9 Quando me vnies tibi absque medio?

10 Quando in tua pace obdormiam & requiescam?

O vnitine Deus supersimplicissime (qui in fundo & nuda essentia animæ meæ semper inhabitas, eiusque es origo & essentia prima)

1 Quando ipsum animæ meæ fundum, & essentiam perfecte gratificabis, & placentem tibi facies?

2 Quando intelligentiam simplicem, seu apicem mentis meæ, plenè irradiabis & illuminabis?

3 Quando sinteresim & supremam affectionem animæ meæ, extatico amore succendes & inflammabis?

4 Quando totum spiritum meum supra omnes vires & operationes suas naturales per amorem extaticum in ipsa sinteresi vehementer accensum ad hunc fundum in quo inhabitas, intrahes?

5 Quando spiritum meum totum ad te introduces, & sine medio applicabis?

6 Quando omnes vires, & potentias animæ meæ sic in te absorbebis, vt ab omni propria & naturali operatione cessantes & deficientes, tuam solā internā actionem patiātur?

7 Quando spiritum meum sic in te transformabis, sicut ferrum ignitum in igne transformatur, eiusque actionem & vim vrendi accipit?

8 Quando sublatis omnibus medijs, spiritum meum sic tibi vnies, & applicabis: vt vnus amor, vnus tecum sit spiritus: non per essentiam, sed per voluntatis & actionis conformitatem?

9 Quando intellectus meus in docta quadam caligine, & rerum omnium obliuione sic per te constituetur, vt nihil prorsus præter te attendat & intelligat?

10 Imò nec de te aliquid curiosè inuestiget, nec te sub aliqua determinata perfectione, quæ ratione comprehendi possit, consideret?

1 Sed te ipsum per te ipsum, sine intermedia specie creata, per lumen gloriæ sibi præsentatum attendet?

2 Quando in tuam gloriam & claritatem plenè transformabitur?

3 Quando præ admiratione gloriæ tuæ intelligendo, siue intellectu discursu efficietur?

4 Quando intellectu sic foris in hac docta caligine remanente, amor meus cellam viniariam ingredietur?

5 Quando te per lumen gloriæ sibi præsentatum, amorosè complectetur?

6 Quando tibi sine medio & absque differentia viuas?

7 Quando in hac mystica & beatifica vniõne suauiter obdormiam?

8 Quando in tua pace, in idipsum vnicum, stabile, & æternum bonum (quod tu ipse es) feliciter requiescam.

9 Quando gaudium tuum in me implebitur, & gaudium tuum nemo tollet à me?

10 Quando præclarissimum opus tuum in me operaberis, & ego modo perfectissimo, & tibi gratissimo, maiestati tuæ inferuiam?

Eya, ò vnitrine Deus omnipotens & misericors: digneris ista in meicius perficere, quoniam per gratiam tuam hæc desidero, ad hæc suspiro & anhelo, & hæc, quia vis, & sicut vis, tandem aliquando à te obtinere supplico, confido & expecto. Ne quæso confundas me ab hac expectatione mea. Sed clementer & velociter exaudi me propter omnes perfectiones tuas.

Decem obsecrationes & adorationes super decem ternarijs perfectionum superbeatissima Trinitatis, singulis decem meditationibus applicande.

CAP. V.

Primum ternarium prima meditationi conueniens.

Xaudi inquam me (ò vnitrine Deus) per tuam perfectissimam fecunditatem, liberalissimam communicationem, & intimam familiaritatem, pro quibus ex amore & puro affectu tibi congratulor, & per hæc efficacius exaudiri obsecro & confido.

1 Amans inquam congratulor tuæ perfectissimæ fecunditati, qua tu Pater ab æterno genuisti vnicum mentis tuæ verbum, Filium tuum tibi coæternum, consubstantialem & per omnia coæqualem.

2 Et qua, cum Filio tuo, ex mutua dilectione & complacentia infinita, spirasti ab æterno Spiritum sanctum, ab utroque vestrum tanquam ab vno principio, procedentem & vtrique vestrum per omnia coæqualem & condilectum.

Et qua, tu Pater, Filius & Spiritus sanctus, vnus Deus, vnicum creaturarum omnium principium, omnia creata produxisti.

Amans congratulor tuæ liberalissimæ communicationi,

4 Qua, tu Pater, tuam substantiam & perfectionem omnem Filio tuo per æternam generationem liberalissimè communicasti.

5 Qua, etiam tu Pater & Filius, Spiritui sancto per æternam eius spirationem, omnem vestram essentiam & virtutem donastis.

6 Et qua, tu Pater, Filius, & Spiritus sanctus vnus Deus, singulis creaturis pro singulorum capacitate & conditione tuam bonitatem communicas, eamque tecum in cælo regnantibus copiosissimè effundis.

Amans congratulor tuæ intimæ familiaritati.

7 Qua, tu Pater, Filium & Spiritum sanctum familiarissimè diligis, omniaque tua eis communicas.

8 Tu Fili Patrem & Spiritum sanctum, eadem familiarita te prosequeris.

9 Tu Spiritus sancte, in Patre & Filio, simili prorsus familiaritate complaces & delectaris.

10 Tu denique Pater, Filius & Spiritus sanctus vnus Deus, dignaris ad intimam familiaritatem tuam admittere, beatissimam Mariam, & cæteros beatos Angelos & sanctos ac electos tuos.

Amans & gratias agens, &c. vt infra pag. 68c. post hæc decem ternaria perfectionum.

¶ Secundum Ternarium secundæ Meditationi applicandum.

Exaudi me, ô vnitriue Deus.

Per tuam } Essentialem vnitatem.
Personalem proprietatem, &
Dulcissimam societatem.

Pro quibus ex amore tibi congratulor, & per has exaudiri obsecro & expecto.

Eya igitur amans congratulor, tuæ essentiali vnitati.

1 Quæ talis est, vt in tribus superbeatissimæ Trinitatis personis vna prorsus & eadem sit essentia, diuinitas, virtus & perfectio.

1 Quam tu Deus Pater à temetipso habes.

2 Tu Fili à solo Patre per æternam generationem accipis.

3 Tu Spiritus sanctus, à Patre & Filio per
æternam spirationem recipis & possides.

Amans congratulor vestræ perso-
nali proprietati.

4 Qua tibi soli (ô Pater) competit, vt sis
ingenitus, & à nullo procedens, filiumque
generes.

5 Tibi soli (ô Fili Deus) conuenit vt à Pa-
tre sis genitus, & cum Patre Spiritum san-
ctum spires.

6 Tibi soli (ô Spiritus sancte) congruit,
vt à Patre, filioque ab æterno spireris & pro-
cedas.

Amans congratulor vestræ
dulcissimæ so-
cietati.

Quæ solitudinis tristitiam nesciens, mu-
tuæ societatis, ineffabilem habet iucundita-
tem.

7 Qua tu Pater, in Filij & Spiritus san-
cti.

8 Tu Filius, in Patris & Spiritus sancti.

9 Tu Spiritus sancte, in Patris & Filij,
Societate amabilissima & iucundissima
summe complacis, & delectaris in æternū.
Amans & gratias &c. vt infra.

¶ *Tertium Ternarium tertia me-
ditationi assig-
nandum.*

Exaudi me ô vnitriue Deus.

Per

Perruam { 1 Dignitatem & sublimitatem
incomprehensibilem.
2 Gloriosam felicitatem.
3 Incontaminabilem purita-
tem, fontalemque sanctitatem.

Pro quibus ex amore tibi congratulor,
teque adoro, laudo, & glorifico, meque to-
tum tibi offero & resigno.

Eya igitur amans congratulor tuæ
dignitati & sublimitati in-
comprehensibili,

1 Qua nihil cogitari aut esse potest di-
gnius aut sublimius.

2 A qua est omnis dignitas, & sublimitas
excellentium creaturarum.

3 Et quæ omnem dignitatem, & sublimi-
tatem creatam, infinita virtute & perfectio-
ne excedit.

Amans cōgratulor tuæ gloriosissi-
mæ felicitati.

4 Cui nihil gloriæ aut felicitatis deest.

5 Cui nihil addi, aut detrahi vnquam po-
test.

6 Ex a qua est & conseruatur omnis gloria
& felicitas beatorum.

Amans congratulor tuæ inconta-
minabili puritati & sancti-
tati fontali,

Quæ omnis materiæ, passiue potentie, &
cuiuslibet accidentis & extraneæ qualitatis

perius

profus expers, solam purissimam & simplicissimam habet essentiam.

8 In quam nihil inquinatum & impurum incurrit aut appropinquat.

9 A qua procedit & conservatur omnis puritas & sanctitas omnium sanctorum.

Amans & gratias igens &c. vt infr. pag. 671.

¶ Quartum Ternarium quarta meditationi assignatum.

Exaudi me o vnitrine Deus.

Per tuam {
 1 Immortalitatem perfectissimam.
 2 Incommutabilitatem omnimodam.
 3 Et necessitatem felicissimam.

Pro quibus ex amore tibi congratulor, teque adoro, laudo, & glorifico, meque totum tibi offero & resigno.

Eya igitur amans congratulor tuæ immortalitati perfectissimæ,

1 Quæ sicut nullum habuit principium, sic & nullum finem est vnquam habitura.

2 Quæ nullum esse, nullamque formam aut perfectionem potest amittere, sicut nec de nouo recipere.

3 A qua datur & conservatur beatorum spirituum & animarum immortalitas.

Amans

Amans congratulor tuæ omnimodæ incommutabilitati,

4 Per quam tu nullam profus transformationem, aut vicissitudinis obumbrationem admittis.

5 Sed varias rerum mutationes & effectus, absque vlla tui mutatione & varietate perficis.

6 Et licet infallibiliter ab æterno noueris futura contingentia, eadem tamen contingenter & absque necessitate fieri & euenire permittis.

Amans congratulor tuæ felicissimæ necessitati,

7 Quæ sit vt tu Deus vnitrinus nullatenus possis vel non esse, vt alius, aut aliter esse quam sis, sed necesse profus est te & esse, & talem esse, qualis es.

8 Quæ etiã omnis tua actio & communicatio ad intra, profus est necessaria, & incommutabilis, voluntaria tamen & deliciosissima.

9 Quæ denique tua operatio ad extra in creatione & gubernatione creaturarum, in sua radice & fonte (quæ est diuina tua potentia, sapientia, & voluntas) profus est incommutabilis & necessaria: licet in effectibus varietur, quos absque vlla coactione, liberè & voluntariè producis, tempore & modo ab æterno à te præuisis & constitutis.

Amans

Amans & gratias agens me totum tibi offero &c. vt infra.

¶ Quintum ternarium quinta meditationi assignandum.

Exaudi me, ô vnitine Deus.

Per tuam { 1 Primitatem absolutissimam.
2 Nobilitatem illustrissimam.
3 Et libertatem plenissimam.

Pro quibus ex amore te adoro & glorifico, congratulansque me totum tibi offero & integre resigno, in omne beneplacitum tuum.

Eya igitur amans adoro & reue-
reor tuam primitatem
absolutissimam.

- 1 Per quam ab æterno, sine principio existis.
- 2 Tibique nihil est coæternum.
- 3 Sed omnibus creatis prior es, æternitate profus infinita.

Amans laudo & glorifico tuam
illustrissimam nobilitatem.

4 Qua nihil est origine, diuitijs, dignitate & famæ charitate, antiquius & illustrius, nec ei aliquid coæternum.

5 A qua est, & conseruatur omnis nobilitas, ingenitas, generositas & illustris claritas omnium nobilium & illustrium personarum.

6 Et per quam amici & electi tui, vera & æterna nobilitate illustantur & nobilitantur.

Amans congratulor tuæ plenissimæ
& suauissimæ libertati,

7 Quæ talis est, vt nullatenus possis cogi aliquid contra tuam voluntatem agere, aut permittere.

8 Nec à quocunque impediri, quin omne quod volueris in cælo & in terra, liberè pericias.

9 Sed voluntariè & cum plenissima ac suauissima libertate omnia operaris, & electos tuos, tibi per amorem adhaerentes, verè liberos facis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero (ô vnitine Deus) pro his cæterisque perfectionibus tuis. Atque vnam per has me licet scis, vis & potes, eleus & admittas, &c. vt infra pag. 680.

¶ Sextum Ternarium, sexta meditationi assignandum.

Exaudi me, ô vnitine Deus per mutuam
trium personarum

- 1 Coæternitatem, & consubstantialitatem.
- 2 Coæqualitatem, & conformitatem.
- 3 Amicitiam, ac propinquitatem.

Pro quibus te adoro & reueor, laudo & glorifico, amansque tibi congratulor & gratias agens me totum tibi offero & resigno.

Eya igitur amans adoro & reueor
mutuam vestram coæter-
nitatem.

- 1 Quæ talis est, vt nec tu Pater, prior

sis filio tuo, quem ante luciferum ab æterno teipsum intelligendo, genuisti tibi consubstantialialem.

2 Nec tu Spiritus sancte, posterior sis Patri & Filio, ex quorum mutua dilectione æterna, procedis ab æterno, vtriusque amor con- dilectus & consubstantialis.

3 Sed totæ tres personæ, sibi coæternæ prorsus sunt & consubstantiales, nihilque prius aut posterius, aut in substantia diuersum, in illis inuenitur.

Amans laudo & glorifico mutuam vestram coequalitatem & conformitatem, ô Pater, Fili & Spiritus sancte,

Per quam inter vos nihil prorsus inuenitur maius aut minus vel dissimile, sed inuicem estis penitus coequalès & consimiles,

4 In essentia, potentia & virtute.

5 In sapientia, æquitate & gloria.

6 In bonitate, charitate, beneficentia & beatitudine.

Amans congratulor vestræ mutuae amicitiae suauissimæ & indissolubili propinquitati,

Per quam, propter æternam emanationem filij à Patre, & Spiritus sancti à Patre & Filio.

7 Tres personæ sibi inuicem sunt proximæ & affines.

8 Sæpe mutua & indissolubili amicitia & charitate completuntur.

9 Et cum infinita ac continua delectatione sibi inuicem complacent.

Amans

Amans & gratias agens me totum &c. vt infra, pag. 680.

¶ *Septimum ternarium septimæ meditationi assignandum.*

Exaudi me, ô vnitriue Deus,

Per tuam { Incommutabilem æternitatem.
Infalibilem veritatem.
Et inestimabilem charitatem.

Pro quibus te adoro & reueor, laudo & glorifico, amansque congratulor, & gratias agens, me totum tibi offero & resigno.

Eya igitur amans adoro & reueor tuam incommutabilem æternitatem,

1 Quæ nec principium habet, nec finem est habitura.

2 Quæ nullam admittit transmutationis vicissitudinem.

3 Cuique nec præterita transcunt, nec succedunt futura, sed ab æterno omnia tibi sunt præsentia.

Amans laudo & glorifico tuam infalibilem veritatem,

4 Quæ nec falli potest vnquam nec fallere.

5 Quæ omnia vnico & æterno intelligendi actu, veracissimè & infalibiliter ab æterno nouit & intuetur.

6 Quæ veraciter & fideliter implet quicquid promittit.

FF 2.

Amans

Amans congratulor tuæ inestimabili charitati,

7 Per quam quælibet trium personarum reliquas duas immensa charitate complectitur.

8 Per quam omnia quæ fecisti, amas & diligis.

9 Per quam denique electos tuos, æterna & incomprehensa charitate prosequeris, eisque tua bona omnia communicas.

Amans & gratias agens me totum tibi &c. vt infra pag. 680.

¶ Octauum ternarium pro octaua meditatione.

Exaudi me, ô vnitine Deus:

Per tuam { 1. Æternam securitatem.
2. Admirabilem claritatem.
3. Et plenam suauitatem.

Pro quibus ex amore te adoro & reuereor, te laudo & glorifico, tibi que congratulans & gratias agens, me totum tibi offero & resigno.

Eya igitur amans adoro & reuereor tuam æternam securitatem, & securam æternitatem,

1 Per quam securus absque vilo timore in æternum es & permanes.

2. Certissimus quod: tua beatitudo nunquam vel deficere poterit, vel minui.

3 Nec vlla creatura tibi vel in minimo nocere, sed nec voluntati tuæ resistere vquam poterit.

Amans laudo & glorifico tuam mirram serenitatem & claritatem,

4 In qua nullæ sunt tenebræ vel caligo, nec passionum nubila, nec vllus error aut falsitas.

5 Sed clarissima & serenissima veritate omnia intueris.

6 Liberrimè que & suauissimè disponis & ordinas omnia ad tuam gloriam & tuorum salutem.

Amans congratulor tuæ plenissimæ suauitati,

7 Quæ omnis doloris, & tristitiæ prorsus est expers.

8 Perpetuamque & perfectissimam habet delectationem.

9 Quam in electis tuis hîc per prægustationem, & in regno tuo per plenitudinem & satietatem benignè communicas.

Amans & gratias agens me totum tibi offero &c. vt infra pag. 680.

¶ Nonum ternarium pro nona meditatione.

Exaudi nos, ô vnitine Deus per mutuam trium personarum

1 Vnionem & inexistenciam inseparabilem.

2 Intuitionem & laudem continuam.

3 Fruitionem & complacentiam infinitam.

Pro quibus ex amore te adoro & reuereor, te laudo & glorifico, tibi que congratulans

& gratias agens, me totum tibi offero & resigno.

Eya igitur amans adoro & reuereor
vestram mutuam vnionem &
inexistentiam inseparabilem, ó
Pater, Fili & Spiritus sancte tri-
nus & vnus Deus,

1 Per quam in te, ó Pater, totus Filius, & to-
tus Spiritus sanctus semper & vbique est.

2 Et in te Filio, totus Pater & totus Spi-
ritus sanctus.

3 Et in te Spiritu sancto, totus Pater, & to-
tus Filius inseparabili vnione inest. Sic vt
vbicumque vna persona inuenitur, reliquæ
duæ inueniantur, & quicquid vna persona, ad
extra operatur, aliæ simul operentur.

Amans laudo & glorifico vestram
mutuam intuitionem & laudem,

4 Per quam tu Pater Filium & Spiritum
sanctum.

5 Tu Filius, Patrem & Spiritum sanctum.

6 Et tu Spiritus sanctus, Patrem & Filium,
clarissimè & perfectissimè intueris, agnoscis,
contemplaris, & continua laude glorificas.

Amans congratulor vestræ mutue
fruitioni & complacentiæ
beatissimæ.

7 Per quam tu Pater in Filio & Spiritu
sancto.

8 Tu Filius, in Patre, & Spiritu sancto.

9 Et tu Spiritus sanctus, in Patre & Filio,

Infinite prorsus complacentia & voluptate
delectaris, & felicissima fruitione satiaris &
repleris.

Amans & gratias agens me totum tibi of-
fero, vt infra, pag. 680.

¶ *Decimum Ternarium pro decima me-
ditatione.*

Exaudi nos, ó Deus vnitrine,

Per tuam { Opulentiam infinitam.
Gloriam immarcescibilem.
Et beatitudinem omnimodam.

Pro quibus ex amore te adoro & reuereor,
te laudo & glorifico, tibi que congratulans &
gratias agens, me totum tibi offero & re-
signo.

Eya igitur amans adoro & reue-
reor tuam opulentiam
infinitam,

1 Per quam tu tibi ipsi plenissimè sufficis,
& omnibus bonis superabundas.

2 Nec quidquam potest tibi addi, vel sub-
strahi.

3 Sed absque vlla diminutione, bona tua
creaturis communicas, & electis tuis superef-
fluenter largiris.

Amans laudo & glorifico tuam
gloriam immarcescibilem,

4 Quam à teipso, & in teipso habes &
possides ab æterno, infinitam, in eo quòd
quolibet trium personarum, reliquas duas cla-
rissimè contemplatur, laudat & glorificat.

5 Quam electis tuis notam facis & com-
municas.

6 Et facis vt ipsi in omnibus & pro omnibus te sine fine glorificent & laudent atque superexaltent.

Amans congratulor tuæ omnimodæ beatitudini,

7 Quæ omnis miseræ & mali prorsus est experta:

8 Omnique honorum & desiderabilium cumulo in se & ex se superabundat.

9 Et ex mutua trium personarum intuitione, laude & fruitione securissima & incunctissima resultans, in sanctos omnes liberalissimè refunditur & communicatur.

OBSECRATIO GENERALIS & resignatio in fine singularum decem meditationum facienda.

CAPIT. VI.

AMANS & gratias agens me totum tibi offero (ô vnitivus Deus) pro his cæterisque perfectionibus tuis: obsecrans te, vt per has omnes, & per miserationes tuas infinitas, me sicut scis, vis & potes, eleues & admittas ad tuæ simplicissimæ vnitatis, & indiuiduæ Trinitatis continuam recordationem, supremam adorationem, claram intuitionem & laudem, & beatificam fruitionem ac vniionem, vt sic, tu in me recreari &

pacem

pacem ac gaudium habere queas, præclarissimumque opus tuum in me perficias, & ego te colam & prosequar nobilissimo, perfectissimo, & gratissimo tibi obsequio & modo.

Eya qui das vt petam, da vt accipiam, qui das vt quaeram, dona vt inueniam, qui excitas me ad pullandum, digneris tandem aperire mihi pullanti, meque introducere in cellam tuam vinariam, & mysticam tecum vniionem.

Noli quæso attendere meam indignitatem, tepiditatem, negligetiam, infidelitatem, extrouersionem, cæteraque vitia mea & impedimenta, quibus me agnosco & confiteor esse indignum, quem ad hanc contemplationis & mysticæ vniionis gratiam admittas. Sed attende infinitam tuam dignationem, misericordiam & benignitatem, quibus ad imaginem tuam me creasti, vt sic te contempler, & fruitiue amplectar.

Attende tuam nimiam charitatem, qua tu, fili Dei, ex voluntate Patris, cooperante Spiritu sancto, voluisti humanam nostrâ naturam assumere, pati, mori & resurgere, tuoque corpore & sanguine nos cibare & potare: vt hæc gratiam contemplationis nobis promereris, & ad eam nos tuo exemplo & merito excitaras ac promoueres.

Sequens clausula conuenit illis qui ad religionem præsertim Cartusensium suæ vocati.

Attende specialem gratiam & dignationem, qua me de mundanorum consortio, & terrenorum negotiorum tumultu, & sollicitu-

FF 5 . dine

dine, tam misericorditer eduxisti, & ad hanc religionem & ordinem Cartusienſium, præ cæteris contemplationi magis accommodum, vocaſti & introduxiſti. Atque in eo ad ſpiritualem vitam me ſemper excitaſti, & media opportuna contuſiſti, propter quæ teneor ad hanc contemplationis gratiã feruenti ſtudio aſpirare.

Sequentem clauſulam omitte, ſi non fueris religioſorum prælatuſ.

Et etiam propter iniunctum mihi paſtorale officium, quod exigit à me, vt non ſolum contemplationi vacem, ſed etiam vt ad hanc exemplo & verbo ſubditos traham & adducam. Attende denique fructum honoris tui, & ſalutis animarum, qui ex hoc proueniet, ſi me aliorum paſtoſem, hac contemplationis gratiã copioſe præuenieris.

Eya ergo propter te metipſum, Deus inclina aurem miſericordiæ tuæ, & audi gemitum & clamorem deſiderij mei, aperi oculos tuæ pietatis, & vide indigentiam, neceſſitatem, & obligationem meam. Neque enim in iuſtificationibus meis proſterno preces meas ante faciem tuam, ſed in miſerationibus tuiſ multis & magnis.

Eya igitur exaudi me, DOMINE BENIGNISSIME: placare offenſis meis, DEVS CLEMENTISSIME: Attende deſiderium quod mihi inſudiſti, & fac atque adimple illud. Ne moreris propter nomen & amorẽ tuum mihi impertiri optatam contemplationis & vnionis tuæ gratiam. Igne tui amoris vire & conſume, quicquid tibi in me diſplicet, & opera-

tionem

tionem tuam impedire poteſt. Præcama ſeruum tuum, licet indignum, in benedictionibus dulcedinis tuæ.

Denique exaudi me, non pro mea voluntate, ſed pro tuo beneplacito, exaudi me, non quia hoc mihi vtile, & iucundum eſt, ſed quia tu viſ hoc à me deſiderari, peti, & à te obtineri, & quia inde tu gratum ſuſcipis obſequium: atque inde creſcet, honor tuus, & animarum ſaluſ, quam tantopere concupiſcis.

Exaudi me quando viſ, & quantum viſ, & ſicut ſcis, viſ, & poteſ, vt pro ſtatu mei & religionis, ad quam me vocaſti, debito & exigentia, gratum tibi obſequium præſtem, & alios ad ſimilem contemplationis exercitationem inſtruaſ & accendaſ. Ad quod ſi quaerſo, me purga, vt alios efficaciter purgem: ſic me illumina, vt alios prudenter illuminem. ſic me inflamma, vt alios ſalubriter accendere poſſim.

Denique fac me per imitationem & preces B. Ioannis Baptiſtæ præcurſoris tui, puerum tuum, verè humilem, ſimplicem & caſtum: fac me prophetam tuum, veracem, prudentem & eloquentem: fac me præire ante faciem tuam, bono exemplo & piæ exhortationis verbo: fac me parare vias tuas, docendo alios miſericordiam & veritatem, geminãq; charitatis & conſiliorum tuorum rectas ſemitas: fac me dare plebi tuæ ſcientiam ſalutis, tuæ videlicet voluntatis, & ſpiritualis exercitij notitiam, in remiſſionem peccatorum eorum: per viſcera miſericordiæ Dei noſtri patris æterni, in quibus tu Fili Dei I e s v, verus ſol iuſtitie & ſapientie, ex

FF 6 alto

alio sinu patris oriens, visitasti nos per tuam incarnationem, & adhuc quotidie visitas per gratiæ & spiritus tui infusionem, tuiq; sacratissimi corporis susceptionem. Illumina omnes qui in tenebris ignorantie, & in umbra mortis culpæ sedent: & dirige pedes nostros, hoc est, cogitationes, locutiones, studia, & exercitia nostra in viam pacis & gratiam spiritualis tecu vnionis. Quæ omnia à te amanter, fideliter, humiliter, & confidenter obsecrantes, & tandem aliquando obtinere expectantes. Supplicamus vt interim in nobis.

1 FIDEM conferues & augeas, quâ credamus nos à te ad contemplationis gratiam vocari.

2 SPEM confirmes, quâ speremus ad eam aliquando te trahente peruenire.

3 DESIDERIVM accendas, quò feruenter & iugiter eam desideremus.

4 STVDIVM & conatum dirigas & adiuues, quò discretè, ordinatè, & viriliter ad eam assequendam exercitia assumamus & prosequamur.

5 HVMILITATEM infundas, quâ hac grata nos prorsus indignos agnoscamus, & peccatis nostris ac negligentijs imputemus, quod differas eam nobis donare.

6 PATIENTIAM dones & fortitudinem, quâ abque inordinata tristitia, forriter toleremus labores ad eam assequendam necessarios.

7 LONGANIMITATEM adiicias, quâ in huius gratiæ desiderio, spe & studio semper persequeremur, quantumuis differas illam dare.

8 ABNEGATIONEM dones, quâ in hoc non proprium commodum vel bonum queramus, sed tuum solum beneplacitum.

9 RESIGNATIONEM quoque apponas, quâ ad omnem gratiæ tuæ operatæ subtractionem, & ariditatem, quandiu volueris, tolerandam nos offeramus & resignemus.

10 CHARITATEM denique in corde nostro per spiritum tuum diffundas, per quam in omni euentu, tuæ voluntati nostram prorsus conformemus & vniamus, Amen.

Ita quæso fiat, sicut amanter & confidenter petimus, ô benignissime Pater per IESVM dilectissimum filium tuum, in quo tibi semper complacuisti, & in cuius nomine nos petentes exaudiendos promissisti: in Spiritu sancto, & amore illo quo tu illum nobis donasti, & ipse tibi seipsum pro nobis in ara crucis obtulit, intercedente gloriosissima semper virgine Dei genitrice Maria, arque omnibus Angelis & Sanctis: ad tuum & sanctorum tuorum laudem & gloriam, nostramque & omnium salutem, & omnium salutarium petitionum exauditio-nem.

SECUNDA MEDITATIO.

C A P. VII.

*Oratio preparatoria. vs supra, pag. 644.
 Prefatio specialis. vs supra, pag. 648. 649.*

¶ Ternarium primum secunda meditationis.

Specialiter amans adoro & reuereor te,

O Artifex & opifex omnium
 Deus pater,

1 Qui ab æterno in arte mentis tuæ, omnia per te creanda prædisposuisti.

2 Qui eadem in Idea æterna, contemplatus es.

3 Et tempore tibi placito in bonitate tua illa produxisti.

Amans laudo & glorifico te,

O ars, idea, & exemplar summi
 artificis, fili Deus,

4 Qui es ars & ratio, secundum quam Deus pater omnia in mensura, numero & pondere facere ab æterno disposuit.

5 Qui es Idea, in qua idem Pater omnia creanda semper & perfectissimè contemplantus est.

6 Qui es exemplar, iuxta quod Pater omnia in tempore creauit.

Amans

Amans congratulor tibi,

O amor, complacentia & bonitas
 summi artificis, Spiritus sancte Deus,

7 Qui es amor, quo opifex summus omnia à se creanda tanquam bona amauit, & dilexit.

8 Qui es complacentia, qua in eorum contemplatione iugiter delectatus est.

9 Qui es bonitas, propter quam illa in tempore creauit, & se illis communicauit.

Amans & gratias agens me totum tibi offero & resigno, ô uirtutine Deus, pro his, cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque utinam horum nominum uirtutè & fructuosam intelligentiam mihi manifestes & communices, & ad amorem tuum nos inflammes.

Eya igitur. ô artifex omnium,

1 Da ut omnium authorem & artificem uera fide semper credam & confitear.

2 Te in omnibus & ex omnibus agnoscam & glorificem.

3 Te super omnia amem & desiderem, & ex omnibus ad amorem tuum inflammer.

O ars, Idea & exemplar Dei
 patris,

4 Fac ut in te modum, speciem, & ordinem uniuersi contempler, admirem & tecum glorificem.

5 In te & per te ueraciter & prudenter omnia uideam & intelligam.

6 Iuxta

6 Iuxta tuum exemplar & sapientiar tuarum dictamen omnia perficiam.

O amor & complacentia & bonitas,

7 Fac ut te in omnibus creaturis amem, & omnia in te & propter te.

8 In omnibus tecum & secundum te delecter, & in te super omnia.

9 Bonitate tua replear & satier atque propter eam omnia perficiam: atque utinam me aspicias, & acceptes in eo amore, complacentia & bonitate, in quibus ab aeterno me prauidisti.

O vnitivus Deus omnipotens & misericors,

Quia vis, & sicut scis, vis, & potes me totum igne tui amoris purga, illumina, inflamma, absorbe, transforma vni & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum tuorum gloriam, meamque & omnium salutem, omniumque petitionum salutarium exauditionem, A mea. Ita quaeso fiat, sicut amanter & confidenter peto, o benignissime Pater, per IESUM dilectum filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente beatissima virgine Maria, beatis Angelis & omnibus sanctis. O mater Dei, o Angeli & Sancti omnes orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum.

§ Secundum Ternarium secunda meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra, Amans adoro & revereor te

O mens invariabilis,

1 Quae vnico & invariabili intelligendi actu omnia ab aeterno cognovisti & intuitis.

2 Apud quam nulla est mutatio nec vicissitudinis successio.

3 Cui nihil vnquam deperit, nec quicquam accedit.

Amans laudo & glorifico te,

O lux inextinguibilis,

4 Quae per continuam tui & omnium contemplationem in te semper lucet, & nunquam offuscatur.

5 Quae illuminas omnem hominem venientem in hunc mundum.

6 Quae ad tui contemplationem & laudem electos tuos allicis, elevas & illuminas. Amans tibi congratulor,

O pax imperturbabilis,

7 Quae omnis perturbationis & passionis prorsus expers, tranquilla semper in te permanet.

8 Quae electis tuis pacem, etiam inter huius mundi pressuras donas & conferuas.

9 Quae beatos pace aeterna replet & satiat.

Amans & gr̄atias agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cærenis que nominibus & perfectionibus tuis. Atque vnam horum tuorum nominum amorosam intelligentiam & virtutem nobis manifestes & communices, & ad amorem tuum nos inflammes.

Eya igitur ô mens inuariabilis,

1 Memoriam & mentem meam in te stabili, vt te semper & vbique præsentem tecolam & sentiam.

2 Te adorem & reuerear.

3 Te vel in modico offendere iugiterimeam, & sollicitè præcaueam.

O lux inextinguibilis,

4 Intellectus mei tenebras omnes expelle.

5 Illumina me vera notitia tui, tuæque voluntatis.

6 Allice, eleua & admitte me ad te clarè contèmpandum & glorificandum cum sanctis tuis.

O pax imperturbabilis.

7 Ab omni perturbatione & inordinata passione libera & præserua me.

8 Pacem internam etiam inter aduersa mihi dona.

9 Æterna tandem pace cum beatis me reple & satia.

O vnitriue Deus, &c.

¶ Tertium Ternarium meditationis secunda.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,
Amans adoro te & reuerëor te,

O lux æterna Deus Pater,

1 Qui à teipso habes, vt sis essentialiter lux indeiciens, nullas habens tenebras.

2 Qui de te lucem profers tibi coæternam, Filium tuum.

3 Qui tenebras culpæ & ignorantia à cordibus electorum tuorum fugas.

Amans laudo & glorifico te,

O candor lucis æternæ Fili Deus,

4 Qui ab æterna luce Deo Patre seipsum intelligente, per æternam generationem procedis.

5 Qui paternam lucem perfectissimè exprimis & intueris atque glorificas.

6 Qui per Archangelos electis tuis secretiora tua consilia reuelas, eosque ad te contèmpandum & laudandum excitas.

Amans tibi congratulor,

O ardor lucis Spiritu sancte De u,

7 Qui ex mutua lucis æternæ & sui can-

doris dilectione ab æterno procedis, ardens vtriusque amor.

8 Qui vtriusque coequalis, ab vtroque ardentem diligens, & vtrumque diligis ardentissimè.

9 Qui ardenti amore lucis æternæ sanctos succendis & replet.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ò vnitine Deus, pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vnam horum nominum tuorum saporem & virtutem mihi communices, & infundas, & ad amorem tuum me inflames.

Eya ergo lux æterna,

1 Fac vt te fide viuam credamus & vbiq; præsentem sentiamus & reueramur.

2 Genera in nobis tuam candorem & veram tui notitiam.

3 A tenebris culpæ & ignorantie ac erroris purga & præserua nos semper.

O candor lucis æternæ,

4 Intellectum meum illumina vt in te & tecum lucem paternam videam.

5 Te lumen de lumine cum Patre simul contempler & glorificem.

6 Per Archangelos, perfectiores semitas tuas & consilia edocear, ac ad tui contemplationem & laudem exciter & eleuet.

O ardor lucis æternæ,

7 Succende me ardenti amore & desiderio lucis æternæ.

8 Omnemque teporem & torporem procul pelle.

9 Et fac vt ardore tuo inflammatus proximis succendam.

O vnitine Deus & c. vt supra pag. 688.

¶ Quartum Ternarium secunda Meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra, Amans adoro & reuereor te

O substantia prima Deus Pater,

1 Qui solus à te subsistens, te ab æterno intelligendo, filium tibi coæternum genuisti.

2 Qui per te inuariabiliter subsistis, totum tuum esse simul habens ab æterno, & vsque in æternum, sine vlla successione vel augmento.

3 Qui das & conseruas esse omnibus creaturis & sanctos in te stabiles facis & perficis. Amans laudo & glorifico te.

O figura substantiæ Patris.
Fili Deus,

4 Qui de substantia patris ab æterno genitus, eam perfecte repræsentas & exprimis.

5 Qui simul cum Patre subsistens, ipsum perfecte intueris, laudas & glorificas.

6 Qui claram substantiæ Patris notitiam & laudem electis tuis infundis. Amans congratulor tibi

O nexus & vinculum vtriusque,
Spiritus sancte Deus,

7 Qui es amor ex Patris & Filij munita dilectione procedens; quo inuicem indissolubili vinculo connectuntur & vniuntur Pater & Filius.

8 Qui electos tuos omnes per glutinum charitatis Patri filioque coniungis & coniungis.

9 Qui beatos aeterna & inseparabili charitate cum Deo & in inuicem connectis, & vnum facis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, o vnitine Deus, pro his caeterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vnam horum tuorum nominum saporem & virtutem mihi communices & infundas & ad amorem tuum me excites.

Eya ergo o Substantia prima,

1 Stabili & reple memoriam meam, vt te semper & vbique mihi praesentem recolam & sentiam.

2 Inuariabiliter tibi adhaeream, & ab omni tua offensa sollicitè praecaueream.

3 In omnibus creaturis te contempler & laudem; illisque tantum propter te & secundum te vtar.

O figura substantiae Patris,

4 Purga, eleua & illumina intellectum meum, vt tibi intendat & vacet.

5 In te, per te & tecum substantiam patris contempler.

6 Eandemque collaudes, & admirans glorificem.

rificem.

rificem, atque in eius claritatem transformet.

O nexus suavissime,

7 Tui amoris glutino nos Patri Filioque coniunge, & coniungi in perpetuum.

8 Fac nos cum fratribus sollicitè seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis.

9 Aeterna & inseparabili charitate cum beatis nos tandem tibi coniunge.

O vnitine Deus, omnipotēs & misericors, quia vis & sicut scis, vis & potes, me totum tui amoris igne purga, illumina, succende, absorbe, transforma, & vni nunc & in perpetuum. Sed quando ista in me perficiuntur &c. vt supra pag. 660. 661. vsque ad 665.

TERTIA MEDITATIO.

CAP. VIII.

Oratio preparatoria, vt supra, pag. 644.

Prefatio specialis, vt supra, pag. 648. 649.

¶ Primum Ternarium tertiae meditationis.

Specialiter autem amans adoro & reueor te

O Pater ex quo omnia,

1 Ex quo ab aeterno Filius genitus est, & a quo simul & a Filio, Spiritus sanctus processit.

2 Ex cuius potentia, tanquam ex fontali principio, omnia creata facta sunt, & conseruantur.

3 Ex cuius virtute, electi potenter bona operantur.

Amans laudo & glorifico te

O Fili per quem omnia,

4 Qui es Patris verbum, per quod omnia facta sunt, iuxta exemplar aeternum quod tu ipse es.

5 Qui es sapientia Patris, per quam omnia prudenter & pulchre reguntur & disponuntur.

6 Per quam etiam electi tui sapienter omnia operantur.

Amans tibi congratulor

O Spiritus sancte Deus propter quem omnia,

7 Qui es bonitas, & amor propter quem Deus Pater omnia fecit & faciet.

8 In quo omnia conseruantur, & ad quem omnia referri debent.

9 Propter quem electi omnia suaviter & delectabiliter operantur & in quo quiescunt.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, o vnitriue Deus, pro his, ceterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vnam horum tuorum nominum amorosum saporem & virtutem mihi infundas & communices, sicque ad amorem tui me excites & restaures.

Eya ergo, o pater ex quo omnia,

1 Fac vt te, Filij & Spiritus sancti principium & originē, certa fide credamus & adoremus.

2 Tuam potentiam in omnium rerum creatione, & conseruatione reueremus, & ei plenē ac perfectē subiiciamur.

3 Ex te, tuāque virtute confortemur ad omnia tibi placita potenter perficienda.

O fili per quem omnia,

4 Fac vt in omnibus & ex omnibus creaturis tanquam vestigijs tuis, te primum omnium exemplar contemplemur.

5 Tuam sapientiam in omnium regimine & dispositione laudemus, & ex eius ordinatione omnia suscipiamus.

6 Per te & secundum tuā sapientia dictamen, in omnibus prudenter & sobrie dirigamur.

O Spiritus sancte propter quem omnia,

7 Propter tuam bonitatem nostri misere, & fac vt propter te, tuūque amorem omnia inchoemus.

8 In tuo amore & bonitate omnia suaviter prosequamur & perficiamus.

9 Ad tuum amorem & bonitatem nos & omnia creata, nostraque bona omnia integre referamus, & cum gratiarum actione deuotissima ea tibi offeramus.

O vnitriue Deus omnipotens & misericors quia vis, & sicut scis, vis & potes, nos te totos igne tui amoris purga, illumina, succen-

de, absorbe, transforma, uni & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum tuorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Amen. Ita quæso fiat, sicut amanter & confidenter petimus. O benignissime Pater, per IESUM dilectissimum Filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente beata Maria, & omnibus Angelis & sanctis. O mater Dei, omnes Angeli & Sancti, orate pro nobis & magnificate Dominum nobiscum.

¶ Secundum ternarium tertia meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te,

O stabilitas omnia mouens

Deus,

1 Qui immotus in te semper permanes & quietissimus.

2 Qui omnia creata iuxta propriam singulorum moues naturam.

3 Qui sanctos tuos in te stabilis & quietos reddis.

Amans laudo & glorifico te,

O Aternitas semper præsens

Deus.

4 Qui totus simul, semper & ubique es præsens, totum tuum esse simul habens ab æterno, absque vlla successione.

5 In cuius præsentia, & sapientia, omnia ab æterno fuerunt, & vsque in æternum erunt præsentia, nuda & aperta.

6 Quia tibi nec præterita transeunt, nec

futura

futura succedunt, sed omnia manent præsentia.

Amans tibi congratulor,

O simplicitas omnia replens

Deus,

7 Qui es simplicissimus, omnis materiæ & accidentis profusus expers, multamque admittens compositionem, vel diuisionem.

8 Qui omnia repleas & conseruas sine tui extensione, nec tamen villo loco concluderis.

9 Qui omnia circumplecteris & superexcedis, & tamen nullo loco excluderis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero (ô vnitriue Deus) pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vitam horum tuorum nominum amorosam notitiam & virtutem, nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites.

Eya igitur, ô stabilitas omnia

mouens,

1 Stabili nimiam nostram instabilitatem, vt tibi iugiter adhæreamus, teque præsentem vbique sentiamus.

2 A te in omnibus iuxta tuum beneplacitum & propriam conditionem moueamur.

3 Stabiles in bonis propositis, & operibus per te efficiamur, & ad æternam tecum stabilitatem tandem perducamur.

O Aternitas præsens,

4 Fac vt in tua præsentia & conspectu iugiter stemus, & cum reuerentiâ & timore ambulemus.

5 Te omnia intuentē & sapienter disponentē

credamus, & in omni euentu glorificemus.

6 Ex te intelligamus quid tibi sit acceptum omni tempore.

O simplicitas omnia replens,

7 Ab omni multiplicitate & duplicitate nos libera, vt simplici & integra mente tibi adhareamus.

8 Reple nos tuo simplici & puro amore & gratia.

9 Circumplectere nos vndique & ab omni malo tuere & protege.

O vnitivine Deus, &c. vt supra, pag. 688.

*Ternarium tertium tertia mediatio-
nis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,
Amans adoro & revereor te,

O principium omnia regens
Deus,

1 A quo omnia cœlestia & terrestria potenter reguntur.

2 Qui per principatus cœlestes, regna pro tuo arbitrio disponis, & regum ac principum terrenorum statum ordinas & regis.

3 Qui electos tuos speciali providentia & cura gubernas & ad te dirigis.

Amans laudo & glorifico te,

O exemplar primi principij filii
Deus,

4 Qui ipsum primum principium patrem tuum perfectissime representas & imitueris.

5 Qui

5 Qui es exemplar, ad quod intuens pater omnia sapienter gubernat.

6 In quo omnes sancti primum principium contemplantur & collaudant.

Amans congratulor tibi,

O finis omnium Deus,

7 Qui es amor, propter quem primum principium omnia operatur & gubernat.

8 Qui es finis, ad quem omnes sancti, se & omnia sua referunt & ordinant.

9 Qui sanctos consummas, perficis & beatificas.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitivine Deus, pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vitam horum tuorum nominum intimam saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad amorem tui nos excites.

Eya igitur, ô principium omnia
regens,

1 Fac vt te cœlum terramque regentem credentes, tibi plenè subiiciamur, teque solum timeamus.

2 Per cœlestes principatus omnia regna, præsertim Christiana, secundum te, & ad te dirige & governa, bonosque reges & principes nobis dona & conferua.

3 Tua speciali cura nos & omnia nostra iuxta tuum beneplacitum rege & dispone.

O exemplar primi principij,

4 Fac vt in te, per te, & tecum, primum principium clarè videamus, & amorosè contemplerur.

GG 3 5 Se

5 Secundum tuæ sapientiæ dictamen, & exemplar virtutum tuarum omnia operemur.

6 Cum omnibus sanctis in te Patrem, & te in patre veneremur & collaudemus in æternum.

O finis & perfectio omnium,

7 Fac vt propter te, ex puro amore omnia aggrediamur & operemur.

8 Ad tuam amorosam vnionem & fruitionem tanquam ad vltimum finem & beatitudinem nostram, iugiter & ardentem aspi-remus & tendamus.

9 In te nos consumma & perfice, actandem beatifica.

O vnitriue Deus omnipotens & c. vt supra, pag. 688.

¶ Quartum ternarium tercia meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te,

O fons bonitatis Deus Pater,

1 In quo omnis bonitas essentialiter, & supereminenter inuenitur.

2 Ex quo in omnia creata absque tui diminutione omnis bonitas deriuatur & conseruatur.

3 Cui per charitatem inhærendo, boni & beati sunt omnes sancti.

Amans contempro & glorifico te,

O imago diuinæ bonitatis fili Deus,

4 Qui Patris bonitatem tibi per æternam

generationem plenè communicatam, perfectissimè exprimis & intueris.

5 Eandemque sanctis tuis reuelas & clare ostendis.

6 Atque ad eius laudem & admirationem eosdem excitas & eleuas.

Amans te complector tibi que congratulor.

O communicatio diuinæ bonitatis Spiritus sancte Deus,

7 Qui es amor in quo & propter quem diuina bonitas seipsum creaturis communicat.

8 Qui communiōe & participatione diuinæ bonitatis sanctos reple & satias.

9 Eiusdemque voluptatè & vberitate potas illos & inebrias.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his, cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad amorem tui nos excites,

Eya igitur,

O fons bonitatis,

1 Fac vt omnia in te solo. & te super omnia amemus & appetamus.

2 Te solum in omnibus appetiemus, amemus & desideremus.

3 Et per ardentem & continuam charitatem tibi adhærentes, boni & beati tandem efficiamur.

O imago diuinæ bonitatis,

4 Fac vt per studiū & deuotam cōtempla-

tionem tibi intendamus & vacemus.

5 In te, per te & tecum diuinam bonitatem contemplemur, laudemus & superexaltemus.

6 Et in eius admiratione suspensi, ab omnibus creatis abstrahamur, terrenaque omnia fastidiamus.

O communicatio diuinæ bonitatis.

7 Per te diuina bonitas ex puro & gratuito amore sese nobis communicet.

8 Eiusdem bonitatis amore, desiderio, & gaudio, nos affice, succende & reple.

9 Ipsiusque fruitione, voluptate, & vbertate, nos satia, pota & inebria.

O vnitricine Deus omnipotens & misericors, quia vis & sicut scis, vis & potes, nos totos tui amoris igne purga, illumina, succende, perfice, absorbe, transforma & vni nunc & in perpetuum.

Sed quando ista in me perficientur?
Cætera vt supra, pag. 660. 661. vsque ad 665.

QVARTA. MEDITATIO.

C A P. I X.

Oratio preparatoria, vt supra, pag. 644.

Prefatio specialis, vt supra, pag. 648. 649.

¶ *Primum ternarium 4. meditationis.*

Specialiter autem amans adoro & reueor te,

O Sol iustitiæ,

1 Cuius iustitia clara & perfecta in se semper lucet, & permanet vt sol.

2 Qui

2 Qui cordibus electorum tibi pulsanti aperientium illaberis, & inde tenebras omnes iniustitiæ expellis.

3 Qui es author & dator omnis iustitiæ. Amans contemplor & glorifico te,

O splendor Solis iustitiæ Fili Deus,

4 Qui solem iustitiæ tuum patrem (à quo seipsum intelligente ab æterno es genitus) perfectè repræsentas.

5 Qui eundem clarissimè intueris & glorificas.

6 Qui ad eius contemplationem & laudem sanctos eleuas & illuminas. Amans amplector te & congratulor tibi,

O calor Solis iustitiæ Spiritus sancte Deus,

7 Qui ex solis æterni, & sui splendoris mutua dilectione ab æterno procedis, vtriusque amor feruentissimus.

8 Qui electorū corda diuini amoris igne calefacis & viuificas.

9 Atque bonis & meritorijs operibus eos fecundas.

Amans & gratias agens me totum tibi offero (ò vnitricine Deus) pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vti nam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicq; ad amorem tui nos excites & restaures.

GG 5

Eya

Eya ergo, ô Sol iustitiæ,

- 1 Fac vt te verum solem iustitiæ semper & ybique lucentem credamus & reuereamur.
 - 2 Tibi pulsanti aperientes, ab iniustitiæ & culpæ tenebris per te purgemur.
- Tuâque iustitia exornemur & iusti efficiamur.

O splendor Solis iustitiæ,

- 4 Fac vt in te & per te solē iustitiæ agnoscamus & contemplemur.
- 5 Ipsumq; glorificantes & admirantes, in eius claritatem transformemur.
- 6 Et quæ sit eius voluntas beneplacens & perfecta semper clarè videamus.

O calor Solis iustitiæ,

- 7 Tui amoris calore nostram tepiditatem & cordis nostri duritiam expelle.
- 8 Nos succende, excita & viuifica.
- 9 Atque bonis operibus vitæ æternæ meritorijs nos fecunda.

O vnitriue Deus omnipotens & misericors, quia vis, & sicut scis, vis, & potes, igne illo quem venisti in terram mittere, vehementer nos purga, illumina, inflamma, abserbe, transforma, vni & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum tuorum gloriam, nostramque & omnium fidelium viuorū & defunctorum salutem, Amen. Ita quæso fiat, sicut amanter & confidenter petimus, ô benignissime Pater, per IESVM dilectissimum filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente beata Maria, & omnibus Angelis & Sanctis. O mater Dei, ô omnes Angeli & Sãti orate

pro nobis, & magnificate Dominum mecum, nunc & in æternum.

¶ Secundum ternarium quatuor meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & ceteris millies ex affectu quo supra,
Amans adoro & reuereor te,

O potentia immensa,

- 1 Cui nihil est impossibile, sed subest cum volueris posse.
- 2 Cui nihil potest resistere.
- 3 A qua est omnia creaturarum potentia.
Amans contempro & glorifico te,

O sapientia infinita,

- 4 Quæ omnia clarissimè intueris, & ipsa etiam occulta cordium penetras & agnoscis.
- 5 Quam nullus potest fallere, decipere, aut se à te abscondere.
- 6 A qua est omnis sapientia creata.
Amans amplector te & congratulor tibi,

O bonitas incomprehensa,

- 7 Quæ sola ex te, & essentialiter es bona, sine modo & mensura.
- 8 Quæ summè tui diffusiva existens, omnibus creaturis iuxta singularum capacitates absque tui diminutione te communicas.

9 Quæ super omnia es appetenda, omnium bonitates in te supereminenter continens, & superinfinitè excedens.

Amans & gratias agens me totum tibi offero (ô vnitricine Deus) pro his cæterisq; tuis nominibus & perfectionibus. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communicates, sicq; ad amorem tuum nos excites & restaures.

Eya ergo ô potentia immensa,

1 Fac vt sub omnipotenti manu tua semper humiliemur, teque summè reueremur.

2 Nunquam voluntati tuæ resistamus: sed liberè & ex corde consentiamus, eiq; conformemur.

3 Fac nos potentes ad resistendum malis, & operandum quæcunque bona tibi placita.

O Sapientia infinita,

4 Fac vt coram te omnia, etiam cordis nostri secreta, cernente, sollicitè & timorè ambulemus, ab omni tua offensa precauentes.

5 Ab omni errore & deceptione, ac indirectione nos purga & præserua.

6 Et sapientiam nobis ad tuum honorem, & nostram proximorumq; salutem necessariam infunde.

O bonitas incomprehensa,

7 Fac vt te super omnia & in omnibus

appre-

appretemus, appetamus & quæramus.

8 Effunde super nos copiosè tuæ bonitatis effectus.

9 Tuâque vberrate & voluptate nos reple fatia & inebria.

O vnitricine Deus, &c.

¶ Ternarium tertium quarta meditationi.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te,

O potestas insuperabilis,

1 Quæ per te, & per angelicas tuas potestates, pro tuæ voluntatis arbitrio aduersæ dominationis vires reprimis, ne salutis electorum tuorum noceant.

2 Quæ inimici rugientis sæuitiam superas, & hostiles nequitias potenter expugnas.

3 Quæ electos tuos confortas ad resistendum cunctis impugnationibus mundi, carnis & diaboli.

Amans contemplor & glorifico te,

O illuminatio vera,

4 Quæ omnes fraudes, versutias, & laqueos hostis antiqui clarissimè intueris, & tuis electis reuelas.

5 Occultas quoque naturæ quæsitones, & mundi dolos, ac discretionem spirituum illis ostendis.

6 Et qualiter per fidem & humilitatem omnes hostium insidias vincere possunt, eos doces.

Amans

Amans te amplector tibiq; congratulor,

O salus secura & æterna,

7 Quæ electos tuos de hostium visibilibus & inuisibilibus potestate, quando & sicut expedire, saluas & liberas.

8 Eòsque à periculis & tentationibus, ne illis succumbant, tueris & protegis.

9 Atque in te tanquam tutissimo refugio, illos securè facis requiescere, & tandem in æterna pace obdormire.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his, cæterisq; nominibus & perfectionib. tuis. Atque vnam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas, & communices, sicq; ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya ergo, ô potestas insuperabilis,

1 Sicut scis expedire ad tuum honorem & nostram salutem, per te & angelicas potestates, hostium nostrorum visibilibus & inuisibilibus vires reprime & dissipa.

2 De illis magnificè semper triumphas.

3 Et fac nos cunctis tentationibus mundi, carnis, & diaboli fortiter resistere, & tecum de illis triumphare.

O illuminatio vera,

4 Fac nos clarè agnoscere & discernere omnes versutias & laqueos hostis antiqui.

5 Errorèsq; & proprias quaestiones nostre naturæ scire & vitare.

6 Atque per illuminatam fidem, cordisq; humilitatem omnes hostium insidias euadere & superare.

O salus secura,

7 Salua nos de manibus omnium inimicorum nostrorum, vt sine timore seruiamus tibi vsque in finem.

8 In omni tentatione & periculo nos tuere & protegere ab omni peccato.

Fac nos semper ad te confugere & in te, tanquam in asylo tutissimo, requiescere: atque tandem ad æternam & securam salutem peruenire.

O vnitriue Deus, omnipotens, &c. vt sup. pag. 688.

¶ *Quartum ternarium quarta meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & cæties millies ex affectu quo supra, Amans adoro & reuerentor te,

O Ens primum Deus,

1 Qui sine principio, ab æterno à teipso & per teipsum, & in teipso inuariabiliter subsistis.

2 Qui totum tuum esse simul semper habes præsentissimum & actualissimum absque ulla successione.

3 Qui omnibus creatis das & conseruas suum esse.

Amans contemplor & glorifico te,

O verum primum, Fili Deus,

4 Qui es verus conceptus & verum patris verbum, ipsum verè representans & perfectè agnoscens, qualis est in sua essentia & rei veritate.

5 Qui etiam omnia creata per Ideam representans & agnoscis verè & perfectè, qualia sunt in se realiter & substantialiter.

6 A quo omnia habent vt verè sint, & verè subsistant, & per quem omnia verè agnoscuntur.

Amans amplector te & tibi congratulor,

O bonum primum & supremum Deus,

7 Qui solus es essentialiter & ex teipso bonum supremum.

8 A quo omnia bona tanquam à fontali principio procedunt & conseruantur.

9 Qui omnia bona supereminenter continet, & infinita bonitate superexcedis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero (ò vnitrine Deus) pro his, cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vim horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicq; ad amorem tui nos excites & restaures.

Eya igitur, ò Ens primum Deus,

1 Fac vt te ens primū semper & vbique cogitemus, præsentē sentiamus & reueremur.

2 Te perseueranter quæramus, & inuentum stabiliter teneamus.

3 A te conseruemur in esse naturæ & gratiæ, teque in omnibus creaturis contemplemur & diligamus.

O verum primum,

4 Fac vt in te patrem, & te in Patre cum spirita sancto verè & clarè agnoscamus & contemplemur.

5 In te & per te nos & creata omnia verè absque falsitate & errore agnoscamus.

6 Et quid tibi sit acceptum omni tempore, ex te intelligamus & sequamur.

O bonum primum,

7 Te solum propter te amemus, desideremus & amplectamur.

9 Te solum in omnibus, & omnia propter te solum diligamus & quæramus.

9 Te super omnia amemus, toto corde, tota mente, tota anima, & ex omnibus viribus nostris.

O vnitrine Deus, omnipotens & misericors, quia vis, & sicut scis, vis & potes, nos totos igne tui amoris purga & illumina, inflama, absorbe, transforma, & vni, nunc & in perpetuum. Sed quando ista perficientur in me? &c. pag. 660. 661. & sequentibus vsque ad 665.

QVINTA MEDITATIO.

CAP. X.

Oratio preparatoria, vt supra, pag. 644.

Præfatio specialis, vt supra, pag. 648. 649.

¶ Primum Ternarium quinta meditationis.

Specialiter autem amans adoro & reuerente

**O maiestas diuina, omnia intuens
Deus Pater.**

1 Qui teipsum perfectissime intelligendo, verbum tibi coæternum & prorsus simile & coæquale ab æterno genuisti.

2 Qui vides & gaudes omnia tibi esse subiecta, tuæque voluntati ad nutum seruire.

3 Qui solus es cordium scrutator, & facis electos tuos in tua præsentia iugiter ambulare cum omni reuerentia.

Amans contemlor & glorifico te

**O speculum diuinæ maiestatis
Fili Deus,**

4 Qui à Patre seipsum inueniente ab æterno genitus, ipseus maiestatem perfectissime, repræsentas & agnoscis.

5 Qui es speculum sine macula, in quo lucidissime omnes sancti diuinam maiestatem contemplantur & glorificant.

6 Et in quo discunt, quæ sit eius voluntas bona, beneplacens & perfecta.

Amans amplector te & tibi congratulor,

**O gaudium plenum Spiritus
sancte Deus,**

7 Qui es amor & gaudium, quo diuina maiestas cum suo speculo seu Filio sese mutuo diligens, infinito iubilo gaudet & laetatur.

8 Quo etiam delectantur in contemplatione diuinæ maiestatis omnes Sancti.

9 Quo denique replentur & inebriantur beati.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitivine Deus, pro his, cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vitinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad amorem tui nos excites & restaures.

Eya igitur ô maiestas diuina, omnia tibi subiecta intuens.

1 Fac ut te semper & vbique præsentem, cordiumque nostrorum inspectorem viua fide credamus & sentiamus.

2 Te summe reueremur & voluntarie tibi subiiciamur.

3 Timeamus & sollicitè præcaueamus omnem tui offensam tuæque voluntatis transgressionem.

O speculum sine macula diuinæ maiestatis,

4 In te, & per te diuinam maiestatem videamus & contemlemur.

5 Quid à nobis exigat, & quid in omni te sit ei gratius ex te agnoscamus.

6 Semper & vbique eam gloricemus, admiremur & in eius claritatem transformemur.

O gaudium plenum.

7 Ab omni inordinata tristitia libera nos.

8 Et fac ut à vanis gaudijs abstinentes, in diuinæ maiestatis contemplationem delectemur.

9 Eius fructione repleamur & inebriemur.

O vitrine Deus omnipotēs & misericors quia vis, & sicut scis, vis, & pores nos totos igne diuini tui amoris purga, illumina, inflamma, perface, absorbe, transforma, vni & clementer exaudi, ad tuam & sanctorum tuorum gloriam, nostramque & omnium salutem, ac omnium salutarium petitionū exauditionem, amen. Ita queso fiat, o benignissime Pater, per IESUM dilectissimum Filium tuum, in Spiritu sancto. Intercedente beatissima Maria & omnibus Angelis & Sanctis. O Mater Dei, o Angeli, & Sancti orare pro nobis & magnificare Dominum nobiscum.

§ Secundum Ternarium quinta meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,
Amans adoro & reuereor te,

O vnitas indiuisibilis.

1 Quæ es vna, indiuisa, & eadem prorsus essentia, virtus & diuinitas, in singulis tribus personis, tota subsistens.

2 Quæ tota es in omnibus creaturis, & tota in singulis, omnia replens & omnia continens.

3 Quæ sanctos à vitiosa multiplicitate abstrahens, in te sola vnis & stabilis, vt te vnum necessarium & optimum eligant & quærant.

Amans contemtor & glorifico te,

O veritas infallibilis,

4 Quæ in te ipsa, eadem & incommutabilis semper permanes, nec aliter quam es, te habere potes.

5 Quæ nec falli nec fallere quenquam potes, sed in verbis & promissis tuis es certissima & infallibilis.

6 Quæ sanctos doces omnem veritatem, atque ad eius contemplationem & laudem eos eleuas.

Amans amplector te, & congratulor tibi,

O benignitas ineffabilis.

7 Quæ igne charitatis in te ipsa semper ardes, omnibus benefacere paratissima.

8 Quæ ingratias etiam & impijs tua beneficia præstas.

9 Quæ sanctos tuos ignito tuo amore, tuisque beneficijs afficis, reple & inebrias.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, o vitrine Deus, pro his cæterisque nominibus & beneficijs tuis. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos restaures.

Eya igitur o vnitas indiuisibilis,

1 Fac vt in Trinitate personarum vnã & indiuiduam essentiam & diuinitatē semper credamus & consiteamur.

2 Te solum in omnibus creaturis amemus, & teipso toti repleamur.

3 Te vnum toto corde quæramus, & securè tandem possideamus.

O veritas infallibilis,

4 Fac vt te stabiliter & veraciter agnoscamus.

5 Tuis verbis ac promissis certissime credamus, & ab omni errore ac deceptione liberemur.

6 Doce nos omnem veritatem nobis utilem, & ad tui contemplationem & laudem nos excita & eleua.

O benignitas ineffabilis.

7 Nobis licet ingratas & indignas beneficia tua propter temetipsum largire & conserua.

8 Ignitoque amore nos inflamma, ad te ardentem amandum & colendum omni tempore, & in quacumque tribulatione.

9 Et ad benefaciendum omnibus etiam ingratas & indignas tui amore & imitatione.

O vnitrine Deus omnipotens &c. vt supr.

¶ Ternarium tertium quinta meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te

O virtus operans Deus,

1 Qui solus ex teipso essentialiter habes, vt possi s liberè operari quicquid volueris.

2 Qui es fons, ac creator & conseruator omnium virtutum cœlestium & terrestrium.

3 Qui per virtutes cœlestes, miracula sicut vis operaris, & ad opera virtutum electos tuos excitas & confortas.

Amans contemtor & glorifico te,

Actus purus, & forma simplex Deus,

4 Cuius esse, idem prorsus existens cum tua essentia, est totum simul semper in actu, expers omnis passiuæ potentia, mutationis & vicissitudinis.

5 Qui es forma simplicissima, expers omnis materia, accidentis, & compositionis, habens ex te esse simplicissimū, actualissimum & perfectissimum.

6 Qui das omnibus creaturis actum & formam, quā existūt & per quam operantur, tuosque electos in bonis operibus actuas, informas & dirigis.

Amans & amplector, tibi que congratulor,

O fructus suauissime Spiritus sancte Deus,

7 Qui es amor & dulcor, quo tres personæ in sui mutua contemplatione & operatione delectantur.

8 Quo electi in bonis operibus recreantur, confortantur & conseruantur.

9 Quo beati replentur, satiantur & incubriantur.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vitam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas, & communices, sicque ad tui amorem nos restitues.

Eya ergo ô virtus operans,

1 Liberè in nobis operare quicquid tibi gratius fuerit, & fac nos promptissime tibi obtemperare in omnibus.

2 Omnem cœlestium & terrestrium virtutē tibi ascribamus, & pro omnibus te adoremus & glorificemus.

3 Per virtutes Angelicas miracula innotescit scis expedire ad gloriam tuā & animarum salutem, nosque ad opera virtutum omnium excita & conforta.

O actus purus & forma simplex,

4 Fac ut te actu per intelligentiam puram contemplemur.

5 Tuam formam simplicissimam & pulcherrimam cum gaudio admiremur & glorificemus.

6 Actua, informā & dirige nos in omnibus operibus tibi placitis.

O fructus suavissime,

7 Tui amoris & dulcoris gustu & fructu, ad te amandum & ex amore tibi seruendum nos excita.

8 Inter operandum, eodem gustu nos recrea & conferua.

9 Tandemque cum beatis nos reple, satia, & inebria.

O vnitriue Deus omnipotens, &c.

¶ Quartum Ternarium quinta meditationis.

Eya iterum atque iterū millies & centies millies ex affectu quo supra.

Amans adoro & reuereor te.

O vita omnium viuentium Deus,

1 Qui solus essentialiter & à te ipso es vita, ab æterno incommutabiliter & sine fine viuens.

2 Qui omnibus viuentibus vitam sibi conuenientem donas & conferuas.

3 Qui electis tuis vitam beatam & æternam communicas.

Amans contempler & glorifico te,

O sensus omnium sententiū Deus,

4 Qui per te ipsum spirituali & supereminenti modo omnia audis, vides, adoraris, gustas & tangis.

5 Qui omnibus sentientibus, sensitiuas vires donas & conferuas.

6 Qui spirituales sensus electis tuis infundis, quibus te, & que tibi sunt placita audiant, videant, odorentur, gustent, & tangant.

Amans amplector te & congratulor tibi,

O operatio omnium operantium Deus,

7 Qui vnica, continua, indiuisibili, & incommutabili operatione interna, te ipsum & omnia ab æterno intelligis & amas.

8 Qui ad operandum, omnium operantium vires excitas, moues & actuas.

9 Qui in electis tuis omnia bona operaris, tuamque deificam operationē liberè perficis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vitam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, & ad amorem tuum nos restaures.

Eya ergo, ô vita viuentium,

1 Fac ut te vitam essentialē & æternam credamus, & vbique præsentem reuereamur.

2 Conferua in nobis, & ordina ad te & secundum te, vitam nostram corporalem & spiritualem.

3 Et ad vitam æternam & beatam noscum tuis sanctis tandem admittere digneris.

O sensus omnium sentientium,

4 Fac vt coram te, nos audiente & vidente, reuerenter & timorâtè semper & vbique conuersemur.

5 Conferua & ordina ad te & secundum te vires nostras sensitivas.

6 Spirituales sensus nobis infunde, quibus te audiamus, videamus, olfaciamus, gustemus, & tangamus.

O operatio omnium operantium,

7 Fac vt tibi actui purissimo & indeficienti, per amorem semper adhæreamus.

8 A te moneatur & confortemur ad operandum quæcunque tibi placita fuerint.

9 Tuamque internam operationem in nobis liberè sicut volueris, & quando volueris perfice.

Omnitriue Deus, omnipotens & misericors: quia vis & sicut scis, vis & potes, nos totos igne tui amoris purga, illumina, inflammata, absorbe, transforma, & vni nunc & in perpetuum.

Sed quando ista perficientur in me? &c. vt supra, pag. 660. 661. vsque ad 665.

SEXTA MEDITATIO.

C A P. X I.

Oratio præparatoria, vt supra, pag. 644.

Præfatio generalis, vt supra, pag. 648. 649.

O mensura omnia mensurâs Deus,
1 Qui es in te immensus & immensurabilis, & omnem mēsuram excedis in infinitum.

2 Qui omnia mensuras, dans omnibus & singulis conuenientem sibi mensuram & quantitatem.

3 Qui electis tuis mensuram bonam, & confertam & coagitatam & supereffluentem retribuis.

Amans contemtor & glorifico te,

O numerus omnia numerans Deus,
4 Qui in te infinitus es & innumerabilis, nec sapientiæ tuæ vllus est numerus.

5 Omnia tamen certo numero distinguis, & numeras per tuam sapientiam.

6 Et electos tuos vocas nominatim, eorumque opera certo ordine & numero prudenter ordinas & dirigis.

Amans amplector te & tibi congratulor,

O pondus omnia ponderans Deus,
7 Qui pondus omne excedens, in te solo subsistis & quiescis.

8 Qui das omnibus creaturis pondus, & inclinationem naturalem ad suum finem & perfectionem.

9 Qui electorum mentes ad te inclinas, & in te solo requiescere facis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vti nam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundâs & communices, sicque ad amorem tuum nos excites & restaures.

Eya ergo, ð mensura mensurans,

1 Fac vt te super omnia sine mensura reue-
reamur & amemus.

2 Da nobis gratiarum & virtutum men-
suram, quantã tu scis expedire, & fac vt ope-
ra nostra cum debita mensura faciamus.

3 Misericordiã opera abundanter exer-
ceamus, vt à te mensuram bonam & superef-
fluentem recipiamus.

O numerus omnia numerans,

4 Fac vt tuam sapientiam omnia nume-
rantem & prudenter distinguentem contem-
plemur in omnibus & glorificemus.

5 De eius dispositione & ordinatione om-
nia cum gratiarum actione suscipiamus & ex
omnibus fructum capiamus.

9 Eius directione in omnibus operibus
nostris prudenter & ordinatè regamur, & no-
minatim à te agnoscamur & vocemur.

O pondus omnia ponderans,

7 Fac vt ad te solum per amorem tenda-
mus & inclinemur.

8 Creaturis omnibus propter te solum &
secundùm te vtamur.

9 In te solo, propter te quiescamus, teque
fruamur.

O vnitricine Deus omnipotens & miseri-
cors, quia vis & sicut scis, vis & potes, nos to-
tos igne tui amoris purga, illumina, inflama,
i, absorbe, transforma, vni, & clementer
exaudi: ad tuam & tuorum sanctorum glo-
riam, nostramq; & omnium salutem, Amen.
Ita quãso fiat, sicut amanter & confidenter
petimus, ð benignissime Pater, per **I E S V M**

dilectissimum filium tuum, in Spiritu sancto,
intercedente beata Maria, & omnibus Ange-
lis & sanctis. O mater Dei, ð Angeli & sancti
omnes, orate pro nobis & magnificate Do-
minum nobiscum.

*¶ Secundum ternarium sexta medita-
tionis.*

Eya iterum atque iterum millies & cen-
ties millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te,

O modus omnia moderans

Deus,

1 **Qui** es sine modo & sine magnus & im-
mensus.

2 **Qui** omnia prudenter moderaris, & in
certo modo disponis.

3 **Qui** virtutem in modo & medio consti-
tuis.

Amans contemplor & glorifico te,

O species & decor vniterfi

Deus,

4 **Qui** in teipso es speciosissimus & pul-
cherrimus, omnem superans pulchritudi-
nem.

5 **Qui** per sapientiam tuam, pulchra varie-
tate & specie, omnia creata disponis.

6 A quo est omnis pulchritudo creatura-
rum, & qui ineffabili pulchritudine & deifica
specie animas electorum tuorum exornas.

Amans amplector te, tibique congratulor,

O ordo vtiliter omnia ordinans

Deus,

7 **Qui** omnia ordinas ad tuam gloriam.

8 Et ad electorum tuorum salutem, & multiplicem vtilitatem.

9 Et facis vt electi tui omnia sua ad eundem finem referant & ordinent.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his, cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vrinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sic, que ad tui amorem nos excites & restitues.

Eya igitur, ô modus omnia moderans,

1 Fac vt te immensum, omnia moderantem, viua fide credamus, vbique reuereamur, & super omnia amemus.

2 Modum & medium virtutis agnoscamus & sequamur.

3 In omnibus nostris studijs & operibus à te sobriè & moderatè ditigamur.

O species & decor vniuersi,

4 Allice & eleua nos ad clarè videndum & glorificandum tuam speciem & pulchritudinem infinitam.

5 Fac vt in omnium creaturarum specie & pulchritudine, te contemplemur & glorificemus.

6 Orna animas nostras pulchritudine gratiæ tuæ & virtutum, & tandem gloriæ & claritatis tuæ aternæ.

O ordo omnia ordinans,

7 Fac vt in omnibus & ex omnibus gloriam tuam intendamus & quæramus.

8 Omniumque salutem desideremus & procuremus.

9 Omnia ordinatè & honestè propter tui amorem & solum beneplacitum inchoemus, prosequamur, & perficiamus.

O vnitriue Deus, omnipotens & misericors quia vis & sicut potes, scis & vis & c.

¶ *Tertium ternarium sexta meditatio- nis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprâ,
Amans adoro & reuereor te,

O Maiestas omnibus dominans
Deus,

1 Qui omnia tibi ad nutum subiecta possidens, liberè, plenè & quietè omnibus dominaris & imperas.

2 Quem adorant Dominationes cælestes, tuoque pleno dominio congratulantur.

3 Et per te alijs inferioribus spiritibus liberè & tranquillè agenda imperant.

Amans contemtor & glorifico te,

O gloria diuinæ maiestatis fili
Deus,

4 Qui es sapientia patris, eius maiestatem perfectè exprimens, clarissimè intuens, & glorificans.

5 Qui eandem electis tuis manifestas, & quid sit ei acceptum ostendis.

6 Atque ad eiusdem maiestatis laudem & glorificationem eisdem excitas eleuas & suspendis.

Amans amplector te & congratulor tibi,

O diuinitas omnia regens
Deus,

7 Qui totus vbique existens, omnia & singula reple & circumplecteris.

8 Qui speciali modo electos tuos, diuinitatis tuæ amore, desiderio, & gaudio afficis, succendis & reple.

9 Eiusdem fruitione & voluptate ac vbertate illos satias, potas, & inebrias.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amoris nos excites & restaures.

Eya igitur, ô maiestas imperans,

1 Fac vt te omnibus dominantem, & cum potestate imperantem, semper credamus & reuerentiamur.

2 Tibique voluntati subiiciamur, & promptissime in omnibus obediamus.

3 Per celestium dominationum auxilium, liberè & plènè animo nostro & vitij dominemur, & subditis quæ agenda fuerint quierè & sine elatione imperemus.

O gloria diuinæ maiestatis,

4 Fac vt in te, & per te, ac tecum, diuinam maiestatem intueamur, contemplemur & glorificemus.

5 Quid sit ei gratum, quid-ue à nobis requirat, omni tempore clarè agnoscamus & sequamur.

6 Atque in æternam eius claritatem & gloriam cum beatis tandem transformemur.

O Diuinitas omnia replens,

7 Reple nos diuino tuo amore & charitate.

8 Et fac vt te super omnia appetiemus, desideremus & quæramus.

9 Tuæque fruitione, voluptate & vbertate tandem satiemur, potemur & inebriemur.

O vnitine Deus omnipotens & misericors, &c.

¶ Quartum ternarium sexta meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro te & reuerere te,

O abyssus supereffluens diuinitatis Deus,

1 Cuius terminum aut profundum nulla creatura potest penetrare, & perfectè comprehendere.

2 Qui raræ diuinitatis superbos & curiosos scrutatores opprimis, excæcas & punis.

3 Humiles autem & deuotos tui contemplatores, in tuam abyssum sublimerè introducis, & supereffluenter te ipsum illis comunicas.

Amans contemplor & glorifico te,

O lucerna diuinæ claritatis
Fili Deus,

4 Qui paternam charitatem perfectè ex-

primis, eiusque diuinitatis abyssum penetras & comprehendis.

5 Atque electos tuos ad eandem contemplandam & admirandam eleuas & illuminas.

6 Et in eiusdem claritatis admiratione & glorificatione illos suspendis & transformas feliciter.

Amans amplector te & tibi congratulor,

O saporosa vnio intimæ suauitatis
Spiritus sancte Deus,

7 Qui es vinculum, & sacra communio, qua Pater & Filius inter se lapidissima vnione copulantur.

8 Qui electos tuos intima tuæ bonitatis & charitatis suauitate afficis.

9 Et dulcissimo sapore tibi inseparabiliter eosdem agglutinas & vnis.

Amans & gratias agens me rotum tibi offero, ó vnitrine Deus, pro his cæterisq; tuis nominibus. Atque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicq; ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ó abyssus diuinitatis,

1 Fac vt te profundè semper & vbique reuerreamur.

2 Ab omni curiosa & superba scrutatione tuæ diuinitatis abstineamus.

3 Humili & deuota meditatione & contemplatione sic tibi vacemus, vt in abyssum tuæ diuinitatis nos absorbeas, & feliciter introducas.

O lucerna diuinæ claritatis,

4 Fac vt in te, & per te, ac tecum paternam

claritatem

claritatem videamus & contemplemur.

5 Eandemque adquiremur, laudemus & glorificemus continuè.

6 Atque à nobis deficientes, in eam transformemur.

O saporosa vnio intimæ suauitatis,

7 Illo glutino & vinculo, quo Patrem & Filium coniungis, nos vni & inseparabiliter tecum alliga.

8 Intimo sapore tuæ diuinæ bonitatis nos affice & succende.

9 Nóbque in te transforma, absorbe & feliciter vni.

O vnitrine Deus, omnipotens & misericors, quia vis, & sicut scis, vis & potes, nos totos igne tui amoris purga, illumina, inflama, absorbe, transforma, & vni, nunc & in perpetuum. Sed quando fiet istud? &c. pag. 660. 661. vsque ad 665.

SEPTIMA MEDITATIO.

C A P. X I I.

Oratio preparatoria, vt supra, pag. 644.
Prefatio generalis, vt supra pag. 648. 649.

Specialiter amans adoro & reuereor te,

O Pater operans,

1 Qui omnia in omnibus, sed speciali modo in electis tuis, operaris liberè, & absque contradictione.

2 Mirabiliter, supra cursum & vires naturæ.

3 Utiliter & salubriter, ad eorum & omnium fidelium salutem.

Amans te contemplor & glorifico,

O dextera Dei patris Fili Deus,

4 Qui electos tuos benedicis, & in omni gratia multiplicas.

5 Eosque in omni bono sapienter, dirigis & confortas.

6 Atque illos iustificas, & in dextera tua collocas in æternum benedicendos.

Amans amplector te & congratulor tibi,

O dextræ Dei digitus,

7 Qui eiicis de cordibus electorum omnia vitia, & dæmonis prauas suggestiones.

8 Qui scribis in cordibus eorum legem tui amoris, inclinans eorum cor in testimonia tua.

9 Qui mira virtutum exercitia, & heroica opera in eis operaris.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his cæterisque; tuis nominibus & perfectionibus tuis. Arque vitiam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque; ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô Pater operans,

1 Fac vt simus semper tibi perfectè obediens, vt tu in nobis liberè & absque contradictione opereris quæcunque volueris.

2 Deduc nos in via mirabili, nostram adiuvans & superans infirmitatem.

3 Fac vt quæcunque fecerimus, profpicerentur, & cedant ad tuum honorem & omnium salutem.

O dextera Dei patris,

4 Benedic nos & in omni gratia multiplica.

5 Dirige nos prudenter & conforta in omni bono opere.

6 Iustifica nos, vt cum iustis ad tuam dexteram positi audiamus, venite benedicti patris mei.

O dextræ Dei digitus,

7 Eiice de cordibus nostris omnia vitia, & dæmonis prauas suggestiones.

8 Scribe in cordibus nostris legem tui amoris, & inclina cor nostrum in testimonia tua.

9 Mira virtutum exercitia & heroica opera in nobis operare & perfice.

O vnitine Deus, omnipotens & misericors: quia vis, & sicut scis, vis, & potes, nos totos igne tui amoris purga, illumina, inflamma, absorbe, transforma, vni, & clementer exaudi: ad tuam tuorumque sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Amē. Ita quæso fiat, ô benignissime Pater, per IESVM dilectissimum filium tuum, in Spiritu sancto: intercedente Beata Maria, & omnibus Angelis & Sanctis. O mater Dei & virgo, ô Angeli & Sancti omnes, orate pro nobis & magnificate Dominum nobiscum.

¶ *Secundum ternarium septima meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies
millies ex affectu quo supra,
Amans adoro & reueor te,

O primum principium Deus
pater,

- 1 A quo ab aeterno Filius est genitus, cum quo Spiritum sanctum spirasti.
- 2 A quo cum Filio & Spiritu sancto omnes creaturae ortum habent.
- 3 A quo omne bonum & datum optimum procedit.

Amans te' contemplor & glorifico,

O imago primi principij
Fili Deus,

- 4 Qui es Dei Patris imago & similitudo verissima & perfectissima, verè & integrè ipsum representans.
- 3 Imago viva & intelliges, Deum Patrem in te, & te in Patre clarissimè intelligens & contemplans.
- 6 Imago lucidissima & fulgerrima, eundem patrem tuum electis tuis clarè manifestans.

Amans contemplor te & congratulor tibi,

O donum altissimi Spiritus
sancte Deus,

- 7 Qui es Dei opulentissimi & liberalissimi amor & donum primum & perfectissimum: quia in amore & propter amorè suum Deus omnia nobis donat.

8 Qui es donum sufficientissimum, in quo cetera habetur, & quo sancti plenè faciatur.

9 Qui es datum optimum, & super omnia appetendum, quod cetera omnia in bonitate infinita excedit, & sanctos omnes bonos & beatos facit.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitivine Deus, pro his cæterisq; tuis nominibus & perfectionibus. Atque vinâ horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & cõmunicas, sicq; ad amorem tui nos excites & restaures.

Eya igitur, ô primum principium,

- 1 Fac vt te Patrem simul cum Filio & Spiritu sancto vnum Deum, & omnium rerum principium credamus, & ubique præsentem sentiamus & reueamur.
- 2 In omni creaturis te contemlemur, & solum amemus & quæramus.
- 3 Omnia bona à te nos habere, grati recognoscamus, & quæ desunt nobis, fiducialiter à te petamus.

O imago primi principij,

- 4 Fac vt in te & per te Patrem agnoscamus.
- 5 Tecum illū glorificemus & admiremur.
- 6 Quid sit ei acceptum omni tempore ex te intelligamus.

O donum primum,

- 7 Fac vt te Patris & Filij amorè, primum quæramus,

quæramus, ac in te, & propter te, cætera dona nobis salutaria obtineamus.

8 Tu solus nobis sufficias, nihilq; extra te, aut nisi propter te requiramus.

9 Tuo dato optimo, perfecta scilicet charitate, boni & beati efficiamur.

O vnitriue Deus, omnipotens & misericors, quia vis & sicut scis, vis, &c.

J Tertium ternarium septima meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,
Amans adoro & reuereor te,

O æquitas inflexibilis Deus,

1 Cuius voluntas, est fons & regula omnis æquitatis, iustitiæ & rectitudinis.

2 Qui in thronis angelicis sedes, & omnia iudicas iuste & sine personarum acceptione.

3 Qui nullum bonum irremuneratum, nullumque peccatum impunitum relinquis.

Amans te contemplor & glorifico,

O sapientia indeceptibilis Deus,

4 Cuius oculis omnia nuda sunt & aperta, & qui omnia opera nostra intelligis.

5 Qui occultissimas etiam cordium nostrorum intentiones, & affectiones scrutaris & discutis.

6 Qui singulorum merita omnia & demerita, clarissime agnoscis & ponderas.

Amans & amplexor, & tibi congratulor,

O pax

O pax imperturbabilis,

7 Qui absque vlla perturbatione aut passione omnia iudicas, cum summa tranquillitate.

8 Qui immotus & æqualis in te permanens, bonis præmia, & malis supplicia reppendis.

9 Qui bonos amas nec æstuas, & contra malos irasceris manens tranquillus.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vti-
nam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô Aequitas inflexibilis,

1 Fac vt in omni iudicio tuam voluntatem attendamus & sequamur, omniaque iudicia tua vera & iusta esse credamus & confitemur.

2 Per thronorum ministeria & metita, iuste de omnibus iudicemus, & sine personarum acceptione, quæ bona sunt approbemus, mala autem reprobemus, & puniri desideremus.

3 Atque vti-
nam hinc peccata nostra castiget, bona verò in æterna vita remuneranda conferuet.

O Sapientia indeceptibilis,

4 Fac vt in te & per te nosmetipsos imprimis diligenter examinemus, & nostra etiã

occul

occulta viria clarè videamus.

5 Deinde alios, præsertim nobis commissos prudenter & sobriè diiudicemus secundum te.

6 Ex te clarè intelligamus quid, quantum, quo tempore & modo sit singulis reddendum iuxta tuam æquitatè.

O pax imperturbabilis.

7 Fac vt absque inordinata passione & perturbatione, absque pusillanimitate & tempestate, nos & ea quæ ad nos pertinent iudicemus.

8 Nostram voluntatem tuæ voluntati & diuinæ æquitati stabiliter conformemus & vniamus.

9 Ex amore, cum vera pace & tranquilla tecum vnione & adhæsiõne, peccata nostra & nobis commissorum iudicemus, arguamus & puniamus.

Omnitine Deus omnipotens, &c.

¶ Quartum Ternarium septimæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,
Amans adoro & reuercor te,

O Pater ex quo supereffluentia copiosa,

1 Qui das omnibus affluenter, & non improperas.

2 Qui misericordibus & te diligentibus das mensuram bonam & confertam.

3 Qui perseverantibus in te, das in cælo mensuram supereffluentem & omnè sensum exuperantem.

Amans contemplor & glorifico te,

O Fili Deus, ad quem allicientia amcenosa,

4 Qui tua amcena & desiderabili pulchritudine suaviter allicis & inuitas sanctos ad te contemplandum.

5 Eisdemque illuminas & eleuas ad te glorificandum & admirandum.

6 Et in tuam pulchritudinem & claritatem illos transformas.

Amans amplector te & tibi congratulor,

O Spiritus sancte, per quem influentia affectuosa,

7 Qui suauem tui amoris affectum cordibus sanctorum influxis.

8 Tuoque influxu & infusa charitate illos succendis & replet.

9 Atque à terrenorum amore & affectu abstrahis.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his cæteris que tuis nominibus & perfectionibus tuis. Atque vtiã horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur ô Deus, ex quo supereffluentia copiosa,

1 Dona nobis affluenter omnia ad tibi seruiendum necessaria.

2 Fac nos verè misericordes, vt copiosam misericordiam à te consequamur.

3 Da vt in tuo seruitio vsque in finem perseuerantes, mensuram superfluentem in caelo recipiamus.

O Fili, ad quem allicientia amcenosa,

4 Specie tua humana, & diuina pulchritudine, allice & attrahe nos ad te contemplandum.

5 Illumina & eleua ad te humiliter & deuotè glorificandum & admirandum.

6 Nosq̄ue in tuam pulchritudinem & claritatem tandem transforma.

O Spiritus sancte, per quem influentia affectuosa,

7 Infuse cordibus nostris suauè tui amoris affectum.

8 Infusa charitate nos succende & reple.

9 Arque à terrenorum amore & affectu abstrahere.

O vnitriue Deus, omnipotès & misericors, quia vis & sicut scis, vis & potes, nos totos igne tui amoris, purga, illumina, inflamma, absorbe, transforma, & foeliciter vni nunc & in perpetuum. Sed quando ista perficientur in nobis? &c. vt supra pag. 660. 661. vsque ad 665.

OCTAVA MEDITATIO.

CAP. XIII.

Oratio preparatoria, vt supra, pag. 644.

Prefatio generalis, vt supra, pag. 648. 649.

Specialiter autem amans adoro & reuecor te,

O Pater Filium osculans, diligens, & vngens,

1 Qui ab aeterno Filium tuum generando, ei omnem substantiam tuam communicas, sicque ipsum ore tuo oscularis.

2 Qui eundem Filium tuum tibi per omnia coequalè, sicut te ipsum perfectè & vnicè ab aeterno diligis.

3 Qui eundem propter nos incarnatum, oleo lætitiæ & omnisformis gratiæ præ confortibus suis vnixisti & replesti.

Amans contemplor & glorifico te,

O Fili osculate, dilecte & vncte,

4 Qui ore ad os patrem oscularis, ei per omnia coequalis existens.

5 Qui es Dei Patris dilectissimus Filius, in quo sibi semper benè Pater complacuit.

6 Qui es Christus & vnctus Dei Patris, à quo recepisti spiritum non ad mensuram.

Amans te amplector, tibi que congratulor,

O osculum, amor, & vnctio
Patris & Filij Spiritus
sancte Deus,

7 Qui es osculum amoris & suauitatis, proueniens ex mutua complacentia qua

Deus Pater Filio suo totam suam substantiam communicans, in illo sibi optimè complacet, & Filius in Patre.

8 Qui es amor ex mutua Patris & Filij dilectione procedens, condilectus & condiligens.

9 Qui es vnctio, fons illius vnctionis, qua Pater Filium hominem factum vnxit oleo gratiæ suæ.

Amans & gratias agens, me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque vnam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur ô Pater osculans, diligens & vnctio,

1 Per Filium tuum osculo oris tui nos osculare, gratiam & amicitiam tuam nobis infundens.

2 In filio tuo nos dilige, accepta & gratifica.

3 Et cum ipso nos vnge, & reple oleo lætitiæ & gratiæ spiritualis.

O Fili osculare, dilecte & vncte,

4 Illumina nos, vt viua. fide semper credamus, & deuotè confiteamur te consubstantialem, cœternum & per omnia cœqualem veneremur & collaudemus.

5 Te dilectissimū Dei Filium amemus super omnia, & per te à patre diligamur.

6 Te Christum, & omni spiritali vn-

ctio

ctioe præ cæteris vnctum in regem, sacerdotem, & prophetam adoremus & reueremur.

O Spiritus sancte osculum, amor, & vnctio,

7 Te cum Patre & Filio super omnia amemus & diligamus.

8 Per te in Patre & Filio intimo complacemur.

9 Tuæque spiritali vnctione, gratia, & lætitia repleamur, & reges ac sacerdotes & Prophetæ efficiamur, per Christi meritum & vnctionem.

O vnitriue Deus, omnipotēs & misericors: quia vis, & sicut scis, vis, & potes, nos totos igne tui amoris purga, illumina, inflamma, absorbe, transforma, vni & clementer exaudi, ad tuam, tuorumque sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Amen. Ita quaeso fiat, ô benignissime Pater, per IESUM dilectissimum Filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente beatavirgine Maria, & omnibus Angelis & Sanctis. O Mater Dei, ô omnes Angeli, & Sancti orate pro nobis, & magnificate Dominum nobiscum nunc & in perpetuum.

¶ *Secundam Ternarium octauæ meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra, Amans adoro & reuereor te,

O alti

O Altitudo eleuans Deus,

1 Qui omnibus superemines, & omnia tibi subiecta & inferiora possides.

2 Qui omnia ad te trahis & tibi seruire facis.

3 Qui electos tuos à terrenis & creaturis omnibus abstractos, ad te super omnia eleuas, & in te stabilis.

Amans contemtor & glorifico te,

O pulchritudo alliciens Deus,

4 Qui omnem pulchritudinem creatam in infinitum superas & excedis.

5 Qui à terrenorum contemplatione electos tuos, per tuæ pulchritudinis concupiscentiam abstrahis.

6 Et ad tuæ speciei & pulchritudinis contemplationem, laudè & admirationem suauiter allicis & eleuas, atque in eandem illos transformas.

Amans te amplector tibi que congratulor,

O dulcedo agglutinans Deus,

7 Qui omnem in te continens dulcedinem & saporem supereminenter.

8 Qui tuæ dulcedinis gustu electos tuos afficis & succendis.

9 Eiusque fruitione & voluptate illos fatias, potas & tibi agglutinas.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitivine Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Arque vtinam horum tuorum nominum intimum saporem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô altitudo eleuans,

1 Fac vt te altissimum super omnia reueamur, & profundè sub te humiliemur ac prosternamur.

2 Trahe nos ad te, & fac nos tibi voluntariè & ex puro amore seruire.

3 Abstrahè nos à creaturis, & ad te super omnia contemplandum & venerandum nos eleua & conforta.

O pulchritudo alliciens,

4 Allice nos & excita, vt pulchritudinem tuam præ omnibus pulchris creaturis videre desideremus.

5 Purga & illumina nos, vt eam purificatæ mentis intelligentia contemplemur.

6 Eius laudè & admiratione nos reple, suspende, & in eam transforma.

O dulcedo agglutinans,

7 Fac vt tu solus nobis dulcescas, & cætera desipere nobis facias extra te.

8 Renuat in alijs consolari anima nostra, vt in te delectetur, tuamque dulcedinem gustet.

9 Tuæ dulcedinis fruitione & voluptate, nos satia, pota, & tibi inseparabiliter agglutina.

O vnitivine Deus omnipotens & misericors, quia vis & sicut vis, nos totos igne tui amoris purga, &c.

¶ Tertium ternarium octauæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te.

O fons veritatis Deus pater,

1 Qui ab æterno teipsum verè & perfectè intelligens, verum & perfectum verbum intus prouulisti, & tibi consubstantialium filium genuisti.

2 Qui es origo, regula & mensura omnis creaturæ veritatis.

3 Cui verè & stabiliter adhærendo, sancti omnes verè beati sunt.

Amans contempler & glorifico te,

O veritas Patris fili Deus,

4 Qui de Patris substantia ab æterno genitus, ipsum verè & perfectè representas & contemplaris.

5 Qui in beatis Cherubin clarissimè luces, & plenitudinè scientiæ & veritatis illis infundis.

6 Qui doces electos tuos omnem veritatem & salutarem scientiam.

Amans te amplector tibi que congratulor,

O spiritus veritatis,

7 Qui ex veracis patris, eiusque veri verbi & filij mutua dilectione procedis, vtriusque verus & perfectus amor.

8 Qui veritatis gustum & amorem sanctis infundis.

9 Eiusdemque veritatis fruitione & voluptate illos satias & potas.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitrius Deus, pro his, cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vti nam horum tuorum nominum intimum saporem

&

& virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restitues.

Eya igitur, ô fons veritatis,

1 Fac vt tibi per fidem adhærentes ab omni falsitate & errore præferuemur.

2 A te veritatem omnem speremus & hauriamus, teque ex omnibus verè agnoscamus.

3 Vero & stabili amore tibi adhæreamus.

O veritas patris,

4 Illumina nos, vt te verum Dei Patris filium credamus & confiteamur.

5 In te & per te verè Patrem agnoscamus, contemblemur & glorificemur.

6 Et per beatorum Cherubin ministerium, veritatem omnem & scientiam salutarem intelligamus, & alijs communicemus.

O spiritus veritatis,

7 Fac vt per te & tecum Patrem & Filium veraciter amemus, desideremus & toto corde quæramus.

8 Veritatis amore & zelo afficiamur & repleamur.

9 Eiusdemque fruitione & voluptate satiemur & potemur.

O vnitrius Deus omnipotens & misericors, &c.

¶ Quartum ternarium octaua meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & ceteris millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te,

O Pater clarissime,

1 Qui in teipso semper es clarissimus, in filio tuo te clarissime contemplans.

2 Qui clarificas sanctos, vultum tuum super illos illuminans.

3 Et facis vt stabiliter tibi intendentes, beati sint.

Amans contemtor & glorifico te,

O clara facies & vultus Dei Patris
Fili Deus,

4 Qui claram & perfectam notitiam Dei patris exprimis & representas;

5 In quem sancti intendentes, facie ad faciem patrem intuentur & clarè vident.

6 Eumque in te, per te, & tecum cum iubilo laudant & glorificant sine fine.

Amans amplector te & tibi congratulor,

O flatus dulcis Patris & filij Spiritus sancte Deus,

1 Qui ex mutua, æterna & perfecta Patris & filij dilectione, ab æterno spiraris & procedis ineffabiliter.

2 Qui per insufflationem à Christo datus es Apostolis, & cum spiritu vehemèti in linguis igneis eisdem missus.

3 Qui sibilus aure tenuis (in quo Deus sentitur) existis; & spiritu tuo septiformi corda electorum perfas & fecundas, facisque ex eis virtutum aromata profuere.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitrine Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vti-

nam

nam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem, nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô Pater clarissime,

1 Expelle tenebras mentis nostræ, vt te clarissimum videre & præsentem vbiq; sentire possimus.

2 Illumina vultum tuum super nos, & faciem tuam nobis ostende.

3 Et fac vt tibi stabiliter vacemus & adhareamus.

O clara facies Patris,

4 Illusce nobis, vt in te & per te Deum patrem, & te in patre, clarè, & facie ad faciem videamus.

5 Te cum Patre iugiter laudemus, glorificemus & admiremur.

6 Et quid tibi acceptum sit omni tempore in te videamus & sequamur.

O flatus & spiritus dulcis,

7 Fac vt per te patrem filiumque, & te cum vtroque, simul perfectè amemus, desideremus, & amplectamur.

8 Per Christi insufflationem, & internam infusionem te abundè capiamus, & spiritu tuo vehemèti repleamur.

9 Perfla hortum mentis nostræ spiritu tuo septiformi & fecunda, vt ex eò aromata virtutum fluant.

O vnitrine Deus omnipotens & miser-

cors, quia vis & sicut vis, scis & potes, nos totos igne tui amoris purga, illumina, inflamma, absorbe, transforma, & vni nunc & in perpetuum.

Sed quando ista perficientur in me? &c. vt supra, pag. 660. 661. vsque ad 665.

NONA MEDITATIO.

C A P. XIII.

Oratio preparatoria, vt supra, pag. 644.

Præfatio generalis, vt supra, pag. 648. 649.

¶ Primum ternarium nona meditationis.

Specialiter autem amans adoro & reue-
reor te,

O Pater protegens,

1 Qui aduersæ dominationis vires reprimis, ne plus noccat, quàm electis tuis expedit.

2 Qui inimici rugientis sæuitiam superas & impedis, ne in electos ultra sæuiat, quàm est illis salutare.

3 Qui hostiles nequitias, & violentas tentationes ac impugnationes mundi, carnis & Diaboli, in tuis electis potenter expugnas, & triumphare eos facis.

Amans contemplor & glorifico te,

O brachium Patris fili Deus,

4 Qui electos tuos redimis à captiuitate dæmonis & peccati, & à reatu pœnæ æternæ.

5 Eosque dirigis & confortas in bonis operibus.

6 Atque

6 Atque tandem saluas, & ab omni malo securos reddis.

Amans amplector te & tibi congratulor,

**O virtus altissimi Spiritus sancte
Deus,**

7 Qui in virginem Mariam superueniens, eam fecundasti, & filium Dei concipere fecisti.

8 Qui electis tuis obumbrans, potenter eos refrigeras & defendis ab æstu tentationum & tribulationum.

9 Qui eosdem confortas ad inchoandum & perficiendum opera bona.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vti nam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restitues.

Eya igitur, ô Pater protegens,

1 Reprime & elide hostium nostrorum vires, ne supra id quod possumus nos tentent & lædant.

2 Sæuitiam dæmonis rugientis & nos deuorare quærentis iugiter supera & refrena, ne ad peccati consensum nos pertrahat.

3 Violentas impugnationes mundi, carnis & Diaboli in nobis potenter expugna, vt de his semper per te triumphemus.

O brachium Patris,

4 Redime nos à seruitute Diaboli & peccati, atque à pœnis quas iuste meremur.

II 4. 5 Dixi

5 Dirige & conforta nos in studijs tibi placitis.

6 Saluos & securos nos fac ab omnibus malis & periculis.

O virtus. altissimi,

7 Tua obumbratione nos spiritaliter fecunda, vt Dei filium mente concipiamus & amplectamur.

8 Tua virtute nos indue, refrigera, & defende ab æstu tentationum.

9 Et ad omnia tibi placita, excita, conforta & consumma.

O vnitine Deus, omnipotens & misericors, quia vis & sicut scis, vis, & potes, nos totos igne tui amoris purga, illumina, inflamma, perfice, absorbe, transforma, vni & clementer exaudi, ad tuam tuorumq; sanctorum gloriam, nostramque & omnium salutem, Amen. O benignissime Pater, per IESVM, dilectissimum Filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente beata Maria, & omnibus Angelis & sanctis. O mater Dei & virgo, o omnes Angeli & Sancti, orate pro nobis & magnificate Dominum nobiscum nunc & in perpetuum.

¶ Secundum ternarium nonæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reueteor te,

O Pater luminum,

1 Qui ab æterno, te ipsum intelligendo, coæternum & consubstantiale tibi lumen, filium tuum genuisti.

2 Qui es omnis lucis creatæ fons, origo & conseruator.

3 Qui vultus tui lumen super electos tuos signasti, & singulariter expressisti.

Amans te contemplor & glorifico,

**O lumen de lumine, & lux lucis
Fili Deus,**

4 Qui à patre ab æterno genitus, ipsum lucidissime exprimis, repræsentas, & inuenis.

5 Qui es lux vera illuminans omnem hominem venientem in hunc mundum, in tenebris etiam lucens.

6 In quo omnes Sancti paternam lucem, cuiusque voluntatem clarè intuentur, glorificant, & amorosè contemplantur.

Amans te amplector, tibiq; congratulor,

**O iubar ardentissimum Spiritus
sancte Deus,**

7 Qui ex Patris & Filij, mutua dilectione lucidissima, ab æterno procedis, vtriusque amor & iubar ardentissimum.

8 Qui à Patre & Filio cõdilectus, vtriusque ardentissime diligis, & amorosè contemplaris.

9 Qui tuo ardore, tuique amoris ignito splendore sanctos inflammas, reples & facias.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, o vnitine Deus, pro his cæterisq; nominibus & perfectionibus. Atque vtinã horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicq; ad amorem tui nos excites & restitues.

Eya igitur, ô Pater luminum,

1 Fac vt te nobis semper & vbique præsentem sentientes, à tenebris liberemur, teq; cum filio iugiter adoremus.

2 Creata luce propter te & secundum te vtamur.

Signatum super nos lumē vultus tui agnoscamus & sequamur.

O lumen de lumine,

4 Fac vt per te, Patrem in te, & te in Patre clarè contemplemur & glorificemus.

5 A te iugiter illuminemur, & à tenebris purgemur.

6 Ex te intelligamus quid à nobis iugiter fieri velis & impleamus.

O iubar ardentissimum,

7 Accende nos Patris & Filij ardenti amore.

8 Et fac vt te vtriusque amore similes amemus & amplectamur.

9 Tuòque ardore, & voluptate, repleamur & inebriemur.

O vnitine Deus, omnipotens & misericors, &c. vt sup.

¶ *Tertium ternarium nona meditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,
Amans adoro & reuectore te,

O ignis

O ignis semper vrens Deus,

1 Qui in teipso per ardentem tui amorem semper vis, & nunquam consumeris nec extingueris.

2 Qui comburis & consumis in electis tuis quicquid tibi displicet, & eos à te impedit.

3 Qui eos in te transformas, & ignitos efficis.

Amans contemtor & glorifico te,

O flamma semper lucens
Fili Deus,

4 Qui à patre, tanquam ab igne flamma, procedens, ipsum clarè semper repræsentas & intueris, nec vnquam offuscaris.

5 Qui eundem sanctis tuis clarè manifestas.

6 Eosdèmq; de omnibus salutaribus instruis & illuminas.

Amans te amplector tibiq; congratulor,

O ardor semper feruens Spiritus
sancte Deus,

7 Qui es patris filiiq; amor semper feruens, & nunquam tepescens.

8 Qui beata Seraphin & electos tuos, tui amore facis iugiter ardere.

9 Taliq; ardore eos recreas, potas & inebriās.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his carterisq; tuis nominibus & perfectionibus. Atque vtiā

horum tuorum nominum intimum saporem
& virtutem nobis infundas, & communices,
sicq; ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô ignis vrens,

- 1 Ignem tui amoris sic in cordibus nostris
accende, vt nunquam extinguatur.
- 2 Hoc igne consume & vte quicquid nos
à te separat & impedit.
- 3 Nosque totos transforma in te, & igni-
tos redde.

O flamma semper lucens,

- 4 Purga nos ab omni obscuritate & igno-
rantia vitiosa.
- 5 Et fac vt patrem in te, & te in patre clarè
contemplemur & glorificemus.
- 6 A te de omnibus ad salutem necessarijs
instruamur.

O ardor semper feruens,

- 7 Purga & præserua nos ab omni repidi-
tate & accidia.
- 8 Per beatorum Seraphin meritum & mi-
nisterium, tui amoris ardore sic nos succen-
de, vt alios accendamus.
- 9 In ipso ardore fac nos suaviter requief-
cere & obdormire, à terrenorum affectu ab-
stractos & liberos.

O vnitine Deus omnipotens & miseri-
cors, vt suprâ.

*¶ Quartum ternarium nonæ me-
ditationis.*

Eya iterum atque iterum millies & cœtys
millies ex affectu quo suprâ,
Amans adoro & reuereor te,

O virtus animæ meæ Deus,

- 1 Qui me sustentas & conseruas in esse.
- 2 Virtutemque bona operandi tribuis.
- 3 Et ad bona quæq; me semper excitas,
ordinas, & perficis.

Amans contemplor & glorifico te,

O lumen oculorum meorum
Deus,

- 4 Sine quo cæcus sum, & viæ salutis
ignarus.

5 Per quem in agendis & fugiendis pru-
denter instruor & dirigor.

6 In quo diuinam maiestatem & bonita-
tem contemplor & glorifico, meamque vili-
tatem & malitiam agnosco & detestor.

Amans amplector & tibi congratulor,

O solatium meum dulce,
Deus,

7 Sine quo tristis sum & desolatus.

8 In quo & per quem in omni tribulatio-
ne consolationem inuenio.

9 Cuius beneficijs & promissionibus infi-
nitis, semper & vbique relicior & consolor.

Amans & gratias agens, me totum tibi
offero, ô vnitine Deus, pro his, cæterisque
tuis nominibus & perfectionibus. Arque vti-

nam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem vobis infundas & communices, sicq; ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ó virtus animæ meæ,

1 Sustenta & conserva animam meam, vt quæ sine te non potest esse, secundùm te vivere valeat.

2 Virtutem omnem ad salutem necessariam nobis infunde, qua possimus placita tibi semper operari:

3 Excita, adiuva, & perfice nos ad inchoandum, prosequendum, & perficiendum omnia bona opera.

O lumen oculorum meorum,

4 Illumina tenebras meas, & lucernam meam.

5 Dirige me prudenter in omnibus agendis & fugiendis.

6 Offende mihi diuinam tuam maiestatem & bonitatem, meamque vilitatem & malitiam.

O solatium meum dulce,

7 Ab omni tristitia, quæ non est secundùm te, & propter te, nos libera & præserua.

8 In omni tribulatione, fructibus spiritus tui nos consolare, recrea & refice.

9 Tua beneficia iam accepta cum gratitudine & gaudio recogitemus, & promissa fiducialiter speremus, & cum lætitia expectemus.

O vnitrine Deus, omnipotēs & misericors, quia vis & sicut scis, vis & potes, nos totos igne tui amoris, purga, illumina, inflamma, perfice, & absorbe, transforma, & vni nunc & in perpetuum. Sed quando ista perficiuntur in me? &c. vt supra, pag. 660. 661. vsque ad 665.

DECIMA MEDITATIO.

C A P. XV.

Oratio preparatoria, vt supra, pag 644.
Præfatio generalis, vt sup. pag. 648. 649.

¶ Ternarium primum decimæ meditationis.

Specialiter autē amās adoro & reuereor te,

O mens ab æterno intelligens
Deus pater,

1 Qui te ipsum & omnia ab æterno intelligendo, verbum tibi coæternum & coæquale intus protulisti, & de tua substantia genuisti.

2 In quo te ipsum, & illud in te, cum gaudio pleno contemplaris.

3 In quo & cum quo, nos etiam & omnia perfectè intueris & consideras.

Amans contemplor & glorifico te,

O verbum mentis æternæ

Fili Deus,

4 Qui es Dei patris seipsi & omnia, vnico, æterno & incommutabili actu intelligēdi, con-

templantis & intuentis, vnicum & incommutabile verbum.

5 Qui paternam mentem perfectè exprimis, & in te eam, teque in ea clarè & delectabiliter intueris.

6 Qui nos etiã, & creata omnia per Ideam representans, verissimè intueris & manifestas nobis.

Amans amplector te & congratulor tibi,

O amor mentis æternæ Patris & Filij, Spiritus sancte Deus,

7 Qui ex mutua mentis & verbi dilectione ab æterno spiraris & procedis, vtriusque amor condilectus; & coequalis.

8 Qui Patrem & Filium perfectè intueris & amas.

9 Qui diuinitatis amore sanctos afficis, repleas & satias.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cæterisq; tuis nominibus & perfectionibus. Atque vti nam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutum nobis infundas & communices, sicq; ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur,

O Mens intelligens,

1 Fac vt te semper & vbique præsentem sentiamus, adoremus & reueremur.

2 Ex omnibus creatis ad tui notitiam & contemplationem eleuemur & proficiamus.

3 Et omnia in te, propter te, & secundùm te intueamur, amemus & quæramus.

O verbum

O verbum mentis æternæ,

4 Fac vt viua & vera fide, te Dei Patris vnicum verbum: verum & viuum credamus semper & confiteamur.

5 In te & per te Patrem verè agnoscamus, contemplemur & superexaltemus.

6 Te quoque in Patre conglorificemus, & in tuam claritatem transformemur.

O amor Patris & Filij,

7 Fac vt per te, diffusa in cordibus nostris charitate, Patrem & Filium amemus.

8 Te vtriusque coæternum amorem, simul & æqualiter veneremur & diligamus.

9 Tuoque diuino amore repleamur, satiemur, & inebriemur.

O vnitriue Deus omnipotens & misericors, quia vis, & sicut scis, vis & potes, nos totos igne tui amoris purga, illumina, inflamma, perfice, absorbe transforma, vni & clemèter exaudi. Amen. Ita quæso fiat, ô benignissime Pater, per IESUM dilectissimum Filium tuum, in Spiritu sancto, intercedente beata Maria semper virgine, & omnibus Angelis & Sanctis. O Mater Dei, ô omnes Angeli & Sancti, orate pro nobis & magnificate Dominum nobiscum nunc & in perpetuum.

¶ Secundum Ternarium decima meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo suprâ,

Amans adoro & reuerentor te,

O fons

O fons æternitatis Deus Pater,

1 Qui nec initium habes, nec finem es habiturus, sed ab æterno vsque in æternum idem perseveras.

2 Qui coæternum & consubstantialem tibi Filium genuisti.

3 Qui misericordiã tuam ab æterno & vsque in æternum super timentes te extendis, eosque in tua incommutabili æternitate stabilis.

Amans contempler & glorifico te,

O plenitudo lucis Fili Deus,

4 In quo nullæ sunt tenebræ.

5 Qui clarissimè lucem paternam exprimis, intueris, & gloriose superextollis.

6 Qui eandem electis tuis manifestas, & ad eius contemplationem & laudem eos eleuas & illuminas.

Amans te amplector tibi que congratulor,

O multitudo pacis Spiritus sancte Deus,

7 Qui es Patris & Filij summa pax, concordia, & continuum ac imperturbatum gaudium.

8 Qui ab omni vitiosa perturbatione & discordia electos tuos purgas & præseruas.

9 Multiplicique pace eos donas & recreas interna scilicet, fraterna, & perpetua, quæ sensum omnem exuperat.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitivne Deus, pro his cæterisque nominibus & perfectionibus tuis. Atque

vtnam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya iterum, ô fons æternitatis.

1 Fac vt tibi stabiliter adhæreamus, teque iugiter nobis præsentem sentiamus.

2 Te cum Filio & Spiritu sancto vnum æternum, & viuum Deum adoremus & veneremur.

3 Tuamque æternam misericordiã, timendo & amando te, tandem consequamur.

O plenitudo lucis,

4 Purga nos & præserua à tenebris ignorantie & malitie.

5 Illumina nos notitia tui & nostri.

6 Doce nos in omnibus tuam nosse & perficere voluntatem beneplacentem & perfectam.

O multitudo pacis,

7 Tuæ diuinæ pacis & concordie contemplatione, amore & desiderio nos recrea, affice & succende.

8 Ab omni vitiosa perturbatione, passione & discordia nos libera & præserua.

9 Paceque interna & perpetua nos dona, reple & beatifica.

O vnitivne Deus omnipotens & misericors &c.

*Tertium Ternarium decima
meditationis.*

Eya iterum atque iterum millicies & centies
millicies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reueireor te,

O substantia separata Deus,

1 Qui solus à teipso & per teipsum ab æterno subsistis.

2 Qui es ab omni materia, accidente, & extranea qualitate prorsus separatus, simplicissimam essentiam habens & incommutabilem.

3 Qui omnibus das & conseruas suum esse, & sanctos tuos in te stabiles & incommutabiles facis.

Amans contemplor & glorifico te,

O intelligentia pura Fili Deus,

4 Qui purè, verè, & absque vllò errore & obscuritate, Deum Patrem representas, inueneris & manifestas.

5 Qui electorum intelligentiam ab omni impuritate & tenebris purificas.

6 Eandemque clara tui, tuæque voluntatis notitia illustras.

Amans te amplector tibi que congratulor,

O Spiritus simplex & ardens Spiritus sancte Deus,

7 Qui ex simplici & ardenti dilectione mutua Patris & Filij ab æterno procedis, mutuus amor, & simplex & ardens.

8 Qui ab omni vitiosa multiplicitate & tepore sanctos tuos purgas & præseruas.

9 Eosdemque cordis simplicitate & ardè-

ti dilectione ornas & inflammas.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitriue Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vti nam horum tuorum nominum intimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô substantia separata,

1 Separa & abstrahere nos ab omni creaturarum vitiosa, aut superflua cogitatione & affectione.

2 Et stabili ac contine nos in tua præsentia, sic vt te semper & vbique nobis præsentissimum & intentissimum sentiamus.

3 Atque coram te cum omni reuerentia & tremore ambulemus, operemur & conuersemur.

O intelligentia pura,

4 Purga intellectum nostrum ab omni errore, ignorantia & curiositate.

5 Et fac vt te, tuæque diuina mysteria, purificatæ mentis intelligentia semper consequamur.

6 Tuamque voluntatem beneplacentem, purè in omnibus intendamus, videremus, & sequamur.

O Spiritus simplex & ardens,

7 Expelle à nobis omnem vitiosam multipliciter & teporem.

8 Et fac vt cum vera cordis simplicitate & directione te semper quæramus.

9 Tuique amoris ardore succendamus, & ad omnia tibi placita efficaciter moueamur.

O vnitine Deus omnipotens &c. vt supra.

¶ Quartum Ternarium decimæ meditationis.

Eya iterum atque iterum millies & centies millies ex affectu quo supra,

Amans adoro & reuereor te,

O fons vitæ æternæ Deus Pater,

1 Qui à teipso vitam æternam habens, eandem Filio tuo & spiritui sancto plenè comunicas.

2 Qui cunctis viuentibus vitam infundis & conferuas.

3 Qui electis tuis vitam gratiæ in præfenti, & gloriæ perpetuæ in futuro donas.

Amans contempler & glorifico te,

O viuifici fontis profluuium
Fili Deus,

4 Qui à fonte viuo Deo Patre, per æternam generationem procedis.

5 Per quem paternus fons, suam bonitatem creaturis communicat.

6 Per quem aqua sapientiæ salientis in vitam æternam electi potantur.

Amans amplector te & tibi congratulor,

O sapor aromaticæ diuinarum dulcedinum Spiritus sancte Deus,

7 Quies amor, quo Pater & Filius cum intimo & dulcissimo sapore sese diligunt & complectuntur.

8 Quo sancti coelestem dulcedinem gustant & sapiunt.

9 Eiusque suauitate & voluptate feliciter satiantur, potantur & inebriantur.

Amans & gratias agens me totum tibi offero, ô vnitine Deus, pro his cæterisque tuis nominibus & perfectionibus. Atque vti nam horum tuorum nominum inimum saporem & virtutem nobis infundas & communices, sicque ad tui amorem nos excites & restaures.

Eya igitur, ô fons vitæ æternæ,

1 Fac vt te cum Filio & Spiritu sancto fontem viuum credamus, & iugiter sitiamus.

2 Vitam nostram corporalem à te nos habere scientes, illam propter te & secundum te instituamus & ordinemus.

3 Vitæ, gratiæ & gloriæ cum tuis sanctis participes efficiamur nunc & in perpetuum.

O viuifici fontis profluuium.

4 Fac vt tuam æternam à Deo Patre generationem vera fide credamus & veneremur.

5 Per te, paternum fontem in nos largiter fluere sentiamus.

6 Aqua sapientiæ & scientiæ salutaris pota nos, & inebria.

O sapor aromaticæ diuinarum dulcedinum,

7 Perte sapiamus & delectabiliter contemblemur Patrem & Filium.

8 Te vtriusque spiritum & saporem dulcissimum credamus & amemus omni tempore.

9 Tuæque dulcedine repleamus, potemur & inebriemur.

O vnitriue Deus omnipotens & misericors, quia vis & sicut scis, vis & potes, nos totos igne tui amoris purga, illumina, perfice, absorbe, transforma, & feliciter vni nunc & in perpetuum. Sed quando ista perficientur in me? &c. vt supra pag. 660. 661. vsque ad 665.

L A V S D E O.

F I N I S.

I N D E X.

A L P H A B E T I C V S

præcipuarum materiarum his
tribus exercitiis spiri-
tualium libris, con-
tentarum.

A

A	Bnegatio proprii sensus & voluntatis.	193
	Pro Abneganda proprii voluntate oratio.	318
	Media & adiutoria Abnegandi seipsum & crucis ferendæ sunt nouem.	192
	Modus seipsum & omnia vana oblectamenta, Abnegandi.	193
	Modus Abnegandi proprium sensum.	317
	Fructus nouem Abnegationis sui & crucis.	190
	Media quibus ad crucem ferendam & sui Abnegationem iuuamur.	37
	Pro sui Abnegatione & crucis baiulatione varia exercitia.	190
	Sine sui Abnegatione & crucis amplexu ad vnitium amorem non peruenimus.	253
	Pro sui Abnegatione & crucis baiulatione exercitium.	315
	Fructus inde provenientes.	ibidem
	Admonitio quomodo adorandus & obsecrandus sit Deus in ternariis diuinorum nominum.	339
	Admonitio de virtutum ordine hic seruato.	470
	Adoratio Sanctissimæ Trinitatis per tres animæ vires superiores.	261
	Ecclesia triumphans quam reuerenter Deum adoret.	260
	pro Alacritate & strenuitate obsecratio.	530
	pro Austeritate.	502
	<i>Amor Dei.</i>	
	Diuersi modi amandi Deum & oratio pro illis.	306
	Amoris diuini contemplatio ob decem præcipua	

INDEX

suæ in nos munificentia beneficia, nempe quod sit noster prædestinator, creator, conservator, redemptor, illuminator, nutritor, vocator, iustificator, benefactor & glorificator. 5 & seq.	
Eorundem beneficiorum prout cuidam singulariter collata sunt, consideratio. 9. vsque ad 12	
Varia Amoris diuini exercitia per flammigeras aspirationes & multiplicata desideria. 170	
Ardentia diuini amoris & cultus desideria. 177	
Pro diuersis amoris Dei actibus exercendis oratio. 308	
Decem obiecta quibus ad Diuinum amorem excitamur. 1	
Es vero sunt diuina maiestas, charitas, virtutis pulchritudo gloria æterna, peccati turpitude, gehenna æterna, iudicium, mors, vitæ breuitas, hostium multitudo. 2	
Oratio & exercitium quo ad Dei Amorem & tui contemptum excitaris. 153	
Ad Dei Amorem excitamur virtutis pulchritudine & laudibus. 13	
Itémque felicitatis æternæ commendatione & peccati detestatione, malitia & pœnis. 15. & seq.	
Gehennæ item & tremendi iudicij metu. 18	
Excitatio ad Dei Amorem & vitæ emendationem. 21	
Amorosa diuinæ maiestati cōgratulatio propter eius admirandas perfectiones. 3. & 4	
Angolorum & Sanctorum multi ordines. 177	
B	
B eatorum decem exercitia. 277	
B reuitas huius vitæ. 20	
C	
C astitate obsecratio. 498	
pro Charitate proximi. 510	
pro Contemplatione & eleuatione spiritus. 549	
pro Contritione de peccatis. 518	
pro Compassione erga Christum & proximos. 523. & 525	

MATERIARVM.

pro Constantia & fôrtiludine 534	
Christas cum Patre & Spiritu sancto vnus Deus, & vnâ cum illis adorandus 260	
Quæ & quanta passus sit Christus 170	
Decem vitia quibus nos Christus patiens purgavit decem virtutibus opposita. 272	
Christi patientis varia nomina & officia, varia item eorum pro quibus passus est nomina & condiciones per decem numeros distincta. 267	
Charitatis Christi decem qualitates 269	
virtutum Christi patientis decem classes 271	
virtutum Christi imitatio & decem media ad illam obtinendam.	
virtutum Christi in decem classes distributio, decem meditationibus applicanda 324	
Confessio generalis nouitij & recenter conuersis vtilissima. 26	
Confessio annua singulis annis fiat. 27	
Confessio etiam venialium peccatorum vtilis 28	
Confessio peccatorum contra Decalogum 51	
Confessio generalis modus. 27	
Confessionis internæ de quotidianis defectibus formula. 46	
Conscientia quid & qualiter obliget. & quando erronea, deponenda est. 36	
Consolatio imperfectorum qui nondum omnino possunt à præteritis peccatis abstinere 32	
sanctissimæ Trinitatis Contemplatio maximè fructuosa & meritoria est 590	
Contemplatio emanationis ad intra qua Pater generat Filium & vterque spirat spiritum sanctum. 599. & 605	
Contemplatio quorundam arcanorum & mysteriorum sanctissimæ Trinitatis, quæ sola fide creduntur. 63	
Contemplatio cōplacentiæ & delitiositatis quam quælibet persona SS. Trinitatis habet in aliarum personarum fruitione & introitu 609	
Contemplationis duplex modus 578	
ad Contemplationem & Dei vnionem peruenientiæ viæ & exercitia 581 & seq.	
Contemp'tiua vita quid sit 575	

I N D E X.

aptiores ad Contemplandum qui sint	577
Contritio maximè monachi necessaria.	25
Contritio statim post peccatum utilis: & quomodo excitari debet, & quid agendum si non sensibilibiter excitetur.	34
Contritionis defectus caelestium gustum impedit.	24
Contritionis exercitium sæpius iterandum.	32
Cur contritionis exercitium frequentandum.	40
Obsecratio pro gratia contritionis & media illam consequendi ad instar B. Magdalene.	41
Contritionis exercitium.	43
Brevius contritionis exercitium.	98. & seq.
vsque ad	115
Crucis tolerata fructus	85
Modus tollendæ crucis seu voluntariæ seu ab alio inflictæ.	195. & 196
Propositi renouatio circa crucẽ & abnegationem sæpius repetenda.	198
D	
Dei nomina terribilia & amabilia excitantia ad eius timorem, amorem & obsequium.	47
Quomodo resistendum sit cupiditatibus delectationum nõ necessariarum, atque etiam, vtillum corpori, quibus tamen officij & status ratione abstinendum est.	199. & seq.
Obsecratio pro deuotione & pietate in Deum.	50
pro vigilantia & feruore,	530
pro discretione in se & proxi-mos.	531
Diuinorum nominum illa magis frequentanda, quibus nos magis inflammari sentimus.	17.
Diuinorum nominum in exercitio amoris in decem classes distributorum per tertarios copiosa explicatio.	33. & seq.
Dubium & opinio quid sint, quid differat & quomodo obligent.	37
E	
Loquentia Christiana obsecratio.	554
pro Esurie iustitia.	528
Exercitium & oratio pro recta intentione in	

M A T E R I A R V M

omnibus impetranda.	141. & seq.
Exercitia ante cibi, potus vel somni vtilis aut necessarij sumptionem.	200
Exercitia spiritualia Deo grata sunt.	255
His incumbendum non alio moru quàm Dei amore & obedientia.	256
Ad hæc exercitia nos indignos & ineptos esse fatendum est.	256
Idco ad hæc diuina gratia imploranda.	257
F	
Fructus Spiritus sancti.	567
G	
Gaudia decem à Christo nobis promerita.	275
Generalis gratiarum actio cum sui oblatione, item specialis pro beneficiis prædestinationis, creationis, redemptionis & pro Christi passione.	261. & 262
Gratiarum actio pro Dei in penitentes longanimitate & pro infusa contritione.	74
Gratiarum actio pro bono opere ab alio effecto & condolentia de alieno peccato.	181
Pro gratitudine erga Deum & benefactores.	542
H	
Hostium nostrorum multitudo & violentia.	21
Obsecratio pro humilitate.	481
I	
Inferni pœnæ quibus nos redemit Christus sunt decem.	273
Exercitia ad viam illuminatiuam.	231
Quomodo tribus impedimentis ab implerione sanctorum propositorum reuocantibus occurrendum sit, videli. et contrariæ suggestioni timori nocturno, & labori seu difficultati.	136. & seq.
Propriæ Indignitatis confessio.	260
oratio pro Intentionis directione ante quodlibet opus.	357
brevior Intentionis directio.	161. & seq.
quid agendum in dubijs ad directionem Intentionis.	ibidem

I N D E X

Pro iustitia erga Deum, seipsum, prælatos, sub-
ditos, & proximos. 539
Pro iustitiâ esurie. 528

L

Divinæ Laudes ob creaturarum omnium perfe-
ctiones. 182
Pro Liberalitate. 544
Pro Luctu miseriarum præsentis exilij. 518

M

Meditatio de Christi opprobriis, irrisionibus
& humilitate. 281
Præfatio in decem meditationes passionis Chri-
sti. 179
De eius paupertate & abstinentia. 281
De eius laboribus, patientia & mansuetudine.
284
De eius servitute & obedientia. 287
De eius doloribus & lachrymis. 287
De Christi vulneris fortitudine, &c. 288
De eius nudatione, sanguinis effusione & mise-
ricordia. 289
De coronatione ex spinis, &c. 291
De eius captivitate & vinculis. 292
Generalissima de eius passione meditatio. 293
Meditatio passionis oblatio & obsecratio pro
igne divini amoris per quinque ternaria in
decem meditationes. 295
pro Modestia & verecundia. 487
pro Mansuetudine & benignitate. 506
pro Magnanimitate. 514
pro Misericordia. 536
pro Magnificencia. 545
pro Munditia cordis. 547
Ante meditationem oratio preparatoria. 255
Meditationes & obsecrationes super quinque
ternarios quibus decem Dei nomina variè &
copiosè illustrantur. 337. & seq.
Meditationes in singulos ternarios. 337. & seq.
Meditationum exercitia ab illis assumi debeat
qui iam in via purgativa sunt versati. 251
Quis ordo servandus in singulis meditationibus
via illuminativæ. 253

Præ

M A T E R I A R V M.

Præfatio singulis meditationibus super quinque
ternarios præmittenda. 336
Præfatio communis, singulis decem meditatio-
nibus præmittenda & annotatio eius mate-
riam & ordinem complectens. 262
Decem superlativa nomina ad meditantis men-
tem elevandam utilissima. 260
Ad fructuosè meditandâ novè sunt necessaria. 257
Alia novem utilia pro dirigenda & prosequen-
da meditatione. 257
Ad meditandum vel orandum semper brevis
aliqua præparatio necessaria est. 259
Admonitio docens quomodo fructuosè medi-
tentur Dei nomina per ternarios distincta,
&c. 339
Meritorum Christi pro peccatis oblatio. 78
Constituendum eadem merita penitenti applican-
da, modo faciat fructus penitentiarum dignos, ad
quos inuitatur. 81
Monachi non sua tantum sed aliena peccata flere
debent, ideòque in plurali numero de illis con-
teri. 52
Mortis hora incerta, & tamen ubiq. imminet. 19

N

Nomina Dei explicata sunt hæc, Prædestina-
tor, elector, glorificator, præcognitor, gra-
tificator, frater, sanctificator, Pater, misericor-
diarum, & consolationis promptissimus & in-
tentissimus amator, superaffabilissimus, super-
dignissimus, superdelitiosissimus Deus, pla-
mator, factor, creator, configurator, assimila-
tor, transformator, ornator, omnipotens, mi-
sericors, Iudex vivorum & mortuorum, aduo-
catus, patronus, absolutor, remunerator iusti-
ficator, vnitivus, pater futuri seculi & cœle-
stis patriæ, Dux, comes & director itineris nos-
tri, excitator, rector, & subleuator in via,
patientissimus, mitissimus, benignissimus, lon-
ganimis. Reverendissimus, metuendissimus,
laudabilissimus, desiderabilissimus, conserva-
tor, moderator, ordinator, inspirator, Rex,
Princeps, rector, exilij nostri particeps & so-

Kk 4

cuis

I N D E X.

cius, paraclētus & consolator, maximus, opti-
 mus, infinitus, immensus, gloriosissimus signa-
 tor, viuisicator, creptor, mūdator, redemptor,
 Emmanuel, reconciliator, Deificator, illustris-
 simus, perfectissimus, beatissimus purgator
 memoria intellectus & voluntatis, illuminator,
 inflammator, præceptor magister, legifer,
 eruditor simplicium Doctor mansuetorum,
 consultor, inspirator, adiutor, consummator
 pretiosissimus, familiarissimus, secretissimus,
 iucundissimus, ruritor, vestitor, hospes, pro-
 uisor, conu'ua, pastor, visitator, Imperator,
 Dux, pugnator, triumphator, esurientissimus
 & fortissimus amator, victoriosissimus letif-
 simus, excellentissimus, constantissimus, cul-
 pæ Dimissor, poenæ relaxator, gratiæ retribu-
 tor, creditor, restaurator, largitor omnium bo-
 norum, mediator, sacerdos Iustissimus, æquif-
 simus, veratissimus, gratiosissimus, patiens,
 mirabilis, consiliarius, vocator, susceptor, de-
 tenfor, assumptor, custos, medicus, tutor, sa-
 maritanus, curator, potentissimus, sapientissi-
 mus sanctissimus, altissimus, speciosissimus,
 pater desponsans, sponsus, dotator, liberator,
 saluator, pacificator, antiquis dierum, iuuenis
 candidus, rubicundus, amator, castissime, fide-
 lissime, certissime, vtilissime, honestissime,
 delectabilissime, defensor, & susceptor in mor-
 te, suscitator, glorificator, Deus homo, omnia
 in omnibus, adoptator, promissor, redditor
 proximus, inseparabilissimus, charitate ple-
 nissimus. Hæc quidem omnia Dei nomina per
 ternaria explicante à pagina, 337. vsque ad 463
 Mentis humanæ & virium eius varia nomina &
 proprietates. 621
 De variis Dei nominibus quid credendum. 619

O

Obedientia iugum tyronib. vtilissimum. 121
 Oblatio passionis Christi cum sui ad omnem
 crucem resignatione. 330
 Oblatio meditationis factæ & aliorū bonorum
 operum. 332

Obla

M A T E R I A R V M.

Oblatio pro percipiendis fructibus passionis, &
 noue inde illuminationes ac iustificationes. 313
 Oblationes variz post certum opus perfectum. 168
 Oblationum nouem genera notanda. 333
 Orandi cōditiones efficacissimæ nouem, & no-
 uem sacra media per quæ oratio fit efficax. 258
 pro gratia dignè orandi. 527
 pro obedientia. 515
 Orandum est pro omnibus afflictis simul, & ora-
 tio & exercitium ad idem. 217
 Oratio preparatoria ad spirituale exercitium. 1
 Oratio preparatoria pro vera contritione obti-
 nenda. 40
 Oratio pro defectu contritionis. 70
 Oratio pro cruce vtiliter ferenda 84
 Oratio pro eligendo vitæ instituto. 146
 Oratio post electionem instituti vitæ. 121
 Oratio pro impetranda obedientia, & obedi-
 entiz. 55. exempla. 122. & seq.
 Oratio pro spirituali directione sub æternæ sa-
 pientiz magisterio. 129. & seq.
 Oratio pro stabilitate S. propositi impetranda 135
 Oratio dicenda cum non satis, per spiritualia
 exercitia & aspirationes ad Dei amorem ac-
 cendimur. 183
 Oratio & exercitium pro sentienda Dei presen-
 tia per septem articulos. 185
 Oratio pro iniuria à proximo à te facta cessito ac-
 cepta. 215
 Oratio quando aliquid delectabile, honor vel
 fauor offertur. 207
 Oratio pro dura cruce & afflictione toleranda. 209
 vnde cunq; eueniat. 199. & seq.
 pro cruce sponte assumenda, si dubitas an saluta-
 ris sit. 210
 pro afflictione cuius causam ignoras. 210
 pro damnis temporalium, mortibus amicorum
 & aliis crucibus. 211
 pro cruce ex propria culpa & à proximo iniuste
 allata. 242 & 213
 Oratio pro persecutoribus. 22
 Oratio pro expiatione peccatorum contra vir-

tutes

I N D E X.

tutes Christi commissorum.	229
Oratio pro Dei presentia sentienda, & recta intentione.	310
Oratio pro perfecta obedientia conditionib.	312
Oratio pro his quæ Deus vult nos agere, vel fugere, odisse.	313
Oratio pro necessariis delectationibus recta intentione & modo sumendis, amplectenda cruce spontanea.	319
Oratio pro toleranda cruce ab alio illata.	320
Oratio pro dignis fructibus penitentiæ faciendis.	331
Oratio pro actibus & exercitiis beatorum obtinendis.	335
Oratio pro fructibus crucis percipiendis, & modo ferendi quamcunque crucem.	339
Orationis Dominicæ breuior explanatio.	96
Orationis extensio ad omnes fideles viuos & defunctos.	261
In orationis Dominicæ & salut. Angel. meditationem, annotatio.	93
Meditatio in Orationem Dominicam & solutionem Angelicam.	86
P	
P assio Christi est omnium meditationum fundamentum.	250
In passione Domini quatuor consideranda, causa, opus, modus & fructus.	250
Christi passio quatuor sunt retribuenda, nempe, amor, crucis amplexus, virtutum eius imitatio, & obsecratio pro fructibus passionis eius, & ordo quo hæc quatuor traduntur.	251
Tres Christi patientis qualitates ante singulas passionis meditationes.	62
Peccata venialia sedulo cauenda, etiam cum omnium bonorum temporalium iactura.	29
ex venialibus Peccatis duodecim damna.	30
qui venialia Peccata non cauent miseri & insipientes sunt.	31
venialia peccata ex fragilitate à perfectioribus commissa minus nocent.	31
Quam variè & grauiter Deus per peccatum offendatur.	53

M A T E R I A R V M.

Peccati dolor ex personæ qualitate & diuinarum perfectionum consideratione augeri debet.	55. & 57
ex decem damnis ex Peccato oriundis.	60
ex decem aliis malis & decem vulneribus, quibus miseri peccando plectimur.	62. & 63
ex consideratione nominum & officiorum Dei erga nos & nostræ indignitatis.	64
quod per Peccatum efficiamus sacrilegi, idololatrarum & homicidarum.	68
quod prædicta Peccata nos à Dei amore & obsequio impediunt.	69
Peccatorum detestatio & demersio in vulnera Christi.	70
Impetranda gratia pro abstinentia à peccatis modus.	33
Non desperandum ob frequentem in venialia lapsu & modus efficax illa delendi & vitandi.	35
Pœnitentia omnibus necessaria.	24
Particularis pœnitentia assumenda.	86
Pœnitens veniam postulet ab iis quos læsit, peccat vero iis qui læserunt, & confidendum de Dei in pœnitentes misericordia.	73
Agnoscat pœnitens, quod non possit ex se digne satisfacere & se ad omnem poenam subeundam præparet.	76
Pœnitentis prostratio & modus recogitandi peccata coram eo.	45
Præparatio ante exercitium contritionis.	43
Propositum non peccandi, sed confitendi & pœnitentiam implendi.	72
pro Paupertate obsecratio. 489. pro pietate in Deum. 500. pro patientia. 504. pro prudentia. 552. pro pace & vnione interna. 559	
pro pacificatione cum Deo & proximis. 560	
pro pudicitia & puritate. 557	
S crupulus quid sit, qualiter continens, confilio nempe prælati vel cōfessoris, & non confitendus. 38. & seq. Scrupulus in dubijs tollendus quid differat à conscientia. 36	
pro sobrietate obsecratio. 495	
pro strenuitate. 530. pro severitate. 531. pro simplicitate. 556. pro sapientia. 552	

I N D E X.

Timore & reuerentia obsecratio. 481
 pro Taciturnitate. 484. pro tolerantia affli-
 ctionum propter iustitiam. 565

Variæ cõtèplationes, obsecrationes, & ado-
 rationes per ternaria distinctæ, applicadæ
 singulis decem meditationibus viæ vnitivæ,
 quæ omnia duodecim capitibus continentur.
 à pag. 650. vsque ad 767

pro verecundia obsecratio. 487. obsecratio pro
 veritate. 538. pro vigilantia & alacritate. 530

De viâ vnitivâ præfatio. 925. Præfatio singulis
 meditationis viæ vnitivæ præponenda. 648

Oratio præparatoria ad viam vnitivam. 644

qualiter pro virtutibus impetrandis obsecran-
 dum sit. 470 pro virtutibus primæ meditatio-
 ni assignatis observationes. 471

Modus eligendi certum vitæ genus. 117

F I N I S.

Errata sic corrigito.

Pag. 5. lin 7. sic lege magnificare, pag. 35. lin. 18.
 mi. p. 45. l. 5. mi. p. 46. l. 12. augere, p. 48. l. 8. veram, p.
 51. l. 10. confiteor, p. 52. l. 10. perniciosus, p. 60. l. 6.
 supremæ, p. 63. l. 6. dele. tuo, p. 66. l. 9. pastore, p. 67.
 l. 11. agro, p. 70. l. 11. vnquam, p. 88. l. 29. simpliciter,
 p. 94. l. 10. iuvandam, p. 96. l. vlt. triumphante, p. 75.
 l. 18. instauratur, p. 98. l. 24. ego, p. 100. l. 19. contri-
 tionis, p. 106. l. 31. & 32. consuluerit & iniunxerit,
 p. 116. l. 2. eligendo, p. 127. l. 26. liberaliter, p. ibid. l.
 29. hilariiter, pag. 128. lin. 15. suspicionib. pa. 131. l.
 antepenult. quantum, p. 137. l. 24. qui, p. ibid. l. 30.
 habes, p. 140. l. 27. ab, p. 162. l. 28. elige, p. 180. l. 18 &
 21. militante, & triumphante, p. 186. l. 6. insepara-
 biliter, p. 202. l. 12. quia, p. 248. l. 20. afflictionum, p.
 250. l. 20. exercitio, p. 294. l. 28. sunt, p. 329. l. 16. su-
 peramandissime, p. 337. l. 8. multiplices, p. 456. l. 21.
 fili, p. 500. l. 9. delectemur, p. 509. l. 16. lata, p. 533. l.
 vlt. exasperemus, p. 644. l. 18. trine, p. 647. l. 2. ina-
 uertibilitet, p. 664. l. 23. vniar, p. 678. l. 25. cõplacēs,
 p. 672. l. 23. caritate, p. ibid. l. 26. ingenuitas, p. 683.
 l. vlt. vere, p. 703. l. 11. seipsam, p. 708. l. 20. cernen-
 tes, p. 721. l. 8. odoraris, p. 729. l. vlt. claritatem, pag.
 794. l. 14. illuce.